

УВАНОВИЧ
ПАРУЛІВ
СЕРВІСЬ

ПІСНІ
ЯВДОХИ
ЗУЇХИ

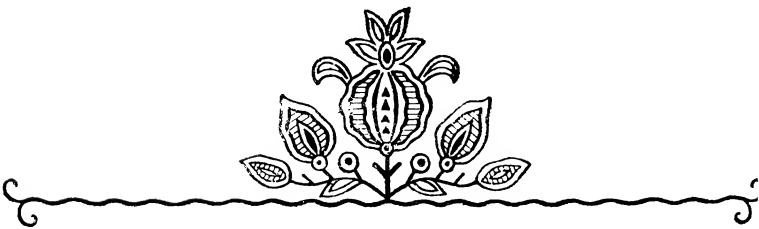
АКАДЕМІЯ НАУК
УКРАЇНСЬКОЇ РСР

*

ІНСТИТУТ
МИСТЕЦТВОЗНАВСТВА,
ФОЛЬКЛОРУ
ТА ЕТНОГРАФІЇ
і м. М. Т. РИЛЬСЬКОГО

УКРАЇНСЬКА
НАРОДНА
ТВОРЧИСТЬ

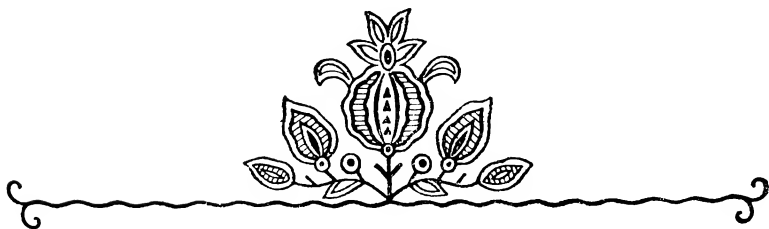

ВИДАВНИЦТВО «НАУКОВА ДУМКА»
КИЇВ — 1965

ПІЄНІ ЯВДОХИ ЗУЇХИ

ЗАПИСАВ
ГНАТ ТАНЦЮРА

ВИДАВНИЦТВО «НАУКОВА ДУМКА»

КИЇВ — 1965

У2
З-93

«Пісні Явдохи Зуїхи» — четверта книга серії «Українська народна творчість». Дванадцять років учитель Г. Т. Танцюра записував від селянки із Зятківців на Вінниччині Явдохи Микитівни Сивак (Зуїхи) зразки народної творчості. З величезного репертуару до цієї книги відібрано 925 найкращих пісень: веснянок, колядок і щедрівок, весільних пісень, пісень про кохання та родинне життя, історичних, гумористичних і сатиричних та ін. Основну масу у збірнику становлять популярні українські народні пісні з мелодіями.

Книга розрахована на широкі кола читачів.

Упорядкування,
передмова та примітки

В. А. ЮЗВЕНКО, М. Т. ЯЦЕНКА

Редакція та упорядкування нотних матеріалів

З. І. ВАСИЛЕНКО

Відповідальний редактор

О. І. ДЕЙ

ВІД УПОРЯДНИКІВ

Багатство, історію запису та побутування української народної творчості не можна повністю розкрити тільки жанровими її збірниками. Вони не дають належного уявлення про територіальні особливості пісенного репертуару, жанрово-тематичний діапазон окремих носіїв і творців фольклору (співаків, кобзарів, лірників, казкарів, коломийкарів та ін.), про принципи і майстерність запису народної поезії визначних її збирачів (О. Бодяньський, М. Гоголь, І. Франко, Леся Українка, І. Манжура та ін.).

Саме цим викликана необхідність включення до серії «Українська народна творчість» спеціальних випусків, які представляють не один якийсь окремий жанр, а вичерпують або увесь репертуар одного носія фольклору, або народну творчість певної місцевості, або записи певного збирача.

Книга «Пісні Явдохи Зуїхи» є записом пісенного репертуару однієї співачки з Поділля, зробленим фольклористом-аматором, учителем Гнатом Трохимовичем Танцюрою. Таким чином, читач дістає змогу не тільки простежити повсякденний побут трудового народу в уявленні простої селянки — типового носія української пісенності, а й пізнати діапазон його соціального і духовного життя, погляди на історичні події, його помисли, радощі і страждання, боротьбу за кращу долю.

Г. Т. Танцюрі належить і перша спроба упорядкування рукописної збірки вибраних пісень Явдохи Зуїхи, що містила 560 зразків (з мелодіями) — половину пісенного репертуару співачки. Крім календарно-обрядової поезії і частини соціально-побутових та історичних пісень, тексти у цій збірці розміщені за системою, яка не відповідає вимогам наукової класифікації, прийнятої в серії «Українська народна творчість»¹.

Завданням упорядників цієї книги було: відібрати з рукописної спадщини Г. Т. Танцюри найкращі твори, записані від співачки, та мелодії до них, текстологічно підготувати їх, упорядкувати весь матеріал за жанрово-тематичним принципом.

Усі друковані тут пісні, крім весільних, мали точний паспорт. Весільні ж пісні, записані від Явдохи Зуїхи та ряду інших виконавців безпо-

¹ Див. Г. Т а н ц ю р а, Записки збирача фольклору, К., 1958, стор. 95.

середньо на весіллях, не мають точної вказівки на виконавця. Це дало нам підставу з усієї кількості весільних пісень, записаних Танцюрою (800) включити до збірника лише 242 найбільш популярні, які, безсумнівно, співала Зуїха — людина надзвичайної пам'яті і великий знавець народних звичаїв і обрядів. Наведені вони у тій послідовності, в якій записав їх Г. Т. Танцюра, виходячи з локальних особливостей перебігу весільної драми цього району Поділля.

У книгу з 1008 включено 925 краших пісень. Інші 83 пісні, що не ввійшли до збірки, становлять: колядки явно ненародного походження, ряд різдвяних та релігійно-моралізаторських віршів з репертуару лірників: пісні мішаною українсько-польською та українсько-російською мовами, в яких спотворена їх художньо-естетична краса; уривки ряду пісень, позбавлені чіткого змісту; суперечливі тексти, утворені внаслідок механічної контамінації уривків різних творів. Усі ці пісні, як правило, не відзначаються ні глибоким ідейно-тематичним змістом, ні викінченістю художньої форми і словесної тканини, а отже, і популярністю та суспільно-культурною цінністю.

Разом з тим упорядники залишили в збірці пісні літературного походження, що фольклоризувалися і міцно ввійшли в народний репертуар як його невід'ємна частина (наприклад, «По діброві вітер вие», «Повій, вітре, на Вкраїну», «Не шебечи, соловейку» та ін.).

У процесі текстологічної підготовки усунуто явні смислові недоречності та помилки, що з'явилися через неточність запису або невдалий експромт співачки призабутих елементів пісні. Деякі пісні з яскраво вираженою контамінацією загальновідомих пісень були розділені, з них потрапила до друку краша, що мала ознаки закінченого твору. В окремих випадках опущено чужорідні вставки в середині пісні та кінцівки, що суперечать думці твору (в кожному такому випадку є відповідна вказівка в примітках до книги).

Упорядники максимально зберегли діалектні особливості мови співачки, залишивши без змін лексику пісень (наприклад, «ютка», «лянта», «врем'ячко», «страдаю», «прежній», «цвіточки», «штири»), характерні місцеві морфологічні нюанси («вечерниці», «чайочка», «ранесечко», «потихенько», «стирта»), усі відхилення від літературної норми у римах («коліш» — «потіш», «вчера» — «невесела», «вісти» — «їсти»), локальну модифікацію власних імен та географічних назв («Голяна», «Міхал», «Тирашполь») і т. п.

В інших випадках мову пісень наближено до сучасної літературної норми, як це зроблено в усіх томах серії «Українська народна творчість». Так, не зберігається тверде закінчення дієслів теперішнього часу третьої особи множини; неправильне чергування ненаголошених *с—и, а—о* (втерався, клинок, постернак, атаман, братік) та ін.

Оскільки Г. Т. Танцюра, як видно з його автографів, записував мелодію переважно за першим куплетом пісні, у багатьох випадках наступні куплети чи окремі рядки не вкладалися в зазначену мелодію. У зв'язку з цим проведена суцільна звірка і узгодження текстів з мелодіями, а також зроблена в окремих місцях редакція метру тексту із максимальним збереженням інтонаційно-змістового характеру тієї чи іншої пісні¹. Для текстів, які потребували більш серйозного редакційного втручання при ритмо-метричних відхиленнях, подано нотні варіанти до основної мелодії. Щоб не нагромаджувати великої кількості варіантів у нотах, для текстів, що мають спільну мелодію, але значні відмінності у

¹ На можливі огріхи своїх записів вказував і сам записувач. Див.: Г. Т. Танцюра, Записки збирача фольклору, стор. 18.

метро-ритміці та в будові строфи, мелодію наведено повністю (наприклад, у весільних піснях).

Перетактовування мелодій зроблено лише у випадках крайньої невідповідності між метричним поділом мелодій і їх природною пульсацією. Ладовий зміст і ритміка лишилися майже незмінними. Ідучи за Г. Т. Танцюрою, темп мелодії вказано лише за метрономом та внесено необхідні виправлення в позначення нотних вартостей.

Строфіка усіх пісень приведена в строгу відповідність з музичною структурою пісні. Постійні приспиви подані у піснях один раз після першого куплета; після інших куплетів зазначено лише саме слово «Приспів». У тих випадках, коли дві або кілька пісень співаються на одну мелодію, вона наводиться з усіма її варіантними відхиленнями з першою піснею з відповідним посиланням на неї в наступних піснях. Подібні мелодії мають також взаємне посилання.

Назви пісень (крім ряду історичних, соціально-побутових і деяких балад з усталеною назвою) подано за першим рядком.

Збірник має такі основні розділи: календарно-обрядові пісні, весільні, родинно-побутові, балади, історичні та соціально-побутові пісні. В середині цих розділів тексти об'єднано в певні тематичні чи жанрові групи і відміни, що мають свою смислову послідовність в порядку розміщення пісень.

Історичні пісні подано за хронологічним перебігом зображувальних подій; балади мають історичний принцип упорядкування: балади найдавнішого походження (відбиття анімістичних вірувань, відгомін родового ладу, князівських часів, антифеодальні), потім — балади пізнішого походження (родинно-побутові за певними тематичними групами).

До книги додано примітки, в яких зазначено дату запису, місце збереження автографу, усі попередні його публікації, мелодії (якщо вони не подані з піснею), пояснено окремі реалії та діалектизми, що зустрічаються у тексті. Усі примітки записувача також перенесені в примітки пісень.

Репертуар Явдохи Зуїхи зіставлено з піснями, опублікованими в класичних збірках української народної пісні, починаючи від збірки М. Максимовича до М. Лисенка.

У додатках вперше публікується біографія Явдохи Зуїхи, написана Г. Т. Танцюрою.

Оскільки том має на меті представити Явдоху Зуїху як співачку, упорядники вважали доцільним не включати до збірника казок, оповідань, прислів'їв і приказок та загадок, записаних від Я. Зуїхи, які будуть надруковані в інших жанрово однорідних випусках серії «Українська народна творчість».

Характеристика музичного матеріалу у статті «Пісенне багатство Явдохи Зуїхи» належить З. І. Василенко.

ПІСЕННЕ БАГАТСТВО ЯВДОХИ ЗУЇХИ

Поетичний геній українського народу створив неперевершені художні цінності, серед яких по праву чільне місце належить народній пісні в усій її жанровій різноманітності. Чарівна краса і музичне багатство нашої пісні дивували багатьох діячів світової культури. «Славою» народу, «славою України» назвав її Тарас Шевченко, а за влучним виразом Павла Грабовського, «се — джерело, з якого на здоров'я довго ще будуть пити нащадки».

Українська пісня — «найбільш розкішна і найбільш запашна з усіх гілок світової народної творчості», як її високо оцінив А. В. Луначарський, — є продуктом колективної мудрості й життєвого досвіду народу-трудівника, народу-художника. Виступаючи справжнім володарем поетичного слова і збагачуючи його своїм талантом, народ віками складав багатобарвну, прозору й образну, емоціонально схвильовану і розумну пісню як вияв свого соціального життя, своїх почуттів, помислів і сподівань.

Життєва правда, широта, об'ємність і глибина узагальнень художня довершеність образів у народній поезії — результат колективної творчості багатомільйонних трудящих мас. М. Г. Чернишевський говорив, що народні пісні «створені всім народом, як однією моральною особою»¹. Видатний знавець і теоретик народної творчості О. М. Горький завжди підкреслював, що безсмертні художні дорогоцінності «були створені колективною силою народних мас»².

¹ Н. Г. Чернышевский, Полное собрание сочинений, т. II, Гослитиздат, М., 1949, стор. 305.

² М. Горький, Про літературу, К., 1954, стор. 45

Колективний характер народної творчості не виключає участі окремих співців, казкарів, оповідачів у творчому процесі, а навпаки — передбачає її і обумовлюється нею, є її джерелом. «Розуміється, — писав Белінський, — будь-який окремий народний твір був зобов'язаний своїм початком одній особі, яка, з горя чи з радості, раптом заспівала його...»¹. На колективне й індивідуальне в народній поезії як на дві сторони єдиного творчого процесу неодноразово вказував М. Т. Рильський: «Без перших, без заспівувачів, мистецтва — скільки б ми не говорили про його колективність — не буває»². Проте, у будь-якому випадку, яким би великим не було обдарування окремого митця, його участь у створенні пісні, казки, прислів'я та зразків інших жанрів фольклору є лише частиною загального колективного творчого процесу. Кожен народний митець вносить у твір щось своє, і якщо в цьому новому втілені думки і сподівання народу, то народ приймає, зберігає і несе його з покоління в покоління. В результаті спільної творчої діяльності багатьох виростає колективне, обов'язково позначене печаттю спільних зусиль.

Творчий геній народу протягом століть виробив складну поетичну систему художніх образів, свою естетику і свій погляд на події та явища певних історичних епох. Результати ж колективної творчості збагачуються і розвиваються кожним майстром народного мистецтва, який, як правило, бере в народу художні засоби, поетичний склад, часто і самі образи, а також ідейну оцінку подій, про які він розповідає. За вдалим виразом кухарки Устини — героїні горьківського оповідання «Як склали пісню», пісню складати, «як нитку сукати». З куделі народної поезії вона насправді суче золоту пісенну нитку, щедро послуговуючись художнім досвідом народу. Запозичаючи з народної лірики те, що близьке їй, за допомогою чого вона висловить свої мрії і сподівання, Устина створює, звичайно, **свою** пісню про тугу, поневіряння і муки, пережиті нею в чужому місті, далеко від рідного села. Але чи можна сказати, що пісня Устини з усіма поетичними особливостями, образною системою, стилем, ритмікою створена лише нею? Звичайно, ні. Устина складала пісню на основі всієї народної творчості в народнопоетичному стилі й у відповідності з загальним ідейним напрямом народної пісенної лірики. Отже, поетична творчість окремих митців і творчість ко-

¹ В. Г. Белінський, Полное собрание сочинений, т. V, М., 1954, стор. 331.

² М. Т. Рильський, Вступ до книги «Українська народна поетична творчість», К., 1958, стор. 23.

лективу становить нерозривну єдність. Колектив породив і виховав визначних творців і носіїв народної словесності, які своїм талантом удосконалювали, збагачували і підіймали на нову висоту надбання колективного мистецтва.

Історія української народної творчості знає багатьох талановитих співців, казкарів і оповідачів. Народ свято зберігає в пам'яті імена кобзарів Івана Стрічки, Андрія Шута, Остапа Вересая, Івана та Михайла Кравченків, милується і сьогодні чарівним співом Єгора Мовчана. Виступаючи виконавцями, а часто і творцями українського героїчного епосу, ці українські рапсоди уособлювали музичні і поетичні здібності народу, були виразниками його соціального протесту, а нерідко й активними учасниками історичних подій.

Мистецька майстерність кобзарів, їх репертуар, а відтак і роль у творчому процесі привертала увагу і перших записувачів та видавців народних дум (М. Цертелєва, П. Лукашевича, І. Срезневського), і відомих фольклористів (М. Максимовича, М. Драгоманова, І. Франка, В. Гнатюка, Ф. Колесси, М. Грінченка), і поетів, художників, композиторів (Т. Шевченка, Л. Жемчужнікова, М. Лисенка, Лесі Українки, М. Рильського)¹.

Значну роль у розвитку народної прози відіграли казкарі, оповідачі, анекдотисти, з уст яких, як зауважує І. Франко, «слова плили як медова річка, овіяні дивним чаром здорової, чистої індивідуальності, лягали в душу як запашні квіти»². Кращі майстри народного усного слова Родіон Чмихало з Полтавщини, Ганна Царенкова з Київщини, Тимко Гринишин і Гриць Олішак Терлецький з Тернопільщини, Михайло Пустай, Осіф Куліч, Імре Фаркаш та Андрій Калин із Закарпаття ввійшли в історію науки про народну творчість і заслужено дістали високу оцінку дожовтневих і радянських фольклористів³.

Не менш талановитими, художньо обдарованими проявили себе творці і носії народної лірики — цієї найпишнішої гілки української поетичної творчості.

¹ Див. П. Д. Павлій, *Думи*.— У кн.: Українська народна поетична творчість, К., 1958, стор. 426—448; Ф. І. Лавров, Остап Вересай, К., 1955; Б. П. Кирдан, *Украинские народные думы*, М., 1962, стор. 36—60.

² Іван Франко, *Вибрані статті про народну творчість*, К., 1955, стор. 180.

³ Див. «Етнографічний збірник», тт. I, III, VII, XIV, XXIX (статті І. Франка, В. Гнатюка, В. Лесевича); Г. С. Сухобрус, *Казки. Анекдоти*.— У кн.: Українська народна поетична творчість, К., 1958, стор. 360—369, 390—391; *Закарпатські казки Андрія Калина. Запис текстів і вступна стаття П. Лінгура, Ужгород, 1955.*

Перші збирачі, публікатори і дослідники пісенної творчості слов'янських народів (В. Караджич, М. Максимович, К. Войціцький, В. Залеський та інші), видаючи свої збірники, поділяли пісні на «жіночі» і «чоловічі». Крім генетичного та історико-побутового обґрунтування такого поділу, вони брали до уваги і те, що значна частина пісень — обрядові, про кохання, родинно-побутові виконуються, як правило, жінками, а історичні, чумацькі, солдатські — чоловіками. Це останнє побіжне зауваження згодом було підтверджене всією збирацькою практикою, зокрема в українській фольклористиці, і дало підстави зробити деякі висновки при розгляді питання про те, як створюється і побутує народна лірика. Майже всі відомі сьогодні календарно-обрядові, родинно-обрядові та родинно-побутові пісні записані від жінок; записи цих пісень від чоловіків — рідкісне явище. Цей факт ніби стверджує думку М. Добролюбова, висловлену в статті «Черты для характеристики русского простонародья», що основним творцем і носієм народної лірики є жінка-трудівниця. І можливо тут, в народній ліриці, вона проявила найбільшу самостійність і досягла художньо-естетичних висот. Народною піснею жінка-трудівниця скаржилась на свою гірку долю, виливала щирі і ніжні почуття, гоїла поранену душу і виспівувала надію на щастя.

Слухаю, сестри, тих ваших пісень сумовитих,
Слухаю й скорбно міркую:
Скільки сердець тих розбитих, могил тих розритих,
Жалощів скільки неситих, сліз вийшло пролитих,
На одну пісню таку? ¹

Ці пісні глибоких людських переживань користувались великою популярністю в народі, побутували в хорах і становили основний репертуар багатьох талановитих співачок.

На жаль, історично склалося так, що українська фольклористика, щедро черпаючи дорогоцінні скарби з бездонного співучого моря, не звернула належної уваги на цих своєрідних народних поетів і композиторів, не дала характеристики їх репертуару, творчої манери і стилю.

Проте навіть та невелика кількість коротеньких творчих характеристик, біографічних довідок і просто згадок про народних співачок, що подибуємо в класичних і сучасних виданнях української народної пісні та в статтях і нотатках збирачів, дає яскраве уявлення про їх багату поетичну обдарованість, виняткову музикальність, імпровізаторські здібнос-

¹ І в а н Ф р а н к о, Вибрані твори, К., 1956, стор. 82.

ті, їх палку любов до пісні. Так, інтересні характеристики народних співачок Тетяни Зозулихи та баби Денисихи подано в журналі «Основа»¹. Про обдаровану співачку Фенну Лучкійову з с. Лолина на Стрийщині згадує І. Франко, від якої він, М. Павлик і О. Рошкевич записали чимало пісень. Збираючи народні пісні на Полтавщині, В. Милорадович виявив здібних заспівувачок хорového співу Н. Самохвалову, М. Норову та А. Жигіль, які добре знали пісенний репертуар своєї місцевості, володіли хорошими голосами; їх присутність була бажаною на всіх родинних святах і народних гуляннях.

Найповніші портрети співачок з народу, як і в цілому характеристику народного співу, подала Є. Ліньова в матеріалах своєї експедиції в Полтавську губернію. Описуючи хорове виконання різноманітних народних пісень, вона виділяла роль головної співачки — заспівувачки хору. Такими, наприклад, у с. Великі Сорочинці на Полтавщині були Горпина Чорномазова і Софія Бакитько — трудолюбиві, жваві, чепурні жінки, для яких пісня була невід'ємною частиною їх трудового життя². Пісні, записані М. Лисенком від талановитої співачки Меланії Загорської з Чернігівщини, склали майже увесь третій випуск його «Українських народних пісень».

А скільки наслухались «материних пісень» і ввібрали їх життєдайну силу Т. Шевченко, І. Франко, О. Довженко, скільки наспівала чудових народних пісень Леся Українка!

Прекрасних носіїв народної поезії, які в своїй пам'яті зберігають величезні розсипи пісень і виспівують їх у щоденному житті, неодноразово доводилось зустрічати сучасникам недавніх фольклорних експедицій. Приміром, на Буковині українські фольклористи виявили співачок Ганну Єремійчук і Килину Дутчак, від яких записали багато народних пісень, а з репертуару обдарованої народної співачки Фросини Гулей, зауважує Л. Ященко, «можна було б скласти окрему цікаву збірку»³. В рукописних фондах Інституту мистецтвознавства, фольклору та етнографії ім. М. Т. Рильського АН УРСР зберігаються багаті записи народних пісень, зроблених науковим співробітником В. Скрипкою від народної співачки з Сваляви Ганни Довгань.

Протягом віків кожне нове покоління українського жі-

¹ «Основа», 1862, кн. 5, стор. 29—41.

² Див. Опыт записи фонографом украинских народных песен. Из музыкально-этнографической поездки в Полтавскую губ., в 1903 г., Евгений Линевој, М., 1905.

³ Буковинські народні пісні. Упорядкування, вступна частина та примітки Л. Ященка, К., 1963, стор. 12.

ноцтва висувало сотні майстерних співачок, знавців народної пісні, високообдарованих осіб, що плекали пісню, поширювали її, вчили молодь, вели своїм голосом і знанням пісні стихійні хори на святах, на вулицях і роботі. В кожному селі, на кожному кутку завжди і всюди знаходилася така співачка. Справжнім величним пам'ятником цим легіонам народних талановитих співачок є запис повного репертуару однієї з них — Явдохи Микитівни Сивак (Явдохи Зуїхи).

Явдоха Зуїха (1856—1935) — видатне і в той же час типове явище української пісенності. Репертуар, який містила її феноменальна пам'ять, складався з 1008 пісень, близько 400 прислів'їв і приказок, 156 казок та переказів, 45 загадок і великої кількості іншого фольклорно-етнографічного матеріалу.

Видатний майстер усного поетичного слова — Явдоха Зуїха — по праву займає одне з перших місць у ряду найвизначніших народних співців слов'янського світу.

Відкрити в історії української народної творчості такий справді унікальний талант пощастило невтомному збирачеві фольклору, вчителеві Гнатові Трохимовичу Танцюрі (1901—1962)¹.

Обдарованість народної співачки Явдохи Зуїхи й ентузіазм збирача народної творчості, фольклориста-аматора Г. Т. Танцюрі зросли і визріли на Вінниччині² — в краї, що, як і інші українські землі, пережив бурхливі історичні події і здавна славився багатими народномистецькими традиціями.

Співучий народ Поділля привертав увагу багатьох збирачів народної творчості. З його художніх скарбниць робили фольклорні записи польські поети «української школи» Б. Залеський, С. Гощинський, Т. Падура, Л. Семенський, народні пісні та інші жанри фольклору Поділля збирали А. Димінський, П. Чубинський, Ч. Нейман, С. Руданський, М. Коцюбинський, народні мелодії записували П. Ніщинський, М. Лисенко, М. Леонтович. Життєвість і силу народнопісенних традицій на Вінниччині стверджують численні записи фольклорних творів, зроблені в різних місцевостях області сучасними збирачами Г. Т. Танцюрою, Н. А. Присяжнюк, М. А. Руденко³.

¹ Див. А. М. Кінько, В тісному зв'язку з життям народу. — «Народна творчість та етнологія», 1958, № 1, стор. 33—37.

² Г. Т. Танцюра народився, жив і працював у с. Зятківцях, Гайсинського району, Вінницької області; в сусідніх селах Кушинцях, Гнатівці, а потім і в Зятківцях жила Я. Зуїха.

³ Наявність усіх цих записів народнопоетичної творчості з Поділля дає змогу, з одного боку, окреслити хоча б у загальних рисах спадкоємність та хронологічну зумовленість репертуару Явдохи Зуїхи і, з другого, шляхом порівняльного аналізу охарактеризувати його індивідуальну творчу своєрідність.

Більше сорока років збираючи фольклор і спостерігаючи його побутування, Г. Т. Танцюра записав на Вінниччині понад 2500 пісень, близько 300 казок, 1536 прислів'їв, 615 загадок і виявив справжнього володаря неоціненного народного багатства — співачку Явдоху Зуїху.

Зустрівся Г. Танцюра з Явдохою Зуїхою в 1918 р., тобто на початку своєї збирацької діяльності. «Якось моя мати наспівувала мені одну пісню і, як на лихо, забула її кінець. Саме на цей час до хати заходить наша близька сусідка — старенька бабуся Демедиха. Вона дружила з матір'ю і часто приходила до нас. Ми всі любили її. Мати запитала, чи не знає вона цієї пісні. — «Де там не знаю, — усміхнулася Демедиха. — До мене, сину, за піснями, до мене. На трьох волових шкурах не спишеш. Я весь свій вік провела в біді, у злиднях і в піснях»¹. Так до постійних активних співачок Г. Т. Танцюри — його матері — Тетяни Танцюри, чотирьох сестер, сусідок Килини Жук і Параски Полиці приєдналася 63-річна Демедиха — Зуїха, співпраця збирача з якою продовжувалась понад 12 років.

Для Г. Т. Танцюри, палко закоханого в народну творчість, свідомого того, яку важливу і потрібну справу робить він своїми записами, Явдоху Зуїху була неабиякою знахідкою. Тому все своє уміння, талант збирача, знання, якими жадібно озброювався протягом всього життя і збирацької діяльності, віддав він, аби повністю записати все, що знала Зуїха. Щоб нічого не пропустити з уст цієї напрочуд балакучої і співучої, непосьменної, простої жінки, Танцюра перших два тижні складав лише списки відомих їй пісень, яких нараховувалось сотні, не кажучи уже про казки, прислів'я та найрізноманітніший етнографічний матеріал. Цікаво, що і Зуїха радо шрийняла пропозицію записуватись і з почуттям великої відповідальності поставилась до цієї справи. Дочка кріпака, поневіряючись з дитинства по наймах і заробітках, проживши в горі і злиднях своє трудове життя, вона, за її словами, володіла «єдиним багатством — піснями» і щедро роздавала його людям, охоче виспівувала записувачеві.

Слід зауважити, що Зуїха як носій поетичної творчості трудящих, володіючи колосальним репертуаром, вважала пісні загальнонародним духовним надбанням. «Пісні — це людське добро, це люди викохали їх»², — часто повторювала вона і вимагала бережного ставлення до пісні. У спільній праці збирача і співачки трапилося так, що вимоги щодо найточні-

¹ Г. Танцюра, Записки збирача фольклору, стор. 14.

² Там же, стор. 42.

шого запису як тексту пісні, так і мелодії ставила саме Зуїха. «Жоден в'їдливий екзаменатор так не присікувався до контрольних робіт, як Зуїха до моїх записів,— згадував Г. Танцюра.— По кілька разів вона примушувала мене перечитувати, переспівувати записане і часто-густо вимагала переписувати наново»¹. Таку строгість і вимогливість у ставленні до поетичної творчості народу, якою Зуїха виділялась споміж інших співачок і оповідачів, Танцюра високо цінував; він називав її «головним редактором і коректором усіх записаних у Зятківцях пісень», «найкращим своїм другом і вчителем», а спільну працю з нею «своєрідною школою», яку радив проїти кожному збирачеві фольклору.

Народна співачка усвідомлювала й те, що народ у своїх піснях відтворив цілий світ відчуттів, переживань, настроїв, думок і сподівань трудової людини, відобразив реальні умови життя: «Запиши правду, нехай люди знають, яке то було життя»,— говорила Танцюрі Зуїха.

Не всі пісні з охотою і натхненням співала Зуїха; найбільше кохалась у наймитських, заробітчанських, про тяжку жіночу долю та весільних піснях. Мала, так би мовити, соціальне чуття до пісні і не співала сфальсифікованих з класових позицій пісень. Так, у пісенному репертуарі зятківчан Танцюра зустрів фальсифікат пісні про Кармелюка, в якому було спалюжено образ народного героя. Записувач вирішив запитати у Зуїхи, чи не знала вона про таку пісню.— «Чом не знала? — відповіла вона.— Знала, та не хотіла тобі казати таку неславу»².

Значний інтерес становить творча манера народної співачки Зуїхи і ставлення її до пісні як художнього твору. Інтуїтивне розуміння місця і ролі пісні в суспільстві, як твору, який допомагав їй — типовому представникові трудового народу «боротися з бідною», був розрадою і кликав до життя в тяжких умовах капіталістичної експлуатації, поєднується у Зуїхи з глибоким відчуттям естетичної краси народної пісні. Красномовно це засвідчено перш за все у записах, зроблених від неї, переважна більшість яких є високопоетичними творами. Характерно, що Зуїха, знаючи декілька варіантів тексту і мелодії тієї чи іншої пісні, що побутувала в її місцевості чи була почута нею десь на заробітках на Херсонщині, віддавала перевагу найкращому варіантові, переконливо розкриваючи перед записувачем його поетичну красу і чарівність мелодії. Крім того, співачка гостро відчувала кра-

¹ Г. Танцюра, Записки збирача фольклору, стор. 16.

² Там же, стор. 67—68.

су рідної мови, маючи смак до неї, сама була красномовною. «Ії мова ніколи не докучала... була барвиста, соковита, насичена гострими і влучними метафорами, якими вона вільно пересипала, ніби гралася. Порівняння — дотепні, часом ідкі, саркастичні — перепліталися з прислів'ями, поговірками, цитатами з пісень, казок...»¹.

У своїй оповідальній манері вона ніби хотіла підкреслити мелодійність рідної мови, «говорила рівним повільним темпом, голосно і прозорно, мала чудову дикцію... Вираз кожного речення супроводжувався відповідною тонкою мімікою...»²

Як для переважної більшості носіїв поетичної творчості народу, виконання пісні, розповідь казки були її органічною потребою: «Як же так можна жити, не співаючи»³, — говорила Зуїха. В її розумінні, як і в поглядах народу, пісня існує в органічному зв'язку з трудовою діяльністю людини, вона прикрашає людину як і труд. Тому Зуїха пишалася своїм пісенним репертуаром, умінням відчувати поетичну красу пісні і милозвучність мови, своїми роботящими руками, проворністю і охайністю в побуті, поважала співучих та глузувала з мовчазних людей і ледарів.

Співала Зуїха охоче, красиво, мала свій індивідуальний стиль виконання. Однією з основних її творчих рис було прагнення донести до слухача ідею пісні, її мораль, тому вона різноманітними засобами підкреслювала провідну думку поетичного твору. Починаючи співати пісню, спочатку обов'язково супроводжувала її відповідним коментарем: це були роздуми про тяжке тогочасне життя, змальоване в пісні, про поневіряння в наймах, нещасливе кохання, долю жінки-матері; іноді вона детально мотивувала поведінку героїв пісні, аналізувала їх моральний стан. Будучи вразливою, емоційною, Зуїха ніколи не милувалася своїми героями, стоячи десь осторонь, а поділяла їх страждання, переживала їх радощі і горе, підсміювалась над їх слабостями і помилками, засуджувала їх погану поведінку, торжествувала разом з ними перемогу добра, правди і справедливості. «Таку пісню люблю, щоб у серці йокало», — говорила Зуїха.

Співачка і в похилому віці зберегла хороший, широкого діапазону голос, мала чудовий музичний слух і пам'ять. Виконання пісні Зуїхою було справжнім творчим процесом, в який вона вклала душу і, як народний таланти, збагачувала музичний зміст пісні.

¹ Відділ фондів ІМФЕ, ф. 31-2, од. зб. 45, арк. 31—32.

² Там же.

³ Там же, од. зб. 46, арк. 31—32.

Виконання народних пісень оповідачка часто пересипала казками, прислів'ями, гумористичними оповіданнями, загадками. Уміючи артистично наслідувати звуки птахів і тварин, передавати вимову, інтонацію, вираз обличчя, ходу людей, вона була і талановитою оповідачкою.

Художньо красиве, надзвичайно виразне виконання Зуїхою незліченної кількості народнопоетичних творів виділяло її серед односельчан, робило популярною і в навколишніх селах. Це була не тільки співачка, але й природжена акторка.

При всьому цьому Явдоха Зуїха не була професійною співачкою чи творцем пісень, як це можна сказати про українських кобзарів, російських сказителів билин або плакальниць. Вона була простою, неписьменною селянкою, типовою українською жінкою, що з дівочих років і до глибокої старості, загорюючи шматок хліба, несучи тягар щоденних родинних турбот, виливала свої надії, свої болі і тугу, своє горе і тугу в піснях. «Коли б я, сину, не співала,— говорила Явдоха Зуїха Г. Танцюрі,— то давно лопнула б. Я дуже бідила цілий свій вік, тяжко та гірко робила, як чорний віл. А що мого?.. Ото тільки й мого, що не раз, бувало, поспіваю та поплачу»¹.

У пісенному репертуарі співачки вилилося все те, що було на серці українського народу,— і відгомін анімістичних вірувань, що дійшли з сивої давнини (календарно-обрядова поезія), і вічно жива у пам'яті народу історична бувальщина (історичні пісні), і станові, класові сутички, що не раз поймалися вогнем і кров'ю (соціально-побутові пісні), і широке та бездонне море загальнолюдських відносин у дореволюційному селі: весняна поезія кохання, нев'янучий вінок весільних пісень, романтична краса балад, скупі сімейні радощі і непроглядне горе соціального бідкування селянської родини. Явдоха Зуїха знала пісні про усі типові життєві події, про найтонші нюанси родинних відносин, про все, чим сповнене було життя сільського трудівника від колиски до могили.

Порівняння пісень Явдохи Зуїхи з творами, вміщеними у відомих збірках Максимовича, Вацлава з Олеська, Метлинського, Антоновича і Драгоманова, Головацького, Чубинського², Новицького, Грінченка, Яворницького, Лисенка та ін., цілком натурально показує, що основу її репертуару становлять загальнопоширені традиційні пісні у їх нових, своєрід-

¹ Відділ рукописів ІМФЕ, ф. 31-2, од. зб. 45, арк. 15.

² Для порівняння вкажемо, що в репертуарі Явдохи Зуїхи є близько 300 самостійних варіантів пісень, надрукованих лише у п'ятому томі «Материалов и исследований» П. П. Чубинського (1874 р.).

них варіантах і творчих редакціях. Це в однаковій мірі стосується як словесної тканини творів, так і їх мелодійного багатства, позначеного власним стилем музичного мислення та інтерпретації співачки. Певна річ, що таких творів найбільше серед історичних, родинно- та соціально-побутових пісень Отже, репертуар Зуїхи є типовим загальноукраїнським.

Разом з тим, пісенні хвилі, що прокочувалися по Поділлу із сходу і заходу, занесли немало російських і польських творів, національний колорит яких у меншій чи в більшій мірі вже поступово починає асимілюватися з українською народнопоетичною стихією. Серед них: «Станьмо, братці, в круговую», «На тем боци, на турецком поле», що були занесені на Поділля десь у кінці минулого століття та зберегли міцну російську мовну основу, і українізовані варіанти пісень російського походження «За Дунаєм широким», «Вийду за ворота», і 18 побутових пісень явно польського походження з характерним польсько-українським суржиком.

Природно, що ми подибуємо немало пісень, які і тематичним діапазоном і художньо-мовними рисами («Не тепер, не тепер», «Чи я в тебе не хазяйка», «Бідна моя головонько», «Усі поля поорані», «Ой лию не помалу», «Не боюся ні пана», «Наступив, наступив», «Ой з-за гори вітер» та ін.), а також характерним коломийковим ритмом немовби лучать Поділля з сусідньою Тернопільщиною, Буковиною та Закарпаттям. В окремих піснях («Ой був же я в Тирашполі», «Ой старий волох та сіно косить») задокументовані зв'язки Поділля з Молдавією.

Пісні з репертуару Зуїхи виявляють спорідненість і з російським, польським та молдавським народним мелосом; в них багато ритмів, характерних для західноукраїнських мелодій. Так, мелодія пісні «Гей, ой під гайком, гайком зелененьким» є варіантом відомої старовинної російської пісні «Вниз по матушке, по Волге»; пісня «Колись така правда була» виконується на мелодію російської «Камаринской», кілька пісень співаються на мелодію «Во саду ли». У пісні «Ой брате мій, орле» чується мелодія молдавської «Дойни». Мелодія пісні «Ой ти, мати, шануй мене» (перший мелодичний варіант) дуже близька до молдавської, пісня «Казала Солоха: прийди, прийди» засвідчує зв'язок з польським музичним фольклором, зокрема з мазурками.

Місцеві територіальні особливості репертуару співачки поступають не тільки в легко помітному діалектному, лексичному і морфологічному елементі, що нашарувався на мові багатьох і багатьох традиційних пісень, поширених по всій

Україні, а й у часто невлесному співвідношенні пісень з певною тематикою. Крім згадуваних уже польських пісень, що відбивають може не стільки міграцію пісень з Польщі чи Західної України, як засилля польських панів та їх челяді на Поділлі, ми бачимо, що найбільш популярними були пісні, в яких змальовуються боротьба проти шляхти, поміщиків (пісні про Нечая, Саву Чалого, Максима Залізняка, Кармелюка), пісні заробітчан з Поділля, яких на Херсонщині та в Бессарабії називали «людьми з Польщі». Територіальна своєрідність яскраво виражена також і у весільних піснях.

Хоч музична мова пісенної спадщини Явдохи Зуїхи має загальноукраїнську основу, в ній помітні прояви локальних музичних інтонацій, що витворилися внаслідок поєднання характерних творчих компонентів східних, центральних і західних районів України.

До таких рис слід віднести переважання одноголосних пісень, яке не можна пояснювати тільки тим, що Зуїха, як правдо, співала одна, оскільки серед її пісень є чимало і багатоголосних. Серед поліфонічних пісень ми, проте, не знаходимо такої розвиненої фактури, як, наприклад, на Полтавщині, Чернігівщині, Сумщині, Черкащині. Тоді як у східній та центральній Україні мелодії міцно закріплені за текстами, а в ряді західних районів помітне досить вільне оперування мелодіями, у Зуїхи часто використовуються одні і ті ж мелодії до багатьох текстів і, очевидно, закріплюються за ними. Наприклад, на мелодію відомої пісні «На вгороді верба рясна» Явдоха Зуїха співає пісні «Під білою березою» та «Коло млина, коло броду». На мелодію популярної «Посадила огірочки» співає вона «Шкода мої вечероньки», а на мелодію «Я в середу родилася» виконується ряд інших пісень. Що правда, найбільш популярні пісні мають по кілька мелодій.

Пісенні мелодії Поділля коротші, лаконічніші, ніж східних і центральних районів України. Відчувається деяка локальна відмінність і в формах пісенної строфи. Так, наприклад, поширена в центральній і східній Україні така форма багатоголосних пісень, коли останній рядок куплета кладеться в основу заспіву наступного куплета, тут майже не зустрічається.

В пісенно-мелодійній спадщині Явдохи Зуїхи дуже виразно представлене ладове багатство українського народного мелосу. В ній органічно поєдналися творчі стильові якості колективу і талановитого народного співака. Особливо звертає на себе увагу єдність стилю музичного мислення, мелодико-інтонаційної сфери, мелодичних прикрас тощо.

Велика кількість мелодій з однієї місцевості дає можливість виразно відчувати творчий рух, творчі зв'язки та взаємовпливи в українській пісенній творчості, служить цінним матеріалом не тільки для практики різних співочих і музичних колективів, композиторів, а й для теоретичного осмислення локальних особливостей народнопісенної мелодики.

У ряді пісень ми зустрічаємо реалії, які прямо зв'язують події із Зятківцями, Кущинцями, Ладижином, Борсуками, Чечелівкою та іншими населеними пунктами Вінниччини («Де ти, купайло, ночувало?», «Борсуківський став», «Ой на горі вогонь горить», «Ой під мостом риба з хвостом», «Ніхто не знає по якій причині»). Зокрема серед купальських ми бачимо пісні, в які вставлено навіть прізвища героїв, поширені у Зятківцях. Так, у пісні «Ой у Маляра високий тин» згадується «Полиця син», тимчасом як селянка з Зятківців Параска Полиця була однією із співачок, від якої Г. Танцюра записав ряд пісень. Серед цих пісень є не тільки традиційні, загальнопоширені, в яких реалії були замінені, а й справді місцеві («В Ладижині вітер віє»), в яких відтворено саме місцеву обстановку чи події, що могли відбуватися тільки у цій місцевості.

Наявність у піснях, записаних від Явдохи Зуїхи, згаданих місцевих елементів (лексичні, географічні реалії, сюжетні ходи, теми та ін.) свідчить ще раз про те, що в устах цієї співачки народна пісня, як це і притаманно їй, виконувала суспільно-корисну функцію, обслуговувала насущні інтереси того середовища, в якому жила і творила Зуїха. Саме в цьому виявлялася та найелементарніша імпровізація, до якої вдавалася співачка, щоб влити загальновідому традиційну пісню в конкретні ситуації і обставини життя своєї місцевості.

Репертуар будь-якого оповідача чи співачки органічно зв'язаний не тільки із середовищем та певними хронологічними рамками, а й великою мірою з їх суспільним становищем, особистою долею, художньо-естетичними смаками, характером, віком і статтю. Зрозуміло, що суб'єктивні категорії більш виразно виступають в оповідача і менше в співака чи співачки.

В силу усіх цих причин репертуар двох творчих одиниць, які живуть в один час в одному і тому ж селі, не може співпасти не тільки за обсягом, а й за характером творів. Усе це виразно виступає у записах Г. Танцюри, зроблених у Зятківцях від Зуїхи, з одного боку, та Параски Полиці, Тетяни, Марини, Насті і Павліни Танцюр, Килини Жук, Андрія Щура — з другого. Так, Андрій Щур одного разу проспівав записува-

чеві пісню про Кармелюка, в якій перекручувався образ народного героя. Цієї пісні він навчився від свого діда, колишнього панського гайдука. Коли Г. Танцюра сказав про цей запис пісні про Кармелюка Явдосі Зуїці, вона у відповідь проспівала цю ж саму пісню, в якій головним негативним персонажем виступає не Кармелюк, а дворянин. Пісня про Кармелюка, записана від Зуїхи, серед величезної кількості її варіантів вважається найкращою і надрукована першою серед 25 пісень у збірнику «Історичні пісні» (К., 1961).

Соціально свідомий підхід Явдохи Зуїхи до формування свого репертуару засвідчується її піснями. Класова нерівність як головне лихо сільського трудівника проступає у великій кількості її пісень і найбільш яскраво у таких, як «Усі гори зеленіють», «Багач, мамцю, багач, мамцю», «Горішина, черемшина», «На погибель буде тому», «Під білою березою», «Ой виору я нивку широкою». Удливий гумор і дошкульна сатира на адресу багатіїв та інших посіпак звучить у піснях «І багатий, і гембатий», «Була в багача», «Ой в городі бузина», «Ой був собі панок з маку», «Сидить багач за столом», «Ой наступила та чорна хмара», «Ой да ми в кабачок ходили». З соціальною нерівністю, бідністю народ зв'язує і особисте безталання: «У сусіда хата біла», «Ой з-за гори кам'яної голуби літають».

Правомірно порівняти пісні з репертуару Зуїхи з записами П. Чубинського з Поділля (Ушицький повіт). У записі П. Чубинського пісня «Лугом іду, коня веду» має всього 10 рядків, в яких соціальний елемент (бідна дівчина відмовляє багатому) звучить невиразно і логічно не впливає з попереднього тексту. У варіанті Явдохи Зуїхи (24 рядки) конфлікт між закоханими, побудований на соціальній нерівності, є стрижнем пісні, навколо якого розгортається дія і поетичні характеристики дійових осіб. Соціальний мотив набирає особливої виразності завдяки сатиричній загостреності зображальних засобів. Так само два варіанти пісні «Заїздив коника, заїздив другого» (Чубинський, V, стор. 116, 118) є менш соціально загостреними у порівнянні з варіантом пісні «Заїздив коника, заїздив другого», записаним від Явдохи Зуїхи. Пісня «Ой звідти гора, а звідти другая» має широко розгорнену соціальну характеристику причини нещасливої долі дівчини на відміну від варіантів цієї пісні у записах П. Чубинського (т. V, стор. 116, 120).

Пісні «Да пийте, люде, горілочку» (Чубинський, т. V, стор. 523), що є одним із варіантів відомої пісні про бідну сестру, якої цураються брати, контамінована від рядка «Де

ти, милий, де ти, милий» і до кінця. Мотив убозтва і моральний конфлікт сестри з братами на цьому ґрунті у Чубинського не має того логічного розвитку і гостроти, як у варіанті Зуїхи («Пийте, люди, горілку»), а враження від пісні розбивається іншою темою, чужою кінцівкою, тимчасом як у Зуїхи тема соціальної нерівності звільнена від будь-яких чужорідних нашарувань і звучить на повний голос.

Суспільним становищем співачки, нестатками і злиднями пояснюється і те, що Зуїха часто любила співати пісні про наймитування, бідність та лиху жіночу долю. Ці пісні «ніби розпирали» її. Любила вона традиційну заробітчанську пісню «Бувайте здорові, соснові пороги», якою зятківчани прощалися з рідним селом, вирушаючи щороку на заробітки у далекі таврійські степи, а також пісні «Закувала зозуленька», «Котра дівка хоче», «Вишня, мамцю, вишня, любцю», «Ой дай, боже», «Кому воля, а кому неволя», в яких виливався смуток заробітчанського життя.

Природно, що абсолютну більшість у репертуарі Явдохи Зуїхи становлять «жіночі» пісні, серед яких знову-таки лише одиничні розповідають про щастя і радощі, а решта — про тяжку жіночу долю. Любовних пісень не хотіла співати, бо сама не знала кохання:

— Калино моя, чом ти не цвіла?
Зима люта, а весна холодна
Приморозила.

Дівчино моя, чом заміж не йшла?
Бідна була, по наймах ходила,
Пари не знайшла.

«Пісні про «веселих молодиць» теж співала не без вагань... Романсів не любила і завжди глузувала з них»¹.

Гірка доля жінки в дореволюційний час звучить у піснях про лиху свекруху («Не грім то гуде з стодоли», «Була в Гандзі лихая свекруха», «Матінко моя кохана»), про життя з нелюбом, за якого віддали її силою («Ой на горі, горі», «Ой у полі криниченька», «Тече вода холодная»), з лихим чоловіком-п'яницею, що б'є дружину («Ой вишенька, черешенька у саду», «Ой гаю, мій гаю», «Соловейку сивенький», «Ой вербо, вербо кудрявая»), про сумне удівство («Породила перепеличка», «Ой у полі дві могили», «Горе мені, горе»).

Щоправда, серед пісень Явдохи Зуїхи є немало і жартівливих, зокрема таких, що свідчать про любов чоловіка чи

¹ Відділ фондів ІМФЕ, ф. 31-2, од. зб. 46, арк. 42.

жінки до чарки. Але, як видно з них, селянин випивав не стільки на radoщах чи на скупому дозвіллі, як переважно з горя.

Співачка в особистому житті і в підході до таких пісень недвозначно показувала свої переконання. Питання про морально-етичний кодекс, яким він постає з репертуару співачки, тісно зв'язане з її власними поглядами на моральне й аморальне у житті. Зуїха була запопадлива до роботи, тверда характером, чесна у поводженні з людьми, дотепна і гостра на язик. Чи не тому в її репертуарі немало пісень, в яких гостро висміюються ліниві, п'янички, гулящі, хиткі і легковажні люди, що не почувають за собою ніяких моральних обов'язків перед суспільством і родиною («А я в батька одним одна», «Чи я тобі не казала?», «Ой устану я в понеділок», «Ой п'яна я, п'яна», «Жар, мати, капустичці» та ін.).

Крім дивовижної пам'яті Явдоха Зуїха, як вказує Г. Танцюра, мала на диво свіже світосприймання та глибоку емоційну вдачу. Зрозуміло, що через це з усіх жанрів української народнопоетичної творчості вона саме за глибокий емоціональний вплив найбільше любила пісні. Співачка тонко відчувала красу народної поезії, уміла вдержати в пам'яті не тільки сюжет пісні (часто дуже довгої), а найдрібніші художні деталі, нюанси багатой епітетики, яскравої символіки і паралелізмів та музичної мови. Можна без перебільшення сказати, що в репертуарі Явдохи Зуїхи майже немає негарних, неестетичних, малохудожніх пісень.

Особливо яскраво це помітно в календарно-обрядових та весільних піснях. Перше, що впадає в око, — це моральна чистота і сила почуття, в ширості якого немає ніяких сумнівів і яке підносить, звеличує людину. Дівчина у весільних піснях незмінно порівнюється з зорею, з квіткою, з сонцем. Молода уособлює найкращі етичні якості людей праці: вона чесна, працьовита, слухняна, щедра душею, сердечна, ласкава і доброзичлива до інших. Дуже дотепні, легкі, влучні і, по суті, не образливі жартівливі пісні-перекори дружок і світилок, якими вони скрашують настрій молодій, що сумує за дівуванням, за батьком і матір'ю, за своїм родом, побоюється чужої сім'ї, лихої свекрухи.

Весільні пісні у виконанні Зуїхи, як правило, мають ідеально викінчену словесно-мелодійну форму, багату поетичними фігурами. І в цьому безперечна заслуга співачки як феноменально обдарованої творчої одиниці з самої гущі народу.

Явдоха Зуїха могла скоріше забути якусь цілу частину пісні, ніж за рахунок нівелювання, стирання художніх дета-

лей, що надають виразності і напруженості драматичному конфліктові та становлять її естетичну принаду, зберегти уже безбарвний та нежиттєвий скелет усього твору. Саме тому й уривки загальновідомих пісень зберегли в її пам'яті всі поетичні деталі. Те, як вона розуміла пафос пісні, її «душу», можна, зокрема, побачити на пісні «Журба мене сушить». У збірнику 1834 р. М. Максимовича варіант цієї пісні має 20 рядків, у збірнику М. Лисенка (випуск шостий) — 32 рядки, у збірнику Б. Грінченка (том III)¹ — 40 рядків. Варіант Явдохи Зуїхи має 72 рядки. Суть, звичайно, не в тому, що текст у неї найдовший з цих згаданих, а в тому, що ця довгота — повнота пісні, яка органічно впливає з її ідеї, характеру. Це — гіркі роздуми людини, яка, закохавшись, а слідом за цим збіднівши та спившись з горя, немовби оглядає свій життєвий шлях. Парубок чи чоловік хоче втопити своє горе в горілці; він сидить у шинку, йому вже нікуди поспішати. Гіркі роздуми плинуть навмисне уповільнено — і тут у варіанті нашої співачки з'являються нові деталі: цілі три куплети про те, як п'є він першу чарку, згадуючи своє життя, потім другу, п'яту... сьому. І знову через куплет, сповнений динамічної дії, з'являються для уповільнення її куплети-повтори, які підкреслюють невтішність людської печалі. І це для того, щоб слухач міг перейнятися настроєм героя пісні.

Як тонко відчувала Зуїха характер пісні, можна показати і на такому прикладі. Варіант відомої пісні «Ой у полі озеречко» у Метлинського (стор. 27) має 21 рядок, у Чубинського (т. V, стор. 169) — 22, у Лисенка (випуск другий, стор. 53) — 36, у Зуїхи — 44. І знову-таки головним достоїнством варіанту нашої співачки є не просто його довгота, а розвиненість, у порівнянні з усіма іншими варіантами, драматичного конфлікту, який надає пісні емоціонального напруження, кульмінаційного зльоту.

Більш повними і поетичними, багатими художніми та побутовими деталями є у порівнянні із записами Чубинського (т. V, стор. 59, № 130; 83, № 174; 102, № 214; 111, № 240; 155, № 325; 167—168, № 341; 216, № 434; 232, № 468; 242, № 482) записані від Зуїхи варіанти пісень «Казала Солоха: прийди, прийди», «Ой з-за гори кам'яної голуби літають», «Ой піду я до млина, до млина», «Ой учора орав», «Учора була юточка моя», «Виганяла лебеді по вишневому саду», «У сусіда хата біла». Коли у Чубинського (т. V, стор. 36—37, № 87; 48—49, № 109; 54, № 119; 59, № 132; 89—90, № 187 (А); 150,

¹ Інтересно, що цей запис був зроблений на Поділлі.

В репертуарі Зуїхи помітне і таке поширене в народній пісні явище, як контамінація, злипання окремих пісень чи їх частин в одну пісню, що пояснюється головним чином їх ритмо-мелодійною тотожністю та близькістю змісту (наприклад, «Шкода мої вечероньки», «Терен, мати, коло хати», «Коло млина, коло броду», «Та туман, туман по долині», «Пішов козак ярмом»). Ясно, що більшість контамінованих пісень втратили на красі і логічності. Як правило, в них помічається зіткнення двох різних ідей, пісні стають суперечливими, малохудожніми (наприклад, «Оженився не по добрій волі»). Є окремі пісні, які співачка запам'ятала тільки в уривках чи з пропуском куплетів («Уже третій вечір, як дівчину бачив», «Ой любив та кохав», «Ой час, мати, жито жати»). Однак не можна сказати, що своєрідне стягнення пісні у Зуїхи скрізь іде тільки їй на шкоду. Так, у пісні «Заїздив коника, заїздив другого» (пор. «Чубинський, V, стор. 116, № 252 (А); 118, № 255) скорочення тексту зроблено за рахунок більш чіткого окреслення соціального звучання пісні.

Кожна співачка чи співак має свою, властиву хоча б у деталях саме їм, редакцію пісні. Аналізуючи репертуар Явдохи Зуїхи, ми переконуємося, що й вона у великій мірі внесла своє слово в українську пісенність. В репертуарі Зуїхи немає жодного тексту, який би слово в слово повторював відомі українські пісні. Співачка зберегла для українського народу, для фольклористики неповторні редакції і варіанти традиційного фольклору — багатий матеріал для дослідження проблеми історії як певних тематичних циклів, жанрових груп, так і окремої народної пісні.

Явдоха Зуїха, одна із тисяч творців і носіїв фольклору — цих своєрідних художніх літописців історичних епох, — діставши народну пісню як заповіт від попередніх поколінь, збагатила її своєю думкою і творчою уявою та передала як естафету нащадкам.

Пісенний репертуар співачки — загальноукраїнське культурне надбання, невичерпна скарбниця багатства і краси рідної мови, її художньо-стильових засобів і музичних барв, з якого ще не одне покоління покріплятиме свої сили, творчу енергію і натхнення.

Записи і видання пісенного багатства Явдохи Зуїхи, в якому відзеркалилися соціальний досвід народу, його світогляд, морально-етичні погляди, волелюбні прагнення і поетичний геній, має велике пізнавальне та історико-культурне значення.

**КАЛЕНДАРНО-
ОБРЯДОВІ
ПІСНІ**

ВЕСНЯНІ ХОРОВОДНІ ПІСНІ

А МИ НИВКУ ВИОРЕМ, ВИОРЕМ

1) $\text{♩} = 160$

А ми нив - ку ви - о - рем, ви - о - рем,
по - під ла - ном ви - о - рем, ви - о - рем

— А ми нивку виорем, виорем,
Попід ланом виорем, виорем.

І просом засієм, засієм,
Попід ланом засієм, засієм.

— А ми коні запустим, запустим,
Попід ланом запустим, запустим.

— А ми коні займемо, займемо,
Попід ланом займемо, займемо.

— А ми коні викупим, викупим,
Попід ланом викупим, викупим.

— А що ж бо ви викупу та дасте,
Попід ланом викупу та дасте?

— Дамо ми вам викупу сто злотих,
Попід ланом викупу сто злотих.

— Ми сто злотих не берем, не берем,
Попід ланом не берем, не берем

І вам коней не вернем, не вернем,
Попід ланом не вернем, не вернем.

— Дамо ми вам бабочку, бабочку,
Попід ланом бабочку, бабочку

В біленькому платочку, платочку,
Попід ланом платочку, платочку.

— Ми бабочки не берем, не берем,
Попід ланом не берем, не берем

І вам коней не вернем, не вернем,
Попід ланом не вернем, не вернем.

— Дамо ми вам дівочку, дівочку,
Попід ланом дівочку, дівочку

У рутянім віночку, віночку,
Попід ланом віночку, віночку.

— Ми дівочку беремо, беремо,
Попід ланом беремо, беремо

І вам коні вернемо, вернемо,
Попід ланом вернемо, вернемо.

ВОЛОДАР, ВОЛОДАР

— Володар, володар,
А де пан господар?

— А хто ж його з воріт кличе?
— Панськії служки.

А де пан господар?
— Нема його вдома.

— Що нам за дар несуть?
— Ярії бджолята.

— Є в нас много того,
Ми ще й вам дамо.

— На чім воно сидить?
— На золотім креслі.

— А що ж ви нам дасте?
— Корову з телятком.

— Чим воно накрито?
— Чорним оксамитом.

— Є в нас много того,
Ми ще й вам дамо.

— Чим воно грається?
— Червоним яблучком.

— А що нам за дар везуть?
— Мізинне дитятко.

— Чим воно покрає?
— Золотим ножичком.

— Є в нас того много,
Ми ще й вам дамо.

ПОМАГАЙБІ, ЗЕЛЬМАН

The musical score is written on four staves. The first staff begins with a tempo marking of quarter note = 184. The key signature has two flats (B-flat and E-flat), and the time signature is 2/4. The melody is marked with first and second endings. The lyrics are written below the notes.

По - ма - гай - бі, Зель - ман! По - ма - гай - бі, я - ко брат! По - ма - гай - бі,
Зель - ма - но - ве і бра - то - ве і вся ро - ди - на і - ї!
Вар. не - ма - єм. Проч со - бі, проч, проч, го - ло - ви не мо - роч.
Прось, сваш - ко, прось, прось, люб - ко, прось.

— Помагайбі, Зельман!
Помагайбі, яко брат!
Помагайбі, Зельманове і братове
І вся родина її!

— Здоров, здоров, Зельман!
Здоров, здоров, яко брат!
Здоров, здоров, Зельманове і братове
І вся родина його!

— За чим, за чим, Зельман?
За чим, за чим, яко брат?
За чим, за чим, Зельманове і братове
І вся родина його?

— За панною, Зельман,
За панною, яко брат,
За панною, Зельманове і братове
І вся родина її.

— На який ґрунт, Зельман?
На який ґрунт, яко брат?
На який ґрунт, Зельманове і братове
І вся родина його?

— На мужицький, Зельман,
На мужицький, яко брат,
На мужицький, Зельманове і братове
І вся родина її.

— А ми панни не маєм,
На такий ґрунт не даєм,
Проч собі, проч, проч,
Голови не мороч.

Помагайбі, Зельман!
Помагайбі, яко брат!
Помагайбі, Зельманове і братове
І вся родина її!

— Здоров, здоров, Зельман!
Здоров, здоров, яко брат!
Здоров, здоров, Зельманове і братове
І вся родина його!

— За чим, за чим, Зельман?
За чим, за чим, яко брат?
За чим, за чим, Зельманове і братове
І вся родина його?

— За панною, Зельман,
За панною, яко брат,
За панною, Зельманове і братове
І вся родина її.

— На який ґрунт, Зельман?
На який ґрунт, яко брат?
На який ґрунт, Зельманове і братове
І вся родина його?

— На циганський, Зельман,
На циганський, яко брат,
На циганський, Зельманове і братове
І вся родина її.

— А ми панни не маєм,
На такий ґрунт не даєм,
Проч собі, проч, проч,
Голови не мороч.

— Помагайбі, Зельман!
Помагайбі, яко брат!
Помагайбі, Зельманове і братове
І вся родина її!

— Здоров, здоров, Зельман!
Здоров, здоров, яко брат!
Здоров, здоров, Зельманове і братове
І вся родина його!

— За чим, за чим, Зельман?
За чим, за чим, яко брат?
За чим, за чим, Зельманове і братове
І вся родина його?

— За панною, Зельман,
За панною, яко брат,
За панною, Зельманове і братове
І вся родина її.

— На який ґрунт, Зельман?
На який ґрунт, яко брат?
На який ґрунт, Зельманове і братове
І вся родина його?

— На панський ґрунт, Зельман,
На панський ґрунт, яко брат,
На панський ґрунт, Зельманове і братове
І вся родина її.

— А ми панну маємо,
На такий ґрунт даємо.
Прось, свашко, прось,
Прось, любко, прось.

ВИЙДИ, КІЗЛЕ, РАНО

♩ = 160

Вий-ди, кіз-ле, ра-но, по-стій з на-ми, по-ві-дай, не-
бо-же, пос-тій з на-ми, по-ві-дай, не-бо-же
Вар. О-так во-ни ска-чуть, о-так, о-так, о-так во-ни
пля-шуть, о-так не-хо-ро-ше, о-так не-при-го-же.

Вийди, кізле, рано,
Постій з нами,
Повідай, небоже. } 2

Отак вони пляшуть,
Отак не хороше,
Отак не пригоже.

Ой повідай, кізле,
Постій з нами,
Повідай, небоже. } 2

Вийди, кізле, рано,
Постій з нами,
Повідай, небоже. } 2

Ой як баби скачуть?
Отак, отак,
Отак не хороше,
Отак, отак,
Отак не пригоже.

Ой повідай, кізле,
Постій з нами,
Повідай, небоже. } 2

Отак вони скачуть,
Отак, отак,
Отак вони пляшуть,
Отак не хороше,
Отак не пригоже.

Як дівчата танцюють?
Отак, отак,
Отак хорошенько,
Отак, отак,
Отак пригоженько.

Вийди, кізле, рано,
Постій з нами,
Повідай, небоже. } 2

Вийди, кізле, рано,
Постій з нами,
Повідай, небоже. } 2

Ой повідай, кізле,
Постій з нами,
Повідай, небоже. } 2

Ой повідай, кізле,
Постій з нами,
Повідай, небоже. } 2

Як парубки танцюють?
Отак вони скачуть,

Ой як швачки шують?
Отак вони шують,
Отак вишивають,
Отак хорошенько,
Отак пригоженько.

ЗАЙЧИКУ, ЗАЙЧИКУ, ТА ГОЛОВКА БОЛИТЬ

$\text{♩} = 160$ *)

Зай - чи - ку, зай - чи - ку, та го - лов - ка бо - лить.

А ні - ку - ди зай - чи - ку а - ні вис - ко - чи - ти,

а ні - ку - ди зай - чи - ку а - ні виг - ля - ну - ти, бо в нас

го - ро - да все ту - рець - кі - ї, бо в нас зам - ки

Дія закінчення

все ні - мець - кі - ї А ні - ку - ди зай - чи - ку а - ні ви -

ско - чи - ти, а - ні - ку - ди зай - чи - ку а - ні ви - гля - ну - ти

Зайчику, зайчику, та головка болять.

Приспів:

А нікуди зайчику ані вискочити,
 А нікуди зайчику ані виглянути,
 Бо в нас города все турецькії,
 Бо в нас замки все німецькії.
 Зайчику, зайчику, та колінця болять.

Приспів.

Зайчику, зайчику, та підшви болять.

Приспів.

Зайчику, зайчику, обернися,
 На хорошу дівчину подивися.

* В 4-му куплеті перші чотири такти повторюються.

П р и с п і в:

А нікуди зайчику ані вискочити,
А нікуди зайчику ані виглянути,
Бо в нас города все турецькії,
Бо в нас замки все німецькії.
А нікуди зайчику ані вискочити,
А нікуди зайчику ані виглянути.

ЗАЙЧИКУ-ГОРОБЧИКУ

Musical notation for the song 'Зайчику-горобчику'. It consists of two staves of music in 3/8 time, with a tempo marking of quarter note = 160. The lyrics are written below the notes.

Зай - чи - ку - го - роб - чи - ку! Не ска - чи в го - род - чи - ку,
не зри - вай ру - ти ти, ба - ла - му - те

Зайчику-горобчику!
Не скачи в городчику,
Не зривай рути
Ти, баламуте.
Чи вбито, чи не вбито,
Ниженьки перебито.
Зайчикок підбігає,
Ниженьку підгинає.

ДО НОРИ, МИШКО, ДО НОРИ

Musical notation for the song 'До нори, мишко, до нори'. It consists of two staves of music in 2/4 time, with a tempo marking of quarter note = 96. The lyrics are written below the notes.

До но-ри, миш-ко, до но-ри, до зо-ло-то-ї ко-мо-ри.
Чор-ток — не ко-ток та не спіймав миш-ку. Миш-ка в дір-ку, в зо-ло-ту ко-мір-ку.

До нори, мишко, до нори,
До золотої комори.
Чорток — не коток
Та не спіймав мишку.
Мишка в дірку,
В золоту комірку.

ГЕЙ, Я БОРЕЦЬ

$\text{♩} = 144$

Гей, я бо - рець! Я мо - ло - дець, ти - хий
 пе - ре - бо - рець. За - чав дів - ка - ми пе - ре - би - ра - ти,
 ко - то - ра кра - ща, то со - бі взя - ти, Гей, я бо - рець!

Гей, я борець!
 Я молодець,
 Тихий переборець.
 Зачав дівками
 Перебирати,
 Котора краща,
 То собі взяти. } 2
 Гей, я борець,
 Гей, я борець!

ГОРОБЧИКУ ШПАЧКУ-ПТАШКУ

$\text{♩} = 138$

Го - роб - чи - ку шпач - ку - пташ - ку, де ти си - диш?
 - В сад-ку, в сад-ку. - Де ти був? - Ой був, був. Що ж ти чув?
 - Ось так, так сі - ють мак ще й мор - кви-цю й па - стер-нак.

- Горобчику шпачку-пташку, - Що ж ти чув?
 Де ти сидиш? - Ось так, так
 - В садку, в садку. Сіють мак
 - Де ти був? Ще й морквицю
 - Ой був, був. Й пастернак.

ЗА ГОРОДОМ ЛЬОН, ЛЬОН

♩ = 168

Музична партитура для двох голосів у двох частинах. Ключова сигнатура: два дієзі (F# і C#), ритмічна сигнатура: 2/4. Темпозначення: ♩ = 168. Текст пісні розташований під нотами.

За го - ро - дом льон, льон, а в го - ро - ді мак.
Мо - ї лю - бі ма - кі - воч - ки, возь - мі - те - ся так.

За городом льон, льон,
А в городі мак.
Мої любі маківочки,
Возьміться так.

ОЙ У ЛІСІ ХАТКА

♩ = 152

Музична партитура для двох голосів у двох частинах. Ключова сигнатура: два дієзі (F# і C#), ритмічна сигнатура: 3/4. Темпозначення: ♩ = 152. Текст пісні розташований під нотами.

Ой у лі - сі хат - ка, ой у лі - сі хат - ка,
хат - ка сто - їть. хат - ка сто - їть.

Ой у лісі хатка*,
Хатка стоїть.

Птиця-журавлиця,
Журавель, журавель.

А у тій хатці
Бабка сидить.

Журавель-вель-вель,
Журавель, журавель.

Виорала бабка
Поля день.

Та витолочила
Бабин конопель.

Засіяла бабка
Конопель, конопель.

Конопель-пель-пель,
Конопель, конопель.

Конопель-пель-пель,
Конопель, конопель.

А я тому журавлю
Руки й ноги поломлю.

Занадилась птиця,
Птиця-журавлиця.

Руки й ноги поломлю,
Поломлю, поломлю.

* Кожний рядок повторюється.

ОЙ У ЛІСОЧКУ, ОЙ У ЛІСОЧКУ

Ой у лісочку, ой у лісочку, на клинку, на клинку.

Ой у лісочку, ой у лісочку, на клинку, на клинку.

Ой у лісочку, ой у лісочку,
 На клинку, на клинку.
 Та й виорав я, та й виорав я
 Нивочку, нивочку.
 Та й посіяв я, та й посіяв я
 Конопель, конопель.
 Мої конопельки, дрібні, зелененькі,
 В'ються, в'ються.
 В'ються, не беруться, (2)
 В'ються, в'ються.
 А в ті конопельки, а в ті зелененькі,
 Дрібні, зелененькі. (2)
 Занадилась птиця, (2)
 Птиця-журавель.
 Журавель-вель-вель,
 Птиця-журавель. (2)
 А я тій птиці, птиці-журавлиці
 Кийком ноги переб'ю.
 Оце ж тобі, птиця, птиця-журавлиця,
 Птиця-журавель.
 Що витолочив мої конопельки,
 Конопель, конопель.
 Мої конопельки, дрібні, зелененькі,
 В'ються, в'ються.
 В'ються, не беруться, (2)
 В'ються, в'ються.

СТАРИЙ МУЖ ІДЕ

♩ = 168

Старий муж іде і нагайку несе Тут була, тут була
перепілка, тут була, тут була ясна зірка.
Молодий муж іде, черевички несе.
Топчи сії, топчи сії, бо вже другі несе.
Перепілко, ясна зірко, обернися,
на хорошу дівчину подивися.

Старий муж іде
І нагайку несе.
Тут була, тут була перепілка,
Тут була, тут була ясна зірка.

Молодий муж іде,
Черевички несе.
Топчи сії, топчи сії,
Бо вже другі несе.
Перепілко, ясна зірко, обернися,
На хорошу дівчину подивися.

ОЙ ПІДУ Я, НЕНЬКО, В НЕДІЛЮ РАНЕНЬКО

♩ = 184

Ой піду я, ненько, в неділю раненько
під тую грушу, під зеде-неньку.

Ой піду я, ненько, в неділю раненько
Під тую грушу під зелененьку.

А вже моя груша ізійшла,
Ізійшла, ізійшла.

Ой піду я, ненько, в неділю раненько
Під тую грушу під зелененьку.

А вже ж моя груша зацвіла,
Зацвіла, зацвіла.

Ой піду я, ненько, в неділю раненько
Під тую грушу під зелененьку.

А вже ж моя груша доспіла,
Доспіла, доспіла.

Ой піду я, ненько, в неділю раненько
Під тую грушу під зелененьку.

А вже ж мою грушу час трясти,
Час трясти, час трясти.

НАВЧИ МЕНЕ, МОЯ МАТИ

Нав - чи ме - не, мо - я ма - ти, як той льон о - па - ла - ти.
О - так, до - ню, пе - ле - но - ю, щоб не бу - ло з по - ло - во - ю.

— Навчи мене, моя мати,
Як той льон опалати.

— Отак, доню, пеленою,
Щоб не було з половиною.

— Навчи мене, моя мати,
Як той льон сіяти.

— Отак, доч, як ти хоч,
Отак чисто, волочисто.

— Навчи мене, моя мати,
Як той льон збирати.

— Отак, доню, отак чисто,
Щоб не було термітисто.

— Навчи мене, моя мати,
Як той льон тіпати.

— Отак, доню, отак чисто,
Щоб не було термітисто.

НАЇХАЛИ ТУРИ-ЛЮДИ, МАТКО НАША

Музична нотация для пісні «Наїхали тури-люди, матко наша». Темпозначення: 144. Ключовий підпис: один дієз (F#). Ритм: 2/4. Нотация складається з двох рядків. Перший рядок містить нотування мелодії та підписи: «На - ї - ха - ли ту - ри - лю - ди, мат - ко на - ша.» Другий рядок містить нотування мелодії та підписи: «на - ї - ха - ли ту - ри - лю - ди, ду - ш - ко на - ша.»

— Наїхали тури-люди, матко наша,
Наїхали тури-люди, душко наша.

— Чого ж вони наїхали, дітки мої?
Чого ж вони наїхали, душки мої?

— Чи підеш ти за турина, матко наша?
Чи підеш ти за турина, душко наша?

— Ой чи старий чи молодий, дітки мої?
Ой чи старий чи молодий, душки мої?

— Старесечкий, сивесечкий, матко наша,
Старесечкий, сивесечкий, душко наша.

— Я на ногу та не могу, дітки мої,
Я на ногу та не могу, душки мої.

— Приїхали тури-люди, матко наша,
Приїхали тури-люди, душко наша.

— Чого ж вони приїхали, дітки мої?
Чого ж вони приїхали, душки мої?

— Чи підеш ти за турина, матко наша?
Чи підеш ти за турина, душко наша?

— Ой чи старий чи молодий, дітки мої?
Ой чи старий чи молодий, душки мої?

— Молодесечкий, гарнесечкий, матко наша,
Молодесечкий, гарнесечкий, душко наша.

— Я на ногу тераз могу, дітки мої,
Я на ногу тераз могу, душки мої.

ЛОВИВ ТАТО СОЮ

Відрубуючи, тужливо $\text{♩} = 160$

Ло-вив га-то со-ю, ло-ви-ла ма-ма со-ю. Ло-ви-ла ма-ма,
ло-ви-ли й ді-ти. Вже ж тій со-ї не ле-ті-ти. Гей, со-я, гей!

Ловив тато сою,
Ловила мама сою.
Ловила мама, ловили й діти.
Вже ж тій сої не летіти.
Гей, соя, гей!

Різав тато сою,
Різала мама сою.
Різала мама, різали й діти.
Вже ж тій сої не летіти.
Гей, соя, гей!

Варив тато сою,
Варила мама сою.
Варила мама, варили й діти.
Вже ж тій сої не летіти.
Гей, соя, гей!

Сипав тато сою,
Сипала мама сою.
Сипала мама, сипали й діти.
Вже ж тій сої не летіти.

Гей, соя, гей!
 Їв тато сою,
 Їла мама сою.
 Їла мама, їли й діти.
 А вже ж тій сої не летіти.
 Гей, соя, гей!
 Гей, соя, не гуляти,
 Гей, соя, не гуляти.
 Вже ж тій сої не літати,
 Вже ж тій сої не літати.
 Гей, соя, гей!

ОЙ ЧОГО ТИ ПЛАЧЕШ, МОЛОДАЯ ПАНІ

— Ой чого ти плачеш, молодая пані?

Приспів:

Лень з-під горішка
 На білім каменю.

— Десь у тебе, пані, свекорко лихенький?

Приспів.

— У мене свекорко як рідний батенько.

Приспів.

— А чого ж ти плачеш, молодая пані?

Приспів.

— Десь у тебе, пані, свекруха лихая?

Приспів.

— У мене свекруха як рідна матінка.

П р и с п і в.

— Ой чого ж ти плачеш, молодая пані?

П р и с п і в.

— Десь у тебе, пані, зовиці лихії?

П р и с п і в.

— У мене зовиці як рідні сестриці.

П р и с п і в.

— Ой чого ж ти плачеш, молодая пані?

П р и с п і в.

— Десь у тебе, пані, дівері лихії?

П р и с п і в.

— У мене дівері як рідні братики.

П р и с п і в.

— А чого ж ти плачеш, молодая пані?

П р и с п і в.

— Десь у тебе, пані, миленький лихенький?

П р и с п і в.

— Ой як же ви знали, що ви угадали?

П р и с п і в.

— Що мій миленький на мене лихенький.

П р и с п і в.

ОЙ ЯК, ЯК МИЛЕНЬКОМУ ПОСТІЛЬ СЛАТИ

Ой як, як миленькому постіль слати?

Ой так, так, ой так, так.

Ой як, як миленькому догоджати?
Ой так, так, ой так, так.

Ой як, як миленького обіймати?
Ой так, так, ой так, так.

Ой як, як миленького цілувати?
Ой так, так, ой так, так.

Ой як, як нелюбові постіль слати?
Ой так, так, ой так, так.

Ой як, як нелюбові догоджати?
Ой так, так, ой так, так.

Ой як, як нелюбого обіймати?
Ой так, так, ой так, так.

Ой як, як нелюбого цілувати?
Ой так, так, ой так, так.

ОЙ БРЯЗНУЛИ КЛЮЧІ

The image shows a musical score for the song 'Ой брязнули ключі'. It consists of three staves of music in a 2/4 time signature. The tempo is marked as 192. The first staff contains the melody with lyrics: 'Ой бряз - ну - ли клю - чи се - ред'. The second staff continues the melody with lyrics: 'мо - ря йду - чи, се - ред мо - ря йду - чи.' The third staff is a variation, labeled 'Вар.', and contains a rhythmic pattern of eighth notes.

Ой брязнули ключі
Серед моря йдучи. (2)

Серед моря йдучи,
Дівчини та питаючи. (2)

— Ой дівчино гожа,
Ти повная рожа. (2)

Ой де ти бувала,
Ой що ж ти чувала? (2)

- Ой була я, була
На татарськiм ярмарочку. (2)
- Торгом торгувала,
Свекора продавала. (2)
- Свекора продавала,
Батенька викупляла. (2)
- Ой брязнули ключі
Серед моря йдучи. (2)
- Серед моря йдучи,
Дівчини та питаючи. (2)
- Ой дівчино гожа,
Ти повная рожа. (2)
- Ой де ж ти бувала,
Ой що ж ти чувала? (2)
- Ой була я, була
На татарськiм ярмарочку. (2)
- Торгом торгувала,
Свекруху продавала. (2)
- Свекруху продавала,
Матiнку викупляла. (2)
- Ой брязнули ключі
Серед моря йдучи. (2)
- Серед моря йдучи,
Дівчини та питаючи. (2)
- Ой дівчино гожа,
Ти повная рожа. (2)
- Ой де ж ти бувала,
Ой що ж ти чувала? (2)
- Ой була я, була
На татарськiм ярмарочку. (2)
- Торгом торгувала,
Дiвера продавала. (2)
- Дiвера продавала,
Братика викупляла. (2)

Ой брязнули ключі
Серед моря йдучи. (2)

Серед моря йдучи,
Дівчини та питаючи. (2)

— Ой дівчино гожа,
Ти повная рожа, (2)

Ой де ж ти бувала,
Ой що ж ти чувала? (2)

— Ой була я, була
На татарським ярмарочку. (2)

Торгом торгувала,
Зовицю продавала. (2)

Зовицю продавала,
Сестрицю викупляла. (2)

ОЙ КРИВОГО ТАНЦЯ

Ой кривого танця
Та не вивести кінця. (2)

Треба його та виводити,
Кінець йому та знаходити. (2)

А як його вести?
Як віночок плести. (2)

Ісплела віночок
На шовковий шнурочок. (2)

Коли б я була знала,
Начетверо перервала б. (2)

Начетверо перервала б
Та й під ноги потоптала б (2)

Чорними чобіточками,
Золотими підківочками. (2)

А хто буде в кривім танці,
То пожене свині вранці. (2)

ІШЛА ПАННА ЧЕРЕЗ ДВІР, ЧЕРЕЗ ДВІР

Ішла панна через двір, через двір,
На ній сукня в десять піл, в десять піл.

Стала сукня горіти, горіти,
Стали дівки гасити, гасити.

Стали дівки гасити, гасити,
Цебром воду носити, носити.

Вербовая кладочка, кладочка,
Там ходила Насточка, Насточка.

Цебром воду носила, носила,
Дібрівочку гасила, гасила.

Скільки в цебрі водиці, водиці,
Стільки дівкам правдиці, правдиці.

Скільки в небі зірочок, зірочок,
Стільки хлопцям дівочок, дівочок.

ХВАЛИЛАСЯ ТАЯ БЕРЕЗОНЬКА

Хва - ли - ла - ся та - я бе - ре -
зонь - ка. Хи - лю, по - хи - лю, та - я бе - ре - зонь - ка.

Хвалилася тая березонька.

Хилю, похилю, тая березонька.

— На мені кора, як біль біла.

Хилю, похилю, як біль біла.

Ой на мені листя широченьке.

Хилю, похилю, листя широченьке.

Ой на мені гілля високе.

Хилю, похилю, високе.

В мене корінь глибоко.
Хилю, похилю, глибоко.
Обізвався зелений дубочок.
Хилю, похилю, дубочок.
— Не ти свою кору вибілила.
Хилю, похилю, вибілила.
Не ти своє листя широчила.
Хилю, похилю, широчила.
Не ти своє гілля височила.
Хилю, похилю, височила.
Ой як обізветься прекраснеє сонце.
Хилю, похилю, прекраснеє сонце.
— Широчив листя буйний вітер.
Хилю, похилю, буйний вітер.
Височив гілля дрібний дощик.
Хилю, похилю, дрібний дощик.
Вибілило кору яснеє сонце.
Хилю, похилю, яснеє сонце.
Обізвався буйний вітер.
Хилю, похилю, буйний вітер.
— Не хвалися, березо.
Хилю, похилю, березо.
Що я схочу, те й зроблю.
Хилю, похилю, те й зроблю.
Як я, буйний, повію.
Хилю, похилю, повію.
То й з кореня виважу.
Хилю, похилю, виважу. ,
Твоє листя обіб'ю.
Хилю, похилю, обіб'ю.
А верхи я обломлю.
Хилю, похилю, обломлю.
Кора твоя зчорніє.
Хилю, похилю, зчорніє.
Хвалилася дівчина.
Хилю, похилю, дівчина.
— В мене коса до пояса.
Хилю, похилю, до пояса.
В мене личко, як яблучко.
Хилю, похилю, як яблучко.
В мене очки, як терночок.
Хилю, похилю, як терночок.
В мене брівки, як шнурочок.
Хилю, похилю, як шнурочок.

Обізвався парубочок.

Хилю, похилю, парубочок.

— Не хвалися, дівчино.

Хилю, похилю, дівчино.

Бо я тебе сам возьму.

Хилю, похилю, сам возьму.

ОЙ ЛЕТИЛО ТРИ СОКОЛИ

Ой летіло три соколи.

Хилю, похилю, три соколи.

Перший сокільчик — Микола-голубчик.

Хилю, похилю, Микола-голубчик.

Другий сокільчик — Микита-голубчик.

Хилю, похилю, Микита-голубчик.

Третій сокільчик — той Марко-голубчик.

Хилю, похилю, той Марко-голубчик.

Тепер взяти та й попарувати.

Хилю, похилю, та й попарувати.

Микола Ганусі купив хусточку.

Хилю, похилю, купив хусточку.

Микита Павліні купив ленточку.

Хилю, похилю, купив ленточку.

Марко Маріці купив черевички.

Хилю, похилю, купив черевички.

Гануся убралась, стала, засміялась.

Хилю, похилю, стала, засміялась.

Павліна вбралась, стала, запишалась.

Хилю, похилю, стала, запишалась.

Маріка взулась, як жаба, надулась.

Хилю, похилю, як жаба, надулась.

Микола з Ганкою пішов в поле жати.

Хилю, похилю, пішов в поле жати.

Микита з Павліною пішов в коршму пити.

Хилю, похилю, пішов в коршму пити.

Марко з Марікою пішов попід хати.

Хилю, похилю, пішов попід хати.

Микола з Ганкою нажав копу.

Хилю, похилю, нажав копу.

Микита з Павліною випив пивоченька.

Хилю, похилю, випив пивоченька.

Марко з Марікою випросив торбу.

Хилю, похилю, випросив торбу.

КОТИЛАСЯ ЧОРНА ХМАРА З НЕБА

Котилася чорна хмара з неба.
Хилю, похилю, чорна хмара з неба.
Чогось мені до Маляра * треба.
Хилю, похилю, до Маляра треба.
Треба мені там воза.
Хилю, похилю, там воза.
А в Маляра дівчина, як рожа.
Хилю, похилю, дівчина, як рожа.
Ой прийшов я до Маляра в сіни.
Хилю, похилю, до Маляра в сіни.
А в Маляра вечеряти сіли.
Хилю, похилю, вечеряти сіли.
Хилітеся, двері, поза мене.
Хилю, похилю, двері, поза мене.
— Чи не віддасте Ганусю за мене?
Хилю, похилю, Ганусю за мене?
— Шкода твого, Миколо, слова.
Хилю, похилю, Миколо, слова.
Нема Ганусі сьогодні удома.
Хилю, похилю, сьогодні удома.
Ночує вона у чистому полі.
Хилю, похилю, у чистому полі.
Годує вона аж три соколочки.
Хилю, похилю, аж три соколочки.
Перший соколочок — Микола молоденький.
Хилю, похилю Микола молоденький.
Другий соколочок — той Микита молодий.
Хилю, похилю, той Микита молодий.
Третій соколочок — той Марко молодий.
Хилю, похилю, той Марко молодий.
Тепер треба їх попарувати.
Хилю, похилю, їх попарувати.
Ганусю взяти — Миколі віддати.
Хилю, похилю, Миколі віддати.
Павліну взяти — Микиті віддати.
Хилю, похилю, Микиті віддати.
Маріку взяти — Маркові віддати.
Хилю, похилю, Маркові віддати.

* Імена і прізвища в цій пісні називають довільно.

ТИ, ЗЕЛЕНИЙ КУДРАВЧЕ

Ти, зелений кудравче.
Хилю, похилю, кудравче.
Не стелися близько мене.
Хилю, похилю, близько мене.
Бо мій милий лає мене.
Хилю, похилю, лає мене.
Щоб я на вулицю не ходила.
Хилю, похилю, не ходила.
Дівкам танців не годила.
Хилю, похилю, не годила.
А я його не слухала.
Хилю, похилю, не слухала.
На вулицю ходила.
Хилю, похилю, ходила.
Дівкам танці годила.
Хилю, похилю, годила.
Поють півні, я гуляю.
Хилю, похилю, я гуляю.
Поють другі, я гуляю.
Хилю, похилю, я гуляю.
Поють треті, я не йду.
Хилю, похилю, я не йду.
Поють треті, милий іде.
Хилю, похилю, милий іде.
В правій ручці нагайку несе.
Хилю, похилю, нагайку несе.
— Як не будеш, мила, каятися.
Хилю, похилю, каятися.
Буде твоє тіло каятися.
Хилю, похилю, каятися.

НА ВИГОНІ ГУСЯТА

Музична нотація для пісні «На вигоні гусят». Темпозначення: $\text{quarter note} = 176$. Лірика:

На ви-го-ні гу-ся-та. Сі-чи, ру-бай
де-ре-во, гу-ся-та, сю-ди, ту-ди зе-ле-но, гу-ся-та.

На вигоні гусята.
Січи, рубай дерево, гусята,
Сюди, туди зелено, гусята.
Десь узявся гусачок.
Січи, рубай дерево, гусачок,
Сюди, туди зелено, гусачок.
Всі гусята розігнав.
Січи, рубай дерево, розігнав,
Сюди, туди зелено, розігнав.
Собі гуску одну взяв.
Січи, рубай дерево, собі взяв,
Сюди, туди зелено, собі взяв.
На вигоні дівчата.
Січи, рубай, дерево, дівчата,
Сюди, туди зелено, дівчата.
Десь узявся козачок.
Січи, рубай дерево, козачок,
Сюди, туди зелено, козачок.
Всі дівчата розігнав.
Січи, рубай дерево, розігнав,
Сюди, туди зелено, розігнав.
Собі дівчину узяв.
Січи, рубай дерево, собі взяв,
Сюди, туди зелено, собі взяв.
— Іди, дівко, зо мною.
Січи, рубай дерево, зо мною,
Сюди, туди зелено, зо мною.
Будеш мені жоною.
Січи, рубай дерево, жоною,
Сюди, туди зелено, жоною.
Горшком воду носити.
Січи, рубай дерево, носити,
Сюди, туди зелено, носити.
Соломою топити.
Січи, рубай дерево, топити,
Сюди, туди зелено, топити.
Вечеряти варити.
Січи, рубай дерево, варити,
Сюди, туди зелено, варити.

ПІД ДІБРІВКОЮ, ПІД ЗЕЛЕНОЮ

Під діб-рів-ко-ю, під зе-ле-но-ю, там па-руб-ки ко-ма-ра б'ють.

Під дівривкою, під зеленою,
Там парубки комара б'ють.
Під дівривкою, під зеленою
Вже комара вбили.
Під дівривкою, під зеленою
Цьому-тому по чверті.
Під дівривкою, під зеленою,
А Миколі стегенце.
Під дівривкою, під зеленою,
А Ригорові тулубець.
Під дівривкою, під зеленою,
Чи я у вас не молодець.
Під дівривкою, під зеленою,
А що мені тулубець?

ВИ, ХЛОПЦІ-БЕЗШТАНЬКИ

Ви, хлоп-ці-безштан-ь-ки! За-спі-вай-те вес-нян-ки.

Приспів

Вар. Ой дів-ки, вес-на, крас-на, зіл-ля зе-ле-вень-ке.

Ви, хлопці-безштаньки!
Заспівайте веснянки

Приспів:

Ой дівки, весна красна,
Зілля зелененьке.

Ой у саду, саду
Зозуля кувала.

П р и с п і в.

Зозуля кувала,
Сади розвивала.

П р и с п і в.

Соловей щебече,
На ліс красу несе.

П р и с п і в.

А В ГОРОДІ НАГІДКИ

А в городі нагідки *,
А в Зятківцях парубки.
Вони ростом поросли,
Як лебеді на воді.
На них шапки барашкові,
На них свитки ярочкові,
Пояси зелені,
Наші хлопці веселі.

ДІВКИ ПИВО ВАРИЛИ

Дівки пиво варили,
Молодиці воду носили. (2)

А парубки завдавали,
По пиво посилали. (2)

Сходь, кропивко, рано,
Щоб наше пиво грало. (2)

Тут кропивці не бути,
Нашого пива не пити. (2)

* Кожний рядок повторюється.

ДВА ГОЛУБЧИКИ ЛІТАЛИ

♩ = 138

Два го-луб-чи-ки лі-га-ли, два го-луб-чи-ки
лі-га-ли, зо-ло-тий ка-мінь хи-та-ли.

The image shows a musical score for the song 'Два голубчики літали'. It consists of two staves of music in a 2/4 time signature. The melody is written in a treble clef with a key signature of one flat (B-flat). The tempo is marked as quarter note = 138. The lyrics are written below the notes, with hyphens indicating syllables that span across multiple notes. The first line of lyrics is 'Два го-луб-чи-ки лі-га-ли, два го-луб-чи-ки' and the second line is 'лі-га-ли, зо-ло-тий ка-мінь хи-та-ли.'

Два голубчики літали, (2)

Золотий камінь хитали.

Хитали вони, впустили, (2)

А кого вони прибили?

Прибили вони молодця, (2)

Ганусиноного хлопця.

А де козаченько коня пас, (2)

Там барвінок по пояс.

А де Гануся ходила, (2)

Там рута й шальвія вродила.

КОЛО МЛИНА КАЛИНА

Коло млина калина*,

Там ходила дівчина,

Ножем зілля копала,

Свобі ньеньки питала:

— Що це, ньенько, за зілля?

— Копай, доню, шальвію.

Та копай, доню, корінець,

Мочи, доню, в горілці,

Вари, доню, в молоці,

Чаруй, доню, молодця,

Щоб з тобою не стояв,

Білих ручок не ломав,

Перстенчиків не здіймав.

Наші перстені дорогі,

По чотири золоті.

* Кожний рядок повторюється.

ХОДИТЬ СОРОКА ПОПІД ВОРОТА

Ходить сорока по-під ворота
Та й криче, та й криче.

Ходить хлопчина по-під віконце
Та й плаче, та й плаче.

— Вийди, дівчино, вийди, рибчино,
До мене, до мене.

Виплакав очі темної ночі
Без тебе, без тебе.

ОЙ У САДУ, САДОЧКУ

Ой у саду, садочку*
Скопаю я грядочку
Та посію пастернак.
Та не вродив пастернак,
Але вродив чорний мак.
Занадився чорний кінь,
Треба його піймати
Та до пана завести.
— Ой пане ж мій, паночку!
Зроби йому вуздечку.
Мені буде чорний кінь,
Тобі буде нелюб мій.

ІСПЛЕЛА ВІНОЧОК

Ісплела віночок
Ще учора ізвечора. (2)

Повішала на кілочку
На шовковому шнурочку. (2)

* Кожний рядок повторюється.

А матінка взяла
Нелюбому дала. (2)

Коли б же я була знала,
Була б його розірвала. (2)

Була б його розірвала
І під ноги потоптала (2)

Чорними чобітками,
Золотими підківками. (2)

ЧЕРЕЗ СТАВКИ ХИБКІЇ КЛАДОЧКИ

Через ставки хибкії кладочки,
А я, молоденька, йшла стихенька.

Щоб кладочки не вхибнути, не схибнути,
Щоб ключами не брязнути, не брязнути.

Щоб ключами не брязнути, не брязнути,
Щоб свекора не збудити, не збудити.

Ой нехай спить, доки схоче, доки схоче,
Нехай мої голови не морочить.

ВИСОКО ДВА КЛЕНКИ СТОЯЛО

Високо два кленки стояло,
А ще вище два орли літало. (2)

Літаючи, каміннями граючи,
Граючи, каміння впустивши. (2)

Граючи, каміння впустивши,
Нелюбому голову розбивши. (2)

Що я буду, молода, робити?
Треба піти неньку розбудити. (2)

— Устань, ненько, устань, розбудися,
Біжи в сіни, в каглу подивися. (2)

Возьми з кагли чорної каглянки
Нелюбому голову зв'язати. (2)

Високо два кленки стояло,
А ще вище два орли літало. (2)

Літаючи, яблучком граючи,
А граючи, яблучко впустивши. (2)

А граючи, яблучко впустивши,
Миленькому головку розбивши. (2)

— Ой дай, мати, червоного шовку
Зав'язати милому головку. (2)

КЛИКАЛА МЕНЕ МАТИ

Кликала мене мати
Вікном до кімнати, (2)

Вікном до кімнати
Нелюбому постіль слати. (2)

А я йому постіль слала,
В штири ряди каміння клала. (2)

В штири ряди каміння клала,
Кропивою пристеляла. (2)

Кликала мене мати
Вікном до кімнати, (2)

Вікном до кімнати
Миленькому постіль слати. (2)

А я йому постіль слала,
В штири ряди подушки клала. (2)

В штири ряди подушки клала,
Простирадлом прикривала. (2)

БІДНА МОЯ ГОЛОВОНЬКО

Бідна моя головонько,
Що ж бо я наробила?
Що ж бо я наробила?
Козака полюбила.

Прийди, прийди, козаченьку,
Стану з тобою до шлюбоньку
У неділю пораненьку
На білім кам'яньку.

А ДІВЧАТА Й МОЛОДИЦІ

А дівчата й молодиці
Та терем будували. (2)

Та терем будували,
Та вікон не рубали. (2)

Та тільки прорубали
А й одно вікно. (2)

Та й одно вікно
Аж на запічок видно. (2)

Щоб сокіл не вилітав,
Щоб краси не виносив. (2)

Бо дівоча краса,
Та як літня роса. (2)

Парубоча краса,
Та як зимня роса. (2)

ГЕЙ, ДИВО ЧИ НЕ ДИВО

Гей, диво чи не диво —
Ідуть дівки на войну.

Гей, диво чи не диво —
Молодиці за ними.

Гей, диво чи не диво —
А парубки наглядці.

Гей, диво чи не диво —
Звоювали дівки три города.

Гей, диво чи не диво —
Молодиці три селі.

Гей, диво чи не диво —
А парубки три шпиталі.

Гей, диво чи не диво —
Сидять дівки за столом.

Гей, диво чи не диво —
Молодиці перед столом.

Гей, диво чи не диво —
А парубки під столом.

Гей, диво чи не диво —
Їдять дівки курятину.

Гей, диво чи не диво —
Молодиці гусятину.

Гей, диво чи не диво —
А парубки кісточки.

Гей, диво чи не диво —
Їдять дівки калачі.

Гей, диво чи не диво —
Молодиці паляниці.

Гей, диво чи не диво —
А парубки сухарці.

Гей, диво чи не диво —
П'ють дівчата мед-вино.

Гей, диво чи не диво —
Молодиці горілку.

Гей, диво чи не диво —
А парубки шевський квас.

ОЙ ВУЛИЦЯ ТА ШИРОКАЯ

Ой вулиця та широкая,
Чом трава не зеленая? (2)

— Як же мені зеленій бути,
Коли мене свині зрили. (2)

Коли мене та свині зрили,
А парубки побродили (2)

Постолами, постолицами,
Рядняними онучищами. (2)

Ой вулиця та широкая,
Чом трава не зеленая? (2)

— Як же мені зеленій бути,
Коли мене гуси збили. (2)

Коли мене та гуси збили,
Молодиці побродили (2)

Кізловими чобіточками,
Залізними підківочками. (2)

Ой вулиця та широкая,
Чом трава не зеленая? (2)

Як же мені зеленій бути,
Коли мене качки збили. (2)

Коли мене та качки збили,
А дівчата походили (2)

Червоними чобіточками,
Золотими підківочками. (2)

ВИОРУ Я НОВИЦЮ

Виору я новицю*
Та посію пшеницю.

Не вродила пшениця,
Але вродив чорний мак.

Занадився попів дяк
Та видзьобав чорний мак.

А я дяка спіймала
Та до попа завела.

— Ой батюшко-паночку,
Суди кривду й правдочку.

Тобі буде чорний мак,
Мені буде попів дяк.

* Кожний рядок повторюється.

РУСАЛЬНІ ТА ПЕТРІВОЧНІ ПІСНІ

ЇХАВ, ЇХАВ БАГАЦЬКИЙ СИН

Їхав, їхав багачський син,
А на ньому майорський чин.

Здибав дівку-семилітку.
— Здоров, дівко-семилітко!

Загадаю сім загадок.
Відгадаеш — моя будеш.

Відгадаеш — моя будеш,
Не вгадаеш — глупа будеш.

Що то в'ється круг деревця?
Що то росте без корінця?

Що то біжить без пригону?
Що то світить без прозору?

Що то гріє без полум'я?
Що то плаче — сліз не має?

Що то лежить без країни?
Хто то жиє без дружини?

Що то летить без полосу?
А що січе русу косу?

— Хіба б вже я дурна була,
Щоб загадок не вгадала.

То хміль в'ється круг деревця,
Камінь росте без корінця,

Вода біжить без пригону,
Місяць світить без прозору,

Сонце гріє без полум'я,
Скрипка грає, голос має,

Скрипка грає, голос має,
Сокіл плаче, сліз не має.

Шляшок лежить без країни,
Чернець живе без дружини.

Орел летить без полюсу,
Журба січе русу косу.

КУМО-ЛЮБО, НЕ ГАЙ МЕНЕ

— Кумо-любо, не гай мене.
Що маєш, то даєш, відправ мене.

Кума-люба не гаяла,
Що мала, то дала, відправила. (2)

Через тин вишня похилилася,
А кума із кумою посварилася. (2)

— Тобі яблучко, мені грушечка,
Не сварімся, помирімся, кумо-душечко. (2)

Тобі яблучко, мені зернятко,
Не сварімся, помирімся, кумо-серденько. (2)

МАЛЕНЬКА НІЧКА-ПЕТРІВОЧКА

Маленька нічка-петрівочка,
Не виспалася паняночка.

Ой спала, спала, недоспала,
Шовком хусточки вишивала.

Шовком хусточки вишивала
Та Миколі передавала.

ОЙ ЧИЯ ТО ЧЕРЕШЕНЬКА

Ой чия то черешенька,
Ой чия то вишня?
Ой чия то дівчинонька } 2
Попереду вийшла?

Ковальова черешенька,
Ковальова вишня.
Ковальова дівчинонька } 2
Попереду вийшла.

ОЙ ПОЇХАВ МИКОЛА ЗА ГРАНИЦЮ

Ой поїхав Микола за границю
Набирати тій Ганусі спідницю.

Ой купив, купив, сам пошив,
Голубою лентою обложив.

Ой та спідниця шовкова,
Сходи, сходи ти, Ганусю, здорова.

Ой та спідниця шерстяна,
Сходи, сходи ти, Ганусю, кохана.

ОЙ У ЛІСІ НА ГОРБОЧКУ

Ой у лісі на горбочку
Там висіла колисочка на дубочку.

А у тії колисочці два голуби,
Колисався Микола молодий.

— Колишіте мене, браття, високо,
Щоб було видати далеко.

Колішіте мене, браття, ще й вище,
Щоб було до тещі видніше.

Десь моя тещенька мед-вино п'є,
Десь моя Гануся вінки в'є.

Десь моя Гануся вінки в'є,
Десь мене, молодого, давно жде.

НЕ ГРІМ ТО ГУДЕ З СТОДОЛИ

Не грім то гуде з стодоли,
То будує Микола комору.

Прийшла до нього Гануся його:
— Боже тобі помагай, Миколо.

Ой став комору високу
Та роби віконця широкі.

Щоб до мене соловейко прилітав,
Щоб він мене раненько пробуджав.

Бо у мене свекруха — не мати,
Вона мене раненько не збудить.

Вона мене раненько не збудить,
Перше піде до сусіди – обговорить:

– Ой сусідо, сусідочко, сусідо моя!
Сонливая, дрімливая невістка моя.

Сонливая, невісточка, сонливая
Та й до роботи лінивая.

А ще моя невісточка в коморі,
А вже косарі на ниві.

А ще моя невісточка в перині,
А вже женчики на жниві.

Зійшло сонечко та й грає,
Встала моя невісточка та й лає.

Зійшло сонечко та й скаче,
Встала моя невісточка та й плаче.

КУПАЛЬСЬКІ ПІСНІ

ДЕ ТИ, КУПАЙЛО, НОЧУВАЛО

— Де ти, купайло, ночувало?
Що ти, купайло, вечеряло?

— Я ночувало в Чечелівці,
А вечеряло хрущі в борщі.

— Де ти, купайло, ночувало?
Що ти, купайло, вечеряло?

— Я ночувало у Зятківцях,
А вечеряло рибку в борщі.

ЧЕРЕЗ НАШЕ СЕЛО ВЕЗУТЬ КЛЕН-ДЕРЕВО

Через наше село везуть клен-дерево.

Приспів:

Дерево, клен-дерево, дрібненько, зелено.

Дерево стосують та хату будують.

Приспів.

Збудували хату із шістьма вікнами.

Приспів.

А у тії хаті три свічечки ясних.

Приспів.

Три свічечки ясних, три дівочки красних.

Приспів.

ПОСІЮ Я РОЖУ, ПОСТАВЛЮ СТОРОЖУ

$\text{♩} = 138$

По-сі-ю я ро- жу, по-став-лю, сто- ро- жу, стій, мо- я
ро- жень-ко, стій! Не- да- ле- ко чу- ти-ся дзвін.

Посію я рожу, поставлю сторожу,
Стій, моя роженько, стій!
Недалеко чутися дзвін. } 2

Невірна сторожа, пощипана рожа.
Стій, моя роженько, стій!
Недалеко чутися дзвін. } 2

ОЙ ЗА ГАЄМ, ОЙ ЗА ГАЄМ, ЗА ДУНАЄМ

$\text{♩} = 160$

Ой за га- єм, ой за га-єм, за Ду-
на- єм там Те- тя- на ку- па- ла- ся.

Ой за гаєм, ой за гаєм, за Дунаєм
Там Тетяна купалася.

Купалася, купалася, купалася,
На бережечку сушилася.

На бережечку, на бережечку сушилася
Й на три шляшки дивилася.

Ой з-за гори, ой з-за гори чорні хмари встали,
То не хмари — молоді гусари.

Їдуть ляшки, їдуть ляшки на три пляшки,
А гусари — на чотири.

А гусари, а гусари на чотири,
Ківерами степи вкрили.

Ківерами, ківерами степи вкрили,
Кониками світ затьмили.

Кониками, кониками світ затьмили,
Шабельками роз'яснили.

ОЙ ЗА НАШИМ САДОМ

Ой за нашим садом
Три місяці рядом.

Приспів:

Повій, голосочку,
Рано по лісочку } 2

Три місяці ясних,
Три парубки красних.

Приспів.

За нашим городом
Три зірочки ясних.

Приспів.

Три зірочки ясних,
Три дівочки красних.

Приспів.

А Микола Ганусю любив
Та їй черевички купив.

Приспів.

А Микита Павліну любив
Та їй биндочку купив.

Приспів.

Той Марко Маріку любив
Та їй хусточку купив.

Приспів.

Та Гануся пишна
В черевичках вийшла.

Приспів.

Та Павліна пишна
У биндочці вийшла.

Приспів.

Та Маріка пишна
В хустиночці вийшла.

Приспів.

ОЙ ТИ, ГАНУСЮ, ВІР'ЯНОЧКО

Ой ти, Ганусю, вір'яночко,
В тебе личенько, як яблучко.

Не так личенько, як ти сама
Та на бумазі написана.

Писали тебе дяки в школі
Та виписали чорні брови.

Писали тебе в темні ночі
Та виписали чорні очі.

Писали тебе, малювали
Та для Миколи готували.

КУПАЛАСЬ ЛАСТІВОЧКА, КУПАЛАСЬ

Купалась ластівочка, купалась.
— В кого ж ти, Ганусю, удалась?

— У того явора зеленого,
У того Миколу молодого.

Купався соловейко, купався.
— В кого ж ти, Миколо, удався?

— У тую руточку зелененьку,
У тую Ганусю молоденьку.

ПОМАГАЙБІ, МИКОЛО, КУДИ ЙДЕШ

— Помагайбі, Миколо, куди йдеш?
Де ж твоя пшениченька, що ти жнеш?

— За гаєм, дівчата, за водою,
Буду жати з Ганусею молодюю.

— Помагайбі, Ганусю, куди йдеш?
Де ж твоя пшениченька, що ти жнеш?

— За гаєм, дівчата, зелененьким,
Буду жати з Миколою молоденьким.

ОЙ У ГОРОДІ ПТАШКИ В'ЮТЬСЯ

Ой у городі пташки в'ються,
За Ганусею хлопці б'ються.

Ой не бийтеся, нема за що,
Хоть вона гарна, та ледащо.

Як до роботи — не нагнеться,
Бачить Миколу та й сміється.

ЧЕРЕЗ НАШЕ СЕЛО

Через наше село
Та й летіло помело,
Стовпом дим. (2)

Миколова голова
Зайнялася була
Та й горить. (2)

А Гануся з радощами
Носить воду пригорщами
Та й гасить. (2)

ПОМАГАЙБІ, ГАНУСЮ, ПОМАГАЙБІ

— Помагайбі, Ганусю, помагайбі!
Позич нам Миколу хоч на два дні.

— Не позичу, дівчата, не позичу,
Бо тоді я і до хати не закличу.

А ГОРОБЧИК ТА СИНІЧКУ ЛЮБИВ

А горобчик та синічку любив,
По колосочку та пшеничку носив. (2)

А Микола та Ганусю любив,
По кишенях та гостинці носив. (2)

— Ой Ганусю, ти голубко моя!
Дірявая та кишенья була. (2)

Дірявая та кишенья була,
За то тобі та гостинця нема. (2)

ОЙ ТИ, МИКОЛО, ТИ ХОРОШИЙ

Ой ти, Миколо, ти хороший!
Скидай чоботи та йди босий.

Скидай чоботи, в руках неси,
А до Ганусі босий чеши.

Щоб підківочки не бряжчали,
А щоб собаки не гарчали.

СТЕЛИСЯ, БАРВІНКУ, ДО РУТИ

Стелися, барвінку, до рути,
Тут тобі, Ганусю, не бути.

Стелиться барвінок, стелиться,
А Микола на Ганусю сердиться.

Сердиться, сердиться ще й дуже,
Вона на його сердіння байдуже.

ОЙ ЛЕТІВ ШУЛЯК ІЗ ВУЛИЦІ

Ой летів шуляк із вулиці.
Вхопив Ганусю з потилиці.

Біжить Микола та й гвалтує,
Ніхто Ганусі не рятує.

Біжить Микола: гай-гай! гай-гай!
Віддай Ганусю, віддай, віддай!

БОРСУКІВСЬКИЙ СТАВ

Бор-су-ківський став і зят-ківський став до ку-поч-ки злив-ся,
до ку-поч-ки злив-ся, та до ку-поч-ки злив-ся.

Борсуківський став
І зятківський став
Докупочки злився, (2)
Та докупочки злився.

А на тім ставу,
А на тім ставу
Два лебеді в'ються, (2)
Та два лебеді в'ються.

А на тім кутку,
Коло Маляра
Два парубки б'ються, (2)
Та два парубки б'ються.

Вийшла Гануся,
Вийшла Гануся,
Стала боронити, (2)
Та стала боронити.

— Не бийтеся,
Не лайтеся,

Я вас обох люблю, (2)
Та я вас обох люблю.

Я Зінькові,
Я Зінькові
Та хусточку куплю, (2)
Та хусточку куплю.

А Миколова,
А Миколова
Та й сама я буду, (2)
Та й сама я буду.

На Миколі,
На Миколі
Та й пояс одеський, (2)
Бо він син отецький.

А на Зінькові,
А на Зінькові
Та й пояс зелений, (2)
Бо він сам мерзенний.

ОЙ У МАЛЯРА ВИСОКИЙ ТИН

Ой у Маляра високий тин,
Там завішався Полиців син.

Та завішався вчора зранку,
Та взяв Ганусю за коханку.

Ой нехай висить, не здіймайте,
Та нехай ходить, не спиняйте.

У МАЛЯРА ЗА ГОРОДОМ ТИН, ТИН

У Ма - ля - ра за го - ро - дом тин, тин,
за - на - див - ся та Ми - ко - лів кінь, кінь, кінь, кінь.

У Маляра за городом тин, тин,
Занадився та Миколів кінь, кінь. (2)

Пішов Микола коня виганяти,
Била його Ганусина мати. (2)

— Хоть ти мене, моя мати, біла,
Таки мені твоя дочка мила. (2)

На Миколі вишита сорочка,
Що вишивала Малярова дочка. (2)

Ой чи вона, чи не вона шила,
Аби вона узір положила. (2)

Вишивала чорними нитками,
Щоб впізнати межі парубками. (2)

На Ганусі дорогий віночок,
А що купив Микола-парубочок. (2)

На Ганусі віночок зелененький,
А що купив Микола молоденький. (2)

ЧОМ ТИ, МІСЯЦЮ, НЕ СЯЄШ

Чом ти, місяцю, не сяєш?
Чом ти, Миколо, не сядеш?

Десь ти Ганусі не любиш,
Що ти їй віночка не купиш.

— Якби я її не любив,
То я б до неї не ходив.

То я б до неї не ходив,
В руках шапочки не носив.

В руках шапочки не носив,
Її батенька не просив.

Чорная шапочка на кілку,
Ти ж, моя Ганусю, у вінку.

ЛЕТІЛА ЗІРОЧКА ТА ВПАЛА

Летіла зірочка та впала.
— З ким же ти, Ганусю, стояла?

— З тобою, Миколо, з тобою,
Як ясний місяць з зорою.

— По чому ти, Ганусю, пізнала,
Що ти мене місяцем назвала?

— По тобі, Миколо, по тобі,
Чорная шапочка на тобі.

Чорная шапочка, як галка.
— Ти ж моя, Ганусю, коханка.

ОЙ ТИ, МИКОЛО, НЕ СТІЙ САМ

Ой ти, Миколо, не стій сам,
Возьми свою Ганусю під жупан.

— А я жупана не маю,
Під сіру свиту сховаю.

Чорная свитина, як галка,
Ти ж, моя Ганусю, коханка.

ОЙ ТИ, ГАНУСЮ, ОЙ ТИ, ОЙ ТИ

— Ой ти, Ганусю, ой ти, ой ти!
Звідки до тебе зайти, зайти?

— Садам, Миколо, садом, садом,
Буде горілка з медом, з медом.

А коникові обрік, обрік,
А подушечка під правий бік.

ЧОМ ТИ, БАРВІНКУ, НЕ СТЕЛИШСЯ

— Чом ти, барвінку, не стелишся?
Чом ти, Миколо, не женишся?

— Я ще зелений — постелюся,
Я ще молодий — оженюся.

— Чом ти, руточко, вгору не йдеш?
Чом ти, Ганусю, заміж не йдеш?

— Я ще зелена — вгору піду,
Я ще молода — заміж піду.

НЕ СТІЙ, ВЕРБОНЬКО, РОЗВИЙСЯ

— Не стій, вербонько, розвийся.
Час тобі, Миколо, жениться.

— Ой не час, не час, не пора,
Бо ще моя Гануся молода.

Нехай тая вербонька буяє,
Нехай моя Гануся гуляє.

Нехай вона гуляє років п'ять,
Нехай вона підросте хоть на п'ядь.

Нехай вона гуляє до весни,
Щоб її жісоньки підросли.

Щоб її восени розплели,
З Миколою на село повели.

РАЗ БУДЕ ЛІТЕЧКО, РАЗ БУДЕ

Раз буде літечко, раз буде,
Тут тобі, пташечко, не бути.

Як прилетить соловейко з пташечками,
Забере гніздечко з гіллячками.

Раз буде літечко, раз буде,
Тут тобі, Ганусю, не бути.

Як прилетить той Микола з буярами,
То забере віночок з лентами.

ОЙ ЛІСОМ, ЛІСОМ-ДОРІЖКОЮ

Ой лісом, лісом-доріжкою
Їхав Микола теліжкою.

Йому теліжка поламалась,
Йому Гануся сподобалась.

Вітер петрушку підвіває,
Микола Ганусю підмовляє.

— Не йди, Ганусю, ні за кого,
Підеш за мене, молодого.

КОТИВСЯ ГОРЩИК, ПІДКИДАВСЯ

Котився горщик, підкидався,
Маляр дочкою вихвалявся.

— Ой ти, Миколо, мій синочку,
Сватай Ганусю, мою дочку.

Сватай Ганусю, мою дочку,
Дам тобі рябую коровочку.

Дам тобі рябую ще й телицю,
Сватай мою Ганю повнолицю.

Дам тобі рябую й круторогу,
Сватай мою Ганю чорноброву.

ОЙ У ГОРОДІ КОПАНОЧКА

Ой у городі копаночка,
Там купалася ластівочка.

На березині сушилася.
Дівка Гануся журилася.

А ще рушнички не на пряла,
А вже старостам слово дала.

А ще рушнички на верстаті,
А вже старости давно в хаті.

ОЙ У ГОРОДІ РОМАН-ЗІЛЛЯ

Ой у городі роман-зілля.
Просить Гануся на весілля.

Ой просить, просить, кланяється
Ще й слізеньками вмивається.

Ще й слізеньками вмивається,
Бо до Миколи збирається.

ОЙ ХОДИЛА ГАНУСЯ ПО ПОЛЮ

Ой ходила Гануся по полю,
Вибирала пшениченьку з куколю.

Прийшов Микола, шапку зняв:
— Боже тобі, Ганусю, помагай.

Боже тобі, Ганусю, помагай,
Буде з цієї пшениченьки коровай.

Буде з цієї пшениченьки насіння,
Коли в тебе, Ганусю, весілля?

— В суботу, дівчата, в суботу,
Бо я маю за Миколу охоту.

В неділю, дівчата, в неділю,
Бо я маю на Миколу надію.

ОЙ НЕМА ГАНУСІ НАЙГІРШОЇ МУКИ

Ой не - ма Га - ну - сі най - гір - шо - ї му - ки,
як по - па - деш - ся Ми - ко - лі у ру - ки.

Ой нема Ганусі найгіршої муки,
Як попадешся Миколі у руки.

А він тобі скаже, коло тебе ляже,
Буде пригортати, правдоньки питати.

А ти, молоденька, коло нього ляжеш,
Ти ж йому, серце, правдоньки не скажеш.

— А я тобі, серце, тоді правду скажу,
Як твою руку із своєю зв'яжу.

НА ГОРОДІ ПІД ЦИБУЛЬКОЮ

На городі під цибулькою
Сидить голуб із голубкою.

А в голуба золотая голова,
А в голубки позолочувана.

А в голубки позолочувана,
Чорним шовком подоточувана.

А в Миколи така думка була,
Щоб Наталка йому жінка була.

СИДІЛА ЗОЗУЛЬКА ПІД ПОВІТОМ

Сиділа зозулька під повітом.
Не чули хлопці дзвона літом.

А як почули, полякались,
Під Малярів двір поховались.

А у Маляра лиха жона,
Вигнала зятя з свого двора.

— Ой хора, зятю, хора з мого двора,
Не задля тебе дочка моя.

ЗА НАШИМ ГОРОДОМ ТРИ МІСЯЦІ ЯСНИХ

За нашим городом три місяці ясних.

П р и с п і в:

Калино-малино, ягодо червона!
Калино-малино з тихого Дунаю!
За нашим городом три зірочки ясних.

П р и с п і в.

За нашим городом три парубки красних.

П р и с п і в.

За нашим городом три дівочки красних.

П р и с п і в.

Той Микола з Ганкою пішов в поле жати.

П р и с п і в.

Микита з Павліною пішов в коршму пити.

П р и с п і в.

Марко з Марікою — під кущі лежати.

П р и с п і в.

Микола з Ганкою штири копи нажав.

П р и с п і в.

Микита з Павліною штири воли пропив.

П р и с п і в.

Марко з Марікою штири куці витовк.

П р и с п і в.

Микола Ганусі купив черевички.

П р и с п і в.

Микита Павліні купив намистечко.

П р и с п і в.

Марко Маріці купив батіжечок.

П р и с п і в.

ОБЖИНКОВІ ПІСНІ

А НАШ ПАН МОЛОДИЙ

$\text{♩} = 120$

А наш пан мо - ло - дий,
під ним ко - ник во - ро - ний.

А наш пан молодий,
Під ним коник вороний. (2)

Ціле літо по полю проїжджає,
До кожного снопика заглядає. (2)

НУТЕ, НУТЕ, ДО МЕЖІ

$\text{♩} = 176$ ($\text{♩} = 88$)

Ну - те, ну - те, до ме - жі, ва - ре - нич - ки у ді - жі.

Нуте, нуте, до межі,
Варенички у діжі.

Ой нуте, робіть,
Себе не баріть.

Нуте, нуте, по п'ять,
Варенички киплять.

Не будете пильнувать,
Тут будете ночувать.

Вгору, сонінько, вгору,
Хай я нивочку дожду.

НАША ПАНІ ДОМУЄ

Наша пані домує,
Для нас вечеру готує. (2)

До двору, женчики, до двору,
Зготувала бариня вечеру. (2)

А вже ж нам та вечера не мила,
Бо нас нива широкая втомила. (2)

Не так тая нивонька, як снопи,
Що носили по чотири до копи. (2)

ОЙ ЛАНЕ, ЛАНОЧКУ

Ой лане, ланочку,
Повіж нам правдочку.

Чи будемо у кінці?
Чи будемо у вінці?

Будеш, донечко, будеш,
Лиш ланочка дожнеш.

ОЙ КАЗАЛА НАМ НИВКА

Ой ка-за-ла нам нив-ка, ой ка-за-ла нам
нив-ка, що є в па-на го-ріл-ка.

Ой казала нам нивка, (2)
Що є в пана горілка.

В пана у світлиці (2)
В новії скляниці.

ЧУЙСЯ, ПАНОЧКУ, В СИЛІ

Чуйся, паночку, в силі,
Продай коники сиві (2)

Ще й з курчагами квочку,
Купи горілочки бочку. (2)

НАША ПАНІ НЕ ПИШНА

Наша пані не пишна.
Против женчиків вийшла. (2)

Богу ся помолила,
Що в полі обробила. (2)

Ой слава тобі, боже,
Що зібралось збожже. (2)

А іще помолюся,
Як ізбожже зберу все. (2)

ПАН ПО ПОЛЮ ПРОЇДЖАЄ

Пан по полю проїжджає,
Женчиків до двору зганяє: (2)

— До двору, женчики, до двору,
Вигулялись за все літо по полю. (2)

ДИВУВАЛИСЯ ЛІСИ

Дивувалися ліси:
Де ся поділи вівси?

Женчики піджинали
Залізними серпами.

Залізними серпами,
Біленькими руками.

ОЙ СЛАВА ТОБІ, БОЖЕ

Ой слава тобі, боже, (2)
Що зібрала собі збожже.

На нивці й не бувала, (2)
А пшениця в копах стала,

На нивку й не ходила, (2)
А обжинки зробила.

ВІДЧИНИ, ПАНОЧКУ, ВОРОТА

Відчини, паночку, ворота,
Несем тобі віночок із злата. (2)

Не з злата, не з злата — із жита.
Дай же, боже, женчикам прожити. (2)

НЕ ЛЯКАЙСЯ, ПАНОЧКУ, НЕ ЛЯКАЙСЯ

Не лякайся, паночку, не лякайся,
У нову світлицю не ховайся. (2)

Ціле літо з нагайкою увихався,
До кожного снопика приглядався. (2)

До кожного снопика приглядався,
Тепер же нам горілочки пристарайся. (2)

ВІДЧИНИ, ПАНОЧКУ, КВАТИРКУ

Відчини, паночку, квартиру
Та подивися на небо й на зірку. (2)

Кільки на небі зірочок,
Стільки на ниві кіпочок. (2)

А В НАШОГО ПАНА

А в нашого пана
Золотий пас.
Вийди, вийди, паночку, }2
Проти нас.

СТАНЬ, ПАНЕ, НА КРИЛЬЦЕ

Стань, пане, на крильце,
Подивися в віконце. (2)

Всі нивочки сходили,
А панові хліб до купи зібрали. (2)

ОБЖИНКИ, ПАНОЧКУ, ОБЖИНКИ

Обжинки, паночку, обжинки,
Хоче наш віночок горілки. (2)

Не так віночок, як женці,
Славнії женчики-молодці. (2)

Славнії женчики-молодці,
Що вижали пшениченьки три ланці. (2)

КОТИВСЯ ВІНЕЦЬ З ПОЛЯ

Котився вінець з поля, (2)
Закотився до голови двору.

Жніте, женчики, жніте (2)
І віночок плетіте.

Віночок пелихатий, (2)
Наш господар багатий.

А господиня пишна (2)
Проти женчиків вийшла.

— Женчики мої милі! (2)
Що ви в полі робили?

Чи спали, чи лежали? (2)
Чи пшениці дожали?

— Ні спали, ні лежали. (2)
Ми пшениці дожали.

А господиня багата (2)
Зарізала гусака.

Зарізала ще й гуску (2)
Женчикам на закуску.

КАЧАВСЯ ВІНОК З ЛАНУ

Качався вінок з лану (2)
Аж під панову браму,
З-під брами під стодолю, (2)
З-під стодоли під комору.

ХОДИТЬ ПАН ПО СІНЦЯХ

Ходить пан по сінцях,
Держить руки в кишенцях. (2)

А сам собі міркує,
Що той віночок коштує? (2)

Ми панові віночок на тарілку,
А пан нам червінця на горілку. (2)

Ми панові віночок на стілець,
А пан нам червінця на танець. (2)

ВЖЕ Ж БО МИ ПШЕНИЧЕНЬКИ ДОЖАЛИ

Вже ж бо ми пшениченьки дожали,
Найми нам музиченьків з Варшави. (2)

Ой з Варшави, не з Варшави — із селян,
Щоб нашим женчикам заграли. (2)

Щоб нашим женчикам заграли,
Щоб наші женчики гуляли. (2)

КОЛЯДКИ ТА ЩЕДРІВКИ

ТЕЧЕ РІЧКА НЕВЕЛИЧКА

Тече річка невеличка,
Щедрий вечір, добрий вечір!
На тій річці плине листочок,
Щедрий вечір, добрий вечір!
Плине листочок яблуньовий,
Щедрий вечір, добрий вечір!
На тім листку написано,
Щедрий вечір, добрий вечір!
Написано сонце й місяць,
Щедрий вечір, добрий вечір!
А що місяць — то господар,
Щедрий вечір, добрий вечір!
Ясне сонце — господиня,
Щедрий вечір, добрий вечір!
Ясні зірки — його дітки,
Щедрий вечір, добрий вечір!

ПАНЕ ГОСПОДАРУ, ЧИ Є ТИ ВДОМА

$\text{♩} = 138$

Музична партитура для голосу та фортепіано. Темпозначення $\text{♩} = 138$. Музика складається з двох рядків нот на скрипковій лінійці. Під нотою першого рядка знаходяться слова: Па - не гос - по - да - ру, чи є ти вдо - ма?. Під нотою другого рядка: Є він у до - ма, си - дить кі - нець сто - ла.

Па - не гос - по - да - ру, чи є ти вдо - ма?
Є він у до - ма, си - дить кі - нець сто - ла.

Пане господару, чи є ти вдома?
Є він удома, сидить кінець стола.

А на ньому шуба собольова,
А в тій шубі дзінькотора.

А в тій дзінькоторі по шеляжечку,
А нам дайте по пиріжечку.
Добривечір!

ДОБРИЙ ВЕЧІР ТОБІ, ГОСПОДАРУ

$\text{♩} = 192$

Музична партитура для голосу та фортепіано. Темпозначення $\text{♩} = 192$. Музика складається з двох рядків нот на скрипковій лінійці. Під нотою першого рядка знаходяться слова: Доб - рий ве - чір то - бі, гос - по - да - ру!. Під нотою другого рядка: Сте - ре - жи, бо - жє. тво - є - го то - ва - ру.

Доб - рий ве - чір то - бі, гос - по - да - ру!
Сте - ре - жи, бо - жє. тво - є - го то - ва - ру.

Добрий вечір тобі, господару!
Стережи, боже, твого товару.

Твого товару від всякого спадку,
Щоб не було якого припадку.

Хорошеньку господиню маєш,
Хорошенько її пзважаєш,

Як чашечка у меду,
Як соловейко у саду.

Там барвінок в саду процвітає,
Там чоловік жону вихваляє.

ОЙ У ПОЛІ, ПОЛІ ПЛУЖОК ОРЕ-БРОДИТЬ

Ой у полі, полі плужок оре-бродить,
А там за тим плугом сам господар хідить,

А святий Петро воли поганяє,
Сама божа мати їсти достарчає.

І їсти їм носить і бога все просить:
— Ой уроди, боже, жито і пшеницю.

Ой уроди, боже, жито і пшеницю,
Вроди людям гарний хлібець і пашницю,

Коноплі під стелю, а льон по коліна,
Щоб в людей головка та й не боліла.

На щастя, здоровля, на цей новий рік,
Щоб їм жилось краще, ніж у той рік.

З різдвом Христовим вас поздоровляєм
Та із новим роком щиро вас вітаєм.

Нехай добра доля завше вас сприяє,
Щастя і здоровля щорік прибавляє.

Щасти вам, боже, на все гоже.
А що не гоже, то не дай, боже.

Жийте здоровенькі, у славі і силі,
Богів приємні, добрим людям милі.

На цьому слові будьте здорові,
Злим не згадайте, а калач дайте.

ОЙ ГОРДИЙ, ПИШНИЙ, ГРЕЧНИЙ МОЛОДЧЕ

Ой гордый, пишный, гречный молодче,
Ой дай, боже *,
Гречный молодче, Іване хлопче,

Що із гордочки ти починаєш,
На стайні кіньми перебираєш?

Ой вибрав коня, золота грива,
Золота грива перса вкриває,

Шовкова хустка слід замітає,
Срібні підківки каміння лупають.

Поїхав же він до золотара.
— Ой ви, золотарчики, ви, молодчики,

Скуйте, змалюйте до церкви хреста,
Поставте його посеред престола

Богові на славу, людям на хвалу.
За сим же словом бувай же здоров,

Бувай же здоров, гречний молодче,
Гречний молодче, Іване хлопче.

* Цей приспів повторюється після кожного рядка.

ОЙ РАНО, РАНО КУРИ ЗАПІЛИ, ДОБРИЙ ВЕЧІР

Ой рано, рано кури запіли, добрий вечір!
А ще раніше той Іван устав, добрий вечір!

Ой устав, устав, три свічі зсукав, добрий вечір!
При одній свічі личенько вмивав, добрий вечір!

При другій свічі коника сідлав, добрий вечір!
При третій свічі браття пробуджав, добрий вечір!

— Вставайте, браття, коні сідлати, добрий-вечір!
Та поїдемо на полювання, добрий вечір!

Ой там я назнав кунку в дереві, добрий вечір!
Кунку в дереві, дівча в теремі, добрий вечір!

Вам, браття, буде кунка на шубу, добрий вечір!
А мені буде дівча до шлюбу, добрий вечір!

Як не доб'ємся, порадимосья, добрий вечір!
Поб'ємо палі з золотих талярів, добрий вечір!

Поб'ємо палі з золотих талярів, добрий вечір!
Поставим мости з жовтої трости, добрий вечір!

ОЙ ТАМ ЗА ГОРОЮ

The image shows two staves of musical notation. The top staff is in treble clef with a tempo marking of quarter note = 184. The melody consists of eighth and quarter notes. The bottom staff is in bass clef and provides a simple harmonic accompaniment. The lyrics are written below the notes.

Ой там за го - ро - ю та й за ка - м'я - но - ю
Щед - рий ве - чір, та й за ка - м'я - но - ю.

Ой там за горою
Та й за кам'яною.
Щедрий вечір,
Та й за кам'яною.

Ой там Іван
Коника сідлає.
Щедрий вечір,
Коника сідлає.

Коника сідлає,
З двору виїжджає.
Щедрий вечір,
З двору виїжджає.

З двору виїжджає,
На гору ступає.
Щедрий вечір,
На гору ступає.

На гору ступає,
Військо собирає.
Щедрий вечір,
Військо собирає.

Зібрав військо —
Стало землі тяжко.
Щедрий вечір,
Стало землі тяжко.

Військо собирає,
Місто обступає.
Щедрий вечір,
Місто обступає.

Місто обступає,
З гармати стріляє.
Щедрий вечір,
З гармати стріляє.

Як б'є та палить
У царському дворі.
Щедрий вечір,
У царському дворі.

Вийшли до нього
Царі, городяни.
Щедрий вечір,
Царі, городяни.

Царі, городяни
І славні міщани.
Щедрий вечір,
І славні міщани.

— Чим це дитячко
Та й надарувати?
Щедрий вечір,
Та й надарувати?

Винесли йому
Полумисок злата,
Щедрий вечір,
Полумисок злата.

Він на сей дар
Ані подивився.
Щедрий вечір,
Ані подивився.

Шапочки не зняв,
Низько не вклонився.
Щедрий вечір,
Низько не вклонився.

Вивели йому
Коня вороного.
Щедрий вечір,
Коня вороного.

Він на сей дар
Ані подивився.
Щедрий вечір,
Ані подивився.

Шапочки не зняв,
Низько не вклонився.
Щедрий вечір,
Низько не вклонився.

Вивели йому
Ще й царську дочку.
Щедрий вечір,
Ще й царську дочку.

Він на сей дар
Мило подивився.
Щедрий вечір,
Мило подивився.

Шапочку ізняв,
Низько уклонився.
Щедрий вечір,
Низько уклонився.

За сим словом
Бувайте здорові!
Щедрий вечір,
Бувайте здорові!

ОЙ РЯСНА-КРАСНА В ЛУЗІ КАЛИНА, ДОБРИЙ ВЕЧІР

Ой рясна-красна в лузі калина, добрий вечір!
А іще краща в батька дитина, добрий вечір!

По воду ішла, як зоря зійшла, добрий вечір!
А з водою йшла, як місяць зійшов, добрий вечір!

В сінечки ввійшла, там люди сидять, добрий вечір!
Там люди сидять, радочку радять, добрий вечір!

Радочку радять, шапки здіймають, добрий вечір!
Шапки здіймають, її питають, добрий вечір!

— Чи ти царівна, чи королівна? Добрий вечір!
— Я не царівна, не королівна, добрий вечір!

Я не царівна, не королівна, добрий вечір!
Батькова дочка, гречна дівчина, добрий вечір!

Жартуй, не жартуй, горілки готуй, добрий вечір!
За цю колядку горілки кварту, добрий вечір!

А з тої кварти та хоч півкварту, добрий вечір!
А з тої півкварту хоч бляшаночку, добрий вечір!

Хоч бляшаночку для голосочку, добрий вечір!
За цим же словом бувай здорова, добрий вечір!

ПО ГОРІ, ГОРІ ПАВИ ХОДИЛИ, ДОБРИЙ ВЕЧІР

По горі, горі пави ходили, добрий вечір!
Пави ходили, пір'я губили, добрий вечір!

Туди ходила гречна дівчина, добрий вечір!
Гречна дівчина, наша Гануся, добрий вечір!

Пір'я збирала, в рукавець клала, добрий вечір!
З рукавця брала, на стілець клала, добрий вечір!

А з стільця брала, віночок плела, добрий вечір!
Сплела віночок, пішла в таночок, добрий вечір!

А в городечку запашне зілля, добрий вечір!
Прошу товаришок всіх на весілля, добрий вечір!

Мені, молодій, веселитися, добрий вечір!
А вам, молодим, подивитися, добрий вечір!

За цим же словом бувай здорова, добрий вечір!
Гречна дівчино, наша Ганусю, добрий вечір!

ПО ГОРАХ, ГОРАХ СНІЖОНЬКИ ЛЕТЯТЬ, ДОБРИЙ ВЕЧІР

По горах, горах сніжоньки летять, добрий вечір!
А по долинах річеньки бринять, добрий вечір!

А по огрудах мак процвітає, добрий вечір!
Через той мачок там битий шляшок, добрий вечір!

Туди ходила дівка Гануся, добрий вечір!
Вирвала квітку з макового цвіту, добрий вечір!

Та прикладає до свого личка, добрий вечір!
— Щоб я була така, як ця квіточка, добрий
вечір!

Не пішла б же я за вір'янина, добрий вечір!
А пішла б же я за шинкарика, добрий вечір!

А пішла б же я за шинкарика, добрий вечір!
Торгувала б я пивом та медом, добрий вечір!

А приїхали три вір'янини, добрий вечір!
Їли і пили й не заплатили, добрий вечір!

Сіли на коні та й поїхали, добрий вечір!
Дівка Гануся в погонь послала, добрий вечір!

Ой як догнала, обграбувала, добрий вечір!
В одного взяла боброву шубу, добрий вечір!

В другого взяла коня вороного, добрий вечір!
В третього взяла перстень золотий, добрий вечір!

Боброву шубу — собі до шлюбу, добрий вечір!
Вороного коня братові дала, добрий вечір!

Вороного коня братові дала, добрий вечір!
Перстень золотий сестриці дала, добрий вечір!

ОЙ НА РІЧЦІ НА ШИРОКІЙ

Ой на річці, на широкій,
Щедрий вечір, добрий вечір!

Там Гануся біль білила,
Щедрий вечір, добрий вечір!

До батенька говорила,
Щедрий вечір, добрий вечір!

— Ой батеньку, голубчику,
Щедрий вечір, добрий вечір!

Хто ж по тую біль поїде?
Щедрий вечір, добрий вечір!

— В мене коні не ковані,
Щедрий вечір, добрий вечір!

В мене сани не складені,
Щедрий вечір, добрий вечір!

Ой на річці на широкій,
Щедрий вечір, добрий вечір!

Там Гануся біль білила,
Щедрий вечір, добрий вечір!

До милого говорила,
Щедрий вечір, добрий вечір!

— Хто ж по тую біль поїде?
Щедрий вечір, добрий вечір!

— Я по тую біль поїду,
Щедрий вечір, добрий вечір!

В мене коні поковані,
Щедрий вечір, добрий вечір!

В мене сани іскладні,
Щедрий вечір, добрий вечір!

А В ДЯДЬКА, В ДЯДЬКА

А в дядька, в дядька дядина гладка, добрий вечір!

Посунься в куток, дай сала шматок, добрий вечір!

Посунься в куток, дай сала шматок, добрий вечір!

А як не даси, то дай ковбаси, добрий вечір!

ОЙ УЧОРА ІЗВЕЧОРА

(Меланка)

Ой у - чо - ра із - ве - чо - ра пас - ла Ме - лан -
ка два ка - чу - ра, пас - ла Ме - лан - ка два ка - чу - ра.

Ой учора ізвечора
Пасла Меланка два качура. (2)

Ой пасла, пасла, погубила,
Пішла шукати, заблудила. (2)

Приблудила в чисте поле,
Ой там Василь плугом оре. (2)

— Ой Василю, ти черчику,
Виведи мене на стежечку. (2)

Виведи мене на стежечку,
Посію тебе в городечку. (2)

Буду тебе я шанувати,
Тричі на день поливати. (2)

Тричі на день поливати,
Щосуботи проривати. (2)

Щосуботи проривати,
За русу косу закладати. (2)

Ой за городом бичок риче,
Слухай, Меланко, Василь кличе. (2)

— Ой нехай риче, нехай риче,
Бо він мене не викличе. (2)

Наша Меланка-господиня,
І попряче і помие. (2)

Сміттячко під віконечком
Позаростало барвіночком. (2)

А ложечки під лавкою
Позаростали муравкою. (2)

Наша Меланка не робоча,
На ній сорочка парубоча. (2)

Наша Меланка не лінива,
На камінчику ложки мила. (2)

На камінчику ложки мила,
Ложку, тарілку упустила. (2)

Ложку, тарілку упустила,
Тоненький фартух замочила. (2)

Повій, вітре, крізь ворота,
Висуши фартух краще золота. (2)

Повій, вітре буйнесечкий,
Висуши фартух тонесечкий. (2)

Повій, вітре, сюди-туди,
Висуши фартух межі люди. (2)

Повій, вітре, то с'як, то так,
Висуши фартух, як той мак. (2)

Повій, вітре, то з-за Дунаю,
Висуши фартух без крохмалю. (2)

Та щоб і мати не знала,
Та щоб шельмою не назвала. (2)

А Меланку мати била,
— Де ти, Меланко, забарила? (2)

— Забарила на ополонці,
Де п'ють-гуляють хлопці-молодці. (2)

Де п'ють вони ще й гуляють,
З собою Меланку підмовляють. (2)

— Ой Меланко, Меланочко!
Мандруй із нами молодцями, (2)

Дамо півтора хліба вівсяного
Й куділку клоччя бавовняного. (2)

Вставай, Меланко, кужель прясти,
Муж умирає, штанів не має. (2)

БІГЛА ТЕЛИЧКА

Бігла теличка
З набережничка
Та забігла в дідів двір.
— Я вам, діду, защедрую —
Дайте пирога.
Як не дасте пирога,
Возьму вола за рога
Та виведу за поріг,
Зіб'ю йому правий ріг.
Буду рогом трубити,
Буду волом робити,
Хвостом буду поганяць,
Собі гроші зароблять.

А В ПЕЧІ ПИРОГИ ПЕЧУТЬСЯ

А в пе_чі пи_ро_ги пе_чуть_ся, а ді_тям ї_сти не да_ють_ся,
О_дин по_ти за_гля_дав, по_ки та_ки не достав та й із_ 'їв,

А в печі пироги печуться,
А дітям їсти не даються.
Один поти заглядав,
Поки таки не достав та й із'їв.

А в печі пирогів не стало,
Він поліз на гору по сало.
Того сала не достав,
Послизнувся та й упав, ой упав!

Ой вийшов хазяїн із хати,
Та й став його дручком обертати.
— Чекай, чекай, панотче,
Не полізу поночі на цей раз.

ВЕСІЛЬНІ
ПІСНІ

РОЗПЛІТАННЯ ҚОСИ

БЛАГОСЛОВИ, БОЖЕ

$\text{♩} = 168$

Бла - гос - ло - ви, бо - же, бла - гос - ло - ви,
бо - же, і о - тець і ма - ти, сво - є - му ди -
тя - ті ро - су - ко - су роз - плі - та - ти. І в дру - гий раз
у бо - жий час бла - го - сло - ви, бо - же,
бла - го - сло - ви, бо - же, і о - тець і ма - ти,
сво - є - му ди - тя - ті ро - су - ко - су роз - плі -
та - ти. І в тре - тій раз у бо - жий час
бла - го - сло - ви, бо - же, бла - го - сло - ви,
бо - же, і о - тець і ма - ти, сво - є -
му ди - тя - ті ро - су - ко - су роз - плі - та - ти.

Благослови, боже, (2)

І отець і мати,

Своєму дитяті

Росу-косу розплітати.

І в другий раз

У божий час

Благослови, боже, (2)

І отець і мати,

Своєму дитяті

Росу-косу розплітати.

І в третій раз

У божий час

Благослови, боже, (2)

І отець і мати,

Своєму дитяті

Росу-косу розплітати.

В САДУ НАТАЛКА ВІНКИ В'Є

В са-ду На-талка він-ки в'є. До не-ї Ми-ко-ла пись-ма шле.
Ввій-ди, На-тал-ко, з са-ду до ха-ти, час ко-су роз-плі-та-ти.

В саду Наталка вінки в'є.

До неї Микола письма шле.

— Ввійди, Наталко, з саду до хати,

Час косу розплітати.

Нехай музики заграють,

Нехай дружечки заспівають.

Поблагословіть, отець і мати,

Тоді піду до хати.

Уже музики заграли,

Уже дружечки заспівали.

Поблагословив отець і мати,

Іди, Наталко, до хати.

КАМ'ЯНА ГОРО, ЧОМ ТИ НЕ ЛУПАЄШСЯ

$\text{♩} = 168$

Ка - м'я - на го - ро, чом ти не лу -
па - єш - ся? Ка - м'я - на го -
ро, чом ти не лу - па - єш - ся?

Кам'яна горо, чом ти не лупаєшся? *
Дівко Наталко, чом не розплітаєшся?
Проси Миколу, щоб ізкинув кісочки,
Проси братика, щоб розв'язав гудзочки.

ДО КОСИ, МИКОЛО, ДО КОСИ

$\text{♩} = 108$

До ко - си, Ми - ко - ло, до ко - си,
на ній зо - ло - то об - тру - ся. Не - хай зо - ло - то
не ся - є, бо вже во - но ді - ву - ван - ня не ма - є.

До коси, Миколо, до коси,
На ній золотого обтрусил.
Нехай золотого не сяє,
Бо вже воно дівування не має.

* Кожний рядок повторюється.

ВВІЙДИ, БРАТИКУ, ІЗНАДВОРУ ДО ХАТИ

Ввійди, братику, ізнадвору до хати*.
Будем, братику, сестрицю розплітати.
Братичок плаче, розплітати не хоче.
Така, братику, суботонька настала,
Щоб моя коса до пояса лежала.

А ДЕ ЦЕЇ ДІВЧИНОЇ МАТИ

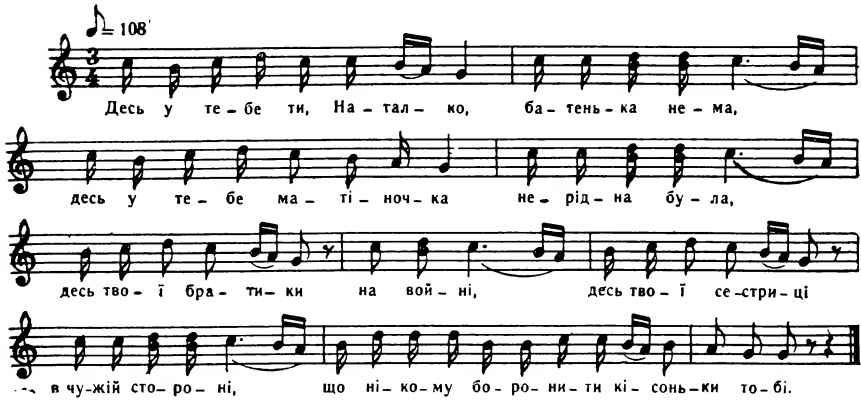

The musical score is written on three staves in a 2/4 time signature. The tempo is marked as 200. The melody is simple and rhythmic, with lyrics written below the notes. The lyrics are: "А де це - ї дів - чи - нонь - ки ма - ти, що зве - лі - ла / ко - су роз - плі - та - ти? Та та - ко - ї мо - ло - день - ко - ї, як я - го - ди чер - во - нень - ко - ї."

А де цеї дівчиноньки мати,
Що звеліла косу розплітати?
Та такої молоденької,
Як ягоди червоненької.

* Кожний рядок повторюється.

ДЕСЬ У ТЕБЕ ТИ, НАТАЛКО, БАТЕНЬКА НЕМА

Musical notation for the song 'Десь у тебе ти, Наталко, батенька нема'. The score is in 3/4 time with a tempo marking of 108. It consists of four staves of music with lyrics in Ukrainian underneath.

Десь у те - бе ти, На - тал - ко, ба - тень - ка не - ма,
десь у те - бе ма - ті - ноч - ка не - рід - на бу - ла,
десь тво - ї бра - ть - ки на вой - ні, десь тво - ї се - стри - ці
в чу - жій сто - ро - ні, що ні - ко - му бо - ро - ни - ти кі - сень - ки то - бі.

Десь у тебе ти, Наталко, батенька нема,
Десь у тебе матіночка нерідна була,
Десь твої братики на війні,
Десь твої сестриці в чужій стороні,
Що нікому боронити кісеньки тобі.

В ДОЛИНУ, ДРУЖЕЧКИ, В ДОЛИНУ

В долину, дружечки, в долину,
Та по червону калину.
Та щіпайте руту-м'яту зелененьку,
Обквітчайте Наталку молоденьку.

ПИЙ, МИКОЛО, ГОРІЛКУ

Musical notation for the song 'Пий, Миколо, горілку'. The score is in 3/4 time with a tempo marking of 126. It consists of two staves of music with lyrics in Ukrainian underneath.

Пий, Ми - ко - ло, го - ріл - ку, роз - пле - ли то - бі дів - ку.
В ві - но - чок бе - ре - мо, на се - ло по - ве - де - мо.

Пий, Миколо, горілку,
Розплели тобі дівку.
В віночок уберемо,
На село поведемо.

ОЙ ТРУТЬСЯ, В'ЮТЬСЯ СОКОЛИ

Ой труться-в'ються соколи
Коло того явора зеленого,
Коло його коріння жовтого.

Ой труться-в'ються дружечки
Коло тої Наталки молоді,
Коло її кісоньки золоті.

ОЙ ТИХО, ТИХО ТА ДУНАЙ ВОДУ НЕСЕ

Ой тихо, тихо та Дунай воду несе *.
А ще й тихіше Наталка косу чеше.
А що начеше, то й на Дунай несе.
Ой пливи, косо, під свекрушині двері.
Та слухай, косо, що свекруха говорить.
А свекруха та й по світлонці ходить,
Та до челяді стихесенька говорить:
Ой дай же, боже, щасливу юдиночку.
Приведе нам син чужую дитиночку.

НЕ ПЛАЧ, МОЯ МАТИ, ПО КОСІ

Не плач, моя мати, по косі,
А заплач, моя мати, по красі,
Бо коса буде косою,
А краса піде з росію.

* Кожний рядок повторюється.

ЗІЙДУ Я НА МОГИЛУ

Musical notation for the song 'Зійду я на могилу'. It consists of six staves of music in a 2/4 time signature with a tempo marking of 200. The lyrics are written below the notes.

Зій-ду я на мо-ги-лу, гук-ну я на ро-ди-ну. Із-ходь-
 ся, ро-доч-ку, роз-плі-та-ти кі-соч-ку. Як я в ко-сах хо-
 ди-ла, як я в ко-сах хо-ди-ла, то я вас не про-
 си-ла. Те-пер же я вас про-сю, роз-пус-тїть ме-ні
 ко-су. Роз-пус-тїть ме-ні ко-су по чер-во-но-му по-я-су.
 Не-хай кі-сонь-ка ма-є, хай че-ля-ди-на гу-ля-є.

Зійду я на могилу,
 Гукну я на родину.
 Ісходься, родочку,
 Розплітати кісочку.
 Як я в косах ходила, (2)
 То я вас не просила.

Тепер же я вас прошю,
 Розпустіть мені косу.
 Розпустіть мені косу
 По червоному поясу.
 Нехай кісонька має,
 Хай челядина гуляє.

В ТЕМНОМУ ЛІСІ, В ТЕМНОМУ ЛІСІ

В темному лісі, в темному лісі
 Вода каміння несе. } 2

Тільки того не рушає,
 Де Наталка сиділа. } 2

Росу-косу та й чесала
 Та й на Дунай пускала. } 2

Ой попливіте, мої коси,
 До батенька на розкоші. } 2

Нехай батенько та й турбує,
Мені посаг готує. } 2

Ой штирі воли а дві телиці
Для Наталки-одиниці. } 2

Ой штирі воли а дві корови
Для Наталки молоді. } 2

Я НЕ ГУЛЯЛА, НЕ ДІВУВАЛА

The musical score is written on four staves in a single system. It begins with a treble clef, a key signature of two flats (B-flat and E-flat), and a tempo marking of quarter note = 126. The melody is accompanied by a simple harmonic line. The lyrics are written below the notes, with some words underlined. The lyrics are: Я не гуляла, не дівувала, розкоші не знала. Я не гуляла, не дівувала, розкоші не знала.

Я не гуляла, не дівувала,
Розкоші не знала. } 2

Першу биндочку мати купила,
А я й тої не сходила. } 2

Перший разочок бинду поклала,
Як рушнички давала. } 2

Другий разочок бинду поклала,
Як косу розплітала. } 2

Третій разочок бинду поклала,
Як сестриця здймала. } 2

ОЙ КОСО МОЯ КОХАНА

Ой косо моя кохана,
Та не раз я тебе кохала,
В червонім борщі купала,
Поки тебе, росо-косо, дочекала.

БУЛО ЛІТО, БУЛО ЛІТО

The image shows a musical score for the song 'Було літо, було літо'. It consists of two staves of music in a 2/4 time signature. The tempo is marked as quarter note = 96. The melody is written in a treble clef. The lyrics are written below the notes, with some words underlined. The lyrics are: 'Бу - ло лі - то, бу - ло лі - то та й ста - ла зи - ма. По - сі - я - ла чор - но - брив - ці на - про - ти різ - два.'

Було літо, було літо
Та й стала зима.
Посіяла чорнобривці
Напроти різдва.

А вже ж мої чорнобривці
Розцвітають.
А вже ж мою росу-косу
Розплітають.

А вже ж мої чорнобривці
Розцвілися.
Вже ж до мої роси-коси
Завзялися.

Пусти мене, мій батечку,
На ту гору,
Нехай же я чорнобривців
На вінок нарву.

Нехай же я чорнобривців
На вінок нарву,
Нехай же я подивлюся
В чужу сторону.

А в чужії сторононьці
Без вітру шумить.
Чужий батько, чужа мати
Не б'є, а болить.

Чужий батько, чужа мати
Не б'є, а болить,
Ой як стане словоньками
Серденько в'ялить.

Ой як стане словоньками
Покартає,
І без ножа й без тарілки
Серце крає.

ТУПНУЛИ КОНИКИ НА СТАНІ

Тупнули коники на стані,
Брязнули цимбали на столі,
Полинули лебедята на ріки, —
Розплели кісоньку навік.

А НАТАЛКА МИКОЛИ НЕ ЗНАЛА

А Наталка Миколи не знала,
Доки йому рушничків не дала.
Вона думала, що то шуточки,
А він прийшов торочити рушнички.

Та збирай, Наґалко, дружечки,
Будемо розплітати кісочки.
А у неї гарний двір,
Та вибрала дружечок навибір.

ЧОМ СОЛОВЕЙКИ НЕ ЩЕБЕТАЛИ

Чом соловейки не щебетали, } 2
Як сади процвітали?

Чом ти, Наталко, не заплакала, } 2
Як тебе розплітали?

— А я думала, молоденькая, } 2
Ой що то шуточки.

А Микола прийшов до мене } 2
Торочити рушнички.

В ПЕРВИЙ РАЗ, НАТАЛКО, В ПЕРВИЙ РАЗ

В первий раз, Наталко, в первий раз
Та вклонився отцю й неньці зо сто раз.
Та не рік я тебе годував,
Поки твого поклону дочекав.

В другий раз, Наталко, в другий раз
Та вклонися отцю й неньці зо сто раз.
Та не рік я тебе годував,
Поки твого поклону дочекав.

В третій раз, Наталко, в третій раз
Та вклонися отцю й неньці зо сто раз.
Та не рік я тебе годував,
Поки твого поклону дочекав.

ПОХИЛЕЄ ТЕ ДЕРЕВЦЕ ТА ЯЛИНА

Похилеє те деревце та ялина.
Покірнеє те дитятко та Наталка.

Покірненько отцю, неньці кланяється,
Дрібненькими слізеньками вмивається.

Ой оглянься ти, Наталко, назад себе,
Стоїть твоя родинька кругом тебе.

Ой як стоїть чужинька — покорися,
Ой як стоїть родинька — то вклонися.

Ой не жалує же, Наталко, ти поклону,
Уклонися отцю й неньці ще й чужому.

Уклонися отцю й неньці ще й чужому,
Скажуть люди далекії, що все свому.

СХИЛЯЄТЬСЯ ЗЕЛЕН ЯВІР НА ВСІ ВОРОТА

Схиляється зелен явір на всі ворота.
Кому ж бо ти кланяєшся, бідна сирота?

А кому ж бо ти, Наталко, уклоняєш,
Що рідної ти матінки та не маєш?

Уклонися ти, Наталко, рідній тітці,
Тобі буде здаватися, що матінці.

Схиляється зелен явір на всі ворота.
Кому ж бо ти кланяєшся, бідна сирота?

Ой кому ж бо ти, Наталко, уклоняєш,
Що рідного та батенька ти не маєш?

Ой є в мене, ой є в мене рідний дядько,
Нехай мене благословить, як той батько.

ТЕЧЕ РІЧКА НЕВЕЛИЧКА ПОПІД ВОРОТА

Тече річка невеличка попід ворота.
Кому ж це ти кланяєшся, бідна сирота?

Уклонися ти, Наталко, рідній тітці.
Скажуть люди далекії, що матінці.

Тече річка невеличка попід ворота.
Кому ж бо ти кланяєшся, бідна сирота?

Уклонися ти, Наталко, та й дядькові.
Скажуть люди далекії, що батькові.

ГОТУВАННЯ КОРОВАЮ

БЛАГОСЛОВИ, БОЖЕ

Благослови, боже, (2)

І отець, і мати,
Своєму дитяті
Коровай зібгати.

І в другий раз
У божий час

Благослови, боже, (2)

І отець, і мати,
Своєму дитяті
Коровай зібгати.

І в третій раз
У божий час

Благослови, боже, (2)

І отець, і мати,
Своєму дитяті
Коровай зібгати.

ОЙ НЕ РОДИ, ПШЕНИЦЕ, У ЛІСКУ

Ой не роди, пшенице, у ліску,
Та уроди, пшенице, на піску.
Зароди, пшенице, аж вилягай,
Молодій Наталці на коровай.

ЯК МИ КОРОВАЙ МІСИЛИ

Як ми коровай місили,
Із Дунаю воду носили.
Ой з Дунаю, не з Дунаю — з криниці,
Місили коровай сваниці.

ПІЧ НАША РЕГОЧЕ

Піч наша регоче,
Короваю хоче.
Челюсті усміхаються,
Короваю сподіваються.

ПОПЛИВ КОРОВАЙ ЗА ДУНАЙ

Поплив коровай за Дунай,
А біг Микола — не догнав,
А бігла Наталка — зловила,
Білії рученьки зломила.

МОЛОДА ЙДЕ ДО МОЛОДОГО

МІСЯЦЮ-ГОРІШЕЧКУ

$\text{♩} = 84$

Мі - ся - цю - го - рі - шеч - ку, сві - ти нам до - рі - жеч - ку
щоб ми не зблу - ди - ли, ві - ноч - ків не згу - би - ли.
За - гу - би - ли на до - ро - зі, ог - ля - ну - лись на по - ро - зі
та й піш - ли із ха - ти ві - ноч - ків шу - ка - ти

Місяцю-горішечку,
Світи нам доріжечку,
Щоб ми не зблудили,
Віночків не згубили.
Загубили на дорозі,
Оглянулись на порозі
Та й пішли із хати
Віночків шукати.

ПОЗА ГОРОДИ ЙДЕМО

Поза городи йдемо,
А у городі зілля.
Скажіте, люди добрі,
В котрій хаті весілля?

ОЙ МІСЯЦЮ ТЕМНИЙ

Ой мі - ся - цю тем - ний, до - ро - ги не
зна - ти Ой ска - жі - те, лю - ди доб - рі, де ми бу - дем но - чу -
ва - ти? Чи в ру - ті? Чи в м'я - ті? Чи в сва - то - вій ха - ті?

The image shows a musical score for the song 'Ой місяцю темний'. It consists of three staves of music in a 2/4 time signature. The tempo is marked as quarter note = 200. The lyrics are written below the notes. The first staff starts with a treble clef and a key signature of one flat. The melody is simple and folk-like. The lyrics are: 'Ой місяцю темний, дороги не зна-ти Ой скажіте, люди добрі, де ми будемо-чувати? Чи в руті? Чи в м'яті? Чи в сватовій хаті?'.

Ой місяцю темний,
Дороги не знати.
Ой скажіте, люди добрі,
Де ми будемо-чувати?
Чи в руті? Чи в м'яті?
Чи в сватовій хаті?

НАША НАТАЛКА ЧОРНЯВА

Наша Наталка чорнява,
Чорнявих дружечок зібрала,
Чорнявих дружечок зібрала,
До Миколи дороги питала.
Сама добре знає
Ще й людей питає.

ЧИ БУЛА, МАТИ, ЗВІСТКА

Чи була, мати, звістка,
Що прийде невістка,
Висока, як ялина,
Червона, як калина?
Червона, як калина,
Отецькая дитина,
У рутянім віночку
Склонила головочку.

ПОВОЛІ, ДРУЖЕЧКИ, САДОМ ІДІТЬ

The image shows a musical score for a song. It consists of four staves of music in a 4/4 time signature. The tempo is marked as quarter note = 200. The lyrics are written below the notes. The lyrics are: По-во-лі, дру-жеч-ки, са-дом і-дять, ви на-шо-го ви-но-гра-ду не ло-міть, бо наш ви-но-град в са-ду ріс Ту-ди на-шу На-тал-ку гос-подь ніс на ка-ли-но-вім мос-ті до све-кру-хи в гос-ті.

Поволі, дружечки, садом ідять,
Ви нашого винограду не ломіть,
Бо наш виноград в саду ріс.
Туди нашу Наталку господь ніс
На калиновім мості
До свекрухи в гості.

ЗОЗУЛЬКО СИВЕСЕЧКА

Зозулько сивесечка!
Будь же ти хитресечка,
Дай же свекрусі знати —
Невістка коло хати.
Ой дай же скоресечко —
Невістка близесечко.

НЕ ЛЯКАЙСЯ, НЕНЕ

Не лякайся, нене,
Не багато нас лине:
Двадцятєро й троє
На подвір'я твоє.

КРАПНИ, ДОЩИКУ, З НЕБА

Крапни, дощику, з неба,
Бо нам тепер тебе треба
На запашнее зілля.
Просимо на весілля!

ВЕЧЕРЯ В ХАТІ МОЛОДОГО

ОЙ ЩО Ж БО ЦЕ ЗА ДОРІЖЕЧКА

Ой що ж бо це за доріжечка,
Що від стола до поріжечка?
Миколова ненька топтала,
Нам вечерю видавала.

ЧИМ ТИ МЕНЕ, СВЕКРУШЕЧКО, УГОСТИЛА

Чим ти мене, свекрушечко, угостила,
Що ти мене на вечерю запросила?

Угостила медом-вином солоденьким,
Посадила з своїм сином молоденьким.

КУКІЛЬ У ГОРОСІ

Кукіль у горосі,
Наш боярин хороший,
По повній випиває,
За дружечок дбає.

МИКОЛОВА НЕНЬКО

Миколова ненько!
Говори веселенько.
Ми не прийшли їсти та пити,
Тільки прийшли розвеселити,
Ми не прийшли вечеряти,
Тільки прийшли відвідати.

ЇЖТЕ КАПУСТУ ЛОЖКАМИ

Їжте капусту ложками,
В нас капуста діжками,
В нас капуста родила,
Миколова ненька садила,
Квартою поливала,
Бо гостей сподівалась.

КУХАРОЧКА НАША

The musical score is written on three staves in a 2/4 time signature. The tempo is marked as quarter note = 200. The melody is simple and rhythmic, with lyrics written below the notes. The lyrics are: Ку-ха-роч-ка на-ша сім я-рів схо-ди-ла, сім ду-бів спа-ли-ла, сім ду-бів сто-пи-ла, доб-рий борщ зва-ри-ла.

Кухарочка наша
Сім ярів сходила,
Сім дубів спалила,
Сім дубів стопила,
Добрий борщ зварила.

ОЙ СПАСИБІ, СВЕКРУШЕЧКО

Ой спасибі, свекрушечко,
За гречную вечеру,
Що я в тебе вечеряла
З дружечками.

Що я в тебе вечеряла
З дружечками
То срібними, то мідними
Ложечками.

ЇЖТЕ, БУЯРИ, КАШУ

Їжте, буяри, кашу,
Бо це каша наша.
Як ми гречку в'язали,
Ви в холодку лежали.

ЇЖТЕ, БУЯРИ, ЇЖТЕ

The musical score is written on four staves in a 3/8 time signature. The tempo is marked as quarter note = 176. The melody is in a major key. The lyrics are written below the notes, with hyphens indicating syllables that span across multiple notes.

Їж-те, бу-я-ри, їж-те та в до-ло-ні ріж-те,
щоб вам до-ло-ні ще-мі-ли, щоб вам пер-сте-
ні бри-ні-ли, щоб вас дру-жеч-ки лю-би-
ли, на дру-гім се-лі хва-ли-ли

Їжте, буяри, їжте
Та в долоні ріжте,
Щоб вам долоні щеміли,
Щоб вам перстені бриніли,
Щоб вас дружечки любили,
На другім селі хвалили.

ЧОМ МУЗИКИ НЕ ГРАЮТЬ

Чом музики не грають?
Чом дружки не співають?
Хіба ж це не весілля,
Що челядь тихо сіла?

ГРАЙТЕ, МУЗИКИ, ГРАЙТЕ

$\text{♩} = 184$

Грай-те, му-зи-ки, грай-те а бо гро-ші вер-тай-те.
Як не хо-че-те гра-ти, за-би-рай-те-ся з ха-ти.
Як лю-би-ли доб-рі гро-ші бра-ти, так лю-бі-те до ве-че-рі гра-ти.

The musical score consists of three staves of music in 3/8 time. The tempo is marked as quarter note = 184. The lyrics are written below the notes.

Грайте, музики, грайте
Або гроші вертайте.
Як не хочете грати,
Забирайтеся з хати.
Як любили добрі гроші брати,
Так любіте до вечері грати.

РОСТИ, СОСОНКО, ВГОРУ

$\text{♩} = 184$

Ро-сти, со-сон-ко, вго-ру, йди, На-гал-ко, до-до-му
Ка-за-ли не ба-ри-тись, ка-за-ли роз-ди-ви-тись,
ка-за-ли ї-сти й пи-ти, ще й до се-бе за-про-си-ти,

The musical score consists of three staves of music in 3/8 time. The tempo is marked as quarter note = 184. The lyrics are written below the notes.

Рости, сосонко, вгору,
Йди, Наталко, додому.
Казали не баритись,
Казали роздивитись,
Казали їсти й пити
Ще й до себе запросити.

МОЛОДА З ПРИЧЕТОМ ПОВЕРТАЄТЬСЯ ДОДОМУ

СТЕЛИСЯ, ХМЕЛЮ, СТЕЛИСЯ

Стелися, хмелю, стелися,
А ти, Наталко, дивися,
Щоб були широкі вулички,
Щоб пройшли твої дружечки.

ОЙ ЩО Ж БО ЦЕ ЗА СЕЛО

Ой що ж бо це за село,
Що в ньому так весело?
Кругом садовина,
В середині корч калини,
Кругом нього зелененько,
В середині веселенько.

БУЛИ МИ В МОЛОДОГО

Були ми в молодого,
Не їли ми нічого:
Намішали полови,
Аж язики покололи.

НЕ ВІЙ, ВІТРЕ, ПОЛЕМ

Музична партитура для голосу з нотами та ліричними текстами. Темпозначення: $\text{♩} = 200$. Ритм: 2/4. Ключ: Bb. Текст розподілений на три рядки під трьома музичними рядками.

Не вий, ві-ре, по-лем, а по-вій до-ро-го-ю за на-шо-ю
мо-ло-до-ю, роз-май ро-су-ко-су по чер-во-мо-му по-
-я-су, роз-май по-во-ло-соч-ку по чер-во-нім по-я-соч-ку.

Не вий, вітре, полем,
А повій дорогою
За нашою молодою,
Розмай росу-косу
По червоному поясу,
Розмай по волосочку
По червонім поясочку.

ВИЙДИ, ВИЙДИ, МОЯ НЕНЕЧКО

Музична партитура для голосу з нотами та ліричними текстами. Темпозначення: $\text{♩} = 200$. Ритм: 2/4. Ключ: Bb. Текст розподілений на три рядки під трьома музичними рядками.

Вий-ди, вий-ди, мо-я не-неч-ко, по-ди-ви-ся у ві-ко-
-неч-ко, чи то ме-тіль ме-те? Чи то доч-ка ї-де?
Ме-тіль ме-те ву-лич-ка-ми, доч-ка ї-де з дру-жеч-ка-ми.

Вийди, вийди, моя ненечко,
Подивися у віконечко,
Чи то метіль мете?
Чи то дочка їде?
Метіль мете вуличками,
Дочка їде з дружечками.

ВІДЧИНЯЙ, БРАТИКУ, ВОРИТЦЯ

Музична партитура для голосу з нотами та ліричними підписами. Темпозначення 108. Ритм 2/4. Партитура складається з трьох рядків нот, кожен з яких має відповідні ліричні підписи під нотою.

Від-чи-няй, бра-ти-ку, во-ріт-ця, бо йде се-стри-ця
із сельця Тем-на-я ні-чень-ка об-ня-ла, при-па-ла ко-са
ро-со-ю, а са-ма мо-ло-день-ка кра-со-ю.

Відчиняй, братику, ворітця,
Бо йде сестриця із сельця.
Темная ніченька обняла,
Припала коса росою,
А сама молоденька красою.

КОТИЛОСЯ ЯБЛУЧКО З-ПІД ВІКОНЦЯ

Котилося яблучко з-під віконця.
Прикотилося під ворітця.
Скрипу, скрипу ворітечка — не скриплять.
Десь у мої матіночки давно сплять.
Ой десь моя матіночка заснула,
Що за мене, молодую, забула.

ВІТЕР, ВІТЕР ВОРИТЕЧКА ХИТАЄ

Вітер, вітер ворітечка хитає,
Ой десь мої матінки немає,
Десь моя матінка заснула,
Що за мене, молодую, забула.

ВЕЧІРНЯ ЗОРЯ ЗІЙШЛА

Musical score for the song "Вечірня зоря зійшла". The score is written on two staves in a 2/4 time signature. The tempo is marked as quarter note = 72. The lyrics are: Ве - чір - ня зо - ря зій - шла, ве - чір - ня зо -
_ря зій - шла, На - тал - ка з се - ла прий - шла.

- Вечірня зоря зійшла, (2)
Наталка з села прийшла.
Наталка прийшла з села (2)
Ні смутна, ні весела.
По подвір'ячку ходить, (2)
До явора говорить.
— Ой яворе, яворочку! (2)
Розвийся зелененько.
Розвийся зелененько, (2)
Розвесели серденько,
Бо воно засмутяне, (2)
Відколи заручане.
Заручила мене ненька, (2)
Як була я маленька.
Заручити заручила, (2)
А робити не навчила.
Навчать мене добрі люди, (2)
Жаль моїй неньці буде.
Навчать мене ще й зовиці, (2)
Миколові сестриці.
Навчать мене ще й зовіки, (2)
Миколові братики.

МОЛОДА ПОВЕРНУЛАСЬ
ДО БАТЬКІВСЬКОГО ДОМУ.
ГІЛЬЦЕ

ЛЕТЯТЬ ГАЛОЧКИ

Летять галочки }
У три рядочки, } 2
Зозулька попереду. }

Усі галочки }
По лугах сіли, } 2
Зозулька на калині, }

Усі галочки }
Защбетали, } 2
Зозулька закувала. }

Ідуть дружечки }
У три рядочки, } 2
Наталка попереду. }

Усі дружечки }
На лавах сіли, } 2
Наталка на посаді. }

Усі дружечки }
Та й заспівали, } 2
Наталка заплакала. }

БАТЕЧКУ СТАРЕСЕЧКИЙ

Батечку старесечкий! (2)
Голубе сивесечкий!

Подивися на мій посад, (2)
А всі дружечки в косах,

Тільки моя розпущена, (2)
До Миколи приручена.

ВЧОРА ЗВЕЧОРА ВЕЛИКА ТУЧА ВПАЛА

Вчора звечора велика туча впала *,
А опівночі вода зілля забрала.
Зажурилися Наталчині дружечки,
Чим ми Наталці будемо гільце вити?
Ой вівсом, вівсом, червоною калиною,
Червоною калиною, долею щасливою.

В ДОРОГУ, БУЯРИ, В ДОРОГУ

В дорогу, буяри, в дорогу,
Та рубайте сосну здорову,
Та рубайте сосну-деревце
Молодій Наталці на гільце.

НАШ ДРУЖБОНЬКА ПРИБРАВСЯ

Наш дружбонька прибрався,
Сім літ не вмивався.
Взяли його друзки,
Повели до калюжки
Та взяли його вмили,
Серпом підголили,
Перевеслом підперезали
Та й зовсім убрали.

* Кожний рядок повторюється.

НАШ ДРУЖБОНЬКО УБРАВСЯ

Наш дружбонько убрався,
Сім літ не вмивався.
Та спіймали молодиці
Та повели до кирниці,
Хорошенько його вмили,
Череслом підголили,
Череслом підголили,
Щоб дівчата любили.

В ДОЛИНУ, БУЯРИ, В ДОЛИНУ

The musical score is written on four staves in a 3/4 time signature. The tempo is marked as quarter note = 108. The melody is in a major key. The lyrics are written below the notes.

В до-ли-ну, бу-я-ри, в до-ли-ну та по чер-во-ну ка-ли-ну,
та по хре-щас-тній бар-ві-нок, та по за-пашний ва-си-льок.
Всю ж бо ми до-ли-ну схо-ди-ли, всю ж бо ми ка-ли-ну
зло-ми-ли, На-тал-ці гі-леч-ко із-ви-ли.

В долину, буяри, в долину
Та по червону калину,
Та по хрещастий барвінок,
Та по запашний васильок.
Всю ж бо ми долину сходили,
Всю ж бо ми калину зломали,
Наталці гілечко ізвили.

ОЙ У НАШІМ СЕЛІ НОВИНА

Ой у нашім селі новина:
Зацвіла у лузі калина.
Не так у лузі, як на селі —
У нашої Наталки на столі.

НЕ ТУТ ГІЛЬЦЕ ВИТО

The musical score is written on three staves in a 3/4 time signature. The tempo is marked as 132. The melody is in a minor key. The lyrics are written below the notes.

Не тут гіль-це ви-то. Ви-то во-но у чу-жій сто-ро-ні,
при-ве-зе-но на вс-ро-нім ко-ні, по-ста-вле-но на те-со-вім сто-лі,
на хре-ща-стій, пе-ре-хре-ща-стій ска-тер-ці.

Не тут гільце вито.
Вито воно у чужій стороні,
Привезено на воронім коні,
Поставлено на тесовім столі,
На хрещастій, перехрещастій
Скатерці.

ОЙ ВІДСИЛАЄ

Ой відсилає
Явір калину
Від себе на долину.
— Ой іди, іди,
Гірка калино,
Від мене на долину.

Ой бо вже тебе,
Гірка калино,
Пташечки обдзьобують.
Не так пташечки,
Не так пташечки,
Як тії пташенята.

Не так пташечки,
Не так пташечки,
Як тії пташенята.
Із поля летять,
На тобі сидять
Ще й тебе обдзьобують.

Ой відсилає
Батько дитину
Від себе на чужину.
— Ой іди, іди,
Моя дитино,
Від мене на чужину.

Ой іди, іди,
Моя дитино,
Від мене на чужину.
Ой бо вже тебе,
Моя дитино,
Сусіди обсудили.

Не так сусіди,
Не так сусіди,
Як твої подружечки.
З тобою їли,
З тобою їли,
Ще й тебе обсудили.

ОЙ ДУМАЛА ТА ГАДАЛА

Ой думала та гадала, (2)
Де горіх посадити?

Де горіх посадити, (2)
Щоб його не зломити?

В батенька на подвір'ї, (2)
При новім частокілі.

Росте горіх, хитається, (2)
А батенько втішається.

Приїхали буяри (2)
Та й стали кіньми грати.

Та й стали кіньми грати, (2)
Горішину ламати.

Горішину зламали, (2)
Наталку з собою забрали.

Наталку з собою забрали (2)
Та й Миколі віддали.

До нас, Наталко, до нас! (2)
Буде тобі добре в нас.

Сонце тобі хліба спече, (2)
До хати вода тече.

А вітрець повіває, (2)
Хаточку замітає.

РОЗМАЮ Я КІСОНЬКУ, РОЗМАЮ

Розмаю я кісоньку, розмаю,
Ще ж бо я дівкою гуляю.
Закину я росу-косу за плече,
Не один вражий син заплаче.
Шевчики, кравчики ще й ткачі,
Превражії сини — багаті.

А З СУБОТОНЬКИ В НЕДІЛЮ

Musical score for the song 'А з суботоньки в неділю'. It consists of five staves of music in 3/4 time, with a tempo marking of quarter note = 126. The lyrics are written below the notes.

А з су-бо-тоньки в не-ді-лю піш-ла На-тал-ка в шаль-ві-ю.
 Хто ж ме-не знай-де в цім ви-но-гра-ді, з тим ся-ду на по-са-ді.
 Піш-ла ма-тін-ка — не знай-шла, ви-рва-ла квіт-ку та й прийшла.
 Кві-точ-ко мо-я зе-ле-нень-ка-я,
 до-неч-ко мо-я мо-ло-день-ка-я, ко-му ж ти о-ста-ла-ся?

А з суботоньки в неділю
 Пішла Наталка в шальвію.
 — Хто ж мене знайде в цім винограді,
 З тим сяду на посаді.

Пішла матінка — не знайшла,
 Вирвала квітку та й прийшла.
 — Квіточко моя зелененькая,
 Донечко моя молоденькая,
 Кому ж ти осталася?

А з суботоньки в неділю
 Пішла Наталка в шальвію.
 — Хто ж мене знайде в цім винограді,
 З тим сяду на посаді.

Пішов батенько — не знайшов,
 Вирвав квіточку та й прийшов.
 — Квітко моя зелененькая,
 Донечко моя молоденькая,
 Кому ж ти останешся?

А з суботоньки в неділю
 Пішла Наталка в шальвію.
 — Хто ж мене знайде в цім винограді,
 З тим сяду на посаді.

Пішов батичок — не знайшов,
Вирвав квіточку та й прийшов.
— Квіточко моя зелененькая,
Сестрице моя молоденькая,
Кому ж ти останешся?

А з суботоньки в неділю

Пішла Наталка в шальвію.

— Хто ж мене знайде в цім винограді,

З тим сяду на посаді.

Пішла сестриця — не знайшла,
Вирвала квітку та й прийшла.

— Квіточко моя зелененькая,
Сестрице моя молоденькая,
Кому ж ти останешся?

А з суботоньки в неділю

Пішла Наталка в шальвію.

— Хто ж мене знайде в цім винограді,

З тим сяду на посаді.

Пішов Микола і знайшов,
Узяв за рученьку та й прийшов.

— Квіточко моя зелененькая,
Наталю моя молоденькая,
Ти ж мені досталася.

ОЙ БРАТИКУ РІДНЕНЬКИЙ

— Ой братику рідненький! (2)
Снився мені сон дивненький.

А що наше подвір'ячко (2)
Чорним шовком пересновано.

Чорним шовком пересновано, (2)
Калиною перетикано.

Калиною перетикано, (2)
Сріблом-золотом пересипано.

— Що ти, сестро молодая, знаєш, (2)
Що ти свого сна не відгадаєш.

Чорний шовк — твоя кісонька. (2)
Калинонька — твоя красонька.

Калинонька — твоя красонька, (2)
Срібло-золото — твоя слізенька.

МОЛОДА НАТАЛКО, МОЛОДЕНЬКАЯ

Молода Наталко, молоденькая, } 2
Молодий розум маєш.

Ой на що ж бо ти батька старого } 2
На старість покидаєш?

Іде по воду — спотикається, } 2
Слізеньками вмивається.

Бере водиці — не добирає, } 2
Слізеньками доливає.

НЕНЬКО МОЯ ТА РІДНЕНЬКАЯ

Musical notation for the first part of the song. It consists of two staves of music in 2/4 time. The tempo is marked as quarter note = 132. The lyrics are: Нень-ко мо-я та рід-нень-ка-я. нень-ко мо-я та рід-нень-ка-я, змий же ме-ні та го-ло-воч-ку

Вар. Musical notation for the variation of the song. It consists of two staves of music in 2/4 time. The tempo is marked as quarter note = 116. The lyrics are: Нень-ко мо-я та рід-нень-ка-я. нень-ко мо-я та рід-нень-ка-я, змий же ме-ні та го-ло-воч-ку

— Ненько моя та рідненькая, (2)
Змий же мені та головочку.

Змий же мені та головочку (2)
Цю останню та суботочку.

— Доню моя та рідненькая! (2)
Вже ж ти мені надокучила.

- Вже ж ти мені надокучила (2)
Суботняшним умиваннячком.
- Суботняшним умиваннячком, (2)
Неділешним убираннячком.
- Неділешним убираннячком, (2)
Під віконце підбіганнячком.
- Під віконце підбіганнячком, (2)
На гуляння викликаннячком.
- Чекай, ненько, до неділечки, (2)
Не заглянеш ані дівочки.
- Будуть іти, хату минати, (2)
Тобі, мати, жалю завдавати.
- Чекай, ненько, аж до другої, (2)
Не заглянеш ані жодної.
- Будуть іти, ворота минати, (2)
Тобі, мати, жалю завдавати.
- Чекай, мати, аж до третьої, (2)
Не заглянеш ані жодної.
- Будуть іти, за мене питати, (2)
Тебе будуть сльози обливати.
- Ой сяду я край віконечка, (2)
Чи не прийде моя донечка?
- Чи не прийде пообідати, (2)
Мене, стару, та відвідати.
- Нема дочки пообідати, (2)
Мене, стару, та й відвідати.
- Ой не прийде моя донечка, (2)
Не пустила лиха долечка.
- Не пустила пообідати, (2)
Мене, стару, хоч відвідати.

ОЙ СЛАВЕН, СЛАВЕН ЦЕЙ ВЕЧІР НАСТАВ

Ой славен, славен цей вечір настав! *
А ще славіша на столі вишня.
А на вишні ластівочка
Ізвила гніздечко у самім вершечку
Та вивела дітки та все однолітки.
Першеє дитятко — Микола молодий,
А друге дитятко — Наталка молода.

ОЙ ЗАГУЛА ГОЛУБОЧКА ІЗ-ЗА ДУБА

Ой загула голубочка із-за дуба,
Не дай мене, моя мати, за нелюба.
Як я буду із нелюбом вінчатися,
То сходьтєся, вся родина, прощатися.
Як я буду із нелюбом шлюб брати,
Дайте мені ту сорочку, що вмирати.

ДЕСЬ У ТЕБЕ ТИ, НАТАЛКО, МАТІНКИ НЕМА

Десь у тебе ти, Наталко, матінки нема,
Що у твою весіллячку порядку нема.
Якби в мене, молодї, матінка була,
То б у мому весіллячку порядок вела.
Якби в мене, молодї, батенько був,
То б у мене, молодї, порядочок був.

* Кожний рядок повторюється.

У МОРІ НА КАМЕНІ

- У морі на камені (2)
Два ангели стояли.
Два ангели стояли, (2)
Обидва розмовляли.
— Линьмо, братику, литьмо (2)
До сироти на весілля
Та будемо дивитися, (2)
Як сирота плаче.
Плаче вона ще й ридає, (2)
Що матінки не має.
Все чужа чужиниця (2)
За матір становиться.
Лиш наїстись та напитись, (2)
А нікому зажуритись.

ОЙ МАТІНКО-ЮТКО

$\text{♩} = 168$

Ой ма - тін - ко - ют - ко! Ой ма -
тін - ко - ют - ко! У - ви - вай - ся хут - ко, бо ми
у - ви - ва - ли - ся, все се - ло зво - ю - ва - ли. Від кіл -
ка до кіл - ка не ми - ну - ли ні од - но - го од - вір - ка.
Від ти - ну до ти - ну не ми - ну - ли жод - ну ро - ди - ну.

Ой матінко-ютко!
Ой матінко-ютко!
Увивайся хутко,
Бо ми увивалися,

Все село звоювали.
Від кілка до кілка
Не минули ні одного одвірка.
Від тину до тину
Не минули жодну родину.
Від кола до кола
Не минули жодного двора.

НА ПЕЧІ ВЕДМІДЬ ЛЕЖИТЬ

На печі ведмідь лежить,
Догори лапки держить,
Хоче кухарку з'їсти,
Що не дає нам їсти.

МОЛОДИЙ І МОЛОДА
ПІСЛЯ ВІНЧАННЯ
ИДУТЬ ДО ДОМУ МОЛОДОГО

СІЧАНА КАЛИНА, СІЧАНА

Січана калина, січана,
Вже ж наша Наталка звінчана,
На ллянім рушнику стояла.
З ким же ти, Наталко, шлюб брала?
З тобою, Миколо, з тобою,
Як ясний місяць з зорою.

ОЙ НЕ ВОГОНЬ ТО ГОРИТЬ

Ой не вогонь то горить,
Не полум'я палає,
То на нашій Наталці
Рутяний вінок сяє.

РУБАЙТЕ КАЛИНУ

Рубайте калину,
Встеляйте долину
Молодій й молодому
До самого дому.

Рубайте тополю,
Встеляйте дорогу
Молодій й молодому
До самого дому.

ОЙ ІШЛИ МИ НИЗОМ

Ой ішли ми низом.
Закидана доріженька хмизом.
А в Миколи кінь вороненький,
Перескочить терен зелененький.
А в Наталки ще й вороніший,
Перескочить терен зеленіший.

РАДУЙСЯ, МАТІНОЧКО

Радуйся, матіночко,
Йде твоє дитяточко,
І твоє і чужее
У парі звінчанеє.

Тоді я радувала,
Як його годувала.
Теперки величаю,
Що двоє діток маю.

ВИЙДИ, МАТІНКО, З ХАТИ

184

Вий-ди, ма-тін-ко, з ха-ти не-ві-сточ-ку ві-та-ти.

То ж тво-я не-ві-сточ-ка, роз-пу-ще-на кі-соч-ка,

у ру-тя-нім ві-ноч-ку скло-ни-ла го-ло-воч-ку.

Вийди, матінко, з хати
Невісточку вітати.
То ж твоя невісточка,
Розпущена кісочка,
У рутянім віночку
Склонила головочку.

ОЙ ДЕНЬ ДОБРИЙ, СВЕКРУШЕЧКО, НЕСУ ЗВІСТКУ

Ой день добрий, свекрушечко, несу звістку,
Прийми мене з своїм сином за невістку.

Бо я росла, як та сосна зелененька,
Не була я в вашій хаті молоденька.

Бо я росла, як та сосна з гіллячками,
Не була я в вашій хаті з дружечками.

Бо я росла, як та сосна й зелений ясен,
Не була б я в вашій хаті, якби не ваш син.

ОЙ НЕ ГНІВАЙСЯ, МОЯ НЕНЬКО, НА МЕНЕ

The musical score is written on three staves in a single system. The first staff begins with a tempo marking of quarter note = 168. The melody is in a major key with a 2/4 time signature. The lyrics are written below the notes, with hyphens indicating syllables that span across multiple notes. The lyrics are: "Ой не гнівайся, моя ненько, на мене, ой не гнівайся, моя ненько, на мене." The score includes various musical notations such as eighth notes, quarter notes, and half notes, along with slurs and dynamic markings.

Ой не гнівайся, моя ненько, на мене *,
Ой що я привів свою дружину до тебе.
Моя дружина буде тобі годити,
Через хаточку як голубка ходити,
Хаточку мести і обідати варити,
А що не вміє, то будеш її вчити.

* Кожний рядок повторюється.

МОЛОДА ЙДЕ ВІД МОЛОДОГО ДОДОМУ

ОЙ ПОШЛЮ Я СОЛОВЕЙКА ПОПЕРЕДУ

Ой пошлю я соловейка попереду,
Перекажи моїй неньці, що я йду.
Нехай виходять з калачем,
Бо йде Наталка з паничем.
Ой з паничем, не з паничем — з мужиком,
Зв'язані білі ручки рушничком.
Ой рушничком, не рушничком — хусткою,
Бо йде Наталка з дружкою.

ЗДОРОВ, ЗДОРОВ, ДОНЮ

— Здоров, здоров, доню!
Жаль мені за тобою.
Не метена хата,
Не метені сіни,
Не помиті ложки-тарілки
Без Наталки-дівки.

ЗОЗУЛЬКА СИВЕСЕЧКА

Зозулька сивесечка (2)
Всі двори облігала.

Всі двори облігала. (2)
Та нігде не кувала.

На калину залинула (2)
Та й стала й закувала.

Молодая Наталка (2)
Всі двори обходила,

Всі двори обходила. (2)
Нігде сльози не вронила.

А як на батьків прийшла, (2)
Гірко плакати стала.

— Ой дворе мій, двороньку! (2)
Чого я тут така важка?

Чого я тут така важка? (2)
Чи кісонька моя?

А не так дворонькові, (2)
Як свому батенькові.

Хліб йому переїла, (2)
Меду-вина перепила.

Меду-вина перепила, (2)
Шатоньки переходила.

УКРАЮ Я СКИБКУ ХЛІБА З КРИШЕЧКАМИ

Украю я скибку хліба з кришечками,
Прийми мене, мій батечку, з дружечками.

Украю я хліба скибку — вже й не прикладу,
Звінчанеє дитяточко — уже не прийму.

Украю я хліба скибку ще й шматочок,
Прийми мене, мій батечку, на часочок.

Прийми мене, мій батечку, хоть до хати.
Дай же моїм подружечкам обідати.

Прийми, прийми, мій батечку, як дитину,
Я до вечора побуду та й долину.

ЧОМ ТИ МЕНЕ, МОЯ МАТИ, НЕ СПИТАЄШ

Чом ти мене, моя мати, не питаєш,
Якою я дорогою прибилася?

Доріжкою далекою прибилася,
Молодому Миколі вклонилася.

За річкою, за бистрою, потопаала,
Молодому Миколі присягала.

За річкою, за бистрою, потонула,
Молодому Миколі присягнула.

ЧЕРВОНА КАЛИНОНЬКА

Червона калинонька (2)
Віконце заступила.

Вийшла Наталка з хати (2)
Та й стала дивувати.

Та й стала дивувати, (2)
Стала цвіт-каліну ламати.

Стала цвіт-каліну ламати (2)
Й до личенька прикладати.

Й до личенька прикладати, (2)
Свої неньки питати:

— Ой ненько моя рідная! (2)
Чи буду я такая?

— Будеш, донечко, будеш, (2)
Поки у мене будеш.

А як підеш від мене, (2)
Спаде цвіт з калиноньки.

Спаде цвіт з калиноньки, (2)
А краса з дитиноньки.

У чужої матінки (2)
Сніданячка не буде.

Сніданячка не буде, (2)
Обідець — під полудень.

Вечеря опівночі, (2)
Виїсть свекруха очі.

Самі сіли вечеряти. (2)
— Йди, невістко, до броду.

Йди, невістко, до броду (2)
По холодную воду.

Поки з водою прийшла, (2)
Вечеря з стола зійшла.

Подала усім пити (2)
Та й стала ложки мити.

— Помий, невістко, ложки, (2)
Дам вечеряти трошки.

Помила, попрятала (2)
Та й сіла заплакала.

— Якби моя ненька знала, (2)
То б вечерю прислала.

Не місяцем, то зорою, (2)
Не братом, то сестрою.

Не місяцем — зірницею, (2)
Не братом — сестрицею.

ОЙ ТИ, МАТИ МОЯ, ТА НЕ ЖАЛІСЛИВА

Ой ти, мати моя, та не жаліслива, } 2
Ти ж мене не жалуєш.

Віддаєш мене через горочку } 2
Та в чужу стороночку.

Чужа сторона — чужая мати Та нікому жалувати.	} 2
То опівночі, то серед ночі По воду посилають.	} 2
А я від серця та за відерця, Та й до броду по воду.	} 2
Перстені мої, срібні-золоті, Засвітить мені до кирниці.	} 2
Відерця мої, яворовії, Наберіться водиці.	} 2
Нехай наберу, нехай наберу Холодної водиці.	} 2
Нехай догоджу, нехай догоджу Свекрусі ще й зовиці.	} 2
Принесла води, принесла води. — Подай, невістко, пити.	} 2
Подала пити, подала пити Та й стала ложки мити.	} 2
— Помиєш ложки, помиєш ложки, Повечеряєш трошки.	} 2
Я до ложечок та й нахилюся, Сльозою й умиюся.	} 2
А від ложечки підведуся Та рукавом утеруся.	} 2

СИВАЯ ЗОЗУЛЕЧКО

Сивая зозулечко!	(2)
Не куй так жалібненько.	
Бо я й так жалю маю,	(2)
Від серця дочку даю.	
Із поля робітницю,	(2)
Із города політницю,	
Від комори ключницю,	(2)
А від серця розлучницю.	

ДЕСЬ У ТЕБЕ ТИ, НАТАЛКО

Десь у тебе ти, Наталко, (2)
Кам'янее серденько,

Що ти сидиш, не заплачеш, (2)
Десь ти неньки не жалуєш.

— Мене ненька не жалує, (2)
Молодую заміж дає.

Молодую заміж дає, (2)
Світ мені зав'язує

Білою хустиною (2)
З людською дитиною.

ЧЕРЕЗ СІНЕЧКИ ТРОЄ ДВЕРЕЧОК

Через сінечки троє дверечок } 2
Хибкими кладочками.

Туди ходила молода Наталка } 2
З своїми дружечками.

А за нею йде ненька її: } 2
— Втонеш, донечко, втонеш.

— Ой воліла б я, ненечко моя, } 2
В цей тихий Дунай втонути,

Ніж мала б мене, ненечко моя, } 2
Лиха доля не минути.

ДУМАЙ, НАТАЛКО, ДУМАЙ

Думай, Наталко, думай, (2)
Чи переплиवेश Дунай,

Чи переплиवेश море? (2)
Буде в свекрухи горе.

Кладочку перекладу, (2)
До Миколи перепливу.

Кладочка набік, набік, (2)
А Наталочка навік, навік.

А кладочка не схибнеться, (2)
Наталка не вернеться.

ОЙ НЕ ДУМАЙ ТИ, НАТАЛКО, НЕ ДУМАЙ

Ой не думай ти, Наталко, не думай,
Маєш плисти дві річеньки, а третій Дунай.

За Дунаєм черешенька, на ній білий цвіт,
А вже ж тобі, Наталко, зав'язаний світ.

ОЙ НА ЩО Ж БО ТИ, НАТАЛКО, УПОВАЛА

Ой на що ж бо ти, Наталко, уповала,
Що ти собі та Миколу сподобала?

Чи на його штири воли половіі?
Чи на його два жупани золотіі?

Хоч є в нього штири воли, то батька його,
Хоч є в нього два жупани, то то не його.

А В МОРІ СОНЦЕ ГРАЄ

А в морі сонце грає, (2)
Порошком припадає.

Припала дівка Наталка (2)
Батеньку до серденька.

— Як маєш мене дати, (2)
Дай мене змалювати

У шафі на дверечках, (2)
У світлоньці при стіноньці.

Як глянеш на світлоньку, (2)
Згадаєш дитиноньку.

— Десь моя дитинонька (2)
У чужого батечка,

Розкоші не зазнавши, (2)
Розуму не довчивши.

— Довчать мене чужі люди, (2)
Жаль тобі, батеньку, буде.

— Довчать мене чужі люди, (2)
Миколові сестриці.

Довчать мене ще й зовіки, (2)
Миколові братики.

ОЙ ТИ Ж КАЗАЛА, ТИ Ж, МОЯ НЕНЕ

— Ой ти ж казала, ти ж, моя нене, }
Що не збудешся мене. } 2

А теперечки, ти ж, моя нене, }
Хоть надивись на мене. } 2

Хоть надивися, хоть наговорися, }
Бо я вже піду від тебе. } 2

Поминаються ті роботоньки, }
Що я в тебе робила. } 2

Позаростають ті доріженьки, }
Що я ними ходила. } 2

Ними ходила, віночки вила, }
З хлопцями говорила. } 2

ОЙ У САДОЧКУ ПІД ЛЮБИСТОЧКОМ

Ой у садочку під любисточком }
Холодна роса впала. } 2

Ой там ходила молода Наталка }
Красоньку розсівала. } 2

А за нею йде ненечка її. }
— Що ж бо ти, доню, дієш? } 2

— Ой дію, дію, красоньку сію, }
Я її розсіваю. } 2

Ой як буде долечка добра, }
Я її позбираю. } 2

А як же буде лихая доля, }
Я її занехаю. } 2

У НЕДІЛЮ РАНЕНЬКО

У неділю раненько (2)
Синєє море грає.

Синєє море грає, (2)
То Наталка потопає.

То Наталка потопає, (2)
Рятуначка бажає.

— Ненько моя рідненькая! (2)
Рятуй мене з моря.

— Не моя, донечко, воля (2)
Рятувати тебе з моря.

Нехай тебе той рятує, (2)
Хто до шлюбу готує.

ОЙ ПО ТОЙ БІК СТАВУ

Ой по той бік ставу
Кличе павич паву.
— Іди, іди, моя павочко,
Дам я тобі винне яблучко.
А за тее винне яблучко
Потеряла дівуваннячко.

ДЕСЬ ТОБІ, НАТАЛКО

Десь тобі, Наталко, Парубка не стало,	} 2
Що твоє серденько До вдівця пристало.	} 2
А у вдівця серце, Як осіннє сонце,	} 2
Хоть воно і світить, То воно не гріє.	} 2
Хоть воно і гріє, То буйний вітер віє.	} 2
А в парубка серце, Як весняне сонце,	} 2
Хоть воно хмурненьке, То воно тепленьке.	} 2

ТЕЧЕ РІЧКА НЕВЕЛИЧКА ПОПІД ВОРИТЦЯ

Тече річка невеличка попід воритця,
Не дай мене, моя мати, за того вдівця,

Бо той вдівець буде бити ще й лаяти,
Буде свою першу жінку споминати.

— Була в мене перша жінка — господиня,
З-за полудня вечеряти наварила.

З-за полудня вечеряти наварила,
Вона мені білу постіль постелила.

Вона мені білу постіль постелила,
Вона ж мені дрібні діти накормила.

ОЙ ДИВНО, ДИВНО НАМ З ТЕБЕ, ЗИМО

Ой дивно, дивно нам з тебе, зимо *,
Що така ранняя впала.
— Які бо ви, люди, та й дивненькі,
Що ви мені та й дивуєте.
Листочок обпав, травиця зсохлась,
І вже ж мені пора прийшла.
Ой дивно нам, дивно з тебе, Наталко,
Що молодая замуж ідеш.
— Які ж бо ви, люди, ще й дивнесечкі,
Що ви мені дивуєте.
Ненька старенька, сестриця зросла,
І вже ж мені пора прийшла.

ДЕ ТИ, КАЛИНО, РОСЛА

Де ти, калино, росла,
Що ти така виросла?

Що ти така виросла, (2)
Листочком широкая?

— Ой росла ж бо я, росла (2)
У лузі при криниці.

У лузі при криниці, (2)
При холодній водиці.

Там дівки воду брали (2)
Та й мене поливали.

* Кожний рядок повторюється.

— Де ти, Наталко, росла, (2)
Що ти така виросла?

Такая хорошая, (2)
На личку рум'яная?

— Ой росла ж бо я, росла (2)
У батенька в світлоньці.

У батенька в світлоньці, (2)
А літом на нивоньці.

Жито жала із женцями, (2)
Кужель пряла з молодицями.

Зимою у світлоньці, (2)
А літом на нивоньці.

Там люди жито жали, (2)
Там мене й сподобали.

ОЙ ХОДИЛА ТА НАТАЛКА ПО ГОРОДІ

Ой ходила та Наталка по городі
Та садила рожу-квітку за собою,

Та забула ворітечка зачинити,
Та мусіла свого брата попросити.

— Ой братику-голубчику, послухай мене
Та зачини ворітечка ти за мене,

Бо як буде їхати Микола з буярами,
То забере рожу-квітку за ногами.

ЧАСТУВАННЯ

ХИЛЯЄТЬСЯ ВИШЕНЬКА

Хиляється вишенька (2)
Через тин у садочок,

Кланяється Наталка (2)
Через стіл до батенька.

Батеньку перепою, (2)
Перепий щастя й долю.

Перепиваю, що маю, (2)
А щастя не вгадаю.

Як я багата буду, (2)
Я за вас не забуду.

БАБУНЮ МОЇ РІДНЕНЬКІ

Бабуню мої рідненькі!
Кидайте гроші срібненькі,
А як я буду хазяювати,
Буду вас споминати.

А СЕСТРА БРАТА ЧАСТУЄ

А сестра брата частує,
А брат сестрицю дарує.
І на щастячко й на здоров'ячко
Долею щасливою.

ВИ, РОДИЧІ, НЕ ЛЯКАЙТЕСЯ

Ви, родичі, не лякайтеся,
Поза двері не ховайтеся.
Просимо до хати
Та будемо частувати.

МОЛОДИЙ ІДЕ ДО МОЛОДОЇ

ЗАЙШЛО СОНЦЕ ЗА ВІКОНЦЕ ТА Й СЯЄ

Зайшло сонце за віконце та й сяє,
Вивів Микола коня з стайні та й сідлає.

Вивів Микола коня з стайні та й сідлає,
Вийшла його стара мати та й питає.

Вийшла його стара мати та й питає:
— Ой куди ж ти, мій синочку, виїжджаєш?

— До любові, моя мати, до любові,
А до тої Наталки молоді.

Вона ж мене, молодого, полюбила,
Шовковою хустинкою коня вкрила.

Шовковою хустинкою коня вкрила,
Золотим перстеньом надарила.

ОЙ ПОПІД ЛІСОМ БИТАЯ ДОРІЖЕНЬКА

Ой попід лісом битая доріженька *,
Ой туди ішов Микола з буярами.
Йому калина дорогу заступила.
Вийняв шабельку, став калину рубати,
Стала калина до нього промовляти:
— Не рубай мене гострою шабелькою,
Обвини мене червоною китайкою,
Червоною китайкою, долею щасливою.

* Кожний рядок повторюється.

НЕ СТІЙ, СОСНО, РОЗВИВАЙСЯ, РАНО, РАНО

Не стій, сосно, розвивайся, рано, рано,
Не стій, сосно, розвивайся та ранесечко.

Розвий, сосно, сімсот квіток, рано, рано,
Розвий, сосно, сімсот квіток та ранесечко.

Сімсот квіток ще й чотири, рано, рано,
Сімсот квіток ще й чотири та ранесечко.

Всім буярам по квіточці, рано, рано,
Всім буярам по квіточці та ранесечко.

А Миколі квітки не стало, рано, рано,
А Миколі квітки не стало та ранесечко.

Є в нього квітка — Наталка-дівка, рано, рано,
Є в нього квітка — Наталка дівка та ранесечко.

ШЛЕТЬСЯ ЗОРЯ ДО МІСЯЦЯ, РАНО, РАНО

Шлеться зоря до місяця, рано, рано,
Шлеться зоря до місяця та ранесечко.

Шлеться Микола до Наталки, рано, рано,
Шлеться Микола до Наталки та ранесечко.

Ой прийдемо, звеселимо отця й неньку, рано, рано,
Ой прийдемо, звеселимо отця й неньку та ранесечко.

Ой станемо обоє разом, рано, рано,
Ой станемо обоє разом та ранесечко.

Ой засвітимо обоє разом, рано, рано,
Ой засвітимо обоє разом та ранесечко.

Звеселимо гори й долини, рано, рано,
Ой звеселимо гори й долини та ранесечко.

Гори й долини, високі могили, рано, рано,
Гори й долини, високі могили та ранесечко.

Та зрадується весь звір у полі, рано, рано,
Та зрадується весь звір у полі та ранесечко.

Весь звір у полі й гість у дорозі, рано, рано,
Весь звір у полі й гість у дорозі та ранесечко.

ЛЕТЯТЬ ТРІСКИ В ЛІСКИ

Летять тріски в ліски,
Йде Микола пішки
По зеленому мості
До Наталки в гості.

ОЙ ПО ГОРОДІ ОГІРКИ

Ой по городі огірки,
А на воротях парубки.
Ні проїхати, ні пройти,
Ні сивого кониченька провести.
А ми проїдем, ми пройдем,
Молодого Миколу проведем.

НАМОВА, НАТАЛКО, НАМОВА

Намова, Наталко, намова.
Поставили стороженьку край двора.
А ми цієї стороженьки не боїмось,
Ми до цієї стороженьки становимось.
А ми цюю стороженьку розженемо,
Таки тебе, молодую, возьмемо.

ОЙ ПРОСИМО МИ ВАС

Ой просимо ми вас,
Не спиняйте ви нас.
Дамо вам горілки,
Пустіть нас до дівки.
Дамо вам паляниці
Із ярої пшениці.

ТУТ НАШЕ ПІР'Я ВПАЛО

Тут наше пір'я впало,
Тут воно сподобало.
Наталка Миколі
До серця пристала.
Наталка молоденька
Пристала до серденька.

ОЙ СВАТУ НАШ, СВАТУ

Ой свату наш, свату!
Пускай нас у хату.
А ми тобі не докучимо,
Тільки шати пересушимо.
А в нас такі шати,
Щоб Наталку взяти.

ВИЙДИ, ТЕЩЕНЬКО, ВИЙДИ

Вийди, тещенько, вийди,
Не чини собі кривди
Та стань на помості,
Проси до хати в гості.

ОЙ ДИВНО НАМ, ДИВНО

Ой дивно нам, дивно,
Що тещі не видно.
Чи чобіт не має?
Чи в постолі взувається?
Чи кожуха позичає
Та до зятя прибирається?

ВИГЛЯНЬ, НАТАЛКО, В ВІКОНЦЕ

Виглянь, Наталко, в віконце,
Стоїть Микола, як сонце.
Під ним кониченько припав росою,
А сам, молоденький, красою.

ОЙ ТЕМНО-ХМАРНО НАДВОРІ

Ой темно-хмарно надворі,
Буяри воріточки облягли.
За тобою, Наталко, за тобою,
Хтять тебе взяти з собою.
Хтять тебе з собою узяти
Та й Миколі віддати.

СЯДЬ, ТИХИЙ РОЄЧКУ

Сядь, тихий роечку,
В вишневім садочку.
Тобі в саду добре буде,
Твоя бджілонька гуде.
Сядь, Миколо, у своїй тещеньки,
Та тобі в тещеньки добре буде.

НАТАЛЧИНА МАТИ

Наталчина мати!
Не дай нам стояти.
Ми з далекої сторононьки,
Болять нас ніженьки.

ХОЧЕ СТАРОСТА ЇСТИ

Хоче староста їсти,
Та не має де сісти.
Сядь собі на ослоні,
Дам тобі хліба-солі.
Сядь собі на стільчику,
Ти, сивий сокільчику.

БУЛО, ЗЯТЮ, НЕ ПИТИ

$\text{♩} = 200$

Бу - ло, зя - тю, не пи - ти, бу - ло ме - ні лян - ту ку - пи - ти,
Бу - ло три дні мо - ло - ти - ти, бу - ло ме - ні лян - ту ку - пи - ти.

Було, зятю, не пити,
Було мені лянту купити.
Було три дні молотити,
Було мені лянту купити.

НЕ СТИЙ, МИКОЛО, ЗА ПЛЕЧИМА

Не стій, Миколо, за плечима
Та й не кліпай очима.
Встроми руку в кишеню,
Возьми грошей жменю
Та кинь на тарілку
За Наталку-дівку.

ГОВОРИЛИ ЗЯТКІВЕЦЬКІ ЛЮДИ

Говорили зятківецькі люди,
Що наш зять та багатий буде.
А із того багатого
Кинув шага щербатого.

НАТАЛКО-ГОЛУБКО

$\text{♩} = 200$

На- тал- ко- го- луб- ко, ша- нуй мо- ю нь- ня- ку.

Я тво- ю ша- ну- вав, як руш- нич- ки брав.

До- ку- чи- ло ме- ні в по- ро- гах сто- я- ти,
Бо- лять ме- ні кри- жі ни- зень- ко кла- ня- гись,

в по- ро- гах сто- я- ти, ша- поч- ку дер- жа- ти.
бо- лять ме- ні о- чи всю ніч- ку не- спа- ти.

Ша- поч- ку дер- жа- ти, в руч- ку ці- лу- ва- ти
Всю ніч- ку не- спа- ти, щоб На- тал- ку взя- ти.

Наталко-голубко,
Шануй мою неньку.
Я твою шанував,
Як рушнички брав.

Шапочку держати,
В ручку цілувати.

Докучило мені
В порогах стояти,
В порогах стояти,
Шапочку держати.

Болять мені крижі
Низенько кланятись.
Болять мені очі
Всю нічку не спати.
Всю нічку не спати,
Щоб Наталку взяти.

ОЙ У ПОЛІ МОГИЛА

Ой у полі могила, (2)
На могилі калина.

Під калиною три парубочки (2)
Говорять за дівочки.

Один каже: дівочка, (2)
Другий каже: рибочка,

Третій каже: дівко Наталко, (2)
Чи підеш ти за мене?

Поставлю тобі хаточку (2)
У вишневім садочку,

Щоб по саду походжала, (2)
До неньки не скучала.

ОЙ ПОЛИНЬ, ПОЛИНЬ, СИВИЙ СОКОЛОНЬКУ, ВІД МЕНЕ

— Ой полинь, полинь, сивий соколоньку,
від мене *,
Ой найди собі кращу галочку від мене.
— Ой уже ж бо я всі сади та й облітав,
Вже ж бо я тебе, галонько, сподобав.
— Ой поїдь, поїдь, молодий Миколо, від
мене
Та найди собі кращу дівчину від мене.
— Ой уже ж бо я всі села проїжджав,
Ой уже ж бо я тебе, Наталко, сподобав.

ПРИЇХАЛИ ГОСТІ

Приїхали гості (2)
З чужої стороності.

Стали кіньми перед сіньми, (2)
Самі за столом сіли.

Стали пити, підпивати, (2)
Молоду Наталку підмовляти.

— Ідь, Наталко, з нами. (2)
Лучче буде, як у мами.

В нас гори золотії, (2)
В нас трави шовковії.

* Кожний рядок повторюється.

В нас трави шовкові, (2)
В нас ріки медовії.

А сивая зозуленька (2)
Сіла, впала, закувала.

Сіла, впала, закувала, (2)
Всю правдочку сказала.

— Ой не слухай, Наталочко, (2)
Я весь світ пролітала.

Я весь світ пролітала, (2)
Золотих гір не видала.

Золотих гір не видала, (2)
Шовкових трав не спасала.

Шовкових трав не спасала, (2)
А медових рік не спивала.

У них гори кам'янії, (2)
У них трави зеленії.

У них трави зеленії, (2)
У них річки водянії.

ПОКРИВАННЯ МОЛОДОЇ

ОЙ ХОДИЛА ТА НАТАЛКА ПО ДВОРУ

Ой ходила та Наталка по двору
Та просила в свої неньки шафрану.
— Шафрану, моя ненько, шафрану,
Не дай мене покривати так рано.
Гимберу, моя мати, гимберу,
Не дай мене покривати звечеру.

Нехай моя кісонька помає,
Нехай моя челядина гуляє.
Бо як мою росу-косу покриють,
Тоді мою челядину розженуть.

ОЙ ЛІТАЛА, ЛІТАЛА СИВА ЗОЗУЛЬКА

Ой літала, літала сива зозулька } 2
Увесь день веселенька,

А як же стало та й вечоріти, } 2
Стала низько летіти.

А як же стало та й присмеркати, } 2
Стала сильно кувати.

— Ой чого куєш, чого жалуєш, } 2
Сивая зозуленько?

Ой чи тобі жаль темного лугу, } 2
Чи гіркої калини?

Ой чи тобі жаль, сива зозулько, } 2
Раннього куваннячка?

Ой чи тобі жаль, сива зозулько, } 2
Веселого літаннячка?

- Ой не жаль мені ні темного лугу, }
Ні гіркої калини. } 2
- Тільки жаль мені на соколонька }
На того сивенького, } 2
- Що зігнав мене з яворонька, }
З явора зелененького, } 2
- Що не дав мені гніздечка звити, }
Ні в ньому посидіти. } 2
- А ще жаль мені раннього куваннячка }
Й веселого літаннячка. } 2
- Ой ходила-гуляла молода Наталка }
Увесь день веселенька, } 2
- А як же стало та й вечоріти, }
Стала смутна ходити. } 2
- А як же стало та й присмеркати, }
Стала дуже ридати. } 2
- Ой чого плачеш, чого жалуєш, }
Молодая Наталко? } 2
- Ой чи тобі жаль батька старого, }
Чи подвір'ячка його? } 2
- Ой чи тобі жаль, молода Наталко, }
Бинди чи лянточки? } 2
- Ой чи тобі жаль, молода Наталко, }
Раннього дівування? } 2
- Ой не жаль мені батька старого, }
Ні подвір'ячка його, } 2
- Ой не жаль мені, молоденькій, }
Ні бинди, ні лянточки, } 2
- Тільки жаль мені, молоденькій, }
Раннього дівування. } 2
- Тільки жаль мені гуляння мого }
Та роси-коси мої. } 2

Тільки жаль мені кісоньки мої Та краси дівочької.	} 2
Дівки гуляють, кісками мають, А мене не приймають.	} 2
Хоть вони приймуть, то не пригорнуть, Правдоньки не скажуть.	} 2
Ой скажуть одну, скажуть другу, А третю нещирюю.	} 2
А ще мені жаль, а ще мені жаль На Миколу молодого,	} 2
Що не дав мені віночка сплести, Ні в ньому походити.	} 2

ДИВИСЯ-НО, ДІВКО

Дивися-но, дівко,
Несе сестру дідько.
Сестра з братовою
Над твою головою
Віночок іздймати,
Серпаночку накладати.

ПОКРИВАЛЬНИЦЯ ПЛАЧЕ

Musical notation for the song 'Покривальниця плаче'. It consists of three staves of music in 3/8 time, starting with a treble clef and a key signature of one flat. The tempo is marked as 176. The lyrics are written below the notes.

По-кри-валь-ни-ця пла-че. Ой чо-го во-на хо-че?
Чи лян-точ-ки, чи бин-доч-ки, чи хус-точ-ки та ки-ба-
-лоч-ки? Пів-то-ра зо-ло-то-го, хоч кня-зя мо-ло-до-го.

Покривальниця плаче.
Ой чого вона хоче?
Чи лянточки, чи биндочки,
Чи хусточки та кибалочки?
Півтора золотого,
Хоч князя молодого.

ЗАСЯ, СВАНИЧКИ, ЗАСЯ

Зася, сванички, зася.
До кісоньки завзялися.
Ще ручок не помила,
Вже кісоньку зломила.
Гляди-но свого діла,
Щоб наміточка біла.

Я ТЕБЕ, СЕСТРИЦЕ, ПОКРИВАЮ

The musical score is written on three staves in a 2/4 time signature. The tempo is marked as 108. The melody is in a major key. The lyrics are written below the notes.

Я те-бе, се-стри-це, во-кри-ва-ю, шас-тям, здо-ров'-ям
на-ді-ля-ю. Щоб ти бу-ла здо-ро-ва, як во-да.
щоб ти бу-ла ба-га-та, як зем-ля. Щоб ти бу-ла ве-се-ла, як весна.

Я тебе, сестрице, покриваю,
Щастям, здоров'ям наділяю.
Щоб ти була здорова, як вода,
Щоб ти була багата, як земля,
Щоб ти була весела, як весна.

ЗРОБИЛИ МИ ДІЛО

Зробили ми діло,
Зробили ми діло,
Аж нам чоло впріло:
З коржа — паляницю,
З дівки — молодицю,
А із коржа — хліба,
Із парубка — діда.
А ви догадайтесь,
Нам горілки дайте.

ОЙ ЯКБИ МИ ХТІЛИ

♩ = 200

Ой як би ми хті - ли, то ми б роз - вер - ті - ли.

По - ве - ли б у са - до - чок, із - ви - ли б ві - но - чок

та ски - ну - ли - ся б по гро - шу, та ку - пи - ли б бин - ду хо ро - шу.
Ски - ну - ли - ся б по ко - пій - ці та ку - пи - ли б кіс - ни - ки дів - ці.

Ой якби ми хтіли,
То ми б розвертіли.
Повели б у садочок,
Ізвили віночок
Та скинулися б по грошу,
Та купили б бинду хорошу.
Скинулися б по копійці
Та купили б кісники дівці.

ЗА ГОРОДОМ ЧЕРЕШЕНЬКА, НА НІЙ БІЛИЙ ЦВІТ

За городом черешенька, на ній білий цвіт,
А вже ж тобі ти, Наталочко, зав'язаний світ.

За городом черешенька, на ній ягідки,
А вже ж тобі з парубками гуляти не йти.

— А я тії ягідочки общипаю,
Таки піду із хлопцями погуляю.

Ягідочки общипаю, трохи лишу,
Таки піду погуляю та й залишу.

Я СОБІ ДІВЧИНА

Я собі дівчина,
Я собі гедзь, гедзь,
Вже мені бинди
Давно обридли.

Продала бинди,
Купила чепець,
Вже мені чепця
Давно хочеться.

Вже ж мені кісник
Голову обсмик,
Вже мені чепця
Давно хочеться.

ОЙ ВИГЛЯНЬ, ОЛЕНЮ

Ой виглянь, оленю, } 2
Та з-за білого каменю.

Подивись, оленю, } 2
Чи люта зима буде?

Чи люта, не люта, } 2
Не така, як літо.

Виглянь-но, Наталко, } 2
З-під тонкого серпанка.

Подивись, Наталко, } 2
Чи лихая свекруха?

Чи лиха, не лиха, } 2
Не така, як рідна мати.

НЕ САМ, НЕ САМ СОЛОВЕЙКО У САДОЧКУ

Не сам, не сам соловейко у садочку *,
Є коло нього зозулька його.
Сидить коло нього, проситься у нього:
— Ой пусти мене в садочок політати.
— Хоть я тебе пуцу, я тебе назначу,
Вирву пір'ячко з правого крилечка.
Не сам, не сам Микола на посаді,
Є коло нього Наталка його.
Сидить коло нього, проситься у нього:
— Ой пусти мене на вулицю погуляти.
— Хоть я тебе пуцу, я тебе назначу,
Дам тобі серпанок, возьму в тебе лянту.

ВЖЕ СЬОГОДНІ НЕ НЕДІЛЕЧКА

Вже сьогодні не неділечка. (2)
Вже Наталка та й не дівочка,

Бо вже її весілля минає, (2)
Бо вже її кісонька не має.

Бо вже її кісонька не має, (2)
Бо вже її челядь не гуляє.

ОЙ ІШЛИ МИ ЛУГАМИ

Ой ішли ми лугами,
Калину ламали.
Вже ж тобі ти, Наталко,
Не гуляти з нами.

* Кожний рядок повторюється.

НЕ РОЗДАВАЙ, НАТАЛКО, БИНДОЧОК

The image shows a musical score for the song 'Не роздавай, Наталко, биндочок'. It consists of five staves of music in a 2/4 time signature, with a tempo marking of 168. The lyrics are written below the notes. The melody is simple and rhythmic, with a mix of eighth and sixteenth notes. The lyrics are in Ukrainian and describe a child's desire for various items.

Не роз-да-вай. На- тал-ко, бин-до-чок, бо то-бі бин-до-чок
жаль бу-де, вже то-бі роз-ко-ші, не-бу-де.
Тіль-ки зіл-ляч-ка, що м'ят-ка, тіль-ки роз-ко-ші,
що в бать-ка, тіль-ки зіл-ляч-ка,
що квіт-ки, тіль-ки роз-ко-ші — в ма-тін-ки.

Не роздавай, Наталко, биндочок,
Бо тобі биндочок жаль буде,
Вже тобі розкоші не буде.
Тільки зіллячка, що м'ятка,
Тільки розкоші, що в батька,
Тільки зіллячка, що квітки,
Тільки розкоші — в матінки.

ГЛЯНЬ, ТОВАРИШКО, НА МЕНЕ

Глянь, товаришко, на мене,
Ой твоя лянточка у мене.
Допоможи мені, боже, сходити,
Буду тебе на весілля просити.

ЩО Ж БО ЦЕ ЗА ЗІЛЛЯ

$\text{♩} = 200$

Що ж бо це за зіл - ля - дріб - нень - ке на - сін - ня,
що у день на дво - рі, а ввечері на сто - лі?
Що ж бо то за зви - чай - ді - воць - ке об - лич - чя,
що вдень у ки - тай - ці, а ввечері у ки - бал - ці,
ра - но у ві - но - чку, ввечері в сер - па - но - чку?

Що ж бо це за зілля —
Дрібненьке насіння,
Що удень на дворі,
А ввечері на столі?
Що ж бо то за звичай —
Дівочьке обличчя,
Що вдень у китайці,
А ввечері у кибалці,
Рано у віночку,
Ввечері в серпаночку?

ПАНЯНКА НАТАЛКА, ПАНЯНКА

Панянка Наталка, панянка,
Захтіла собі серпанка,
Захтіла собі каптура,
В неї отецька натура.

СПАТИ, СВІТИЛКИ, СПАТИ

Спати, світилки, спати,
Треба рано вставати,
Треба рано вставати,
Кужелі навивати.

В НАС КУЖЕЛІ ГОТОВІ

В нас кужелі готові,
А починки здорові,
Тільки треба рано встати.
Починки помотати.
А ми додому підемо
Та й мотати будемо.

СИДИТЬ СВІТИЛКА ПРИ СТІНІ

Сидить світилка при стіні,
На ній сорочка не її.
Прийшла сусідка під вікно:
— Скидай сорочку, бо стидно.

БРЕШЕТЕ, ДРУЖКИ, ЯК СВИНІ

Брешете, дружки, як свині,
В мене сорочок три скрині,
А четверта бодня,
Бо я робити годна,
Бо в нас город до долини,
То прядиво зародило.

ОЙ ЩУКА, ДО ДНА, ДО ДНА

Ой щука, до дна, до дна,
А ти, світилко, дурна, дурна.
Бо якби ти розум мала,
То ти б цеї не співала.

ОЙ ЧОГО ВИ, СВІТИЛКИ, СИДИТЕ

Ой чого ви, світилки, сидите,
Чом із торбами не йдете?
Село від села, хата від хати,
Та й будете щось мати.

ЇЛИ СВІТИЛКИ, ЇЛИ

Musical notation for the song 'ЇЛИ СВІТИЛКИ, ЇЛИ'. It consists of three staves of music in 2/4 time, with a tempo marking of quarter note = 184. The lyrics are written below the notes.

Ї - ли сви - гл - ки, і - ли, пів - то - ра во - за з'ї - ли,
сім - де - сят по - ро - сят, де - в'я - но - сто гу - се - нят,
з трьох ка - ба - нів са - ла й ще ка - за - ли - ма - ло.

Їли світилки, їли,
Півтора вола з'їли,
Сімдесят поросят,
Дев'яносто гусенят,
З трьох кабанів сала
Й ще казали — мало.

ОЙ ХОЧ ЖЕ МИ ТУТ СИДИМО

Ой хоч же ми тут сидимо,
Вашого хліба не їмо.
Вашого хліба, вашої солі,
Ми свого молодого.

А В ПЕЧІ ГОРНЯТКО

А в печі горнятко.
Там кипіло котеняtko.
А дружки натягали
Та й зуби поламали.

ЧОМ, СВІТИЛКИ, НЕ СПІВАЄТЕ

Чом, світилки, не співаєте?
Десь ви зубів та не маєте,
Боїтесь співати,
Щоб не показати.
Повставляйте зуби з ріпи
Та будете пісні пити.

ОЙ НА ГОРІ ПРОСО

Ой на горі просо,
А в долині жито,
А хто буде жито жати,
Що світилки череваті?

А МИ ЦЬОМУ НЕ ДИВУЙМО

А ми цьому не дивуймо,
А ми цього запробуймо.
Одна буде за мамусечку,
Друга буде за бабусечку,
Третя піде пелюшки прати,
А дружечки помії хлелтати.

ДОДОМУ, СВІТИЛКИ, ДОДОМУ

Додому, світилки, додому
Барити свиням полову,
А ви, дружки, за нами,
Будете їсти з свинями.

ПІД ПОРОГОМ ЯМА

Під порогом яма,
Туди дружка впала,
Штирі воли запрягали,
Дружку витягали.

ВІД СТОЛА ДО ПОРОГА

Від стола до порога
Втоптана дорога,
Світилки топтали,
Помії хлелтали.

БРАЛА НАТАЛКА ЛЬОН, ЛЬОН

$\text{♩} = 200$

Бра - ла На - тал - ка льон, льон, го - ни - ла дру - жок вон, вон.
А йдїть, друж - ки, до - до - му, до - бе - ру са - ма льо - ну,
до - бе - ру та й по - но - сю, те - пер я вас не про - сью.
Не хо - че - те льо - ну бра - ти, і - дїть до до - му спа - ти.

Брала Наталка льон, льон,
Гонила дружок вон, вон.
— А йдїть, дружки, додому,
Доберу сама льону,
Доберу та й поносю,
Тепер я вас не прошю.
Не хочете льону брати,
Ідїть додому спати.

КРАСНІ СВІТИЛКИ, КРАСНІ

Красні світилки, красні,
На них віночки ясні,
Так, як тее сонечко,
Що грає в віконечко.

СВІТИ, МІСЯЦЮ, З РАЮ

Світи, місяцю, з раю
До нашого короваю,
Щоб було виднесечко
Краяти дрібнесечко.

НАШ ДРУЖБОНЬКО, ЯК ПАН, ЯК ПАН

Наш дружбонько, як пан, як пан.
А на ньому синій жупан,
Гонтами голова вбита,
Сніпками голова вшита,
Перевеслом підперезався,
До короваю узявся.

СТАРОСТА НАШ ПРИБРАВСЯ

Староста наш прибрався,
Сім літ не умивався.
Сім літ не умивався,
До короваю узявся.

ДИВИСЯ-НО, СТАРОСТО

Дивися-но, старосто,
Дивися-но, старосто,
Що твої світилки роблять.
Попід стіл схиляються,
Короваєм запихаються.
То в руки, то в рукавиці,
Понесуть на вечерниці;
То в руки, то в жмені,
Понесуть своїй нені.

ДРУЖЧИНИ

ДО ДРУЖКИ, БУЯРИНЕ, ДО ДРУЖКИ

До дружки, буяrine, до дружки,
На пуховії подушки,
Та на білії ряденця,
Пригортай дружечку до серця.

БУЯРИНЕ, СЯДЬ КОЛО МЕНЕ

$\text{♩} = 200$

Бу - я - ри - не, сядь ко - ло ме не бу - я - ри - не, о - бій - ми
ме - не, бу - я - ри - не, по - ці - луй ме - не. Дам то - бі я
гу - са - ка - чу - да - ка і пів - ни - ка - спі - ва - ка,
ку - роч - ку ря - бень - ку, сва - тай ме - не мо - ло - день - ку

Буяrine, сядь коло мене,
Буяrine, обійми мене,
Буяrine, поцілуй мене.
Дам тобі я гусака-чудака
І півника-співака,
Курочку рябеньку,
Сватай мене молоденьку.

А В ГОРОДІ РІЧКА-КАЛЮЖКА

$\text{♩} = 200$

А в го-ро-ді річ-ка-ка-люж-ка, о-це то-бі, бу-я-ри-ме,
друж-ка, бу-ло ї-ї за руч-ку не вес-ти, бу-ло ї-ї на ру-ках
нес-ти. А на ній че-ре-вич-ки, а на ній пан-чі-
шеч-ки, а на ній сук-ня-ноч-ка, гар-на друж-ка, як па-ня-ноч-ка

А в городі річка-калюжка,
Оце тобі, буярине, дружка,
Було її за ручку не вести,
Було її на руках нести.
А на ній черевички,
А на ній панчішечки,
А на ній сукняночка,
Гарна дружка, як паняночка.

А ХОДИЛА СТАРША ДРУЖКА ПО ВОДУ

А ходила старша дружка по воду,
Розсипала коралі у воду.
Коралі мої червоні,
В буярину оченьки тернові.

ДО МЕНЕ, БУЯРИНЕ, ДО МЕНЕ

До мене, буярине, до мене,
Славная вечеря у мене.
Та забив панотець тетерю,
Зготувала стара ньенька вечерю.

А В ГОРОДІ ГРУШКА

А в городі грушка,
Там ходить старша дружка,
Хусточку в руках носить,
До вечері буяр просить.

А В ГОРОДІ ЯВІР

А в городі явір,
Там ходить старший буярин,
Шапочку в руках носить,
До вечері дружок просить.

А В ГОРОДІ СЛИВКА

А в городі сливка,
Там ходить старша світилка,
На світильці черевички,
На світильці китайочка,
А світилка, як паняночка.

ОЙ СКАКАВ ЗАЙЧИК ТА Й ПОПІД ГАЙЧИК ТА Й СКАЧЕ

Рухливо'

Ой ска - кав зай - чик та й по - під гай - чик та й
ска - че. Ой ска - кав зай - чик та й по - під гай - чик та й ска - (че.)

Ой скакав зайчик та й попід гайчик та й скаче *,
Заплутався в міток ниток та й плаче.
Поможи, боже, цей міток ниток змотати,
Казав буярин, буде дружечку сватати,
Казав буярин, купить дружечці биндочку,
А вона йому вишиє шовком сорочку.

* Кожний рядок повторюється.

ЇЖТЕ, БУЯРИ, КАПУСТУ

Їжте, буяри, капусту,
Наша капуста тлуста:
Комара придушили
І капусту примастили.

ПРОЩАННЯ МОЛОДОЇ З БАТЬКАМИ,
З РІДНИМ ДОМОМ

ЧЕРЕЗ САД-ВИНОГРАД

Музична партитура з чотирма рядками нот. Темпозначення: $\text{♩} = 144$. Ритм: 3/8. Ключ: G-dur. Текст пісні розташований під нотами.

Через сад-ви-но-град сте-жеч-ка ле-жить в до-ли-ну,
в до-ли-ну. Ко-ло сте-жеч-ки сто-їть кри-ни-ця, ко-ло кри-
ни-ці сто-їть вер-би-ця. На тій вер-би-ці зо-ло-ті кві-тки.
За сто-лом си-дять мо-ло-ді ді-ти. Про-си-мо ве-че-ря-ти.

Через сад-виноград
Стежечка лежить
В долину,
В долину.
Коло стежечки
Стоїть криниця,
Коло криниці
Стоїть вербиця.
На тій вербиці
Золоті квіти.
За столом сидять
Молоді діти.
Просимо вечеряти. (3)

ЗА ГОРОДОМ ТА РОЗМАРОЧКА

За городом та розмарочка, (2)
Нам Наталка не товаришка.

Вже Наталку та возьмуть люди, (2)
Вже з Наталки господня буде.

Бо вже вона товариша має, (2)
Вона із ним та і розмовляє.

Вона із ним та і розмовляє, (2)
А нас уже та і не приймає.

Не дає нам ні їсти, ні пити, (2)
Не хоче до нас та і говорити.

— Ой ти, Миколо, горіховий цвіте! (2)
Пусти мене межи людські діти.

Ой вийду я за нові ворота, (2)
Здибаюся із товаришкою.

Здибалася та й розплакалася, (2)
Якби можна, то розсваталася.

Якби можна, то б розвелася, (2)
У кісоньки та й заплелася.

Квіточками завітчалася, (2)
З парубками нагулялася б.

Нагулялась до охотоньки, (2)
До останньої та й суботоньки.

ОЙ ЗАСВІТИ, МАТИ, СВІЧКУ

Ой, засвіти, мати, свічку,
Постав на столі,
Нехай же я придивлюся,
Чи пара мені?

Засвітила мати свічку,
Не ясно горить.
Не з тим сіла, з ким хотіла,—
Серденько болить.

Засвітила мати свічку,
Та й палає.
Не з тим сіла, з ким хотіла,—
Серце крає.

ЯК ЖЕ ТОБІ ТИ, НАТАЛКО

Як же тобі ти, Наталко,
Не жаль буде,
Як ця зима перебуде,
Літо буде?

Будуть дівки квітки рвати,
Вінки плести,
Через твоє подвір'ячко
Будуть нести.

А ти вийдеш ворітечка
Зачиняти,
Будуть тебе дрібні сльози
Обливати.

ПЕРЕЙДУ ХАТУ

Перейду хату,
Перейду сіни
Та й стану на порозі. } 2

Як ізгадаю
Батькову розкіш,
Та й обілляють сльози. } 2

У батька росла,
В неньки кохалась,
Калиною вмивалась. } 2

А теперечки
Із дружиною
Не вмюсь і водою. } 2

Ой як не встию
Рушника взяти,
То втруся пеленою. } 2

ЗАЖУРИЛАСЬ МОЛОДА НАТАЛКА

Зажурилась молода Наталка, (2)
Як я буду господарювати?

Обізвався той Микола молодий: (2)
— Не журися, Наталко.

Єсть у мене три нагайочки, (2)
Всі три вони та дротяночки.

Одна буде раненько будити, (2)
Друга буде свекрусі годити.

Друга буде свекрусі годити, (2)
Третя буде господарити.

ОЙ КУДИ Ж ВИ, СІРІ ГУСИ, ПОЛИНЕТЕ

Ой куди ж ви, сірі гуси, полинете,
Куди моє дівування заберете?

Полинемо, сірі гуси, в чисте поле,
Не вернеться дівування вже ніколи.

Полинемо, сірі гуси, в чисте поле,
Занесемо дівування в синє море.

Полинемо, сірі гуси, аж до ріки,
Занесемо дівуваннячко навіки.

ВСТАНЬТЕ, БУЯРИ

Встань-те, бу- я- ри, під-ве-ді- те- ся, гос- по- ду- бо- гу
по- мо- лі- те- ся. Сва- то- ві, сва- сі і Їо- го доч- ні,
і ку- ха- роч- ці, що їс- ти но- сить, хо- ро- ше про- сить.
За хлі- ба по- ло- жен- ня,
за со- лі по- со- лен- ня, за Їо- го доб-ру лас- ку.

Встаньте, буяри,
Підведіться,
Господу-богу
Помоліться.
Сватові, свасі
І його дочці,
І кухарочці,
Що їсти носить,
Хороше просить.
За хліба положення,
За солі поселення,
За його добру ласку. (3)

ОЙ КУДИ Ж ТИ, НАТАЛКО, ТА ХОДИЛА

— Ой куди ж ти, Наталко, та ходила,
Що ти свою головоньку убілила?

— Ой ходила, подружечки, у вишневий сад,
Там на мою головочку білий цвіт упав.

А вже ж його ні звихнути, ні струсити,
Треба ж його аж довіку доносити.

БУВАЙ ЗДОРОВ, ТОВАРИШКО

— Бувай здоров, товаришко,
Бо ми уже йдем,
За собою дівування
Твоє заберем.

— Беріть, беріть, товаришки,
Не сваріться,
Як вийдете за ворота,
Поділіться.

Як вийдете за ворота,
На долину,
Повішайте дівування
На калину.

А я вийду, молоденька,
Води брати,
Буду своє дівування
Споминати.

МАТІНКА СМУТНА ХОДИТЬ

Матінка смутна ходить, (2)
Бо вже дочка відходить.

Сестриця веселиться, (2)
Все їй достається —

Биндочки та лянточки, (2)
Неділешні таночки.

ОЙ ТИ, НАТАЛКО, ТИ ВІДВАЖНИЙ КОЗАЧЕ

Ой ти, Наталко, ти відважний козаче! *
Ой за тобою вся родинонька плаче.
Не так родина, як твоя стара ненька,
Що відірвалась ти від її серденька.

* Кожний рядок повторюється.

Не так родина, як твоя стара мати,
Ой де ж ти будеш цю нічку й ночувати?
Ой хто ж тобі дасть цей вечір вечеряти?
— Ой єсть у мене свекруха при дорозі,
Є в неї нова комора на підлозі.
Ой там я буду цю нічку й ночувати,
Дасть вона мені цей вечір вечеряти.

НА ДОБРАНІЧ, МОЯ МАМЦЮ

На добраніч, моя мамцю,
Иду від тебе,
Зостається моє зілля
Всенько у тебе.
Руточка й м'яточка
І лілія.
І запашний василечок
Ще й шальвія.

Уставай, моя ненько,
Раненько
Та поливай моє зілля
Частенько.
То ранніми, то пізними
Повночками,
А найбільше — дрібненькими
Слізоньками.

ВИПРОВОДЖАЙ МЕНЕ, МАТИ

Випроводжай мене, мати,
Випроводжай,
А що маєш мені дати,
То ти дай:
Подушки пухові,
Ряденця шовкові,
Ще й скриню-махиню,
Дівку-господиню.

ОЙ СКАЖЕМ КОНЯМ ОБРІК ДАТЬ

Ой скажем коням обрік дать,
А фурманчикам обождать.
Ой нехай прийде матінка з саду
До мене на пораду.

Тільки матінка на поріг,
А я їй впала та й до ніг:
— Спасибі тобі, моя матінко,
За твоє виховання.

Ой скажем коням обрік дать,
А фурманчикам обождать.
Ой нехай прийде батенько з саду
До мене на пораду.

Тільки батенько на поріг,
А я йому впала та й до ніг:
— Спасибі тобі, рідний батеньку,
За твоє тодування.

БУВАЙТЕ ВИ, ЛАВКИ, ЗДОРОВІ

The image shows two staves of musical notation in a 2/4 time signature. The tempo is marked as quarter note = 200. The melody is written in a treble clef. The lyrics are written below the notes.

Бу-вай-те ви, лав-ки, здо-ро-ві ще й при-піч-ки ма-льо-ва-ні!

Хто ж вас бу-де ма-лю-ва-ти, що ми бе-рем ма-ля-ра з ха-ти?

Бувайте ви, лавки, здорові
Ще й припічки мальовані!
Хто ж вас буде малювати,
Що ми берем маляра з хати?

НЕ ВЕЛИКА ТУГА

The image shows a musical score for the song 'Не велика туга'. It consists of four staves of music in a 2/4 time signature with a tempo marking of quarter note = 168. The lyrics are written below the notes.

Не ве - ли - ка ту - га, не ве -
ли - ка ту - га, в нас є та - ка дру - га. Та бу - де - мо
на - у - ча - ти, та й бу - де - мо ма - лю - ва - ти.
По - ма - стить, по - ма - лю - є та й за це - ю по - ман - дру - є.

Не велика туга,
Не велика туга,
В нас є така друга.
Та будемо научати,
Та й будемо малювати.
Помастить, помалює
Та й за цею помандрує.

ДЕСЬ Я В ТЕБЕ, МОЯ МАТИ, НЕ ДИТИНА

Десь я в тебе, моя мати, не дитина,
Що ти мене проти ночі вирядила.

Дай же мені провідника, хоч братика,
Дай же мені провідницю, хоч сестрицю.

Сестра буде доріженьку прочищати,
А брат буде барвінчиком устеляти.

ЗУСТРІЧ НЕВІСТКИ У СВЕКРІВ

ОЙ ГНИ, МАТИ, ЛІСКУ

Ой гни, мати, ліску,
Веде син невістку.
Та таку молоденькою,
Як ягоду червоненькою.

Топи, мати, грубку,
Веде син голубку.
Та таку молоденькою,
Як ягоду червоненькою.

Топи, мати, другу,
Будем мати послугу.
Та таку молоденькою,
Як ягоду червоненькою.

ПАЛИ, МАТИ, ХАТУ

Пали, мати, хату,
Ведем тобі невістку багату.
Із волами, з коровами,
З чорними бровами.
Ще й скатерок скриню,
Ведем тобі господиню.

НЕВІСТКО НАША, ЖАДАНКО

Невістко наша, жаданко!
Давно ми тебе жадали.
Сім літ сорочок не прали
Та в солом'яник скидали,
Поки тебе, молоді, дочекали.

А В КОМОРІ ЖОСТІР

А в коморі жостір,
Готуй, мати, постіль,
Сімсот подушок пухових,
Сімсот ряденець шовкових,
І бодню, і скриню,
І Наталку-господиню.

ПОНЕДІЛКУВАННЯ.
УМИВАННЯ МОЛОДОГО ПОДРУЖЖЯ.
СНІДАННЯ

З КАЛИНОЇКИ ДВІ КВІТОНЬКИ

$\text{♩} = 168$

З ка-ли-нонь-ки дві кві- тонь- ки, з ка-ли-нонь-ки дві кві-
тонь- ки. То-бі, ма-ти, не жу-ри-ти-ся, то-бі, ма-ти, ве-се-
ли-ги-ся. Тем-но-го лу-гу ка-ли-на, доб-ро-го ро-ду ди-ти-на.
Хоть во-на по-но-чі хо-ди-ла, при со-бі кра-соньку но-си-ла,
хоть во-на хо-ди-ла гу-ля-ла, та при со-бі кра-соньку три-ма-ла.

З калиноньки дві квітоньки,
З калиноньки дві квітоньки.
Тобі, мати, не журитися,
Тобі, мати, веселитися.
Темного лугу калина,
Доброго роду дитина.
Хоть вона поночі ходила,
При собі красоньку носила,
Хоть вона ходила-гуляла,
Та при собі красоньку тримала.

СЛАВА БОГУ, СИНА ОЖЕНИЛА

Слава богу, сина оженила! (2)
Слава богу, невістки дождала.

Сюди-туди невісточку пошлю, (2)
А сама я попереду піду,

Бо невістка — чужая дитина, (2)
А щоб вона та й не заблудила.

Вже не буду я діжки місити, (2)
Вже не буду водиці носити.

Вже не буду раненько вставати, (2)
Вже не буду у печі топити.

Вже не буду у печі топити, (2)
Вже не буду хати замітати.

Вже не буду хатоньки мести, (2)
Тільки буду порядочок вести.

ПРОПИЛА МАТИ ДОЧКУ

Пропила мати дочку (2)
На солодкім медочку.

Любила мед-вино пити, (2)
Люби сама робити.

— Не пила й не бачила, (2)
Тільки дочку втокмачила.

Добре було медок пити, (2)
Як нікому послужити.

А В КОМОРІ СВОЛОК

А в коморі сволок,
На ньому рушників сорок,
Біжить унесіте
Та буярів прикрасіте.

ТОБІ, МАТИ, НЕ ЖУРИТИСЯ

Тобі, мати, не журитися,
Тобі, мати, веселитися.
Твоя дочка добра
Та спіймала бобра
На печі у житі,
У червонім оксамиті.

НЕ ЖУРСЯ, МАТИНОЧКО, НЕ ЖУРСЯ

Музична партитура для голосу з нотами та ліричними підписами. Темпозначення: $\text{♩} = 108$. Ритм: 2/4. Партитура складається з семи рядків нот.

Не жур-ся, ма-ті-ноч-ко, не жур-ся
та в чер-во-ні чо-бо-ти у-зуй-ся. Та топ-чи во-ро-ги
під но-ги, за-ро-би-ла тво-я доч-ка пи-ро-ги.
Хоч не пше-нич-ні, то яш-ні, всьо-му ро-до-ві
спо-дьяш-ні. Хоч во-на по но-чі хо-ди-ла,
при со-бі кра-сонь-ку но-си-ла, ку-пу-ва-ли куп-чи-ки-
не про-да-ла, мо-ло-до-му Ми-ко-лі три-ма-ла.

Не журся, матіночко, не журся
Та в червоні чоботи узуйся.
Та топчи вороги під ноги,
Заробила твоя дочка пироги.
Хоч не пшеничні, то яшні,
Всьому родові сподяшні.
Хоч вона поночі ходила,
При собі красоньку носила,
Купували купчики — не продала,
Молодому Миколі тримала.

ОЙ ПІДУ Я В ДОЛИНУ

Ой піду я в долину
По червону калину,
Наломлю калини,
Пов'яжу у пучки
Та понесу на торжок,
Та куплю я голубчика,
Та пустю я в комору,
Він вилетить в стодолу.

ЧОБОТИ

$\text{♩} = 208$

Чи се ті-ї чо-бо-ти, що зять дав? А за ці-ї
чо-бо-ти доч-ку взяв. Ой чо-бо-ти, чо-бо-ти
ви мо-ї! На-ро-би-ли кло-по-ту ви ме-ні.

Чи се тії чоботи, що зять дав?
А за ції чоботи дочку взяв.

П р и с п і в:

Ой чоботи, чоботи ви мої!
Наробили клопоту ви мені.

Повішаю чоботи на кілку,
Сама піду за прачкою по кутку.

П р и с п і в.

А до води чоботи скрипотять,
А від води чоботи капотять.

П р и с п і в.

На річку йшли чоботи — рипали,
А з річки йшли чоботи — хлипали.

П р и с п і в.

А се тії чоботи з козлини,
Забрали мою рідну дитину.

П р и с п і в.

А за тую чортову козлину
Та віддала рідную дитину.

П р и с п і в.

А се тії чоботи, що з бичка,
Чом вони не роблять так, як дочка?

П р и с п і в.

Ой піду я до комори по муку,
Повішаю чоботи в куточку.

П р и с п і в.

Ой чоботи, чоботи в куточку,
А хто мені випере сорочку?

П р и с п і в.

Десь не мала донечки ізроду,
Що йду сама поночі по воду.

П р и с п і в.

А се ції чоботи зять купив,
А чом же він гвоздиків не набив?

П р и с п і в.

Ой мамочко-любочко ви мої,
Будуть же вам гвоздики в голові.

П р и с п і в.

А зять буде дочкою робити,
А я буду в чоботах ходити.

П р и с п і в.

ОЙ МЕДЕ НАШ, МЕДЕ

Ой меде наш, меде!
Зять тещеньку веде
Під білуру ручку
За поштиву дочку.
— Іди, теще, на подвір'я,
Бо це в твої дочки весілля,
Ставай на ряденце,
Це твоє любе серце.

ОЙ ДИВНО НАМ, ДИВНО

Ой дивно нам, дивно,
Що зятя не видно.
Чи він дрова рубає,
Чи тріски збирає,
Чи він воду носить,
Що тещі не просить?

СВАШКО МОЯ

Сваш - ко мо - я, пе - ре - пі - лоч - ко!

Ой ви - пий - те, сва - шко, мо - я зі - роч - ко.

Свашко моя,
Перепілочко!
Ой випийте, свашко,
Моя зірочко. } 2

Свашко моя,
Щебетушечко!
Ой випийте до денечка,
Моя душечко. } 2

ВІН ДРОВ НЕ РУБАЄ

Він дров не рубає
Й трісок не збирає,
Пішов до криниці
Набрати водиці.
Набрати водиці,
Дати напитись тещиці.

Щоб вона їла й пила,
Весело говорила.
Пішов до комори
Вточить оковитої,
Дати тещі пити,
Що вміла дочку вчити.

НЕНЕЧКО МОЯ ПИШНА

— Ненечко моя пишна!
Чи я в тебе лишня?
Що ти мене замуж дала,
Щоб я бідувала.

— Донечко моя, пишна!
Ти в мене не лишня,
А я тебе сюда віддала,
Щоб ти привикала.

ОЙ ЯКБИ Я БУЛА ЗНАЛА

Ой якби я була знала,
Що я тут буду,
Посіяла б, молоденька,
В полі лободу.

Рости, рости, лободонько,
Рости зелененька,
Гуляй, гуляй ти, Наталко,
Гуляй, молоденька.

ОЙ ПОХОДИВ, ТЕЩЕНЬКО, ПОХОДИВ

Ой походив, тещенько, походив,
Поки в тебе донечку виходив,
Тепер будеш, тещенько, просити,
Щоб до тебе в гостоньки пустити.

ОЙ ПОВІЙ, ВІТРОНЬКУ

Ой повій, вітроньку,
На нашу світлоньку
Й на наші милії гості,
Сидячи на помості,
Щоб вони їли, пили,
Весело говорили.

ПАНОВЕ-СВАТОВЕ, ПРОСИМО ВАС

Панове-сватове, просимо вас,
Прилинула ваша ютка звечора до нас.
А ми її не б'ємо, не лаєм,
Чого вона не вміє — навчаєм,
Медом і вином частуєм,
Щастя, здоров'я даруєм.

Як ваша ютка буде добра в нас,
То буде вашій ютці добре в нас,
А як буде ваша ютка літати,
То ми скажем крилечка втинати.

ОЙ ДАЙ ЖЕ, БОЖЕ, ЛІТА ДОЖДАТИ

Ой дай же, боже, літа дождати, } 2
Піду в поле жито жати.

Займу я ниву широку, довгу, } 2
Нікому піджинати.

Як я сяду пополуднати, } 2
Ні з ким ся розмовляти.

Прийду додому, ввійду в комору,
В мене в коморі шкода — } 2

Узяв зять скриню, подушки й перину,
Й Наталку-господиню. } 2

ГАРНА СВАХА, ГАРНИЙ СВАТ

Гар-на сва-ха, гар-ний сват ще й до то-го 'гар-ний-зять,
ку-пив ме-ні чо-бо-ти вар-шав-сько-ї ро-бо-ти.

Гарна сваха, гарний сват
Ще й до того гарний зять,
Купив мені чоботи } 2
Варшавської роботи.

Купив мені чоботи
За сто рублів рівно,
Гуляй, гуляй, моя тещо, } 2
Моя королівно.

ОЙ ЧИЯ ТО РОДИНА

Ой чия то родина
Та й по вулиці ходила?
А від суботи та до суботи,
Бо немає роботи.

Ой чия то родина
Та й по вулиці ходила?
А від неділі та до неділі,
Щоб люди завиділи.

То Миколова родина
Та й по вулиці ходила,
А від суботи та до суботи,
Бо не мала роботи.

То Наталчина родина
Та й по вулиці ходила,
А від неділі та до неділі,
Щоб люди завиділи.

П'ЯТНИЦЯ – ПРИБИРАЛЬНИЦЯ

П'ятниця — прибиральниця,
А субота — розп'ятайниця,
А неділя — розмай-коса,
Понеділок — загуби-краса,
У вівторок напивалися
І сватами любувалися,
В середу випроводжалися,
А в четвер висиплялися.

ПОНЕДІЛОК ПОГАНИЙ

ОЙ ТИ ХЛОПЕЦЬ МИКОЛАЙ

Ой ти хлопець Миколай
Не бий мене і не лай,
Не бий мене вночі,
Бо підіб'єш очі.
Буде завтра білий день,
Будеш бити цілий день.

ОЙ КУМЕ, КУМЕ, КУМЕ

208

1)

Ой ку-ме, ку-ме, ку-ме! Ро-зі-гнав же ме-ні ку-ри,

2)

а я хо-дю по ву-ли-ці та зби-ра-ю по ку-ри-ці,
а я хо-дю по за-га-ті та зби-ра-ю по кур-ча-ті.

2)

Ой куме, куме, куме!
Розігнав же мені кури,
А я ходю по вулиці
Та збираю по куриці,
А я ходю по загаті
Та збираю по курчаті.

ХМІЛЬ ХМІЛЯМИ, А ПШЕНИЦЯ ЛАНАМИ

Хміль хмілями, а пшениця ланами *,
Молода Наталко, повечеряй із нами.
Хміль хмілями, а верхом верховина,
— А вже ж мені, дружечки, ця вечерея й не
мила.

Сидить коло мене моя вірна дружина,
Сидить коло мене і моргає на мене:
— Молода Наталко, не вечереяй із нами,
Підеш із нами, повечеряєш у мами.

ПЕРЕД ПОРОГОМ МУЗИКИ ГРАЮТЬ

$\text{♩} = 200$

Пе-ред по-ро-гом му-зи-ки гра-ють, а за сто-лом ку-мів ви-би-
ра-ють, а на по-лу ди-тя впо-ви-ва-ють, а в світ-лонь-ці
дів-чи-на вміл-ва-є. — Що це, баб-ко, що це за не-ді-ля,
а що ра-зом хре-сти-ни й ве-сіл-ля? — А я то-бі, до-меч-ко, не
вин-на. Вин-на то-бі ста-ра ма-ти, що пу-сти-ла
у са-до-чок спа-ти, те-пер тре-ба ма-ле ди-тя ма-ти.

Перед порогом музики грають,
А за столом кумів вибирають,
А на полу дитя вповивають,
А в світлонці дівчина вміває.

* Кожний рядок повторюється.

— Що це, бабко, що це за неділя,
А що разом хрестини й весілля?

— А я тобі, донечко, не винна.
Винна тобі стара мати,
Що пустила у садочок спати,
Тепер треба мале дитя мати.

ОЙ МЕДЕ НАШ, МЕДЕ

Ой меде наш, меде!
Зять тещеньку веде
За білу ю ручку,
Веде тещу, як сучку.
Зять тещеньку веде
Та на дорозі кладе.

— Полежи, теще, тут, тут,
А я найду прут, прут
Та й буду тещу бити,
Що не вміла дочки вчити.

ПРИЇХАЛА НАТАЛЧИНА МАТИ

Приїхала Наталчина мати,
Приїхала Наталчина мати,
А де ж її положити спати?
Як на столі грішно,
А під столом смішно,
А на печі душно,
А на полу скушно,
А під полом блохи,
Дайте нам горілочки трохи.

ОЙ МАМО, БУДЕ ЗЛЕ

Ой мамо, буде зле,
Бо він мене не візьме,
Цілу зиму обіймав,
А на весну відігнав.

І НАЇМОСЬ І НАП'ЄМОСЬ

І наїмось і нап'ємось,
Ще побачим, що то буде.
Ой танцюйте, витинайте, } 2
За музики добре дбайте. }

За музики добре дбайте,
Нам вечерять подавайте.
На весіллі були } 2
І не їли й не пили. }

І не їли і не пили
Та ще й добре попобили.
А я казав, що так буде, } 2
Бо там чорти, а не люди. }

ОЙ ДЕ Ж ТИ БУЛА, МОЯ НЕЧУЖАЯ

Ой де ж ти бу - ла мо - я, не - чу - жа - я?
За Ду - на - ем льон бра - да, бо я мо - ло - да - я.

— Ой де ж ти була, моя нечужая?
— За Дунаєм льон брала, бо я молодая. (2)

За Дунаєм льон брала, забарилася,
На дірявім мосту провалилася. (2)

— Ой біс тебе ніс на дірявий міст,
Було тобі триматися за собачий хвіст. (2)

— Щоб я знала, що дірявий, не ходила б я
Не ходила б я туди, не сушила б живота. (2)
туда,

ОЙ ВІН, ШЕЛЬМА, НЕ ПРИЙШОВ

Ой він, шельма, не прийшов,
Бо чобіт не знайшов.
Маминих не хочеться, } 2
Бо густілка волочиться,

А татових не схотів,
Нема обчас ще й підків,
А брат своїх був би дав,
Забожився, що продав,
Сестра своїх була б дала,
Коли зроду їх не мала.

РОДИННО-
ПОБУТОВІ
ПІСНІ

ЛІРИКА КОХАННЯ

ЗАРОДЖЕННЯ ПОЧУТТІВ. ВЗАЄМНА ЛЮБОВ. ДУМКИ ПРО ОДРУЖЕННЯ

КАЛИНО-МАЛИНО, ЧОГО В ЛУЗІ СТОЇШ

Музична партитура для пісні. Вона складається з двох рядків нот на скрипковій лінійці. Темп позначено як $\text{♩} = 132$. Ключовий знак — два дізми (F# і C#). Ритм — 2/4. Під нотою першого рядка вказано ліричне співзвуччя: *Ка_ ли_ но_ ма_ ли_ но, чо_ го в лу_ зі сто_ їш?*. Під нотою другого рядка вказано ліричне співзвуччя: *Чо_ го в лу_ зі сто_ їш та не про_ цві_ та_ єш?*

Калино-малино, чого в лузі стоїш?
Чого в лузі стоїш та не процвітаєш?

Чого в лузі стоїш та не процвітаєш?
Чи жари боїшся, чи дощу бажаєш?

— Жари не боюся, а дощу бажаю,
В темнім лузі стою та не процвітаю.

Молода дівчино, чого смутна ходиш,
Чи головка больна, чи чим недовольна?

— Головка не больна, і всім я довольна,
Ввійду я в кімнату, ні з ким розмовляти.

Стіночка біленька, а ньенька старенька,
Того я журюся, що я молоденька.

ОЙ ТАМ НА ГОРІ

Ой там на горі
Стоять воли у ярмі.
Чогось мені, мамцю, } 2
Женишок на умі.

Ой там на горі
Чайка кигиче.
Чогось мене, мамцю, } 2
Женишок кличе.

А у тої чайки
Золотий чубчик.
Я думала, що чужий, } 2
А то мій голубчик.

А у тої чайки
Золотее перце.
Я думала, що чужий, } 2
А то моє серце.

ОЙ НА СТАВУ, НА СТАВОЧКУ

Ой на ста-ву, на ста-воч-ку, ой на
ста-ву, на ста-воч-ку пли-вуть кач-ки в три ря-доч-ки.

Ой на ставу, на ставочку (2)
Пливуть качки в три рядочки.

Одна другу доганяє, (2)
Кожна собі пару має.

А которая не має, (2)
То на берег випливає.

Я, молода, в божій карі: (2)
Не дав мені господь пари.

Або мені пару дайте, (2)
Або мене розстріляйте.

Або мене, молоденьку, (2)
Пустить на воду бистреньку.

Зійшла зірка рано ясна, (2)
Не журися, дівко красна.

Будеш мати чоловіка, (2)
А клопоту аж до віка.

ПРИЛЕТІЛА ЗОЗУЛЕНЬКА

The image shows a musical score for the song 'Прилетіла зозуленька'. It consists of two staves of music. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one flat (B-flat), and a 3/4 time signature. A tempo marking '♩ = 132' is placed above the first few notes. The melody is written on the upper staff, and the lyrics are written below it. The second staff continues the melody and includes a double bar line at the end. The lyrics are: 'При-ле-ті-ла зо-зу-лень-ка з тем-но-го лі-со-ч-ку сі-ла, впа-ла, за-ку-ва-ла в зе-ле-нім са-доч-ку.'

Прилетіла зозуленька
З темного лісочку,
Сіла, впала, закувала
В зеленім садочку.

Вийшла дівчинонька
В неї запитати:
— Скажи мені, чи ще довго
Суженого ждати?

А зозуля кує, кує
Коло її двора:
— Будеш ждати суженого
Сім день до вечора.

— Бодай же ти, зозуленько,
Сім літ не кувала,
Що ти мені, молоденькій,
Правди не сказала.

ОЙ САМ ЖЕ Я ДОБРЕ ЗНАЮ

Ой сам же я доб-ре зна-ю піз-но ляг-ти, ра-но вста-ти.

Ой сам же я добре знаю
Пізно лягти, рано встати.

Пізно лягти, рано встати
Й через вдови двір їхати.

Вийшла вдова з свого двору,
Казала коня випрягати.

Казала коня випрягати,
Милого взяла до кімнати.

Коню дала вівса, сіна,
А милому меду, вина.

Посадила кінець стола,
Сама стала край порога.

Білі ручки заломила,
Карі очі зарюмала.

— Чого стала край порога?
Чого руки заломила?

Чого руки заломила,
Карі очі зарюмила?

Чи тобі жаль вівса, сіна,
Чи тобі жаль меду, вина?

— Не жаль мені вівса, сіна,
Не жаль мені й меду, вина.

Лиш жаль мені свого світа,
Що проходять марне літа.

ТЕРЕН, МАТИ, КОЛО ХАТИ

♩ = 168

Те-рен, ма-ти, ко-ло ха-ти, тре-ба йо-го об-ла-ма-ти.

Тре-ба ку-ма по-про-си-ти, щоб той те-рен об-тру-си-ти.

Терен, мати, коло хати,
 Треба його обламати.
 Треба кума попросити,
 Щоб той терен обтрусити. } 2

Крикнув, свиснув на малоого:
 — Сідлай коня вороного,
 А для себе — буланого
 Та поїдем в чисте поле. } 2

Та поїдем в чисте поле,
 Там дівчина просо поле.
 Просо поле, ячмінь в'яже,
 Вона мені правду скаже. } 2

Як приїхав під ворота,
 Вийшла мила, краща золота.
 Ой чи мила, чи не мила
 Ворігечка відчинила. } 2

Взяла коня у станицю,
 А милого у світлицю.
 Дала коню вівса їсти,
 А милому кресло сісти. } 2

Дала коню вівса, сіна,
 А милому меду, вина.
 Сіла вона задумано,
 Карі очі заплакано. } 2

— Чи жаль тобі вівса, сіна?
 А милому меду, вина?
 — Не жаль мені вівса, сіна,
 А милому меду, вина. } 2

Не жаль мені вівса, сіна,
 А милому меду, вина,
 А жаль мені свого світа,
 Що проходять марне літа. } 2

ДІВЧИНОНЬКО ГАННО

Музична партитура для пісні «Дівчинонько Ганно». Вона складається з двох рядків нот на п'ятилінійній шкалі. Темп позначено як $\text{♩} = 192$. Перший рядок нот містить українські літери: Дів - чи - нонь - ко Ган - но, то - ва - ро - ві дай - но. Другий рядок нот містить: Не хай то - вар по - по - їсть, а ми по - гу - лям - мо.

Дівчинонько Ганно,
Товарові дай-но.
Нехай товар попоїсть, } 2
А ми погуляймо.

Дівчинонько Дімно,
Корови подій-но.
Нехай товар попоїсть, } 2
Ми трохи постіймо.

НЕ ТЕПЕР, НЕ ТЕПЕР

Музична партитура для пісні «Не тепер, не тепер». Вона складається з двох рядків нот на п'ятилінійній шкалі. Темп позначено як $\text{♩} = 192$. Перший рядок нот містить українські літери: Не те - пер, не те - пер по гри - би хо - ди - ти. Другий рядок нот містить: Вс - се - ни, во - се - ни, як бу - дуть ро - ди - ти.

Не тепер, не тепер
По гриби ходити.
Восени, восени, } 2
Як будуть родити.

Не з мішком, не з мішком,
Але з коробками.
Не самій, не самій, } 2
Але з парубками.

ЯКБИ МЕНІ СТУПА ТА ЖОРНА

$\text{♩} = 160$

Якби ме-ні сту- па та жор- на, якби ме-ні жі-нка мо-тор- на,
То я б її ми-лу-вав, ці-лу-вав ще й до пе-чі ку-хароч- ку найняв.

Якби мені ступа та жорна,
Якби мені жінка моторна.

Приспів:

То я б її милував, цілував
Ще й до печі кухарочку найняв. } 2

Якби мені миска та ложка,
Якби мені жінка Явдошка.

Приспів.

Якби мені рубель та качалка,
Якби мені жінка Наталка.

Приспів.

БОЛИТЬ МЕНЕ ГОЛОВОНЬКА

Болить мене головонька
Ще й межи плечима.
Дайте мені докторика } 2
З чорними очима.

Та не того докторика,
Що він докторує,
Але того докторика, } 2
Що міцно цілує.

НА ТІМ БОЦІ НА ТОЛОЦІ

На тім боці на толоці
Там дівчата повнолиці.
Повнолиці, чорноброві, } 2
Вони мені до любові.

Вони хлопців обіймають,
Ночувати десь думають.
Буде знати стара мати, } 2
Як з хлопцями ночувати.

Дивися-но, дядьку Климе,
Очеретом качка плине.
Плине качка з качатами, } 2
Добре жити з дівчатами.

ОЙ НА ГОРІ ВОВЧИКИ ТРУБЛЯТЬ

Ой на горі вовчики трублять,
Чогось мене хлопці не люблять.
Наварю я горщик дубини, } 2
А щоб мене хлопці любили.

Наварю я горщик дубини,
А щоб мене хлопці любили.
Наварю я горщик салати, } 2
Щоб любили з кожної хати.

Ой піду я у ліс по опеньки,
Надигала дуб зелененький.
Сюди-туди дубом стрепену — } 2
Назбирала жолудячка пелену.

Сюди-туди дубом стрепену —
Назбирала жолудячка пелену.
І, здається, невелика пелена, } 2
За три злотих жолудячка продала.

ЛЮЛЬКА МОЯ ЧЕРВОНАЯ

$\text{♩} = 184$

Люлька мо - я чер - во - на - я зве - чо - ра ку - ри - лась,
по - ло - жив і на по - ли - цю - у - па - ла й роз - би - лась.

Люлька моя червоня
Звечора курилась,
Положив ї на полицю — } 2
Упала й розбилась.

Пішов же я на базар
Люльку купувати,
Стоїть люлька край базару, } 2
Ні з ким торгувати.

Там дівчина молоденька
Пшоно продавала,
Вона мені ту люлечку } 2
Сама сторгувала.

За люлечку — копійочку,
За цибух — два гроші.
— Кури, кури, мій миленький, } 2
Чорнявий, хороший.

НА ГОРОДІ ВИШНИЧОК

$\text{♩} = 160$

На го - ро - ді виш - ни - чок, а в виш - ни - чу по - грі - бець.
А в виш - ни - чу по - грі - бець, а в по - грі - бі - ці бон - да - рець.

На городі вишничок,
А в вишничку погрібець.
А в вишничку погрібець,
А в погрібці бондарець.

А в погрібці бондарець
Обручки струже.
Приходила дівчина,
Хороша та дуже.

— Ой бондаре, бондарочку,
Чого тебе попросю?
Набий мені коновочку,
Що мед-вино та носю.

Я СЕЛЕЗНЯ ПОЛЮБИЛА

$\text{♩} = 160$

Я се-лез-ня по-лю-би-ла та й си-ві ко-ні
по-да-ри-ла. **Швидше** Гей, гу-ляй, гу-ляй, се-лез-ень.
чор-но-бри-вий се-лез-ень, чор-но-гла-зий се-лез-ень.
про-сто-ю-да се-лез-ень! Шта-ни бар-со-ві-ї, чул-ки в'я-
зо-ві-ї, са-по-ги на-зу-ва-є. Чор-на сви-та з кап-ту-ром,
чор-ні бро-ви під шну-ром, о-ко-луш-ки під сріб-лом

Я селезня полюбила
Та й сиві коні подарила.
Гей, гуляй, гуляй, селезень,
Чорнобривий селезень,
Чорноглазий селезень,
Просто юда селезень!
Штани барсовії,
Чулки в'язовії,
Сапоги назуває.
Чорна свита з каптуром,
Чорні брови під шнуром,
Околушки під сріблом.

ОЙ ПІДУ Я ДО МЛИНА, ДО МЛИНА

Ой піду я до мли-на, до мли-на, а у мли-ні
но-ви-на, но-ви-на. Та-кий, ма-мо, мель-ник, так-ий, ма-мо,
гар-ний, та-кий, ма-мо, хо-ро-ший, ме-ле греч-ку без гро-шей.

Ой піду я до млина, до млина,
А у млині новина, новина.

Приспів:

Такий, мамо, мельник,
Такий, мамо, гарний,
Такий, мамо, хороший,
Меле гречку без грошей.

Ой він меле, шеретує, шеретує.
Обернеться, поцілує, поцілує.

Приспів.

В нього мірка справедлива, справедлива,
В нього жінка чорнобрива, чорнобрива.

Приспів.

Він мірочки не бере, не бере,
Як на крупу подере, подере.

Приспів.

Він і гречку підсипає, підсипає
І на мене поглядає, поглядає.

Приспів.

Уже гречка на коші, на коші,
Пристав мельник до душі, до душі.

Приспів.

КАЗАЛА СОЛОХА: ПРИЙДИ, ПРИЙДИ

♩ = 192

Ка-за-ла Со-ло-ха: при-ди, при-ди. Ка-за-ла не-бо-га:
щось дам, щось дам. Ой при-шов же я у по-не-ді-лок,
не-ма Со-ло-хи — по-ле бар-ві-нок. Не-ма, не-ма
Со-ло-хи вдо-ма, не-ма, не-ма не-бо-ги вдо-ма.

Казала Солоха: прийди, прийди.
Казала небога: щось дам, щось дам.
Ой прийшов же я у понеділок,
Нема Солохи — поле барвінок.
Нема, нема Солохи вдома,
Нема, нема небоги вдома.

Казала Солоха: прийди, прийди.
Казала небога: щось дам, щось дам.
Ой прийшов же я у вівторок,
Нема Солохи — пішла на ярмарок.
Нема, нема Солохи вдома.
Нема, нема небоги вдома.

Казала Солоха: прийди, прийди.
Казала небога: щось дам, щось дам.
Ой прийшов же я у середу,
Не застав Солохи — пасе череду.
Нема, нема Солохи вдома,
Нема, нема небоги вдома.

Казала Солоха: прийди, прийди.
Казала небога: щось дам, щось дам.
Ой прийшов же я у четвер,
Нема Солохи — пішла по гимбер.
Нема, нема Солохи вдома,
Нема, нема небоги вдома.

Казала Солоха: прийди, прийди.
 Казала небога: щось дам, щось дам.
 Ой прийшов же я у п'ятницю,
 Нема Солохи — миє пшеницю.
 Нема, нема Солохи вдома,
 Нема, нема небоги вдома.
 Казала Солоха: прийди, прийди.
 Казала небога: щось дам, щось дам.
 Ой прийшов же я у суботу,
 Нема Солохи — пішла в роботу.
 Нема, нема Солохи вдома,
 Нема, нема небоги вдома.
 Казала Солоха: прийди, прийди.
 Казала небога: щось дам, щось дам.
 Ой прийшов же я у неділю,
 Дала Солоха сорочку білу.
 Дала, дала, дала-убрала,
 Обняла козаченька та й поцілувала.

ПРОДАЙ, ПРОДАЙ, ВРАЖИЙ СИНУ

Продай, продай, вражий сину,
 Ту пару волів, (2)

Бо ти мене, вражий сину,
 З розуму ізвів. (2)

Поїдь, поїдь, вражий сину,
 В місто на торжок, (2)

Купи мені, вражий сину,
 Красний поясок. (2)

ВЖЕ МЕНІ ЦЯ ВУЛИЦЯ НЕ МИЛА

Вже мені ця вулиця не мила,
Нема мого любчика Данила. (2)

Тепер мені любо та мило,
Приїхав мій з торгу Данило. (2)

Купив мені чорну запаску
А за мою добрую ласку. (2)

ПРИНЕСЛА Я ДО МЛИНА, ДО МЛИНА

Принесла я до млина, до млина,
А мельника ще нема, ще нема.

Приспів:

Там-то, мамцю, мельник,
Там-то круподерник,
Там-то, мамцю, хороший,
Меле гречку без грошей.

Прийшов мельник, відчиняє, відчиняє,
А на мене поглядає, поглядає.

Приспів.

А на мене поглядає, поглядає,
Бере на кіш насипає, насипає.

Приспів.

А вже гречка на коші, на коші,
Пристав мельник до душі, до душі.

Приспів.

Уже гречку шеретує, шеретує,
Обіймає та й цілує, та й цілує.

Приспів.

ЧЕРЕЗ ГОРУ РІЧКА, ЧЕРЕЗ РІЧКУ КЛАДКА

Через гору річка, через річку кладка,
Сюди, туди мандрували молоді дівчатка. (2)

Одна Марина, друга Катерина,
А за третю добре знаю, ще то моя мила. (2)

За городом стрільці, пас Данило вівці,
Що запасе, то занесе тій Маріці-дівці. (2)

Пасе, завертає, тяженько здиhaє,
Бодай тому тяжко-важко хто нас
розлучає. (2)

У Данила, у Данила мальована дудка.
А хто її малював? — Маріка-голубка. (2)

А під Марікою мальований стільчик.
А хто його змалював? —
Данило-сокільчик. (2)

ОЙ ТИ, ДІВЧИНО, ГОРДА ТА ПИШНА

— Ой ти, дівчино, горда та пишна,
Чом до мене звечора не вийшла?

— Я не вийду, боюсь морозу,
Я свої ніженьки навіть зморозю.

— Ти, дівчино, не бійся морозу,
Бо я твої білі ноги в ділу шапку возьму.

НЕКОВАНИМ ВОЗОМ ПШЕНИЦЮ ВОЗИТИ

$\text{♩} = 200$

Не-ко-ва-ним во-зом пше-ни-цю во-зи-ти, не мо-же той
 ко-зак без дів-чи-ни жи-ти. Як день, так ніч пе-че ду-шу,
 я до те-бе хо-дить му-шу піз-но, не-ра-нень-ко, дів-чи-но-сер-день-ко.

Некованим возом пшеницю возити,
 Не може той козак без дівчини жити.
 Як день, так ніч пече душу,
 Я до тебе ходить мушу
 Пізно, нераненько,
 Дівчино-серденько. } 2

ЧЕРЕЗ НАШЕ ПОДВІР'ЯЧКО

$\text{♩} = 144$

Че-рез на-ше по-дві-р'яч-ко о-рел во-ду но-силь.
 Ой там ма-ти сво-го си-на ве-че-ря-ти про-силь

Через наше подвір'ячко
 Орел воду носить.
 Ой там мати свого сина
 Вечеряти просить.

— Ой вечеряй, мій синочку,
 Що я наварила.
 — Ой вже мені, моя мати,
 Вечеря не мила.

Ой у мене на Україні
 Дівчинонька мила.
 Вона мені, молодому,
 Вечерю зварила.

СТОЇТЬ КОЗАК КРАЙ ВОРИТ

$\text{♩} = 184$

Сто- їть ко- зак край во- рит, кли- че ді- вча
 на со- віт: — Гей, ви- йди, ви- йди мо- ло- да дів-
 - чи- но, дай ко- за- ко- ві од- віт.

Стоїть козак край ворит,
 Кличе дівча на совіт:
 — Гей, вийди, вийди, молода дівчино,
 Дай козакові одвіт.
 — Зажди, парень, годину,
 Зажди-бо ще й другу.
 Гей, нехай же старій неньці
 Вечероньку зготую.
 Вечероньку зготую,
 Білу постіль постелю,
 Гей, тоді вийду, козаченьку,
 Поговорю з тобою.

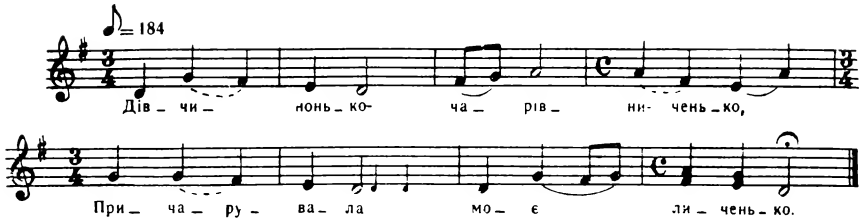
ЗЕЛЕНАЯ ГОРІШИНА

$\text{♩} = 1(н)$

Зе- ле- на- я го- рі- ши- на гей, та від со- неч-
 ка зі- в'я- ла, гей, та від со- неч- ка зі- в'я- ла

Зеленая горішина,
 Гей, та від сонечка зів'яла. (2)
 Молодая дівчинонька,
 Гей, козаку світ зав'язала. (2)
 — Не я тобі зав'язала,
 Гей, зав'язали молодиці. (2)
 Зав'язали молодиці,
 Гей, чорнобриві, білолиці. (2)

ДІВЧИНОНЬКО-ЧАРІВНИЧЕНЬКО

— Дівчинонько-чарівниченко,
Причарувала моє личенько.

— Бодай ти так знав з сіней до хати,
Як я знаю чим чарувати.

Бодай ти так знав, що за неділя,
Як я знаю на чари зілля.

В мене чароньки — чорні брівоньки,
В мене принада — сама молода.

Мої чароньки наготові —
Біле личенько, чорнії брови.

Якби я мала малярі свої,
То б намалювала милого собі.

Намалювала б на кінці стола,
Дивилася б як на сокола.

Намалювала б на піддашечку,
Дивилася б я як на пташечку.

Намалювала б на тім кухличку,
На тім кухличку, що я вмиваюсь.

Намалювала б на тім рушничку,
На тім рушничку, що я втираюсь.

Намалювала б на стіні тій,
Що лягать спати мені молодій.

КОЛО МЛИНА, КОЛО БРОДУ

Ко-ло мли-на, ко-ло бро-ду чер-во-на ка-ли-на.
За-хо-ті-ла в са-ду спа-ти мо-ло-да дів-чи-на.

Коло млина, коло броду
Червона калина.
Захотіла в саду спати
Молода дівчина.

— Стелить мені білу постіль
Межи яблуньками,
Щоб я мала розмовоньку
Всю ніч з парубками.

Купи мені, моя мати,
Червоні кісники,
Нехай піду погуляю
Хоть раз на музики.

Купи мені, моя мати,
Дорогую бинду,
Нехай піду погуляю
Та й додому прийду.

Купи мені, моя мати,
Червону спідницю,
Нехай піду погуляю
Хоть раз на вулицю.

Купи мені, моя мати,
Манієвий пояс,
Бо зачула на вулиці
Парубоцький голос.

Коло млина, коло броду
Збили качки ряску.
Утеряла дівчинонька
В козаченька ласку.

А я тую дрібну ряску
Зберу на запаску.
Таки тому козакові
Підійду під ласку.

А я тую дрібну ряску
Зберу на ряденце.
Не гнівайся, козаченьку,
Не гнівайся, серце.

А я тую дрібну ряску
Весельцем розгоню.
Таки того козаченька
Словами підмовлю.

ІЗ ДОСАДИ, З ТОСКИ ПІДУ В ЛУЖКИ

Із досади, з тоски піду в лужки,
Да й в лужки-бережки по горішки.

А на тому лужку росте травка,
Да й травка-муравка й різніі квіти.

Нарву я квіток, сплету я вінок,
Да й сплету я вінка на свого дружка.

Щоб мій милий не скидав,
Да щоб милий не скидав, щоб інших не кохав.

Носи, милий, не скидай,
Да й носи, не скидай, мене не покидай.

КРІП СІЮ, КРІП СІЮ

Кріп сію, кріп сію,
А він мені сходить.
Люблю того козаченька, } 2
Що до мене ходить.

А як мені не садити,
Як він мені родить.
Як же його не любити, } 2
Як до мене ходить.

Ой з-за гори, з-за крутої
Вітер марширує.
Нехай мене сякий-такий } 2
В личко не цілує.

Нехай мене поцілує
Високий, тоненький.
В нього личко, як яблучко, } 2
А сам молоденький.

СОКІЛ, МАМЦЮ, СОКІЛ, ЛЮБЦЮ

— Со-кіл, мам-цю, со-кіл, люб-цю, ви-со-ко лі-та-є.
— Да-вай, до-ню, при-на-донь-ку, не-хай при-ви-ка-є.

— Сокіл, мамцю, сокіл, любцю,
Високо літає.
— Давай, доню, принадоньку,
Нехай привикає.

— Ой якої йому, мати,
Принадоньки дати?
— Насип води по колінця,
Пшениці по крильця.

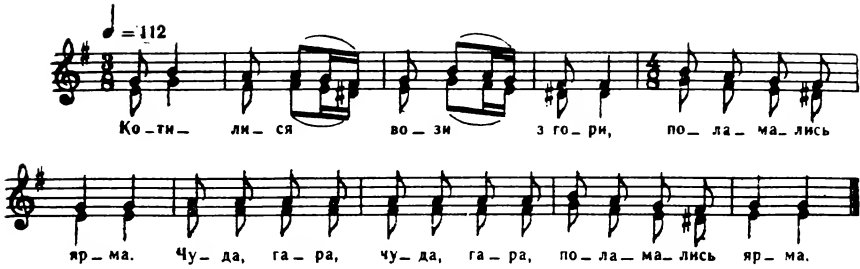
Він пшениці наклюється,
Водиці нап'ється,
Як полетить в чисте поле,
То пролітається.

Як полетить в чисте поле,
То пролітається.
Він до тебе, молоді,
Навіки приб'ється.

— Козак, мамцю, козак, любцю,
Сивим конем грає,
А на моє подвір'ячко
Та все поглядає.

А на моє подвір'ячко
Та все поглядає.
— Давай, доню, принадоньку,
Нехай привикає.

КОТИЛИСЯ ВОЗИ З ГОРИ

Котилися вози з гори,
Поламались ярма.

Чуда, гара, чуда, гара,
Поламались ярма.

А вже ж мені не ходити,
Де дівчина гарна.

Чуда, гара, чуда, гара,
Де дівчина гарна.

Котилися вози з гори,
Поламались осі.

Чуда, гара, чуда, гара,
Поламались осі.

А вже ж мені не ходити
До дівчини в гості.

Чуда, гара, чуда, гара,
До дівчини в гості.

Котилися вози з гори,
Поламались шпиці.

Чуда, гара, чуда, гара,
Поламались шпиці.

А вже ж мені не ходити
На ті вечерниці.

Чуда, гара, чуда, гара,
На ті вечерниці.

А у тої близенької
Рушник на кілочку.

Чуда, гара, чуда, гара,
Рушник на кілочку.

А у тої далекої
Брівки на шнурочку.

Чуда, гара, чуда, гара,
Брівки на шнурочку.

А у тої близенької
Воли та корови.

Чуда, гара, чуда, гара,
Воли та корови.

А у тої далекої
Гарні чорні брови.

Чуда, гара, чуда, гара,
Гарні чорні брови.

А до тої близенької
Через тин до хати.

Чуда, гара, чуда, гара,
Через тин до хати.

А до тої далекої
Три милі скакати.

Чуда, гара, чуда, гара,
Три милі скакати.

Ой я тую близенькую
Людам подарую.

Чуда, гара, чуда, гара,
Людам подарую.

А до тої далекої
Сам я помандрую.

Чуда, гара, чуда, гара,
Сам я помандрую.

ГЕЙ, ДОЛИНО, ДОЛИНОЧКО

Гей, до-ли-но, до-ли-ноч-ко, до-ли-но ши-
ро-ка-я гей, до-ли-но ши-ро-ка-я!

Гей, долино, долиночко,
Долино широкая,
Гей, долино широкая!

Гей, старого не хочеться,
Голова морочиться,
Гей, голова морочиться!

Гей, на тобі, долиночко,
Туман розлягається,
Гей, туман розлягається!

Гей, полюблю я хлопця,
Хлопець не зрівняється,
Гей, хлопець не зрівняється!

Гей, туман розлягається,
Туча заважається,
Гей, туча заважається!

Гей, хлопець не зрівняється,
Він мене встидається,
Гей, він мене встидається!

Гей, сонце висяється,
За гору скривається,
Гей, за гору скривається!

Гей, полюблю солдата,
Солдата воєнного,
Гей, солдата воєнного!

Гей, ой стану, подумаю,
Кого я люблю маю,
Гей, кого я люблю маю?

Гей, солдат на війну йде,
За собою жону веде,
Гей, за собою жону веде!

Гей, полюблю я старого,
Старого не хочеться,
Гей, старого не хочеться!

Гей, солдат навоюється,
Жінка набідується,
Гей, жінка набідується!

ЧЕРЕЗ НОВИЙ БУДИНОЧОК

Через новий будиночок
Орел воду носить,
А дівчина козаченька
На вечерю просить.

— Просю тебе, козаченьку
На цюю вечерю.
Зготувала моя ненька
Білу ю лебеду.

Як не прийдеш вечеряти,
Прийди обідати,
Як не прийдеш обідати,
Прийди відвідати.

Як не прийдеш обідати,
Прийди хліба їсти.
Так то тяжко без милого
Вечеряти сісти.

— Упав сніжок на обліжок
Та взявся водою.

Пішов би я до іншої,
Та жаль за тобою.

Упав сніжок на обліжок
Та вже не розтане.
Пішов би я до іншої —
Серце не пристане.

Упав сніжок на обліжок
Та злігся в копиці.
Пройшли мої літа марне
Через молодичі.

ОЙ ВИШЕНЬКА, ЧЕРЕШЕНЬКА

The image shows two staves of musical notation in a 2/4 time signature. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one flat (B-flat), and a tempo marking of quarter note = 138. The melody is written on a five-line staff with notes and rests. Below the staff, the lyrics are written in Ukrainian: "Ой ви-шень-ка, че- ре- шень-ка, чом ряс-но не ро-диш?". The second staff continues the melody and lyrics: "Мо-ло-да-я дів- чи- нонь- ко, чом гу-лять не хо- диш?". The lyrics are aligned with the notes on the staff.

— Ой вишенька, черешенька,
Чом рясно не родиш?
Молодая дівчинонько,
Чом гулять не ходиш?

— Як же мені рясно родити
Між трьома дубами?
Як же мені гуляти ходити
Межи ворогами?

Тепер мені рясно родити
За високим тином.
Тепер мені гуляти ходити
За отецьким сином.

Отецький син гарний та красний,
А вдовин ще кращій.
Ой як вийде на вулицю,
Як той місяць ясний.

ОЙ ПЕРЕПЕЛИЧКА МАЛА, НЕВЕЛИЧКА

Ой перепеличка мала, невеличка,
 Ой да люлі, мала, невеличка.

По полю літає, траву прогортає,
 Ой да люлі, траву прогортає.

Траву розгортає, сокола шукає,
 Ой да люлі, сокола шукає.

-- Соколеньку ясний, який ти прекрасний,
 Ой да люлі, який ти прекрасний!

Соколе мій ясний, друже мій прекрасний,
 Ой да люлі, друже мій прекрасний!

Будем говорити, як з тобою жити,
 Ой да люлі, як з тобою жити.

Туман долиною, вітер дорогою,
 Ой да люлі, вітер дорогою.

Вітер дорогою, мороз калиною,
 Ой да люлі, мороз калиною.

Мороз калиною, козак дівчиною,
 Ой да люлі, козак дівчиною.

ОЙ НА ГОРІ, НЕНЬКО

Ой на горі, ненько,
 Зацвіло синенько,
 Ніхто ж мене так не любить,
 Як той коваленко.

Коваленко грає,
 Дівчина гуляє,
 Бо хто її займе,
 Біду собі знайде.

} 2

} 2

Бо хто її займе,
 Біду собі знайде,
 Руки й ноги поломлю,
 Додому не знайде.

} 2

ХОДИВ КОЗАК ДО МОЛОДИЦІ

Musical notation for the song 'Ходив козак до молодиці'. It consists of two staves of music in 3/4 time, with a tempo marking of quarter note = 168. The melody is written on a treble clef staff. The lyrics are written below the notes.

Хо- див ко- зак до мо- ло- ди- ці,
но- сив сив він їй гро- ші в сак- ви- ці.

Ходив козак до молодиці,
Носив він їй гроші в саквиці.

— Молодице моя, чорнобривая!
Чого ти мені така милая?

Ой кумо моя, ой любо моя!
Скажи мені, де хата твоя?

— Моя хата сніпками вшита.
Прийди, козаченьку, хоть буду бита.

Хоть буду бита, знаю за кого,
За козаченька молоденького.

ОЙ СТЕЖЕЧКА, СТЕЖЕЧКА

Musical notation for the song 'Ой стежечка, стежечка'. It consists of two staves of music in 3/4 time, with a tempo marking of quarter note = 168. The melody is written on a treble clef staff. The lyrics are written below the notes.

Ой сте- жеч- ка, сте- жеч- ка, не- ма мо- го сер- деч- ка,
кли- чу, кли- чу, не чу- є, не- хай з бо- гом но- чу- є.

Ой стежечка, стежечка,
Нема мого сердечка,
Кличу, кличу, не чує,
Нехай з богом ночує. } 2

Ой стежечка, стежечка
У луг по калину,
Там ходила дівчина
Сім раз на годину. } 2

ОЙ НЕ ХОДИ КОЛО ТИНУ

Musical notation for the song 'Ой не ходи коло тину'. It consists of two staves of music in 2/4 time, with a tempo marking of 192. The lyrics are written below the notes.

Ой не хо-ди ко-ло ти-ну, бо як ввійму — пе-ре-ки-ну.
Пе-ре-ки-ну те-бе, що не лю-биш ме-не.

— Ой не ходи коло тину,
Бо як ввійму — перекину.
Перекину тебе,
Що не любиш мене.

— Як я тебе не люблю,
Скарай мене, боже!
Буду тебе цілувати,
Поки сон не зможе.

Вже й націлувався,
Вже й намиливався.
В саду соловейко
Вже й нащебетався.

ВЕДУ КОНЯ ДО ДУНАЮ

Musical notation for the song 'Веду коня до Дунаю'. It consists of two staves of music in 2/4 time, with a tempo marking of 152. The lyrics are written below the notes.

Ве-ду ко-ня до Ду-на-ю, кінь не хо-че пи-ти,
пі-дій-ма-є ко-пи-геч-ка, хо-че ме-не вби-ти.

Веду коня до Дунаю,
Кінь не хоче пити,
Підіймає копитечка,
Хоче мене вбити. } 2

— Ой час, мати, жито жати,
Колос половіє.
Жени, мати, Василика,
Бо серденько мліє. } 2

Чом ти, коню, води не п'єш?
Бо дорогу чуєш.
Чом ти, сину Василику,
Дома не ночуєш? } 2

Ой час, мати, жито жати,
Колос похилився.
Жени, мати, Василика,
Бо розволочився. } 2

Ой як вийде на вулицю,
На дудочку грає,
Кличе мати вечеряти, } 2
А він й не думає.

Підходить він під віконце:
— Ой відчини, серце,
Ой відроби мені теє, } 2
Що зробила перше.

— Ой вечеряй, моя мати
Що ти наварила,
А я піду на той куток, } 2
Де дівчина мила.

— Ой нічого, козаченьку,
Тобі не зробила,
Брала пісок з-під чобіток } 2
Та в печі палила.

Брала пісок з-під чобіток
Та в печі палила,
Руту рвала, к серцю клала, } 2
Бо вірно кохала.

ОЙ БОЖЕ, БОЖЕ

Ой бо-же, бо-же, що та-я лю-бов мо-же.
Ко-го я люб-лю, при-не-си йо-го, бо-же.

Ой боже, боже,
Що тая любов може.
Кого я люблю,
Принеси його, боже

Ой чи він слабий,
Чи вмирати думає?
Що вже третій вечір
У мене не буває.

А хоть не його,
То товариша його,
Спитати за милого,
За здоров'ячко його.

Запряжу воли,
Піду в поле орати,
Чи не буде там
Мій миленький їхати?

Ой прийшла туга
Та на серце недуга,
Мусів кидати
Край доріженьки плуга.

СОНЦЕ НИЗЕНЬКО

$\text{♩} = 132$

Сон - це ни - зень - ко, вже ве - чір бли - зень - ко, сон - це ни - зень - ко,
вже ве - чір бли - зень - ко, ой прийді, прийді - ти, ти ж моє сер - день - ко.

Сонце низенько, Вже вечір близенько, Ой прийди, прийди, Ти ж моє серденько.	} 2	Як я з кохання Буду вмирати, То я скажу Мур мурувати.	} 2
Ой прийди, прийди, Розвесели душу, Бо я з закохання Помирати мушу.	} 2	Мур мурувати І ще й хрест зробити, Золоті літери На хресті вибити.	} 2

А хто прочитає, } 2
То той буде знати,
Як із закохання
Тяженько вмирати.

ПОРДИЛА ГОРЛИЦЯ ДІТИ

$\text{♩} = 144$

По - ро - ди - ла гор - ли - ця ді - ти та в до - рі - женьку б'єть - ся.
Зна - ти ко - за - ка , по на - ту - ронь - ці, що з дів - чи - ни смі - єть - ся.

Породила горлиця діти Та в доріженьку б'ється. Знати козака по натуронці, Що з дівчини сміється.	— Чи ти гордий, чи пишний, Що високо несешся? Бачу я тебе по натуронці, Що ти з мене смієшся.
---	--

— Я не гордий, я не пишний,
Високо не несуся.
Я тебе люблю, сватати буду,
Я з тебе не сміюся.

СНІЖОК ІДЕ, ЗИМА БУДЕ

$\text{♩} = 160$

Сні-жок і-де, зи-ма бу-де, та сні-жок і-де,
зи-ма бу-де, роз-ви-вай-ся, су-хий ду-бе.

$\text{♩} = 152$

Сні-жок і-де, зи-ма бу-де, роз-ви-вай-ся,
су-хий ду-бе, роз-ви-вай-ся, су-хий ду-бе.

Сніжок іде, зима буде,
Та сніжок іде, зима буде,
Розвивайся, сухий дубе.

Розвивайся в крутім розі,
Та розвивайся в крутім розі,
Козакові три дорозі.

Козак іде, степом блудить,
Та козак іде, степом блудить,
Під собою коня нудить.

Приблудився аж до гаю,
Та приблудився аж до гаю,
До широкого Дунаю.

Ой став козак коня наповати,
Та став козак коня наповати,
Стала йому зозуля кувати.

Стала йому зозуля кувати,
Та стала йому зозуля кувати,
Стала йому вода прибувати.

— Не куй, не куй, сива зозуленько,
Та не куй, не куй, сива зозуленько,
Защобечи рано, соловейку.

Соловейку сивокрилий,
Та соловейку сивокрилий,
Скажи, скажи, куди до дівчини?

— А наліво до родини,
Та й наліво до родини,
А направо до дівчини.

А родина коня накормила,
Та родина коня накормила,
А дівчина постіль постелила.

ОЙ У ЛУЗІ, В ЛУЗІ, ГЕЙ

Ой у лузі, в лузі, гей!
Стоять воли в лузі,
Та нікому волів поганяти.

Ой вийшла дівчина, гей!
З чорними очима
Козакові воли поганяти.

Вийшла її мати, гей!
Із нової хати:

— Не подоба волів поганяти.

— Позволь, позволь, мати, гей!
Хоть раз обігнати,
А щоб було борозенку знати.

— Рубайте тополю, гей!
Становіть комору,
Замикайте мене, чорноброву.

РАЗ Я ВИЙШОВ НА ВУЛИЦЮ

Раз я вий-шов на ву-лицю та й і до-сі ка-юсь.

У-лю-бив-ся у дів-чи-ну та й зо сну жа-ха-юсь.

Раз я вийшов на вулицю
 Та й і досі каюсь.
 Улюбився у дівчину } 2
 Та й зо сну жахаюсь.

Серце б'ється, завмирає,
 Хоть не рад, то плачу,
 Як своєї дівчиноньки } 2
 Хоть день не побачу.

Молодиці і дівчата
 Стали говорити,
 Що так часто на вулицю } 2
 Я почав ходити.

Хорошая, чорнявая,
 Милая Маруся,
 Там-то гарна, там-то брова, } 2
 Що й не надивлюся.

Брови чорні, очі карі,
 Любо подивиться,
 Личко повне, як пампушка, } 2
 Чому ж не влюбиться?

Ручки білі, стан тоненький,
 Голос солов'иний.
 Чом такої не любити, } 2
 Боже мій єдиний!

Коли б мені господь поміг
 Шлюбом обручиться,
 То я б її вправив в рамці, } 2
 Сів би та й дивився.

Проглядів би нічку цілу
 На брівоньки чорні,
 А ще більше на грудь білу } 2
 Та на стан моторний.

ОЙ ЧАС, МАТИ, ЖИТО ЖАТИ

Musical notation for the song 'Ой час, мати, жито жати'. It consists of two staves of music in a 2/4 time signature with a key signature of one flat. The tempo is marked as 192. The lyrics are written below the notes.

Ой час, ма - ти, жи - то жа - ти по - над до - рі - жень - ки.
Ой час, ма - ти, доч - ці за - між - су - дять во - рі - жень - ки.

Ой час, мати, жито жати
Понад доріженьки.
Ой час, мати, дочці заміж —
Судять воріженьки.

Нехай судять, нехай брешуть,
Вони перестануть.
А як вони набрешуться,
То й плакати стануть.

Ой час, мати, жито жати,
Колос похилився.
Ой час, мати, дівці заміж,
Бо голос змінився.

ВИРЯДЖАЛА МАТИ СИНА ТА НА КОСОВИЦЮ

Musical notation for the song 'Виряджала мати сина та на косовицю'. It consists of two staves of music in a 3/4 time signature with a key signature of one flat. The tempo is marked as 144. The lyrics are written below the notes.

Ви - ря - д - жа - ла ма - ти си - на та на ко - со - ви - цю,
ро - з - че - са - ла ру - сі ку - д - рі аж на по - ти - ли - цю.

Виряджала мати сина та на косовицю,
Розчесала русі кудрі аж на потилицю.

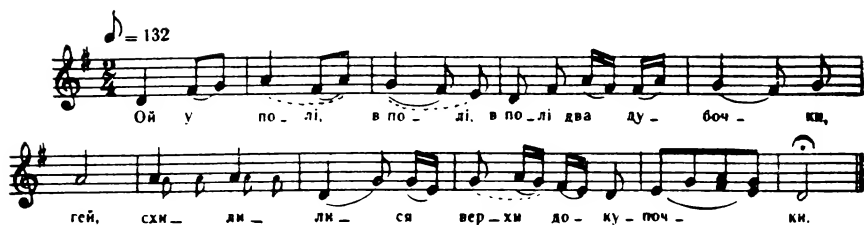
— Я думала, мій синочку, що будеш косити,
А ти кинув косу в росу та й став голосити.

— Ой коли б ти, мамцю, знала, яка то досада,
То ти б мене оженила, щоб була відрада.

— Одружися, мій синочку, візьми жінку-
любку,

Цілуй її, милуй її, як голуб голубку.

ОЙ У ПОЛІ, В ПОЛІ, В ПОЛІ ДВА ДУБОЧКИ, ГЕЙ

Ой у полі, в полі, в полі два дубочки, гей,
Схилилися верхи докупочки.

Схилилися верхи докупочки, гей,
Там сиділо аж два голубочки.

Сиділи, сиділи, знялись, полетіли, гей,
У чистім полі спочивати сіли.

Крилечками круту гору вкрили, гей,
Ніженьками всю травку збродили.

Ніженьками всю травку збродили, гей,
Вони собі речі говорили.

А якії речі? Та все про любови, гей,
Ґоре тому та нежонатому.

А ще гірше тому, а хто кого любить, гей,
Стисне до серденька та ще й приголубить.

Голубить, голубить, як голуб голубку, гей,
А пригортає, як мати дитину.

А пригортає, як мати дитину, гей.
Сушить, в'ялить молоду дівчину.

А як же я схочу, річку перескочу, гей,
Віддай мене, мати, за кого я схочу.

Чи за того пана, пана-генерала, гей.
Ґей, чи за того козака Івана.

ОЙ СЛУЖИВ Я В ВДОВИ

Ой служив я в вдови,
Та служив я в небоги
Сорок років ще й чотири.

Ой заплати, вдово,
Заплати, небого,
За сорок років ще й чотири.

— Ой заплати, вдово,
Заплати, небого,
За сорок років ще й чотири.

Ой вивела вдова,
Вивела небога
Сорок коней ще й чотири.

Ой винесла вдова,
Винесла небога
Сорок рублів ще й чотири.

А він коні взяв
І громаду зібрав:
— Розсудіте мене, люди.

А він гроші взяв
Ще й громаду зібрав:
— Розсудіте мене, люди.

Ой заплати, вдово,
Заплати, небого,
За сорок років ще й чотири.

Ой заплати, вдово,
Заплати, небого,
За сорок років ще й чотири.

Ой вивела вдова,
Вивела небога
Свою дочку найменшу.

Ой вивела вдова,
Вивела небога
Сорок волів ще й чотири.

А він дочку взяв
Ще й шапочку зняв:
— Розсудіте мене, люди.

А він воли взяв
І громаду зібрав:
— Розсудіте мене, люди.

Розсудіте мене, люди,
Розсудіте, громада,—
Тепер мені уся плата.

ОЙ УМРУ, МАТИ, УМРУ ЧЕРЕЗ ЧАР-ЧАРОВИНУ

The image shows a musical score for the song. It consists of three staves of music in a 2/4 time signature. The tempo is marked as quarter note = 144. The lyrics are written below the notes, with hyphens indicating syllable placement. The lyrics are: Ой ум - ру, ма - ти, ум - ру че - рез чар - ча - ро - ви - ну, че - рез чар - ча - ро - ви - ну, че - рез доч - ку в до - ви - ну.

— Ой умру, мати, умру через чар-чаровину,
Через чар-чаровину, через дочку вдовину.

— Не вмирай, мій синочку, та посадим садочок,
Та посадим садочок задля вдовиних дочок.

Ой всі дівчата прийшли, а вдовиної немає,
А вдовиної немає, моє серце умліває.

— Ой умру, мати, умру через чар-чаровину,
Через чар-чаровину, через дочку вдовину.

— Не вмирай, мій синочку, та поставим шиночок,
Та поставим шиночок задля вдовиних дочок.

Ой прийшли всі дівчата та до коршми гуляти,
А вдовиної немає, серце моє умліває.

— Ой умру, мати, умру через чар-чаровину,
Через чар-чаровину, через дочку вдовину.

Ой позволь, позволь, мати, та й про жарти вмирати,
Чи не прийдуть дівчата та мерця цілувати.

Ой прийшли дівчата та й мерця цілувати,
Та й мерця цілувати, з ними і вдовина дочка.

А той син не дивився та із лавки скотився,
Та із лавки скотився, та й за шию вчепився.

— Ой вари, мамо, пиво, бо буде людям диво,
Та благослови, мати, у вдови дочку взяти.

— Благословляю, сину, та вдовину дитину,
Та вдовину дитину та за вірну дружину.

ЯКБИ НЕ МАРИСЯ

$\text{♩} = 208$

Як-би не Ма-ри-ся, то я б не же-нив-ся,
роз-па-ли-ла ду-шу, же-ни-ти-ся му-шу.

Якби не Марися,
То я б не женився,
Розпалила душу,
Женитися мушу.

} 2

Якби не Марися
Та не її любощі,
То б не стояв коник
Осідланий на дощі.

} 2

ОЙ ГИЛЯ, ГИЛЯ, ГУСОНЬКИ, НА СТАВ

$\text{♩} = 120$

Ой ги-ля, ги-ля, гу-сонь-ки, на став.
Доб-рий ве-чір, сер-це-дів-чи-но, бо я ще не спав.

Ой гиля, гиля, гусоньки, на став.
Добрий вечір, серце-дівчино, бо я ще не спав. (2)

Ой не спав, не спав і не думаю спати,
Дай же мені, дівчино, повечеряти. (2)

— Я не топила і не варила,
На білу постілоньку спать положила. (2)

— Ой боже, боже, в кого я вдався,
Брів я через річеньку та й не вмивався. (2)

Ой не вмивався і не втирався,
Я до тебе, серце-дівчино, так поспішався. (2)

Ой вернуса я та умиюся,
На тебе, серденько, хоть подивлюся. (2)

— Ой не вертайся і не вмивайся,
Ти ж мені, серденько, й так сподобався. (2)

В мене криниця за перелазом,
Вмиємось, серце-козаче, обоє разом. (2)

У мене рушничок тонкий на кілку,
Обітремось, серце-козаче, хоть раз на віку. (2)

Моя хустина шовками шита,
Утрімося, серце-козаче, хоч буду бита. (2)

В мене рушничок тонкий, з верстата,
Обітремось, серце-козаче, у свого тата. (2)

ОЙ ХОДИЛА ДІВЧИНОНЬКА ПО САДУ

Ой хо-ди-ла дів-чи-нонь-ка по са-ду та са-ди-ла, мо-ло-да-я, роз-са-ду.

Ой ходила дівчиненька по саду
Та садила, молодая, розсаду.

Рости, рости ти, розсадо, в три листи.
Присилайся ти, козаче, в старости.

Ізібрала козаченька охота
Та прив'язав кониченька до плота,

А сам пішов попід тин рачки,
Чи не найде дівчиньки-швачки.

На дівчині вишивані рукава,
А в козака кучерява голова.

Сюди-туди кучерями потрясу
Та дівчині гостинчика принесу.

ГЕЙ, ОЙ ПІД ГАЙКОМ, ГАЙКОМ ЗЕЛЕНЬКИМ

Гей, ой під гай- ком, гай-ком зе- ле- нь- ким,
гай. гей, гей, ой під гай- ком. пра-во, зе- ле- нь- ним.

Гей, ой під гайком, гайком зелененьким,
Гей, гей, гей, ой під гайком, право, зелененьким.

Гей, там дівчина, право, жито жала,
Гей, гей, гей, до козака, право, розмовляла.

— Гей, ой козаче, право, козаченьку,
Гей, гей, гей, сватай мене, право, молоденьку.

Гей, а я твою, право, біду знаю,
Гей, гей, гей, ведеш коня, право, до Дунаю.

ОЙ ЯКБИ Я ЗНАЛА, ДЕ МІЙ МИЛИЙ ОРЕ

Ой як- би я зна- ла, де мій ми- лий о-
ре. то я би по- гна- ла сі- рі бич- ки в по- ле.

Ой якби я знала, де мій милий оре,
То я би погнала сірі бички в поле.

А мій милий оре за чорненьким лісом
Одним волом сірим, а другим перістим.

Ой оре він, оре, на шлях виганяє,
Молода дівчина жита дожинає.

— Ти дожинай жита, я доорю поля,
Та й повінчаємся восени обоє.

ОЙ МАТИ, МАТИ, МАТИ

$\text{♩} = 120$

Ой ма-ти, ма-ти, ма-ти! Час ме-не за-між да-ти,
 час ме-ні ме-жи лю-ди, чи не луч-че ме-ні бу-де.

— Ой мати, мати, мати!	— Ой доню, доню, доню!
Час мене заміж дати,	Жаль мені за тобою,
Час мені межи люди,	Жаль мені тебе буде,
Чи не лучче мені буде. } 2	Як чоловік бити буде. } 2

— Ой мати, мати, мати!
 Нема чого жалкувати,
 Як я буду статкувати, } 2
 То він буде шанувати. }

ОЙ КОНЮ МІЙ, КОНЮ, ТА ЗОЛОТА ГРИВА

$\text{♩} = 144$

Ой ко-ню мій, ко-ню, та зо-ло-та гри-ва,
 возь-ми ме-не, ко-ню, де дів-чи-на ми-ла

Ой коню мій, коню, та золота грива,
 Возьми мене, коню, де дівчина мила.

Їде козак, їде на чужеє поле,
 Ой там сиротина пшениченьку поле.

Поле ж вона, поле, кукіль вибирає,
 Вороному коню на межу кидає.

— Годі, сиротино, й годі працювати,
 Хочу тебе, мила, хочу тебе взяти.

ОЙ ЛЕТИЛА ГОРЛИЦЯ ЧЕРЕЗ САД

The image shows a musical score for the song 'Oy letila gorlytsya cherez sad'. It consists of two staves of music in a treble clef, 2/4 time signature, with a tempo marking of quarter note = 176. The lyrics are written below the notes. The first staff contains the first two lines of the song, and the second staff contains the next two lines. The lyrics are: 'Ой ле-ті-ла гор-ли-ця че-рез сад, че-рез сад, роз-пу-сти-ла пі-р'яч-ко на весь сад, гей, на весь сад.'

Ой летіла горлиця через сад,
Через сад,
Розпустила пір'ячко на весь сад,
Гей, на весь сад.

А хто ж тебе пір'ячко ізбере,
Ізбере,
То той мене, молодую, забере,
Гей, забере.

На горлиці пір'ячко — самий пух,
Самий пух.
Любив козак дівчиноньку в один дух,
Гей, в один дух.

На горлиці пір'ячко яриться,
Яриться.
Коли будемо, серденько, жениться,
Гей, жениться?

На горлиці пір'ячко, як рілля,
Як рілля.
Коли буде, серденько, весілля,
Гей, весілля?

На курочці пір'ячко яриться,
Яриться.
Не вродила, серденько, пшениця,
Гей, пшениця.

Ой маю я, маю надію,
Надію,
Що зробимо весілля в неділю,
Гей, в неділю.

ХТІЛА МЕНЕ МАТИ

$\text{♩} = 176$

Хті_ла ме_не ма_ти за май_стри_ка да_ти. Не хо_чу, не люб_лю,
за май_стри_ка не пі_ду. Чи те_ше, не те_ше, а все більше бре_ше

Хтіла мене мати
За майстрика дати.

Не хочу, не люблю,
За майстрика не піду.
Чи теше, не теше,
А все більше бреше.

Хтіла мене мати
За мельника дати.

Не хочу, не люблю,
За мельника не піду.
Мельник меле у млині,
Лає мамі ще й мені.

Хтіла мене мати
За гончара дати.

Не хочу, не люблю,
За гончара не піду.
Гончар горшки возить
Та жінку морозить.

Хтіла мене мати
За шевчика дати.

Не хочу, не люблю,
За шевчика не піду.
Шевчик іде горою,
Смердять руки смолою.

Хтіла мене мати
За писаря дати.

І хочу, і люблю,
За писаря я піду.
Писар пише, малює.
Обернеться, цілує.

ОЙ РОМАНЕ, РОМАНОЧКУ

Ой Романе, Романочку,
Сватай мою дочку,
А я тобі за вигоду } 2
Вишию сорочку.

І тонесечку,
І білесечку
За свою дочку } 2
Молодесечку.

ОЙ ДОЩ ІДЕ, ОЙ ДОЩ ІДЕ

$\text{♩} = 132$

Ой дощ і - де, ой дощ і - де, з тру - би во - да кап - ле.
 Роз - сер - див - ся, роз - гні - вав - ся мій ми - лий на ме - не.

Ой дощ іде, ой дощ іде,
 З труби вода капле.
 Розсердився, розгнівався
 Мій милий на мене.

Розсердився, розгнівався
 Мій милий на мене.
 Як загляне, серце в'яне
 І в нього, і в мене.

А у мене на городі
 Виросла тополя.
 Котрий мене вірно любить,
 То возьме й без поля.

А у мене на городі
 Та виросла вишня.
 Котрий мене вірно любить,
 Возьме й без намиста.

ОЙ НА СТАВУ, НА СТАВОЧКУ

Ой на ставу, на ставочку
 Два човники плаває.
 Два човники, два човники,
 А три риболовці.

Один каже: «Дівчино!»
 Другий каже: «Рибчино!»
 Третій каже: «Душко моя,
 Чи підеш за мене?»

— Ой пішла б я за тебе,
 Нема хати у тебе.
 Постав хату з лободи,
 А в чужу не веди.

Чужа хата така,
 Як свекруха лихая:
 Як не лає, то ворчитьсся,
 Та все в хаті не всидитьсся.

СІМ ДЕНЬ КОНОПЕЛЬ

Сім день конопель,
 Матірочки три дні.
 Не дай мене за п'яницю,
 Бо готові злидні. } 2

А з музики, із маляра
 Та не буде господаря:
 У неділю буде грати,
 В понеділок буде спати. } 2

У неділю буде грати,
 В понеділок буде спати,
 А в вівторок буде пити,
 А в середу жінку бити, } 2

А в четвер добивати,
 А в п'ятницю поховати,
 А в суботу підголився,
 А в неділю оженився. } 2

ЧОРНІ ОЧІ, ЯК ТЕРЕН

— Чорні очі, як терен,
Коли ми ся поберем, поберем? } 2

— Поберемся на весні,
Як зародять черешні, черешні. } 2

— Ой що ж це ти думаєш,
Що ти хліба не маєш, не маєш? } 2

— Будем їсти логазу,
Поки хліба привезу, привезу. } 2

— Ой що ж це ти думаєш,
Що ти хати не маєш, не маєш? } 2

— Поведу тебе в чужую,
Поки свою збудую, збудую. } 2

— Постав мені з лободи,
А в чужую не веди, не веди. } 2

Чужа хата така,
Як свекруха лихая, лихая. } 2

Ой дівчино, шумить гай,
Кого любиш, занехай, занехай. } 2

— Нехай шумить ще й гуде.
Кого люблю, мій буде, мій буде. } 2

ДІВОЧІ І ПАРУБОЧІ ДОТИНКИ ТА ЖАРТИ

НЕ БУДЕ НІ ПО-ТАТОВОМУ

Не буде ні по-татовому,
Не буде ні по-маминому. (2)

Не буде ні по роду його,
Бо не люблю переходу його. (2)

Ти мене, вражий сину, не займай.
Ти мені доганоньки не давай. (2)

Дала мені моя мати догану,
Породила на личеньку погану. (2)

ОЙ НЕ ХОДИ, БАРАБАШУ

Ой не ходи, Барабашу,
На вулицю нашу.
Через тебе, Барабашу, } 2
Припалила кашу.

Кашу припалила,
Борщу не зварила.
Через тебе, Барабашу, } 2
Мене мати била.

Ой чи била, чи не била,
Обіцяла бити.
Перестань же, Барабашу, } 2
До мене ходити.

— Ой не перестану,
Доки не достану
Твого личка, як яблучка, } 2
Дівочького стану.

— Кашу припалила,
Мені не до речі.
Той у мене не жених, } 2
Що на один вечір.

Ой у саду черешенька
Там то рясно родить.
Той у мене женишок, } 2
Що три роки ходить.

ОЙ ХОТИЛА МЕНЕ МАТИ

Ой хотіла мене мати
За рудого дати,
Було мені до порога } 2
Головоньку втяти.

Мене мати не слухала,
За рудого дала,
А ще й мені наказала, } 2
Щоб я шанувала.

А я його шанувала,
Шанувати мушу,
Ой господи милосердний, } 2
Возьми з нього душу.

Ой господи милосердний
З найвищого неба!
Вийми душу із рудого,
Рудому не треба. } 2

Вийми душу із рудого,
Рудому не треба,
Таки мені, моя мати,
Чорнявого треба. } 2

Я в середу родилася,
Горе мені, горе.
Не дай мене за старого,
Бо борода коле. } 2

Дай же мене за такого,
Що сіються вуса,
Він до мене кивне, моргне, } 2
А я засміюся.

Ой з-за гори кам'яної
Вітер марширує.
Нехай мене сякий-такий } 2
Дурень не цілує.

Нехай мене поцілує
Високий, тоненький,
В нього личко, як яблучко, } 2
А сам молоденький.

ЧОБІТ МЕНІ РОЗПОРОВСЯ

The image shows two staves of musical notation in 2/4 time. The tempo is marked as quarter note = 200. The lyrics are written below the notes. The first staff contains the first line of the song, and the second staff contains the second line. The lyrics are: Чо-біт ме-ні роз-по-ров-ся, па-лець ме-не бо-лить. О-дин ду-рень роз-гні-вав-ся, дру-гий не го-во-рить.

Чобіт мені розпоровся,
Палець мене болить.
Один дурень розгнівався,
Другий не говорить.

Чобіт мені розпоровся,
Палець мені видко.
Один дурень помандрував,
Другого не видко.

Я на твою левадоньку
Коровів не гоню.
Сватай, дурню, кого хочеш,
Я не забороню.

— За твоїми ворітьми
Зелена пшениця.
Як я тебе не возьму,
Не буду жениться.

— За моїми ворітьми
Колясочка їде.
Хіба б уже дурна була,
Що за тебе піде.

Закувала зозуленька
В попа на загаті.
Треба мені привикати
В свекрушиній хаті.

Ой не видно тої хати,
Видно одні сіни.
Ой там моїх два перстені
Навіки засіли.

Ой там моїх два перстені.
А одна обручка.
Як не хочеш мене взяти,
Є у мене сучка.

В мене сучка-бистроочка
Ще вища за хорта.
Перше мала за коханця,
А тепер — за чорта.

— Бодай же ти, дівчинонько,
Хоріла, боліла!
А скільки ж ти з моїх рук
Яблук переїла.

— Бо ти, дурний, купував,
Я, розумна, брала.
Тепер зима, яблук нема,
Щоб я купувала.

Чекай, дурню, до осені,
Як будуть родити,
Куплю мірку за копійку
Й не стану любити.

А ЯРЕМА ІЗ ХОМОЮ

А Я-ре-ма із Хо-мо-ю ро-ди-лись зи-мо-ю
Ой га ту-ла, ту-ла, ту-ла. ро-ди-лись зи-мо-ю.

А Ярема із Хомою
Родились зимою.

П р и с п і в:

Ой та тула, тула, тула,
Родились зимою.

А що Хома, що Ярема,
То все одно браття.

П р и с п і в:

Ой та тула, тула, тула,
То все одно браття.

Що на Хомі й на Яремі,
То все одно плаття.

П р и с п і в:

Ой та тула, тула, тула,
То все одно плаття.

Сіли вони на пеньку,
Розклали багаття.

П р и с п і в:

Ой та тула, тула, тула,
Розклали багаття.

Ой ходімо, пане-брате,
Та бога молити.

П р и с п і в:

Ой та тула, тула, тула,
Та бога молити.

Став Хома у притворі,
А Ярема аж надворі.

П р и с п і в:

Ой та тула, тула, тула,
А Ярема аж надворі.

А піп Хому як упік,
То Ярема ледве втік.

П р и с п і в:

Ой та тула, тула, тула,
То Ярема ледве втік.

Ой ходімо пане-брате,
Та рибочку ловить.

П р и с п і в:

Ой та тула, тула, тула,
Та рибочку ловить.

Пішов Хома аж на дно.
А Яреми й не видно.

П р и с п і в:

Ой та тула, тула, тула,
А Яреми й не видно.

КУЧЕРЯВИЙ МАРКО

Кучерявий Марко
Ходить по ярмарку,
Ні торгує, ні купує,
Тільки робить сварку.

Ой ішов я вулицею
Та й зайшов до Марка,
Загляну я у віконце,
А там за щось сварка.

Ой ішов я вулицею
Та й зайшов до Луця,
Загляну я у віконце,
А там за щось б'ються.

Ой ти козак і я козак,
Ми обидва козаки,
Ти без грошей, а я босий,
Ми обидва дураки.

Я Микола й ти Микола,
Оба ми Миколи,
Тебе били коло церкви,
Мене коло школи.

Ой піду я до Карпа,
А що Карпо діє?
В Карпа кури поздыхали,
Сам на бантах піє.

Ой був собі Лазур,
Великий чудақ,
Виліз він на хату,
Кричав: кудкудак!

А ДО МЕНЕ ЯКІВ ПРИХОДИВ

А до мене Яків приходив,
Коробочку раків приносив,
А я його раки узяла, }
А Якова з хати прогнала. } 2

-- Іди собі, Якове, з хати,
Бо на печі батько та мати,
На припічку маленькій діти. } 2
Нема тебе, Якове, де діти.

На ослоні тісно та тісно,
А під полом смішно та смішно,
На порозі курка сокоче, } 2
Нехай тебе любить, хто хоче.

ЧИ Я ТОБІ НЕ КАЗАЛА

$\text{♩} = 184$

- Чи я то бі не ка за да, як те ля та за га мя ла,
прий ди, сер це, на о бо ру, я з то бо ю по го во ру?

— Чи я тобі не казала,
Як телята заганяла,
Прийди, серце, на обору,
Я з тобою поговору?

Прийди, прийди, серце сам,
Вечеряти тобі дам,
Товариша не веди,
Бо не буде без біди.

Ой приходить товариш:
— Добрий вечір! Що варить?
— Не варила нічого,
Не боюся нікого.

Ой зварила кашеня,
Та й виїло кошеня,
А зварила в молоці,
То виїли молодці.

ОЙ БОЖЕ МІЙ! КАРАУЛ

Ой боже мій! Караул!
Що я наробила?
По коліна борода, } 2
А я полюбила.

По коліна борода,
А по п'яти вуса,
Я боюся цілувати, } 2
Бо він мене вкусить.

ОЙ ТАК РОБИ, ЯК ТВІЙ ТАТО

Ой так роби, як твій тато,
Скинув штани та вкрив хату,
Та сів собі на комині } 2
З дівчатами знакомими.

Ой так роби, як твій син,
Виносили з діжки сир...
До рябої кобили } 2
На зальоти ходили.

Наївшись, напившись,
Гвалт! Хочу женитися,
А як же я зголоднію, } 2
Де ж я жінку подіну?

ОЙ НА СТАВУ, НА СТАВОЧКУ

Ой на ставу, на ставочку
Пливе обичайка.
Ой чия то парубчина } 2
Превелика чванька?

Там-то чванька, вистав-ніжка,
Ще й набік маніжка.
Там-то вгору несеться, } 2
Як та жаба трясеться.

Ой чия то парубчина,
Ой чия то чванька?
Окрасила мати штани,
Дунав, що китайка. } 2

Окрасила мати штани
Із білого порту,
А як вийде на вулицю,
То дивиться к чорту. } 2

Штани мої китайові
Сліди замітають,
Три шеляги у кишені,
Та й ті заважають. } 2

Один шеляг на тютюн,
А другий на люльку,
А за третій, пане-брате,
Куплю собі жінку. } 2

ОЧЕРЕТ ЛУГОМ ГУДЕ

$\text{♩} = 184$

О-че-рет лу-гом гу-де, со-ва річ-ко-ю бре-де.
Пі-дій-ма-є со-ва криль-ця, ви-гля-да-є чор-но-брив-ця.

Очерет лугом гуде,
Сова річкою бреде.
Підіймає сова крильця,
Виглядає чорнобривця. } 2

Чорнобривець іде,
На добридень дає:
— Добридень тобі,
Бо ти жінка моя. } 2

Бо ти жінка моя,
Бо ти любка моя,
Бо ти любиш мене, } 2
Бо ти підеш за мене.

— Я й не жінка твоя,
Я й не любка твоя,
Я й не люблю тебе, } 2
Я й не піду за тебе.

Бо ти тонкий та високий
Ще й поганий, косоокий,
Ще й без верхньої губи, } 2
Як цілуєш, видно зуби.

Такий стан, як у баби,
Такі очі, як у жаби,
Такі вуса, як у рака, } 2
А сам рудий, як собака.

Такі вуса, як у рака,
А сам рудий, як собака,
Ще й на ногу налягаєш, } 2
Бо на плечах горба маєш.

— Чи я, мамцю, не доріс,
Чи я, мамцю, переріс?
Чи не врублена хата, } 2
Що не люблять дівчата?

— Ні, ти, синку, і доріс,
І ти, синку, переріс,
І дорублена хата, } 2
Лиш не люблять дівчата.

Піди, синку, до криниці
Та й напийся водиці,
Так любитимуть дівчата } 2
Любитимуть молодіці.

— А я йду і бреду
По коліна в лободу,
А я піду до дівчини, } 2
Що хороша на виду.

ЧИ НЕ ТОЙ ТО МИКИТА

Музична партитура для голосу. Темпозначення: $\text{♩} = 200$. Ритм: 2/4. Дві строки нот з українськими підписами.

Чи не той то Ми-ки-та, що на ньо-му сі-ра сви-та?
Чи не цей то Ми-ки-та, що з ви-льо-та-ми сви-та?

Чи не той то Микита,
Що на ньому сіра свита?
Чи не цей то Микита,
Що з вильотами свита?

Під віконцем зігнувся,
Чи не вийде Маруся?
А Маруся виходить
І горішки виносить.

А Маруся виходить
І горішки виносить.
Чи горішки кусати,
Чи Марусю цілувати?

ОЙ З-ЗА ГОРИ ВІТЕР ВІЄ

Ой з-за гори вітер віє,
Там Микита жито сіє.
— Микито, чи ти то?
— Не я то, мій тато.

Йшов Микита дорогою,
Рубав жито сокирою.
— Микито, чи ти то?
— Не я то, мій тато.

Микита-чичита
Погнав воли до жита,
Від жита до проса.
Де дівчина хороша,
Від проса до лану,
Найшов дівчину Голянчу.

ІХАВ САВКА СІРИМИ ВОЛАМИ

The image shows two staves of musical notation in G major and 2/4 time. The tempo is marked as quarter note = 120. The lyrics are written below the notes.

Іхав Сав-ка сі-ри-ми во-ла-ми та найшов тор-бу з пи-ро-га-ми.
Ксоб, тпру! Ксоб, тпру. Ва-си-ли-на! Ва-си-ли-на тор-бу вкра-ла.

Іхав Савка сірими волами
Та найшов торбу з пирогами.

Приспів:

Ксоб, тпру! Ксоб, тпру, Василина!
Василина торбу вкрала.

А ви, хлопці, не сваріться,
Пирогами поділіться.

Приспів:

Ксоб, тпру! Ксоб, тпру, Василина!
Василина торбу вкрала.

ІШОВ ГРИЦЬ З ВЕЧЕРНИЦЬ

Ішов Гриць з вечерниць
Темньої ночі,
Сидить гúся над водою,
Витріщила очі. } 2

Він до неї: «гиля, гиля»,
А вона присіла,
Якби була не сопілка,
Була б Гриця з'їла. } 2

Якби була не сопілка,
Не дорога дудка,
Кому була б зосталася
Дівчина-голубка? } 2

Ішов Гриць з вечерниць
Та й упав в помії,
Щоб дівчата не витягли,
Були б з'їли свині. } 2

НА ПОРОЗІ СТОЯЛА

На порозі стояла *,
Сухі дрова ламала.
Сухі дрова, гіркий дим,
Постояла, та не з тим.
Постояла, та не з тим,
Дала дулю через тин.
Дала дулю, дала дві,
Бо ти дурний, а я ні.
Дала дулю, дала сім,
Бо ти дурний і зовсім.
На степочку сиділа,
Рябу сучку доїла,
Надоїла молока,
Напоїла дурака.

ОЙ ІХАЛА, ІХАЛА

Ой їхала, їхала,
Побачила Міхала,
Побачила Міхася, } 2
Попід боки взялася.

Катерина і Василь
Сварилися за кисіль,
Катерина Василю } 2
Не давала киселю.

— Ой Василю, Василю,
Не їж мого киселю,
Бо мій кисіль гарячий, } 2
А ти, Василь, смердячий.

Катерина і Дем'ян
Сварилися за бур'ян,
Катерина Дем'яну } 2
Не давала бур'яну.

* Кожний рядок повторюється.

ПЛИВЕ ЧОВЕН ВОДИ ПОВЕН

$\text{♩} = 138$

Пли_ ве чо_ вен во_ ди ян чо_ вен

та все хлюп, хлюп, хлюп, хлюп, та все хлюп хлюп, хлюп, хлюп, та все хлюп, хлюп, хлюп, хлюп.

Пливе човен води повен
Та все хлюп, хлюп, хлюп, хлюп. (3)

Іде козак дорогою
Та все тюп, тюп, тюп, тюп. (3)

Пливе човен води повен
Та й накрився лубом. (3)

Не хвалися, козаченьку,
Кучерявим чубом. (3)

Бо прийдеться, доведеться,
Твій чуб розів'ється. (3)

А із тебе, козаченьку,
Вся челядь сміється. (3)

Пливе човен води повен
Та й накрився листом. (3)

Не хвалися, дівчинонько,
Червоним намистом. (3)

Бо прийдеться, доведеться
Намисто збувати, (3)

Молодому козакові
На тютюн давати. (3)

КАЗАВ, КАЗАВ ЧАБАН ДІВЦІ

Musical notation for the song 'Казав, казав чабан дівці'. It consists of two staves of music in a 2/4 time signature with a key signature of two flats. The tempo is marked as 192. The lyrics are written below the notes.

Ка_ зав, ка_зав ча_ бан дів_ ці: — Спе_ чи кор_ жа, зай_ му вів_ ці.
— Ой ти бре_ шеш, ти об_ ма_ неш, кор_ жа з'ї_ си і не зай_ меш.

Казав, казав чабан дівці:
— Спечи коржа, займу вівці.
— Ой ти брешеш, ти обманеш,
Коржа з'їси і не займеш. } 2

Ой там, ой там за горою,
Сам не знаю, за котрою,
Ой казала приходити,
Сам не знаю, що робити. } 2

Ти ж з мене сміялася,
Ти ж мені попалася.
Тепер свою біду бачу,
Ти смієшся, а я плачу. } 2

Ой чабане, чабане,
Покинь вівці пасти.
— Не покину, доки згину,
Бо навчуся красти. } 2

ТИ Ж МЕНЕ ПІДМАНУЛА

— Ти ж мене підманула,
Ти ж мене підвела,
Ти ж мені, молодому,
Вечеряти не дала. } 2

А хоч дала вечеряти,
То не дала ложки,
Насипала в черепочок,
Як собаці, трошки. } 2

Я до тебе приходив
 І яблучок приносив,
 А четвертий медівник — } 2
 Я до тебе, серце, звик.

— Ти до мене не ходи
 І яблучок не носи,
 Медівника не давай } 2
 І за мене забувай.

Шкода моїх білих ніг,
 Що я вийшла за поріг,
 Що я така пишна, } 2
 Як у саду вишня.

ОЙ ЛІЗ ІЖАК, ЛІЗ

$\text{♩} = 138$

Ой ліз ї- жак, ліз та й до во- ріт при- ліз.

Сте- ре- жи- ся, мій ми- лень- кий, бо ї- жак те- бе з'їсть.

Ой ліз їжак, ліз
 Та й до воріт приліз.
 Стережися, мій миленький,
 Бо їжак тебе з'їсть.

— Ой ти мила моя,
 Чорнобрива моя!
 Коло мого ти бока
 Та не бійся їжака.

Ой ліз їжак, ліз
 Та й в подвір'я приліз.
 Стережися, мій миленький,
 Бо їжак тебе з'їсть.

— Ой ти, мила моя,
 Чорнобрива моя!
 Коло мого ти бока
 Та не бійся їжака.

Ой ліз їжак, ліз
Та й до мене приліз.
Стережися, мій миленький,
Бо їжак тебе з'їсть.

— Ой ти, мила моя,
Чорнобрива моя!
Коло мого ти бока
Та не бійся їжака.

ОЙ ТИ, ГАРНИЙ СЕМЕНЕ

Ой ти, гарний Семене,
Іди сядь коло мене,
У мене гроші є, } 2
Сватай мене, Семене.

Ой Семене, Семене,
Чом не ходиш до мене?
У мене корова є, } 2
Сватай мене, Семене.

— Нащо мені та корова,
Як ти сама, як ворона?
Нащо мені та телиця, } 2
Як ти сама, як мазниця?

ОЙ КАЗАЛА ПРИХОДИТИ

Ой казала приходити,
Сам не знаю, що робити,
Ой казала під комору, } 2
Та не знаю під котору.

Чи під тую, що телята?
Чи під тую, що ягнята?
Чи під тую, де корова? } 2
Там дівчина чорноброва.

ОЙ ВІДКОЛИ Я ВРОДИВСЯ

Ой відколи я вродився,
То один раз я женився.
Любив Ганну і Тетяну,
Катерину і Голяну.
До того я долюбився,
Що геть чисто я обпився.

З ТОГО ЧАСУ, ЯК ЖЕНИВСЯ

З того часу, як женився,
Я ніколи не журився.
За Тетяну рубля дав,
Бо Тетяну сподобав,
За Марусю п'ятака,
Бо Маруся не така.

— Ой піду я до пана
Позивати Івана.
Ой чим же я не така, }
Що за мене п'ятака? } 2

ОЙ ЛИЮ НЕ ПОМАЛУ

Ой лию не помалу,
Любив дівчину змалу.
А ще дівча рачкувало, }
Як ся мені сподобало. } 2

Ой не ходи боса
Коло мого проса
Та не роби сліду }
Та на мою біду. } 2

В БЕРДИЧЕВІ У РАТУШІ

В Бердичеві у ратуші
Гуляє Гандзя в капелюші.
А хто хоче Гандзю знати, } 2
Прошу мене запитати.

Ой ти, Гандзю кучерява,
Під решетом ночувала.
Під решетом добре спати, } 2
Бо не треба накриватись.

Ані змерзне, ні зіпріє,
Бо дірками вітер віє.
Як решето подереться — } 2
Гандзя лиха набереться.

ОЙ ДІВЧИНО МИЛОСТИВА

Ой дівчино милостива,
Чим ти брови намастила?
— Намастила купервасом, } 2
Щоб любили хлопці часом.

Ти, дівчино біла!
Ти ягоди їла,
На козака задивилась } 2
Та й кісткою вдавилась.

НАВАРИЛА ЧАЧАВИЦІ

Наварила чачавиці,
Поставила на полиці.
Чачавиця вгору сходить, } 2
До дівчини солдат ходить.

Чачавиця вгору сходить,
До дівчини солдат ходить.
Чачавиця вгору дметься, } 2
А він з дівчини сміється.

ОЙ БУВ ЖЕ Я В ТИРАШПОЛІ

Музична партитура для голосу та фортепіано. Темпозначення: $\text{♩} = 192$. Ритм: 2/4. Діапазон: соль мажор. Текст пісні:

Ой був же я в Ти_раш_по_лі та ку_пив я ко_рець со_лі.
Ка_ди_на ти мо_я да ма_ли_на ти мо_я!

Ой був же я в Тирашполі
Та купив я корець солі.

П р и с п і в:

Калина ти моя да
Малина ти моя!

Та продав я корець солі,
Та купив я бараболі.

П р и с п і в.

А що мені по зарібку?
Гроші маю, втеряв дівку.

П р и с п і в.

Ой їхав я через Сквиру,
Здибав дівку Катерину.

П р и с п і в.

Я до неї привітався,
Бо сім років не видався.

П р и с п і в.

НЕ ЖУРИСЯ, ПРЕПОГАНА

Не журися, препогана,
Не до тебе я йду,
Як я схожу женитися, } 2
То я кращу знайду.

Ой вийду я на вулицю
Та й стану, та й стану,
Одна несе вареники, } 2
А друга сметану.

НА ВУЛИЦІ ДВІ КУРИЦІ

На вулиці дві куриці
З пітухами б'ються,
А баранці на віконці
Сидять та сміються:
— Хай-ха-ха! Хай-ха-ха!
Шкода мого пітуха.

На вулиці дві куриці
З когутом пасуться,
А в кімнаті дві дівчини
З когута сміються:
— Хі-хі-хі! Ха-ха-ха!
Якби нам когута.

ОЙ ХОДИВ Я ДО ДІВЧИНИ

Ой ходив я до дівчини
Аж чотири рази,
Вона мені показала } 2
Усі перелази.

— Сюди будеш уходити,
Сюди будеш виходити,
Туди будеш утікати, } 2
Ой як будуть доганяти.

ЗА ТЕТЯНУ, ЗА ТЕТЯНУ

За Тетяну, за Тетяну,
Що Тетяна вмерла,
А Тетяна на печі } 2
І ноги задерла.

Прийшов піп, прийшов дяк
Тетяну ховати,
А Тетяна на печі } 2
Стала реготати.

— Поховайте мене
Ні попи, ні дяки,
Поховайте мене } 2
Молоді козаки.

ДОГАДАЙСЯ, КОЗАЧЕ

Догадайся, козаче,
Чого дівчина плаче,
Чи колиски нової?
Чи дитини малої?

Догадався козак,
Постарався козак
І колиски нової,
І дитини малої.

НАЩО МЕНІ ЖЕНИТИСЯ

The musical score is written on four staves in a 2/4 time signature. The tempo is marked as quarter note = 192. The melody is in a major key. The lyrics are written below the notes.

На_ що ме_ ні же_ ни_ ти_ ся? На_ що ме_ ні жон_ ка?
Люб_ лять ме_ не мо_ ло_ ди_ ці й мо_ ло_ да дів_ чон_ ка.
О_ чад_ ра, чу_ мад_ ра, гу_ ра, гу_ ра, гу_ ра,
чу_ ман_ дри_ ха мо_ ло_ да, рі_ да, рі_ дай_ до_ на!

Нащо мені женитися?
Нащо мені жонка?
Люблять мене молодіці
Й молода дівчонка.

П р и с п і в:

Очадра, чумадра,
Гура, гура, гура,
Чумандриха молода,
Ріда, рідай-дона!

Запряжу я kota в дошку
Та поїду до Явдошки,
Запряжу я свиню в сани
Та поїду до Оксани.

П р и с п і в.

Запряжу я свиню в сани
Та поїду до Оксани,
Запряжу я дві кобили
Та поїду до Людмили.

П р и с п і в.

Запряжу я три когути
Ще й курку чубату
Та поїду в Бундурівку
По дівку багату.

П р и с п і в.

В Бундурівці густі хати,
Вітер не провіє.
Сама мати ложки мие,
Бо дівка не вміє.

П р и с п і в.

ОЙ НІКОМУ ТАК НЕ ГАРАЗД

Ой нікому так не гаразд,
Як тому баранцю,
Ціле літо вівцю ссе,
А зимою Гандзю.

Ой нікому так не гаразд,
Як тій молодиці,
Сама лежить на печі,
Ноги на полиці.

Ой нікому так не гаразд,
Ой як тому Савці,
Сам лежить на печі,
А ноги на лавці.

Ой нікому так не горе,
Як тій бідній Песці,
Сама лежить в борозні,
А ноги на стежці.

Ой нікому так не горе,
Як тій бідній сироті,
З'їла курку з пазурями —
Порпається в животі.

ОЙ У ЛІСІ НА МОГИЛІ

Ой у лісі на могилі
Там паслося дві кобилі,
Одна кара, друга бура,
Що то в дівок за натура? } 2

Що то в дівок за натура?
Пішла прати та й заснула,
Прийшла свиня та й торкає: } 2
— Вставай, дівко, бо світає. }

А Я В БАТЬКА ОДНИМ ОДНА

А я в батька одним одна
Та пошила штани з рядна.
Як пошила та й наділа,
Сама бачу, що до діла. } 2

Як пошила та й наділа,
Сама бачу, що до діла:
Ширінькою на чоло,
Щоб гарненько було. } 2

Як я була в свої мами,
То ніц не робила,
Тільки гуску на мотузку
До ставка водила. } 2

НАСТУПИВ, НАСТУПИВ

Наступив, наступив
Чорнявий на ногу.
— Ой ідім, ой ідім,
Єй-богу, додому. } 2

Була б же ти, Катерино,
Уже ся віддала,
Щоб ти була, Катерино,
Кабаків не крала. } 2

Катерина кабаків,
А Меланка мітки,
А Фросина виглядає,
Чи не йде хто звідки. } 2

ЯК Я В БАТЬКА ЄДИНИЦЯ БУЛА

Musical notation for the song 'Як я в батька єдиниця була'. It consists of three staves of music in 2/4 time, with a tempo marking of quarter note = 208. The lyrics are written below the notes.

Як я в бать_ ка є_ ди_ ни_ ця бу_ ла, без спід_ ни_ ці
хо_ ди_ ла, раз_ у_ раз_ у_ раз! Без спід_ ни_ ці, без кар_ ма_ на,
са_ ма ру_ да ще й по_ га_ на, раз_ чи_ му_ раз! Раз_ у_ раз_ у_ раз!

Як я в батька єдиниця була,
Без спідниці ходила,
Раз-ураз-ураз!
Без спідниці, без кармана,
Сама руда ще й погана,
Разчику-раз! Раз-ураз-ураз!

Сама руда ще й погана,
Ще й чоботи без підшов,
Раз-ураз-ураз!
Ще й чоботи без підків,
Бо чортмає передків,
Разчику-раз! Раз-ураз-ураз!

БІЛІ КРУПИ, ЧОРНА ГРЕЧКА

Білі крупи, чорна гречка,
Дурна дівка, як овечка.
Дурна, дурна, скрутилася,
Десь дурману об'їлася,
Походила, побродила,
Чортзна кого полюбила.

— Ой дівчино,
Дожидай талану,
Я до тебе, дівчино, } 2
Соколом прилину.

А дівчина
Дожидалася,
Сім день хати не мела } 2
Й не вмивалася.

ОЙ ПІД МОСТОМ РИБА З ХВОСТОМ

Ой під мостом риба з хвостом,
Нікому ловити,
А в Зятківцях такі дівки, } 2
Нікого любити.

Та паршива, та вошива,
Та коросту має,
А як вийде на вулицю, } 2
Гемби надуває.

Та паршива, та вошива,
То гнидей копиця,
А як вийде на вулицю, } 2
Ледве колишеться.

ОЙ ЖЕНИЛА МЕНЕ МАТИ

Ой женила мене мати,
Женила, женила —
Начетверо коромисло } 2
На мені побила.

Ой казала мені брати
Тую косооку —
Одно око до берега, } 2
А друге до току.

Ой казала мені брати
Тую пелехату —
Куди йде, пелехами } 2
Замітає хату.

Ой казала мені брати
Тую зателепу —
Поза вуха золотуха } 2
И на три пальці лепу.

Ой казала мені брати
Тую недорослу —
Куди йде, воші б'є,
Чухає жоросту. } 2

Оженився панок,
Взяв дівку непросту —
Куди йде, воші б'є,
Чухає жоросту. } 2

ЯК Я БУЛА В СВОГО БАТЬКА

Як я була в свого батька
Преподобницею,
Повішала фартушину
Над віконницею. } 2

І ворони клюють,
І сороки клюють,
А ті подлі дятли,
Як у бубон, б'ють. } 2

Як я була мала, мала,
Колисала мене мама,
А як стала підростати,
Стали хлопці колисати. } 2

БАТЬКИ НА ПЕРЕШКОДІ ЗАКОХАНИМ

КИНУ КУЖЕЛЬ НА ПОЛИЦЮ

$\text{♩} = 200$

Ки- ну ку- жель на по- ли- цю, са- ма пі- ду на ву- ли- цю.
Не- хай ми- ші ку- жель труб- лять, не- хай ме- не хлоп- ці люб- лять.

Кину кужель на полицю, } 2
Сама піду на вулицю. }
Нехай миші кужель трублять, } 2
Нехай мене хлопці люблять. } 2

На вулиці дудка пищить, } 2
Мене мати на піч тащить. }
На вулиці скрипка грає, } 2
Мене мати не пускає. } 2

— Іди, доню, не барися, } 2
За ворота та й вернися. }
— Що ж то мені за гуляння — } 2
За ворота та й вертання! } 2

Оце мені погуляти — } 2
Сім день дома не бувати. }
Сім день дома не бувати, } 2
Хліба й солі не з'їдати. } 2

ОЙ ВИЙДУ Я НА ГІРКУ

Ой вий-ду я на гір-ку та по-див-люсь на зір-ку,
та по-див-люсь на, зір-ку.

Ой вийду я на гірку
Та подивлюсь на зірку. (2)

Зоря в зорі грає,
Вся челядь гуляє. (2)

Вся челядь гуляє,
А мене мати лає. (2)

Хоть бий, мати, хоть лай,
А на вулицю пускай. (2)

Хоть скажуть «повільна»
Та гуляти довільна, (2)

Хоть скажуть «ледащо»,
То буду знати за що. (2)

Копай, мати, зілля,
З-під рожі коріння, (2)

Вари у горілці
Та давай своїй дівці, (2)

Вари у медочку
Та наповай свою дочку. (2)

УЖЕ ТРЕТІЙ ВЕЧІР, ЯК ДІВЧИНУ БАЧИВ

Музична партитура для двох голосів (сопрано та тенор/баритон) у тональності Д-бемоль мажор і 3/4 ритмі. Темпозначення: ♩ = 144. Текст пісні розташований під нотами.

У_ же тре_ тій ве_ чір, як дів_ чи_ ну ба_ чив,
хо_ дю ко_ ло ха_ ти, дів_ чи_ ни не ви_ да_ ти.

Уже третій вечір, як дівчину бачив,
Ходю коло хати, дівчини не видати.

Вийди, вийди, серце-дівчино,
Та потіш мою душу, рибчино.

— Не вийду, козаче, не вийду, собою,
Не веліла мати стояти з тобою.

Не веліла й не велить
З тобою цей вечір говорить.

ПОПІД ГОРУ КРУТУЮ

Музична партитура для двох голосів (сопрано та тенор/баритон) у тональності Д-бемоль мажор і 2/4 ритмі. Темпозначення: ♩ = 116. Текст пісні розташований під нотами.

По_ під го_ ру кру_ ту_ ю сто_ їть ку_ щик
те_ ре_ ну. Гей, гей, сто_ їть ку_ щик те_ ре_ ну.

Попід гору крутую
Стоїть кущик терену.
Гей, гей, стоїть кущик терену.

А під тим теренцьом
Стоїть дівка з молодцьом.
Гей, гей, стоїть дівка з молодцьом.

Стоїть дівка з молодцьом,
Накрилася рукавцьом.
Гей, гей, накрилася рукавцьом.

Ой як рукавець подеру,
Собі другий наберу.
Гей, гей, собі другий наберу.

Як молодця втеряю,
Собі другого не знайду.
Гей, гей, собі другого не знайду.

На вулиці дудка пищить,
Мене мати на піч тащить.
Гей, гей, мене мати на піч тащить.

На вулиці дудка грає,
Мене мати не пускає.
Гей, гей, мене мати не пускає.

Мене мати не пускає,
До кужеля заставляє.
Гей, гей, до кужеля заставляє.

Мати моя старая,
Яка ж бо ти дивная.
Гей, гей, яка ж бо ти дивная.

Як ти була молода,
На вулицю ходила.
Гей, гей, на вулицю ходила.

На вулицю ходила,
То й ти хлопців любила.
Гей, гей, то й ти хлопців любила.

Наказала мені мати
Всеї правди не казати.
Гей, гей, всеї правди не казати.

Як ти, мати, така була,
То ти своє вже забула.
Гей, гей, то ти своє вже забула.

ЧОРНА ХМАРА НАСТУПАЄ

Чорна хмара наступає,
 Дробен дощик накрапає.
 Гей, гей, уха-ха-ха,
 Дробен дощик накрапає.
 Дробен дощик накрапає,
 Мати сина навчає.
 Гей, гей, уха-ха-ха,
 Мати сина навчає.
 — Слухай, сину, мого слова,
 Не йди гулять, ночуй вдома.
 Гей, гей, уха-ха-ха,
 Не йди гулять, ночуй вдома.
 Та на тії вечериці,
 Де дівчата чарівниці.
 Гей, гей, уха-ха-ха,
 Де дівчата чарівниці.
 Де дівчата чарівниці,
 Стоять чари на полиці.
 Гей, гей, уха-ха-ха,
 Стоять чари на полиці.
 Стоять чари на полиці
 Та заправлені в горілці
 Гей, гей, уха-ха-ха,
 Та заправлені в горілці.
 Та заправлені в горілці
 Та для хлопців-молодців.
 Гей, гей, уха-ха-ха,
 Та для хлопців-молодців.
 Та й немитая та й ложечка,
 Болить мене головочка.
 Гей, гей, уха-ха-ха,
 Болить мене головочка.

МІСЯЦЬ СВІТИТЬ, А ЗОРІ НЕМАЄ

Мі- сяць сві- тить, а зо- рі не- ма-
є, чо- гось ме- не мо- я ма- ти ла- є.

Місяць світить, а зорі немає,
Чогось мене моя мати лає.

Лає, лає ще й береться бити:
— Не йди, доню, на чужину жити.

На чужині та все чужі люди,
А хто ж тебе жалувати буде?

На чужині ні батька, ні неньки,
Тільки в саду поють соловейки.

— Соловейку, ти мій рідний брате!
Виклич, виклич дівчиноньку з хати.

Виклич, виклич дівчиноньку з хати,
За щось маю її розпитати.

За щось маю її розпитати,
Чи не біла її стара мати.

— Ой не біла, тільки поругала,
Щоб з нелюбим пізно не стояла.

ОЙ ЧОМ НЕ ПРИЙШОВ, ЧОМ НЕ ПРИЇХАВ

$\text{♩} = 132$

Ой чом не прийшов, чом не приїхав,
 як я листи писала? Чи коня не
 мав, чи дороги не знав, чи ненька не пу- ска- ла?

— Ой чом не прийшов, чом не приїхав,
 Як я листи писала?
 Чи коня не мав, чи дороги не знав,
 Чи ненька не пускала?

— Ой я коня мав і дорогу знав,
 І ненька не спиняла.
 Найменша сестра, бодай не зросла,
 Сіделечко сховала.

— Не їдь, братику, не їдь, голубе,
 До тої чарівниці,
 Не вміє шити, ні вишивати,
 Ані пісень співати.

Поїдь, братику, поїдь, голубе,
 До мої товаришки,
 Вона вміє шити і вишивати
 І гарних пісень співати.

ОЙ СТАРИЙ ВОЛОХ ТА СІНО КОСИТЬ

$\text{♩} = 180$

Ой ста-рий во-лох та сі-но ко-сить, ста-ра во-ло-ши-ха
 ї-ти но-сить, ста-ра во-ло-ши-ха ї-ти но-сить.

Ой старий волох та сіно косить,
 Стара волошиха їсти носить. (2)

А бодай сіно та вогнем сіло,
Стару волошиху завершило. (2)

А старий волох хорошую дочку має,
Хорощую дочку має, на вулицю не пускає. (2)

Ой треба стати та череду пасти,
Щоб у волошихи дочку вкрасти. (2)

І собаки не гавкали, і ворони не крякали,
Як у волошихи дочку вкрали. (2)

ПІДУ Я ГОРОЮ

The image shows two staves of musical notation in a 2/4 time signature with a key signature of one flat (B-flat). The tempo is marked as quarter note = 126. The melody is written on a treble clef staff. The lyrics are written below the notes, with some words underlined. The first line of music corresponds to the lyrics: Пі-ду я го-ро-ю, я-ром-до-ли-но-ю. The second line of music corresponds to the lyrics: чи не знай-ду гніз-деч-ка, де ют-ка не-сь-ся.

Піду я горою,
Яром-долиною,
Чи не знайду гніздечка,
Де ютка несеться.

— Ти ж мене не любиш,
Тільки мене судиш,
Ти з мене смієшся
Та й не признаєшся.

Чи не знайду гніздечка,
Де ютка несеться,
Чи не знайду милого,
Що з мене сміється.

— А я тебе люблю,
Я ж тебе не судю,
З тебе не сміюся,
Тобі признаюся.

Ой уб'ю я качура,
Нехай качка кряче,
Піду до вдовиці,
Нехай дівка плаче.

Я ж тебе і люблю
І любити буду.
Признаюсь по правді,
Сватати не буду.

А в тої вдовиці
Прибрато в світлиці,
А в дівчини хата
Та й та не прибрата.

Я волів би взяти —
Не дозволить мати
Ще й уся родина.
Личко, як калина.

Личко, як калина,
Квіточками пахне.
Буду цілувати,
Аж поки не засне.

Гуляє, гуляє,
Підківками креше.
Молода дівчина
Русу косу чеше.

Вже націлувався,
Вже намілувався.
В саду соловейко
Вже нащетавався.

Варила я рибку
Та й не шумувала.
Мала ж я козака,
Та й не шанувала.

В саду соловейко
Щебече раненько.
Мому миленькому
Гулять веселенько.

Як буду варити,
Буду шумувати.
Буду парня мати —
Буду шанувати.

ОЙ З-ЗА ГОРИ ВІТЕР ВІЄ

Ой з-за го-ри ві-тер ві-є, жи-то по-ло-ві-є.
На ко-за-ка не-сла-вонь-ка — ро-би-ти не вмі-є.

Ой з-за гори вітер віє,
Жито половіє.
На козака неславонька —
Робити не вміє.

Ні сіяти, ні орати,
Жати не нагнеться,
Прийде нічка-осінночка —
До дівчини шлеться.

— Ой хоч шлися, хоч не шлися,
Хоч на рік наймися,
Як заслужиш штири воли,
Тоді оженися.

Як заслужиш штири воли,
П'ятую корову,
Яку схочеш, таку возьмеш
Дівку чорноброву.

Як заслужиш штири воли
Ще й рябу телицю,
Яку схочеш, таку возьмеш
Дівку-одиницю.

Як заслужиш штири воли,
Золоту ружину,
Яку схочеш, таку возьмеш
Молоду дівчину.

— Не веліла мені мати
Убогої брати,
Лиш веліла мені мати
З коровами брати.

Як не хочеш, дівчинонько,
Дружиною бути,
Дай же мені таке зілля,
Щоб тебе забути.

— Єсть у мене таке зілля
Коло перелазу,
Як дам тобі напитися,
Забудеш відразу.

Єсть у мене таке зілля —
Яблунька солодка,
Як дам тобі напитися,
Склониться головка.

ОЙ СЬОГОДНІ ДЕНЬ-ДЕНЬОЧОК

Ой сьогодні день-деньочок,
Пролітає все сніжочок.

Пролітає все сніжочок,
Замерзає бережочок.

Замерзає бережочок,
 Стоїть армія дівочок.
 Стоїть армія дівочок,
 А між ними парубочок.
 — Чого, Ваня, сумний ходиш?
 Чом до мене не говориш?
 — Як же мені говорити?
 Хоче батько оженити.
 Хоче батько, хоче мати
 Чарівниці мене дати.
 Хоче батько, хоче мати,
 Я ж не хочу її брати.
 Бо її мати чарівниця,
 А сестриця розлучниця.
 — Гей, я вас розлучаю,
 Бо я тебе вірненько кохаю.
 Причарувала мене з тобою,
 Як ту рибоньку з водою.
 Гуляй, рибко, по пісочку,
 А дівчина по садочку.
 Гуляй, рибко, з окунцями,
 А дівчина з молодцями.
 Гуляй, рибко, з пліточками,
 А дівчина з дівочками.

КАЗАВ МЕНІ БАТЬКО

♩ = 92

Ка - зав ме - ні бать - ко - Же - ни - ся, не - бо - же, гей, та не
 бе - ри вдо - ви - но - ї доч - ки, бо - ро - ни те - бе, бо - же.

Казав мені батько:
 — Женися, небоже,
 Гей, та не бери вдовиної дочки,
 Борони тебе, боже.

Бо вдовині дочки
Всі три вони рівні.
Гей, ходять вони, ходять по риночку,
Як тії королівни.

Ходять вони, ходять,
Хустинками мають,
Гей, не одному парню молодому
Оченьки зривають.

— Ой одна Марина,
Друга Катерина,
Гей, а за третю я добре знаю,
Бо то моя мила.

Ой маю я, маю
Надію у бозі,
Гей, що впіймаю сиву голубочку
В тиснишному розі.

Хоть я і впіймаю,
То вже не такую,
Гей, хоть пригорну до свого серденька,
То не такую щирую.

ЧИ ТИ МЕНЕ ВІРНО ЛЮБИШ

The image shows a musical score for the song 'Чи ти мене вірно любиш'. It consists of two staves of music. The first staff is a vocal line in treble clef, and the second staff is a piano accompaniment in bass clef. The key signature is one sharp (F#) and the time signature is 2/4. The tempo is marked as quarter note = 160. The lyrics are written below the notes.

Музична партитура для пісні «Чи ти мене вірно любиш». Партитура складається з двох рядків: верхній рядок — вокальна лінія, нижній — фортепіанне супроводження. Ключова підписана одним дієзім (F#), ритмічний розмір 2/4. Темп позначено як $\text{♩} = 160$. Лірика розташована під нотами.

Чи ти ме-не вір-но лю-биш, ко-за-че чор-ня-вий?

Чи, жар-ту-ю — чи зі мно-ю, тіль-ки ро-биш сла-ву?

— Чи ти мене вірно любиш,
Козаче чорнявий?

Чи, жартуючи зі мною,
Тільки робиш славу?

— Люблю тебе, дівчинонько,
Люблю ще й кохаю,
А твій батько все говорить,
Що я п'ю, гуляю.

Не жартую я з тобою,
Буду вік кохати,

Нехай тільки віддасть тебе
Та й за мене мати.

— Пригорнися, мій миленький,
Всю правдочку скажу,
Через тебе, мій миленький,
В темний гроб я ляжу.

— Як ти умреш ізвечора,
А я умру вранці,
Нехай же нас поховають
Та й у одній ямці.

Зорі сяють серед неба,
Дівчата співають,
А дівчину парубчина
Давно виглядає.

— Не виглядай, бо не вийду,
Мати не пускає,
За сусіда багатого
Мене заручає.

В знаки мені добре дались
Тії вечерниці.
Як не віддасть та й за тебе,
Піду у черниці.

Як не віддасть стара мати,
Личко замарніє,
А сусіди-воріженьки
Кажуть: багатіє.

Не діждуться воріженьки,
Хай їх бог скарає.
Як згубили вони пари,
Тільки місяць знає.

Серед гаю, біля шляху
В одну домовину
Засипали, заховали
Козака й дівчину.

З того часу, як дівчата
Веснянки співають,
Про нещасне те кохання
Сумно споминають.

З того часу на могилі
Стара мати плаче,
Над сивою головою
Тільки ворон криче.

ВОРОГИ-РОЗЛУЧНИКИ

ОЙ ЗАГУДУ, ЗАГУДУ

Musical score for the song "Ой загуду, загуду". The score consists of two staves of music in 2/4 time. The tempo is marked as 112. The lyrics are written below the notes.

Ой за - гу - ду, за - гу - ду, ой за - гу - ду,
за - гу - ду, а в цім се - лі не бу - ду.

Ой загуду, загуду, (2)
А в цім селі не буду.

Бо в цім селі вороги (2)
Надовкола налягли.

Куди піду, не люблять, (2)
Із ким стану, осудять.

ЧЕРВОНАЯ ЧЕРЕМШИНА

Червоная черемшина,
Білеє деревце.
— Чом до мене не говориш,
Моє любе серце?

— Ой рада б я говорити,
Таку мислю маю,
Кажуть люди й сама знаю,
Що ти іншу маєш.

Ой не піде дрібен дощик.
Без тучі, без грому.
Ой не піде дівка заміж
Та й без поговору.

Настучиться, нагримиться,
Дрібен дощик піде.
Набрешуться воріженьки,
Дівка заміж піде.

ЧЕРВОНАЯ КАЛИНОНЬКА

The image shows a musical score for the song 'Червона калинонька'. It consists of two staves of music in a 3/4 time signature with a tempo marking of quarter note = 144. The melody is written in a key with two flats (B-flat and E-flat). The lyrics are written below the notes.

Чер-во-на-я ка-ли-нонь-ка, бі-ле-є де-рев-це.
Чом не хо-диш, не го-вориш мо-є лю-бе-сер-це?

Червона калинонька,
Білее деревце.
— Чом не ходиш, не говориш,
Моє любе серце?

— Ой як мені, моя мила,
До тебе ходити?
Кругом живуть воріженьки,
Нас будуть судити.

— Нехай судять, нехай радять,
Вони про те знають,
Прийде лиха годинонька,
Вони й перестануть.

Над моїми ворітьми
Та чорная хмара,
А на мене, молодую,
Поговір, неслава.

Ой я тую чорну хмару
Рукавом розмаю.
Пережила шоговори,
Перебуду й славу.

ДВА ГОЛУБИ ВОДУ ПИЛИ

Два го-лу-би во-ду пи-ли, а два ко-ло-ти-ли.
Бо-дай ті-ї во-рі-жень-ки на сві-ті не жи-ли.

Два голуби воду пили,
А два колотили.
Бодай тії воріженьки
На світі не жили.

Бодай тії воріженьки
На світі не жили,
Щоб нас обох молоденьких
З пари розлучили.

Пусти мене, моя мати,
У гай погуляти,
Біленької лебедини
За долю спитати.

— Біленькая лебедино,
Де ти долю діла?

Чи у лісі загубила,
Чи в морі втопила?

Як у лісі загубила,
То піду шукати,
Як у морі утопила,
Буду пропадати.

Ой згоріла стирта сіна,
Нема ні стебельця.
Відраїли люди хлопця
Та від мого серця.

Відраїли лихі люди
Ще й відговорили,
А щоб же ми, моє серце,
В парі не ходили.

ОЙ НЕ ШУМИ, ЛУЖЕ

Ой не шу-ми, лу-же, зе-ле-ний бай-ра-че.
Не плач, не жу-ри-ся, мо-ло-дий ко-за-че.

Ой не шуми, луже,
Зелений байраче.
Не плач, не журися,
Молодий козаче.

Не сам же я плачу,
Плачуть карі очі,
Немає спокою
Ні вдень, ані вночі.

Сусіди близькії —
Вороги тяжкії
Не дають ходити,
Дівчину любити.

Я дівчину люблю
І любити буду,
Хіба я умру,
Що за ню забуду.

Як умру я, умру,
А ти будеш жива,
Прийди, подивися,
Де моя могила.

Там моя могила,
Край синього моря,

Де буйний вітер віє
І тиха розмова.

Прийди, подивися,
Не махай рукою,
Бо скажуть люди,
Жалуєш за мною.

Не махай рукою,
Не кидай землею,
Бо сама ж ти знаєш,
Як тяжко під нею.

Ой тим воно тяжко —
Любилися важко,
Тим воно тяженько —
Любились вірненько.

ОЙ ТАМ ЗА ДУНАЄМ ЛУЖКОМ-БЕРЕЖКОМ

$\text{♩} = 160$

Ой там за Ду-на-єм луж-ком-бе-реж-ком, ой там роз-мов-ля-є
со-кіл з ко-за-ком, ой там роз-мов-ля-є со-кіл з ко-за-ком.

Вар. $\text{♩} =$

Ой там за Ду-на-єм луж-ком-бе-реж-ком,
ой там роз-мов-ля-є со-кіл з ко-за-ком.

Ой там за Дунаєм лужком-бережком,
Ой там розмовляє сокіл з козаком. (2)

— Ой ти, соколоньку, ти, братику мій!
Ой чи був ти, брате, в моїй стороні? (2)

Ой чи був ти, брате, в моїй стороні?
Чи плаче, чи тужить дівча по мені? (2)

— Ой плаче ще й тужить, на ліжку лежить,
Правую ручку на серці держить. (2)

Ой прилетів сокіл та й сів на вікні:
— Добрий вечір, дівчино, чи чуєш, чи ні? (2)

Добрий вечір, дівчино, приніс тобі вість,
Вже твій миленький на подвір'ї їсть. (2)

Правая ручка стрепенулася,
А я, молоденька, зжахнулася. (2)

Горить, горить, свічі, вдень і вночі,
Нехай я надивлюся милому в очі. (2)

Чи такий мій миленький, як і перше був?
Чи змарнів на личку, бо в дорозі був. (2)

Де ж ти, мій миленький, так довго ходив,
Що ти ж, мій миленький, з личенька
змарнів? (2)

— Змарнів я, дівчино, змарніла і ти.
Через тебе, дівчино, впав я в клопоти. (2)

Через тебе, дівчино, впав я в сухоти,
Нема вночі спання, а вдень роботи. (2)

Хоч який день ясний, то я пересплю,
Хоч яка ніч темна, я до тебе йду. (2)

Може б очі спали, та ноги несуть,
Викохав дівчину, та люди беруть. (2)

Ходив я до тебе півтора року,
Доки не знали вороги збоку. (2)

Як іззнали, розклеготали,
Щоб ви на світі щастя не мали! (2)

Від бога щастя, від людей хвали,
Що нас, молоденьких, з пари розвели. (2)

ОЙ ЛЕТИЛА ЗОЗУЛЕНЬКА

Ой летіла зозуленька
 Через гай куючи.
 Заплакала дівчинонька,
 Білу постіль стелючи.

— Як я буду йти до вінця,
 Відчиняйте ворітця,
 Сидить дівка край віконця,
 Тяжко-важко журиться.

— Постіль моя, тонка, біла,
 Як на тобі жалко спати.
 Жалко спати і лежати
 І козачка дождити.

Не журися, дівча, мною,
 Я не буду з тобою,
 Я не буду тобі мужем,
 А ти мені жоною.

Козачина — славний хлопець
 Обіцявся мене взяти,
 Через лихі воріженьки
 Мене взяти не велять.

Як я буду вінчатися,
 То ти будеш дивитися,
 Будуть тобі дрібні сльози,
 Як той горох, котитися.

Ані думки, ані гадки,
 Щоб я була за тобою,
 Ти багатий, ти розумний
 І ти гарний сам собою.

Котилися дрібні сльози,
 Котилися, як горох...
 Ох ніхто ж так не кохався,
 Як кохалися ми вдвох.

ПОЖЕНУ Я ТОВАР НА ЯР

Пожену я товар на яр,
 На гору телята.
 Стану, гляну, подивлюся,
 Де милої хата.

Твоя хата за горою,
Моя — за другою.
Чи тужиш ти так за мною,
Як я за тобою?

— Не тужу я, не тужу я
І тужить не буду.
Кажуть люди ще й говорять,
Що я твоя буду.

Ой на ставу, на ставочку
Качечка ночує.
Не будемо, серце, в парі,
Душа моя чує.

Душа чує, душа чує,
Я й сам добре знаю.
Через лихі воріженьки
Покидать думаю.

Ой у млині два камені,
Один муку меле.
Десь мій милий, голуб сизий,
Забувся за мене.

— Ой забувся, не забувся,
Я сам добре знаю.
Через лихі воріженьки
Покидать думаю.

Чорна хмара заступає
Та й дощу не буде.
А з нашого закохання
Нічого не буде.

Ой як же ми любилися,
То й ненька не знала,
Тепер же ми розійшлися,
Як чорная хмара.

А з нашого закохання
Ні слави, ні вжитку.
Чорним очам нема спання,
А ніжкам спочинку.

Хоч яка нічка темна,
Хоч яка сльота,
Я до тебе, серце, йду,
Тримаюся плота.

Скриплять, скриплять ворітечка,
Нікому підперти.
Любилися, кохалися —
З жалю треба вмерти.

ПІД ЯБЛУНЬКОЮ, ПІД СОЛОДКОЮ

Під яб-лунь-ко-ю, під со-лод-ко-ю ко-хав-ся го-луб
із го-луб-ко-ю, ко-хав-ся го-луб із го-луб-ко-ю.

Під яблунькою, під солодкою
Кохався голуб із голубкою. (2)

Вони кохалися і увивалися,
На себе стрільця не сподівалися. (2)

Десь взявся стрілець, стрілець-молодець
Та вбив голуба із правого крильця. (2)

Та вбив голуба із правого крильця,
Та взяв голубку, взяв собі за жінку. (2)

Та взяв голубку, взяв собі за любку,
Завів її він у чисту світлицю. (2)

Дав їй їсти ярої пшениці,
Дав їй пити чистої водиці. (2)

Голубка не їсть, голубка не п'є,
Раненько встає, за миленьким гуде. (2)

Раненько встає, за миленьким гуде,
Під ту яблуньку все плакати йде. (2)

— Чом ти, голубко, не їси і не п'єш?
Десь ти, голубко, за миленьким тужиш? (2)

— Ой є у мене двадцять і чотири,
Вибирай собі, котрий тобі милий. (2)

— Я вже ходила, я вже вибирала,
Нема такого, що я кохала. (2)

Як заговорить, як дзвін задзвонить,
А як засміється, аж сад розів'ється. (2)

ЗА ВАСИЛЬОМ, ЗА ВАСИЛЬОМ

The image shows a musical score for the song 'За Васильом, за Васильом'. It consists of two staves of music in G major, 2/4 time, with a tempo marking of 160. The lyrics are written below the notes.

За Ва-сильом, за Ва-сильом, де Ва-силь по-дів-ся?
Пі-шов Ва-силь бе-ре-га-ми, аж за зе-ле-нів-ся

За Васильом, за Васильом,
Де Василь подівся?
Пішов Василь берегами,
Аж зазеленівся.

Ой здибає Василя
Хлопчина маленький:
— Куди, йдеш, Васиliku,
Такий молоденький?

— Ой іду я, пане-брате,
Та на косовицю.
— На кого ж ти покидаєш
Свою молодицю?

— Покидаю, пане-брате,
Товаришу свому,
Ой поки я з косовиці
Повернусь додому.

— Товаришу, рідний брате,
Доглянь мої жінки.
Як повернись з косовиці,
Нап'ємся горілки.

— Ой не штука, пане-брате,
Жінки доглядати.
Лихі люди, сусідоньки
Будуть прикладати.

ОЙ ЛИХО, ТА НЕ НАМ

Ой лихо, та не нам,
Нехай нашим ворогам.
Нехай наші вороги }
Виказяться до ноги! } 2

Нащо мені на стороні
Собаки держати?
Єсть у мене воріженьки }
Та й будуть брехати. } 2

Бо собаки, як держати,
Треба годувати.
А вороги свій хліб їдять }
І будуть брехати. } 2

РОЗЛУКА

СТОЛИ МОЇ ТЕСОВІЇ

$\text{♩} = 100$

Сто-ли мо-ї те-со-ві-ї, ска-тер-ки тир-со-ві,
о-чі мо-ї ка-рень-кі-ї, ще й чор-ні-ї бро-ви.

$\text{♩} = 160$

Сто-ли мо-ї те-со-ві-ї, ска-тер-ки тир-со-ві,
о-чі мо-ї ка-рень-кі-ї, ще й чор-ні-ї бро-ви.

Столи мої тесовії,
Скатерки тирсові,
Очі мої каренькії
Ще й чорнії брови.

Орав три дні у ярині,
А день у толоці,
Виплакала карі очі
За чотири ночі.

Очі мої каренькії,
Горе мені з вами,
Що будете ночувати
Цю ніченьку самі.

А вже мені ті чотири
Та й за вісім стали,
Бодай мому миленькому
Волики пристали.

Що будете цю ніченьку
Самі ночувати,
Бо поїхав мій миленький
У поле орати.

Не так воли, не так воли,
Щоб плуг полонився,
Щоб мій милий чорнобривий
Додому прибився.

ОЙ НА ГОРІ ВОГОНЬ ГОРИТЬ

Ой на горі вогонь горить,
А в долині димно.
Як я піду із Зятківець, }
Комусь буде дивно. } 2

Ой на горі вогонь горить,
А в долині жар, жар.
Як я піду із Зятківець, }
Комусь буде жаль, жаль. } 2

ЛИБОНЬ ЖЕ, Я ТУТ НЕ БУДУ

— Либонь же, я тут не буду,
Либонь же, я звідси помандрую. (2)

— Ой як будеш мандрувати,
Дай же мені, серце, знати. (2)

Дай же мені, серце, знати,
Звідки маю виглядати. (2)

Чи з Волині, чи з вулиці,
Чи з чистого поля-косовиці? (2)

— Ти, дівчино — яра рудо,
Вийди на вулицю та ще й хутко. (2)

— Ой не вийду, нема часу,
Вишлю тобі сестру свою старшу. (2)

Таке личко, такі брови,
Та не така, серце, до розмови. (2)

Хоч на личку рум'яніша,
Тільки я за ню проворніша. (2)

ТЕМНА НІЧКА, НЕВИДНАЯ

$\text{♩} = 152$

Тем- на ніч- ка не-вид-на- я, не спить, не спить ми-ла мо- я,
не спить, не спить тільки пла- че, во- на ме- не не по- ба- чить.

Темна нічка, невидная,
Не спить, не спить мила моя.
Не спить, не спить, тільки плаче,
Вона мене не побачить. } 2

Плине човен за водою,
— Іди, серце, поцілую,
Іди, іди, поцілую,
Бо поїду, не жартую. } 2

Іди, серце, поцілую,
Бо поїду, не жартую.
Плине човен ще й весельце —
Прощай, прощай, моє серце. } 2

ОЙ ТИ ДУБЕ, ДУБЕ, КУЧЕРЯВИЙ ДУЖЕ

$\text{♩} = 132$

Ой ти ду- бе, ду- бе, ку- че- ря- вий ду- же.
а на то- бі. ду- бе, два го- лу- би гу- де.

Ой ти дубе, дубе, кучерявий дуже,
А на тобі, дубе, два голуби гуде,

А третя голубка на версі воркоче.
Любив козак дівчиноньку, покидати хоче.

— Коли б же я знала, а що він покине,
 То я б свої брови та й позолотила.
 То я б свої брови та й позолотила,
 Свою головоньку шовком прикрасила б.
 Я б перед ним стала так, як тая пава,
 Своє личко біле слізеньками вмила б.
 — Ой я поїду в далеку країну,
 Я ж тебе, дівчино, навіки покину.
 — Ой щоб же я пава, то я б крильця мала,
 Я б тую країну кругом облітала б.
 Я б тую країну кругом облітала,
 Я свого милого по шапці впізнала б.
 Ой хоч не по шапці, то по козирочку,
 Стан високий, личко біле, брівки на шнурочку.

ШКОДА МОЇ ВЕЧЕРОНЬКИ

Шкода мої вечероньки,
 Що я наварила.
 Нема мого миленького,
 Що я полюбила.
 Шкода мої вечероньки,
 Що не була вдома.
 Не бачила миленького
 Сьогодні і вчора.
 Шкода мої вечероньки,
 Що не буду їсти.
 Там-то тяжко без милого
 Вечеряти сісти.
 Ой не жалко вечероньки,
 Що я простояла,
 Тільки жалко того парня,
 Що я утратила.
 Не я його утратила,
 Бо не була вдома,
 А змінився в дівки голос
 Ще й тиха розмова.
 Голосочок на лісочок,
 Слова підуть різно.

Не лай мене, моя мати,
 Що я ходю пізно.
 А хоть же я ходю пізно,
 То свій розум маю.
 Козакові-дуракові
 Та й не потураю.
 Бо в козака стільки ласки,
 Як на морі ряски,
 Бо в козака стільки думки,
 Як на морі шумки.
 Ой якби я лебедина,
 То б я крильця мала,
 То я б тую всю Україну
 Кругом облітала.
 То я б тую всю Україну
 Кругом облітала,
 То я б свого миленького
 По шапці впізнала.
 Ой по шапці, не по шапці,
 То по козирочку,
 Сам чорнявий, личко біле,
 Брови, як шнурочок.

ОЙ СУСІДОНЬКИ, ВИ ГОЛУБОНЬКИ МОЇ

Ой су-сі-донь-ки, ви го-лу-бонь-ки мо-ї!
Ко-ли б ви зна-ли, я-ке го-рень-ко ме-ні.

Ой сусідоньки, ви голубоньки мої!
Коли б ви знали, яке горенько мені.

Ой нагнівався мій милий на мене,
Відбирає срібні ключі від мене

Та відмикає рублену юмору,
Та забирає всю козацьку зброю.

Ой забув, забув перчатки на кілку,
Та покинув чорні брови на шнурку.

Ой забув, забув перчаточки з ручок
Та покинув тобі, мила, на значок.

ЗЕЛЕНА ДІБРОВО

Зе-ле-на діб-ро-во, ска-жи ме-ні
сло-во. Пе-ре-но-чуй ме-не, мо-ло-до-го.

Зелена діброво,
Скажи мені слово,
Переночуй мене, молодого.

Мене молодого
Й коня вороного
Ще й сидельце з-під злата самого.

Зелена діброво,
Скажи мені слово.
А що в світі найвище літає?

Чи той соколонько?
Чи той соловейко?
А чи тая сива зозуленька?

— Ні той соколонько,
Ні той соловейко,
Тільки тая сива зозуленька.

Я ДО ТЕБЕ НЕ ХОДИЛА

♩ = 138

Я до те - бе не хо - ди - ла, ти до ме - не сам хо - див,
ти до ме - не, мо - ло - до - ї, мед, го - рі - лоч - ку но - сив.

Я до тебе не ходила,
Ти до мене сам ходив,
Ти до мене, молоді, } 2
Мед, горілочку носив.

Ти до мене, молоді,
Мед, горілочку носив,
Ти до мене, молоді, } 2
Чорну стежечку убив.

А я тую чорну стежку
Сапожками попорю,
А на тій чорній стежці } 2
Клен-дерево посадю.

Рости, рости, клен-дерево,
Рости вгору високо.
Ой поїхав мій миленький } 2
У чужий край далеко.

Рости, рости, клен-дерево,
Рости вгору ще вище,
А щоб було миленькому } 2
На Україну видніше.

А Я СВОГО МИЛЕНЬКОГО

The image shows a musical score for the song 'А я свого миленького'. It consists of two staves of music in 3/4 time, with a tempo marking of 152. The melody is written on a treble clef staff, and the lyrics are written below it. The lyrics are: 'А я сво-го ми-ленько-го в військо ви-ряд жа-ла, а я йо-му, гей, зо-зу-леч-ку та й по-да-ру-ва-ла.'

А я свого миленького
В військо виряджала,
А я йому, гей, зозулечку
Та й подарувала.

А я йому зозуленьку,
А він соловейка,
Щоб йому, гей, жить легенько.
Мені веселенько.

Затопила, закурила
Мокрими дровами.
Нема мого, гей, миленького
З чорними бровами.

Ой візьму я відеречка
Та й піду по воду,
Там мій милий, гей, чорнобривий
Бреде через воду.

— Ой засвіти мені, мила,
Воскову свічку,
Нехай же я, гей, перебреду
Тихий Дунай-річку.

— Ой рада б я, мій миленький,
Аж дві засвітити,
Та боюся, гей, батька, неньки,
Щоб не розгнівिति.

Не pomoже, мій миленький,
Восковая свічка,
Бо розлився, гей, тихий Дунай
Ще й бистрая річка.

ОЙ ТАМ ЗА МОРЯМИ ОРЕЛ ВОДУ П'Є

Ой там за морями орел воду п'є.
Ой там за морями дівка сльози ллє. (2)

— Чого, дівко, плачеш, чого сльози ллєш?
Чи жаль тобі коня, чи збрї золотої? (2)

— Не жаль мені коня, ні збрї золотої,
Тільки жаль мені, серце, розлуки з тобою. (2)

ОЙ НІЧ МОЯ ТЕМНАЯ

The image shows a musical score for the song 'Ой ніч моя темная'. It consists of two staves of music in a 3/4 time signature with a key signature of two sharps (F# and C#). The tempo is marked as 132. The lyrics are written below the notes.

Ой ніч мо- я тем- на- я, ой ніч мо- я тем- на- я,
гей, гей. Як я бу- ду но- чу- вать?

Ой ніч моя темная,
Ой ніч моя темная, гей, гей,
Як я буду ночувать?

Як я буду ночувать,
Як я буду ночувать, гей, гей,
Що боюся сама спать.

Нема милого мого,
Нема милого мого, гей, гей,
Ні товариша його.

Десь поїхав та й нема,
Десь поїхав та й нема, гей, гей,
Сивенького сокола.

Десь поїхав на ліси,
Десь поїхав на ліси, гей, гей,
Боже, його принеси.

Ой піду я у садок,
Ой піду я у садок, гей, гей,
Та вирву я листочок.

Та вирву я листочок,
Та вирву я листочок, гей, гей,
Та прикрию слідочок.

А щоб пилом не припав,
А щоб пилом не припав, гей, гей,
Щоб мій милий не скучав.

Бо як буде скучати,
Бо як буде скучати, гей, гей,
То я буду плакати.

Нащо було кохатись,
Нащо було кохатись, гей, гей,
Як же тепер розстатись?

ОЙ ЛЕТИЛА ПАВА

The image shows the musical notation for the song 'Oy letila pava'. It consists of two staves of music in a 2/4 time signature with a key signature of one sharp (F#). The tempo is marked as quarter note = 144. The lyrics are written below the notes.

Ой ле-ті-ла па-ва, се-ред мо-ря впа-ла Не-ма і не
бу-де, не-ма і не бу-де, ко-го я ко-ха-ла.

Ой летіла пави,
Серед моря впала.
Нема і не буде,
Нема і не буде,
Кого я кохала. } 2

Ой летіла друга
Із темного луга.
Нема і не буде,
Нема і не буде
Мого вірного друга } 2

Ой летіла птиця,
Золотії крильця.

Нема і не буде,
Нема і не буде
Мого чорнобривця. } 2

Шила-вишивала,
Плакала-ридала.
Шила-вишивала,
Плакала-ридала,
Сльози проливала. } 2

По тім затужила,
Що вірно любила,
За тим заплакала,
За тим заридала,
Що вірно кохала.

ЗАШУМІЛИ ЛИСТОНЬКИ

♩ = 132

За-шу-мі-ли лис- тонь-ки, ста-ли об-па-да-ть.
Лю-бив ко-зак дів-чи-ноньку та й став по-ки-да-ть. ки-да-ть.

<p>Зашуміли листоньки, Стали обпадати. Любив козак дівчиноньку } 2 Та й став покидати. } 2</p> <p>За козаком дівчина Зажурилася, На білому личеньку } 2 Ізмінилася. } 2</p> <p>Ой сяду я, сяду я За тесовим столом, Напишу записочку } 2 Соколовим пером. } 2</p> <p>Напишу записочку Соколовим пером Та й пошлю до дівчини, } 2 Чи жива-здорова? } 2</p>	<p>— Здоров, здоров, дівчино, Ти зозулько моя! Через тебе, дівчино, } 2 Потеряв я коня. } 2</p> <p>Потеряв я коника Ще й сиделечко Через тебе, дівчинонько, } 2 Мое сердечко. } 2</p> <p>Потеряв я коника Ще й подушечку Через тебе, дівчино, } 2 Моя душечко. } 2</p> <p>Потеряв я коника Ще й нагайочку Через тебе, дівчиноньку } 2 Закоханочку. } 2</p>
---	--

ОЙ ГАЙ, МАМЦЮ, ОЙ ГАЙ, ЛЮБЦЮ

♩ = 92

Ой гай, мам-цю, ой гай, люб-цю, ой гай зе-ле-нень-кий.
Ви-їж-джа-є з нашо-ї де-рев-ні ко-зак мо-ло-день-кий.

Вар. ♩ = 100

Ой гай, ма-ти, ой гай, ма-ти, ой гай зе-ле-нень-кий.
Ой по-ї-хав з У-кра-ї-ни ко-зак мо-ло-день-кий.

Ой гай, мамцю, ой гай, любцю,
Ой гай зелененький.
Виїждає з нашої деревні
Козак молоденький.

Виїжджавши, шапочку знявши,
Низенько вклонився:
— Ой прощайте, слобожани,
Може з ким сварився.

Ой сварився, не сварився,
З товаришем бився
Та за тую дівчиноньку,
Що вірно любився.

Хоч сварився, не сварився,
Аби помирився.
Як виїхав на битий шлях,
Слізеньками вмився.

Поливайте, ляхи, шляхи,
Щоб не курилися.
Розважайте отця, неньку,
Щоб не журилися.

Поливайте, ляхи, шляхи,
Що куряться курно.
Розважайте дівчиноньку,
Що журиться журно.

Замітайте тую доріженьку,
Щоб не пилилася.
Розважайте тую дівчиноньку,
Щоб не журилася.

Замітайте тую доріженьку,
Щоб пилом не впала.
Розважайте тую дівчиноньку,
Щоб з личка не спала.

Поливали ляхи шляхи,
Вони все куряться.
Розважали отця, неньку,
Вони все журяться.

Замітали тую доріженьку,
Таки пилилася.
Розважали тую дівчиноньку,
Таки журилася.

Замітали тую доріженьку,
Таки пилом впала.
Розважали тую дівчиноньку,
Таки з личка спала.

Не жаль мені доріженьки,
Що пилом припала,
А жаль мені дівчиноньки,
Що дурно пропала.

ОЙ ЛЮБИВ ТА КОХАВ

$\text{♩} = 152$

Ой лю-бів та ко-хав, со-бі дів-чи-ну мав, гей, як у са-
ду виш-ня. За ли-хи-ми людь-ми та за во-ро-
га-ми гу-ля-ти, не вий-шла. вий-шла.

Ой любив та кохав,
Собі дівчину мав,
Гей, як у саду вишня.
За лихими людьми
Та за ворогами
Гуляти не вийшла. } 2

— Покидаю тебе,
Серденьтко моє,
Гей, єдиному богу,
А сам я піду,
А сам я поїду
В далеку дорогу. } 2

Дожидайся мене,
Серденьтко моє,
Гей, та до себе в гості,

Як виросте
В тебе у світлонці
Трава на помості. } 2

Росла та росла
Трава шовковая,
Гей, та вже й похилилась.
Ждала, ждала
Козака дівчина,
Та вже й зажурилась. } 2

Ой загув та загув
Сизий голубонько,
Гей, сидя на тичині.
Ох, ох, ох, ох, ох!
Молод козаченько
Покинув дівчину. } 2

ГЕЙ, ОЙ У ПОЛІ КЛЕН-ДЕРЕВО РІЗНО

Гей, ой у по - лі клен- де - ре - во різ - но,
гей, хо - дить ко - зак до дів - чи - ни піз - но

Гей, ой у полі клен-дерево різно,
Гей, ходить козак до дівчини пізно.

— Гей, ой не ходи, козаче, до мене,
Гей, бо неслава на тебе й на мене.

Гей, ще й на твого коня вороного,
Гей, ще й на тебе, парня молодого,

Гей, ще й на твоє золоте сидельце,
Гей, ще й на тебе, козаченьку-серце,

Гей, ще й на твою дротяну нагайку,
Гей, ще й на мене, дівчину-коханку,

Гей, ще й на твою зброю золотую,
Гей, ще й на мене, дівку молодую,

Гей, ще й на твою козацькую вроду,
Гей, ще й на мене, дівчину молоду.

Гей, а я слави повік не боюся,
Гей, з ким люблюся, то й не наговорюся.

Гей, з ким люблюся, то й не наговорюся,
Гей, з ким кохаюся, то й стану звінчаюся.

Гей, а в неділю рано-пораненько,
Гей, я ж думала, що то сонце сходить.

Гей, а то козак на риночку ходить,
Гей, вороного коня за повода водить.

Гей, сиву шапку в правій руці носить,
Гей, свого пана прехороше просить:

— Пане ж мій, пане! Пане мій, паночку!
Гей, пусти мене з року додомочку.

Гей, пусти мене з року додомочку,
Гей, плаче-тужить дівчина за мною.

— Гей, нехай тужить, вона перетужить,
Гей, нехай козак хоть року дослужить.

Гей, нехай плаче, вона перестане,
Гей, нехай козак на другий рік стане.

— Гей, як не будеш додому пускати,
Гей, то я буду ніччю утікати.

— Гей, як ти будеш ніччю утікати,
Гей, то я скажу в кайдани кувати.

— Гей, не куй мене, пане, у кайдани,
Гей, прикуй мене в шинкарки до лавки.

Гей, у шинкарки мед, вино, горілка,
Гей, у сусіди прехороша дівка.

Гей, у шинкарки мед, горілку пити,
Гей, у сусіди дівчину любити.

В КІНЦІ ГРЕБЛІ ШУМЛЯТЬ ВЕРБИ

The image shows a musical score for a song. It consists of two staves of music. The first staff is in treble clef, and the second staff is in bass clef. The tempo is marked as quarter note = 132. The key signature has one sharp (F#). The lyrics are written below the notes. The first line of lyrics is: "В кін- ці греб- лі шумлять вер- би, що я на- са- ди- ла." The second line of lyrics is: "Не- ма мо- го ми- лень- ко- го, що я по- лю- би- ла."

В кінці греблі шумлять верби,
Що я насадила.
Нема мого миленького,
Що я полюбила.

Ой немає миленького,
Поїхав за Десну.
Рости, рости, дівчинонько,
На другу весну.

Росла, росла дівчинонька
Та й на порі стала.
Ждала, ждала козаченька
Та й плакати стала.

Ой не плачте, карі очі,
Така ваша доля.
Полюбила козаченька
При місяці стоя.

Зелененькі огірочки,
Жовтенькі цвіточки.
Нема мого миленького,
Плачуть карі очки.

Болять, болять карі очі,
Серденько понило.
Не бачу я миленького,
І діло не мило.

ПІДМОВА І ЗРАДА

ТУМАН ЯРОМ ПО СИНЬОМУ МОРЮ, ДА ГЕЙ, ГЕЙ

Музична партитура з нотами та ліричним текстом. Темп позначено як $\text{♩} = 116$.

Ту-ман я-ром по си-ньо-му мо-рю, да гей, гей, ту-ман я-ром
по си-ньо-му мо-рю, за ту-ма-ном ні-чо-го не вид-но.

Туман яром по синьому морю, да гей, гей,
Туман яром по синьому морю,
За туманом нічого не видно.

Тільки видно глибоку криницю, да гей, гей,
Тільки видно глибоку криницю,
В тій криниці холодна водиця.

Ой там козак коня наповає, да гей, гей,
Ой там козак коня наповає,
А дівчина води підливає.

— Годі, дівча, води підливати, да гей, гей,
Годі, дівча, води підливати,
Сідай, сідай та й будем їхати.

Їдуть гору, їдуть ще й другу, да гей, гей,
Їдуть гору, їдуть ще й другу,
А на третій сіли спочивати.

А на третій сіли спочивати, да гей, гей,
А на третій сіли спочивати,
Стала дівча козака питати.

— Що то таке за такії гори, да гей, гей,
Що то таке за такії гори,
Що поросли шовковії трави?

А на третій стали спочивати, да гей, гей,
А на третій стали спочивати,
— Стели постіль та й лягаймо спати.

Дівча білу постіль постелила, да гей, гей,
Дівча білу постіль постелила,
Лягла спати та й заголосила.

— Ой боже ж мій, що я наробила, да гей, гей,
Ой боже ж мій, що я наробила?
Батька й неньку навек розгнівила.

ОЙ ЗАЦВІЛО СИНЄЄ МОРЕ РАЗНИМИ ЦВІТАМИ

The image shows two staves of musical notation in 4/4 time. The tempo is marked as quarter note = 176. The melody is written on a treble clef staff. The lyrics are written below the notes, with hyphens indicating syllable placement. The lyrics are: Ой за-цві-ло си-нє-є мо-ре раз-ни-ми цві-та-ми, не цві-та-ми, не цві-та-ми, та все ко-рабл-я-ми-ля-ми.

Ой зацвіло синєє море разними цвітами,
Не цвітами, не цвітами, та все кораблями-лями.

Межи тими кораблями матроси стояли,
Вони собі красну дівку ой та й підмовляли-ляли.

— Ой їдь, дівко, ой їдь, красна, їдь же ти із нами,
Купим тобі, красна дівко, на ножки сапожки-пожки.

Купим тобі, красна дівко, на ножки сапожки,
Ой на ножки сапожки, у вуха сережки-режки.

Накормим, напоїмо та й спати положим.
Ой спи, дівко, ой спи, красна, ой спи та доволі-волі.

Прокинулась красна дівка та й насеред моря:
— Матросики-голубчики, верніться додому-дому.

Матросики-голубчики, верніться додому,
Нехай же я розпрощаюсь з родом, з родиною-ною.

— Уже тобі, красна дівко, назад не вертаться,
Уже тобі, красна дівко, з родом не видаться-дасться.

ОЙ ТА СПИВСЯ КОЗАК, СПИВСЯ

The image shows a musical score for the song 'Ой та спився козак, спився'. It consists of two staves of music. The first staff is in treble clef with a key signature of one flat (B-flat) and a 3/4 time signature. The tempo is marked as quarter note = 132. The melody is written on a single line. The second staff is in bass clef with the same key signature and time signature. The lyrics are written below the notes, with hyphens indicating syllables that span across notes. The lyrics are: 'Он та спився козак, спився та із розу-му збився. Во-ро-но-му ко-ню, гей, та й на гри-ву схи-лився.'

Ой та спився козак, спився
Та із розуму збився.
Вороному коню,
Гей, та й на гриву схилився.

— Ой коню мій, коню,
Та коню вороненький!
Порадь мене, коню,
Гей, ще ж бо я молоденький.

— А я тебе, козаченьку,
Та радю — не порадю.
Сідай лиш на мене,
Гей, а я тебе запровадю.

Запровадю я тебе
У чистеє поле,
А там сиротина,
Гей, та пшениченьку поле.

Поле вона, поле,
Кукіль вибирає,
Коню вороному,
Гей, та й на межу кидає.

— Покинь, покинь, дівчинонько,
Та кукіль вибирати,
Стели синій жупан,
Гей, та й полягаєм спати.

— Не буду стелити,
Не буду й лягати,
Бо ти козак молоденький,
Гей, та й схочеш жартувати.

Молода дівчина
Лягла та й заснула.
Устав козак, поїхав,
Гей, дівчина й не чула.

Ой виїхав козаченько
За нові ворота.
Оглянеться назад себе,
Гей, стоїть бідная сирота.

— Ой на тобі, дівчинонько,
Та сто рублів на пиво.
Та сто рублів на пиво,
Гей, а червінця на мило.

ЇХАВ КОЗАК, ЇХАВ

The image shows two staves of musical notation in G major (one sharp) and 2/4 time. The tempo is marked as quarter note = 138. The melody is written on a treble clef staff. The lyrics are written below the notes, with hyphens indicating syllables across notes. The first staff contains the lyrics: 'Ї- хав ко- зак, ї- хав лу- га- ми- бе- ре- га- ми'. The second staff contains the lyrics: 'га- зди- бав дів- чи- ну з чор- ни- ми бро- ва- ми.' The music ends with a double bar line.

Їхав козак, їхав
Лугами-берегами
Та здивав дівчину
З чорними бровами.

А кінь йому каже:
— Їдьмо до Львова,
Їдьмо до Львова,
Там є молода вдова.

Здивав дівчину
Та й став коня радить,
Та й став коня радить,
Якби дівчину зрадить.

Як дівчину зрадиш,
Щастя-долю втратиш,
А як вдову зрадиш,
Щастя-долі не втратиш.

Він коня не слухав,
Взяв дівчину за руку,
Повів під калину
Та й зрадив дівчину.

Як зрадив дівчину
Та й на коня кивнув,
Молодій дівчині
Сто червінців кинув.

Ой виїхав козак
В зелену дубину:
— Що се буде, коню?
Я зрадив дівчину.

Виїхав козак
На жовтії піски,
Оглянеться назад —
Біжить дівча пішки.

— На тобі, дівчино,
Сто рублів на білля,

Сто рублів на білля,
А других — на мило.

Вставай раненько,
Вмивайся біленько,
Вмивайся біленько
Та й ходи хорошенько.

— Щоб тебе білила
Лихая година!
Відцуралась мене
Вся моя родина.

Відцуралась мене
Вся моя родина,
Десь узялась
Малая дитина.

Відцурався батько,
Відцуралась мати
Ще й той відцурався,
Що думав узяти.

ПОСПУСКАЛА ВЕРБА ГІЛЛЯ

Поспускала верба гілля,
А береза пруття.
Не вір, дівко, козакові,
Що каже: «Возьму тя». } 2

Як він тебе вірно любить,
Коло тебе сяде,
Як він тебе розпитає } 2
Та й другій розкаже.

Він з тобою вечір стоїть,
Підківками креше.
Де найбільше челядини, } 2
Він тебе оббреше.

А він тебе вірно любить,
Він тебе цілує.
Де найбільше челядини, } 2
Він з тебе глузує.

Не вір, паво, павичеві,
Що пір'ячко губить.

Не вір, дівко, козакові,
Що вірненько любить. } 2

Не вір, дівко, козакові,
Як тому катюзі.
Повір, дівко, гадинонці,
Що в темному лузі. } 2

Як гадина з куща вкусить,
То найдуться ліки.
Як він тебе з ума зведе — } 2
Неслава навіки.

ОЙ ІШОВ Я ВУЛИЦЕЮ РАЗ, РАЗ

Ой ішов я вулицею раз, раз.
не бачив я Марусеньки в образ.

Ой ішов я вулицею раз, раз,
Не бачив я Марусеньки в образ. (2)

Ой ішов я вулицею двічі,
Не бачив я Марусеньки ввічі. (2)

Ой ішов я повз Марусину хату,
Загубив я з постола заплату. (2)

Ой вернуса заплати шукати,
Чи не вийде Марусенька з хати. (2)

Підійду я під віконце, стукну,
Підійду я під другеє, грюкну. (2)

— Ой не стукай, козаче, не стукай,
Іди собі іншої пошукай. (2)

Ой дай, мамо, золотії ключі,
Кинуть йому подарунки в вічі. (2)

ОЙ ПРИСНИВСЯ МЕНІ СОН ДИВНЕНЬКИЙ

$\text{♩} = 132$

Ой при- снів - ся ме- ні сон див- нень- кий, у сві-
тлон- ці сплю- чи: гей, по- то- па- є
мій друг роз- лю- без- ний, від ін- шо- ї йду- чи.

Ой приснився мені сон дивненький,
У світлонці сплючи:
Гей, потопає мій друг розлюбезний,
Від іншої йдучи.

Нехай, нехай, нехай потопає,
Не буду тужити,
Гей, сама сяду та гірко заплачу
Та й так буду жити.

РОЗСИПАЛА ГОРІШЕНЬКИ ЩЕ Й ТЕРЕН

$\text{♩} = 120$

Роз- си- па- ла го- рі- шень- ки ще й те- рен.
О- біз- вав- ся гар- ний хло- пець ще й Се- мен.

$\text{♩} = 144$

Роз- си- па- ла го- рі- шень- ки ще й те- рен.
О- біз- вав- ся гар- ний хло- пець ще й Се- мен.

Розсипала горішеньки ще й терен.
Обізвався гарний хлопець ще й Семен.

— Ой Семене, Семеночку, Семене!
Чом не ходиш, не говориш до мене?

Прийде вечір, до іншої ти йдеш,
А до мене стиха голос подаєш.

Ой у батька на подвір'ї комора,
А в коморі стоїть кровать тесова.

На кроваті білая перина,
На перині молодая дівчина.

Своє дитя рученьками обняла,
Дрібненькими слізюньками облила.

Не слухала ні матінки, ні отця,
А послухала Семена-подлеца.

Я думала, що ти будеш чоловік,
А ти пустив неславочку на весь вік.

Я думала, що ти будеш любити,
А ти почав до трьох разом ходити.

ОЙ У ПОЛІ, В ПОЛІ, В ПОЛІ ДВА ДУБОЧКИ

Ой у по-лі, в по-лі, в по-лі два ду-боч-ки,
гей, схи-ли-ли-ся, гей, вер-хи до-ку-поч-ки.

Ой у полі, в полі, в полі два дубочки,
Гей, схилилися, гей, верхи докупочки.

Схилилися верхи докупочки,
Гей, там сиділо, гей, аж два голубочки.

Голубка воркоче, голубка не хоче,
Гей, козак дівчиноньку, гей, покидати хоче.

Не хоче ходити — не буду просити,
Гей, піду в сад зелений, гей, там я буду жити.

ОЙ НА СТАВУ, НА СТАВОЧКУ

Ой на ста-ву, на ста-воч-ку ка-чеч-ка но-
чу-є. Не бу-де-мо, сер-це, в па-рі, ду-ша мо-я чу-є.

Ой на ставу, на ставочку
Качечка ноче.
Не будемо, серце, в парі,
Душа моя чує.

Ой на ставу, на ставочку
Качечка несеться.
Ой чую я через люди,
Вражий син сміється.

Смійся, смійся, вражий сину,
На сміх тобі буде.
Трясла тебе сім літ тряся
Ще й хвороба буде.

— Ой дай мені, моя мати,
Хоч води напиться.
Хорошую дочку маєш,
Позволь подивиться.

— Ой у сінях коновочка,
Возьми та й напийся.
Сидить дочка край віконця,
Піди подивися.

— Подай мені, моя мати,
Холодної води.
А вже ж мені з твої дочки
Сміятися годі.

ОЙ ГОП ПО ЛІЩИНУ

Ой гоп по ліщину,
Полюбив козак дівчину.
Любив, любив та й покинув, }
Десь за другою полинув. } 2

Ой гоп по петрушку,
Полюбив козак Марушку.
Любив, любив та й покинув, }
Десь за другою полинув. } 2

Ой гоп по печериці,
Любив козак молодиці.
Любив, любив та й покинув, }
Десь за другими полинув. } 2

Ходив осінь, ходив зиму,
А під весну покинув.
А весною — чорт з тобою, }
Не жаль мені за тобою. } 2

ОЙ ПОЛОЛА ГОРЛИЦЯ ЛОБДУ, ЛОБДУ

Ой полола горлиця лобду, лобду
Та послала горлика по воду, гей, по воду.

— Лети, лети, горлику, не барись, не барись,
На молоді горлиці не дивись, гей, не дивись.

Бо чужії горлиці полетять, полетять,
Тебе, мого припутня, не схотять, гей, не схотять.

Ой полетів горличок та й нема, та й нема,
Полетіла горличка вже й сама, гей, вже й сама.

Ой догнала горлика на воді, на воді
Та вдарила горлика по крилі, гей, по крилі.

— Оце тобі, горлику, не вода, не вода,
Оце тобі горлиця молода, гей, молода.

ПОВІЙ, ВІТРЕ БУЙНЕСЕЧКИЙ

$\text{♩} = 144$

По-вій, вітре буйнесечкий, з глибо-
кого яру. Вернись, милий,
чорнобривий, з далекого краю.

Повій, вітре буйнесечкий,
З глибокого яру.
Вернись, милий, чорнобривий, } 2
З далекого краю.

Ой рад би я повіяти,
Коли яр глибокий.
Ой рад би я вернутися, } 2
Коли край далекий.

Яр глибокий — неглибокий,
Мусю повівати.
Край далекий — недалекий, } 2
Мусю прибувати.

Попід гору несла воду,
Коромисло гнеться.
Питається дочка мами, } 2
Чи милий вернеться.

— Ой як не вернувся досі,
Десь і не вернеться.
Найшов кращу десь від тебе, } 2
А з тебе сміється.

Хиліться, сухі лози,
Відкіль вітер віє.
Дивіться, карі очі, } 2
Чи милий не їде.

Хилилися сухі лози
Та вже й перестали.
Дивилися карі очі
Та й плакати стали. } 2

Дайте мені сокирочки
Вирубати лози.
Дайте мені хустиночки
Обітерти сльози. } 2

Сокирочка та й тупая
Лози не рубає.
Хустиночка шовковая
Сльози не втирає. } 2

Кохалися, любилися,
Як голубів пара.
Розійшлися, розвелися,
Як чорная хмара. } 2

А ДЕ БУЛО ЖИТО ТА ПШЕНИЦЯ

The musical score is written on two staves in a 2/4 time signature with a key signature of one sharp (F#). The tempo is marked as quarter note = 144. The melody is in the treble clef, and the accompaniment is in the bass clef. The lyrics are written below the notes.

А де бу-ло жи-то та пше-ни-ця, то те-пер об-до-ги.
Гей, а де бу-ло вір-не за-ко-хан-ня, гей, то те-пер во-ро-ги.

А де було жито та пшениця,
То тепер облоги.
Гей, а де було вірне закохання,
Гей, то тепер вороги.

А де було жито та пшениця,
То тепер став овес.
Гей, не по правді, мій миленький,
Гей, ізо мною живеш.

Не по правді, мій миленький,
Ізо мною живеш,
Гей, до іншої мед, горілку носиш,
Гей, а до мене не йдеш.

— Ой ти, мила, голубочко сива,
Застели китайкою двір,
Гей, щоб не стоптав чорних чобіточок,
Гей, і срібних підків.

— Щоб ти, милий, голубчику сивий,
Та цього не дождав,
Гей, а щоб мою червону китайку,
Гей, та під ноги топтав.

— Сади, мила, голубочко сива,
У воротях вербу.
Гей, а я буду від іншої їхать,
Гей, то до тебе зайду.

Як я буду від іншої їхать,
То до тебе зайду.
Гей, а до тої верби зеленої,
Гей, та й коня прив'яжу.

— Ой ти, милий, голубчику сивий,
Не треба в воротях верби.
Гей, як ти будеш від іншої їхать,
Гей, то до мене не йди.

ПОГОРІЛО В СТЕПУ СІНО

По го - рі - ло в сте - пу сі - но, не - ма ні ко - пи - ці.
Від - цу - рав - ся ко - зак дів - ки че - рез ве - чер - ни - ці.

Погоріло в степу сіно,
Нема ні копиці.
Відцурався козак дівки
Через вечерниці.

} 2

Відцурався козак дівки
Через вечерниці.
Через тії вражі дочки,
Через молодиці. } 2

Ой пошлю я чорну галку
В море рибку їсти,
Щоб принесла чорна галка
Від милого вісти. } 2

Полетіла чорна галка
Та й не барилася,
А принесла мені звістку,
Щоб не журилася. } 2

— Не журися, дівчинонько,
Бо я не журюся,
Іди собі, дівча, заміж,
А я й оженюся. } 2

— Поший мені, моя мати,
Сорочку в три пілки,
Щоб до мене не пристали
Людські поговірки. } 2

— А я тобі, моя доню,
Пошию в чотири,
А щоб тебе, моя доню,
Вся челядь любила. } 2

— Ой не треба, моя мати,
Щоб челядь любила,
Не з одним я вражим сином
Неславу зробила. } 2

Вчепи мені, моя мати,
На шию верьовку,
Буду іти з сього світа
На його головку. } 2

Вчепи мені, моя мати,
На шию тоненьку,
Буду іти з сього світа
Ще й на його неньку. } 2

ОЙ У ЛУЗІ КАЛИНОНЬКА, В ЛУЗІ

Ой у лу-зі ка-ли-нонь-ка, в лу-зі. Чо-гось мо-я
го-ло-вонь-ка в ту-зі, чо-гось мо-я го-ло-вонь-ка в ту-зі.

Ой у лузі калинонька, в лузі.
Чогось моя головонька в тузі. (2)

Чогось моя головонька в тузі,
Поламалась поличенька в плузі. (2)

Чи полицю до плуга тесати?
Чи до дівчини на всю ніч чесати? (2)

І полицю до плуга потесав,
І до дівчини на всю ніч почесав. (2)

Закинув я свитину на спину,
А сам до дівчини на всю нічку двинув. (2)

Ой приходю в середне віконце:
— Добрий вечір, дівчинонько-серце! (2)

Ой відчини, дівчинонько, сїни,
Бо мало мене собаки не з'їли. (2)

— Нехай тебе собаки з'їдять,
Бо коло мене кращі тебе сидять. (2)

Нехай би були тебе собаки із'їли,
Бо у мене багаті сиділи. (2)

— Ой відчини, дівчинонько, двері.
Нехай подивлюся, які кавалери. (2)

Ой не вспів я на лавочку сїсти,
Дала мені перепілку з'їсти. (2)

Ой не вспів я на лавочку сїсти,
Дала ж мені житній пиріг їсти. (2)

Ой із'їв же я крильце ще й реберце.
Сперло мене під груди й під серце. (2)

Не вспів же я два пироги з'їсти,
Не міг же я на коника сісти. (2)

Козак по конику, як гадина, в'ється,
З нього дівчина в кватирці сміється. (2)

— Не смійся ж ти, дівчинонько, не смійся,
Бо я в твоїй хаті трутизни наївся. (2)

Вийшла мати із нової хати:
— Либонь, тобі ворожки шукати. (2)

— Не pomoже, моя мати, ворожка рука,та,
Лиш pomoже, моя мати, рискаль та лопата. (2)

Не pomoже ні дядько, ні тітка,
Лиш pomoже біленька намітка. (2)

Не pomoже ні брат, ні сестриця,
Лиш pomoже соснова тертиця. (2)

ОЙ ТИ, ДІВЧИНО-ЧАРІВНИЧЕНЬКО

The musical score is written in a single system with three staves. The key signature has two flats (B-flat and E-flat), and the time signature is 6/8. The tempo is marked as quarter note = 112. The melody is simple and folk-like. The lyrics are written below the notes, with hyphens indicating syllables that span across notes. The lyrics are: Ой ти дівчино-чарівниченко! Причарувала моє серденько, причарувала мою ти душу, тепер до тебе ходити мушу.

— Ой ти, дівчино-чарівниченко!
Причарувала моє серденько,
Причарувала мою ти душу,
Тепер до тебе ходити мушу.

Ой ти, дівчино зарученая,
Чого ти ходиш засмученая?
— Ой ходю, ходю засмученая,
Що не по правді зарученая.

— Ой ти, дівчино, словами блудиш,
Сама не знаєш, кого ти любиш.
— Ой знаю, знаю, кого кохаю,
Тільки не знаю, з ким жити маю.

Ой знаю, знаю, кого кохаю,
Тільки не знаю, з ким жити маю.
Ой знаю, знаю, із ким кохаюсь,
Тільки не знаю, з ким повінчаюсь.

Вийду на поле, гляну на море,
Сама ж я бачу, що мені горе.
Сама ж я бачу, чого я плачу,
Свого милого більш не побачу.

Буду стояти на тім камені,
Поки не прийде милий до мене.
Буду терпіти велику муку,
Поки не скаже: «Дай, мила, руку».

Вийду на поле, на ту забаву,
Де я з миленьким мала забаву.
З ріжного цвіту вінки сплітала,
Біленьким личком всіх чарувала.

Ти присягався передо мною
Буть моїм мужем, а я — жоною.
Не щира була присяга твоя,
Буду казати світу цілому.

Буду казати світу цілому,
Щоб він не вірив нігде нікому,
Бо я самая тее узнала,
Коли невірного вірно кохала.

Бо я самая тее узнала,
Коли невірного вірно кохала.
Кого любила, той за дверима,
Кого не знала, мужем назвала.

ОЙ У ПОЛІ ДВІ ТОПОЛІ

$\text{♩} = 144 - 152$

Ой у по-лі дві то-по-лі, од-на дру-гу та й ви-хи-ту-є.
 А в ко-за-ка дві дів-чи-ни, од-на дру-гу та й ви-пи-ту-є.

Ой у полі дві тополі,
 Одна другу та й вихитує.
 А в козака дві дівчини,
 Одна другу та й випитує. } 2

— Товаришко-голубочко!
 Чи була ти на гуляннячку?
 Чи бачила, чи виділа
 Моє вірне закоханнячко? } 2

— Ой бачила, ой виділа,
 А ще сіла та й посиділа.
 Там-то питав, там-то здихав,
 Чом та друга не виходила? } 2

— Ой щоб тобі, товаришко,
 Та виїли комарі очі!
 Щоб ти з моїм закоханням
 Не стояла опівночі. } 2

Ой на тобі, товаришко,
 На рукава полотенечка,
 Та не ходи по вулиці,
 Та не суши мого сердечка. } 2

Ой на тобі, товаришко,
 Ой на тобі п'ятака плати,
 Я не хочу із тобою
 Сукупного жениха мати. } 2

Роман-зілля, роман-зілля
 Попід межу похиляється.
 Ой чула я ж через люди,
 Що мій милий поклоняється. } 2

Ой що ж мені по роману,
 Як у ньому ягідок нема.
 Ой що ж мені по поклону,
 Як його самого нема. } 2

Витоптала черевички,
 Попід гору вибігаючи.
 Виплакала карі очі,
 Миленького виглядаючи. } 2

КОЛО МЛИНА, МЛИНА

The musical score is written on two staves. The first staff is in 3/4 time with a tempo marking of quarter note = 144. The melody is in G major. The lyrics are written below the notes. The second staff continues the melody with more lyrics.

Музична партитура з нотами та ліричним текстом. Темпозначення: $\text{♩} = 144$. Ключ: G-мажор. Ритм: 3/4.

Коло млина, млина
 Зацвіла калина.
 Породила бідна вдова
 Хорошого сина. } 2

Не так породила,
 Як ізмалювала
 На мою сухотоньку,
 Щоб я сподобала. } 2

— Я сьогодні буду,
 А завтра поїду,
 Будеш, мила, припадати
 До мого сліду. } 2

Будеш припадати,
 Будеш примовляти:

— Ой десь мого миленького } 2
 Сей день не видати.

Чи він з коня вбився,
 Чи з дороги збився?
 Чи з іншою на розмові
 Сей день забарився? } 2

Як з дороги збився,
 Потіш його, боже,
 Як з іншою на розмові,
 Скарай його, боже! } 2

Скарай його, боже,
 При душі і тілі,
 Що він мене покидає
 При такій надії. } 2

ОЙ ТИ, МІСЯЦЮ

Ой ти, місяцю,
А я зіронька ясна,
Ой ти, козаче,
А я дівонька красна.

Ой ти, козаче,
А я дівонька красна,
В вишневім саду
Тобі коника пасла.

Ой пасла, пасла
До темненької ночі,
Припала роса
На мої карі очі.

Не так на очі,
Як на русую косу,

Серце-козаче,
Віночка не доносю.

Ой дай же, боже,
Віночка доносити,
Буду ворогів
На весілля просити.

— Як же ти хтіла
Віночка доносити,
Було до мене
В садочок не ходити.

Як же ти хтіла
Віночка доносити,
Було від мене
Мед-горілки не пити.

ОЙ ТАМ БІЛЯ РІЧКИ, ОЙ ТАМ БІЛЯ БРОДУ

Ой там бі_ля річ_ки, ой там бі_ля бро_ду
кли_че ко_зак дів_ку до се_бе в ко_мо_ру.

Ой там біля річки, ой там біля броду
Кличе козак дівку до себе в комору.

— Не піду, козаче, не піду, соколю,
Бо я молоденька боюсь поговору.

— Не бійся, дівчино, не бійся, рибчино,
Нічого не зробить козак молоденький.

Не спала ніченьку, не спала другуго,
На третюю нічку лягла та й заснула.

На третю нічку лягла та й заснула,
Козак насміявся, дівчина й не чула.

Дівчина схопилась та й заголосила:
— Ой боже мій, боже! Що я наробила?

Ой боже ж мій, боже! Що я наробила?
Навік свою неньку та і розгнівила.

Дівчина схопилась, як горлиця б'ється,
Козак коло неї лежить та сміється.

— На тобі, дівчино, три рублі на мило,
Три рублі на мило, а десять на пиво.

Милом наміляйся, пивом напивайся,
Щоб ненька не знала, що вірно кохався.

Милом намілялась, пивом напивалась,
На шосту неділю та й ненька дозналась.

А в неділю рано мати дочку біла:
— Де це ти, доню, вінок загубила?

Я ТЕБЕ КОХАВ, ЯК У САДОЧКУ ГРУШУ

Я те-бе ко-хав, як у са-доч-ку гру-шу,
те-пер я те-бе та й за-ли-ши-ти му-шу.

— Я тебе кохав, як у садочку грушу,
Тепер я тебе та й залишити мушу. (2)

Я тебе кохав, як у садочку вишню,
Тепер я тебе та й залишити мислю. (2)

— Женись, козаче, як вітер по дорозі,
Мені, молодій, іншого суди, боже. (2)

Женись, козаче, так, щоб люди не знали
Та щоб над тобою псалтирочки читали! (2)

Женись, козаче, так, щоб люди говорили,
Щоб по тобі всі дзвони задзвонили! (2)

Ой зморозило червону ю калину,
Плакала дівчина, колишучи дитину. (2)

ОЙ У ЛУЗІ, В ЛУЗІ ВАСИЛЬ СІНО КОСИТЬ

Швидко

Ой у лузі, в лузі Василь сіно ко- сить.
А йому Марія дитину при- но- сить.

Ой у лузі, в лузі Василь сіно косить,
А йому Марія дитину приносить. (2)

— Василю, Василю, на тобі дитину,
Далєбі, Василю, на покіс покину. (2)

— Маріє, Маріє, а що ж тобі дати,
Щоб за це не знали ні батько, ні мати? (2)

— Василю, Василю, і сто рублів дати,
Таке будуть знати і батько і мати. (2)

— На тобі, Маріє, корову з телятком,
Не кажи, Маріє, що я йому батько. (2)

На тобі, Маріє, ще й семеро хліба
Та скажи, Маріє, на якого діда. (2)

— Тих семеро хліба — тра ножа вкряти,
На старого діда гріх буде казати. (2)

Ой у лузі, в лузі Василь сіно косить.
Йому стара мати обідать приносить. (2)

— Василю, Василю, що це за причина,
Що там на покосі малая дитина? (2)

— Ой у лузі, в лузі Марія блудила,
Марія блудила, дитину згубила. (2)

— Маріє, Маріє, чого в лузі блудиш?
Либонь, ти, Маріє, мого сина любиш? (2)

— Якби не любила, то би й не блудила,
Я за твоїм сином бистру річку брила. (2)

ЧОРНОМЕРЕЦЬ, МАМЕНЬКА, ЧОРНОМЕРЕЦЬ

Чор-но-мо-рець, ма-мень-ка, чор-но-мо-рець
ви-вів ме-не бо-су-ю на мо-ро-зець.

Чорноморець, маменька, чорноморець
Вивів мене босую на морозець.

Вивів мене босую та й питає:

— Чи є мороз, дівчино, чи немає?

— Хоч є мороз, маменька, то й байдуже.
Люблю чорноморчика, гарний дуже.

— На кого ти, донечко, дивилася,
Що ти в чорноморчика влюбилася?

На кого ти, донечко, надіяла,
Що ти чорноморчика покохала?

На що ж бо ти, донечко, уповала,
Що ти пройдисвіта сподобала?

— Дивилася, маменька, на жупани,
Я думала, маменька, буду пані.

На комнати, маменька, на комнати,
Я думала, маменька, панувати.

Я ж думала, маменька, панувати,
Черевичок із ніжечок не скидати.

На кирею, маменька, на кирею,
Я думала, маменька, буду попадею.

Я думала, мамцю, буду в покоїчках,
Не виступить ніжка з черевичка.

Черевичок з ніжечок не скидала,
У чистім полечку жито жала.

У чистім полечку жито жала,
На мале дитяточко поглядала.

На мале дитяточко поглядала,
Малії снопики поскладала.

Малії снопики поскладала,
До сирі земельки припадала.

До сирі земельки припадала,
Дрібними слізеньками обливала.

— Ти, сирая земле, розступися,
Прийди, чорноморчику, подивися.

ОЙ У САДУ, ОЙ У САДУ ТА ЗЕЛЕНОМУ

Ой у са - ду. ой у са - лу та зе - ле - но - му
ой там ко - зак та ко - нем гра - є.

Ой у саду, ой у саду та зеленому
Ой там козак та конем грає.

Ой там козак, ой там козак та конем грає,
На Тетяну та поглядає.

— Не лай мене, не лай мене ти, Тетяночко,
Не я збавив на тобі личко.

А збавило, а збавило закоханнечко,
Ой збавила та темна нічка.

Ой збавила, ой збавила та темна нічка,
Солодкий мед та горілочка.

Солодкий мед, солоденький мед та
горілочка,

Вже Тетяна та й не дівочка.

Вже Тетяна, вже Тетяна та й не дівочка,
Нема бинди, а ні віночка.

Нема бинди, нема бинди, а ні віночка,
А на руках та й дитиночка.

Вже Тетяні, вже Тетяні та й не гуляти,
Мале дитя та й колисати.

ТА ТУМАН, ТУМАН ПО ДОЛИНІ

$\text{♩} = 160$

Та ту-ман ту-ман по до-ли-ні та ту-ман, ту-ман
по до-ли-ні, та ши-ро-кий лист на ка-ли-ні.

Вар. $\text{♩} = 152$

Та ту-ман ту-ман по до-ли-ні та ту-ман, ту-ман
по до-ли-ні та ши-ро-кий лист на ка-ли-ні.

Та туман, туман по долині, (2)
Та широкий лист на калині.

А ще ширший на дубочку, (2)
Кличе голуб голубочку.

Ой хоч не свою, то чужую, (2)
— Йди, голубко, поцілюю.

— Ой нащо чужу цілувати (2)
Та й своїй жалю завдавати?

Лучче свою цілувати (2)
Та й чужій жалю завдавати.

Та червона калинонька (2)
На яр-море схилилася.

Та на яр-море схилилася,
Молодая дівчина та й зажурилась. (2)

Дівчинонька та й зажурилась, (2)
Що від роду та й відбилась.

Що від роду ще й від родини (2)
Та й на двадцять п'ять миль ще й на чотири.

Та й на двадцять п'ять миль ще й на
чотири, (2)
Та й на двадцять п'ять миль і на три палі.

Та й на двадцять п'ять миль і на три
палі, (2)
Та сидить сокіл на тополі.

Та й сидить сокіл на тополі (2)
Та й піє пісні усякої.

Потеряла свій віночок (2)
Через дурний розумочок.

Лю-лю, лю-лю, дитя, спати, (2)
Пора листи написати.

Пора листи написати (2)
Й до батенька одіслати.

Нехай батько не турбує, (2)
Дівці вінка не готує.

КАЛИНО-МАЛИНО, ЯГОДО ЧЕРВОНА

— Калино-малино, ягодо червона!
Чи суші боїшся, чи на світ невольна?

— Суші не боюся і на світ я вольна,
Де я вродилася, там стояти буду.

Зморозили мене ті люті морози,
Ті люті морози й ті буйнії вітри.

Ті люті морози і буйнії вітри
Зморозили мені червонії квіти.

— Молода дівчино, що тебе зжурило?
— Зжурило мене теє закохання.

Зжурило мене теє закохання,
Що нема спання звечора й до рання.

Зв'ялили мене ті темнії ночі,
Що недосипляли мої карі очі.

Козак виїжджає, дівчина хорує,
Припав до ліжечка, в личенько цілує.

— Не горюй, дівчино, господь із тобою,
Як я повернуся, шлюб возьму з тобою.

— Бодай тебе брала лихая година!
Лежить коло мене маленька дитина.

Бодай тебе брала лихая година!
Відцуралась мене вся моя родина.

Відцурався батько, відцуралась мати,
Серцю з закохання прийдеться вмирати.

ОЙ ЗЙДИ, ЗЙДИ, МІСЯЦЮ, ЗА КОМОРУ

Ой зй-ди, зй-ди ми-ся-цю, за ко-мо-ру,
Вий-ди, дів-чи-но, до ме-не на роз-мо-ву

— Ой зйди, зйди, місяцю, за комору.
Вийди, дівчино, до мене на розмову.

— Ой хоч я зйду, то не буду світити.
Ой хоч я вийду, не буду говорити.

— Вийди, дівчино, до мене на розмову,
Бо болить мене серденько за тобою.

— Ой твоє болить, а моему байдуже,
Було не любити з першого разу дуже.

Ти ж мене любив, я в тобі кохалася,
Ти сів поїхав, я сама залилася.

Ти сів поїхав рябою кобилою,
А я залилася з малою дитиною.

Ти сів поїхав на вороному коню,
Я ж залилася дідові з бородою.

В діда борода — припічок замітати,
В мене личенько — пишному цілувати.

В діда борода, як у стрісі солома,
А я молода, як ягода червона.

В діда борода, як на свині щетина,
В мене личенько, як у лузі калина.

ОЙ ЗА ЛІСОМ, ЗА ТЕМНЕНЬКИМ

Ой за лі - сом, за тем-нень - ким, ой за лі - сом,
за тем-нень - ким, гей, гей, бра - ла дів - ка льон дріб-нень - кий.

Ой за лісом, за темненьким, (2)
Гей, гей, брала дівка льон дрібненький.

Брала, брала й недобрала, (2)
Гей, гей, за Дунаєм сина мала.

За Дунаєм сина мала, (2)
Гей, гей, з своїм сином розмовляла.

— Ой чи тебе уповити? (2)
Гей, гей, чи в Дунаї утопити?

Як втопити, то гріх буде, (2)
Гей, гей, а вповити, то сміх буде.

Ой піду я у лісочок, (2)
Гей, гей, та наріжу березочок.

Та сплету я колисочку, (2)
Гей, гей, та почеплю на дубочку.

Буде вітер повівати, (2)
Гей, гей, буде моє дитя спати.

Будуть пташки щебетати, (2)
Гей, гей, буде моє дитя спати.

Пройшла милю, пройшла другу, (2)
Гей, гей, плаче дитя аж я чую.

Таки вернусь, погодую, (2)
Гей, гей, та й тоді вже помандрую.

ОЙ ЗА ГАЄМ, ЗА ДУНАЄМ

The image shows two staves of musical notation in 3/4 time. The tempo is marked as quarter note = 144. The melody is written in a treble clef. The lyrics are written below the notes, with hyphens indicating syllables that span across multiple notes. The lyrics are: "Ой за гаєм, за Дунаєм, ой за гаєм, за Дунаєм, ой там Йосип сіно косить, А дівчина обід носить." The second staff continues the melody and lyrics: "за Дунаєм, ой там Йосип сіно косить, А дівчина обід носить." The lyrics are: "за Дунаєм, ой там Йосип сіно косить, А дівчина обід носить."

Ой за гаєм, за Дунаєм, (2)
Ой там Йосип сіно косить.

Ой там Йосип сіно косить, (2)
А дівчина обід носить.

Несла, несла, не донесла, (2)
Край Дунаю поставила.

Край Дунаю поставила, (2)
Мале дитя породила.

Мале дитя породила, (2)
До Дунаю говорила:

— Ти, Дунаю, тихесенький, (2)
Ти ж, мій сину, малесенький,

Ой чи тебе утопити? (2)
Ой чи тебе уповити?

Ой там козак сіно косить, (2)
Сіно косить та все чує.

Сіно косить та все чує, (2)
Кинув косу та й мандрує.

За горами чорна гречка, (2)
Дурна дівка, як овечка.

Як хтіла сина мати, (2)
Було в лісі не кидати.

Ой підемо у лісочок (2)
Та наріжем березочок.

Та наріжем березочок (2)
Та наплетем колисочок.

Та наплетем колисочок (2)
Й повішаєм на дубочок.

Буде вітер повівати, (2)
Буде дитя колисати.

Будуть пташки щебетати, (2)
Будуть дитя присипляти.

ОЙ КОВАЛЮ, КОВАЛЕНКУ

— Ой ковалю, коваленку,
Чом не куєш пораненьку?

Чи заліза ти не маєш,
Чи челядоньки жалуєш?

— Я залізо своє маю,
Я й челядоньки не жалую.

Зробилась мені причина:
Породила дочка сина.

Породила дочка сина
Та й в конов'язі утопила.

Та й в конов'язі утопила,
А в садочку схоронила.

А в садочку схоронила
Ще й шипшиною обсадила.

Ще й шипшиною обсадила
Та з буйним вітром говорила:

— Не вий, вітре буйнесенький,
А повій, вітре тихесенький.

Та не похили шипшиноньки,
Та не поколи дитиноньки.

НЕЩАСЛИВЕ КОХАННЯ

ОЙ НА ГОРІ, ОЙ НА ГОРІ БЕРЕЗА СТОЯЛА

Ой на горі, ой на горі береза стояла,
На березі зозулька кувала.

Чом береза, чом береза суха, не зелена?
Чом дівчина смутна, невесела?

Як же мені, як же мені зеленії бути?
Як підо мною гусари стояли.

Підо мною, підо мною гусари стояли,
Шабельками гілля обрубали.

Шабельками, шабельками гілля обрубали,
Заступами корінь підкопали.

Заступами, заступами корінь підкопали,
Холодної води добували.

Холодної, холодної води добували,
Воронії коні напували.

УЖЕ Ж МЕНІ НЕ ХОДИТИ

U = 120

У же ж ме - ні не хо - ди - ти, ку - ди я хо - ди - ла,
А вже ж ме - ні не лю - би - ти, ко - го я лю - би - ла.

Уже ж мені не ходити,
Куди я ходила,
А вже ж мені не любити,
Кого я любила.

Уже ж мені не ходити
У ліс по горішки,
А вже ж мені забувати
Реготи та смішки.

РОЗКОПАЙТЕ ТУЮ ГРЕБЛЮ

$\text{♩} = 138$

Роз-ко-пай-те гу-ю греб-лю, не-хай не-ю во-да йде.
За-не-хай-те те ко-хан-ня, не-хай во-но про-па-де.

$\text{♩} = 144$

Роз-ко-пай-те гу-ю греб-лю, не-хай не-ю во-да йде.
За-не-хай-те те ко-хан-ня, не-хай во-но про-па-де.

Розкопайте тую греблю,
Нехай нею вода йде.
Занехайте те кохання,
Нехай воно пропаде.

Як же її розкопати,
Коли трудно добути?

Як же його занехати,
Коли трудно забути?

Розірвіть, рознесіте
На терновії кущі,
Нехай будуть люди знати,
Які наші любощі.

ПОВІЙ, ВІТРЕ, НА ВКРАЇНУ

$\text{♩} = 144$

По-вій, ві-ре, на Укра-ї-ну, де по-ки-нув я дів-чи-ну,
де по-ки-нув ка-рі о-чі, по-вій, ві-ре, о-пів-но-чі.

Повій, вітре, на Україну,
Де покинув я дівчину,
Де покинув карі очі,
Повій, вітре, опівночі.

Між горами там долина,
В тій долині є хатина,
А в хатині дівчинонька,
Дівчинонька-голубонька.

Повій, вітре, до схід сонця,
До схід сонця, край віконця,
Край віконця постіль біла,
Постіль біла, дівка мила.

Нахилися тишком-нишком
Над рум'яним білим личком,
Над тим личком нахилися,
Чи спить мила подивися.

Чи спить вона, чи збудилась?
Спитай її, з ким любилась?
З ким любилась і кохалась
І кохати присягалась?

Як заб'ється їй серденько,
Як здихне вона важенько,
Як заплачуть карі очі —
Вертайсь, вітре, опівночі.

Коли ж мила позабула
Та другого пригорнула,
То розвійся по долині,
Не вертайся з України.

Вітер віє, серце в'яне,
Серце в'яне, серце мліє.
Вітер віє, не вертає,
Серце з жалю замирає.

КОЛО МЛИНА, КОЛО БРОДУ

Коло млина, коло броду (2)
Два голуби пили воду.

Пили вони, напилися (2)
Та й догори піднялися.

Вони пили, вуркотіли, (2)
Ізнялися, полетіли,

Крилечками стрепенули, (2)
Про кохання спом'янули.

Як ми, серце, кохалися, (2)
Сухі дуби розвивалися,

А як же ми перестали, (2)
То й зелені повсихали.

Горе тому козакові, (2)
Що на сивім коникові,

Що на сивім коникові (2)
Ще й шабелька при бокові.

Горе тому, що кохає, (2)
З стрепен ніжок не виймає.

ОЙ ХОЛОДНІІ ТА ВЕЧЕРОНЬКИ

The image shows two staves of musical notation in G major, 3/4 time. The tempo is marked as quarter note = 104. The first staff contains the melody for the first line of lyrics: "Ой хо-лод-ні-ї та ве-че-ронь-ки, ой а теп-лі-ї ран-ки." The second staff contains the melody for the second line of lyrics: "Ой за ба-рив-ся у не од-но-ї та й не був у ко-хан-ки." The lyrics are written below the notes, with hyphens under the syllables.

Ой холодніі та вечероньки.

Ой а тепліі ранки.

Ой забарився у не одної

Та й не був у коханки.

У не одної вечір барився

І води не напився,

А в миленької за годиночку

Пив я мед, горілочку.

Ой подумай ти, зелений дубе,

Як тобі не жаль буде,

Як зрубають білу ю березу,

Що близько тебе була?

— Ой як же мені, та зеленому,

Як мені не жаль буде,

Не один, не два мій жолудочок

Під її листям був.

Подумай же ти, молодий козаче,

Як тобі не жаль буде,

Як засватають твою дівчину

На друге село люди?

— Ой як же мені та молодому

Ой та не жаль буде,

Кохав дівчину не рочок, не два,

Та засватають люди.

ТА НЕМА ГІРШ НІКОМУ

$\text{♩} = 126$

Та не-ма гірш ні-ко-му, як тій си-ро-ти-ні.

І ні-кто не при-гор- не при ли-кій го-ди-ні.

Та ні-кто не при-гор- не при ли-кій го-ди-ні.

Та нема гірш нікому,
Як тій сиротині.
Та ніхто не пригорне
При лихій годині.

Бодай сірі гуси
З пір'ячком пропали,
Що нас розлучили,
Як голубів пару.

Не пригорне батько,
Не пригорне мати.
Та тільки той пригорне,
Що думає взяти.

Любились, кохались,
Як зерно в горісі,
Тепер розійшлися,
Як туман по лісі.

Налетіли гуси
З далекого краю,
Скаламутили воду
В тихому Дунаю.

Любились, кохались,
Як голубів пара,
Тепер розійшлися,
Як чорная хмара.

ПІШОВ КОЗАК ЯРОМ, ЯРОМ

$\text{♩} = 126$

Пі-шов ко-зак я-ром, я- ром, а чи-лень-ка бе-ріж-ком,

мах-нув ко-зак хус-ти-но-ю, а дів-чи-на ру-ка-вом.

Підіть мені того приведіте
Вдовиного молодця,
Що розчесав чорні кудра
Аж до правого плеча.

Що розчесав чорні кудра
Та й по вулиці пішов,
Межи тими двома річеньками
Бистру річеньку найшов.

Через тую бистру річку
Мостовиночка лежить.
Туди мій милий, голубчикок сивий,
Щовечора побіжить.

Мостовиночка схибнулась,
А мій милий в річку впав.
Бодай же ти, бистра річко,
Муравкою заросла!

Бодай же ти, бистра річко,
Муравкою заросла,
Що ти мого миленького
В тихий Дунай занесла.

ВИЙДУ НА ГОРУ, ГЛЯНУ НА МОРЕ

Вийду на гору, гляну на море,
Сама я знаю, що мені горе.

Ой знаю, знаю, кого кохаю,
Тільки не знаю, з ким жити маю.

Через річеньку, через биструю
Подай рученьку, подай другуго.

— Ручки не подам, правди не скажу,
Кого я люблю, того не зраджу.

Щоб я пташина, я б крильця мала,
Я б всю Україну вкруг облітала.

Я б всю Україну вкруг облітала,
Про свого милого правду узнала.

Я б з нього кості позбирала,
В дубовеє труно поклала,

В дубовеє труно поскладала б,
Сирій землі їх би придала.

КОГО ВІРНО ЛЮБЛЮ

Musical notation for the song 'Кого вірно люблю'. It consists of two staves of music in G major and 2/4 time. The tempo is marked as quarter note = 162. The lyrics are written below the notes.

Ко-го вір-но люб-лю, за тим по-ми-ра-
ю, за но-ві во-ро-та йо-го ви-ряд-жа-ю.

Кого вірно люблю,
За тим помираю,
За нові ворота
Його виряджаю. } 2

— Іди, милий, іди,
Іди та не бався,
Сонечко заходить,
Додому вертайся. } 2

Сонечко заходить,
Дружка не видати,
Повів до Дунаю
Коня наповати. } 2

Не видно милого,
Чогось не видати,
На жовтім пісочку
Лиш слідочки знати. } 2

Ой один слідочок
Коня вороного,
А другий слідочок
Миленького мого. } 2

Сороки й ворони
Тіло разношали,
Його жовті кості
В Дунай повкидали. } 2

Піду до Дунаю
Кості позбираю,
Шовковим платочком
Поперетираю. } 2

В зеленім садочку
Кості поховую.
Кого вірно люблю,
За тим помираю. } 2

НЕ ЩЕБЕЧИ, СОЛОВЕЙКУ

The image shows a musical score for the song 'Не щибечи, соловейку'. It consists of two staves of music in a 3/4 time signature. The tempo is marked as quarter note = 138. The melody is written in a treble clef with a key signature of one flat (B-flat). The lyrics are written below the notes.

Музична партитура з нотами та ліричним текстом. Темпозначення: $\text{♩} = 138$. Ключова підпис: один бемоль. Ритм: 3/4. Лірика розташована під нотами.

Не щибечи, соловейку,
На зорі раненько,
Не щибечи, малюсенький, (2)
Під вікном близенько.
Твоя пісня дуже гарна,
Ти гарно співаєш,
Ти щасливий — спарувався (2)
І гніздечко маєш.
А я бідний, безталанний,
Без пари, без хати,
Не судилось мені в світі (2)
Весело співати.
Сонце зійде, я нужуся,
А заходить — плачу,
Яку любив дівчиноньку, (2)
Тієї не бачу.
Давно чутки я не маю
Про свою дівчину,
Цілий вік свій усе плачу (2)
На лиху годину.
Не щибечи, соловейку,
Як сонце пригріє,
Не щибечи, малюсенький, (2)
Як вітер повіє.
Ти лети, співай тим людям,
Котрі веселяться,
Вони піснею твоєю (2)
Будуть упиваться.
Мені пісенька така
Серце розриває.
Дужче б'ється воно в грудях, (2)
А дух замирає.

УЧОРА БУЛА ЮТОЧКА МОЯ

The image shows a musical score for the song 'Учора була юточка моя'. It consists of two staves of music. The top staff is in treble clef with a key signature of one flat (B-flat) and a 4/4 time signature. The tempo is marked as 160. The melody is written with various note values, including quarter, eighth, and sixteenth notes, with some notes beamed together. The bottom staff is in bass clef and provides a simple harmonic accompaniment with mostly quarter and eighth notes. Below the staves, the lyrics are written in Ukrainian: 'У - чо - ра бу - ла ю - точ - ка мо - я, сьо - год - ні чу - ти за - стре - ле - на - я'.

Учора була юточка моя,
Сьогодні, чути, — застрелена.

Не жаль би мені, якби в ярині,
А то на горі, в шовковій траві.

А то на горі, в шовковій траві
Розсипалося пір'ячко її.

Учора була дівчина моя,
Сьогодні чути — заручена.

Не жаль би мені, якби на селі,
А то третій двір ще й товариш мій.

— Товаришу мій, невірно живеш,
Мені сватаєш, а собі береш.

Мені сватаєш, а собі береш,
Моїм подвір'ям по воду ідеш.

По воду ішла — «день добрий» дала,
З водою ішла — жалю завдала.

— Дівчино моя, не ходи сюди.
Сюди не ходи, жалю не роби.

Бо як перейду, відерця поб'ю,
Тобі, молодій, страху нароблю.

Бо з тої скуки поломлю руки,
А з тої тоски скопаю стежки.

Бо з тої скуки поломлю руки,
А з тої тоски піду у ліски.

Викопаю яму на свою кохану,
Та й буду знати, де буде лежати.

Тобі, молодій, жалю нароблю,
А з товаришем розпрощаюся.

ЗЕЛЕНЕЄ ЖИТО, ЗЕЛЕНЕ

The musical score is written on three staves in a single system. The first staff begins with a treble clef, a key signature of two flats (B-flat and E-flat), and a 2/4 time signature. A tempo marking of quarter note = 120 is placed above the first staff. The melody consists of eighth and quarter notes, with some notes beamed together. The lyrics are written below the notes. The second and third staves continue the melody and lyrics. The lyrics are: "Зе-ле-не-є жи-то, зе-ле-не. Хо-ро-ші-ї гос-ті у ме-не. Гей, тіль-ки ж мо-є сер-день-ко сох-не, що ми-ла-я за-між і-де".

Зе-ле-не-є жи-то, зе-ле-не. Хо-ро-ші-ї
гос-ті у ме-не. Гей, тіль-ки ж мо-є
сер-день-ко сох-не, що ми-ла-я за-між і-де

Зеленеє жито, зелене.
Хорошії гості у мене.
Гей, тільки ж моє серденько сохне,
Що милая заміж іде.

— Іди, іди, мила, здорова,
Не скажу я тобі ні слова.
Гей, єсть у мене коник вороненький,
Я поїду сам до вдови.

Єсть у мене коник вороненький,
Я поїду сам до вдови,
Гей, до вдови, до Марушки
На білії подушки.

Удівонька двір замітає,
Козаченько удови питає:
— Гей, Марусино, серце моє!
Чи любиш ти вірно мене?

ВЖЕ СОНЦЕ НИЗЕНЬКО

♩ = 168

Вже сон-це ни- зень-ко, вже ве- чір бли- зень-ко.
 ой при- ди, при- ли- ни, ти ж мо- є сер- день- ко

Вже сонце низенько,
 Вже вечір близенько,
 Ой прийди, прилини,
 Ти ж моє серденько.

Ой прийди, прилини
 До нової хати,
 А я тебе впустию,
 Не почує мати.

До хати впускала,
 Легенько здихала,
 З хати випускала,
 Плакала-ридала.

Вийшла за ворота,
 Правдоньки питала:
 — Козаче-барвінку!
 Чи маєш ти жінку?

— Ой маю я жінку
 Ще й діточок трое,
 Крається серденько
 І твоє і моє.

Ой маю я жінку
 В далекій країні,
 Крається серденько
 На дві половини.

Ой десь ти, дівчино,
 Із паперу звита,
 Що ти дотримала
 До білого світа.

— А я не з паперу,
 А з самого злота,
 Не я тебе держу,
 То твоя охота.

Ой боже мій, боже,
 Що я наробила?
 В козака є жінка,
 А я полюбила.

Іди ж ти, козаче,
 Та не оглядайся,
 Хто скаже «добридень»,
 Ти не обзивайся.

А іди, козаче,
 Яром-долинами,
 Хто буде питати,
 Скажеш: «За волами».

— Тепер же я, браття,
 Дураком остався,
 Що я на чужині
 За жінку признався.

Тепер мені, браття,
Хоть з моста та в воду,
Бо вже на чужині
Я не маю роду.

Дівочья врода
Та все за плечима,
Мені, молодому,
Все перед очима.

ТИ, ЧЕРЕШЕНЬКА, ОЙ ТИ, ВИШЕНЬКА

Ти, че-ре-шень-ка, ой ти, ви-шень-ка,
ой ко-ли ж ти цві-ла, ко-ли ви-рос-ла?

Ти, черешенька, ой ти, вишенька,
Ой коли ж ти цвіла, коли виросла?

Ой коли ж ти цвіла, коли виросла,
На Дунай на ріку похилилася?

Я весною зійшла, літом виросла,
На крутий бережок похилилася.

На Дунай на ріку похилилася,
Молодая вдова зажурилася.

Молодая вдова зажурилася,
Що вже осінь пройшла, не одружилася.

Дожидала дружка пізно вечором,
Зажигала свічу воску ярого.

Ой сиділа сама пізно звечора,
Дожидала дружка-полюбовничка.

Не стучить, не гримить по дорожечці,
Простучав, прогримів під віконечком.

І стучить, і гримить під віконечком
Ой чи вор, чи злодій, чи розбойничок?

То не вор, не злодій, не розбойничок,
То прийшов до душі полюбовничок.

— Відчинись, отворись, красна дівчино,
Я не то прийшов не розбойничок.

Я не то прийшов не розбойничок,
А я прежній твій друг — любовничок.

Я не так-то прийшов, я з подарочком,
Я з подарочком, з красним яблучком.

Це прийшов до душі розпроситися,
Чи дозволить душа одружитися.

— Не дозволю, душа, оженитися,
А дозволю, душа, зажуритися.

Оженися, душа, оженися, як хоч,
Та возьми за себе генеральскую доч.

— Генеральская доч не сподручниця,
Моєму сундуку та й не ключниця.

Генеральская доч ні снопа зав'язать,
Ні снопа зв'язать, ані слова сказать.

Ой як сніп зав'яже, то й розв'яжеться,
Як слово скаже, не наравиться.

ОЙ ВІД САДУ ТА ДО МОРЯ

Ой від са-ду та до мо-ря би-та-я до-ро-га

Кү-ди і-деш, ви-їжджа-єш, лю-ба-я розмо-ва? лю-ба-я розмо-ва?

Ой від саду та до моря
Битая дорога.
— Куди їдеш, виїжджаєш, } 2
Любая розмова?

Куди їдеш, виїжджаєш,
Сизокрилий орле?
А хто ж мене, молодую, } 2
Сей вечір пригорне?

— Пригортайся, моя мила,
Другому такому,
Та не кажи тої правди, } 2
Що мені самому.

Ждала вечір, ждала другий,
Ждала, не діждала.
Та й мусила нелюбому } 2
Всю правду сказати.

ЛЕТИ, ЛЕТИ ТИ, ЧОРНАЯ ГАЛКО

The image shows a musical score for the song "Лети, лети ти, чорная галко". It consists of two staves of music in a 2/4 time signature with a key signature of one flat (B-flat). The tempo is marked as quarter note = 138. The lyrics are written below the notes. The first staff contains the first line of the song, and the second staff contains the second line. The lyrics are: "Ле - ти, ле - ти ти, чор-на-я гал-ко, низь-ко над во-до-ю, низь-ко над во-до-ю".

Лети, лети ти, чорная галко,
Низько над водою, (2)

Перекажи аж до мого роду,
Що zostавсь сиротою. (2)

Сиротою я zostався,
У дівчину закохався. (2)

У дівчину закохався,
Казав: «Моя буде». (2)

Вона вийшла, сивая голубка,
Та й за іншим гуде. (2)

Гуде, гуде сивая голубка
Та чогось дождеться, (2)

Як впіймаю, право, приборкаю
Та й гуляння минеться. (2)

— Поший мені, ой ти, стара мати,
Сорочку по п'яти, (2)

Нехай мене перестане
Те ледащо займати. (2)

ЧЕРЕЗ ГОРУ ТА В ДОЛИНУ

— Через гору та в долину
Виходи до мене на часину.

— Я не вийду і не стану,
Хіба вишлю сестру таку саму.

— Стояв вечір із сестрою,
Ой не такі речі, як з тобою.

Таке личко, такі брови,
Та не таке серце до любови.

— Ой із гори та в долину
Не ходи до мене, вражий сину,

Бо я роду не такого,
Не любила зроду чорт зна кого.

Бо я роду шляхетського,
Полюбила сина отецького.

Полюбила й поцілую,
Бо я за ним, за ним помандрую.

— Мандруй, дівча, на мандрівку.
Ой там любив парень красну дівку.

У петрівку, в косовицю,
Любив парень дівку-красавицю.

КАЖУТЬ ЛЮДИ-СУСІДОНЬКИ

Кажуть люди-сусідоньки,
Що я куму люблю,
Піду до коршомки,
Горілочку куплю. } 2

— Ой не хочу горілочку,
Ані твого пива,
Не ходи ти до мене,
Щоб не було дива. } 2

І горілка твоя гірка,
І не буду тобі жінка,
І яблучка твої кислі,
І ти мені не до мислі. } 2

ОЙ ТАМ КОЛО ГАЮ

Ой там ко-ло га-ю ще й ко-ло лі-щи-ни,
там пи-тав-ся то-ва-ри-ша, чи не ба-чив дів-чи-ни

Ой там коло гаю
Ще й коло ліщини,
Там питався товариша,
Чи не бачив дівчини. } 2

— Ой хоч бачив, хоч не бачив,
Не буду казати,
А сам коня осідлаю,
Поїду сватати. } 2

Як приїхав до Дунаю,
Кінь не хоче пити.
Сказилася дівчинонька —
Не хоче любити. } 2

А я коня розгнуздаю,
Може буде пити.
Я дівчину приласкаю, } 2
Та й буде любити.

Коня я вже розгнуздав,
Він не хоче пити.
Я дівчину приласкав — } 2
Не хоче любити.

Як не хочеш, дівчинонько,
Дружиною бути,
Дай же мені таке зілля, } 2
Щоб тебе забути.

— Єсть у мене таке зілля,
Зветься воно пижмом,
Як дам тобі напиться, } 2
Забудеш до тижня.

Єсть у мене таке зілля
Коло перелазу,
Як дам тобі напиться, } 2
Чорт візьме відразу.

— Буду пити, буду,
Каплі не опушу,
Тоді тебе я забуду, } 2
Як очі заплющу.

ГИЛЯ, ГИЛЯ, СІРІ ГУСИ

The musical score is written on two staves. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one flat (B-flat), and a 3/4 time signature. A tempo marking of quarter note = 138 is present. The melody consists of eighth and quarter notes. The second staff continues the melody with similar rhythmic values. The lyrics are written below the notes, with hyphens indicating syllables across notes.

Ги-ля, ги-ля, сі-рі гу-си, не ко-ло-тіть во-ди
По-сва-га-ли лю-ди дів-ку — пла-че ко-зак мо-ло-дий

Гиля, гиля, сірі гуси,
Не колотіть води.
Посватали люди дівку —
Плаче козак молодий.

— Не плач, не плач, козаченьку,
 Не плач, серце, не журись,
 Як я сяду на посаді,
 Прийди, серце, подивись.

— Ой не хочу, дівчинонько,
 На твій посад дивитись,
 Лучче піду в синє море,
 В бистру річку топитись.

— Не топися, козаченьку,
 Не топися, молодий,
 Кажуть люди, сама знаю,
 Що ти мене не любив.

ОЙ У ПОЛІ ОЗЕРЕЧКО

$\text{♩} = 120'$

Ой у по - лі о - зе - реч - ко, там пла - ва - ло ві - де -
 реч - ко. Сос - но - ві клеп - ки, ду - бо ве - ден - це,
 не цу - рай - мось, мо - є сер - це сер - це

Ой у полі озеречко,
 Там плавало відеречко.
 Соснові клепки, дубове денце,
 Не цурайтесь, моє серце. } 2

— Ой не раз і не два
 Стояв я під коморою.
 Вийди, дівчино, вийди, рибчино,
 Поговоримо з тобою. } 2

— Ой рада б я виходити
І з тобою говорити,
Та лежить нелюб на правій ручці } 2
Та й боюся розбудити.

— Дівчинонько моя люба!
Відхилися від нелюба.
Буду ціляти, буду стріляти, } 2
Щоб забити нелюба.

— Ой чи влучиш, чи не влучиш,
Тільки жизнь нашу розлучиш.
Ой чи вдариш, чи не вдариш, } 2
Тільки мені віка збавиш.

Ти козаче молодий,
В тебе коник вороний.
Сідлай коня та їдь з двора, } 2
Бо ти не мій, я не твоя.

Козак коника сідлає
І з коником розмовляє:
— Біжи, коню, біжи, ворон, } 2
Аж до тихого Дунаю.

А там стану, подумаю:
Ой чи мені утопитись,
Ой чи мені з коня вбитись, } 2
Ой чи назад воротитись?

А я піду у темний луг,
У темний луг по калину,
Чи не побачу, чи не зустріну } 2
Свою вірную дівчину?

Моя вірная дівчина
В темнім лузі заблудила,
Тільки слідочок з-під милої ніжок, } 2
Де милая походила.

Ой вирву я листочок
Та й прикрию той слідочок,
Щоб не засипав, щоб не зав'яв } 2
Буйний вітер пісочком.

ТА ВЖЕ ТРЕТІЙ ВЕЧІР, ЯК ДІВЧИНУ БАЧИВ

$\text{♩} = 192$

Та вже тре-тій ве-чір, як дів-чи-ну ба-чив,
хо-дю ко-ло ха-ти, ї-ї не ви-да-ти.

Приспів

- Вий-ди, дів-чи-но, вий-ди, ри-б-чи-но,
вий-ди, сер-де-ня, у-ті-хо мо-я!

Та вже третій вечір, як дівчину бачив,
Ходю коло хати, її не видати.

П р и с п і в:

— Вийди, дівчино, вийди, рибчино,
Вийди, серденя, утіхо моя!

— Не вийду, козаче, не вийду, соколе,
Мене мати лає, гулять не пускає.

П р и с п і в.

Та було не рубати зеленого дуба,
Та було не сватати, коли я нелюба.

П р и с п і в.

Було не копати під порогом ями,
Було мене не брати від рідної мами.

П р и с п і в.

Та було не жати зеленого жита,
Було не сватати, коли я сердита.

П р и с п і в.

Було не рубати зеленої вишні,
Було не сватати, коли не до мислі.

П р и с п і в.

Було не рубати зеленої сливки,
Було не сватати мене чорнобривки.

П р и с п і в.

Було не рубати білої берези,
Не сватав ти п'яний, сватав ти тверезий.

П р и с п і в.

Не сватав мене ти темненької ночі,
Не вилізли ж тобі твої чорні очі.

П р и с п і в.

Ой як же була темненькая нічка,
То там же горіла ясненькая свічка.

П р и с п і в.

Ой було ще й другу тобі засвітити,
Ой було би лучче тобі роздивитись.

П р и с п і в:

Правда, дівчино, правда, рибчино,
Правда, серденя, утіхо моя.

НА ДОБРАНІЧ УСІМ НА НІЧ

На добраніч усім на ніч,
Бо ми йдемо уже спати.
За ворітьми зелен явір,
Там я тебе та й буду ждати. }²

Ой чи явір, чи не явір,
Чи зелена яворина.
Межи всіма дівчатами
Тільки ти мені одна мила. }²

Не та мені люба, мила,
 Що хороше убирається,
 А та мені люба, мила,
 Що до серця пригортається. } 2

— Чи я тобі не казала,
 Як стояла я під хатою,
 Не їдь, не їдь у дорогу,
 Бо застанеш вже засватану? } 2

Чи я тобі не казала,
 Як стояла під кислицею,
 Не їдь, не їдь у дорогу,
 Бо застанеш молодичею? } 2

— Любив тебе дівчиною,
 Люблю тепер молодичею
 І ще буду сім год ждати,
 Поки станеш удовицею. } 2

— А я тебе й дівчиною,
 Не люблю я й молодичею.
 Щоб ти того та й не дождав,
 Що я стану удовицею. } 2

ХОДЮ-БЛУДЮ ПО ДІБРОВІ

Хо-дю-блудю по ді-бро-ві, во-ли-ків шу-ка-ю.
 На-ди-бав я дів-чи-нонь-ку, сам і-ї не зна-ю.

Ходю-блудю по діброві,
 Воликів шукаю.
 Надибав я дівчиноньку,
 Сам її не знаю. } 2

— Ти, дівчино, швидко-рибко,
 Чи сватати швидко?
 — Ти, козаче-барвіночку,
 Хоть і в неділочку. } 2

— Ти, дівчино, повна рожо,
 В неділю не можу,
 Чекай мене до осені,
 Нам бог допоможе. } 2

— Ой далеко, козаченьку,
 До осені ждати,
 Хоче батько, хоче мати
 За іншого дати. } 2

Нехай тебе тії просять,
 Що в лісі голосять,
 Нехай тебе тії люблять,
 Що в болоті трублять!

Нехай тебе тії люблять,
 Що в болоті трублять,
 Нехай тебе ті кохають,
 Що верби ламають! } 2

БОДАЙ ТАЯ СТЕПОВАЯ МОГИЛА ЗАПАЛА

$\text{♩} = 126$

Бо — дай та — я сте — по — ва — я мо — ги —
 ла за — па — ла, та я під не — ю
 жи — го жа — ла, ве — че — рю вте — ря — ла

Бодай тая степовая могила запала,
 Та я під нею жито жала, вечерю втеряла.

Утеряла вечероньку сьогодні і вчора,
 Чогось моя женишина смутна, невесела.

Який тобі дідько стався, що ти нагнівався,
 Чи вороги набрехали, чи сам догадався?

Як вороги набрежали, то й будуть брехати,
А як сам, серце, догадався, то прошю до хати.

Просить батько, просить мати, просить вся родина,
Та нехай тебе препросить лихая година!

ПІШОВ КОЗАК ЯРОМ

The image shows two staves of musical notation in G major, 3/4 time, with a tempo marking of quarter note = 126. The first staff contains the melody with lyrics: Пі-шов ко- зак я- ром, я- ром до- ли- но- ю. The second staff contains a harmonic accompaniment with lyrics: на- ди- бав куш ка- ли- ни, а два смо- ро- ди- ни.

Пішов козак яром,
Яром-долиною,
Надибав куш калини,
А два смородини. } 2

— Я калину зломлю, схилю,
А смородину лишу.
А я тую вдову люблю,
Дітей ненавижу. } 2

— Коли ломиш калиноньку,
Лиши її квіти.
Як ти вдову вірно любиш,
Люби її діти. } 2

На калину вітер віє,
Калина лосніє.
Козак дівку вірно любить,
Казати не сміє. } 2

— А я ж її не займаю,
Сватати думаю,
Я до неї не говорю,
Боюсь поговору. } 2

Була слава, була слава,
Стали поговірки

Та на того козаченька,
Що ходить до дівки. } 2
Були, були поговірки,
Стали поговори } 2
На нашого козаченька,
Що чорнії брови. } 2
Ой не єсть то козак добрий,
Єсть то ледащиця.
В коршмі вп'ється, з кожним б'ється, } 2
Вдома не ночує.
З людьми б'ється,
Вдома не ночує,
Бере пляшку й чарку в руки, } 2
Всіх людей частує.

КОСИВ СІНО, КОСИВ СІНО

Косив сіно, косив сіно,
Любив дівча через зиму,
А весною — чорт з тобою, } 2
Не жаль мені за тобою.

Косив же я чачавицю,
Любив дівча й молодицю,
А весною — чорт з тобою, } 2
Не жаль мені за тобою.

Косив же я лободу,
Любив стару й молоду,
А весною — чорт з тобою, } 2
Не жаль мені за тобою.

ПІСНІ РОДИННОГО ЖИТТЯ

ЛЮБОВ І ЗГОДА В СІМ'І

ОЙ ПОЇХАВ МІЙ МИЛЕНЬКИЙ В ГОРОДОЧОК

Ой по - і хав мій ми - лень кий в го - ро - до - чок
ні на дов - ге вре - мяч ко - на ча - со - чок

Ой поїхав мій миленький в городочок
Не на довге врем'ячко — на часочок. (2)

А часочок здається за деньочок,
А деньочок здається за годочок. (2)

Ой в городі вишенька зеленіє,
На вишеньці ягідка червоніє. (2)

Гнула, гнула вишеньку, не зігнула,
Рвала, рвала ягідку, не зірвала. (2)

Лягла я під вишеньку та й заснула,
Як приїхав мій миленький, я й не чула. (2)

— Устань, устань, милая, пробудися,
На мою колясочку подивися. (2)

ЧОЛОВІЧЕ МІЙ

Чоловіче мій,
Моя вишенько!
Тебе дома нема, } 2
Мені лишенько. }

Чоловіче мій,
Ти притуло моя!
Я до тебе притулюся } 2
Та й нікого не боюся.

Як ти ходиш по хаті,
Легше мені дихати.
Як ти ходиш по дворі, } 2
Легше моїй голові.

В мене плечі
Не до речі,
А таки буде } 2
Затула до печі.

Чорна гречка, білі крупи,
Тримаймося, серце, купи.
Як не будем триматися, } 2
Будуть люди сміятися.

ОЙ ВИШЕНЬКО, ЧЕРЕШЕНЬКО

The image shows two staves of musical notation in 2/4 time. The tempo is marked as quarter note = 192. The melody is written on a treble clef staff. The lyrics are written below the notes.

Ой ви_шень_ко. че_ре_шень_ко. не шу_ми на лу_ги
Ти ми_ми_лий. чор_но_бри_вий не сва_рись на ме_не.

Ой вишенько, черешенько,
Не шуми на луги.
Ти мій милий, чорнобривий,
Не сварись на мене.

Як ти будеш сваритися,
То я буду журитися,
То старенька буду,
То хуленько помру.

ЩЕ Ж МЕНІ НЕ ЛИШЕНЬКО

Ще ж мені не лишенько,
Ще ж мені не біда,
Коли в мого миленького
Не сивая борода. } 2

Нехай вона посивіє,
Нехай порудіє.
За його головою
Добре мені діє. } 2

Чоловіче мій,
Хліборобоньку!
Поцілую тебе
У бородоньку. } 2

ПОМАЛЕНЬКО ЙДУ

Помалу

По - ма - лень - ко йду, по - ле - гень ко сту - па - ю

Не бий ме не ми - лий, хоть я й як то - бі ла - ю, ла - ю.

Помаленько йду,
Полегенько ступаю.
Не бий мене, милий,
Хоть я й як тобі лаю. } 2

Хоть я тобі й лаю,
То я лиха не мислю.
Шануй мене, милий,
Як у садочку вишню. } 2

Бо вишня, черешня
Та ягідками рясна.
А я в тебе, милий,
Та з діточками красна. } 2

А вишня, черешня
Та ягідки вродила.
Я з тобою, милий,
Та діточки сплodiла. } 2

ОЙ ЩОСЬ БУДЕ, ОЙ ЩОСЬ БУДЕ

Ой щось буде, ой щось буде,
Болить мене попід груди,
Болить мене під поясом — }
Чи не буде дитя часом? } 2

Якби мені
Такий вік довгий,
Як у мене }
Чоловік добрий. } 2

А він мене
Ані б'є, ні лає,
А він мене
Гуляти пускає,
А він мене
За хазяйку має.

ОЙ ЯК МЕНІ НЕ ПИТЬ, НЕ ГУЛЯТИ

Ой як мені не пить, не гуляти,
Як у мене чоловік як мати!
Він мене не зіб'є, ні злає, }
Він мене гуляти пускає. } 2

Ой як мені в коршмі не сидіти,
Коли в мене хорошії діти!
Ой як мені не кохати сили, }
Як у мене є чотири сини. } 2

Один пішов на тік молотити,
Другий пішов солому носити,
А третій у поле орати, }
А четвертий воли поганяти, } 2

А п'ятий син — жінку научати:
— Стели, жінко, постіль тонку білу.
Стели, жінко, постіль білу тонку: }
Наша мама йде п'яна з коршомки. } 2

П'ЯТЬ НАС, БРАТЦІ, П'ЯТЬ

П'ять нас, братці, п'ять, будем пить гулять Кругом мене
то ва ри ши все вірні си дять. все вірні си дять.

П'ять нас, братці, п'ять,
Будем пить, гулять.
Кругом мене товариші
Все вірні сидять. (2)

Лий, шинкарко, лий,
Повір на мене.
Єсть у мене рідний батько,
Викупить мене. (2)

Рідний батько йде,
Грошей не несе.
Не журися, шинкарочко,
Остаюсь в тебе. (2)

П'ять нас, братці, п'ять,
Будем пить, гулять.
Кругом столу товариші
Все вірні сидять. (2)

Лий, шинкарко, лий.
Повір на мене.
Єсть у мене рідний брат,
Викупить мене. (2)

Рідний брат іде,
Грошей не несе.
Не журися, шинкарочко,
Остаюсь в тебе. (2)

П'ять нас, братці, п'ять.
Будем пить, гулять.

Кругом столу товариші
Все вірні сидять. (2)

Лий, шинкарко, лий
Повір на мене.
Єсть у мене рідна мати,
Викупить мене. (2)

Рідна мати йде,
Грошей не несе.
Не журися, шинкарочко,
Остаюсь в тебе. (2)

П'ять нас, братці, п'ять.
Будем пить, гулять.
Кругом мене товариші
Все вірні сидять. (2)

Лий, шинкарко, лий,
Повір на мене.
Єсть у мене рідна жінка,
Викупить мене. (2)

Моя жінка йде,
Грошики несе.
Не журися, шинкарочко,
Викупить мене. (2)

ЧАС ДОДОМУ, ЧАС

The musical score is written on two staves. The first staff begins with a treble clef, a 2/4 time signature, and a tempo marking of quarter note = 144. The melody consists of eighth and sixteenth notes. The lyrics are written below the notes. The second staff continues the melody and ends with a double bar line.

Час до - до - му, час! За - ба - ри - ли нас Бу - де ме - не ми - лий би - ти
та ні ко - му бо - ро - ни - ти. Час до - до - му, час!

Час додому, час!
Забарили нас.
Буде мене милий бити,
Та нікому боронити.
Час додому, час!

Додому іду,
Як ютка, гуду.
А мій милий чорнобривий,
Голубчикок сивий,
Ходить по двору.

— Ой ти, милий мій!
Та відчини двір,
Бо йде твоя мила п'яна,
Бо йде твоя мила п'яна,
Чи радий ти їй?

— Як же я не рад?
Ти ж мій виноград!
Твоє слівце й моє слівце,
Твоє слівце й моє слівце —
Та все буде в лад.

НЕ Я П'ЯНИЙ, НЕ Я П'ЯНИЙ

The image shows a musical score for the song 'Не я п'яний, не я п'яний'. It consists of two staves of music. The first staff begins with a treble clef, a key signature of two flats (B-flat and E-flat), and a time signature of 6/8. A tempo marking '♩ = 108' is placed above the first few notes. The melody is written on a single line. The lyrics are written below the notes: 'Не я п'яний, не я п'яний, го-рі-лоч-ка п'я-на.' The second staff continues the melody and includes the lyrics: 'Ой від-чи-ни во-рі-теч-ка, Га-ну-сю ко-ха-на.' The music ends with a double bar line.

— Не я п'яний, не я п'яний,
Горілочка п'яна.
Ой відчини ворітчка,
Ганусю кохана.

— Ой якби ти був муж добрий,
Найняв собі хлопця,
А щоб тобі щовечора
Відчиняв воротця.

— Не я п'яний, не я п'яний,
Горілочка п'яна.
Давай, давай вечеряти.
Гануся кохана.

— А щоб же ти був муж добрий
Та найняв кухарочку,
Щоб тобі видавала
Пізно вечерочку.

— Не я п'яний, не я п'яний,
Горілочка п'яна.
Стели постіль тонку білу,
Ганусю кохана.

— Ой якби ти був муж добрий,
Найняв собі дівку,
А щоб тобі вистеляла
Білу постільку.

— Не я п'яний, не я п'яний,
Горілочка п'яна.
Хто зо мною спати ляже,
Ганусю кохана?

— Ти господар, ти господар,
А я господиня,
А з тобою спати ляжу,
Бо я твоя мила.

ОЙ ХМАРИТЬСЯ, ДОЩ БУДЕ

$\text{♩} = 168$

Ой хма-рить-ся, дощ бу-де. При-зна-ю-ся вам, лю-ди,
що за сво-ю сва-во-лю по-па-ла я в не-во-лю.

Ой хмариться, дощ буде.
Признаюся вам, люди,
Що за свою сваволю }
Попала я в неволю. } 2

Пішов милий в дорогу —
Пропила я корову,

Тепер сидю й журюся, }
За корову боюся. } 2

Прийшов милий з дороги,
Впала я йому в ноги:
— Прости мене, мій милий,
Що пропила корову.
— Пий, мила, здорова,
Буде друга корова.

ОЙ ЧАРОЧКА РЯБЕНЬКАЯ

The image shows two staves of musical notation in a 2/4 time signature. The first staff begins with a treble clef, a key signature of two flats (B-flat and E-flat), and a tempo marking of quarter note = 92. The melody is written on a single line. The second staff continues the melody and includes a repeat sign at the end. Below the first staff, the lyrics are: "Ой ча_роч_ко ря_бень_ка_я, ви_пить те_бе ра_день_ка_я." Below the second staff, the lyrics are: "Ой як ви_п'ю, не зне_су, ой як ви_л_лю, не збе_ру."

Ой чарочко рябенькая,
Випить тебе раденька я.
Ой як вип'ю, не знесу, }
Ой як виллю, не зберу. } 2

Ой я, мамцю, упилась,
Упилась, упилась.
А хто ж мені, моя мати, }
Повечеряти дасть? } 2

Есть у мене, есть у мене
Вірная дружина,
Вона ж мені, молоденькій, }
Повечеряти дала. } 2

Молодиці, молодиці
Молодесечкі!
Десь ваші чоловіки }
Не лихесечкіі. } 2

Десь ваших чоловіків
Та й удома нема,
Що ви п'єте-гуляете }
Аж до білого дня. } 2

ОЙ СЛАБА Я, ОЙ СЛАБА Я

Ой слаба я, ой слаба я
А щопонеділка.
Подивлюся я на пляшку — }
Немає горілки. } 2

— Єсть у тебе, моя мила,
В коморі руно вовни,
Занеси до орендаря, }
Буде пляшка повна. } 2

— Ой спасибі тобі, милий,
Та за твою ласку.
Я із того руна вовни }
Пошию запаску. } 2

ЖАЛЬ ЗА БАТЬКІВСЬКИМ ДОМОМ. ЛИХА СВЕКРУХА

УЧОРА БУЛА ДОНЕЧКА МОЯ

Музична нотація для пісні «Учора була донечка моя». Темпозначення = 116. Музика написана в стилі української народної пісні, з використанням тріольних ритмів. Текст пісні розташований під нотами.

у - чо - ра бу - ла до - неч - ка мо - я,
а сьо - год - ні вже від - да - на - я.

Учора була донечка моя,
А сьогодні вже віддана.

Не жаль би було, якби на село,
А то голубка в чужій стороні.

А то голубка в чужій стороні,
Крається серце надвоє мені.

НЕ ЖАЛЬ МЕНІ НА ГАЛОЧКУ

Не жаль мені на галочку,
Лиш жаль мені на вороночку.
Заніс мене дурний розум
У чужую та стороночку.

А у чужій стороночці
Нігде води та напитися,
А у чужій стороночці
Ні до кого прихилитися.

Прихильюсь я до явора,
Яворонько та не батенько,
Шумить, гуде, гілля ломить,
А до мене й не говорить.

Прихильюсь я до липочки,
А липочка не матіночка,
Шумить, гуде, гілля ломить,
А до мене й не говорить.

Ой вийду я на вулицю,
Роблять мене «заволокою»,
Кажуть мені річку брести
Широкою та глибокою.

Ой піду я на вулицю,
На вулиці кременці крешуть.
Ой вийду я на вулицю,
А на мене вороги брешуть.

Крешіть, крешіть, кременчики,
Тільки іскри не видавайте.
Брешіть, брешіть, воріженьки,
Жалю мені не завдавайте.

ЧОЛОВІЧЕ МІЙ, ДРУЖИНО МОЯ

The image shows two staves of musical notation in 2/4 time. The tempo is marked as quarter note = 132. The melody is written on a treble clef staff. The lyrics are written below the notes, with dashed lines indicating the alignment of the notes with the syllables. The lyrics are: Чо - ло - ві - че мій, дру - жи - но мо - я! За - вів ти ме - не в чу - жу сто - ро - ну:

— Чоловіче мій, дружино моя!
Завів ти мене в чужу сторону.

Завів ти мене в чужу сторону,
В чужу сторону, де роду нема.

Нікуди піти, ні поговорити,
Свого серденька розвеселити.

— Ой жінко моя, дружино моя!
Ой є в тебе сусіда близька.

Можна піти, поговорити,
Своє серденько розвеселити.

— Ще не ходила й не говорила,
Близька сусіда вже й обсудила.

КОЛИ Б БОГ ДАВ, КОЛИ Б БОГ ДАВ

Музична нотация для пісні «КОЛИ Б БОГ ДАВ, КОЛИ Б БОГ ДАВ». Темпозначення: $\text{♩} = 160$. Ключова підпис: один бемоль (B-мінор). Ритм: 3/8. Лірика:

Ко_ли б бог дав, ко_ли б бог дав не_ді_лі дож_да_ти,
чи не при_йде рід_на ма_ти ме_не від_ві_да_ти?

Коли б бог дав, коли б бог дав
Неділі дождати,
Чи не прийде рідна мати
Мене відвідати?

Ой неділя вже минає,
А неньки немає,
Ой десь-то їй не жаль мене,
Що не відвідає.

Якби мала, якби мала
Соколові крила,
То б злинула, полинула,
Де матінка мила.

Прилетіла до матінки,
Стала на порозі,
Обіляля стару неньку
Дрібненькії сльози.

— Годі, годі, рідна мати,
Дрібні сльози ляяти,
Навчи мене, моя мати,
Ой як горювати.

— Горюй, горюй, моя доню,
Горюй на чужині,
Горюй на чужині,
Не жалуйся мені.

ОЙ НА ГОРІ КОРШМА

Ой на го - рі кор - шма, під корш - мо - ю виш - ня,
ой там мо - я вся ро - ди - на на гу - лян - ня вий - шла.

Ой на горі коршма,
Під коршмою вишня,
Ой там моя вся родина
На гуляння вийшла.

Вся моя родина
Все п'є та гуляє.
— Ой десь наша рідна сестра
Талану не має.

Родина гуляє,
Мене споминає:
— Десь нашої безщасниці
На світі немає.

Ой, чи її вбито,
Чи в полон занято,
Ой чи їй світ не милий
І в будень і в свято?

Ой її не вбито,
В полон не занято,
Тільки їй світ не милий
І в будень і в свято.

— Ой полини, галко,
Де мій рідний батько,
Нехай мене відвідає,
Коли йому жалко.

Галочка літає,
Батечко не знає.
Десь-то йому не жаль мене,
Що не відвідає.

Ой попливи, вутко,
До ненечки хутко,
Нехай мене відвідає,
На серденьку нудно.

Вуточка плаває,
Ненечка не знає,
Десь-то їй не жаль мене,
Що не відвідає.

Ой полини, орле,
Де братійко оре,
Нехай мене відвідає,
Жити мені горе.

А орел літає,
Братійко не знає,
Ой десь йому не жаль мене,
Що не відвідає.

Полетить, синиці,
Де мої сестриці,
Нехай мене відвідають
В чужій чужиниці.

Синиці літають,
Сестриці не знають,
Ой десь-то їм не жаль мене,
Що не відвідають.

ОЙ ХОДЮ-БЛУДЮ ТА Й ПО ВУЛИЦІ

The musical score is written on two staves in a 2/4 time signature. The tempo is marked as quarter note = 152. The key signature has one flat (B-flat). The melody is simple and rhythmic, with lyrics written below the notes. The lyrics are: "Ой хо-дю-блю-дю та й по ву-ли-ці, як при-блудна о-веч-ка. ой ні до ко-го та про-мо-ви-ти вір-но-го сло-веч-ка."

Ой ходю-блудю та й по вулиці,
Як приблудна овечка,
Ой ні до кого та промовити
Вірного словечка.

Туман, туман по долині,
Туман качається,
Чогось мене, молоді,
Мій рід цурається.

Не цурайся, мій родочку,
Не цурайся ти мене,
Перекажи зозулькою
Сивенькою до мене.

Нема дерева ряснішого
Ой та від дубочка,
Нема роду ріднішого
Та від батечка.

Нема цвіту цвітнішого
Ой та від маківки,
Нема роду ріднішого
Та від матінки.

Нема цвіту цвітнішого
Понад полуниці,
Нема роду ріднішого,
Як брати та сестриці.

ОЙ НІКОМУ Я ТАК НЕ ДИВУЮ

The image shows two staves of musical notation in G major (one sharp) and 2/4 time. The tempo is marked as 168. The first staff contains the melody for the first line of the song, and the second staff contains the melody for the second line. The lyrics are written below the notes.

Ой ні - ко - му я так не ди - ву - ю. як са - ма со - бі.

Пройшли мо - ї лі - та мо - ло - ді - ї, як лист по во - ді.

Ой нікому я так не дивую,
Як сама собі.
Пройшли мої літа молодії,
Як лист по воді.

Пройшли мої літа молодії,
Вже й не дожену.
Ой журяться тяжкі воріженьки.
Як я жить буду.

Ой у саду, саду зеленому
Пташечки любють.
Ой десь моє вірне товариство
Горілочку п'ють.

Ой десь моє вірне товариство
Горілочку п'ють.
Ой вирвали собі по яблучці
Та й додому йдуть.

Як вирвали собі по яблучці,
Вирвіть і моє.
Як будете де пити, гуляти,
Згадайте й мене.

Є у мене рідная сестриця
В чужій стороні,
Виплакала свої чорні очі
Сидячи в вікні.

ОЙ ЯКБИ Я БУЛА ЗНАЛА

Ой якби я була знала,
Не йшла заміж, а гуляла.

Там-то горе, там-то біда,
Головонько моя бідна!

Тепер треба це знати,
Пізно лягти, рано встати.

Рано встати, в печі палити,
Щоб свекрусі догодити,

Сіни мести, хату мести
І до плуга обід нести.

І до плуга, і до фала,
І до хлопців обчадрала.

ПО САДОЧКУ ХОДЮ ТА ХОДЮ

Помалу

По са - доч - ку хо - дю та хо - дю,
я ру - ру - ту са - дю та са - дю. Гей, я - ра ру - та
та й не прий - ня - ла - ся, вся ро - ди - на від - цу - ра - ла - ся.

По садочку ходю та ходю,
Яру руту садю та садю.
Гей, яра рута та й не прийнялася,
Вся родина відцуралася.

Ой казали мені люди,
Що мій батько в гостях буде,
Гей, а я ждала, ждала, виглядала,
Ворітечка повідчиняла.

А батечко їде та їде,
А до мене не заїде.
Гей, ніч моя темна ще й зоря неясна,
Яка моя доля безщасна!

Ой казали мені люди,
Що моя мати в гостях буде,
Гей, а я ждала, ждала, виглядала,
Ворітечка повідчиняла.

А ненечка їде та їде,
А до мене не заїде.
Гей, ніч моя темна ще й зоря неясна,
Яка моя доля безщасна!

Ой казали мені люди,
Що сестра у гостях буде,
Гей, а я ждала, ждала, виглядала,
Ворітечка повідчиняла.

А сестриця їде та їде,
А до мене не заїде.
Гей, ніч моя темна ще й зоря неясна,
Яка моя доля безщасна!

По садочку ходю та ходю,
Яру руту садю та садю.
Гей, яра рута та й не прийнялася,
Вся родина відцуралася.

Ой казали мені люди,
Що мій братик в гостях буде,
Гей, а я ждала, ждала, виглядала,
Ворітечка повідчиняла.

А мій братик їхав та їхав
Та й до мене в гості заїхав.
Гей, ніч моя видна ще й зірочка ясна,
Яка моя доля прекрасна!

ОЙ ТИ, МАТИ МОЯ, ТА НЕЖАЛІСЛИВА

Дуже помалу

Ой ти, ма - ти мо - я, та не - жа - ліс - ли - ва!

Ти ж від - да - ла ме - не та й не жа - лу - ва - ла.

Ой ти, мати моя, та нежаліслива!
Ти ж віддала мене та й не жалувала.

Ти віддала мене у чужую сторону,
У чужую сторону, в превелику сім'ю.

Превелика сім'я вечеряти сіла,
А мене, молоду, посилають по воду.

Я по воду ішла, як голубка гула,
Із водою ішла спотикаючися.

Із водою ішла спотикаючися,
Під прічним вікном прислухаючися.

Щось у хаті гомонить, ненька з милим говорить:
— Треба, сину, жінку бити, бо не вміє робити.

Треба, сину, жінку бити, бо не вміє робити,
Треба її научать, щоб вміла всім догоджать.

— За що її, мати, бити? Вона вміє робити.
За що її научать? Вона вміє догоджать.

МАТІНКО МОЯ КОХАНА

Помаду. Журливо

Ma тін_ ко_ мо_ и ко_ ха_ на! На що ти ме_ не ко_ ха_ ла?
На що ти ме_ не ко_ ха_ ла, ли_ хій свек_ ру_ сі від_ да_ ла?

Матінко моя кохана!
Нащо ти мене кохала?
Нащо ти мене кохала, } 2
Лихій свекрусі віддала?
Поперу шмаття на річці,
Свекруха каже — в горілці.
Ледащо невістка, ледащо, } 2
Не хоче робити нізащо.
Покладу шмаття на плоти,
Свекруха каже — в болоті.
Ледащо невістка, ледащо, } 2
Не хоче робити нізащо.
Вимастю хату — не біло,
Ізмила лавку — не сіла.
Ледащо невістка, ледащо, } 2
Не хоче робити нізащо.
Постелю постіль — не ляже,
Замету хату — не стане.

Ледащо невістка, ледащо. }
Не хоче робити нізащо. } 2

Подивлюся я в віконце,
Засяяв милий, як сонце.
— Іди, милий, до хати. }
Не буде мати лаяти. } 2

ОЙ У ЛУЗІ, ЛУЗІ, ГЕЙ, КАЛИНА СТОЯЛА

Ой у лу - зі, лу - зі, гей, ка - ли - на сто -
- я - ла, на ті - ї ка - ли - ні зо - зу - ля ку - ва - ла.

Ой у лузі, лузі, гей, калина стояла,
На тії калині, зозуля кувала.

На тії калині, гей, зозуля кувала,
Мати дочки за рік не пізнала.

Мати дочки, гей, за рік не пізнала:
— Чого, дочко, така стара стала?

— Ой десь ти, ненько, гей, та журби не знаєш,
Що ти мене за старість питаєш.

Ой є в мене, гей, аж три журби в хаті:
Ой одна журба — свекруха лихая,

Ой другая журба, гей, — дитина малая.
А третя журба — милий покидає.

А третя журба, гей, милий покидає,
Покидає, покидає, покинути має.

— По чім же ти, мила, гей, по чому пізнала,
Ой що ти мені відразу сказала?

— А по тому, гей, миленький, по тому,
А по твому коню вороному,

Що звечора, гей, коню обрік даєш,
Опівночі коня напуваєш.

Опівночі, гей, коня напуваєш,
А на розсвіті коника сідлаєш.

В хату ввійдеш, гей, дитину колишеш,
На дитину лихим духом дишеш.

Ой лю-лю, лю-лю, лю-лю, гей, та вже пора спати,
А хто ж тебе буде доглядати?

А хто ж тебе, гей, буде доглядати,
А хто ж тебе буде годувати?

— Ой єсть у мене, гей, та рідная мати,
Буде вона мене доглядати.

Буде вона, гей, мене доглядати,
Буде вона мене годувати.

ЖИТТЯ З НЕЛЮБОМ, НЕЛЮБОЮ

ОЙ ХОДИТЬ ДІВЧИНА ПОНАД БЕРЕЖИНУ

$\text{♩} = 126$

Ой хо-дить дів-чи-на по-над бе-ре-жи-ну
так, як ро-же-вий цвіт, а за не-ю-
ї-ї ли-ха до-ля та всту-па-є в її слід.

Ой ходить дівчина понад бережину
Так, як рожевий цвіт,
А за нею її лиха доля
Та вступає в її слід.

-- Ой чого ти плачеш, молода дівчино?
Ой чи тобі батька жаль?
Ой не жалує отця, я хлопець-молодця,
То ти будеш моя.

Ой ходить дівчина понад бережину
Так, як рожевий цвіт,
А за нею її лиха доля
Та вступає в її слід.

— Ой чого ти плачеш, молодая дівчино?
Ой чи тобі неньки жаль?
Ой не жалує неньки, бо я твій миленький,
То ти будеш моя.

Ой ходить дівчина понад бережину
Так, як рожевий цвіт,
А за нею її лиха доля
Та вступає в її слід.

— Ой чого ти плачеш, молода дівчино?
Ой чи тобі сестри жаль?
Не жалуй сестри, бо я хлопець бистрий,
То ти будеш моя.

Ой ходить дівчина понад бережину
Так, як рожевий цвіт,
А за нею її лиха доля
Та вступає в її слід.

— Ой чого ти плачеш, молода дівчино?
Ой чи тобі брата жаль?
Ой не жалуй брата, бо я гірший ката,
То ти будеш моя.

ОЙ НА ГОРІ, ГОРІ

Ой на горі, горі
Церковця стояла.
Там молода дівчина
З нелюбом шлюб брала.

— Ой шлюбе мій, шлюбе,
А що з цього буде?
Я його не люблю,
А він бити буде.

Ой боже мій, боже,
Стань мені до поруки!
Не дай мені, боже,
Безневинне муки.

ОЙ У ПОЛІ КРИНИЧЕНЬКА

The image shows a musical score for the song 'Ой у полі криниченька'. It consists of two staves of music in a 3/4 time signature. The tempo is marked as quarter note = 152. The melody is written on a treble clef staff. The lyrics are written below the notes, with hyphens indicating syllable placement. The lyrics are: 'Ой у по - лі кри - ни - чень - ка, ой у по - лі кри - ни - чень - ка, там хо - лод - на по - ди - чень - ка.'

Ой у полі криниченька, (2)
Там холодна водиченька.

Там холодна ще й погожа, (2)
Там дівчина так, як рожа.

Там дівчина воду брала, (2)
Круті гори поливала.

Круті гори поливала (2)
Ще й на долю нарікала.

— Ні на кого нарікати, (2)
Йно на тебе, моя мати.

Йно на тебе, моя мати, (2)
Бо ти порадниця в хаті.

Порадь мене, моя мати, (2)
Як з нелюбом в світі жити?

— Ой жий, доню, хорошенько, (2)
Як у саду соловейко.

Соловейко рано встає, (2)
Всі садочки облітає.

Всі садочки облітає, (2)
Всьому миру ізвіщає.

ЗІЙДИ, МІСЯЦЮ, І ТИ, ЯСНА ЗОРЕ

$\text{♩} = 160$

Зій_ди, мі_ся_цю, і ти, яс_на зо_ре, та за_сві_ти на все
по_ле. Ой там ми_ла, чор_ноб_ри_ва та пше_ни_чень_ку по_ле.

Зійди, місяцю, і ти, ясна зоре,
Та засвіти на все поле.
Ой там мила чорнобрива
Та пшениченьку поле.

Ой поле вона, поле
Та все вгору поглядає,
Чи високо сивий сокіл
З орлами літає?

Ой літає, літає,
Літаючи воркотає:
Ворку-ку-ку, ворку-ку-ку!
Та подай, мила, руку.

— Ой рада б я встати
Та обидві подати —
Сидить нелюб край віконця
Та буде воркотати.

ПОСІЮ КОНОПЛІ, А ВРОДИЛА ПЛОСКІНЬ

$\text{♩} = 176$

По_сі_ю ко_ноп_лі, а вро_ди_ла плос_кінь.
Ко_го я лю_би_ла, не дав ме_ні гос_подь.

Посію коноплі, а вродила плоскінь.
Кого я любила, не дав мені господь.

Кого я любила, то той за плечима.
Невірна дружина все перед очима.

* В наступних куплетах другий такт пропускається.

Посію пшеницю, а вродило жито.
Чогось моє серце як ножем пробито.

Хоть воно пробито, то найдуться ліки.
Невірна дружина — пропала навіки.

ТЕЧЕ ВОДА ХОЛОДНАЯ

The image shows a musical score for the song 'Тече вода холодная'. It consists of two staves of music in a 2/4 time signature. The tempo is marked as quarter note = 144. The melody is written on a treble clef staff, and the accompaniment is on a bass clef staff. The lyrics are written below the notes, with hyphens indicating syllable placement. The lyrics are: 'Те - че во - да хо - лод - на - я з-під ко - рі - ння ду - ба. Не - ма - ю я при - ят - нос - ті від сво - го не - лю - ба.'

Тече вода холодная
З-під коріння дуба.
Не маю я приятності
Від свого нелюба.

Не маю я приятності
Від отця і матки.
Сушать мене, в'ялять мене
Мої недостатки.

Ой вирву я з рожі квітку
Та й пустю на воду.
Пливи, пливи, з рожі квітку,
Аж до мого роду.

Пливла, плівла з рожі квітка
Та й на воді стала.
Вийшла мати води брати
Та й квітку пізнала.

Пливла, плівла з рожі квітка
Та й стала крутитись.
Як пізнала мати квітку
Та й стала журитись.

— Ой десь же ти, моя доню,
Та й сім літ лежала,
Ой що твоя з рожі квітка
На воді зів'яла.

— Не лежала я, моя мати,
Ні дня, ні години.
Ізсушила, ізв'ялила
Невірна дружина.

ТОСКА ЗА ТОСКОЮ, ЖУРБА ЗА ЖУРБОЮ

Тос_ка за тос_ко_ю, жур_ба за жур_бо_ю,
що від_да_ла ме_не ма_ти за_між мо_ло_до_ю.

Тоска за тоскою, журба за журбою,
Що віддала мене, мати, заміж молодю. (2)

І не находилась, й не наговорилась,
Від роду відбилась, не надівувалась. (2)

— Пусти мене, милий, голубчику сивий,
До броду по воду відвідати роду. (2)

— Ой не пустю, мила, до броду по воду,
Бо ти скажеш своєму роду про свою пригоду. (2)

— Ой не скажу, милий, голубчику сивий,
Не скажу я своєму роду про свою пригоду. (2)

Хоть будуть питати, не буду казати,
Слізеньками вмийось, сама вийду з хати. (2)

Слізеньками вмийось, сама вийду з хати,
Таки буду із нелюбом свій вік коротати. (2)

Брат сестру питає, бо одну має:
— Ой як тобі, сестро, межі ворогами? (2)

— Отак мені, брате, межі ворогами,
Як тії криниці межі дорогами. (2)

Хто шляхом не їде, той води нап'ється,
З мене, молоді, кожне насміється. (2)

ОЙ ВИШЕНЬКА, ЧЕРЕШЕНЬКА У САДУ

Ой вишенька, черешенька у саду,
Гей, породила мене мати на біду.

Породила мене мати на біду,
Гей, та віддала за п'яницю молоду.

А п'яниця-недбайлиця в коршмі п'є,
Гей, а як прийде додомочку, жінку б'є.

— Не бий мене, мій миленький, хоть удень,
Гей, та не зміши челядоньки і людей.

Не бий мене, мій миленький, уночі,
Гей, докучило ж під стріхою стоячи.

Під стріхою горобчики чиркотять,
Гей, та на моє біле тіло порошать.

Та на моє біле тіло порошать,
Гей, вони ж мені карі очі затрусять.

Приїхали жандароньки у мій дом,
Гей, та й узяли миленького на вибор.

Ой узяли миленького, узяли,
Гей, назад йому білі ручки зв'язали.

— Чи жаль, доню, що нелюбонька взяли?
Гей, ой чи жалко, що не міцно зв'язали?

— Не жаль, мати, що нелюбонька взяли,
Гей, тільки жалко, що не міцно зв'язали.

Як вирветься превражий син, утече,
Гей, не раз, не два головоньку натовче.

ОЙ ТИ, СТАРИЙ ТА БОРОДАТИЙ

Ой ти ста - рий та бо - ро - да - тий,
пус - ти ме - не на ву - ли - цю та й по - гу - ля - ти.

— Ой ти, старий та бородатий,
Пусти мене на вулицю та й погуляти (2)

— Іди, мила, та не барися,
Заким зірка зійде, зараз вернися. (2)

Ой здається й не барилася,
А вже ясна зірка іскопилася. (2)

— Де ти, мила, так барилася,
Що вже ясна зірка іскопилася? (2)

— Ой цить, милий, на оборі була,
Ой там наша коровиця та й бичка привела. (2)

— Де ж ти, мила, того бичка діла?
— Ой там на оборі сучка сиділа. (2)

На оборі сучка сиділа,
Вона ж того бичка зараз іззіла. (2)

Дай, боже, здоров'я старому,
Що зазнала, то зазнала розкоші за нього — (2)

І ошийника, і потилника,
І праника, і праца, й макогона-товкача. (2)

ОЙ ПІД ВИШЕНЬКОЮ, ПІД ЧЕРЕШЕНЬКОЮ

$\text{♩} = 104$

Ой під ви_ шень_ ко_ ю, під че_ ре_ шень_ ко_ ю
 ой там гу_ ляв ста_ рий дід з мо_ ло_ де_ сень_ ко_ ю.

Ой під вишенькою, під черешенькою
 Ой там гуляв старий дід з молодесенькою. (2)

І просилася, і молилася:
 — Пустити мене, старий діду, погуляти я піду. (2)

— Я і сам не піду, і тебе не пушу,
 Бо ти мене, старенького, та й покинеш на біду. (2)

Ой не кидай мене, дідуня старого,
 Тобі буде вигодонька, як від молодого. (2)

Куплю тобі хатку, а ще й сіножатку,
 І ставок, і млинок ще й вишневенький садок. (2)

— Не хочу я хатки, ані сіножатки,
 Ні ставка, ні млинка, ні вишневого садка. (2)

Ні ставка, ні млинка, ні вишневого садка,
 Таки ж пусти мене, діду, погуляти я піду. (2)

ОЙ ГАЮ МІЙ, ГАЮ

$\text{♩} = 152$

Ой га_ ю мій, га_ ю, гус_ тий, не про_ гля_ ну.
 Розгні_ вав ми_ аень_ ку, голуб_ ку си_ вень_ ку та й про_ си_ ти не ду_ ма_ ю.

Ой гаю мій, гаю,
 Густий, не прогляну.
 Розгнівав миленьку,
 Голубку сивеньку,
 Та й просити не думаю.

— Ой піди-но ти, хлопче,
Та внеси горілки,
Нехай я нап'юся,
Ума наберуся
До лукавої жінки.

— Не поможе, небоже,
Та горілка нічого:
Не любила зразу,
Любити не маю
Й говорити не думаю.

— Ой піди-но ти, хлопче,
Та внеси мені шива,
Нехай я нап'юся,
Ума наберуся,
Чи не зійде мені з дива.

— Не поможе, небоже,
Те пиво нічого:
Не любила зразу,
Любити не маю
Й говорити не думаю.

— Біжи-но ти, хлопче,
Та внеси мені меду,
Нехай я нап'юся,
Ума наберуся,
Головоньки чи не звезду.

— Не поможе, небоже,
Той мед нічого:
Не любила зразу,
Любити не маю
Й говорити не думаю.

— Та подай, гарний хлопче,
Дротяную нагайку,
Нехай милу зіб'ю,
Нехай її спишу,
Як ту синю китайку.

Нагайка-дротянка
З кілка не звисає,
У тіло впиває,
Кривлею обкипає
Ще й серденьком називає.

— Ой муже мій, муже,
Не бий мене дуже,
Сорочка тоненька,
Я ще молоденька,
Та й болить мене дуже.

Ой мій милий друже!
Не бий мене дуже,
Буду ноги тобі мити
Ще й юшечку пити
І до тебе говорити.

БУЛО НЕ КОПАТИ ПІД ПОРОГОМ ЯМИ

Було не копати під порогом ями,
Було мене не брати від рідної мами.

П р и с п і в:

Правда, дівчино,
Правда, рибчино,
Правда, серденя,
Утіхо моя.

Було не рубати зеленого дуба,
Було не сватати, коли я нелюба.

П р и с п і в.

Було та не жати зеленого жита,
Було не сватати, коли я сердита.

П р и с п і в.

Було не рубати зеленої вишні,
Було не сватати, коли не до мислі.

П р и с п і в.

Було не рубати зеленої сливки,
Було не сватати мене чорнобривки.

П р и с п і в.

Було не рубати білої берези,
Не сватав ти п'яний, сватав ти тверезий.

Приспів.

Не сватав ти темної ночі,
Не вилізли тобі очі.

Приспів.

Ой як же була темненькая нічка,
То горіла ясненькая свічка.

Приспів.

Було другу засвітити,
Було лучче придивитись.

Приспів.

СОЛОВЕЙКУ СИВЕНЬКИЙ

$\text{♩} = 132$

Со - ло - вей - ку си - вень - кий, со - ло - вей - ку
си - вень - кий, в те - бе го - лос то - нень - кий.

Detailed description: This system contains the first two staves of music. The first staff is a treble clef with a key signature of two sharps (F# and C#) and a 2/4 time signature. It starts with a tempo marking of quarter note = 132. The melody consists of eighth and sixteenth notes. The second staff is an alto clef with the same key signature and time signature, providing a harmonic accompaniment with chords and some melodic lines.

$\text{♩} = 120$

Со - ло вей - ку ма - лень - кий, со - ло - вей - ку
ма - лень - кий в те - бе го - лос то - нень - кий

Detailed description: This system contains the next two staves of music. The first staff is a treble clef with a key signature of two sharps and a 3/4 time signature. It starts with a tempo marking of quarter note = 120. The melody features a mix of eighth and quarter notes. The second staff is an alto clef with the same key signature and time signature, providing a harmonic accompaniment with chords and some melodic lines.

Вар. $\text{♩} = 144$

Со - ло - вей - ку си - вень - кий, со - ло - вей - ку
си - вень - кий в те - бе го - лос то - нень - кий.

Detailed description: This system contains the final two staves of music, labeled 'Вар.' (Variation). The first staff is a treble clef with a key signature of two sharps and a 2/4 time signature. It starts with a tempo marking of quarter note = 144. The melody is more rhythmic, using eighth and sixteenth notes. The second staff is an alto clef with the same key signature and time signature, providing a harmonic accompaniment with chords and some melodic lines.

- Соловейку сивенький, (2)
В тебе голос тоненький.
- Защербеч же ти мені, (2)
Бо я в чужій стороні.
- Бо я в чужій стороні, (2)
Нема роду при мені.
- Нема роду-родини, (2)
Ні вірної дружини.
- Мене батько оженив, (2)
Не до мислі жінку взяв.
- Не до мислі жінку взяв, (2)
І я з нею жить не став.
- Якби її бог прийняв, (2)
То я б її поховав.
- Пішов в військо служити, (2)
Аби з нею не жити.
- Прийшов з війська уранці, (2)
Застав милу на лавці.
- Накрив ручки полотном, (2)
Сам за шапку та й пішов.
- Сам за шапку та й пішов (2)
На вулицю погулять.
- Всі дівчата гуляють, (2)
Тільки одна смутиться.
- Тільки одна смутиться, (2)
То милої сестриця.
- Іди, зятю, не гуляй, (2)
Перше милу поховай.
- Ой батьку наш, батьку наш, (2)
Гуляє зять ваш.
- Нехай, доню, гуляє, (2)
Господь його скарає.

ОЖЕНИВСЯ НЕ ПО ДОБРІЙ ВОЛІ

$\text{♩} = 168$

О - же - нив - ся не по доб - рій во - лі,
у - зяв жін - ку та не до лю - бо - ві.

— Оженився не по добрій волі,
Узяв жінку та не до любові.
І не до любові, і не до розмови,
Ні білее личко, ні чорні брови.
Я без тебе, мила, обійдуся,
Лиш без тебе горя наберуся.
Ой піду я понад круті гори,
Стану, гляну — без милої горе.
— Не падайте, сльози, на отаву,
Не дай мене, мій милий, на славу.
Бо я, молоденька, в батька зросла,
В батька зросла, добра не зазнала.
В темнім лісі ходю-блудю,
За тобою, милий, я не буду.
Соловейку жовтенький, миленький,
Защербечи трьома голосами,
Виводь мене темними лугами
З цього краю на дорогу.

ОЙ У ЛУЗІ КАЛИНА

$\text{♩} = 168$

Ой у лу - зі ка - ли - на там - то бі - ло за - цві - ла.
Ой десь мо - я не - вдат - на - я ще й не вір - на - я дру - жи - на.

Ой у лузі калина
Там-то біло зацвіла.
Ой десь моя невдатная
Ще й невірная дружина.

Ой боже мій, боже мій!
Десь ти забув за мене.
Возьми мою невдатнюю
Хоч і зараз від мене.

Бо я з нею не жию,
Межи люди не піду,
Тільки собі, молодому,
Головоньку печалю.

Вона в печі не палить,
Вечеряти не варить,
Тільки мені, молодому,
Головоньку печалить.

ЯК Я БУЛА МОЛОДОЮ НЕЛІНИВАЯ

Як я була молодою нелінивая,
Доганяла Романа коло Києва. (2)

Доганяла Романа коло Києва,
Роздивилась, що поганий, та й покинула. (2)

Як я була сім літ удовою,
То не чула землі під собою. (2)

А як вийшла за старого граба,
Зробилася до півроку баба. (2)

ОЙ УМРУ Я, УМРУ

Ой умру я, умру
Та буду дивитись,
Чи не буде мій миленький }
За мною журитись. } 2

А мій милий зажурився,
Пішов підголився.
— Коли б тіло взяли з хати, }
То я б оженився. } 2

ГОРЕ МЕНІ З ТАКИМ МУЖЕМ

Горе мені з таким мужем,
Що не шиє штани з гудзом,
А лиш шиє з петельками } 2
Та бігає за дівками.

А я тую біду знаю —
Негарного мужа маю.
Коли б кращій хоч на три дні, } 2
То забула б за всі злидні.

УМЕР БАТЬКО — БАЙДУЖЕ

Умер батько — байдуже,
Вмерла мати — байдуже,
Умер милий, чорнобривий — } 2
Там-то мені жаль дуже.

А за батька дам воли,
А за матір корови,
А за свого миленького } 2
Дам собачку рябенького.

І жив — не любила,
І вмер — не тужила
І не буду тужити, } 2
Бо не мала я з ким жити.

Кабаком подзвонила,
А редькою покадила,
А хроном приймала, } 2
Бо таке з ним життя мала.

Тоді трохи потужила,
Як на лавці положила.
Як на лавці лежав, } 2
Тоді було трошки жаль.

Як із лавки зволокли,
Тоді сльози потекли.
Як із лавки взяли,
Та й всі жалі відняли. } 2

Як на цвинтар ішла,
Та й поплакувала,
Як із цвинтаря йшла,
То й поскакувала. } 2

Як у яму положила,
І журба тоді простигла,
Засипала, закопала,
Ніженьками притоптала. } 2

Ніженьками туп, туп,
Лежи, милий, тут, тут,
Бо я, молоденька,
Гуляти раденька. } 2

І за батька — «отченаш»,
І за матір — «отченаш»,
За милого душу
Танцювати мушу. } 2

ОЙ УМЕР САВРАДИМ

Ой умер Саврадим
Та й на лавці лежить,
Його жінка Саврадимка
По горілку біжить. } 2

І горілку несе,
І музики веде.
— Тепер же я, Саврадиме, } 2
Не боюся тебе.

Слава тобі, христе-цару,
Що вже милий на цвинтару.
Отам тобі, милий, гнити
Та не будеш мене бити. } 2

ЛИХИЙ ЧОЛОВІК, П'ЯНИЦЯ

ОЙ ДАЙ, БОЖЕ, МІЙ МИЛЕНЬКИЙ, ЩОБ ТИ ЖИВ

Ой дай, боже, мій миленький, щоб ти жив,
Не боліло мене теє, що ти бив.
Не боліло мене теє коліно, }
Що летіло грабовее поліно. } 2

Не бий мене, мій миленький, уночі,
Бо я в тебе хазяйочка на печі.
Не бий мене, мій миленький, і не лай, }
Бо я в тебе хазяйочка ай-яй-яй! } 2

Не бий мене, мій миленький, і не руш,
Бо я в тебе хазяйочка на всі руки.
Не бий мене, мій миленький, батіжком, }
Бо я в тебе хазяйочка над мішком. } 2

Не бий мене, мій миленький, уночі,
Бо підіб'єш мені карії очі.
Не бий мене, мій миленький, і удень }
Та не сміши всіх сусідів, всіх людей. } 2

ХОДИВ ЖЕ Я КОЛО СВОГО ПОЛЯ

Ходив же я коло свого поля
Та й крикнув я на свого коня.
— А чого ж ти на коника кричиш,
Либонь же, ти вечеряти хочеш?

Чого тобі поночі ходити?
Я не маю чим тобі світити.
Єсть у мене в кишені лучина,
То засвітиш, миленька, очима.

ГОЛОВОНЬКО МОЯ БІДНА

Помалу

Го-ло-вонь-ко мо-я бід-на! В ме-не не-неч-ка не
рід-на. По-си-ла-є до-га-ю зе-ле-не-є жи-то
жа-ти ще й яч-мі-нь до-в'я-за-ти.

Головонько моя бідна!
В мене ненечка нерідна.
Посилає до гаю
Зеленее жито жати
Ще й ячмінь дов'язати.

А я житечка не зжала
І ячменю не зв'язала
Через милого свого,
Через білі ручки його,
Через білі ручки його.

А мій милий чорнобривий
На словечко справедливий,
Убиває ногою,

Відливає водою:
— Говори, мила, зо мною.

А я вчора говорила,
А сьогодні не промовляю.
Обкипіло серденько
Гарячою кривлею,
Що й словечка не промовляю.

Ніхто мені та не винен,
Ані отець, ані мати.
Сама парня полюбила,
Головоньку й утопила,
Тепер мусю пропадати.

ОЙ В ПОЛІ КРИНИЦЯ

$\text{♩} = 152$

Ой в по-лі кри-ни-ця, там во-да бли-щить-ся.
Ой го-во-рять лю-ди-ко-зак-ле-да-щи-ця.

Ой в полі криниця,
Там вода блищиться.
Ой говорять люди —
Козак-ледащиця. } 2

Козак-ледащиця,
Не хоче робити,
Сідлає коника,
Їде в коршму пити. } 2

ОЙ КОНЮ МІЙ, КОНЮ

$\text{♩} = 144$

Ой ко - ню мій, ко - ню, ко - ню во - ро - нень - кий!

Ой чо - го ти сто - їш на стай - ні смут - нень - кий?

$\text{♩} = 152$

Ой ко - ню мій, ко - ню, ко - ню во - ро - нень - кий!

Ой чо - го ти сто - їш на стай - ні смут - нень - кий?

— Ой коню мій, коню,
 Коню вороненький!
 Ой чого ти стоїш
 На стайні смугненький?
 Чи я тобі тяжкий,
 Чи я тобі важкий?
 Чи тяжкая, чи важкая
 Моя зброя ясна?
 — Ти мені не тяжкий,
 Ти мені не важкий,

Не тяжкая й не важкая
 Твоя зброя ясна.
 Тільки мені тяжкі
 Далекі дороги
 І густі коршомки —
 Кожну не минаєш.
 Кожну не минаєш.
 Сам п'єш та гуляєш,
 Мене, вороного,
 До стовпа в'язуєш.

ОЙ ВЕРБО, ВЕРБО КУДРЯВАЯ

Тихо, помалу

Ой вер - бо, вер - бо куд - ря - ва - я,

хто ж то - бі, вер - бо, ці куд - рі звив?

Ой вербо, вербо кудрявая,
 Хто ж тобі, вербо, ці кудрі звив?
 Хто тобі, вербо, ці кудрі звив,
 Хто тобі, вербо, корінь обмив?

Ізвила кудрі темна нічка,
Обмила корінь бистра річка.

Обмила корінь бистра вода.
А я молода, як ягода.

А я молода, як ягода,
Не піду заміж за рік, за два.

А піду заміж аж п'ятого
За п'яниченьку проклятого.

Ой кажуть люди, що він не п'є,
А він щовечора із коршми йде.

І щовечора, й щораночку,
Пропив коника й нагайочку.

Пропив коника вороного,
Сам до стайні йде по другого,

А я, молода, проти нього,
Несу рублика золотого.

Несу рублика золотого
Викупить коня вороного.

— Ой дівча моя, люблю тебе,
Викупи коня, возьму тебе.

Викупи коня, возьму тебе,
Як не викупиш — уб'ю тебе.

Ой не раз, не два викупляла,
Косою хату замітала.

Косою хату замітала,
Плечима двері підпирала.

Плечима двері підпирала,
Середнім вікном двері мала.

Середнім вікном двері мала,
В вишневім саду ночувала.

В вишневім саду ночувала,
Різних ягідок накушалась.

Різних ягідок накушалась,
Різного зілля нанюхалась.

Різного зілля нанюхалась,
Різних пташечок наслухалась.

Зозуля каже: ку-ку! ку-ку!
А я, молода, терплю муку.

Горобець каже: цір-цір! цір-цір!
Котяться сльози, як той ячмінь.

Соловей каже: тьох-тьох! тьох-тьох!
Котяться сльози, як той горох.

Котяться сльози, як квасоля,
А це є моя лиха доля.

КОСИВ КОСАР СІНО, ЯК БУЛА ПОГОДА

$\text{♩} = 160$

Ко_сив ко_сар сі_мо, як бу_ла по_го_да.
Пла_ка_ла дів_чи_на, пла_ка_ла мо_ло_да. пла_ка_ла мо_ло_да.

$\text{♩} = 168$

Ко_сив ко_сар сі_мо, як бу_ла по_го_да.
Пла_ка_ла дів_чи_на, пла_ка_ла мо_ло_да. -ло_да.

Косив косар сіно, як була погода.
Плакала дівчина, плакала молода. (2)

Плакала дівчина, на личку змарніла.
Видно по дівчині—віночка жаліла. (2)

Ой не так віночка, як одної речі.
 Розпустила косу, застелила плечі. (2)

— Ой чого ти плачеш, личенько марнуєш?
 Видно по дівчині—віночка жалуєш? (2)

— Не жаль мені вінка й ні за які речі.
 Розчесала косу, застелила плечі. (2)

Косу розпустила, плечі застелила,
 Мені, молодому, жалю наробила. (2)

Ой гаю мій, гаю, що робити маю?
 Приїхав миленький, засів усю лаву. (2)

Приїхав миленький, немає де сісти.
 Наробив досади, що не зможу знести. (2)

— На тобі, дівчино, усі ціі гроші
 Та купи, дівчино, що тобі хороше. (2)

Вишита сорочка, червона спідниця,
 Вчора була дівка, тепер молодиця. (2)

Вчора танцювала, ненька дозволяла,
 Сьогодні спинила невірна дружина. (2)

Невірна дружина не б'є і не лає,
 Невірна дружина в коршмі п'є, гуляє. (2)

ВІДДАЛА МАТИ ДОЧКУ

$\text{♩} = 152$

Від - да - ла ма - ти доч - ку в чу жу - ю сто - ро -
 - ноч - ку Як від - да - ва - ла го й на - ка - зу - ва - ла,
 щоб сім ро - ків не бу - ва - ла й не від - ві - дх - ва - ла.

Віддала мати дочку
 В чужую стороночку.
 Як віддавала, то й наказувала,
 Щоб сім років не бувала
 Й не відвідувала.

Дочка не слухала,
 Зозулькою прилетіла.
 Зозулькою прилетіла,
 У садочку сіла,
 Жалібненько закувала.

Стала кувати,
Стала примовляти.
Стала примовляти:
— Вийди, вийди, рідна мати,
Із своєї хати.

Вийшла її рідна мати
Та й стала слухати.
Та й стала слухати,
Тяженько здихати,
Дрібні сльози проливати.

— Як ти сива зозулька,
То йди в ліс кувати,
Як ти моя дочка —
Одним-одиначка,
То прошу тебе до хати.

— Ой не піду, моя мати,
До твоєї хати.
Було мене, моя рідна мати,
Та було ж мене, мати,
За п'яницю не давати.

— Возьми, сину, рушницю
Та вбий сиву зозулицю.
Нехай не кує,

Садочка не глушить,
Серця й головоньки не сушить.

Взяв син рушницю,
Пішов бити зозулицю.
Стала вона кувати,
Стала примовляти:
— Не бий мене, рідний брате.

— Як ти сива зозулька,
То йди в ліс кувати,
Як ти сестра рідна —
Одним-одиначка,
То прошу тебе я до хати.

— Ой не піду, рідний брате,
До твоєї хати.
Було мене, рідний брате,
Та було ж мене, брате,
За п'яницю не давати.

П'яниця в коршмі
Все п'є та гуляє,
Все п'є та гуляє,
А як прийде додомочку,
Дрібні діти розганяє.

ОЙ ПОВІЯВ БУЙНИЙ ВІТЕР З-ЗА ГОРИ

Ой по - ві - яв буй - ний ві - тер з-за го - ри,
зві - яв, зві - яв чор - ну шля - пу з го - ло - ви.

Ой повіяв буйний вітер з-за гори,
Звіяв, звіяв чорну шляпу з голови. (2)

— Ой ти, мила, чорнобрива ти моя!
Подай, подай чорну шляпу на мене. (2)

— Ой подала б, та не хочеться,
Бо мій милий гіркий п'яниця. (2)

Йде до коршми, напивається,
Іде з коршми, то валяється. (2)

Іде з коршми, то валяється,
А прийде додому, б'є та лається. (2)

— Ой ти, мила, чорнобрива ти моя!
Роззуй, роззуй, розпережи ти мене. (2)

— Я б роззула, та не хочеться,
Бо мій милий гіркий п'яниця. (2)

Йде до коршми, напивається,
Іде з коршми, то валяється. (2)

Іде з коршми, то валяється,
А прийде додому, б'є та лається. (2)

ОЙ НІХТО НЕ ВИНЕН, ТІЛЬКИ Я

The image shows two staves of musical notation in G major, 3/4 time. The tempo is marked as quarter note = 144. The melody is simple and folk-like. The lyrics are written below the notes.

Ой ніх - то не ви - нен, тіль - ки я, тіль - ки я, тіль - ки я,
шо по - лю - би - ла гуль - тя - я, гуль - тя - я, гуль - тя - я.

Ой ніхто не винен, тільки я,
Тільки я, тільки я,
Що полюбила гультяя,
Гультяя, гультяя.

Гультяй, мамцю, щодня п'є,
Щодня п'є, щодня п'є,
А як прийде додому, мене б'є,
Мене б'є, мене б'є.

А я на теє не дбаю,
Не дбаю, не дбаю,
Піду до сусіди, гуляю,
Гуляю, гуляю.

А в сусіди бравий син,
Бравий син, бравий син,
Сподобався мені, вражий син,
Вражий син, вражий син!

ОЙ ЗАЦВІЛА ЧЕРВОНА КАЛИНА

The musical score is written in a single system with three staves. The first staff begins with a treble clef, a key signature of two flats (B-flat and E-flat), and a tempo marking of quarter note = 138. The melody is written on a five-line staff with a vocal line and a piano accompaniment line. The lyrics are written below the notes. The second staff continues the melody and accompaniment. The third staff concludes the piece with a final cadence. The tempo marking changes to quarter note = 152 for the second system.

Ой за - цві - ла чер - во - на ка - ли - на
над кри - ни - це - ю. Го - ре ж
ме - ні, мо - я рід - на ма - ти, за п'я - ни - це - ю.

Ой за - цві - ла чер - во - на ка - ли - на над кри -
ни - це - ю. Го - ре ж ме - ні, мо - я рід - на
ма - ги, за п'я - ни - це - ю.

Ой зацвіла червона калина
Над криницею.
Горе ж мені, моя рідна мати,
За п'яницею.

Бо п'яниця та і недбайлиця
Як день, так і нічку п'є,
А як прийде із коршми додому,
Мене, молодую, б'є.

Потихесенько, помалесенько,
Моя матінко, йди:
Спить п'яниця в рубленій коморі,
Гляди ж, його не збуди.

— Ой нехай він спить, моя доню,
Бодай він не встав,
Щоб твоєї бідної головоньки
Більше не клопотав.

— Просю, ненько, ти моє серденько,
Не кажи ж ти цього,
Єсть у мене дрібненькі діти,
Горе жити без нього.

Не проклинай, моя матінко,
П'яниці мого,
Бо як помре мій гіркий п'яниця,
Горе жити без нього.

ЖІНКА-ЛЕДАЩИЦЯ

ТЕРНОМ, ТЕРНОМ, ТЕРНИНОЮ

- Терном, терном, терниною,
Як була я дівчиною. (2)
- А тепер я хазяйкою,
Цвінуть горшки під лавкою. (2)
- Поросята припик риють,
А собаки горшки миють. (2)
- Миші хату замітають,
Хлопці в вікна заглядають. (2)
- А сміттячко під мисничком
Заросло любисточком. (2)
- А горшки під лавкою
Заросли муравкою. (2)

ОЙ ДЕ БУДУ, ТО БУДУ

- Ой де буду, то буду,
А робити не буду.
Найму собі наймичку,
Сама сяду в запічку. } 2
- Найму собі Фотину,
Щоб бавила дитину.
Найму собі Федору,
Щоб доїла корову. } 2
- Найму собі Голяну,
Щоб збирала сметану.
Найму собі Явдоху,
Щоб носила до льоху. } 2

В ПОНЕДІЛОК ВОВНИЦЮ РОЗСКУБАЛА

В понеділок вовницю розскубала,
У вівторок кужель навивала. (2)

У середу мотузок сукала,
В четвер не почала — люди перебили. (2)

У п'ятницю люди не прядуть,
У суботу святе поминання. (2)

У неділю святе воскресіння,
Прсять мене люди на весілля. (2)

ГАНДЗЮ, ГАНДЗЮ, ГАНДЗЮСЕЧКО

— Гандзю, Гандзю, Гандзюсечко,
Не йди в поле ранюсечко.
Не йди, Гандзю, рано в поле, } 2
Сонце пече, стерня коле.

Гандзя того не слухала,
До дня в поле потрухала.
Таки в поле потрухала, } 2
Стерню собі прополола.

Стерню собі прополола,
Щоб в ніженьки не колола.
Хліб узяла, серп забула, } 2
Таки Гандзя дома була.

За Гандзею та густий сніп:
Штири дяки, а п'ятий піп.
Шостий іде попереду:
— Чекай, Гандзю, куплю меду.
— Купи, купи, то згодиться,
Бо я гарна молодиця.

ЧИ Я ТОБІ НЕ КАЗАЛА

Чи я тобі не казала,
Не бери ти мене?
Бо я роду цікавого, } 2
Не навчиш ти мене.

Чи я тобі не казала,
Що я жати не піду?
Чи я тобі не казала, } 2
Я лежати буду?

Не топила, не варила,
Ані дров, ні води.
Ходи, серце, поцілую, } 2
Та й на панщину йди.

Хоть вирубай увесь ліс,
То все буде один біс.
Хоть вирубай всю дубину, } 2
Я гуляти не покину.

ЯКБИ ТИ СТАВИВ ХАТКУ

$\text{♩} = 92$

Як - би ти ста - вив хат - ку, як - би ти ста - вив
хат - ку, то я по - ма - га - ла б

Вар. (2-й, 4-й купл.)

*) Ти те - сав би лав - ку, ти те - сав би
лав - ку, а я гем - блю - ва - ла б. *) (3-й, 4-й купл.)

— Якби ти ставив хатку, (2)
То я помагала б.

Ти тесав би лавку, (2)
А я гемблювала б.

— Якби ти пряла та шила, (2)
Любая та мила,

То я змотав би (2)
На мотовило.

— А я і не шила, (2)
А я і не пряла,

Бо зроду кужеля (2)
У руках не мала.

ОБІЦЯВСЯ МУЖИЧОК

Обіцявся мужичок
Мишаночку брати,
Вона йому відказала, } 2
Що не вміє жати.

— Я не вмію жати
Й серпа в руки брати,
Зроби мені холодок, } 2
Я буду лежати.

Вдома мене не лишай,
Бо боюся вовка,
В поле мене не бери, } 2
Бо болить головка.

ЖАР, МАТИ, КАПУСТИЦІ

Жар, мати, капустиці,
Жар, мати, буряка.
Жаль мені покидати } 2
Молодого дворака.

Жар, мати, капустиці,
Жар мати, моркви.
Жаль мені покидати } 2
Молодої дворки.

Ой чи дворка, чи не дворка,
Аби в дворі була.
Либонь, вона, пане-брате, } 2
Робити забула.

Від покою до покою
Спідницю волоче.
Либонь, вона, пане-брате, } 2
Робити не хоче.

БІДА ПАННУ СПОКУСИЛА

$\text{♩} = 132$

Бі - да пан - ну спо - ку - ся - ла, піш - на пан - на за ру - си - на.
Ру - син ка - же - і - ди в по - ле, пан - на ка - же - стер - ня ко - ле.

Біда панну спокусила,
Пішла панна за русина.
Русин каже: «Іди в поле»,
Панна каже: «Стерня коле».

Не піду я в поле жати,
Буде фартух заважати.
А я фартух підпережу,
Піду в поле хоть полежу».

ОЙ РОМАН НА ТОКУ УЗУВАЄТЬСЯ

Ой Роман на току узувається,
Романиха з Романа на сміхається. (2)

— Ой Романе, Романочку, яка в тебе жінка:
Намочила троє шмаття ще від понеділка. (2)

Ой Романе, Романочку, які в тебе синки:
Забирають булавки та й граються в «свинки». (2)

Ой Романе, Романочку, які в тебе дочки:
Одна гола, друга боса, третя без сорочки. (2)

А ТИ П'ЄШ, МЕНЕ Б'ЄШ

А ти п'єш, мене б'єш		Не сама я пряла,	
За якії вчинки?		Кума помагала.	
Чи я тобі не напряла	} 2	Дала кумі миску круп,	} 2
За рік два починки?		Два кусяки сала.	

Ой один до покрови,		Не сама я пряла,	
Другий на Миколи,		Пряли помішниці	
А як третій починала,	} 2	То за хліб, то за сало,	} 2
Кума помагала.		То за паляниці.	

А ти п'єш, мене б'єш,
 Мамі твоїй тряця!
 Я напряла на штани — } 2
 На сорочку здасться.

ОЙ ПОЇХАВ МІЙ МИЛЕНЬКИЙ ПО СІНО У СТЕП

$\text{♩} = 152$

Ой по-ї-хав мій ми-лень-кий по сі-но' у степ,
 а я сво-ю ку-жи-ли-ну та й не зем-лю-геп!

Ой поїхав мій миленький по сіно у степ,
 А я свою кужелину та й на землю — геп! (2)

Лежить моя кужелина та й надулася,
 А я пішла до коршомки та й напилася. (2)

Ой кужелю мій, кужелю, я робити нездужаю.
 До кужеля ручки дрожать, а чарочку добре держать. (2)

Ой пряла б я кужелину — головка болить,
 Ой пішла б я до коршомки — милий не велить. (2)

Кину кужель на полицю, сама піду на вулицю,
 Нехай кужель миші трублять, нехай мене хлопці люблять. (2)

ОЙ УСТАНУ Я В ПОНЕДІЛОК

$\text{♩} = 184$

Ой у - ста - ну я в по - не - ді - лок, чи не на - пря - ду я
хоч по - чи - нок Ой пря - ла, чи не пря - ла, про - с тіть, лю - ди,
що збре ха - ла, бо кло - чя ку - рить і го - лов ка бо -
лить, і до корш - ми кор - тить Ой там ку - ми п'ють,
ой там ку - ми ллють, ой там во - ни ви - пи - ва - ють та все ме - не
спо - ми на - ють що за но - ви - на, що ку - ми не - ма?

Ой устану я в понеділок,
 Чи не напряду я хоч починок.

П р и с п і в:

Ой пряла чи не пряла,
 Простіть люди, що збрехала,
 Бо клоччя курить і головка болить,
 І до коршми кортить.
 Ой там куми п'ють,
 Ой там куми ллють,
 Ой там вони випивають
 Та все мене споминають:
 «Що за новина, що куми нема?»
 Ой устану я у вівторок,
 Чи не напряду я пасом сорок.

П р и с п і в.

Ой устану я у середу,
 Чи не напряду я попереду.

П р и с п і в.

Ой устану я у четвер,
Чи не напряду я хоч тепер.

П р и с п і в.

Ой устану я у п'ятницю,
Чи не напряду я хоч чисницю.

П р и с п і в.

Ой устану я у суботу,
Чи не пороблю я всю роботу.

П р и с п і в.

У НЕДІЛЮ П'Ю, П'Ю

У неділю п'ю, п'ю,
В понеділок п'ю, п'ю,
А в вівторок снопів сорок }
Пшениченьки жну, жну. } 2

А в неділю продала,
З хлопцями пропила.
Слава тобі, господи, }
Що до пуття довела. } 2

В середу возила,
В четвер молотила,
В п'ятницю віяла, }
А в суботу міряла. } 2

І до діла — не я,
Й до роботи — не я,
А з хлопцями погуляти — }
То охота моя. } 2

ГУЛЯЛА, ГУЛЯЛА

Гуляла, гуляла
Аж від понеділка.
Об'їли кожух миші }
По самі колінка. } 2

Став дідок гадати,
Чим кожух латати:
— Лубком, лубком, діточки, }
Щоб не було дірочки. } 2

Дід на бабу як надів
Та й на бабці зоглядів:
— Там-то моїй бабусі }
Тяжко красно в кожусі. } 2

СЬОГОДНІ ГУЛЬКИ

Сьогодні гульки, Завтра гульки, Обернувся — Ані гульки.	} 2	А дід бабу продає, Бо вже грошей не стає.	} 2
Ой на горі шальварок, А в долині ярмарок.	} 2	Сук, сук, не верба, А ще баба молода, Навчилася пиги, Не хоче робити	} 2

ОЙ ПИЛА Я У НЕДІЛЮ

$\text{♩} = 116$

Ой пи_ла я у не_ді_лю та про_пи_ла я на_ді_ю.
 За_що ти, ми_лий, п'єш? За_що ти ме_не б'єш? За_що ти
 ме_не му_чиш? Я та_ка вро_ди_ла_ся, то ти ме_не не на_у_чиш.

Ой пила я у неділю
Та пропила я надію.

Приспів.

За що ти, милий, п'єш?
За що ти мене б'єш?
За що ти мене мучиш?
Я така вродилася,
То ти мене не научиш.

Ой пила я в понеділок
Та пропила весь присівок.

Приспів.

Ой пила я у вівторок,
Пропила я волів сорок.

Приспів.

Ой пила я у середу,
Пропила я всю череду.

Приспів.

Ой пила я у четвер,
Пропила я свій чекмен.

Приспів.

Ой пила я у п'ятницю
Та пропила я телицю.

Приспів.

Ой пила я ще й в суботу,
Покинувши всю роботу.

Приспів.

ЧИ Я В ТЕБЕ НЕ ХАЗЯЙКА

Чи я в тебе не хазяйка,
Чи не господиня:
Сім день хатоньки не мела,
Сміття не носила.

Купи мені, милий,
Рябую кобилу,
Нехай же я вивезу
Сміття на могилу.

Пішов, пішов мій мужичок
У поле орати,
Його жінка Катерина —
У коршму гуляти.

Іде, іде мужичок
Із поля, з орання,
Його жінка Катерина —
Із коршми, з гуляння.

— Милий мій, милий,
Що я наробила?
Я не знала, де ти ореш,
По полі блудила.

— Мила моя, мила,
Хоть би не брехала.
Ти в полі не була,
Ти в коршмі гуляла.

— Милий мій, миленький,
Чи багато ти зорав?
— Три загони за весь день,
Бо тебе ся бояв.

— Мила моя, мила,
Чи много пропила?
— Три таляри за весь день,
Бо я чорнобрива.

— Мила моя, мила,
Дай же мені їсти.
Позволь, позволь, моя мила,
Коло тебе сісти.

— Ой ти був у полі,
А я була в місті,
Ой яка ж нам вража мати
Наварила їсти?

Єсть у мене капуста,
Сама б її їла,
А вже три дні і три ночі,
Як вона кипіла.

Ой хоч їж, хоч не їж,
Вчини мою волю,
Походи-но гайдука
Попередо мною.

Дурний мужичище
Та взяв посточище:
— Оха, гоя, мила моя,
Оце гайдучище.

— Дивіться-но, люди,
А що з цього буде?
Голодного мужика
Заставила гайдука.

Як доумівся чоловік,
Що жінці робити,
Запріг її в рало,
Почав боронити.

— Цоб, цабе, мила моя!
Цабе, мила, в ралі!
Гайда, гайда, моя мила,
Ще додому рано.

Випріг її з рала,
Запріг у борону:
— Цабе, цабе, моя мила,
Поїдем додому.

Не багато будем брати,
Тільки штири снопці,
А за теє, моя мила,
Що ти любиш хлопці.

Випріг її з борони,
Запріг у коляску:
— Цабе, цабе, моя мила,
Поїдем до лясу.

— Хоть і штири, хоть і п'ять,
То я всі повезу,
Як побачу хлопців бравих,
Штири гони побіжу.

ОЙ П'ЯНА Я, П'ЯНА

The image shows two staves of musical notation in a 2/4 time signature with a key signature of two flats (B-flat and E-flat). The tempo is marked as quarter note = 144. The lyrics are written below the notes.

Ой п'я - на я, п'я - на, на по - ро - зі впа - ла,
ой від - чи ни, му - же, бо йду п'я - на ду - же.

— Ой п'яна я, п'яна,
На порозі впала,
Ой відчини, муже,
Бо йду п'яна дуже.

Милий відчиняє,
Милої питає:
— Де ти, мила, була,
Що за дім забула?
— Була на риночку,
Пила горілочку,

З родом ізійшлася
Й за дім забулася.
Якби милий добрий
Та взяв батіг довгий
Та й став милу бити —
Не йди в коршму пити.

Возьми четвертину
Та збери родину,
Та дома напийся,
Та не волочися.

А ЧОЛОВІК, А ЩО ЖІНКА

А чоловік, а що жінка —
Одної натури.
Виносили до коршомки } 2
Усі свої кури.

Лишилася одна чорна,
Одну нести стидно.
Прикрили фартушком, } 2
Та й то хвостик видно.

В ПОНЕДІЛОК НА ПРОХМІЛЛЯ Я ЛЕЖАЛА

$\text{♩} = 160$

В по - не - ді - лок на про - хміл - ля я ле - жа - ла,
а в вів - то - рок три мі - точ - ки я на - пря - ла.

В понеділок на прохмілля я лежала,
А в вівторок три міточки я напряла.

А в вівторок три міточки я напряла,
А в середу миленькому показала.

Як побачив мій миленький, аж заплакав:
— Ой не роби, моя мила, не вробляйся.

Ой не роби, моя мила, не вробляйся,
А як прийде весна красна, прибирайся.

Розвиється лист широкий лопуховий,
То пошиєм шарафанчик-роздуванчик.

То пошиєм шарафанчик-роздуванчик,
Роздушистий, лопушистий, лопуховий.

А Я ТУЮ КУЖЕЛИНУ САМА ПРЯЛА

$\text{♩} = 160$

А я ту - ю ку - же - ли - ну са - ма пря - ла,
два мо - зо - лі на паль - чи - ку на - му - ля - ла.

А я тую кужелину сама пряла,
Два мозолі на пальчику намуляла. (2)

Два мозолі на пальчику намуляла
Та я своєму миленькому показала. (2)

— Ой не сиди, моя мила, не мозолься.

Прийде весна зелена, обшиємся. (2)

Прийде весна зелена, обшиємся,
Як наростуть лопухоньки, обкриємся. (2)

Та не ходи, моя мила, в сад зелений,
Бо там вівці, бо там кози все попові. (2)

Бо там вівці, бо там кози все попові
Та подеруть шарафанчик-роздуванчик лопуховий. (2)

А ти, моя мила, не встидайся
Та обома долонями закривайся. (2)

ВСЕ ДОБРЕ, ВСЕ ДОБРЕ, ЯК ЖІНКА МАЛЕНЬКА[^]

Все добре, все добре, як жінка маленька:

І виб'ю, і полаю — вона веселенька. (2)

Сюди-туди вулицями, моя хата крайня.
Мою жінку люблять хлопці, моя жінка гарна. (2)

Ой коли б то, коли б то виорати на жито,
На пшеницю рілля є, нехай мила гуляє. (2)

Додому, додому, неробо моя.
І не їла, і не пила худоба твоя. (2)

ОЙ ТА ДРІТА, ОЙ ТА ДРІТА

Ой та дрита, ой та дрита!
Якби мені як до літа,
Якби мені до весни, }
Щоб ті хлопці підросли. } 2

Як прийшла косовиця,
То я лежу, як телиця.
А як прийшли жнива,
То я ледве жива,
А як прийшла покрови,
Я стала зовсім здорова.

Трясітеса, рубці,
Дивітеса, хлопці.
Як робимо, так ходимо, }
Як дбаємо, так маємо. } 2

А НАШ ХЛІБЧИК УДАВСЯ: ПОПІД ШКУРУ КОТИК ГРАВСЯ

А наш хлібчик удався: попід шкуру котик грався,
На задні лапки став і шкуриночки достав. (2)

Який в біса чоловік, така й його жінка:
Намочила штани в річці та ще з понеділка. (2)

А в суботу надвечері пішла витягати,
Бо в неділю ранесечко милого вбирати. (2)

— Дивися-но, милий, який же ти білий!
— Бодай тебе, моя мила, були жаби з'їли! (2)

Який він господар, така з неї господиня:
У городі вовки трублять, а в хаті пустиня. (2)

КАЖУТЬ ЛЮДИ, ЩО Я ЛИХА

$\text{♩} = 184$

Ка-жуть лю-ди, що я ли-ха, а я, Ва-си-ли-ха,
зроб-лю в по-лі ро-бо-точ-ку, йду до-до-му сти-ха. сти-ха.

Кажуть люди, що я лиха,
А я, Василиха,
Зроблю в полі робочку,
Йду додому стиха. } 2

Йду додому, йду додому
З новими серпами,
А мій милий Василичок
Гуляє з кумами. } 2

— Годі, годі, Василику,
З кумами гуляти,
Іди, іди на нивочку
Снопіки складати. } 2

— Я їх не жав, я їх не жав,
Складати не буду.
Геть від мене, задрипана,
Бо ще й бити буду. } 2

— Ой хоч же я задрипана,
То порядки вела,
Штири купи сміття в хаті,
Я на п'яту мела. } 2

Приїхали купці з Криму
Сміття купувати,
Дають мені штири злотих,
Я не хочу брати.
Хоче, хоче Василюха
Три рублики взяти.

Три рублики, три рублики
Та ще й сорок грошей,
Бо мій милий Василючок
Чоловік хороший. } 2

Рають мені, рають мені,
Рають мені люди:
— Ой вивези сміття в поле,
Пшениченька буде. } 2

Ой вивезла сміття в поле,
Пшениця вродила.
Ой говорять добрі люди,
Що я господиня. } 2

Сюди-хіп, туди-хіп,
За сміттячко вісім кіп,
А дев'ята кіпка,
Що вимела тітка. } 2

— Продай, продай, Василюку,
Цю яру пшеницю
Та набери мені, милий,
Зелену спідницю. } 2

Сідай, сідай, мій миленький,
Сідай на ослоні,
А я буду кругом тебе
Плескати в долоні. } 2

ЩО ТИ, МИЛА, РОБИШ

— Що ти, мила, робиш, Що ти, мила, робиш? Що ти мене, молодого, Із хазяйства зводиш? } 2	— Вставай, мила, Уставай, не лежи. На тобі буланого, Розплатися біжи. } 2
— Не журися, милий, Це не клопіт твій. В мене курка, коровиця, Півень й сірий віл. } 2	— Не поможе, милий, Буланих і два. Перше пила на корову, Тепер на вола. } 2

ТЕПЕР МЕНІ ПОГУЛЯТИ

Тепер мені погуляти,
Що нічого заганяти,
Ні товару, ні овець, } 2
Тільки один баранець. } 2

Ні товару, ні овець,
Тільки один баранець.
Він у полі напасеться,
Сам додому притрясється. } 2

А тепер я сама,
Чоловіка нема,
А свекрухи не боюся, } 2
Бо не мати моя. } 2

Ой мій чоловік
На Волощину втік,
А я ціпа продала } 2
Та й музики найняла. } 2

Музиченьки мої,
Та заграйте мені,
Бо я бідна сирота } 2
Веселого живота. } 2

ГЕЙ, ЖОНА, ДОДОМУ

♩ = 120

Гей, жо - на, до - до - му! Ку - ри кри - чать, їс - ти хо - тять.

Бі - се - му - же, не пі - ду, бо я те - бе не бо - ю.

В ко - мо - ри - щі по - слі - ди - ші, не хай ї - дять, ко - ли хо - тять.

— Гей, жона, додому!
Кури кричать,
Їсти хочять.

— Бісе-муже, не піду, } 2
Бо я тебе не бою. }
В коморищі послідиші, } 2
Нехай їдять, }
Коли хочять. }

— Гей, жона, додому!
Свині кричать,
Їсти хочять.

— Бісе-муже, не піду, } 2
Бо я тебе не бою. }

У цебриці половиці, }
Нехай їдять, } 2
Коли хочять. }

— Гей, жона, додому!
Діти плачуть,
Їсти хочять.

— Бісе-муже, не піду, } 2
Бо я тебе не бою. }
На полиці паляниці, } 2
Нехай їдять, }
Коли хочять. }

ПОДРУЖНЯ ЗРАДА

ОЙ КОЛИСЬ БУЛА В СТЕПУ ВОЛЯ

Ой ко - лись бу - ла в сте - пу во - ля,
а те - пе - реч - ки не - во - леч - ка

The musical score consists of two staves. The first staff is in treble clef with a key signature of one sharp (F#) and a 3/4 time signature. The tempo is marked as quarter note = 138. The melody is written with various note values and rests, with lyrics underneath. The second staff is in bass clef with the same key signature and time signature, providing a harmonic accompaniment. The lyrics are aligned with the notes on both staves.

Ой колись була в степу воля,
А теперечки неволечка.

Та й болить з чола головочка,
Та чужая стороночка.

Та чужая стороночка
Ще й невірня дружиночка.

Та болить мене всеньке тіло,
Аж коло серця заболіло.

ГЕЙ, ОЙ СЯДУ Я КРАЙ ВІКОНЕЧКА ПРЯСТИ

Гей, ой ся - ду я край ві - ко - неч - ка пряс - ти,
гей, та пус - тью я во - ло - кон - це в ві - кон - це.

The musical score consists of two staves. The first staff is in treble clef with a key signature of one sharp (F#) and a 2/4 time signature. The tempo is marked as quarter note = 126. The melody is written with various note values and rests, with lyrics underneath. The second staff is in bass clef with the same key signature and time signature, providing a harmonic accompaniment. The lyrics are aligned with the notes on both staves.

Гей, ой сяду я край віконечка прями,
Гей, та пустю я волоконце в віконце.

Гей, та пустю я волоконце в віконце,
Гей, та подивлюся, чи не сходить сонце.

Гей, уже сонце та у хмароньці бродить.
Гей, а мій милий по діброві ходить.

Гей, а мій милий по діброві ходить.
Гей, чужу милу за рученьку водить.

Гей, чужу милу цілує, милує,
Гей, а на мене нагайку готує.

Гей, не готуй, милий, ні три, ні чотири,
Гей, таки я найстарша над ними.

СНИВСЯ МЕНІ СОН ДИВНЕНЬКИЙ

The image shows a musical score for the song 'Снився мені сон дивненький'. It consists of two staves of music in a 3/4 time signature with a key signature of one sharp (F#). The tempo is marked as 160. The lyrics are written below the notes, with hyphens indicating syllables that span across multiple notes. The lyrics are: 'Снив_ся ме_ні сон див_нень_кий, що при_ї_хав ми_лень_кий. А я то_му сну бай_ду_же, при_ї_дь, при_ї_дь, вір_ний дру_же.'

Снився мені сон дивненький.
Що приїхав мій миленький.
А я тому сну байдуже,
Приїдь, приїдь, вірний друже.

Аж тут милий приїжджає
Ще й коника випрягає.
Ще й коника випрягає,
Щирим серцем називає.

Десь мій милий десь щось чує.
Що він дома не ночує.
Десь мій милий іншу має,
Що він мене не кохає.

Що він мене не кохає,
На сонечко поглядає,
Чи високо сонце сходить,
Чогось милий не говорить.

ХОДЮ-БЛУДЮ ПО ТЕМНОМУ ПУЩУ

$\text{♩} = 138$

Хо - дю - блу - дю по тем - но - му пу - щу,
чи не знай - ду со - ло - вей - ка в ку - шу

Ходю-блудю по темному пущу,
Чи не знайду соловейка в кущу.

Соловейку, скажи мені правду,
Де я свого миленького знайду?

Чи на меду, чи на горілці,
Чи в шинкарки на білій подушці?

НЕ РОСТИ, БЕРЕЗО, МЕЖИ ДОРОГАМИ

$\text{♩} = 160$

Не рос - ти, бе - ре - зо, ме - жи до - ро - га - ми,
бо те - бе, бе - ре - зо, хто йде, то ла - ма - є.

$\text{♩} = 176$

Не рос - ти, бе - ре - зо, ме - жи до - ро - га - ми,
бо те - бе, бе - ре - зо, хто йде, то ла - ма - є.

Не рости, березо, межі дорогами,
Бо тебе, березо, хто йде, то ламає.

Горе тому, горе, хто жінки не має,
А ще тому горше, хто чужо кохає.

Уже день біленький, прийшов мій миленький,
Іде до кімнати та й лягає спати

До стіни очима, на хату плечима:
— Не ходи, погана, поперед очима.

Хто мене роздягне, хто мене роззує,
А в білеє личко, личко поцілує?

Обізвалась мила, голубонька сива:
— Я тебе роздягну, я тебе роззую.

Я тебе роздягну, я тебе роззую,
А в білеє личко сім раз поцілую.

— Оступись, погана, оступись, негарна,
Кращі обіймали, в личко цілували.

— Нехай же їх буде двадцять і чотири,
А я таки старша межи всіма ними.

— Де ти, препогана, де ти, ще й негарна,
Де ж ти, препогана, старшини набрала?

— Ой на горі, горі церковця стояла,
Там я, препоганий, тобі присягала.

Присягала богу ще й святому спасу,
Ще й святому спасу й тобі, свинопасу.

— А я присягав святій пречистій,
Святій пречистій, ще й тобі, нечистій.

— А я присягала пресвятому цару,
Пресвятому цару й тобі, господару.

— А я присягав святій покрові,
Святій покрові й тобі, чорнобровій.

ВИЙДУ ЗА ВОРОТА

$\text{♩} = 144$

Ви_йду за во_ро_т_я — там о_че_рет та бо_ло_то.

Ви_йду за но_ві_ї, а там тра_ва зе_ле_ні_є.

Вийду за ворота —
Там очерет та болото.
Вийду за новії,
А там трава зеленіє.

Тяжко-важко здихає,
Його миленька ругає:
— Де ти, сволоч, шлявся,
— Де ти, сволоч, волочився

А там трава зеленіє,
А моє серце мліє.
Мліє, помліває,
Нічого серце не знає.

Ночною порою
З чужою жоною?
Чужа мила лучча,
Чужа мила краща?

Уже день біленький.
Прийшов мій миленький,
На поріг ступає,
Тяжко-важко здихає.

— У зеленій юбці —
Повсігда мені на думці,
В дорогім намисті —
Вона мені все на мислі.

ПОСЛАВ МЕНЕ МІЙ МИЛЕНЬКИЙ

Послав мене мій миленький
Квасольку садити,
А сам пішов із кумою
До коршомки пити.

Наварила вечеряти,
Стала за стіною,
Подивилась у віконце —
Йде милий з кумою.

Посадила я квасольку
Та йду вже додому,
А заходю до коршомки —
П'є милий з кумою.

Накормила, напоїла,
Полягали спати,
А я стиха-потихеньку
Дала у двір знати.

— Жінко моя, любка моя,
Іди ти додому,
Навари ти вечеряти,
Я прийду з кумою.

На тім боці, на толоці,
На тім перелозі
Закували куму з кумом
В обидві нозі.

ОЙ УМЕРЛА, УМЕРЛА

$\text{♩} = 138$

Ой у_мер_ ла, у_мер_ ла та Се_ме_но_ві жін_ ка.

Се_мен хо_дить, ви_гля_да_є, кот_ра гар_на дів_ка.

Ой умерла, умерла
Та Семенові жінка.
Семен ходить виглядає, } 2
Котра гарна дівка.

Ой пішов козак Семен
Та й у поле орати.
Казав своїй Катерині, } 2
Щоб винесла обідати.

— Кинь, Василю, жінку,
А я чоловіка
Та й поїдем на Україну, } 2
Де весело жити.

— Боюсь, Катерино,
Боюсь покидати,
Щоби мені білих ручок } 2
Назад не зв'язати.

— Не бійся, Василю,
Не бійся нічого,
Бо я свого чоловіка } 2
Вислала орати.

Оре Семен, оре Семен,
На шлях виганяє.
— Чужі жінки обід несуть, } 2
А моєї чортмає.

Оре козак, оре Семен
Сіримі волами,
Виглядає Катерину } 2
З чорними бровами.

Оре козак, оре Семен,
До кінця доходить,
Випрягає сірі воли } 2
Та й додому гонить.

Ой прийшов же козак Семен
До нової хати:

— Діти ж мої, соколята, } 2
А де ж ваша мати?

— Ой пішла наша мати
У луг по телята,
Забожилась, заклалася, } 2
Що вона нам не мати.

Ой пішла наша мати
У ліс по телята,
Щось вона нам говорила, } 2
Що ми — сиротята.

Ой пішла наша мати
У луг по калину,
Забожилась, заклалася, } 2
Що, їй-богу, покину.

Ой пішла наша мати
У ліс по корови,
Щось вона нам говорила: } 2
«Бувайте здорові!»

Ой пішов козак Семен
До нової скрині:
Нема праці, нема грошей, } 2
Ані жінки-господині.

Ой ударився козак Семен
У поли руками:
— Діти мої дрібнесечкі, } 2
Пропаший я з вами!

Ой ударився козак Семен
Об стіл головою:
— Діти ж мої, біднесечкі, } 2
Пропаші зо мною!

— Тікай, тікай, Катерино,
Щоб нас не здогнали,
Щоб нам наших білих ручок } 2
Назад не зв'язали.

Ой удар, морозеньку,
На сухії лози,
Скарай, боже, Катерину } 2
За Семенові сльози.

БІДНА МОЯ ГОЛОВОНЬКО

Бідна моя головонько!
 Що я наробила?
 Полюбила шмарова,
 Доле нещаслива!

Мій шмаровіз помастив віз,
 Поїхав в дорогу,
 А я, бідна, нещаслива,
 Погибаю дома.

Ой же тая молодиця
 Була не лінива,
 Наварила вареників
 Із свіжого сира.

Наварила вареників,
 Маслом помстила.
 — А хто прийде на вечерю,
 Тому буду мила.

Прийшов дячок-неборачок
 На тую вечерю,
 А шмаровіз помастив віз,
 Приїхав додому.

Приїжджає шмаровіз
 З дороги додому

Та й застає дяка в хаті,
 Пирогов на столі.

— Добрий вечір, моя мила!
 А як ся ти маєш?
 Далеких ти гостей маєш,
 Чим ти їх приймаєш?

Святий боже, святий кріпкий!
 А ти, дяче, звідки?
 Ой чого сидиш за столом
 Коло мої жінки?

Ой засвіти, мила, свічку,
 Та не дай палати,
 А я піду до повозу
 Воли випрягати.

Випріг воли із повозу,
 Нагнав на долину,
 А сам пішов та й вирізав
 Гнучкую лозину.

Як зачав же шмаровіз
 Того дяка бити,
 Та й зачав же той дяченько
 В нього ся просити.

ОЙ ПОЇХАВ МІЙ МИЛЕНЬКИЙ ДО МЛИНА,
ДО МЛИНА

$\text{♩} = 168$

Ой по - ї - хав мій ми - лень - кий до мли - на, до мли - на,
а я со - бі люб - чи - ка прий - ня - ла, прий - ня - ла.

Ой поїхав мій миленький до млина, до млина,
А я собі любчика прийняла, прийняла.

Ой приїхав мій миленький уночі, уночі,
А я собі з любчиком на печі, на печі.

Ой відчини, моя мила, чи чуєш, чи чуєш?
Із ким же ти цю ніченьку ночеєш, ночеєш?

— Ти ж приїхав, мій миленький, уночі, уночі,
А я собі з діточками на печі, на печі.

Одного я положила в головах, в головах,
А другого положила у ногах, у ногах.

А третього положила від стіни, від стіни,
Горе мені, мій миленький, із ними, із ними.

— Горе ж тобі, моя мила, із ними, із ними,
Не журися, моя мила, більш ними, більш ними.

А поїхав мій миленький на торжок, на торжок,
Купив мені гостинчика — батіжок, батіжок.

«Скраяв» мені курточку до стану, до стану,
Що теперки дві неділі не встану, не встану.

— До тата, моя мила, до тата, до тата,
Невелика мені буде утрата, утрата.

СИРІТСЬКА І ВДОВИНА ДОЛЯ. МАТИ

ОЙ ЗА ГАЄМ, ОЙ ЗА ГАЄМ, ЗА ДУНАЄМ

Ой за гаєм (2), за Дунаєм
Там Тетяна жито жала.

Там Тетяна (2) жито жала,
Жито жала ще й льон брала.

Жито жала (2) ще й льон брала,
К сирій землі припадала.

— Земле моя (2) сиресечка,
Мати моя ріднесечка!

Прийняла отця (2), прийняла неньку,
Прийми й мене молоденьку.

ОЙ У ЛУЗІ, ЛУЗІ ЗАЦВІЛА КАЛИНА

Ой у лузі, лузі зацвіла калина.
Чи я в батька не дитина?

Ой чи я у батька не дитина,
Що він мене не дав за ляшина.

Що він мене не дав за ляшина,
Казав мені ждати дворянина?

А я дворянина не дждуся,
Помер мій батечко ще й матуся.

Помер мій батечко ще й матуся,
До кого ж я, бідная, притулюся?

ТАМ, ДЕ ЯТРАНЬ КРУТО В'ЄТЬСЯ

The musical score is written in two systems. The first system starts with a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a 3/4 time signature. It includes a tempo marking of 144. The melody is on the top staff, and the accompaniment is on the bottom staff. The lyrics are written below the melody. The second system starts with a treble clef, a key signature of two flats (Bb, Eb), and a 2/4 time signature. It includes a tempo marking of 168. The melody is on the top staff, and the accompaniment is on the bottom staff. The lyrics are written below the melody. There are first and second endings marked with '1' and '2' above the final notes of the second system.

Там, де Ят-рань кру - то в'єть - ся, де по ка - ме - ню шу - мить,
там дів - чи - на, а як зветь - ся ко - зак зна - є, та мов - чить.

Там, де Ят - рань кру - то в'єть - ся,
де шо ка - ме - ню шу - мить, там дів - чи - на,
а як зветь - ся ко - зак зна - є, та мов - чить. та мов - чить.

Там, де Ятрань круто в'ється,
Де по каменю шумить,
Там дівчина, а як зветься
Козак знає, та мовчить.

Де з-під кручі явір в'ється,
З-під каміння б'є вода,
Там дівчина, як зірниця,
Чорнявая, молода.

Ой у полі криниченька,
Там холодная вода,
Там дівчина воду брала,
Як зірниця молода.

Карим оком як погляне,
Ще й бровою як моргне,
Білим личком засміється,
А в козака серце мре.

Нащо кому тее знати,
Де тесові ворота?
Нащо кому те питати,
З ким кохалась сирота?

Даром, дівча, квіти сієш,
Вони тобі не зійдуть,
Даром просиш батька й неньку,
Бо за мене не дадуть.

Бо ти дівчина багата,
Батько й мати в тебе є,
На оборі гарна хата,
І що в хаті — все твоє.

А я бідний сиротина,
Степ широкий — то мій край,
Шабля, люлька — все багатство,
Сивий коник — рідний брат.

НЕХОРОШІ ВИ, НАЧАЛЬНИКИ

Нехороші ви, начальники,
Гей, прописали нам доріженьку.

Доріжечка незнайома,
Гей, головонько моя бідная.

Головонько моя бідная,
Гей, в мене матінка нерідная.

Нерідная та невірная,
Гей, посилає мене по воду.

Чи до річки, чи до озера,
Гей, чи до широкої колодязі.

А в колодязі холодна вода,
Гей, там козаченько наповав коня.

Ой там козак коня наповав,
Гей, з красною дівчиною розмовляв.

Пустив коня на долиночку,
Гей, а сіделечко на калиночку.

А сіделечко на калиночку,
Гей, сам ліг спати на годиничку.

НАДЛЕТІЛИ ЖУРАВЛІ

Надлетіли журавлі *,
Сіли, впади на ріллі.

А на ранній женці жнуть,
А на пізній кіньми труть.

Посідали та й сидять,
Все про ріллю говорять.

Ой крикнули журавлі
На тім боці на ріллі.

— Лучча рілля ранняя,
Як та рілля пізня.

Де журавка ходила,
Там пшениця родила.

Котра ранняя рілля,
То й пшениця кращая.

Де журавель походив,
То там кукіль уродив.

Бо на ранній пшениця,
А на пізній мітлиця.

У корчомці на стільці
Говорили два вдівці.

Ранню ріллю серпи жнуть,
А пізною коси тнуть.

Зібралися мужики,
Все говорять про жінки.

* Кожний рядок повторюється.

— Лучча жінка першая,
А як тая другая.

Перша жінка добрая,
А другая не така.

— Я з першою діти мав,
А з другою годував.

А з другою годував,
А з третьою розганяв.

Пішли діти по лісі,
Як горобці на стрісі.

Хто то в лісі гукає —
Батько дітей скликає.

— Ідїть, діти, додому,
Не бійтеся розгону.

Ідїть, діти, додому,
Дам вам їсти кожному.

Ідїть, діти, додому,
Я ж вам батько кожному.

Ой як батько до хати,
То мачуха — як мати.

Скоро батько за поріг,
То мачуха за батіг.

Ой піду я понад Біг,
Чи не найду я свій рід.

Ой не знайшла я роду,
А найшла я толоку.

А найшла я толоку,
Свої неньки могилку.

До могили припала,
Слізеньками облила.

— Устань, ненько, не лежи,
Устань мене одружи.

— Ой єсть в тебе сестра, брат,
Нехай тебе одружать.

— Не хтять, ненько, одружити,
Посилають служити.

— Іди, доню, та й служи,
Сама себе одружи.

— Докучило служити,
Чужим людям годити.

МАМКО НАША, ЛЮБКО НАША

— Мамко наша, любко наша!
Уже ходить по вулиці смерть же ваша.

— Діти мої, квіти мої!
Зачиніте ворітечка, не пустіте її.

— Мамко наша, любко наша!
 Та вже ходить по подвір'ї смерть же ваша.

— Діти мої, квіти мої!
 Зачиніте сінні двері, не пустіте її.

— Мамко наша, любко наша!
 Та вже ходить по сінечках смерть же ваша.

— Діти мої, квіти мої!
 Зачиніте хатні двері, не пустіте її.

— Мамко наша, любко наша!
 Уже стоїть у порозі смерть же ваша.

— Діти мої, квіти мої!
 Обступіте, не пустіте, відженіте її.

— Мамко наша, любко наша!
 Уже стоїть коло полу смерть же ваша.

— Діти мої, квіти мої!
 Попадайте навколюшки та просіте її.

— Ой смерте наша, смерте наша!
 Не бери ж ти мами від нас.

Не бери ж ти мами від нас,
 Бо посиротиш же ти нас.

ОЙ ТИ, ТАТУ, ТАТОЧКУ

Ой ти, та - ту, та - точ - ку, де ти
 по - дів ма - моч - ку? Чи ти і - ї про - дав, про - мі -
 - няв, чи ри - бо - лов - чи - кам да - ром дав?

Ой ти, тату, таточку,
 Де ти подів мамочку?
 Чи ти її продав, проміняв,
 Чи риболовчикам даром дав?

— Цитьте, діти, не кричіть,
 І сусідам не кажіть,
 А я сеє все найду,
 Вам молоду маму приведу.

А я сеє все найду,
Вам молоду маму приведу.
— Тобі, тату, жінка молода,
А нам, дітям, горе та біда.

Тільки мачуха до хати —
Пішли діти попід хати.
Ходить батько по полю,
Кличе дітей додому.

Ходить батько по полю,
Кличе дітей додому:
— Ідіть, діти, додому,
Не буде прогону нікому.

Тільки діти на поріг,
А мачуха за батіг.
— Ідіть, діточки, від хати
Своєї матінки шукати.

ПОРОДИЛА ПЕРЕПЕЛИЧКА

The image shows a musical score for the song 'Породила перепеличка'. It consists of two staves of music. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a time signature of 2/4. A tempo marking '♩ = 144' is placed above the first few notes. The melody is written on a five-line staff. Below the first staff, the lyrics 'По - ро - ди - ла пе - ре - пе - лич - ка та дріб - нень - кі - і ді - ти,' are written. The second staff continues the melody, and below it, the lyrics 'а са - ма піш - ла пе - ре - пе - лич - ка у пше - ни - чень - ку си - ді - ти.' are written. The music ends with a double bar line.

Породила перепеличка
Та дрібненькії діти,
А сама пішла перепеличка
У пшениченьку сидіти.

— Горе мені, мої дітоньки,
Горе мені з вами,
Що ж я не маю, мої дітоньки,
Та господаря над вами.

Не журися, наша матінко,
Не журися ти нами.
Ой якже ми повиростаєм,
Розійдемося самі.

БУВАЙ ЗДОРОВ, МОЯ МИЛА

Музична партитура для пісні «Бувай здоров, моя мила». Темпозначення: $\text{♩} = 168$. Музика написана в 2/4 ритмі, тональність: дві бемолі (B-flat major). Текст пісні розташований під нотами.

Бу - вай здо - ров, мо - я ми - ла, я вже йду.
Я до те - бе, мо - я ми - ла, не прий - дь.

Бувай здоров, моя мила,
Я вже йду,
Я до тебе, моя мила, } 2
Не прийду.

Як ти будеш, моя мила,
Ночувати,
Ночувати цю ніченьку } 2
Без мене?

— З діточками, мій миленький,
З дітками,
Як у лузі калинонька } 2
З квітками.

ОЙ НЕ ЛЕТИ, ЧОРНА ГАЛКО

Музична партитура для пісні «Ой не лети, чорна галко». Темпозначення: $\text{♩} = 160$. Музика написана в 2/4 ритмі, тональність: одна бемоль (B-flat major). Текст пісні розташований під нотами.

Ой не ле - ти, чор - на гая - ко, до Ду - на - ю во - ди пи - ти.
За - сі - да - ють два стріль - чи - ки. хо - тять те - бе з ру - жа вби - ти.

— Ой не лети, чорна галко,
До Дунаю води пити.
Засідають два стрільчики,
Хотять тебе з ружа вбити.

— Як же мені, чорній галці,
До Дунаю не летіти?
За Дунаєм зелен явір,
Там є мої дрібні діти.

— Ой не ходи, удівонько,
Та на цвинтар голосити,
Засідають два козаки,
Хотять тебе половити.

— Як же мені, молоденькій,
Не ходити голосити?
Умер милий, чорнобривий,
Не маю я із ким жити.

ОЙ У ПОЛІ ДВІ МОГИЛИ

The musical score is written on three staves in a 2/4 time signature. The tempo is marked as quarter note = 126. The melody is in a minor key. The lyrics are written below the notes, with hyphens indicating syllables that span across notes.

Ой у по - лі дві мо - ги - ли, ой там сто - ять дві ка -
-ли - ни. В по - лі дві мо - ги - ли, ой там сто - ять дві ка -
-ли - ни, аж до - ни - зу кві - ти гнуть - ся.

Ой у полі дві могили,
Ой там стоять дві калини.
В полі дві могили,
Ой там стоять дві калини,
Аж донизу квіти гнуться.

Ой під тою калиною
Сидить вдова з дитиною,
Дрібні листи пише
Ще й дитину колише
Й слізеньками умиває.

— Коли б же я була знала,
Не йшла заміж, а гуляла,
То б пила, гуляла,
Розкоші зазнала
Дівчиною молодою.

ЖИТО МОЄ, ЖИТО МОЄ

= 152

Жи - то мо - є, жи - то мо - є, жи - то - ко - ло - соч - ки!

Доб - ре то - му в сві - ті жи - ти, а хто ма - є си - ни й доч - ки.

Жито моє, жито моє,
Жито-колосочки!
Добре тому в світі жити,
А хто має сини й дочки.

Дочки мої, дочки мої,
Дочки мої, пави!
Чом ви мене не кидали
Як падали з лави?

Осталася удовою,
Бідною, нещасною.
Щастя й долю потеряла,
Діти годувала.

Дочки мої, дочки мої,
Дочки молоденькі!
Чом ви мене не кидали,
Як були маленькі?

Сини мої, сини мої,
Дайте мені сили,
Бо я свою потеряла,
Як вас годувала.

Сини мої, сини мої,
Сини-соловейки!
Чом ви мене не кидали,
Як були маленькі?

Ой як стали підростати,
Стали покидати.
А хто ж мене на старості
Буде доглядати?

Стали підростати,
Стали покидати.
А хто ж мене, старенькую,
Буде доглядати?

ГОРЕ МЕНІ, ГОРЕ

= 144

Го - ре ме - ні, го - ре, не щас - ли - ва до - ле!

Що зо - ра - ла бід - на вдо - ва та мис - лонь - ка ми по - ле.

Горе мені, горе,
Нещаслива доле!
Що зорала бідна вдова } 2
Та мислоньками поле.

Чорними очима
Та заволочила,
Дрібними сльозами } 2
Все поле змочила.

Горе мені, горе,
Що я вродилася.
Тепер мені як день, так ніч, } 2
Щоб я журилася.

УСІ ГОРИ ЗЕЛЕНІЮТЬ

Усі гори зеленіють, (2)
Тільки одна гора чорна.

Тільки одна гора чорна, (2)
Що орала бідна вдова.

Що сіяла, волочила, (2)
Сльзьми гору примочила.

Біла зима наступає, (2)
Бідна вдова умліває:

— Ой братику-соколочку, (2)
Прийми мене на зимочку.

— Ой сестрице-перепілко, (2)
Чого в тебе дітей стільки?

Як я сяду обідати, (2)
Будуть діти заглядати.

— Ой братику-соколочку, (2)
Не жур свою головочку:

Як ти будеш обідати, (2)
То я вишлю дітей з хати.

Ідіть діти, ідіть з хати, (2)
Бо сів дядько обідати.

Вийшли діти, поставали, (2)
Тяжко-важко заплакали.

Поки дядько пообідав, (2)
То син батечка відвідав.

— Вставай, тату, вставай з ями, (2)
Горе жити коло мами.

Вставай, тату, вставай з гробу, (2)
Горе жити коло роду.

— Ой не встану, сину, з гробу, (2)
Живіть самі коло роду.

— Ой сестрице-перепілко, (2)
Чого в тебе дітей стільки?

Як я сяду полуднати, (2)
Будуть діти заглядати.

— Ой братику-соколочку, (2)
Не жур свою головочку:

Як ти сядеш полуднати, (2)
То я вишлю дітей з хати.

Ідіть, діти, ідіть з хати, (2)
Бо сів дядько полуднати.

Діти вийшли, поставали, (2)
Тяжко-важко заплакали.

— Ой сестрице-перепілко, (2)
Чого в тебе дітей стільки?

Як я сяду вечеряти, (2)
Будуть діти заглядати.

— Ой братику-соколочку, (2)
Не жур свою головочку:

Як ти сядеш вечеряти, (2)
То положу дітей спати.

Ідіть, діти, ідіть спати, (2)
Бо сів дядько вечеряти.

Діти пішли, полягали, (2)
Тяжко-важко заплакали.

ЩУКА-РИБА В МОРІ

♩ = 160

Шу-ка-ри-ба в мо-рі гу-ля-є до во-лі.
 Єсть у вдо-ви син хо-ро-ший, та не-ма йо-му во-лі.

Щука-риба в морі
 Гуляє доволі.
 Єсть у вдови син хороший,
 Та нема йому волі.

Тільки йому волі,
 Що в чистому полі,
 Осідлає кониченька,
 Гуляє доволі.

Гуляє, гуляє,
 Ніхто не спитає.
 За ним мати старенькая
 Дрібні сльози ляє.

— Годі, мати, годі
 Дрібні сльози ляти,
 Штири нас синів маєш
 Та всі нежонаті.

— Сини мої, сини,
 Сини-соловейки,
 Тим же я вас не женила,
 Що ви молоденькі.

Дочки мої, дочки,
 Дочки-голубоньки,
 Тим же я вас не віддала,
 Що не дав бог доленьки.

ОЙ В ПОЛІ МОГИЛА

♩ = 152

Ой в по-лі мо-ги-ла з віт-ром го-во-ри-ла:
 По-вій, віт-ре буй-не-сеч-кий, щоб я не зчор-ні-ла.

Ой в полі могила
 З вітром говорила:
 — Повій, вітре буйнесечкий,
 Щоб я не зчорніла.

Щоб я не зчорніла,
 Щоб я зеленіла,
 Щоб на мені трава росла
 Повище коліна.

Щоб косарі тiali
 Двадцять ще й чотири,
 Щоб на мені велику стирту
 Сіна накосили.

ОЙ У ЛУЗІ, В ЛУЗІ, ГЕЙ

Помалу

Ой у лузі, в лузі, гей, ка-ли-на сто-я-ла,
на тії ка-лині зо-зульт-ка ку-ва-ла.

Ой у лузі, в лузі, гей,
Калина стояла,
На тії калині
Зозулька кувала.

Скажи мені правду, гей,
Хто тобі наймильніший?
Чи теща, чи жінка,
Чи рідная матінка?

Ой там мати сина, гей,
У військо виряджала.
А як виряджала,
То випитувала:

— Теща для поради, гей,
Жінка для одвіту,
А рідная мати
Лучча всьому світу.

— Ой сину мій, сину, гей,
Сину найвірніший!
Скажи мені правду,
Хто тобі наймильніший?

Як мною ходила, гей,
Тяженько здихала,
А як мене мала,
То кров проливала.

УСІ ПОЛЯ ПООРАНИ

$\text{♩} = 132 - 126$

Усі поля по-о-ра-ні, тільки моє об-ло-гу-є.
Бо дай тії пов-ми-ра-ли, хто на ме-не во-ро-гу-є.

Усі поля поорані,
Тільки моє облогує.
Бодай тії повмирали,
Хто на мене ворогує. } 2

Усі поля посіяні,
А на мому нема й зерна.
Якби мала в світі жити,
Воліла б я була вмерла. } 2

— Не гнівайся, моя мила,
Що я тебе в вічі вдарив.
Тяжкий ворог підневідив, } 2
То я тобі віка збавив.

А ще тебе раз ударю —
Не лай мені в вічі в маму.
Моя мама дорога, } 2
Вона мене згодувала.

Вона мене згодувала,
Вона мене доглядала,
Не одну темну нічку } 2
Надо мною недоспала.

Не одну темну нічку
Надо мною недоспала,
Не раз, не два надо мною } 2
Дрібні сльози проливала.

ОЙ СИНИ МОЇ, ГОЛУБИ МОЇ

— Ой сини, мої, голуби мої!
А дочки, голубочки!
Ой як буду я помирати,
Сходьтєся докупочки.

Ой сини ходять, радочку радять,
Як маму поховати,
А невісточки та й собі ходять
Та все бога просять.

А невісточки ходять
Та все бога просять,
Коли б свекруху, старую суку,
Живо взяли з хати.

А дочки ходять та руки ломлять:

— Не будемо мами мати.
Дочки не плачуть, дочки не плачуть,
Самі сльози ллютьсєя.

Дочки не плачуть, дочки не плачуть,
Самі сльози ллютьсєя,
А невісточкам — чужим діточкам
Аж оченьки сміютьсєя.

ОЙ ПИЛА Я ІЗ СИНАМИ

Ой пила я із синами,
Ой пила я з голубами.
І, здається, не впилася
І на стіну звалилася.

Один каже: «Берім неньку»,
Другий каже: «Помаленьку»,
Третій каже: «Ведім в хату,
Положимо її спати».

Ой пила я з невістками,
Ой пила я з голубками.
Ой, здається, не впилася
І на стіну звалилася.

Одна каже: «Биймо неньку»,
Друга каже: «Биймо неньку»,
Третя каже: «Чужа мати,
Не буде нас бог карати».

Ой піду я до синочка
Та на широкі лави,
Невісточка повідає:
— Не треба нам мами.

А синочок повідає:
— Нехай мама буде.
Вона наших дрібних діток
Доглядати буде.

Ой вийду я на вулицю,
Стану, як береза,
Невісточка повідає:
— П'яна мати, не твереза.

ЗАЛЬОТИ, ЖАРТИ

ОЙ ХОДИЛА ПО САДУ

Ой ходила по саду,
Вибирала вишні.
Якби мені чоловік } 2
До моєї мислі.

Щоб люлечки не курив,
Табаки не нюхав,
Чужих жінок не любив, } 2
Одну мене слухав.

ОЙ БОЖЕ МІЙ, БОЖЕ МІЙ

Ой боже мій, боже мій,
Перероста міру.
Якби мене той узяв, } 2
Що грає на ліру.

Ой боже мій, боже мій,
Перероста дуже.
Якби мене той узяв, } 2
Що ложечки струже.

Він ложечок настругав би,
Я в місто б понесла.
Свою душу закропила б } 2
Ще й йому принесла б.

Ой якби я була знала
Та за лірника йшла,
Він би грав би, я гуляла, } 2
Часом ліру піднесла б.

ГАНДЗЮ МОЯ, ЩЕБЕТУШЕЧКО

The image shows a musical score for the song 'Гандзю моя, щибетушечко'. It consists of three staves of music in a 6/8 time signature, with a tempo marking of quarter note = 192. The lyrics are written below the notes. The first staff has the lyrics 'Ганд - зю мо - я, ще - бе - ту - шеч - ко!'. The second staff has 'Ска - жи ме - ні прав - доч - ку, мо - я ду - шеч - ко.'. The third staff has 'Як у те - бе, так у ме - не, як без те - бе, так без ме - не гос - ті бу - ли.'.

Гандзю моя, щибетушечко!
Скажи мені правдочку, моя душечко.
Як у тебе, так у мене,
Як без тебе, так без мене
Гості були.

Був Іван Сутула,
Кучерявий Мацько-бамбула,
А Михайла-придибайла,
Мому серцю сподобайла,
Не було.

Гандзю моя, щибетушечко!
Скажи мені правдочку, моя душечко.
Як у тебе, так у мене,
Як без тебе, так без мене
Гості іли.

Їв Іван курятину,
Кучерявий Мацько гусятину,
А Михайло-придибайло,
Мому серцю сподобайло,
Ізо мною, молодою*,
Качатину.

Гандзю моя, щибетушечко!
Скажи мені правдочку, моя душечко.
Як у тебе, так у мене,
Як без тебе, так без мене
Гості пили.

Пив Іван медище,
Кучерявий Мацько пивище,

* П'ятий рядок тексту у четвертому, шостому та восьмому куплетах співаються на мелодію шостого такту.

А Михайло-придибайло,
 Мому серцю сподобайло,
 Ізо мною, молодюю,
 Мед-вино.

Гандзю моя, щибетушечко!
 Скажи мені правдочку, моя душечко.
 Як у тебе, так у мене
 Як без тебе, так без мене
 Гості спали.

Спав Іван під лавкою,
 Кучерявий Мацько під перетикою,
 А Михайло-придибайло,
 Мому серцю сподобайло,
 Ізо мною, молодюю,
 На перині.

ОЙ БУВ СОБІ ЧОЛОВІК

$\text{♩} = 168$

Ой був со-бі чо-ло-вік і мав він п'ять до-чок, як я-
 _гі- до-чок. Пер-шу від-дав за са-пож-нич-ка,
 за са-пож-нич-ка, за ре-міс-нич-ка.
 За та-ко-го не-ве-лич-ко-го,
 з о-та-ким но-сом, з о-та-ким ву-сом,
 з о-та-ко-ю бо-ро-до-ю, з о-та-ко-ю го-ло-во-ю,
 о-та-кий ба-лу-ха-тий, о-та-кий че-ре-ва-тий,
 о-та-кий пле-чис-тий, а що за не-чис-тий.
 грі-ху, і смі-ху, і ве-се-ло-сті пре-мно-гі-я.

Ой був собі чоловік
І мав він п'ять дочок,
Як ягідочок.

Першу віддав за сапожничка,
За сапожничка, за ремісничка.

П р и с п і в:

За такого невеличкого,
З отаким носом,
З отаким вусом,
З отакою бородою,
З отакою головою,
Отакий балухатий,
Отакий череватий,
Отакий плечистий,
А що за нечистий.
І гріху, і сміху,
І веселості премногія.

Другу віддав за хлібничка,
За хлібничка, за ремісничка.

П р и с п і в.

Третю віддав за сопілничка,
За сопілничка, за ремісничка.

П р и с п і в.

Четверту віддав за перничка,
За перничка, за ремісничка.

П р и с п і в.

П'яту віддав за книжника,
За книжника, за ремісника.

П р и с п і в.

Перший зять їде,
Фуру чобіт везе.

П р и с п і в:

Батькові отакі,
Матері отакі,
А дівчатам черевички,
Сякі-такі невеличкі.
І гріху, і сміху,
І веселості премногія.

Другий зять їде,
Фуру хліба везе.

П р и с п і в:

Батькові отакого,
Матері отакого,
А дівчатам палянички,
Сякі-такі невеличкі.
І гріху, і сміху,
І веселості премногія.

Третій зять їде,
Фуру сопілок везе.

П р и с п і в:

Батькові отаких,
Матері отаких,
А дівчатам сопілочки,
Сякі-такі невеличкі.
І сміху, і гріху,
І веселості премногія.

Четвертий зять їде,
Фуру перів везе.

П р и с п і в:

Батькові з павича,
Матері з деркача,
А дівчатам із синички,
Сякі-такі невеличкі.
І гріху, і сміху,
І веселості премногія.

П'ятий зять їде,
Книжки везе.

П р и с п і в:

Батькові отакі,
Матері отакі,
А дівчатам трафалай —
Перекинув та й читай.
І сміху, і гріху,
І веселості премногія.

ОРУ Я, ОРУ Я У ГОРОДІ ТА ВОЛОНЬКАМИ

О - ру я, о - ру я у го - ро - ді та во - лонь - ка - ми,
за го - ро - дом та о - чень - ка - ми. О - ру я, о - ру я.

Ору я, ору я у городі та волоньками,
За городом та оченьками.
Ору я, ору я.

Сію я, сію я у городі та петрушечку,
За городом та чернушечку.
Сію я, сію я.

Полю я, полю я у городі та рученьками,
За городом та оченьками
Полю я, полю я.

Варю я, варю я молодому каплуна в ющі,
А старому качана в капусті.
Варю я, варю я.

Піду я, вщипну з петрушечки та до юшечки,
Чернушечки до капусточки.
Піду я, вщипну я.

Сиплю я, сиплю я молодому на фарфурочці,
А старому в черепушечці.
Сиплю я, сиплю я.

Стелю я, стелю я молодому дві периночки,
А старому дві рядниночки.
Стелю я, стелю я.

Молодому за тее, за самее — як лягає, то тріпочеться,
Як устає, то регочеться.
За тее, за самее.

А старому за тее, за самее — як лягає, то постогнує,
Як устає, то покректує.
За тее, за самее.

ВИЛОМЛЮ Я ХВОРОСТИНУ З ТИНУ

Виломлю я хворостину з тину
Та пожену корову в долину.
Йди, корово, напийся водиці, } 2
А я піду межі молодіці.

Молодиці молодії —
То здоров'я моє.
Біжить жінка з коцюбою — } 2
Безголов'я моє.

КУДИ ЙДЕШ, КУДИ ЙДЕШ

Куди йдеш, куди йдеш,
Чоловіченьку?
— До куми, до куми } 2
На всю ніченьку.

— Дай боже, дай боже
Добрую дорогу,
А щоб били тебе } 2
Ще й куму-небогу.

Від бога дорогу,
А від людей ласку,
Щоб з тебе штани здерли, } 2
А з неї запаску.

ОЙ ЖУР ТА КИСІЛЬ ТА ВАРЕНИЧКИ

Ой жур та кисіль та варенички,
Занадився мельник та до мельнички. (2)

Занадився мельник та до мельнички
А на тії біленькії та варенички. (2)

Ой кумчику-чику і голубчику-чику,
А кумася-любася із кумчиком напилася. (2)

ЧОГОСЬ МЕНІ НЕ ПРЯДЕТЬСЯ

Чогось мені не прядеться,
Начетверо нитка рветься.
Покину я вражу пражу
Та й піду я спати ляжу. } 2

Той мені не до душі,
Що приходив у кожусі.
Тільки той сподобався,
Що гудзиком запинався. } 2

Як до мене два ходило,
То нічого не вадило,
А як один тепер ходить — } 2
Запашина не обходить.

СКАЖУ ТОБІ, МАМЦЮ, ПРАВДУ

— Скажу тобі, мамцю, правду,
Як я буду в світі жити:
Чоловіка шанувати,
А хлопців буду любити. } 2

— Скажу тобі, мамцю, правду,
Як я дожду твого віка,
Тоді скажу: «Баста, хлопці,
Час любити чоловіка». } 2

— Так, так, моя доню,
Бо я так робила:
Свого мужа шанувала,
А хлопців любила. } 2

Наказала мені мати
Всьої правди не казати.
Як ти, мати, така була,
То ти своє вже забула. } 2

Як ти, мати, така була,
То ти своє вже забула.
На камені ноги мила,
Четвертого полюбила. } 2

ОЙ ПРОСИТЬ КУМ КУМАСЮ

The image shows a musical score for the song 'Ой просить кум кумасю'. It consists of three staves of music in a 2/4 time signature with a key signature of one flat (B-flat). The tempo is marked as quarter note = 168. The lyrics are written below the notes.

Ой про - сить кум ку - ма - сю. А на що?
На де - ньок. А на я - кий день? На субо - ту. Ой бог зна - є.
бог ві - да - є, ко - ли та - я су - бо - тонь - ка бу - ва - є.

Ой просить кум кумасю.
А на що? На деньок.
А на який день? На суботу.
Ой бог знає, бог відає,
Коли тая суботонька буває.

ОЙ КУМ ТАКИЙ ЛЮБ

Ой кум такий люб
Та все нарікає,
Ой чого та сусіда
Так часто буває. } 2

Ой кумцю моя,
Сусідо близенька!
Гарная, хорошая,
Та не веселенька. } 2

Ой кум кумі рад,
Повів куму в виноград:
— Їж, кума, ягідки,
Котрії солодкі. } 2

А которі гіркі,
То для мої жінки,
А которі зеленії,
То для мої скаженої. } 2

І СНІГ ІДЕ

І сніг іде,
І дощ хлющить,
А кум до куми } 2
Судака тащить.

— Ой кумочко,
Ой голубочко,
Звари мені судака, } 2
Щоб і юшка була.

І юшечка,
І петрушечка,
Кума любя, кума мила, } 2
Кума-душечка.

Прийшов кум до куми,
Кума моркву струже.
— Добре, кум, що прийшов, } 2
Люблю тебе дуже.

Сміття в хаті по коліна,
Пообдирана всюди глина,
А кужеля нема й заводу,
Бо не пряла його зроду. } 2

— Ой Тетяно, Тетяно,
Чого в хаті погано?
— Я помащу, підведу, } 2
Буде в хаті доладу.

ОЙ УЧОРА В КУМИ

The image shows two staves of musical notation for the song 'Ой учора в куми'. The first staff is in treble clef with a key signature of one sharp (F#) and a time signature of 2/4. It starts with a tempo marking '♩ = 144'. The melody is written on a five-line staff with various note values including quarter, eighth, and sixteenth notes, along with rests. The lyrics are written below the staff: 'Ой у - чо - ра в ку - ми і сьо - год ні в ку - ми, гей!'. The second staff is also in treble clef with a key signature of one sharp and a time signature of 2/4. It continues the melody with similar note values. The lyrics are: 'Ой ко - лись я ку - му та й до се - бе за - зо - ву.' There are some decorative lines under the lyrics in the second staff.

Ой учора в куми
І сьогодні в куми, гей!
Ой колись я куму
Та й до себе зазову.

Піду я в вишневий сад
Та назнаю горобця, гей!
Та найму я два стрільця,
Щоб забили горобця.

А пір'ячко в подушок,
А сало у горщик, гей!
А отробку відберу
Та начиню ковбасу.

Ой продам я рило
Та куплю горілки барило, гей!
Ой продам я груди
Та куплю я все блюди.

Ой продам я груди
Та куплю я все блюди, гей!
Отоді я куму
Та й до себе зазву.

Та засадю куму
За дванадцять столів, гей!
Та покладу горобця
На дванадцять блюдів.

— Ой їж ти, кума,
Не засалювайся, гей!
Не засалювайся,
Не ображувайся.

І в рукава не бери,
І додому не неси, гей!
І додому не неси,
Своїх діток не дражни.

БОЛИТЬ МЕНЕ ГОЛОВА

The image shows two staves of musical notation in 2/4 time. The tempo is marked as 144. The melody is written on a treble clef staff. The lyrics are written below the notes, with hyphens indicating syllable placement. The first staff contains the lyrics: "Бо - лить ме не го - ло - ва, та бо - лить ме - не". The second staff contains the lyrics: "го - ло - ва та з по - ти - ли - ці до чо - ла." There are some decorative flourishes and slurs in the notation.

Боли́ть мене голова,
Та боли́ть мене голова
Та з потилиці до чола.

Болить мене ще й дуже,
Та болить мене ще й дуже
Та, либонь, же я умру вже.

Підіть мені приведіть,
Та підіть мені приведіть
Та й попа і дяка.

Нехай же я розпишусь,
Та нехай же я розпишусь
Та й ще за живота.

Попові дам рябії бички,
Та й попові дам рябії бички,
Щоб за мною аж до гробу горіли свічки.

Дякові дам рябую корову,
Дякові дам рябую корову,
А щоб мене проводили гарно до гробу.

Грабарям дам рябую кобилу,
Грабарям дам рябую кобилу,
Щоб на мені висипали високу могилу.

КЕПКУВАННЯ, КОВЕРЗУВАННЯ, НАСМІХИ

ЯК ЖЕНИВСЯ, ТО ХВАЛИВСЯ

Як женився, то хвалився,
Що вмію косити.
Кинув косу до покосу
Та й став голосити:

— Навчи мене, пане-брате,
Як покоси класти,
Пустю тобі свою жінку
На всю зиму прясти.

ПОНАД ГАЄМ, ГАЄМ, ГАЄМ

Понад гаєм, гаєм, гаєм
Совонька літає.
Ой там мого миленького
Киця налякає.

— Ой ти, мій миленький,
Щоб ти мене слухав,
Я запалю кицин хвостик,
Щоб ти його нюхав.

— Чоловіче-макогоне,
Пусти мене на поклони.
— Як я, жінко, макогін,
Сиди дома, бий поклін.

ОЙ СТАРИЙ, СТАРИЙ, ТА ЖЕНИ ВОЛИ

Ой старий, старий, та же - ни во - ли. Ста - ро - му не хо - четь - ся.
Ой че - кай, ста - ра, та не до - ку - чай, го - лов - ка мо - ро - чить - ся.

— Ой старий, старий, та жени воли.
Старому не хочеться.
— Ой чекай, стара, та не докучай,
Головка морочиться.

— Ой старий, старий, по жени воли.
А старий розстогнався.
— Ой старий, старий, лягаймо спати.
А старий розсміявся.

ПРОДАЙ, МИЛИЙ, СІРІ БИЧКИ

Продай, милий, сірі бички,
Купи мені черевички,
Бо я панського роду, } 2
Не ходила боса зроду. }

Продай, милий, ялівочки,
Купи мені шнурівочки.
В мене груди трясуться, } 2
З мене хлопці сміються. }

Продай, милий, стару квочку,
Купи мені вина бочку,
Бо я панського роду, } 2
П'ю горілочку, як воду. }

БИЛА ЖІНКА МУЖИКА

Била жінка мужика *,
Пішла позивати.

Присудили мужикові
Ще й жінку прохати.

Сидить жінка на припічку
Ще й ноги загнувши,

Стоїть мужик у порога
Ще й шапочку знявши:

— Прости мене, моя мила,
Що ти мене била,

Куплю тобі квартиру меду,
Кошовочку пива.

— А від пива болить спина,
А від меду голова,

Купи мені горілочку,
Щоб здорова я була.

ОЙ УМЕР МІЙ ДАВИДКО

Ой умер мій Давидко,
Поховали, вже й не видко.
Поховали на могилі, }
Видно її на три милі. } 2

Ой умер мій хороший,
Лишив мені сорок грошей,

* Кожний рядок повторюється.

Щоб я його поховала,
А за решту погуляла. } 2

А я пила ще й гуляла,
Все за нього споминала.
Ой помер мій чорнобривий, } 2
Тепер мені світ не милий. }

Я ТОБІ КАЗАЛА, МАРКУ

Я тобі казала, Марку,
Скинь сорочку, возьми дранку,
А ти умер у новій, } 2
Трясця мамі твоїй! }

Сім хлібів, сім хлібів,
А восьмий книш.
А ти, дурний, помер } 2
Та й на лавці лежиш. }

Ой умер мій небожчик,
А я свою біду в горщик,
Черепочком накрила, } 2
Щоб за милим не тужила. }

ОЙ ПИЛА Я, ПИЛА Я

Ой пила я, пила я
Ще й чепець пропила я,
Як прийшла я додомоньку, } 2
Свого мужа била я. }

Била його в хаті,
Била і в кімнаті,
Та забула розпитати, } 2
Чи є тріски в хаті. }

— Мила моя, мила,
За що мене била?
Чи я тобі не вгодив, } 2
Вечеряти не зварив? }

— Як зварив вечеряти,
То вечеряй тихо,
Бо як піду пошукаю,
Буде тобі лихо. } 2

Дурний мужичище
Всипав в черепище
Та сів собі у куточку,
Потихенько хлище. } 2

А я, молоденька,
Думаю, гадаю,
Піду возьму за чуприну,
Хочень налякаю. } 2

Взяла за чуприну,
Кинула в перину.
— Ой ти, милий, лежи тут, } 2
А я піду найду прут.

Заким прута найшла,
Пересердилася,
А на свого миленького
Змилосердилася. } 2

— Іди, іди, муже,
Хата від хати,
Хата від хати
Чепця шукати. } 2

Прийшов до коршми:
— День добрий, люди!
Хто найшов чепця —
Перейма буде. } 2

Буде перейма
І кварта горілки,
Хто найшов чепця
Моєї жінки. } 2

Буде перейма
Ще й мірка проса.
Сидить публіка
Простоволоса. } 2

— Ой ти, мій милий,
І я з тобою,
Походи-но гайдука } 2
Попередо мною.

Дурний мужичище
Взявся у бочище:
— Оха, гоя, мила моя. } 2
Оце гайдучище!

На вулицю я пішла,
Похвалилася,
Що я свого мужичка } 2
Та навчила гайдучка.

ЗАГАДАВ МЕНІ МУЖ

Загадав мені муж,
Загадав чоловік:
— Вари, жінко, лини. (2)

Я по хаті тинини,
Я по сінях тинини,
Будьто я варю лини. (2)

А я лини не варила,
Чоловіка обдурила,
Далебі обманула. (2)

Загадав мені муж,
Загадав чоловік:
— Вари, жінко, горох. (2)

Я по хаті торох, торох,
Я по сінях торох, торох,
Будьто я варю горох. (2)

Я гороху не варила,
Чоловіка обдурила,
Далебі обманула. (2)

Загадав мені муж,
Загадав чоловік:
— Вари, жінко, раки. (2)

Я по хаті таки, таки,
Я по сінях таки, таки,
Будьто я варю раки. (2)

А я раки не варила,
Чоловіка обдурила,
Далєбі обманула. (2)

Загадав мені муж,
Загадав чоловік:
— Печи, жінко, млинці. (2)

Я по хаті плещу, плещу,
Я по сінях плещу, плещу,
Будьто я млинці печу. (2)

А я млинців не чинила,
Чоловіка обдурила,
Далєбі обманула. (2)

Казав мені чоловік,
Казав мені будьто муж:
— Вари, жінко, кури. (2)

Я по хаті тури, тури,
Вийшла в сіни — тури, тури,
Будьто я варю кури. (2)

А я кури не варила,
Чоловіка обдурила,
Далєбі обдурила. (2)

Казав мені чоловік,
Казав мені будьто муж:
— Вари, жінко, кашу. (2)

Я по хаті пляшу, пляшу,
Вийшла в сіни — пляшу, пляшу:
Будьто я варю кашу. (2)

А я каші не варила,
Чоловіка обдурила,
Далєбі обманула. (2)

Казав мені чоловік,
Казав мені будьто муж:
— Вари, жінко, яйця. (2)

Я по хаті вальця, вальця,
Вийшла в сіни — вальця, вальця,
Будьто я варю яйця. (2)

А я яйця не варила,
Чоловіка обдурила,
Далєбі обманула. (2)

ОЙ ТИ, МАТИ, ШАНУЙ МЕНЕ

The musical score consists of two systems. The first system is in 2/4 time with a tempo marking of ♩ = 200. It features a treble clef and a key signature of one flat (B-flat). The melody is written on a single staff with lyrics underneath. The second system is in 2/4 time with a tempo marking of ♩ = 192. It features a treble clef and a key signature of two sharps (D major). The melody is written on a single staff with lyrics underneath. The lyrics are: "Ой ти, ма-ти, ша-ну-й ме-не, за му-зи-ку не дай ме-не, гей, гей! Бо з му-зи-ки і з ма-ля-ра та й не бу-де гос-по-да-ря. Ой та-ра-ра-ра-ра-ра-ра-ра-ра!"

Ой ти, ма-ти, ша-ну-й ме-не, за му-зи-ку не дай ме-не,
гей, гей! Бо з му-зи-ки і з ма-ля-ра та й не бу-де
гос-по-да-ря. Ой та-ра-ра-ра-ра-ра-ра-ра-ра!

Ой ти, ма-ти, ша-ну-й ме-не, за му-зи-ку не дай ме-не,
бо з му-зи-ки і з ма-ля-ра та й не бу-де гос-по-да-ря.

Ой ти, мати, шануй мене,
За музику не дай мене, гей-гей!
Бо з музики і з маляра
Та й не буде господаря.
Ой та-ра-ра-ра-ра-ра-ра!

Умер милий на оборі,
Лишив трубку у коморі, гей-гей!
А я пішла муки брати,
Найшла трубку, стала грати.
Ой та-ра-ра-ра-ра-ра-ра!

А я пішла муки брати
Та й почала в дуду грати, гей-гей!
Ей, дуди мої, дуди,
Я, молода, сюди й туди.
Ой та-ра-ра-ра-ра-ра-ра!

То в присіди, то в долоні,
Пішла мука по коморі, гей-гей!
То в долоні, то в присіди,
Позбігалися сусіди, гей-гей!
Ой та-ра-ра-ра-ра-ра-ра!

То в долоні, то в присіди,
Позбігалися сусіди, гей-гей!
Стали мене гамувати:
— Нехай возьмуть тіло з хати.
Ой та-ра-ра-ра-ра-ра-ра!

Устав же мій милий з лавки
Та й дав мені три булавки, гей-гей!
Одну в плечі, дві по спині:
— Не розкидай мої праці.
Ой та-ра-ра-ра-ра-ра-ра!

Ой на цвинтар плачучи,
А з цвинтаря скачучи, гей-гей!
Слава тобі, боже-цару,
Що вже милий на цвинтару.
Ой та-ра-ра-ра-ра-ра-ра!

Слава тобі, боже-цару,
Що вже милий на цвинтару, гей-гей!
Слава тобі, боже Христе,
Нема кому мене гризти.
Ой та-ра-ра-ра-ра-ра-ра!

Прийшла ж бо я додомоньку,
 Сіла собі на лавоньку, гей-гей!
 Миші хату замітають,
 Хлопці в вікна заглядають.
 Ой та-ра-ра-ра-ра-ра-ра!

Ой мельнику, мельниченьку,
 Змели мені пшениченьку, гей-гей!
 — Як ти хочеш тісто їсти —
 Коло мене близько сісти.
 Ой та-ра-ра-ра-ра-ра-ра!

ОЙ ДОЩ, ІДЕ ДОЩ, В ДОЛИНІ КАЛЮЖА

- Ой дощ, іде дощ, в долині калюжа.
 Розсердилась жінка та на свого мужа. (2)
- Розсердилась жінка та на свого мужа,
 Вилізла на піч та й лежить недужа. (2)
- Іди, милий, хата від хати
 Для своєї милої ліків шукати. (2)
- Вставай, мила, я приніс горілки.
 — Цур тобі, пек тобі, шукай собі жінки. (2)
- Вставай, мила, приніс тобі меду.
 — Єй-бо, не встану, головки не звезду. (2)
- Прираїли його добрі люди:
 — Вирубай дубину, то здорова буде. (2)
- Запріг милий рябую кобилу
 Та поїхав милий у ліс по дубину. (2)
- Вставай, мила, я привіз дубину
 На твою головоньку ще й на твою спину. (2)

Ой, устала мила, так як не лежала,
Обняла мужа та й поцілувала. (2)

— Дай тобі боже з високого неба,
Що ти догадався, чого мені треба. (2)

Мене не боліли ні руки, ні кості,
Я тільки лежала для твоєї злості. (2)

А Я ТАКИ Й НЕ ДУЖЕ ХОРУЮ

А я таки й не дуже хорую,
В миленького розуму пробую.

— А встань, мила, бо я приніс пива.
— Бігме не встану, головки не звезду.

— А встань, мила, я приніс горілки.
— Я не встану, шукай собі жінки.

Пішов милий хата від хати
Своїй милій лікарства шукати.

А сприяли йому добрії люди:
— Нарубай дубини, то здорова буде.

Пішов милий дубини рубати,
Стала над ним зозуля кувати:

— Гатя, вістя, рябая кобила,
Поганяй додому, вже здорова мила.

А вже милий в подвір'я в'їжджає,
Його мила з двора виходжає.

Ой як змастив милу та дубовим салом,
Що аж на милій та й шкура відстала.

— Ой дай тобі боже з високого неба,
Що ти догадався, чого мені треба.

Мене не боліли ні руки, ні кості,
Я лежала собі з великої злості.

ОЙ ПОЇХАВ МІЙ МИЛЕНЬКИЙ
НА ЯРМАРОК ДО ГІРНІ

Musical score for the song "Oy po-khava myi milenkyi na yarmarok do Hirni". The score is written in 2/4 time with a tempo marking of quarter note = 184. It consists of four staves of music. The lyrics are written below the notes.

Ой по_ї_ хав_ мій ми_лень_кий на яр_ма_рок до Гір_ні,
ку_пив ме_ні че_ре_вич_ки— ось де во_ни на ме_ні. Щоб я йо_му
гар_но мор_га_ла, щоб я йо_му прав_ду ка_за_ла. Я не бу_ду
гар_но мор_га_ти і не бу_ду прав_ди ка_за_ти.

Ой поїхав мій миленький на ярмарок до Гірні,
Купив мені черевички — ось де вони на мені.

П р и с п і в:

Щоб я йому гарно моргала,
Щоб я йому правду казала.
Я не буду гарно моргати
І не буду правди казати.

Ой поїхав мій миленький на ярмарок до Гірні,
Купив мені він спідницю — ось де вона на мені.

П р и с п і в.

Ой поїхав мій миленький на ярмарок до Гірні,
Купив мені хустиночку — ось де вона на мені.

П р и с п і в.

Ой поїхав мій миленький на ярмарок до Гірні,
Купив мені намистечко — ось де воно на мені.

П р и с п і в.

Ой поїхав мій миленький на ярмарок до Гірні,
Купив мені нагайочку — ось де вона на стіні.

П р и с п і в.

Ой поїхав мій миленький на ярмарок, на торжок,
Купив мені нагайочку й батіжок.

Приспів.

Щоб я йому браво моргала,
Щоб я йому правду казала.
А я буду браво моргати,
А я буду правду казати.

ОЖЕНИВСЯ СТАРИЙ У ПЕТРІВКУ

The image shows two staves of musical notation in 2/4 time. The tempo is marked as quarter note = 160. The key signature has one sharp (F#). The lyrics are written below the notes.

О- же- нив- ся ста- рий у пет- рив- ку та взяв со- бі
мо- ло- ду- ю жін- ку. Навчу я, навчу мо- ло- ду- ю жін- ку.

Оженився старий у петрівку
Та взяв собі молодую жінку.

Приспів:

Навчу я, навчу молодую жінку.

Поїхала жінка до батенька в гості,
Вже тиждень минає, а жінки чортмає.

Приспів.

Приїжджає жінка від батенька з гостей,
Він ворота відчиняє, вона йому в маму лає.

Приспів.

Він жінки злякався, в кропиву сховався,
Бороною вкрився, щоб не обжалився.

Приспів.

Бороною вкрився, щоб не обжалився,
Борона давить, а кропива жалить.

Приспів.

СИДИТЬ ДІД НА ПЕЧІ, НА ПЕЧІ

1. Си-дить дід на пе-чі, на пе-чі баб-ка-на при-піч-ку,
 не ве-че-ря-ю-чи. 2-7 Баб-ко мо-я, ще-бе-ту-
 -шеч-ко! Чом не ве-че-ря-єш, мо-я ду-шеч-ко?

Сидить дід на печі, на печі,
 Баба — на припічку не вечеряючи.

— Бабко моя, щєбетушечко!
 Чом не вечеряєш, моя душечко?

— Цур тобі, пек тобі та з вечерєю!
 Бив ти мене та кочергою.

Бив ти мене, волочив ти мене,
 Серце-дідусю, не навчив ти мене.

— Бабко моя, щєбетушечко!
 Сідай вечеряти, моя душечко.

— Ой як мені та вечеряти,
 Коли болить мене коло черева.

— Де я тебе подіну, моя кукурузко?
 На припічку гаряче, а на лавці вузько.

ОЙ ДІДУ МІЙ, ДІДУ МІЙ, СОКОЛОВІ ОЧІ

Ой діду мій, діду мій, соколові очі!
 Запитайся, діду, баби, чого баба хоче. (2)

Ой діду мій, діду мій, коло ока в тебе гній,
 Коло носа розверзлося, поки ж бо ти, діду мій. (2)

— Ой якби ти, вража бабо, не задрипана така,
 Розміняв би карбованця, дав би тобі п'ятака. (2)

Дід кам'яний, а баба залізна,
 Дід на печі ще й баба полізла. (2)

— Ой ти старий, я молода, межі нами незлагода,
Ти на печі: кахи-кахи, я з хлопцями: хи-хи-хи-хи. (2)

І рибку варила і не посолила.
Горе було з старим жити, що по гостях не ходила. (2)

А дід бабу товче, товче, що нерано млинці пече.
— Чекай, діду, не бісися, я напечу — наїсишся. (2)

А дід бабу хвалить, хвалить, що добренький борщ ізварить,
А молодий своєю гудить, що вона борщ іспаскудить. (2)

А ДІД БАБЦІ

А дід бабці
Та кожух шие,
Та зачав краяти, } 2
Та зачав ляяти.

Та зачав краяти,
Та зачав ляяти,
Та почав шити, } 2
Та став бабу бити.

— Ой ти, діду, дідусенько!
І не ший, і не бий.
Буду в світі ходити, } 2
Аби віку дожити.

А дід бабці
Та купив капці.
Та короткі були, } 2
Та повтинав пальці.

А дід бабі санки гне,
На ярмарок повезе.
— Ой діду, діду, діду!
Я з тобою не поїду,
Бо ти мені ще тоді
Змастив кожух на заді.

А дід бабу лупив, лупив,
Та за те їй кожух купив.
— Чорт тебе бери з кожухом, } 2
Пусти мене з живим духом.

РОЗВАГИ, ГУЛЯНКИ

БУЛА В ЧЕКОЛАТА

$\text{♩} = 192$

Бу-ла в Че-ко-ла-га ку-роч-ка чу-ба-та, про-да-ла, про-да-ла.

Була в Чеколата
Курочка чубата,
Продала, продала.

А за тії гроші
Музики хороші
Найняла, найняла.

Музиченьки мої,
Заіграйте мені
«Коваля», «Коваля».

МАТІНОЧКО

Матіночко
Моя рідная!
Чого в тебе
Плахта дрібная?

} 2

Грайте, музики,
Бо я волю маю.
Свому милому
Штани скраю.

} 2

Ой ду-ду-ду, ду-ду-ду-ду!
Родилася на біду.
Родилася на біду
Та й додому не зайду.

} 2

Ви вдарите гопака,
А я вдарю гопки.
Кому меду, кому пива,
Мені стакан водки.

} 2

ОЙ БРАТЕ МІЙ, ОРЛЕ

$\text{♩} = 63$

Ой бра- те мій, ор- ле, ти ви- со- ко лі- та- єш,
 ти да- ле- ко ви- да- єш, чи не ба- чив ти мо- їх о- вець?
 Ой бир, бир, бир! Бир, бир, бир, бир, бир, бир!
 Ой бир, бир, бир, бир, бир, бир, бир, бир, бир, бир, бир!
 Ой бир, бир, бир, бир! Ой бир, бир, бир, бир, бир, бир, бир, бир, бир, бир!
 Ой бир, бир, бир, бир, бир, бир, бир, бир, бир, бир! Бир, бир, бир, бир,
 бир!
 А я- кі ж тво- ї вів- ці?
 Ба- ра- ни ро- га- ті, а вів- ці куд- ла- ті,
 со- ба- ки клен- ца- ті.
 Аж он ген- ген я- суть- ся, і- ди- но на- йди- но.

— Ой брате мій, орле,
 Ти високо лігаєш,
 Ти далеко видаєш,
 Чи не бачив ти моїх овець?

П р и с п і в:

Ой бир, бир, бир, бир...

— А які ж твої вівці?
 — Барани рогаті,

А вівці кудлаті,
Собаки кленцаті.
— Аж он ген-ген пасуться,
Іди-но найди-но. (2)

П р и с п і в.

ДУДКА В ДУДКИ НОЧУВАЛА

Відрубуючи $\text{♩} = 208$

Дуд - ка в дуд - ки но - чу - ва - ла, дуд - ка в дуд - ки шта - ни вкра - ла

Гей, дуй, дуд - ка, дуй, дуд - ка, дуй, дуй, дуй!

The image shows two staves of musical notation in 2/4 time. The first staff contains the melody for the first line of the song, and the second staff contains the melody for the second line. The lyrics are written below the notes.

Дудка в дудки ночувала,
Дудка в дудки штани вкрала.

П р и с п і в:

Гей, дуй, дудка, дуй, }
Дудка, дуй, дуй, дуй! } 2

Або мені дудку дай,
Або мені тут заграй.

П р и с п і в.

ОХ Я Й МОЛОДА В ЛІСУ Я ГУЛЯЛА

$\text{♩} = 192$

Ох я й мо - ло - да в лі - су я гу - ля - ла,

в лі - су я, в лі - су я, в лі - су я гу - ля - ла

The image shows two staves of musical notation in 2/4 time. The first staff contains the melody for the first line of the song, and the second staff contains the melody for the second line. The lyrics are written below the notes.

Ох я й молода в лісу я гуляла *,
В лісу я, в лісу я, в лісу я гуляла.
Ох я й молода калину ламала,
Калину, калину, калину ламала.

* Кожний рядок повторюється.

Ох я й молода з калини упала,
З калини, з калини, з калини упала.

Ох я й молода на базар ходила,
На базар, на базар, на базар ходила.

Ох я й молода горщик я купила,
Горщик я, горщик я, горщик я купила.

Ох я й молода окуня спіймала,
Окуня, окуня, окуня спіймала.

Ох я й молода окуня зварила,
Окуня, окуня, окуня зварила.

ТОРГУВАЛА ГОРІХАМИ

The image shows two staves of musical notation in 4/4 time. The tempo is marked as quarter note = 200. The melody is written on a treble clef staff. The lyrics are written below the notes.

Тор - гу - ва - ла го - рі - ха - ми, про - да - ва - ла о - гір - ки
Ку - пи, ку - пи, мій ми - лень - кий, чер - во - ні - і чо - біт - ки

Торгувала горіхами,
Продавала огірки.
Купи, купи, мій миленький, } 2
Червонії чобітки.

А червоні про неділю,
А чорненькі в будень-день,
Щоб я мала витинати } 2
Гопа-цупа цілий день.

Щоб я мала витинати
Гопа-цупа цілий день.
Як я була молодогою, } 2
Любив мене не оден.

ВИГАНЯЛА ЛЕБЕДІ ПО ВИШНЕВОМУ САДУ

$\text{♩} = 168$

Ви - га - ня - ла ле - бе - ді по виш - не - во - му са - ду
Чи я в те - бе най - мич - ка, що я бо - са хо - дю?

Виганяла лебеді по вишневому саду.
Чи я в тебе наймичка, що я боса ходю?

Як я в тебе наймичка, плати мені за роки.
Як я в тебе господиня, босу мене не води.

— Чого, мила, як злий дух? Чом не вдягнешся в кожух?
— Бодай в тобі так був дух, як у мене є кожух.

— Чого, мила, надулася? Чом на весілля не йдеш?
— Як же мені не дутися, як не маю в що взутися.

Шатнулася попід стіл, найшла верзун і постіл,
Шатнулася та й найшла, узулася та й пішла.

Шатнулася попід лавку, найшла з чобота халявку,
Шатнулася та й найшла, узулася та й пішла.

Крикнула на дівку: — Давай із кагли намітку.
Як пішла, унесла, завертілась та й пішла.

На весілля я йду, як голубка гуду,
Нехай мене рід побачить, що не боса я йду.

А постіл верзуна та й випереджає,
А верзун постолові та все в маму лає:

— Ой коли ти постіл, то ти ззаду постій,
А я верзун із лик, попереду все звик.

СІМ ДЕНЬ МОЛОТИЛА

Сім день молотила,
«Черчика» заробила.
Сама собі здивувала,
Що з «черчиком» прогуляла. } 2

Та не жаль мені гроші,
В мене гості хороші,
Гості любі, гості милі,
Піду з ними до могили. } 2

ПРИЙШОВ ПАНОК ЗА ДОВЖОК

Прийшов панок за довжок,
Тягне вола за ріжок.
Дурна твоя голова, } 2
Я на вола не пила. }

А я пила на те все,
Що мій півень нанесе.
А мій півень на шопі
Наніс яєць три копи.
А я яйця продала,
Панам довжок віддала.

СІЮ МАК, СІЮ МАК ЩЕ Й ПЕТРУШЕЧКУ

Сію мак, сію мак ще й петрушечку.
Ой випила б я на дорожечку. (2)

Сію мак, сію мак, спотикаюся.
Ой випила б на дорогу, та стидаюся. (2)

Кріп сію, кріп сію, сію рожечку.
Ой випийте, дядьку-серце, на дорожечку. (2)

Ой пилося, пилося, по запасці лилося
Ще й по білій пелені, на здоров'я мені. (2)

І ТИ ТУТ, І Я ТУТ

І ти тут, і я тут, А хто ж у нас дома? А хто ж нам порубає } Солому на дрова? } 2	Ой дула, дула, Поки в мішку зерно чула, А теперки я мізерна, } Нема жита ані зерна. } 2
Гарна я, гарна я, Ой гарна я. Від неділі до неділі } Ой п'яна я. } 2	Ой пилося, пилося, По запасці лилося, Ще й по білій пелені, } На здоров'я мені. } 2

ОЙ ЧАРОЧКО, ЛЮБЛЮ ТЕБЕ

Ой чарочко, люблю тебе,
Просять люди — вип'ю тебе.
Ой хоч з лиха, хоч з добра }
Вип'ю тебе аж до дна. } 2

Ой вип'ю я чарку,
Ой вип'ю я другу.
Наллють мені третю, }
А я й покуштую. } 2

П'яту, шосту....
Двадцятую.
Тоді в силі, в добрі }
Добре потанцюю. } 2

ГОРІЛОЧКУ П'Ю, П'Ю

Горілочку п'ю, п'ю,
Бо горілочку люблю,
А хто ж її буде пити, }
А якже я умру? } 2

Будуть її пити,
Будуть споминати:
— Ой десь тої п'яниченьки }
В корчмі не видати. } 2

Що випила сім із перцем,
Сім без перцю, а сім так,
Розібрала в горілочці, }
Який смак, який смак. } 2

ЯК ПИТИ, ТАК ПИТИ

Як пити, так пити,
Так питушечки.
Пропила міточки
Ще й витушечки.

Щоб не прясти,
Не зивати,
Головочки своєї
Не клопотати.

Я ДО ТЕБЕ, КУМО МОЯ

Я до тебе, кумо моя,
Не гуляти прийшла. (2)

Я до тебе, кумо моя,
Роботати прийшла (2)

Із щіткою, з гребінкою,
З гребінищечком. (2)

Напиймося, кумцю моя,
Собі нищечком. (2)

ОЙ П'ЯНА Я

Ой п'яна я		Ой чарочко нова,	
Та рум'яна я		Горілочка добра.	
І, здається мені,	} 2	Якби мене припросив,	} 2
Не погана я.		Я випити годна.	
Ой випила, вихилила,		Горілочко-прилівочко,	
Сама себе похвалила,		Ти, зелена пляшко,	
Що я доброго роду,	} 2	Ой як тебе добре пити,	} 2
П'ю горілочку, як воду.		А робити тяжко.	

ОЙ УЧОРА, ОЙ УЧОРА

Ой у - чо - ра, ой у - чо - ра, ой у - чо - ра
я п'я - нень - ка бу - ла, за рубль, за два ка - чу - ри - ка про - да - ла

Ой учора, ой учора,
Ой учора я п'яненко була,
За рубль, за два качурика продала.

За рубль, за два, за рубль, за два,
За рубль, за два качурика продала,
За третього дударика найняла.

Заграй мені, заграй мені,
Заграй мені, дударіку, на дуду,
Нехай же я за лишенько забуду.

Заграй мені, заграй мені,
Заграй мені, дударіку, на басок,
Нехай же я погуляю на часок.

Кругом мене, кругом мене,
Кругом мене отецький син обійшов,
Він у мені доганоньки не знайшов.

ОЙ КУМЕ, КУМЕ, ДОБРА ГОРІЛКА

Ой ку - ме, ку - ме, доб - ра го - ріл - ка, ви - пий - мо, ку - ме, ще з по - неді - лка

Ой куме, куме, добра горілка,
Випиймо, куме, ще з понеділка. (2)

Складемося, куме, грошей по сорок,
Вип'ємо, куме, ще й у вівторок. (2)

Продаймо, куме, ожереду,
Випиймо, куме, ще і в середу. (2)

Продаймо, куме, миски та ложки,
Випиймо, куме, ще й в четвер трошки. (2)

Продаймо, куме, рябу телицю,
Випиймо, куме, ще і в п'ятницю. (2)

Складаймо, куме, всяку роботу,
Випиймо, куме, ще і в суботу. (2)

Щоб добрі люди нас не судили,
Випиймо, куме, ще і в неділю. (2)

Від понеділка до понеділка
Випиймо, куме, добра горілка. (2)

ГОРІЛОЧКО-ШАФАРО

Горілочко-шафаро,
Лихе б тебе напало!
Сама в шатах не ходиш, } 2
Нас до втрати доводиш. }

Горілочко-псєвіро,
Лихе б тебе напало!
Я за тебе срібло-злото, } 2
А ти мене у болото. }

Горілочко-псєвіро,
Лихе б тебе напало!
Я за тебе п'ятаки, } 2
А ти мене в будяки. }

Я за тебе п'ятаки,
А ти мене в будяки.
А ви, люди, не дивуйте, } 2
Возьміть собі, запробуйте. }

НЕХАЙ ЖЕ НАС БОГ РЯТУЄ

Не - хай же нас бог ря - ту - є що наш бать - ко не стат - ку - є

*)
Бе - ре Кар - па і Де - м'я - на, ...Мак - си - ма, Се - ме - на ще й Тереш - ка.

Нехай же нас бог рятує,
Що наш батько не статкує.
Бере Карпа і Дем'яна,
Павла, Грицька і Івана,
Яцька, Стецька і Гаврила,
І Кирила, і Данила,
Петра, Дмитра і Архипа,
Хому, Левка і Тараса,
Герасима, Опанаса,
Максима, Семена ще й Терешка.

Ой дай же нам, господи, що ми зібрались,
Що ми собі трошечки понапивались.
Хто маючий, хто багатий,
Хто покірний, хто завзятий,
Хто вродливий, хто хороший,
Кому течуть з річок гроші,
А Купріян каже: «Я весь у золоті».

Зібралася компанія
Невеличка, але чесна:
То писарі, то малярі,
То ковалі, то слюсарі,
То музики, то дзвонарі,
То шевчики, то крамарі,

Виновари, пивовари,
Купріян, цехмейстер над соломою.

Біжить Ганна ще й Тетяна,
Страшать батька Купріяна.

* На мелодію цього такту виконуються наступні рядки куплетів.

Біжить Ганна ще й Данилко:
— Тікай, татку, куди видко,
Ось мамуня йде, всім буде.

Одні кажуть: «Сховаймося»,
Другі кажуть: «Признаймося»,
Одні кажуть: «Сидім тихо»,
Другі кажуть: «Буде лихо»,
А Купріян каже: «Якось-то буде!»

ЩО МИ БУДЕМ, БРАТТЯ, РОБИТИ

Що ми будем, браття, робити,
Що пішов наш батько до коршми пити?
Взяв собі ще й Купріяна,
Дем'яна, Порона ще й Івана.
Сказав собі півкварти взяти,
Та не хоче шинкар набір дати.
— Не візьме тя вража мати,
Мені люди винуваті,
Та далеко йти до хати,
А я тобі разом запластю. (2)

І, ЗДАЄТЬСЯ, НЕ П'ЄТЬСЯ

І, здається, не п'ється,
І, здається, не ведеться,
І, здається, нема дірки, } 2
Й нема в чарці горілки. }

Або, душа, кайся,
Або де сховайся,
Або обома руками } 2
За чарку тримайся. }

Пиймо ж, пиймо, пиймо тут,
Бо на небі не дадуть.
Нім до неба дійдем, } 2
По одній чкурнем. }

Нім до неба дійдем,
По одній чкурнем.
Як до могили дійдемо, } 2
То хворобу поп'ємо. }

ДУШЕ, П'ЄШ ГОРІЛКУ ДУЖЕ

Musical score for the song "Душе, п'єш горілку дуже". The score is written on two staves in treble clef. The tempo is marked as quarter note = 176. The first staff contains the melody for the first line of lyrics, and the second staff contains the melody for the second line. The lyrics are: Ду - ше, п'єш го - ріл - ку ду - же. Па - м'я - тай - ся. ду - ше, н - пли - вай - ся ду - же.

Душе, п'єш горілку дуже.
Пам'ятайся, душе,
Не впивайся дуже.

Душе, за смерть спам'ятайся,
За смерть спам'ятайся,
За чарку хватайся.

Руки, не бійтеся муки,
Беріть чарку за вухо,
Робіть в чарці сухо.

Ноги, не бійтеся тривоги,
Ставайте на п'яти,
Йдіть додому спати.

СМЕРТЕ МОЯ, СОЗДАНА

Musical score for the song "Смерте моя, создана". The score is written on two staves in treble clef. The tempo is marked as quarter note = 132. The first staff contains the melody for the first line of lyrics, and the second staff contains the melody for the second line. The lyrics are: — Смер - те мо - я, соз - да - на! Ти від бо - га при - сла - на. Чом ти ме - не не звіс - ти - ла, як до ме - не при - хо - ди - ла?

— Смерте моя, создана!
Ти від бога прислана.
Чом ти мене не звістила,
Як до мене приходила?

— А я в тебе бувала
Ще й на вішки давала,
А ти в гульки все вдавався,
А ік смерті не прибрався.

А ти в гульки, а ти в гульки,
А за смерть ти не мав й думки.
А ти в гульки, а ти в п'янство,
Потеряв ти своє царство.

— Смерте моя, смерте,
Не дай мені вмерти,
Зажди мені хоч годину,
Нехай зберу всю родину.

Смерть родину ізбрала,
Попрощатися не дала.
Ні прибрано, ні готово,
«Ступай»,— велять і такому.

ОЙ СМЕРТЕ МОЯ, СМЕРТЕ

— Ой смерте моя, смерте,
Та не дай мені рано вмерти.
В мене діточки малії
Та їм літа молодії.

— Усе в питки, усе в гульки,
А ік смерті нема думки.
— Іди, смерте, бо вилаю,
Бо я тепер гості маю.

Зажди мені час-годину,
Поки зберу всю родину.
Смерть годину ізождала,
Всю родину ізбрала.

ЧАРОЧКО МОЯ БЕЗДІРКА

Musical score for the song 'Чарочко моя бездірка'. It consists of two staves of music in 6/8 time. The tempo is marked as quarter note = 176. The lyrics are written below the notes.

Музична партитура з нотами та ліричним текстом. Темпозначення: $\text{quarter note} = 176$.

Чарочко моя бездірка,
 Десь поділася горілка.
 Ой випили ті жінки,
 Що не пили горілки. } 2
 Я горілочку люблю,
 По сто чарок на день ллю.
 По сто чарок на день ллю,
 А за смерть й не думаю. } 2
 Ой прийшла смерть, прийшла смерть,
 На порозі стала:
 — Годі, вдово, гуляти,
 Пора уже вмирати. } 2
 — Іди, смерте, іди проч
 І голови не мороч,
 Бо я часу не маю,
 Бо з гостями гуляю. } 2
 Ой пішла смерть, пішла смерть,
 Плачучи до бога:
 — Ой не можна вдови взять —
 Гуляє небога. } 2
 — Іди, смерть, іди, смерть,
 Калиновим мостом,
 Як не можна вдови взять,
 Бери її гості. } 2
 А гості, як зачули,
 Почали втікати
 Попід ліс, попід гай —
 Лиш слідочки знати. } 2
 Коли б гості, коли б гості
 Та щоб не втікали,
 Взяти б смерть у руки,
 Судом наказали. } 2

ГУЛЯВ ВЧОРА, ГУЛЯВ НИНІ

Гуляв вчора, гуляв нині
У подертій кожушині.
Я і завтра погуляю,
Бо ще трохи грошей маю. } 2

От гуляв, так гуляв
Без чобіт, без халяв.
Була одна халява,
Та й ту мати сховала. } 2

ПІШОВ ДІД НА ОБІД, БАБА НА ХРЕСТИНИ

Пішов дід на обід, баба на хрестини,
Прийшов дід без чобіт, баба без хустини. (2)

Гопа, тупа, тупа, тупа, а для діда треба прута,
А для баби макогона, щоб сиділа баба дома. (2)

Сіла баба на припічку та й сидить, та й сидить,
Взяла в зуби табатирку та й держить, та й держить (2)

— Віддай, бабо, табатирку, бо помру, бо помру,
Як не даси табатирки, розірву, розірву. (2)

ЖАРТІВЛИВІ ПІСНІ-БАЙКИ

ОЖЕНИВСЯ ЩИГЛИК

$\text{♩} = 144$

О - же - нив - ся щиг - лик на ти - хім Ду - на - ю ,
о - же - нив - ся , ут - ра - тив - ся , а жі - нки не - ма - є .

Оженився щиглик
На тихім Дунаю,
Оженився, утратився, } 2
А жінки не має.

Ворони-музики
Грали на язики,
А сороки-приданки } 2
Скачуть попід лавки.

А ворони — старі жони
Пішли танцювати,
А крук узяв друк, } 2
Пішов підганяти.

Оженився щиглик,
Взяв собі синичку,
Гарную чорнявую, } 2
Хорошую птичку.

Вона день пожила,
Другий — покидає.

Щиглик молоденький } 2
Вгору підлітає.

Щиглик молоденький
Вгору підлітає,
Питається соловейка,
Де вона літає. } 2

— Соловейку-сватку,
Чи не був ти в садку?
Чи не бачив жони мої,
Синиченьки молоді? } 2

— Ой бачив я, бачив,
Отут вертілася,
Отут вона на цей час
Та й десь поділася. } 2

— Ой там на долинці,
В зеленій кропивці,
Ой там вона, молода,
Цю ніч ночувала. } 2

Заросився щиглик
По самі колінця
Та шукає на синичку
Доброго полілля. } 2

Щиглик потихеньку,
Щиглик помаленьку
Впіймав свою синиченьку
За ніжку біленьку. } 2

Зачав її бити,
Зачав волочити.
Всяка птиця злітається
Її боронити. } 2

— Ой нащо так, щиглик,
Та синичку бити?
— Чом не хоче вража птиця
Ізо мною жити? } 2

ОЙ ЩО Ж ТО ЗА ШУМ УЧИНИВСЯ, ГЕЙ

Ой що ж то за шум учинився, гей,
Що комар та й на мусі оженився. (2)

Захотів комар женитися, гей,
Та взяв собі стару муху за жону. (2)

Та взяв собі жінку невеличку, гей,
Що не вміє шити, прясти чоловічку. (2)

Що не вміє шити, прясти, ні варити, гей,
Що не вміє з комариком добре жити. (2)

Стара муха до роботи не охоча, гей,
Тільки та тільки пролітає. (2)

Все сметану з гладущиків собирає, гей,
Молодого комарика накормляє. (2)

Полетів же комар в чисте поле, гей,
В чистее поле, в зелену діброву. (2)

Злетів же комар на охоту, гей,
Та сів собі подихати на листочку. (2)

Та сів же комар на дубочку, гей,
Звісив свої ручки й ножки донизочку. (2)

Зірвалася шура-буря, гей,
Вона ж того комарика з дуба здула. (2)

Ой упав же комар з високості, гей,
Поломив, потрощив ребра й кості. (2)

Ой упав же комар і не дише, гей,
І ручками, і ножками не колише. (2)

Прилетіло туди аж дві мушки, гей,
Взяли того комарика попід ручки. (2)

Та занесли його в чисте поле, гей,
Положили комара край дороги. (2)

Та понесли його на долину, гей,
Положили комарика в домовину. (2)

Поховали його на могилі, гей,
Видно його носик на три милі. (2)

Ой там їдуть та все пани, гей,
Питаються: «Що це лежить таке довге?» (2)

— Ой це лежить комарище, гей,
З великої армії сударище. (2)

Ой надїхав сам полковник, гей,
Питається: «Що це лежить за покойник?» (2)

Ой що ж то лежить за покойник, гей,
Ой чи пан-генерал, чи розбойник?» (2)

— То не пан-генерал, не розбойник, гей,
Це ж старої мушки полюбовник. (2)

Звелів його поховати, гей,
На могилі закопати. (2)

Ой то ж лежить тее тіло, гей,
Не одного на цім світі воно їло. (2)

Ой то ж лежить тее сало, гей,
Не одного на цім світі воно ссало. (2)

ДВА ВЕДМЕДІ, ДВА ВЕДМЕДІ

Музична нотация для пісні «ДВА ВЕДМЕДІ, ДВА ВЕДМЕДІ». Темпознак: 192. Ритм: 2/4. Ключ: G major. Текст під нотами:

Два бсд-ме-ді, два вед-ме-ді, го-рох мо-ло-ти-ли,
два пів-нич-ки, два пів-нич-ки до мли-на но-си-ли.

Два ведмеді, два ведмеді
Горох молотили,
Два півнички, два півнички } 2
До млина носили.

Цапок меле, цапок меле,
Коза насипає,

А погане козеня
Мірчук відбирає. } 2

А горобчик — славний хлопчик
На скрипочку грає,
Горобчиха — славна пташка } 2
Хату підмітає.

А ворони — добрі жони
Пішли танцювати,
Злетів крук та взяв дрюк, } 2
Пішов підганяти.

Сидить сова за столом
Та очима луп, луп:
— Якби мені курятина, } 2
То я б її хруп, хруп!

ТА ОРАВ МУЖИК КРАЙ ДОРОГИ

Та о - рав му - жик край до - ро - ги. Гей, гей,
гей, гей, край до - ро - ги, край до - ро - ги.

Та орав мужик край дороги*.
Гей, гей, гей, гей, край дороги, край дороги.
Та воли в нього круторогі.
Гей, гей, гей, гей, круторогі, круторогі.
А погоничі чорноброві.
Гей, гей, гей, гей, чорноброві, чорноброві.
Та повішав він торбу на березі.
Гей, гей, гей, гей, на березі, на березі.
Та й та торба не пустая.
Гей, гей, гей, гей, не пустая, не пустая.
Та з пшенишними пирогами.
Гей, гей, гей, гей, з пирогами, з пирогами.
Та начинені горобцями.
Гей, гей, гей, гей, горобцями, горобцями.
Та заправляні комарами.
Гей, гей, гей, гей, комарами, комарами.

* Кожний рядок повторюється.

ДУБ НА ДУБА ПОХИЛИВСЯ

$\text{♩} = 184$

Дуб на ду-ба по-хи-лив-ся, у-пав ко-мар та й у-бив-ся.
Ой де ж там, де ж там, де ж там, у-пав ко-мар та й у-бив-ся.

$\text{♩} = 200$

Дуб на ду-ба по-хи-лив-ся, у-пав ко-мар та й у-бив-ся.
Ой ду-ду-ду-ду-ду-ду, я ко-ма-ра не за-бу-ду.

Дуб на дуба похилився,
Упав комар та й убився.

П р и с п і в:

Ой де ж там, де ж там, де ж там
Упав комар та й убився.

Комар з дуба повалився,
Забив собі головище.

П р и с п і в:

Ой де ж там, де ж там, де ж там
Забив собі головище.

Забив собі головище
На дубове корінище.

П р и с п і в:

Ой де ж там, де ж там, де ж там.
На дубове корінище.

Лежить комар і не дише,
І крильцями не колише.

П р и с п і в:

Ой де ж там, де ж там, де ж там
І крильцями не колише.

Вилетіла мушка з хати
Комарика рятувати.

П р и с п і в:

Ой де ж там, де ж там, де ж там
Комарика рятувати.

— Ой комаре, комареньку,
Жаль мені тебе помаленьку.

П р и с п і в:

Ой де ж там, де ж там, де ж там
Жаль мені тебе помаленьку.

Комарику, рідний брате,
А де ж скажеш поховати?

П р и с п і в:

Ой де ж там, де ж там, де ж там
А де ж скажеш поховати?

— Ой не ховай при долині,
Бо вириють мене свині.

П р и с п і в:

Ой де ж там, де ж там, де ж там,
Бо вириють мене свині.

Поховайте мене в лісі
На дубовому узліссі.

П р и с п і в:

Ой де ж там, де ж там, де ж там
На дубовому узліссі.

На дубовому узліссі
При зеленому горісі.

П р и с п і в:

Ой де ж там, де ж там, де ж там
При зеленому горісі.

Будуть дівки горіх рвати,
Будуть мене споминати.

П р и с п і в:

Ой де ж там, де ж там, де ж там
Будуть мене споминати.

Ой що ж то лежить за покойничок,
Ой чи злодій, чи розбойничок?

П р и с п і в:

Ой де ж там, де ж там, де ж там
Ой чи злодій, чи розбойничок?

То не злодій, не розбойник,
Ото мушин полюбовник.

П р и с п і в:

Ой де ж там, де ж там, де ж там
Ото мушин полюбовник.

То не злодій, не розбойник,
Тільки комар безтолковний.

П р и с п і в:

Ой де ж там, де ж там, де ж там
Тільки комар безтолковний.

Ой се лежить теє тіло,
Що вчора з дуба летіло.

П р и с п і в:

Ой де ж там, де ж там, де ж там,
Що вчора з дуба летіло.

Десь тут лежить його сало,
Не одного воно ссало.

П р и с п і в:

Ой де ж там, де ж там, де ж там
Не одного воно ссало.

ОЙ ТИ, БРАТЕ МУСІЮ

Журливо $\text{♩} = 138$

Ой ти, бра - ге Му - сі - ю, чи ба - чив ти чу - да - сі - ю?

Сів я, ду - мав, ду - мав, та й не - во - ля мо - я.

Ой ти, брате Мусію,
Чи бачив ти чудасію?
Сів я, думав, думав,
Та й неволя моя.

Що чоловік при степу
Оводами орав,
Оводами орав,
Комарами поганяв,

А мухами волочив,
А сльозами примочив.
Сів я, думав, думав,
Та й неволя моя.

Ой ти, брате Мусію,
Чи бачив ти чудасію?
Чи ти бачив чудасію?
Чи бачив ти чудака?

Що чоловік при степу
Сокирою ячмінь тяв,
Сокирою ячмінь тяв,
Поясами пов'язав,

А голкою поносив,
Горобцями повозив.
Сів я, думав, думав,
Та й неволя моя.

Ой ти, брате Мусію,
Чи бачив ти чудасію?
Як попава кобила
По городі ходила.

По городі ходила,
Поросята водила.
Поросята пискотять,
Вони їсти хотять.

Вони їсти захотіли,
Ізнялися, полетіли.
Сів я, думав, думав,
Та й неволя моя.

Ізнялися, полетіли
Та й на дубі вони сіли.
Сів я, думав, думав,
Та й неволя моя.

КОЛИСЬ ТАКА ПРАВДА БУЛА

Ко - лись та - ка прав - да бу - ла, що ку - ри - ця та бич - ка при - ве - ла.

Ко-лись та-ка пра-вда бу-ла,
Що ку-ри-ця та бич-ка при-ве-ла,
А той би-чок та на-ніс я-є-чок,
А сту-па та на яй-цях си-ді-ла,

* Далі текст виконується на мелодію трьох останніх тактів.

А ли-си-ця та хво-стом вер-ті-ла,
 А без-ру-кий та ті яй-ця по-крав,
 То го-ло-му по-за па-зу-ху хо-вав,
 А слі-пий та по-сма-тру-вав,
 А глу-хо-му та на-шіп-ту-вав,
 А ні-мий з ка-ра-ула за-кри-чав,
 А без-но-гий та в по-го-ню по-бі-жав.

ПОБИЛА ШЕВЦЯ ЛИХА ГОДИНА

Музична партитура для пісні «Побила шевця лиха година». Темп: $\text{quarter note} = 160$. Ритм: 3/4. Ключова підпис: один бемоль. Лірика:

По би ла шев-ця ли ха го-ди-на — шев-чи-ха не злю-

- би - ла, шев - чи - ха не злю - би - ла.

Побила шевця лиха година —
 Шевчиха не любила. (2)

Казала йому черевики шити
 З комарової шкірки. (2)

А він їй казав дратовки пряди
 З тонкої павутини. (2)

Та із тонкої павутини,
 Із білої щетини. (2)

Казала йому рибку зловити
 Без човна і без весельця. (2)

А він їй сказав рибку зварити,
 Щоб вона жива була. (2)

Ой той човничок ісхибнув,
 А той шевчик утонув. (2)

А шевчиха злякалася,
 Що вдовою осталася. (2)

Прийшов до неї вдівець-молодець:
— Ой здоров, здоров, вдово-небого! (2)

Ой здоров, здоров, вдово-небого,
Чи маєш дітей много? (2)

— А що куточок, то й парубочок,
Коло печі дев'ять дочок. (2)

Ой ще вони та не усі,
Половина у вівсі, (2)

Аж семеро ячмінь в'яже.
Ой та правду баба каже. (2)

Баллади

ОЙ ЗА ГАЄМ ЗЕЛЕНЬКИМ

Ой за гаєм зелененьким
Брала вдова льон дрібненький.

Кинув косу на нивочку,
А сам пішов додомочку.

Брала, брала, вибирала,
Тонкий голос подавала.

Та й сів собі на лавочку,
Склонив на стіл головочку.

Ой там Василь сіно косить,
Вдовин голос переносить.

Вийшла мати із кімнати,
Стала Василя питати:

— Чого сидиш? Що думаєш?
Чом ти не п'єш, не гуляєш?

Вийшла мати жито жати,
Ой став дощик накрапати.

— Позволь, мати, вдову взяти,
Буду пити ще й гуляти.

Стала мати утікати,
Під явором спочивати.

— Не позволю вдови взяти,
Вдова вміє чарувати.

Під явором спочивати,
Із явора листя рвати.

Зчарувала мужа свого
Ще й зчарує сина мого.

Із явора листя рвати,
І став явір промовляти:

Скричав Василь на малого:
— Сідай коня вороного

— Не рви, нене, листя з мене
Буде тобі гріх за мене.

Та поїдем у Молдову,
Там знайдемо другу вдову.

— Іди, сину, додомочку,
Змию тобі головочку.

Ой став Василь виїжджати,
Стала мати проклинати:

Змию тобі головоньку,
Позволю взять удівоньку.

— Щоб тобі став кінь горою,
А нагайка — гадиною.

— Не клич, мати, додомочку,
Не мий мені головочку.

Сам, молодий, — яворою!
Ой там жито під горою.

Не мий мені головоньки,
Не тра мені удівоньки.

ЗА ДУНАЄМ ШИРОКИМ

168

За Ду-на-єм ши-ро-ким,

за Ду-на-єм ши-ро-ким ро-сте те-рен ви-со-кий.

За Дунаєм широким (2)
Росте терен високий.

А у тому терену (2)
Живе вдова молода.

- Породила два сина (2)
Іванюшу й Василя.
- Ой привела, привела (2)
Да й в пелюшки вповила.
- В чорний китай сповила, (2)
Сріблом, золотом облила.
- Сріблом, золотом облила (2)
Та на Дунай винесла,
- Та в корабель забила (2)
В тихий Дунай пустила.
- Ой ти, тихий Дунай, (2)
Моїх діток не займай.
- Ти, високий очерет, (2)
Вари дітям вечерять.
- Ти, висока осока, (2)
Стели дітям звисока.
- Ой ти, жовтий пісочок, (2)
Укрий моїх діточок.
- На двадцять першому году (2)
Вийшла вдова по воду.
- Стала води набирать, (2)
Став корабель підпливать.
- А на тому кораблю (2)
Два матросики сидять.
- Один сидить позаду (2)
Та й пригортає воду.
- Другий сидить навпереду, (2)
Поглядає на вдову.
- Ой ти, вдовушка, вдова! (2)
Чи підеш ти за міня?
- За Василя сама іду, (2)
За Ванюшу доч даю.
- Кинулися до письма, (2)
А то рідна їх сестра.

Стали же письмо читать, (2)
А то рідная їх мать.

Такий тепер світ настав, (2)
Щоб брат сестри не пізнав.

Тепер така година, (2)
Що йде мати за сина.

Бодай ненька пропала — (2)
Сестру з братом звінчала.

— Ходім, сестро, в монастир, (2)
Нехай же нас бог простить.

Ходім, ненько, горою, (2)
Розсиплешся травною.

Ти зацвітеш в жовтий цвіт, (2)
Я зацвіту в білий цвіт.

Я зацвіту в білий цвіт, (2)
Пустим славу на весь світ.

ОЙ У ПОЛІ КРИНИЧЕНЬКА

The image shows two staves of musical notation in a 2/4 time signature. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a tempo marking of quarter note = 144. The melody is written on a five-line staff with notes and rests. Below the staff, the lyrics are written in a line: "Ой у по - лі кри - ни - чень - ка, ой у по - л!". The second staff continues the melody, also on a five-line staff. Below it, the lyrics continue: "кри - ни - чень - ка, там хо - лод - на во - ди - чень - ка." The lyrics are aligned with the notes of the melody.

Ой у полі криниченька, (2)
Там холодна водиченька.

Там дівчина воду брала, (2)
З козаченьком розмовляла.

— Ой козаче, козаченьку, (2)
Сватай мене, молоденьку.

— Ой рад би я тебе брати, (2)
Та боюся твого брата.

Зчаруй, дівча, брата свого, (2)
Будеш мати миленького.

— Ой рада б я зчарувати, (2)
Та де ж мені чарів взяти?

Ой де ж теє в світі зілля, (2)
Щоб я брата отруїла?

— Ой у лузі калиночка, (2)
На калині гадиночка.

На калину вітер віє, (2)
На гадину сонце гріє.

На гадину сонце пече, (2)
Із гадини ропа тече.

Підстав, дівчино, відерце (2)
Під гадючине реберце.

Підстав, дівча, коновочку (2)
На братову головочку.

Що натече, що накапа — (2)
Отруй, дівко, свого брата.

А ще братик у дорозі, (2)
А вже чари на порозі.

Брат до сестри доїжджає, (2)
А сестриця вибігає.

Брат до сестри з гостинцями, (2)
Сестра до брата з чаровцями.

— Ой на тобі, брате, пива, (2)
Що я вчора наварила.

— Випий, сестро, по старшині, (2)
Що не доп'єш, даси мені.

— Ой я вчора випивала, (2)
Задля тебе оставляла.

А брат пива як напився, (2)
По конику покотився.

По конику покотився, (2)
За серденько ухопився.

— Ой ти, сестро, ти, сестричко! (2)
Гірке твоє дуже пиво.

Що це, сестро, та й за пиво, (2)
Що за серце ухопило?

Головоньку закрутило, (2)
Із коника повалило.

— Ой ти, брате, не питайся, (2)
Іди з родом попрощайся.

— Ой козаче, козаченьку! (2)
Сватай мене молоденьку.

— Ой рад би я тебе сватать, (2)
Та ти вмієш чарувати.

Зчарувала брата свого, (2)
Ще й зчаруєш миленького.

А ні брата, ні козака — (2)
Пішла дівка за жебрака.

Жебрак ходить, хліба просить, (2)
А дівчина торбу носить.

Що випросить, то все в торбу, (2)
А дівчину завш в морду.

ОЙ ПОЇХАВ КОРОЛЕВИЧ НА ПОЛЮВАННЯ

Ой поїхав королевич на полювання
Та покинув королівну на горювання. (2)

— Горюй, горюй, моя мила, вдень і вночі,
А щоб того не бачили мої карі очі. (2)

Їхав, їхав королевич попід чорний ліс,
Захопила миленького темненькая ніч. (2)

Ой виїхав королевич на круту гору,
Пустив коня попасати в шовкову траву. (2)

Пустив коня попасати в шовкову траву,
А сам спустив головоньку й сивую шапку. (2)

Ой приїхав королевич на круту гору —
Нігде світла не видати, лиш в її двору. (2)

Приїхав же королевич до села гони,
Ударили по миленькій усі дзвони. (2)

Приїхав же королевич до нових воріт,
Ударився кінь вороний в новий частокіл. (2)

Ударився кінь вороний у землю ногами.
— Вийди, вийди, моя мила, повітайся з нами. (2)

Ой не вийшла його мила, вийшла її мати:
— Здоров, здоров, чужий зятю, бо ти вже не наш. (2)

Здоров, здоров, чужий зятю, бо ти вже не наш.
Нема твої миленької тепер уже в нас. (2)

Вчора твоя миленькая сина зродила,
На розсвіті твоя мила сама померла. (2)

— Ой сину мій розлюбезний, що ти наробив?
Що ти мою миленькую на смерть положив. (2)

Увійшов же королевич у нову світлицю —
Лежить мила, як біль біла, на всюю лавицю. (2)

Ой ввійшов же королевич через пороги
Та впав своїй милесенькій низенько у ноги. (2)

— Очі мої каренькіі, чом ви не дивитесь?
Губи мої пишненькіі, чом не говорите? (2)

Руки мої робленіі, чом ви не робите?
Ножки мої трудящіі, чом ви не ходите? (2)

А вже очі каренькіі надивилися,
А вже губи пишненькіі наговорилися. (2)

А вже руки робленіі наробилися,
А вже ножки трудящіі находилися. (2)

ПИЛА, ПИЛА ТА Й НЕМЕРІВНА НА МЕДУ

Пила, пила та й Немерівна на меду
Та пропила та свою дочку молоду.

— А хто купить гарнець меду, вина — два,
Того буде Немерівна молода.

Обізвався пан Василькович молодий:

— А я куплю гарнець меду, вина — два.

А я куплю гарнець меду, вина — два,
То вже ж моя буде Немерівна молода.

— Ой за що ти, моя мамцю, щодня п'єш?
Десь ти мене молодую продаєш.

— Ой продаю, моя доню, продаю
Молодому пану Васильковичу за жону.

— Ой не хочу, моя мамцю, не хочу,
Лучче піду в бистру річку ускочу.

А в неділю ранесенько, чуть на світ,
Мандрувала дівчинонька в білий світ.

Мандрувала дівчинонька в білий світ,
А за нею пан Василькович в її слід.

Ой пішла Немерівна горою,
А за нею пан Василькович другою.

Ой вернися, дівчинонько, куди йдеш?
Десь ти в мене хліба й солі не маєш.

— Ой єсть в тебе хліба й солі доволі,
— А ти, пан Василькович, не до мислі до мої.

— Ой чого ти, Немерівно, боса йдеш?
Десь ти в мене черевичок не маєш.

— Ой єсть в тебе черевички, то — твої,
Не до мислі, пан Василькович, ти мені.

Ой тікала Немерівна горою,
А за нею пан Василькович другою.

— Ой чого ти, Немерівно, пішки йдеш?
Десь ти в мене сірих коней не маєш.

— Ой єсть в тебе сиві коні, то — твої,
Не до мислі, пан Василькович, ти мені.

— Ой вернися, дівчинонько, додому,
Вчеплю тебе коникові гнідому.

Ой скочила Немерівна у росу,
Вхопив її пан Василькович за косу.

Вхопив її пан Василькович за коси
Та прив'язав сивому коню до хвоста.

Як ув'язав коникові до хвоста,
То зволочив колкий терен до корча.

— Годі, годі, кониченьку, гуляти,
Пора тобі на полудень ставати.

Пора тобі на полудень ставати,
Пора терен з білих ніжок виймати.

Іди, іди ти, мій коню, ступою
Аж до мого біленького покою.

Ой скочила Немерівна в покої
Та вхопила гострий ніжик на столі.

Та вхопила гострий ніжик на столі,
Та всадила в своє серденько доволі.

Нагнулася Немерівна до ніжок,
Полялася кров червона з печінок.

— Кипи, кипи, кров червона, ти в мені,
Не до мислі, пан Василькович, ти мені.

НІХТО НЕ ЗНАЄ, ПО ЯКІЙ ПРИЧИНІ

Ніхто не знає, по якій причині,
Що вбито Петруся в городі Журині.

У Журинським місті неславочка стала:
Ясновельможна пані Петруся кохала.

Пані пана мала, з Петрусем кохалась,
По чотири листи на день посилала.

По чотири листи та на день писала,
А за тим Петрусем слуги посилала.

По чотири листи та на день писала,
А за п'ятим разом й сама поїхала.

— Покинь, Петрусю, горох молотити
Та йди до покою мед-горілку пити.

— Волів би, вельможна, копу молотити,
Ніж за твої труда в сирій землі гнити.

Пили, пили вони, пили, випивали,
А кругом двора вже і варточка стала.

Нікуди тікати, ні вікном, ні дверима,
Бо вже кругом двора варта окружила.

Як ввійшов вельможний до свого покою,
Та вдарив Петруся об стіл головою.

Не багато ходив, лиш півтора року,
Та вдарив вельможний Петруся по боку.

Накричав на слуги: «Возьміте, возьміте!
Возьміте його та в Дунай пустіте!»

Ой вийшла вельможна, на ганочку стала,
Всім трьом риболовцям по дукату дала.

Дала по дукату ще й по червоному:
— Шукайте Петруся бодай неживого.

Шукали Петруся два дні і три ночі,
Та нашли Петруся з половини ночі.

Везуть Петруся до гробу ховати,
За ним умлівають старі батько й мати.

Його батько й мати з жалю умлівають,
А вельможна пані злотом обсипає.

— Нехай же ти плачеш та й за своїм сином,
Через твого сина моє життя гине.

ОЙ КОЗАЧЕ-БУРЛАЧЕ

$\text{♩} = 138$

Ой ко - за - че - бур - ла - че, ой ко - за - че - бур -
 - ла - че, чо - го в чор - но - му хо - диш?

Вар.

— Ой козаче-бурлаче, (2)
 Чого в чорному ходиш?

— Як же мені, молодому, (2)
 Не ходити у чорному?

Вчора в мене гості були, (2)
 Вони в мене іли й пили.

Вони в мене іли й пили (2)
 Ще й дім мені ограбили.

Стару неньку зарубали, (2)
 А миленьку собі взяли.

Устав же я раненько, (2)
 А де ж моя миленька?

Ой крикнув я на малого: (2)
 — Сідлай коня вороного!

Та поїдем в чисте поле, (2)
 Будем Бакшу доганяти.

Та поїдем доганяти, (2)
 Миленькую відбирати.

- Їдем гони, їдем другі, (2)
Начав дощик накрапати.
- Начав дощик накрапати, (2)
Отут будем ночувати.
- Отут милий поглядає, (2)
Там Бакша миленьку обіймає.
- Крикнув би я — недокрикну, (2)
Стрільнув би я — недострілю.
- Ой відсунься, миленька, (2)
Голубонько сивенька.
- Нехай же я Бакшу заб'ю, (2)
А миленьку собі возьму.
- Не будеш ти Бакшу бити (2)
Бо з Бакшою добре жити.
- Ой миленька моя, де присяга твоя? (2)
— У лісочку під листочком.
- Миленькая моя! (2)
Ти ж уся правда була.
- Зосталися дрібні діти, (2)
Хто ж їх буде глядіти?
- Єсть в них рідний батько (2)
Давати їм порядок.
- Ой летіли білі гуси (2)
Через темнії ліси.
- Ой летіли, герготали: (2)
— Нема тата, нема мами.
- Ой піду я до брата — (2)
Тії лави, тая й хата.
- Тії лави, тая й хата, (2)
Тільки нема мами й тата.

НЕ ЖАЛЬ МЕНІ ТА Й НІ НА КОГО

The image shows a musical score for the song 'Не жаль мені та й ні на кого'. It consists of two staves of music. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one flat (B-flat), and a tempo marking of quarter note = 120. The melody is written on a single line, and the lyrics are written below it. The second staff continues the melody and lyrics. The lyrics are: 'Не жаль ме - ні та й ні на ко - го, не жаль ме - ні . га й ні на ко - го, лиш на ба - тень - ка рід - но - го.'

Не жаль мені та й ні на кого, (2)
Лиш на батенька рідного.

Не дав мене, за кого я хтіла, (2)
Щоб я свого серденька не їла.

Не дав мене за ремісниченька, (2)
А дав мене за розбійниченька.

Ремісничок робить, роботає, (2)
Прийде вечір, спатоньки лягає.

Прийде вечір, спатоньки лягає, (2)
Опівночі до роботи встає.

Розбійничок все п'є та гуляє, (2)
Прийде вечір, коника сідлає.

Прийде вечір, коника сідлає, (2)
Опівночі в розбій виїжджає.

Ой приїхав під нові ворота: (2)
— Вставай, Ганю, привіз срібла, золота.

А ще Ганя з постелі не встала, (2)
З-під батенька коника впізнала,

Із ненечки — жовті черевички, (2)
А з сестрички — білі рукавички.

— Сідай, Ганю, в мальовані сани, (2)
Та поїдем до твоєї мами.

Поїдемо на яр, на долину, (2)
Там побачиш всю свою родину.

Приїхали на яр, на долину, (2)
— Ось де, Ганю, вся твоя родина.

— Що ж бо це за така долина? (2)
Не лежить тут вся моя родина.

Добрая година настала — (2)
Ганя свого роду не впізнала.

Якби була свій рід упізнала, (2)
Була б свою головку поклала.

ЖИЛА ВДОВА НА РОЗДОЛІ

Жи - ла вдо - ва на роз - дол - лі жи - ла вдо - ва
на роз - дол - лі, та не дав їй гос - подь ю - лі

Жила вдова на роздолі, (2)
Та не дав їй господь долі.

Мала вдова три синочки, (2)
Три синочки а три дочки.

Сини зросли — в розбій пішли, (2)
Дочки зросли — розійшлися.

Найстаршая втопилася, (2)
Середужчу звірі з'їли.

- Середужчу звірі з'їли, (2)
А найменша заблудила.
- Приблудила аж до гаю, (2)
До глибокого Дунаю.
- А там в гаю вогонь горить, (2)
Коло вогню розбой сидить.
- Один сидить люльку палить, (2)
Другий сидить кашу варить.
- Другий сидить кашу варить, (2)
Третій сидить дівча манить:
- Пристань, дівча, в віру нашу, (2)
Будеш їсти з нами кашу.
- Будеш їсти, постіль слати, (2)
Будеш з нами ночувати.
- Я дівчина не така, (2)
Щоб я з вами ночувала.
- Один каже: «Зарубаймо», (2)
Другий каже: «Розстріляймо».
- Другий каже: «Розстріляймо», (2)
Третій каже: «Розпитаймо».
- Якого ти, дівча, села, (2)
Якого ти, дівча, роду?
- А я з села із Волиння, (2)
А я дочка вдовиння.
- Не вкипіла, браття, каша, (2)
Либонь же, це сестра наша.
- Помолімся, браття, богу, (2)
Ведім сестру на дорогу.

ЗАЖУРИЛАСЯ МОЛОДАЯ ВДІВОНЬКА

За журилася молода я вди вонька,
що не кошена зелена дібривка.

За журилася молода я вди вонька,
що не кошена зелена дібривка.

Зажурилася молодая вдовонька,
Що не кошена зелена дівронька.

— Найму косарів двадцять ще й чотири,
Щоб викосили всі гори і долини.

Косарі косять, а вітрець повіває,
Шовкова трава на покіс полягає.

Шовкова трава на покіс полягає,
Молодий козак вороного сідлає.

— Покинь, козаче, вороного сідлати,
Іди до мене вечерю вечеряти.

— Вечеряй, мила, що бо ти наварила,
А я поїду, десь моя чорнобрива.

Вечеряй, мила, оставайся здорова,
Бо мені стелиться далека дорога.

— Тобі дорога, а мені — шляшок битий.
Серце-козаче, з ким же я буду жити?

Ой зрубай, батьку, високу яворину
Та зроби, батьку, широку домовину.

Та положи нас до купи головами,
Чи не почуєш розмови межі нами.

— А бодай ти, доню, та не дочекала,
Щоб на тому світі з козаком розмовляла.

Лежить дівчина в світлиці на лавоньці,
Молодий козак — у зеленій дубровці.

За дівчиною вся родинонька плаче,
А за козаком чорний ворон криче.

За дівчиною — все брати та сестриці,
А за козаком — дівчата й молодіці.

ЇХАВ, ЇХАВ КОВАЛЕНКО

Їхав, їхав коваленко
Зо млина з мукою,
За ним, за ним розбійничок
Стиха дорогою.

Як зачали коваленка
Ножами шпигати,
Зачав, зачав коваленко
Коні дарувати.

Даруй, даруй, коваленку,
Коні воронії.
— Не дарую, пане-брате,
Сам маю однії.

Прилетіла зозуленька,
Сіла на воротях.
Ой виходить ковалиха
В червоних чоботях.

Прилетіла зозуленька
Та й сіла на хвіртці.
Ой виходить ковалиха,
Рука її в тісті.

ЩО ЦЕ СТАЛА ЗА ПРИЧИНА

$\text{♩} = 126$

Що це ста - ла за при - чи - на у цар - ськім по - ві - ті,
 що так взяв - ся Пи - ли - понь - ко І - ри - ну лю - би - ти?

Що це стала за причина
 У царськім повіті,
 Що так взявся Пилипонько
 Ірину любити?

— Покинь, сину Пилипоньку,
 Ірину любити,
 Возьми собі багатую,
 Будеш з нею жити.

— Хоть Ірина й убогая,
 Аби серцю мила,
 А щоб вона старалася
 І робити вміла.

— Возьми, сину Пилипоньку,
 З конями, з волами,

Покинь тую обідранку
 З голими плечами.

Коло млина черемшина,
 Там бистрая вода,
 Ой там стояв Пилипонько
 Й Ірина молода.

Серце з серцем притулились,
 Рученьки зчепили.
 Як упали в бистру воду,
 Обоє втопились.

Тепер батьки з матерями
 Нехай вони знають:
 Якщо діти кохаються,
 Хай не розлучають.

НА СИНЬОМУ МОРІ МИЛА ГАНЯ НОГИ

$\text{♩} = 132$

На си - ньо - му мо - рі ми - ла Га - ня но - ги,
 спо - до - ба - ла Мар - ка на во - ро - нім ко - ні.

На синьому морі мила Ганя ноги,
 Сподобала Марка на воронім коні. (2)

— Зачекай-но, Марку, щось маю казати,
 Сватай мене, Марку, чи не віддасть мати. (2)

Як не віддасть мати, буду мандрувати,
Помандрую прічки темненької нічки. (2)

Мандрували поле, мандрували друге,
А на третім полі стали спочивати. (2)

А на третім полі стали спочивати,
Став дощ накрапати, став Марко дрімати. (2)

— Ой не дрімай, Марку, не дрімай зо мною,
Дивися-но, Марку, біжать у погоню. (2)

Мене, Марку, возьмуть, тебе, Марку,
зв'яжуть,
Зв'яжуть, зарубають, візьмуть, поховають. (2)

Як кінь Марків біжить — то не Марко їде,
Маркове сидельце — то не Марко-серце. (2)

Маркова сопілка — то не Марко грає,
Бо вже ж мого Марка на світі немає. (2)

Бо вже ж мого Марка на світі немає,
А моє серденько з жалю умліває. (2)

ОЙ ВІДДАЛА МЕНЕ МАТИ ЗАМІЖ МОЛОДОЮ

Легко

Ой від - да - ла ме - не ма - ти за між мо - ло - до -
ю та за то - го не - до - рост - ка, що я не люб - лю.

Ой віддала мене мати заміж молодю
Та за того недоростка, що я не люблю.

Та за того недоростка, що я не любила,
Я до нього штири неділі та й не говорила.

Як на п'яту неділочку стало повертати,
Стала я до свого недоростка промовляти:

— Ой запрягай, недоростку, коні вороненькі
Та поїдем у гостину до батька і неньки.

Проїхали ми дубину, проїхали другу,
А на третій дубині стали попасати.

А на третій дубині стали попасати,
Стала свого недоростка до дуба в'язати.

Прив'язала недоростка до дуба плечима,
Сама пішла, молоденька, сіна накосила.

Сама пішла, молоденька, сіна накосила
Та своєму недоростку їсти наносила.

— Ой їж, недоростку, сіно зелененьке,
Я ж поїду у гостину до батька і неньки.

Не багато я гостила — штири неділі,
Мало мого недоростка комарі не з'їли.

Як на п'яту неділочку стало повертати,
Стала свого недоростка від дуба в'язати.

— Ой чи спиш, недоростку, чи спиш, чи
дрімаєш,
Чи ти мене, молоді, з гостей дожидаєш?

— Ой не сплю я, моя мила, не сплю й не
дрімаю,
А я тебе, молодую, з гостей дожидаю.

— Як не будеш, недоростку, нікому казати,
То не буду тебе більше до дуба в'язати.

— Ой не буду я казати, не буду, не буду,
А я тобі цих гостинок повік не забуду.

Як приїхав недоросток під нові ворота,
Вийшла його стара мати, стала на порозі.

Вийшла його стара мати, стала на порозі,
Обілляли стару неньку дрібненькії сльози.

— Чим тебе, мій синочку, теща угощала,
Що я тебе, мій синочку, насилу впізнала?

— Угощала мене теща в лісі комарами,
Наповала мене теща дрібними сльозами.

А ХТО В КОРШМІ П'Є? ТУРОК ТА ПОЛЯК

А хто в кор_шмі п'є? Ту_рок та по_ляк.
Ту_рок та по_ляк, ще й дон_ський ко_зак.

А хто в коршмі п'є? Турок та поляк.
Турок та поляк ще й донський козак.

Пили вони, пили, пили, підпивали,
Молоду дівчину собі підмовляли:

— Молода дівчина, іди ти із нами,
У нас тобі лучче буде, як в рідної мами.

Привели дівчину до сухого лому.
— Вернися, дівчино ти дурна, додому.

Привели дівчину до широкої кладки.
— Вернися, дівчино, до рідної матки.

Привели дівчину до зеленого жита.
— Вернися, дівчино, доки ще не вбита.

— Ой я не вернуся, бо батька боюся,
Панка сподобала, сіла й поїхала.

Привели дівчину до зеленої сосни,
Прив'язали дівчину до сосни плечима.

Прив'язали дівчину до сосни плечима,
До сосни плечима, а на степ очима.

А на степ очима, ой крешуть кременія,
Запалили сосну зверху до коріння.

Ой сосна горить, дівчина говорить:
— Хто в полі ночує, мій голосок чує.

А хто дочок має, нехай навчає,
Звечора до коршми гулять не пускає.

Сосонка горить, дівчина кричить,
Бо смола тече, дівчину пече.

ОЙ У МІСТІ НА РИНОЧКУ

Ой у міс - ті на ри - ноч - ку. ой у міс -
- ті на ри - ноч - ку пи - ли ляш - ки го - рі - лоч - ку

Ой у місті на риночку (2)
Пили ляшки горілочку.

Пили, пили, напивались, (2)
Дівку Ганю підмовляли:

— Ой ти, Ганю, іди з нами, (2)
Лучче буде, як у мами.

Дурна Ганя послухала, (2)
Сіла з ляшком поїхала.

Вийшла мати води брати, (2)
Нігде Гані не видати.

— Сини мої, соколочки! (2)
Чи не бачили мої дочки?

— Ой бачили ще й видали — (2)
Сіла з панком поїхала.

— Ой ви, сини молодії, (2)
Сідлайте коні воронії.

Запрягайте коні в шори, (2)
Доганяйте сестри свої.

Їдьте, сини, битим шляшком, (2)
Доганяйте сестру з ляшком.

Доганяли, не догнали, (2)
Аж у Варшаві пізнали.

Не здогнали на дорозі, (2)
А здогнали на порозі.

— Ой день добрий, сестро моя! (2)
— Тепер я уже не твоя.

— Що ти, сестро, наробила, (2)
Що від дому заблудила?

Що від дому заблудила (2)
І дівоцтво загубила.

Ой ти, Ганю, сестро наша! (2)
А де ж твоя з лиця краса?

— А я з ляшком їла й пила, (2)
Красу з лиця загубила.

Загубила красу з личка, (2)
Як із винного яблучка.

Голосочок на лісочок (2)
Через дурний розумочок.

ОЙ УЧОРА ІЗВЕЧОРА, З ПОЛОВИНИ ДНЯ

Ой учора ізвечора з половини дня
породила витівочка маленьке дитя.

Ой учора ізвечора, з половини дня
Породила витівочка маленьке дитя.

Ой як вона породила, то і вповила,
А вповивши, мале дитя в Дунай пустила.

— Пливи, пливи, мале дитя, із кінця в кінець,
Та не кажи, мале дитя, а хто твій отець.

Та припливи, мале дитя, аж під отой млин,
Ой там вийде старий мельник— ото отець твій.

У неділю пораненько та вдарили в дзвін,
Котрі дочки отецькії, то сходьтєся в збір.

А всі дочки отецькії на справочку йдуть,
А на своїх головочках віночки несуть.

Ой там дочка-витівочка на справочку йде,
А на своїй головочці вінка не несе.

— Де ти, де ти, витівочко, віночок діла?
— Болить мене головонька, вдома забула.

Ой узяли витівочку за білії боки
Та вкинули витівочку у Дунай глибокий.

Молодая витівочка уже потопає,
До своєї старої неньки промовляє:

— Ой маєш ти, моя мамцю, вдома дочок сім,
Не пускай їх на досвітки — буде так усім.

Ой маєш ти, моя мамцю, вдома дочок п'ять,
Не пускай їх на досвітки, нехай вдома сплять.

Ой маєш ти, моя мамцю, вдома дочок три,
Не пускай їх на досвітки, двері підіпри.

На досвітках мала хата, нема де лягти,
Я склонила головоньку межи парубки.

ОЙ ГАНУСЮ ПРЕПОДОБНА

Ой Ганусю преподобна!
Ой не слухай дворянина, будеш добра.

Бо дворянин-то ледащо,
Зведе тебе, серце моє, на нінащо.

Бо дворянин пізно ходить,
Не одну дівчиноньку з ума зводить.

Не одну дівчину, не одну вдову,
На личеньку рум'яеньку, чорноброву.

Пізно ходить, пізно ляже,
Не одній дівчиноньці світ зав'яже.

Бо дворянин письма пише,
Не одну дівчиноньку з дитям лишить.

Чи старую, чи малую,
Зведе тебе, дівчинонько, молодую.

А Гануся не слухала,
Таки сіла з дворянином, поїхала.

Приїхала на долину,
Породила Ганусечка вже й дитину.

Ой у лузі на калині
Колисала дівчинонька дві дитини.

Ой у лісі на дубочку
Колисала дівчинонька сина й дочку.

Колисала, говорила:
— Ой що ж бо я, молоденька, наробила?

Колисала, заплакала:
— Чого ж бо я, молоденька, дочекала?

Ой чого ж я дочекала?
А вже ж моя яра ружа ізів'яла.

Ізів'яла ще й посохла,
Либонь же, я в свої неньки недоросла.

Дочекала дві послуги,
Бідна моя головонько, серце в тузі.

Доходила, догуляла,
Що вже моя розмай-квітка ізів'яла.

Ой сестрице моя рідна!
Поколиши дрібні діти, бо я бідна.

— Ой рада б я колисати,
Буде батько й стара мати нарікати.

— Як не хочеш, бог з тобою,
Заберу я дрібні діти за собою.

Одно втоплю, друге кину,
Сама сяду з дворянином та й поїду.

— Ой сестрице моя рідна!
Ти не слухай дворянина, будеш бідна.

Колисала та й плакала:
— Ой чом же я отця й неньки не слухала?

Послухала дворянина,
Тепер мене відцуралась вся родина.

Єсть у лузі кущ калини,
Розцвілася калинонька з квіточками.

Розцвілася з квіточками,
Не сама я зосталася — з діточками.

ОЙ НЕ ХОДИ, ГРИЦЮ, ТА Й НА ВЕЧЕРНИЦІ

The image shows a musical score for a song. It consists of four staves of music in a single system. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one flat (B-flat), and a tempo marking of quarter note = 160. The melody is written on a five-line staff. Below the staff, the lyrics are written in a line corresponding to the notes. The lyrics are: "Ой не ходи, Грицю, та й на вечерниці, бо на вечерницях дівки чарівниці. Котора дівчина чорні очі має, то тая дівчина чарувати знає." The lyrics are written in a line corresponding to the notes. The lyrics are: "Ой не ходи, Грицю, та й на вечерниці, бо на вечерницях дівки чарівниці. Котора дівчина чорні очі має, то тая дівчина чарувати знає."

Ой не ходи, Грицю, та й на вечерниці,
Бо на вечерницях дівки чарівниці.
Котора дівчина чорні очі має,
То тая дівчина чарувати знає.

Ой одна дівчина та чарів не знала
Та і тая Гриця та й причарувала.
У неділю рано зіллячко копала,
А у понеділок переполоскала.

У вівторок рано зіллячко варила,
У середу рано Гриця отруїла.
Як прийшов четвер, Гриць уже умер,
Як прийшла п'ятниця, поховали Гриця.

А в суботу рано мати дочку біла:
— Ой нащо ти, доню, Гриця отруїла?
— Ой мати, мати, жалю в вас немає,
Нехай же Гриценько нас двох не кохає.

Ой нехай не буде ні тій, ні мені,
Нехай достанеться та сирій землі.
Оце тобі, Грицю, така заплата,
Із чотирьох дошок темненькая хата.

ОЙ У ПОЛІ ЖИТО

$\text{♩} = 144$
 Ой у по-лі жи-то ко-пи-та-ми зби-то.
 Під бі-ло-ю бе-ре-зо-ю ко-за-чень-ка вби-то.
 $\text{♩} = 144$
 Ой у по-лі жи-то ко-пи-та-ми зби-то.
 Під бі-ло-ю бе-ре-зо-ю ко-за-чень-ка вби-то.

<p>Ой у полі жито Копитами збито. Під білою березою Козаченька вбито.</p>	} 2	<p>Як підняла китайочку Та й плакати стала.</p>	} 2
<p>Ой убито, вбито, Затягнуто в жито, Червоною китайкою Личенько накрито.</p>	} 2	<p>Ой вийшла третя З рубленої хати, Як підняла китайочку Та й стала казати:</p>	} 2
<p>Ой прийшла дівчина, Котора любила, Як підняла китайочку Та й заголосила.</p>	} 2	<p>— Було ж тобі, вражий сину, Нас трьох не кохати. Тепер будеш, вражий сину, У землі лежати.</p>	} 2
<p>— Чи ти, милий, впився, Чи з дороги збився? Чи за мною, молодую, Тяжко зажурився?</p>	} 2	<p>Було ж тобі, вражий сину, Нас трьох не любити. Тепер будеш, вражий сину, В сирій землі гнити.</p>	} 2
<p>— А я і не впився, З дороги не збився, За тобою, молодую, Тяжко зажурився.</p>	} 2	<p>Нас трьох не кохати, А двох не любити. Оце ж тобі, вражий сину, На світі не жити.</p>	} 2
<p>Ой прийшла другая, Котора кохала,</p>	} 2	<p>Оце тобі рибка, Оце тобі юшка, Оце тобі, козаченьку, Пухова подушка.</p>	} 2

Бо одна любила,
А друга кохала,
А третя, зрадлива, } 2
Чари готувала.

Ой на горі лози,
І в долині лози.
Поб'ють тебе, дівчинонько, } 2
Козацькіі сльози.

ОЙ У ПОЛІ ВИШНЯ

$\text{♩} = 133$

Ой у по-лі виш-ня з-під ко-ре-ня вий-шла.
' Не плач, дів-ко, не жу-ри-ся, я ще не же-нив-ся.

Вар. $\text{♩} = 152$

Ой у по-лі виш-ня з-під ко-рі-ня вий-шла.
Не плач, дів-ко, не жу-ри-ся, я ще не же-нив-ся.

Ой у полі вишня
З-під кореня вийшла.
— Не плач, дівко, не журися,
Я ще не женився.

Продай, мати, коня,
Коня вороного,
Та ожени мене, мати,
Парня молодого.

— Шкода, сину, шкода
Коника збувати,
Пиши чорним по білому,
Підеш у солдати.

— Нехай вони пишуть,
Я їх не боюся.
Кінь вороний, сам молодий,
Піду й відслужуся.

За городом жито,
Там козака вбито,

Червоною китайкою
Личенько накрито.

Прилетіла пава
Та й на груди впала,
Підійняла китайочку
Та й плакати стала.

Прилетіла друга
З зеленого дуба:
— Ой боже мій милосердний!
Нема мого друга.

Прилетіла третя
З-під нової хати:
— Було тобі, козаченьку,
Нас трьох не кохати.

З одною кохатись,
А з другою жити.
Тепер підеш, козаченьку,
В сиру землю гнити.

ОЙ ТИ, ГРИЦЮ, ГРИЦЮ, МОЛОДИЙ КОЗАЧЕ

Ой ти, Грицю, Грицю, молодий козаче,
Да гей, за тобою, Грицю, вся Україна плаче.

Ой не так Україна, як молода дівчина,
Да гей, молода дівчина Гриця полюбила.

Гриця полюбила ще й причарувала,
Да гей, дала йому чарів, яких сама знала.

Вивела коника, до сосни вв'язала,
Да гей, винесла сідельце, коня осідлала.

Винесла розчоску, кудрі розчесала,
Да гей, винесла нагайку, козакові дала.

Винесла нагайку, козакові дала,
Да гей, винесла бутилку та й розчастувала.

— Ой зварю я рибку, вкраю хліба скибку,
Да гей, вечеряй, козаче, цю вечерю швидко.

Вечеряй, вечеряй, та не забавляйся,
Да гей, як не маєш жінки, зо мною кохайся.

— Ой маю я жінку ще й діточок троє,
Да гей, крається серденько як твоє, так моє.

Ой маю я жінку в далекій чужині,
Да гей, крається серденько на дві половини.

ОЙ ПОВІЙ, ВІТРОНЬКУ

Ой по-вій, віт-ронь-ку, на мо-ю світ-лонь-ку
з то-го кра-ю, звід-ки ми-лу ма-ю, що ки-да-ти ду-ма-ю.

— Ой повій, вітроньку,
На мою світлоньку
З того краю, звідки милу маю, } 2
Що кидати думаю.

— Ой на межі чорнобиль
Та й на межу похилився.
Кажуть люди, що мій милий } 2
На чужині оженився.

Ой покинув мене,
Ти ж мій миленький,
Ти ж мій миленький, } 2
І діточок дрібненьких.

Ой за ворітьми явір
І зелена яворина.
Переказує мій миленький } 2
До нього у гостину.

— Приїдь же ти, мила,
Голубочко сива,
Ой приїдь хоч на годиночку } 2
До мене на гостиночку.

— Не приїду, милий,
Голубчику сивий:
Дороги не знаю, шлях не битий, } 2
Будуть люди судити.

Мила послухала,
Взяла поїхала,
Поїхала на ту годиночку } 2
До милого в гостиночку.

Приїхала під село,
Чогось мені невесело.
Приїхала ближче на подвір'я — } 2
А в милого весілля.

Приїхала на подвір'я,
А в милого весілля.
А його друга мила } 2
Край віконечка сіла.

— Дивися-но, Михайло,
Щось до нас приїхало.
Чи чужина, чи родина, } 2
Чи твоя перша мила?

— Ой не дивись, невірна,
Се моя сестра рідна.
Вона чула помежи люди, } 2
Що в брата весілля.

Вона чула помежи люди,
Що в брата весілля буде,
Приїхала на годиночку } 2
До мене в гостиночку.

— Ввійшла ж бо я у сїни,
Всі до обїду сіли,
А я, молода, як ягода, } 2
Не знаю, що казати.

— Здоров, здоров, Михайло!
Як же ся ти маєш?
Чом же ти за дому } 2
Та і не думаєш?

— Просю, сестро, до хати
Та й будемо частувати.
І наїстись, і напиться, } 2
І на нас подивитись.

— Ой місяцю, місяченьку,
Зайди за комору.
Нехай же я з нешлюбною } 2
Хоть час поговорю.

— Ой годі вже пити.
Годі випивати:
Коні вже запряжені,
Час додому їхати. } 2

— Зачекай, Тетяно,
Серце моє кохане.
Я з невірною ніч поночую,
Та й рано помандрую. } 2

Ой їдь же ти, сестро,
Їдь же ти додому.
Випала мені на сю нічку
Далекая дорога. } 2

Ой у полі озерце,
Там плаває відерце.
— Просю милої нахилитися,
Водиці напитися. } 2

— Не буду нахилитися
І не буду води пити.
Чужа сторона, сама молода,
Щоб смерті не спожити. } 2

Ой у лузі калина,
На ній червона квітка.
Нащо ти мене, молоду, брав,
Як у тебе є жінка? } 2

Ой Михайло, Михайло!
Який же ти мотайло,
Ой як ти клявся та ще й божився, } 2
Що ти ще не женився.

Ой у лузі калина,
На ній червоні квіти.
Нащо ж ти мене, молоду, брав,
Як у тебе є діти? } 2

— Не журися, Мар'яно,
Серце моє кохане.
Бинди почепиш, вінки покладеш, } 2
Як гуляла, так будеш.

— Ой гуляла, гуляла,
Не нагулялася,
Звінчалась, не нажилась, } 2
Вдовою лишилась.

БУЛА В ГАНДЗІ ЛИХАЯ СВЕКРУХА

Була в Гандзі лихая свекруха *,
Послала Гандзю в неділочку жати.
— Іди, Гандзю, та не розглядайся,
Жни пшеницю та не розгинайся.
Слава богу, вже копу нажала,
Прийшла Гандзя із поля додому.
— Де ти, Гандзю, дитину поділа?
— Ой боже ж мій! Я в полі забула.
Соловоньку, ти високо літаєш,
Високо літаєш, далеко видаєш.
Чи не бачив ти малої дитини?
— Та твою дитину аж три няньки няньчать:
Одна нянька в головоньці ськає,
Друга нянька в очі заглядає,
А третя нянька кості розношає.
Прийшла Гандзя із лиха додому:
— Подай, мати, гострого ножа,
Нехай я вріжу тонкого полотна.
Не влучила в тонке полотенце,
А влучила та у своє серце.
— Тепер маєш, мати, три гріхи збувати:
Що один гріх — неділя святая,
А другий гріх — дитина мала,
А третій гріх — що я молода.

Кожний рядок повторюється.

ОЙ НА ГОРІ ВАСИЛЕЧКИ СХОДЯТЬ

Ой на го - рі ва - си - леч - ки схо - дять,
під го - ро - ю бар - ві - но - чок слав - ся.

Ой на горі василечки сходять,
Під горою барвіночок слався. (2)

Під горою барвіночок слався,
Молод козак розпивсь, розгулявся. (2)

Молод козак розпивсь, розгулявся,
А його кінь в стайні застоявся. (2)

Стоптав, зламав червону калину,
Ізвів з ума дівча-сиротину. (2)

Марусина по бережку ходить,
А за нею вітер хвилю носить. (2)

Марусина на хвилю ступила,
Мати сина силою женила. (2)

Невісточку вона не злюбила,
На вулиці невістку судила. (2)

— Ой ти, мати, порадице в хаті,
Порадь мене, що милій казати. (2)

А свекруха її не злюбила,
До порога спати положила. (2)

До порога спати положила,
А до сина стиха говорила: (2)

— Піди, синку, на ярмарок пішки,
Купи, синку, дротянії віжки. (2)

Купи, синку, дротянії віжки,
Скрути милій рученьки ще й ніжки. (2)

Купи, синку, дротяну нагайку,
Скатай милу, як синю китайку. (2)

Купи, синку, дротяну нагайку
Та й бий жінку з вечора до ранку. (2)

А миленька білу постіль слала,
До постелі стиха промовляла: (2)

— Постіль моя, тонка, білесечка!
Хто ж на тобі сю ніч буде спати? (2)

Хто ж на тобі сю ніч буде спати?
Буде милий, як кат, катувати. (2)

А звечора свічечка горіла,
А впівночі нагайка шуміла. (2)

А впівночі нагайка шуміла,
А к світові миленька умліла. (2)

Лежить мила, як бумага синя,
А миленький, як білая глина. (2)

— Ой ти, мати, порадице в хаті,
Порадь мене, де милу сховати. (2)

— Зірви, сину, в коморі дилину
Та заховай чужую дитину. (2)

— Не зірветься в коморі дилина,
Не втаїтья чужая дитина. (2)

Треба, мати, коня продавати,
Треба, мати, милу поховати. (2)

— Сідлай, сину, коня вороного
Та їдь, сину, до тестя рідного. (2)

Нехай їде, нехай поспішає,
Нехай свою дитину ховає. (2)

По миленькій в усі дзвони дзвонять,
Сина й матір до острогу гонять. (2)

На миленьку сорочку наділи,
Сина й матір в острог посадили. (2)

ОЙ ПІШОВ МИЛИЙ ЗА ЛІС

Ой пішов милий за ліс
Та чорнії брови заніс. (2)	Став лиман прибувати,
Став милий потопати. (2)
Пішов за діброву
Та заніс любу мову. (2)	Став милий потопати,
До милої став гукати. (2)
Я кажу: «Не барися»,
А він каже: «Не журися». (2)	— Рятуй, рятуй, моя мила,
Коли вірно любила. (2)
А він каже: «Не журися,
З іншими не любися». (2)	— Якби човен та весельце,
Рятувала б своє серце. (2)
Штири роки прожила,
Нікого я не любила. (2)	Заким човна знайшла,
Миленького я не знайшла. (2)
Штири роки минає,
Мій милий прибуває. (2)	Заким люди ізійшлися,
А миленький утопився. (2)
Приїхав аж до гаю,
Та думав, що додому. (2)	Пішов милий за водою —
Остаюся я вдовою. (2)
Приїхав аж до гаю,
До широкого Дунаю. (2)	Пішов милий з пліточками —
Остаюся з діточками. (2)
Став коня наповати,
Став лиман прибувати. (2)	Пішов милий з окунцями —
Остаюся з молодцями. (2)

ОЙ СЯДУ Я КРАЙ ВІКОНЦЯ, ГЕЙ

$\text{♩} = 138$

Ой сяду я край віконця, гей, ой сяду я
край віконця проти ясного сонця.

Ой сяду я край віконця, гей,
Ой сяду я край віконця
Проти ясного сонця.

Проти ясного сонця, гей,
Проти ясного сонця
Виглядати чорноморця.

Чорноморець, мамцю, їде, гей,
Чорноморець, мамцю, їде,
Четверо коней веде.

А на п'ятому сидить, гей,
А на п'ятому сидить,
Набік шапочку держить.

На п'ятому вороному, гей,
На сидельці золотому,
У жупані дорогому.

Приїхав він аж до гаю, гей,
Приїхав він аж до гаю,
До широкого Дунаю.

До Дунаю повертає, гей,
До Дунаю повертає
І там коні наповає.

Став він коні наповати, гей,
Став він коні наповати,
Стала хвиля воду гнати.

Стала вода прибувати, гей,
Стала вода прибувати,
Чорноморець — потопати.

Чорноморець потопає, гей,
Чорноморець потопає
Та й на милую гукає:

— Рятуй, рятуй, моя мила, гей,
Рятуй, рятуй, моя мила,
Коли вірно любила.

— Ой рада б я рятувати, гей,
Ой рада б я рятувати,
Та не вмю я плавати.

Якби човен та весельце, гей,
Якби човен та весельце,
Рятувала б, моє серце.

Ой піду я межі люди, гей,
Ой піду я межі люди,
Може, кому жалко буде.

Заким людей ізібрала, гей,
Заким людей ізібрала,
Чорноморця не застала.

Заким люди ізійшлися, гей,
Заким люди ізійшлися,
Чорноморець утопився.

Утопилось моє серце, гей,
Утопилось моє серце,
Тільки плаває сидельце.

Пливи, пливи за водою, гей,
Пливи, пливи за водою,
Остаюся я вдовою.

Пливи, пливи за річками, гей,
Пливи, пливи за річками,
Остаюся з діточками.

Чи на вас, чи на мені, гей,
Чи на вас, чи на мені,
Що не слухали мене?

Ой люди ж мої, люди, гей,
Ой люди ж мої, люди,
На кому ж сей гріх буде?

Чи на вас, чи на ньеньку, гей,
Чи на вас, чи на ньеньку,
Чи на річку бистреньку?

Ні на нас, ні на ньеньку, гей,
Ні на нас, ні на ньеньку,
Лиш на річку бистреньку.

ОЙ НА ГОРІ СОКІЛ ПРОЛІТАЄ

Ой на го - рі со - кіл про - лі - та - є, а на мо - рі
ко - зак про - їж - джа - є. а на мо - рі ко - зак про - їж - джа - є.

Ой на горі сокіл пролітає,
А на морі козак проїжджає. (2)

Не топись, козаче, бо загинеш,
Кого вірно любиш, то покинеш. (2)

Кого вірно любиш, то цілуєш,
Сам на Україну помандруєш. (2)

Ой як став козак конем грати,
Свою миленькою став виглядати. (2)

Ой приїхав козак під ворота:
— Вийди, вийди, милая, краща злата. (2)

Ой не вийшла милая, вийшла мати.
— Годі, годі, козак, конем грати. (2)

Бо я свою дочку нарядила,
На тесовій лавці положила. (2)

Чорним оксамитом ручки вкрила,
В вишневім садочку схоронила. (2)

- Білим каменем приложила
Ще й кленовим листком пристелила. (2)
- Ще й кленовим листком пристелила
І червону калину посадила. (2)
- Ой поїхав козак до могили
Та вв'язав коника до калини. (2)
- Та вв'язав коника до калини,
Сам припав серденьком до могили. (2)
- Червона калино, відхилися,
Ти, кленовий листе, розлетися. (2)
- Ти, білий каменю, відкотися,
Ти, чорная труно, відчинися. (2)
- Ти, моя миленькая, підведися,
На правую ручку підприся. (2)
- На правую ручку підприся,
Чорними очима подивися. (2)
- Ой чи мені, милая, женитися?
Ой чи за тобою журитися? (2)
- Ой чи за тобою журитися?
Позволь мені, мила, женитися. (2)
- Не журися, милий, не журися,
Поїдь на Україну, оженися. (2)
- Лиш не бери вдови з діточками,
А бери дівчину з биндочками. (2)
- Возьми в вдови дочку Мар'яночку,
А що в голубому жупаночку. (2)
- А що в голубому жупаночку,
А що в рутяному віночку. (2)
- Не женися, милий, у суботу,
Та не бери вдови на сухоту. (2)
- Оженися, милий, у неділю,
Возьми собі жінку при барвінку. (2)
- Возьми собі жінку при барвінку,
А щоб згадувала першу жінку. (2)

ОЙ ЯКБИ Я ЗНАЛА, ЩО Я БУДУ ЖИТИ

Ой якби я знала, що я буду жити,
То я приказала б явора садити.

Напилася пива, наробила дива.
Ой що ж мені буде? Піду межі люди.

Радять мені люди явора зрубати,
Явора зрубати, труно збудувати.

Ой якби я знала, що буду вмирати,
То я приказала б явора зрубати.

Ой піду я в сад явора рубати,
Дерево рубати, труно будувати.

Збудувала труно у чотири боки,
Лежало те труно двадцять штири роки.

Збудували труно штири майстрі дурно,
Лежало те труно двадцять п'ять літ дурно.

Лежало те труно та й почало гнити,
Та й почало гнити, стало говорити:

— Або порубайте, або тіло дайте,
Або порубіте, або що кладіте.

По садочку ходю, думочку думаю:
Кого ж бо я в труні поховати маю?

Ой боже мій, боже, що мені робити?
Кого ж у те труно мені положити?

Положила б батька — не буде порядку.
Положу я отця — буде гріх до кінця.

Поховала б тата, та велика втрата.
Поховала б неньку — жаль буде серденьку.

Положу я брата, коли чужа хата.
Не на брата хата, мала, вузьковата.

В брата чужа хата, велика розтрата,
А брат не нажився, тільки набідився.

Поховала б сестру — в сестри дрібні діти,
В сестри дрібні діти, нікому глядіти.

Положу милого — не знайду такого,
Не знайду такого до серденька свого.

Ой боже мій, боже, треба помирати,
Либонь, у те труно тра самій лягати.

Либонь, у те труно тра самій лягати,
А хто ж мої діти буде годувати?

Ой ляжу я сама, сама молоденька,
Сама молоденька, дитина маленька.

— Лягай, мила, сама, якось воно буде.
Наші дрібні діти догодують люди.

Будуть годувати, будуть дивувати,
Що воно, маленьке, та не має неньки.

— Вбереш мене, милий, в вишиту сорочку,
Поховаєш мене в вишневім садочку.

У суботу рано усі дзвони дзвонять,
Вже мою миленьку в садочку хоронять.

А в неділю рано ще й сонце не сходить,
Батько сиротину по садочку водить.

Батько сиротину по садочку водить,
Білі ручки ломить, крізь сльози говорять:

— Устань, устань, мила, зацвіла калина,
За тобою плаче маленька дитина.

Устань, устань, мила, мила чорнобрива,
Бо плаче дитина, воно — сиротина.

— Нехай воно плаче, воно переплаче,
А рідної неньки повік не побачить.

Ой не ходи, милий, не труси землею,
Бо й сам добре знаєш, як тяжко під нею.

Не дав мені, милий, на тім світі жити,
Дай же мені, милий, в могилі спочити.

ОЙ ПОЇДУ Я У КИТАЙ-ГОРОД

Помалу

Ой по-ї-ду я у Ки-тай-го-род.
у Ки-тай-го-род та й на яр-ма-рок.

Ой поїду я у Китай-город,
У Китай-город та й на ярмарок.

Ой та куплю я корабель новий
Та за сто рублів з половиною.

Та за сто рублів з половиною,
Посаю милу із дитиною.

Посаю милу із дитиною
Та пуєю морем-серединою.

Ой а сам вийду я на круту гору,
На круту гору та й подивлюся.

Корабель пливе, аж Дунай реве,
І мила сидить, як свіча горить.

І мила сидить, як свіча горить,
І дитя плаче, як ворон криче.

— Ой чекай, мила, розпрощаємся,
Винним яблучком перекраємся.

Ой вернись, мила, моє сердечко,
Дам я тобі винне яблучко.

Переділимось половинкою,
Ой вернись, мила, із дитинкою.

Тобі яблучко, мені грушечка,
Ой вернись, мила, моя душечка.

— Ой не вернуса я, а збираюся,
Поїду в синє море та й утоплюся.

Ой бив ти мене та ожиною,
Не назвав мене та дружиною.

Ой бив ти мене та нагайкою,
Не назвав мене та хазяйкою.

Ой бив ти мене дротяницею,
Називав мене ледащицею.

ОЙ ПРИЇХАВ МИЛИЙ ДО МИЛОЇ В ГОСТІ

The image shows a musical score for a song. It consists of two staves of music in a 3/4 time signature. The tempo is marked as quarter note = 126. The melody is written on a treble clef staff. The lyrics are written below the notes. The first line of lyrics is 'Ой при - ї - хав ми - лий до ми - ло - ї'. The second line of lyrics is 'в гос - ті, а в ми - ло - ї весь двір на по - мос - ті.'

Ой приїхав милий до милої в гості,
А в милої весь двір на помості.

— Для кого ти, мила, цей двір становила?
— Задля того, що вірно любила.

— Для кого ти, мила, цей двір будувала?
— Задля того, що вірно кохала.

Ой повій, вітроньку, на мою світлоньку
З того краю, звідки милу маю.

Вітрець повіває, світлоньку минає,
Десь мій милий талану не має.

Узяв милий милу за білії боки
Вкинув милу у Дунай глибокий.

— Пливи, пливи, мила, стиха за водою,
Не мав же я талану з тобою.

— Чи я не хороша, чи я не прекрасна,
Ой чи моя долечка безщасна?

Чи я не хороша, чи я не вродлива,
Ой чи моя доля нещаслива?

— Як виплиवेश, мила, на жовтий пісочок,
Тоді пустиш тонкий голосочок.

Пішов милий лугом-бережиною,
Стало йому жаль за дружиною.

— Перепливи, мила, биструю річку,
Подай мені білу ручку.

ОЙ ХОДИТЬ ІВАН ПОНАД ЛИМАН

The image shows a musical score for the song 'Oy khodyt Ivan ponad liman'. It consists of two staves of music in a 2/4 time signature. The tempo is marked as quarter note = 144. The melody is written in a treble clef with a key signature of one flat (B-flat). The lyrics are written below the notes, with some words underlined. The first staff contains the first two lines of the song, and the second staff contains the next two lines.

Ой хо-дить І- ван по- над ли- ман, ой хо- дить І -
- ван по- над ли- ман, а за ним, за ним вель-мож- ний пан

Ой ходить Іван понад лиман, (2)
А за ним, за ним вельможний пан.

— Ой що ти, Іване, тут робиш, (2)
Ой чи ти тут рибу ловиш?

Ой чи ти тут рибу ловиш, (2)
Чи ти людей перевозиш?

— Ой гіркі мої перевози — (2)
Да й обілляли дрібні сльози.

Я і риби тут не ловлю (2)
І людей я не перевозю.

І людей я не перевозю, (2)
Тільки ляю дрібні сльози.

Ой мав я жінку Голяночку (2)
Та й пустив її в Дунай-річку.

А я не дивую та на теє, (2)
Та лишила діток троє.

А четвертеє в повіточку (2)
Сушить, в'ялить головочку.

Тяжкі мої заробітки, (2)
Та лишились дрібні дітки.

Ой виглянь, виглянь, Голяночко, (2)
Плаче твое дитяточко.

— Нехай плаче, в розбій б'ється, (2)
Воно мене не діждеться.

Нехай плаче й розпів'ється, (2)
Воно мене не діждеться.

Ой ви, шуки, їжте руки, (2)
А ви, соми, їжте ноги.

А ви, раки, розсуджайте, (2)
Мого личка не марайте.

Мое личко обмиється, (2)
Прийде милий, подивиться.

ОЙ П'ЯНА Я ТА Й ВАЛЮСЯ

Ой п'я - на я та й ва - лю - ся, ой п'я - на я
та й ва - лю - ся, йду до - до - му та й бо - ю - ся.

Ой п'яна я та й валюся, (2)
Йду додому та й боюся.

Бо лихого мужа маю, (2)
Буде бити, добре знаю.

Буде бити ще й лаяти, (2)
До Дунаю посилати.

— Іди, мила, утопись, (2)
Бо ти мені не годишся.

Стану, гляну, подумаю, (2)
Либонь, піду до Дунаю.

— Ой Дунаю, Дунайочку, (2)
Прийми ж мою головочку.

Прийняв мого батька й неньку, (2)
Прийми й мене, молоденьку.

Прийняв мою всю родину, (2)
Прийми ж мене, сиротину.

А ви, шуки, їжте руки, (2)
А ви, соми, їжте ноги.

А ви, раки, розтерзайте, (2)
А личенька не займайте.

Моє личко рум'янеє, (2)
Лихим мужем змаранеє.

Нехай личко промиється, (2)
Прийде милий, подивиться.

— Отепер я горе знаю, (2)
Трое діток малих маю,

А четверте в повиточку (2)
Й те на мою головочку.

Стану, гляну, подумаю, (2)
Либонь, піду до Дунаю.

Ой Дунаю, Дунайочку, (2)
Верни мені хазяйочку.

Ой на тобі грошей скриню, (2)
Верни мені господиню.

ОЙ ВИСОКО СОНЦЕ СХОДИТЬ

Не поспішаючи

Ой ви - со - ко сон - це с хо - дить, а піз - но за - хо - дить.

Там жо - на - тий до дів - чи - ни що - ве - чо - ра хо - дить.

Вар.

роз - бі - я - ко - ю вам бу - де ма - ма го - ло - воч - ку не - су - шить

вам бу - де ма - ма пла - чуть мо - ло - да а нам бу - де го - ре та бі - да

Ой високо сонце сходить,
 А пізно заходить.
 Там жонатий до дівчини
 Щовечора ходить. } 2

Ой він ходить, ой він ходить,
 Бо він її любить,
 Вона йому, молодому,
 Дружиною буде. } 2

Не якою дружиною,
 Вірною жоною.
 — Заріж, заріж першу жінку,
 Буду жить з тобою. } 2

Убий жінку ще й дитину,
 Положи на лавці.
 Як сам підеш увечері,
 Прийдеш аж уранці. } 2

— Ой як мені її різать?
 Жінка молодая,
 Ой як мені її різать?
 Дитина малая. } 2

Пожену я товар на яр
Воли на долину,
А сам піду до дівчини } 2
На час, на годину.

Ой прийшов він під віконце:
— Добрий вечір, серце!
Вона стала, відказала: } 2
— Убий жінку перше.

— Ой як мені, дівчинонько,
Свою жінку вбити?
Моя жінка молоденька } 2
Буде ся просити.

Біжи, біжи до коршомки
Горілки напийся,
А як прийдеш додомочку, } 2
Та й жінки вчепися.

— Запалю я сирі дрова,
Залию водою,
Не втішайтесь, воріженьки, } 2
Моєю бідою.

Не втішайтесь, воріженьки,
Моєю бідою,
Не навчайте ви милого: } 2
— Іди до коршомки.

Іди, іди до коршомки,
Напийся горілки,
А напившись горілки, } 2
Берися до жінки.

Пішов милий до коршомки,
Напився горілки,
А як прийшов додомоньку, } 2
Вчепився до жінки.

А як прийшов же додомочку
Та й ножа готує,
Сидить мила на постелі, } 2
Дитятко годує.

Прийшов милий із коршомки,
Став ножа гострити.
Його жінка, як голубка, } 2
Почала просити:

— Не ріж, не ріж, мій миленький,
Зажди час-годину,
Нехай же я погодую } 2
Маленьку дитину.

Зажди, зажди, голуб сивий,
Зажди хоч хвилину,
Та поки ж я нагодую } 2
Маленьку дитину.

— Тоді будеш, моя мила,
Дитя годувати,
Як я піду до Дунаю } 2
Ножа полоскати.

Вдарив її раз у шию,
А два рази в груди,
Полилася кров червона } 2
По всій землі всюди.

Пішов милий до Дунаю
Ножа полоскати,
А сусіди — добрі люди } 2
Дали неньці знати.

— Кидай, ненько старенькая,
Біле білля прати,
Іди дочку Ганюточку } 2
На смерть убирати.

Біжить ненька старенькая
Стиха під віконце —
Лежить дочка Ганюточка } 2
Личком проти сонця.

Приходить же стара мати
Під нове віконце —
Лежить дочка-одиниця, } 2
Як жаркеє сонце.

Біжить ненька старенькая,
Білі ручки ломить —
Лежить дочка, як голубка, } 2
Та вже й не говорить.

Уходить же мати в хату,
На порозі впала:
— Дочко моя, одиниця, } 2
Навіки пропала!

Ой чим же ти, моя доню,
Мужу не вгодила,
Що ти свою кров червону } 2
Повсюди пролила?

— Ой усім я, моя мати,
Усім догодила.
Ішов милий до коршомки, } 2
А я не пустила.

— Доню моя, люба, мила!
Що ти провинила,
Та що твоя кров червона } 2
Землю сполонила?

— Ненько моя рідненькая,
Нічого не знаю,
Бо він ходить до другої, } 2
А мене вбиває.

Ой нічого, моя мати,
Я не провинила.
До іншої милий ходить, } 2
А я щоб не жила.

— Доню моя, люба доню,
Що ти наробила,
Що ти хату ще й кімнату } 2
Кров'ю затопила?

Що ти хату ще й кімнату
Кров'ю затопила,
Ще й маленьку дитину } 2
Повік сиротила?

— Не я його сиротила,
Сиротили люди,
Сиротила дівчинонька,
Що жонатих любить. } 2

Пожену я товар на яр,
Воли на долину,
А сам піду до дівчини
На час, на годину. } 2

— Добрий вечір, дівчинонько,
Добрий вечір тобі.
Вона стала, відказала:
— Неправдочка твоя. } 2

Вона стала відказала:
— Неправдочка твоя,
Убив, убив першу жінку,
Уб'єш мене другу. } 2

Ой пішов він додомочку,
Схилив на стіл головочку.
Дрібні діти плачуть,
Бо ньеньки не бачать. } 2

— Цитьте, діти, та не плачте,
Мого серця не сушіть.
А я сее все найду,
Вам молоду маму приведу. } 2

— Ой таточку, ой таточку!
Вам буде мама молода.
Вам буде мама молода,
А нам буде горе та біда. } 2

Ой над ним же, розбіякою,
Чорний ворон кряче,
А над нею, молодюю,
Вся родина плаче. } 2

Ой над ним же, розбіякою,
Вовки та лисиці,
А над нею, молодюю,
Брати та сестриці. } 2

ІШОВ КОЗАК ЯРОМ-ДОЛИНОЮ

Ішов козак яром-долиною,
Гей, а дівчина — крутою горою. (2)

Прийшов козак стиха під віконце:
— Гей, добрий вечір, дівчинонько-серце! (2)

Дівчинонько, що ти дома робиш,
Гей, чом не вийдеш? Стиха не говориш? (2)

— Як же мені стиха говорити?
Гей, боюсь мужа, боюсь розбудити. (2)

Ой піду я яром-долиною,
Гей, чи не найду цвіта з калиною? (2)

Ой не найшла цвіта з калиною,
Гей, тільки стояв козак з дівчиною. (2)

Покотився горіх з ліщиною,
Гей, розлучився козак з дівчиною. (2)

Горе, горе, а хто кохається,
Гей, а ще гірше, як розлучається. (2)

Дай же, боже, дощу громового,
Гей, забий, забий нелюбого мого. (2)

Злини, злини, градовая туча,
Гей, забий, забий законного мужа. (2)

А звечора свічечка горіла,
Гей, опівночі туча прогриміла. (2)

Ой зринула градовая туча,
Гей, не забила законного мужа. (2)

Та не вбила законного мужа,
Гей, тільки вбила, кого я любила. (2)

Не забила, на кого просила,
Гей, а забила, кого я любила. (2)

Лиш того забила, кого я любила,
Лиш того залляло, що вірно кохала. (2)

Тепер я у лузі не калина,
Гей, осталася в роду не дитина. (2)

Аби я дівчина, то косу б чесала,
Аби я московка, москаля б чекала. (2)

Аби я вдовиця, пила б та гуляла,
Аби я хазяйка, хазяїна б мала. (2)

ОЙ ЗИМА, ЗИМА, ЗИМА ЛЮТАЯ

Протяжно

Ой зи - ма, зи - ма, зи - ма лю - та - я,
ой про - сю ж те - бе, не змо - розь ме - не.

Ой зима, зима, зима лютая,
Ой прошю ж тебе, не зморозь мене.

Не зморозь мене ще й мого мужа,
Бо мого мужа жінка подужа.

Бо мого мужа жінка подужа,
Жінка подужа — не любить мужа.

Як полюбила — приголубила,
Взяла гострий меч та й зарізала.

Взяла гострий меч та й зарізала,
Взяла на платок, понесла в садок.

Взяла на платок, понесла в садок,
В вишневім саду та й повішала.

В вишневім саду на сухім дубу,
На сухім дубу та й на яворі.

Прийшла додому, пішла в комору,
Вточила вина півтора відра.

Сіла за столом з чужим соколом,
Стала вино пити, стала сльози лить.

— Ой горе, горе з таким мужем жить,
А ще й горше, що й нема його.

Піду я у сад, відчеплю назад.
Вранці раненько прийшла до миленького:

— Вставай, миленький, вже день біленький,
Вже нависівся, вже й нагойдався,

Всяких пташечок вже й наслухався,
Винних яблучок вже й нанюхався.

Ой чи ти спиш, чи ти так лежиш,
Що мого серденька не розвеселиш?

— А я і не сплю і так не лежу,
І твого серденька не розвеселю.

ОЙ В НЕДІЛЮ РАНО-ПОРАНЕНЬКУ

Ой в не - ді - лю ра - но - по - ра - нь - ку, ой в не - ді - лю
ра - но - по - ра - нь - ку по - сва - див - ся рід - ний син на нь - ку.

Ой в неділю рано-пораненьку (2)

Посварився рідний син на ньку.

— Іди, нене, йди собі від мене, (2)

Будуть, нене, завтра гості в мене.

Мої гості в золоті, в кармазині, (2)

А ти, ньенько, в старій козушині.

— Є у тебе, сину, другая хата, (2)

Скажеш гостям, що я твоя пряха.

- Буду тобі я куклу чесати, (2)
Буду тобі дитя колисати.
- Будеш, мати, куклу проривати (2)
І дитину малу проклинати.
- Вийшла мати за нові ворота, (2)
Стала вона, як бідна сирота.
- Ой поки я сина годувала, (2)
То поти я хату свою мала.
- Перестала сина годувати, (2)
Перестала свою правду мати.
- Пішла вона шляхом-дорогою (2)
Та здибалась з рідною дочкою.
- Не йди, нене, не йди ти до мене, (2)
Бо є, нене, лиха доля в мене.
- Буду, доню, кужелину прясти, (2)
Буду тобі й дитя колисати.
- Іди, нене, іди ти до мене, (2)
Ой є, нене, лиха доля в мене.
- Як піде він на тік молотити, (2)
Тоді будем, нене, говорити.
- А як буде лиха доля бити, (2)
Ой не совайся мене боронити.
- Ой хто-то у лісі гукає, (2)
Ой то ж син матері шукає.
- Ой в неділю рано усі дзвони дзвонять, (2)
А рідний син свої ньеньки просить:
- Іди, нене, йди тепер до мене, (2)
Покарав бо син божий за тебе.
- Ударив грім на хату новую, (2)
Забив мені жінку молодую.
- Забив мені жінку молодую, (2)
Лишив мені дитину малую.
- Щоб тобі, сину, хата горіла, (2)
То я й гасити б не веліла.
- Нехай тобі згорить іще й хата, (2)
Ти — не мій син, я — не твоя мати.

ОЙ ПРИЇХАВ ДЖЕНДЖУРА

Ой при - ї - хав Дженджу - ра до Ма - ру - сі зве - че - ра,
до Ма - ру - сі зве - чо - ра.

Ой приїхав Дженджура
До Марусі звечора. (2)

Каліченьку не бити,
Каліченьці годити. (2)

— Марусино-серденько!
Переночуй, рибонько. (2)

— Що каліченьці дати,
Щоб з постелі зігнати? (2)

— Я не буду ночувать:
Пан приїде, буде знать. (2)

— Марусино-серденько,
А дай йому рублика. (2)

Марусина заснула.
Пан приїхав — не чула. (2)

А «каліка» рубля взяв,
Із постелоньки устав. (2)

— Марусино-серденько,
Що за коник на стайні? (2)

Через хату рачки ліз,
Через сіни котився. (2)

Що за коник на стайні,
Що за зброя на стіні? (2)

На коника схватився,
Марусеньці вклонився. (2)

Що за зброя на стіні,
Що за панич в постелі? (2)

Сів на коня, засвистав
І на брамі написав: (2)

— Каліченька і без рук,
Каліченька і без ніг. (2)

«Три ніченьки ночував
Ще й додачі рубля взяв». (2)

Історичні
пісні

ЩО ЗА ГОЛОС У ДОЛИНІ

$\text{♩} = 84$

Що за го_лос у до_ли_ні? Що за го_лос у до_ли_ні?
Го та_та_ри лю_дей же_нуть, то та_та_ри лю_дей же_нуть.

Що за голос у долині? *
То татари людей женуть.

Йшли татари по долині
Та всі дівки половили.

Та всі дівки половили,
Та загнали на долину.

Стали вони миритися,
Дівочками ділитися.

Всім татарам по дівочці,
А зятеві бабка впала.

Він до коника прив'язав
Та й сам їде дорогою.

Та й сам їде дорогою,
Веде тещу терниною.

Привів її аж під свій двір:
— Вийди, мила, надвір боса.

Вийди, мила, надвір боса,
Надвір боса, без пояса.

Привів тобі невільницю,
А до хати робітницю.

— Було її та й не вести,
Було там же зарубати.

— Нащо її та й рубати?
Вона буде кужіль прясти,

Буде тобі шити, прясти,
А очима гуси пасти.

А очима гуси пасти
Й мале дитя колисати:

— Лю-лю, лю-лю,
дитинчатко,
По батькові татарчатко,

По батькові татарчатко,
По матері онучатко.

Твою матір згодувала
Та по писку витинала.

Іде пані та й зачула,
Біжить боса, без пояса:

* Кожний рядок повторюється.

Родить жито з лободою, (2)
Гей, гей, а пшениця з кукільом.

Там дівчина жито жала, (2)
Гей, гей, малі снопики в'язала.

Іде козак дорогою, (2)
Гей, гей, веде коня за собою.

— Помагайбі тобі, женче, (2)
Гей, гей, здоров, здоров, козак-серце!

Вв'язав коня до калини, (2)
Гей, гей, сам ліг спати край могили.

Десь узялась дівчинонька, (2)
Гей, гей, та вирвала травиченьку.

Та вирвала травиченьку, (2)
Гей, гей, та вмочила в криниченьку.

Та вмочила в криниченьку, (2)
Гей, гей, та вдарила по личеньку.

— Вставай, козак, годі спати, (2)
Гей, гей, бо вже коня не видати.

Прийшли турки з татарами, (2)
Гей, гей, взяли коня з поводами.

— Коня взяли, то кінь буде, (2)
Гей, гей, а дівчини жалко буде.

Дівчиноньки жалко буде, (2)
Гей, гей, возьмуть її чужі люди.

У НЕДІЛЮ РАНО-ПОРАНЕНЬКО

The image shows two staves of musical notation in a 2/4 time signature. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one flat (B-flat), and a tempo marking of quarter note = 132. The melody consists of eighth and quarter notes. The second staff continues the melody with similar note values. Below the notes, the lyrics are written in a spaced-out format: "У не - ді - лю ра - но - по - ра - ньень - ко" on the first line and "та зі - брав жен - ців Ко - ва - лен - ко." on the second line.

У неділю рано-пораненько
Та зібрав женців Коваленко.

У неділю та женців зібрав,
А у понеділок випроводжав.

Подавав серпи та все золотії,
 Поробив юрки та все сребрянії.
 Та повів їх на долину,
 На ту пшеницю на озиму.
 — Ой жніть, женці, розжинайтесь
 Та назад себе оглядайтесь.
 Ой жнуть женці, розжинаються
 Та назад себе оглядаються.
 За гороньками Коваленко йде
 Та за собою орду веде.
 Назад руки та ізв'язані,
 Чорні очі засклепляні.
 Ой ви, женці, та покайтеся,
 Та самі жати не відважтеся.
 Ой бодай тебе господь скарав,
 Що у неділю женців зібрав.

ГЕЙ, У СТРУТОВІ ТА ВСІ ДЗВОНИ ДЗВОНЯТЬ

Гей, у Стру - то - ві та всі 'дзво - чи дзво - нять,
 мо - ло - до - го Ян - шу тур - ки лов - лять,
 мо - ло - до - го Ян - шу тур - ки лов - лять.

Гей, у Струтові та всі дзвони дзвонять,
 Молодого Яншу турки ловлять. (2)

Гей, у Струтові вже й передзвонили,
 Молодого Яншу турки ізловили. (2)

Молодого Яншу турки ізловили,
 Молодому Янші волосся підбрили. (2)

Молодому Янші волосся підбрили,
 Молодому Янші мундир наділи. (2)

ОЙ ПО ДОНУ, ПО ДОНУ, ПО ШИРОКОМУ МОРЮ

Ой по Дону, по Дону, по широкому морю
Собирались славні хлопці у одному дому.

Ой радили вони раду все отечеськую,
Куди їхать по покупку по купечеськую.

— Ой слухайте, славні хлопці, щось у хмароньці гуде,
Ой щось бо нам, славні хлопці, за пригодонька буде.

Ой наступила чорна хмара, превеликая орда,
Ой висікла, вирубала все донського козака.

— Сідлай, хлопче, сідлай, малий, коня вороного
Та дай знати, хлопче малий, аж до кошового.

Ой виїхав кошовий аж до козацького трупу
Та приклав до свого серця превеликую тугу.

— Ой що ж бо ви, преславні хлопці, та й ошиблися,
Що у степу, при битій дорозі, спать положилися.

Що ясні та ружини не заряджували,
Що крепкого каравулу не поставили.

Що крепкого каравулу не поставили,
Самі себе, преславнії молодці, та й занастили.

Ой виїхав отаман та на сірому коні,
Полилися дрібні сльози по зеленім жупані.

Полилися дрібні сльози по зеленім жупані:

— Ой пропало ж моє військо, тепер горенько мені.

ОЙ НА ГОРІ ТА ЖЕНЦІ ЖНУТЬ

♩ = 138

Ой на го-рі та жен-ці жнуть, а по-під го-
 -ро-ю, я-ром-до-ли-но-ю ко-за-ки йдуть.
 Гей, до-ли-но-ю, гей, ши-ро-ко-ю ко-за-ки йдуть.

Ой на горі та женці жнуть, (2)
 А попід горою,
 Яром-долиною
 Козаки йдуть.

Гей, долиною, гей,
 Широкою козаки йдуть. } 2

Попереду Дорошенко (2)
 Веде своє військо,
 Військо запорізьке
 Хорошенько.

Гей, долиною, гей,
 Широкою хорошенько. } 2

Посередині пан хорунжий, (2)
 Під ним кониченько,
 Під ним вороненький
 Сильно дужий.

Гей, долиною, гей,
 Широкою сильно дужий. } 2

А позаду Сагайдачний, (2)
 Що проміняв жінку
 На тютюн та люльку,
 Необачний.

Гей, долиною, гей,
 Широкою необачний. } 2

— Мені з жінкою не возиться, (2)
А тютюн та люлька
Козаку в дорозі
Пригодиться.

Гей, долиною, гей, } 2
Широкою пригодиться.

Гей, хто в лісі, обізвися! (2)
Та викрешем вогню,
Запалимо люльку,
Не журися.

Гей, долиною, гей, } 2
Широкою не журися.

ОЙ У ЛІСІ, В ЛІСІ

(Пісня про Нечая)

The image shows a musical score for the song 'Oy u lisi, v lisi'. It consists of two staves of music. The top staff is in treble clef with a 3/4 time signature and a tempo marking of quarter note = 100. The melody is written in a key with one flat (B-flat). The bottom staff is in bass clef and provides a harmonic accompaniment. The lyrics are written below the notes.

Ой у лі - сі, в лі - сі та в зе - ле - но - му га - ю.

ой крик - ну - ли ко - за - чень - ки: Ті - кай - мо, Не - ча - ю!

Ой у лісі, в лісі
Та в зеленому гаю
Ой крикнули козаченьки:
— Тікаймо, Нечаю!

Козак Нечай має звичай,
На те не вповає,
Із кумою Хмельницького
Мед-вино кружляє.

Не вспів Нечай, не вспів козак
На коника сісти,
Кажуть ляхків, вражих панків,
Як капусту сікти.

Не вспів козак, не вспів Нечай
На коника впасти,
Кажуть ляхків, вражих панків,
Як снопики класти.

— А я тебе, Нечаю,
Не обезпечаю,
Тримай коня при наряді
Для свого звичаю.

— Ой чого нам, козаченьки,
Чого нам втікати,
Свою славу козацькую
Під ноги топтати?

Ой як крикнув козак Нечай
На хлопця малого:
— Сідлай, хлопче, сідлай, малий,
Коня вороного!

Оглянеться козак Нечай
На праве плече —
Поза козаком Нечаєм
Кров річкою тече.

Оглянеться козак Нечай
На правую руку —
Не вискочить кінь козацький
Із польського трупу.

Спотикнувся кінь козацький
На малу хвилину,
Як ісхватить пан Потоцький
Хлопця за чуприну.

— Скажи, хлопче, скажи, малий,
Чим Нечая вбити?
Будем тебе, хлопче малий,
В золоті водити.

Дурні панки, дурні ляхки
Не знають, чим вбити,
Сріблом-злотом, дрібним шротом —
Він не буде жити.

Чи не це той хміль зелений,
 Що по тину в'ється?
 Чи не це той козак Нечай,
 Що з ляхами б'ється?

А це ж бо той хміль зелений,
 Що по тину в'ється.
 А це ж бо той козак Нечай,
 Що з ляхами б'ється.

ОЙ ТИ, МОРОЗЕНКУ

Ой ти, Мо - ро - zen - ку, ти, пре - слав - ний ко - за - че!
 За то - бо - ю, Мо - ро - zen - ку, вся У - кра - ї - на пла - че.

Ой ти, Морозенку,
 Ти, преславний козаче!
 За тобою, Морозенку, } 2
 Вся Україна плаче.

Не так тая Україна,
 Як те горде військо.
 Ой заплакала Морозиха } 2
 Ідучи рано на місто.

Заплакала Морозиха
 Та й стала тужити,
 Що взяли її сина Івана } 2
 У військо служити.

— Не плач, не плач, Морозихо,
 Об сиру землю не бийся,
 Ходім з нами, з козаками } 2
 Та меду-вина напийся.

— Чогось мені, миле браття,
 Мед-вино не п'ється.
 Ой десь мій син Морозенко } 2
 З турком-шведом б'ється.

Ой щось, браття, перед двором
Сизий орел в'ється.
Мабуть, мій син Морозенко } 2
Назад не вернеться.

У неділю ранесечко
Та ще до схід сонця
Ой плакала Морозиха } 2
Сидя край віконця.

Ой щось рано-ранесечко
Став мак розпускаться,
Мабуть, син мій Морозенко } 2
У неволю попався.

Ой з-за гори, з-за крутої
Горде військо виступає,
Попереду Морозенко } 2
Сивим конем грає.

Ой не вспів Морозенко
На коника сісти,
Обступили Морозенка } 2
Турецькії війська.

По тім боці запорожці
Покопали шанці.
Ой впіймали Морозенка } 2
У неділю вранці.

Ой недаром ранесенько
Той мак розпускався.
Ой уже наш Морозенко } 2
У неволю попався.

Ой загнали Морозенка
В глибоку долину
Та спіймали Морозенка } 2
За червону жупанину.

— Не будемо, Морозенку,
Ані сікти, ні рубати,
Лиш будемо, Морозенку,
Живцем серце добувати. } 2

Посадили Морозенка
На біле ряденце,
Ой вийняли з Морозенка
Кривавее серце. } 2

Познімали з Морозенка
Всі червоні стрічки.
Куди везли Морозенка,
Там червоні річки. } 2

Розкопали Морозенку
Глибоку долину,
Висипали Морозенку
Високу могилу. } 2

Прилетіла зозуленька,
Начала кувати:
— Вийди, вийди, Морозихо,
Морозова мати. } 2

Прилетіла зозуленька,
Сіла на воротях:
— Вийди, вийди, Морозихо,
В червоних чоботях. } 2

Прилетіла зозуленька
Та й сіла на хвiртці.
Ой виходить Морозиха,
Рука її в тісті. } 2

Ой як вийшла Морозиха
У густіі лози —
Обілляли Морозиху
Дрібненькіі сльози. } 2

Ой Морозе, Морозенку,
Преславний козаче!
За тобою вся Україна,
Тяжко-важко плаче. } 2

ОЙ ГОРЕ, ГОРЕ НА ЧУЖИНІ БУТИ

Ой горе, горе на чужині бути,
А ще й горше, що браття не вкупі.

Один у сенаті за сенатчика,
Другий у губерні за майорчика.

А я, молоденький, понад Дніпер ходю,
Дев'ятеро коней за собою водю.

Десятого маю, то сам проїжджаю,
Дніпрового дядька батьком називаю.

— Ой ти, батьку, ой ти, отамане,
Скажи мені за ті переправки.

Скажи мені за ті переправки,
Що ти береш від кожної валки?

— В мене переправки ніщо дорогії,
Від кожного воза по три золотії.

А котрі тяжкі, то то по чотири,
В Семена Палія чого руки в кривлі?

— Ой ночував я в лісі, у лісочку,
Забив же я сиву голубочку,

А щоб не літала, а щоб не кувала,
Мені, молодому, спати не давала.

ОЙ ЯКБИ Я ЗНАВ, А ЩО МЕНІ БУДЕ

Ой якби я знав, а що мені буде,
То сказав би криницю копати.

Сріблом та золотом її обливати,
Шовкові шнури в нюю повпускати.

Ой як будуть з неї люди воду брати,
Семена Палія будуть споминати.

А в тій криниці холодна вода.
В Семена Палія хороша врода.

ОЙ ПОНАД РІЧКОЮ, ПОНАД СИНЮХОЮ

The musical score is written on three staves in a 2/4 time signature. The tempo is marked as quarter note = 144. The melody is in a major key. The lyrics are written below the notes, with hyphens indicating syllable placement. The lyrics are: Ой по - над річ - ко - ю, по - над Си - ню - хо - ю, гам за - цві - ла о - жи - на. Гей, да - вай, бать - ку, да - вай пе - ре - мі - ну, бо на - ві - ки за - ги - нем.

Ой понад річкою, понад Синюхою,
Там зацвіла ожина.
— Гей, давай, батьку, давай переміну,
Бо навіки загинем.

— Ой не маю, преславні молодці,
Вам переміни дати.
Гей, набили на ноги кайдани,
Дали в руки лопати.

Гей, набили на ноги кайдани,
Дали в руки лопати,
Гей, щоб я ішов, преславні молодці,
Канави копати.

Летить ворон з чужих сторон,
Все криче та й криче.
Гей, сидить сірома над канавою
Та жалібно плаче.

— Ой їв же славно, ходив же я красно,
А ще ж бо я буду,
Гей, а ще ж бо я вражим ляшкам
На Сибіру не забуду.

ОЙ БУВ САВА В НЕМИРОВІ НА ПАНСЬКІМ ОБІДІ (Пісня про Саву Чалого)

Ой був Са - ва в Не - ми - ро - ві на пан - ськім о - бі - ді,
не знав же він ще й не ві - дав сво - є - ї тяж - ко - ї бі - ді.

Ой був Сава в Немирові на панському обіді,
Не знав же він ще й не відав своєї тяжкої біди.

Як приїхав той пан Сава до свого двора,
Питається челядоньки, чи гаразд удома.

— Гаразд, гаразд, пане Саво, тільки трошки страшно:
Заглядають гайдамаки із-за гори часто.

— Нехай вони заглядають, я їх не боюся:
Єсть у мене гостра шабля, то я й одіб'юся.

Сидить Сава кінець стола, дрібні листи пише,
А Савиха на ліжечку дитину колише.

— Біжи, хлопче, біжи, малий, внеси мені пива,
Нехай вип'ю за здоров'я, за свого сина.

Біжи, хлопче, біжи, малий, внеси мені горілки,
Нехай вип'ю за здоров'я до своєї жінки.

Біжи, хлопче, біжи, малий, внеси мені меду,
 Бо чогось мені важко-важко, головки не звезду.
 Не вспів хлопець, не вспів малий меду вколупати,
 Обступили гайдамаки кругом Саву в хаті.
 — Здоров, пане, здоров, Саво! А як ся ти маєш?
 Далеких ти гостей маєш, чим ти їх приймаєш?
 — Ой чим же вас, гості мої, чим буду приймати?
 Породила жона сина та й буду в куми брати.
 Ой як хотів, пане Саво, з нами кумувати,
 Було не йти в наші краї церквів грабувати.
 Ой кинувся та пан Сава до своєї зброї,
 Взяли Саву на три списи, підійняли вгору.
 Молодая Савишенька вікном утікала,
 А на свою кухарочку рукою махала.
 — Кухарочко-голубочко! Годуй мого сина,
 А я тебе не забуду, поки буду жива.

МАКСИМ КОЗАК ЗАЛІЗНЯК

Максим козак Залізник,
 Козак-запорожець,
 Як виїхав на Україну,
 Як та повна рожа.
 Зібрав війська сорок тисяч
 В місті Жаботині,
 Окружили город Умань
 У одній годині.
 Окружили город Умань,
 Наробили шанці,
 Накидали в тій годині
 Панків-померанців.

ОЙ В МІСТЕЧКУ БОГУСЛАВКУ В КАНЬОВСЬКОГО ПАНА

Ой в містечку Богуславку в Каньовського пана
Там гуляла Бондарівна, як пишная пава. (2)

Ой в містечку Богуславку сидить дівок купка,
Межи ними Бондарівна, як сива голубка. (2)

Прийшов до них пан Каньовський, шапочку ізняв,
Обійняв він Бондарівну та й поцілував. (2)

— Ой не годен пан Каньовський мене цілувати,
Тільки годен пан Каньовський мене роззувати. (2)

Ой шепнули Бондарівні добрі люди тихо:
— Тікай, тікай, Бондарівно, буде тобі лихо. (2)

Ой тікала Бондарівна з високого мосту,
Сама ж вона хорошая й хорошого росту. (2)

Ой тікала Бондарівна помежи домами,
А за нею два жовніри з голими шаблями. (2)

А на тії Бондарівні червона спідниця,
Де стояла Бондарівна — кривава криниця. (2)

Ой повели Бондарівну помежи крамниці,
Прицілився пан Каньовський з срібної рушниці. (2)

— Ой не хочеш, Бондарівно, ізо мною жити,
А чи волиш, Бондарівно, в сирій землі гнити? (2)

— Ой волю я, пан Каньовський, в сирій землі гнити,
Ніж з тобою, пан Каньовський, на цім світі жити. (2)

- Ой як тільки Бондарівна та сеє сказала,
Ой вистрелив пан Каньовський — Бондарівна впала. (2)
- Ой ідіть же до Бондаря, дайте батьку знати,
Нейхай іде свою дочку на смерть наряджати. (2)
- Ой посунув пан Каньовський по столу таляри:
— От се ж тобі, старий Бондар, за личко рум'яне. (2)
- Ой на тобі, старий Бондар, таляриків бочку,
От се ж тобі, старий Бондар, за хорошу дочку. (2)
- Ой вдарився старий Бондар в стіну головою:
— Дочко моя, Бондарівно, пропав я з тобою! (2)
- Ой поклали Бондарівну на тесову лаву,
Доки сказав пан Каньовський викопати яму. (2)
- Лежить, лежить Бондарівна сутки ще й годину,
Поки сказав пан Каньовський зробити домовину. (2)
- Ой вдарили в усі дзвони, музики заграли,
А вже ж дівку Бондарівну навіки сховали. (2)

ДАРУВАВ ЦАР ЗЕМЛЮ

$\text{♩} = 152$

Да - ру - вав цар зем - лю аж від Дніст - ра до Бо -
- гу, це - ю гра - ни - це - ю по Бен - дер - ську до - ро - гу.

Дарував цар землю
Аж від Дністра до Богу,
Цею границею
По Бендерську дорогу.

Звеліла цариця
Закупити лимани:
— Ловіть, хлопці, рибку
Та справляйте жупани.

Ой боже наш, боже,
Боже наш милосердний!

Ой які ми народились
Та й у світі нещасливі.

Дарувала цариця землю
Аж від Дністра до Богу,
Від Дністра до Богу
По Бендерську дорогу.

Дарувала, дарувала
Та й назад відібрала:
— Ловіть, хлопці, рибу
Та справляйте жупани.

— Ой уже нам, судариня,
Та в жупанах не ходити.
Коли б же нам дав бог
Сірих свиток не згубити.

Ой устали хлопці рано
Та й уголос ревноли,
Нап'яли паруса
Та й за Дунай махнули.

Прийшла друга весна,
Пише судариня письма:

— Вернітєся, хлопці,
Та й назад рибки їсти.

— Та було б же нас не
дурити,

Було б нас не дурити,
Наших степів та розкошів
Чорноморцям не ділити.

Ми риби не їли,
На куліші пропадали.
Ой бодай же не дїждали.
Щоб ми назад вертали.

ОЙ ВИ, ХЛОПЦІ, СЛАВНІ ЗАПОРОЖЦІ

Ой ви, хлоп - ці, слав - ні за - по - рож - ці, та по - ве - ли
ко - му жа - лю. Та не зна - ли, ко - му по - ко -
- ря - тись та я - ко - му ца - рю.

Вар.

Ой ви, хлопці, славні запорожці,
Та по великому жалю.
Та не знали, кому покоритись
Та якому царю.

Поклонімся тому турасові,
А що під ним добре жити.
Тільки за те дуже гірко,
Що брат брата вбито.

Летять бомби аж від москаля
Та й посеред Січі впали.
Кругом церкви січової
Та й караули стали.

Кругом церкви січової
Та й караули стали,
Священику отцю Владимиру
Служити не дали.

ОЙ НА ВОДІ ДВА ЛЕБЕДІ ПРОТИ ВОДИ Б'ЮТЬСЯ

Музична партитура для двох голосів. Темпозначення: $\text{♩} = 160$. Ключова підпис: Bb . Ритмічний розмір: $\frac{3}{8}$. Текст пісні:

Ой на во - ді два ле - бе - ді про - ти во - ди б'ються,
там на пар - ня мо - ло - до - го кай - да - ни ку - ють - ся.

Ой на воді два лебеді проти води б'ються,
Там на парня молодого кайдани куються.

— Куйте, куйте, ой ви, коваленьки, та нічого вам не буде,
Як мені господь допоможе, то я вийду межи люди.

Наклали на ноги кайдани і дали у руки лопати,
Послали парня молодого у Сибір канали копати.

Летів ворон з моїх сторін та й криче, та й криче,
Сидить парень над канавою та жалібно плаче.

— Поздоров, боже, царя Костянтина, государиню Катерину,
Як мені господь допоможе, я в Сибіру не загину.

Ходив же я красно, їв же я славно, таки бо ще буду,
А превражимо панам-ляшкам робити не буду.

ЗА СИБІРОМ СОНЦЕ СХОДИТЬ

Музична партитура для двох голосів. Темпозначення: $\text{♩} = 152$. Ключова підпис: Bb . Ритмічний розмір: $\frac{3}{8}$. Текст пісні:

За Си - бі - ром сон - це схо - дить, хлоп - ці, не зі - вай - те,
ви на ме - не, Кар - ме - лю - ка, всю на - ді - ю май - те!

За Сибіром сонце сходить,
Хлопці, не зивайте,
Ви на мене, Кармелюка, }
Всю надію майте! }₂

Повернувся я з Сибіру,
Та не маю долі,

Хоч, здається, не в кайданах,
А все ж не на волі. } 2

Маю жінку, маю діти,
Та я їх не бачу,
Як згадаю про їх муку,
Сам гірко заплачу. } 2

Зібрав собі славних хлопців,
Що ж кому до того?
Засідаєм при дорозі
Ждать подорожнього. } 2

Чи хто їде, чи хто йде,
Треба їх спитати,
Як не має він грошей,
Треба йому дати. } 2

Аж тут їде сам владика:
— А здорові, хлопці!
— Ой довго ми вас чекали,
Благослови, отче! } 2

Ой відлічив сам владика
Сорок тисяч грошей,
Подивився кругом себе —
Все хлопці хороші. } 2

Ой чи їде, чи хто йде,
Треба його ждати.
Ой прийдеться Кармелюку
Марне пропадати,
Бо немає пристанища,
Ані свої хати.

Асесори, ісправники
За мною ганяють,
Більше вони людей б'ють,
Як я гріхів маю. } 2

Зовуть мене розбійником,
Кажуть, розбиваю.

Ще ж нікого я не убив,
Бо й сам душу маю. } 2

З багатого хоч я й возьму,
Убогому даю.
Отак гроші поділивши,
Я гріхів не маю. } 2

Слідять мене вдень і вночі,
По всяку годину,
Ніде мені подітися,
Я од журби гину. } 2

Чи хто їде, чи хто йде,
Часто дурно ждати.
Отак треба в лісі жити,
Бо не маю хати. } 2

Пішов би я до дітей,
Красу мою знають,
Аби тільки показався,
То зараз впіймають. } 2

А так треба стерегтися,
Треба в лісі жити.
Хоч, здається, світ великий,
Ніде ся подіти. } 2

Прийшла туга до серденька.
Як у світі жити?
Світ великий і розкішний,
Та ніде ся діти. } 2

У неділю дуже рано
У всі дзвони дзвонять,
А мене, Кармелюка,
Як звірюку, гонять. } 2

Нехай гонять, нехай ловлять,
Нехай заганяють,
Нехай мене, Кармелюка,
В світі споминають. } 2

УРОДИВСЯ ШЕВЧЕНКО

The image shows a musical score for the song 'Urodivsya Shevchenko'. It consists of two staves of music in a 2/4 time signature. The tempo is marked as quarter note = 69. The melody is written on a treble clef staff. The lyrics are written below the notes, with hyphens indicating syllable placement. The lyrics are: 'У-ро-див-ся Шев-чен-ко, у-ро-див-ся та вда-вся. За-ніс же його ро-зум, що в солда-ти за-пи-сав-ся.'

Уродився Шевченко,
Уродився та вдався.
Заніс же його розум,
Що в солдати записався.

— Десь у тебе, Шевченку,
Та нерідная мати,
А що тобі дозволила
У солдати записатись.

— Ой хоч рідна, хоч нерідна,
Мені з нею не жити,
Таки піду у Росію
Двадцять п'ять років служити.

Посадили Шевченка
Та на тесовій лавці,
— Скидай, скидай ти, Шевченку,
Ой ті чоботи-сап'янці.

Посадили Шевченка
На тесовому стільці,
Стрижуть, стрижуть чорні кудра,
Чорні кудра під гребінці.

Поставили Шевченка
У тісенькому куточку,
— Скидай, скидай ти, Шевченку,
Ту вишивану сорочку.

В ЛАДИЖИНІ ВІТЕР ВІЄ

В Ла - ди - жи - ні ві - тер ві - є, а в Зят - ків - цяx ти - хо,
а в Бар - су - ках доб - ра не - ма, а в Ку - щин - цяx ли - хо.

В Ладизині вітер віє,
А в Зятківцях тихо,
А в Барсуках добра нема,
А в Кушинцях лихо.

Чечелівка — славне село,
Та межі горами.
Котрі мали по сім волів,
То пішли з торбами.

Славні ліски гайдамацькі,
Що родять горішки.
Котрі мали ще й по вісім,
Тепер роблять пішки.

Перше були луччі пани,
Легше було на роботу,
Цілий тиждень собі роби,
Панщина — в суботу.

Тепер стали гірш пани,
Тим-то тяжко на роботу,
Цілий тиждень на панщині,
Шальварок — в суботу.

Ой судома, пане куме,
Судома, судома!
Не маю я хліба й зерна
Ні в полі, ні вдома.

НЕ БОЮСЯ Я НІ ПАНА

Музична партитура для пісні "Не боюся я ні пана". Вона складається з двох рядків нот. Верхній рядок починається з темпу $\text{♩} = 126$. Ключова сигнатура — дві дізми (F# і C#), ритмічна сигнатура — 3/4. Під нотами наведено українські лірики: "Не бо - ю - ся я ні па - на, а - ні йо - го вій - та: від - ро - бив я ро - ків - щин - ну, ма - ю со - бі кві - та."

Не боюся я ні пана,
Ані його війта:
Відробив я роківщину,
Маю собі квіта.

Маю діти, маю жінку,
Маю, що потрібно.
Ой заграйте, музиченьки,
Мені шумки дрібно.

Накосився я косою,
Намахався ціпом,
Йно прийшов я із панщини
Перед білим світом.

ОЙ НІКОМУ ТАК НЕ ГОРЕ

Музична партитура для пісні "Ой нікому так не горе". Вона складається з двох рядків нот. Темп $\text{♩} = 152$. Ключова сигнатура — дві бемолі (Bb і Eb), ритмічна сигнатура — 3/4. Під нотами наведено українські лірики: "Ой ні ко - му так не - го - ре, як тим бід - ним му - жи - кам: там - то роб - лять ще й пра - цю - ють тим пре - вра - жим та й панкам."

Ой нікому так не горе,
Як тим бідним мужикам:
Там-то роблять ще й працюють
Тим превражмим та й панкам.

— Ой ти, пане-отамане,
Лягай спати, не думай,
А ви, хлопці молодії,
Вибирайтесь за Дунай.

Прокинувся пан-отаман,
Іще й тая голова,
Ой кинувся до шкатулки —
Сто дукатів вже нема.

— Ой ти, соцький, осавула,
Сідлай коні вороні
Та поїдем доганяти
Славні хлопці молоді.

Ой догнали наших хлопців
По тім боці Дунаю:
— Верніться, хлопці наші,
Верніть дукати мої.

— Не вернемся, не вернемся,
Бо немає до кого,
Не вмів пан нас шанувати,
Як здоров'я свого.

ПІШЛА НАША СТАРА ПАНІ

Пішла наша стара пані	А за нею економи:	} 2
Пшениченьку жати,	— Панщину, вернися!	
А за нею економи	— Не вернуса, паночку, Бо не маю часу, Було мене шанувати	} 2
Колосся збирати.		
Назбирали колоссячка	Було мене шанувати	} 2
Аж повні кармани.	Із першого разу.	
Колись були економи,	Було мене шанувати Та й не катувати, За собак не мінять	} 2
Тепер шарлатани.		
Пішла наша панщина,	За собак не мінять	} 2
Аж гори тряслися,	Ще й не продавати	

СОБИРАЙТЕСЯ, РЕБЯТА

Собирайтеся, ребята,
Щось будем казати,
Як діждемо воскресіння, } 2
Воленьку читати.

Пішла наша панщина
Крутими горами,
А за нею економи } 2
Б'ють у барабани.

ОЙ ВИОРУ Я НИВКУ ШИРОКУЮ

Ой ви_о_ру я нив_ку ши_ро_ку_ю
та по_сі_ю хме_лю ви_со_ко_го.

Ой виору я нивку широкую
Та посію хмелю високого.

Та нароблю пива солодкого,
Та зберу я роду багатого,

Та запросю сестру багатую,
Та запросю сестру убогую.

По багату сестру коні пошлю,
По вбогу-небогу посла пошлю.

Багатая сестра кіньми їде,
А вбога-небога пішки йде.

Багатая сестра край стола,
А вбога-небога край порога.

Багатая сестра в золоті, кармазині,
А вбога-небога в сіренькій свитині.

Багатая сестра мед-вино п'є,
А вбога-небога слізеньки ллє.

— Ой якби ти, сестро, така, як я,
То там би сиділа, де і я.

Ой їде брат до комори
Та наступив сестрі на босі ноги.

— Оступися, сестро, із дороги,
Які твої страшні сильно вбори.

— Що я тобі, брате, провинила,
Що тобі дорогу заступила?

— Якби ти, сестро, жупан мала,
То би з нами пила і гуляла.

Як же ти, сестро, в сіренькій свитині
Наробила страму всій родині.

Ой якби ти, сестро, та й не спала,
Ой якби ти, сестро, рано вставала,

Великі кужелі навивала
Та свою скриню наповняла.

— А я, брате, рано устаю,
Великі кужелі навиваю.

Великі кужелі навиваю
Та чужую скриню наповняю.

— Десь ти, сестро, та й не робиш,
Що ти до мене в гості боса ходиш.

— Ой роблю я, брате, більше тебе,
Та не маю тої долі, що у тебе.

Пішли сестри у лісочок
Та й подали голосочок.

Та гукнула сестра багатая,
Обізвалась доля добрая:

— Чи ти ті жупани поносила?
Бо я тобі вже других нашила.

Як гукнула сестра убогая,
Обізвалась доля недобрая:

— Чи ти всі мички вже попряла?
Бо я тобі других наприймала.

ОЙ ЛЕТИЛА ПАВА

♩ = 192

Ой ле - ті - ла па - ва, се - ред мо - ря впа - ла.

А мі - ся - ця сен - тяб - ря пан - щи - на про - па - ла.

Ой летіла пави,
Серед моря впала.
А місяця сентября
Панщина пропала.

} 2

Пішли, пішли паничі
Пшениченьку жати,
А за ними стара пані
Колосся збирати.

} 2

Утікала панцинонька
Аж гори тряслися,
А за нею осавули:
— Панцино, вернися!

} 2

Збирала, збирала
Що до колосочка,
А вилізла голова
Що до волосочка.

} 2

— Не вернуса, не вернуса,
Було шанувати,
Було бідних мужиків
Так не катувати.

} 2

Пішли, пішли паничі
Стоси зволікати,
А за ними стара пані
Стільці підставляти.

} 2

Були пани, були пани —
Нагай за плечима,
А тепер — рябі воли
З чорними очима.

} 2

Підставляла стільчики
Від стоса до стоса,
Як подерла черевики,
Йде додому боса.

} 2

**СОЦІАЛЬНО-
ПОБУТОВІ
ПІСНІ**

ЧУМАЦЬКІ ПІСНІ

ОЙ У ПОЛІ КРИНИЧЕНЬКА

№ 168

Ой у по-лі кри-ни-чень-ка, з не-ї во-да про-ті-ка-є.
Ой там чу-мак мо-ло-день-кий во-ли на-пу-ва-є.

Ой у полі криниченька,
З неї вода протікає.
Ой там чумак молоденький
Воли напуває.

А ночують чумаченьки
В степу, край долини.
Прив'язали сірі воли
До червоної калини.

Ой ви, воли половії,
Чом води не п'єте?
Ой ви, літа молодії,
Чого з світу марно йдете?

Умер чумак, умер чумак
В Криму на риночку,
Везуть його, славного чумака,
Як в'ялену рибочку.

Воли ревуть, води не п'ють,
Доріженьку чують.
Ой бог знає, бог відає,
Де чумаченьки ночують.

Ой ви, воли половії,
Чом води не п'єте?
Ой ви, літа молодії,
Чого з світу марно йдете?

ДОБРЕ ЧУМАК ДОЧУМАКУВАВСЯ

Добре чумак дочумакувався —
Штанів нема ще й очкур урвався.
Серце-чумаче, голубче, } 2
Чом ти не робиш, як лучче? }

ОЙ ЧУМАЧЕ, ЧУМАЧЕ

Ой чу- ма - че, чу- ма - че! Ой чу- ма - че.
чу- ма - че! В те - бе жит - тя со - ба - че.

Ой чумаче, чумаче! (2)
В тебе життя собаче.

Чом не сієш, не ореш, (2)
Чого рано з Криму йдеш?

Чого рано з Криму йдеш, (2)
Чом чумаків не ведеш?

— Ой я сію і ору, (2)
Ой я рано з Криму йду.

Ой я рано з Криму йду (2)
І всіх чумаків веду.

Тільки нема одного, (2)
Мого брата рідного.

Остався він у Криму (2)
Брати солі на вагу.

Склалась йому причина, (2)
Головоньку пробила.

Поламались терези, (2)
Сіль важучи на вазі.

Шукав, шукав, не найшов, (2)
Запріг воли та й пішов.

Ніхто цього та й не знав, (2)
Ніхто його не сховав.

Поховали два дячки, (2)
Заплакали чумачки.

ОЙ У ПОЛІ КРИНИЦЯ

Ой у полі криниця, (2)
Там чумацька столиця.

Там чумаки стояли, (2)
Отамана чекали.

Отамана чекали, (2)
Снігом вози припали.

— Отамане, батьку наш! (2)
Порадь же ти тепер нас.

Що ми будем робити? (2)
Нічим волів кормити.

— А це, хлопці, не біда, (2)
Єсть у полі лобода.

Їдьте, хлопці, на базар, (2)
Купіть косу із кіссям.

Будем сіно косити, (2)
Будем воли кормити.

Будем воли кормити, (2)
З Криму сіль возити.

Косіть, хлопці, лободу, (2)
Забувайте цю біду.

Косіть, хлопці, пшеницю, (2)
В чистім полі мітлицю.

Косіть, хлопці, отаву, (2)
Пасіть воли на славу.

Косіть, хлопці, очерет, (2)
Наваримо вечерять.

Укинемо кабака (2)
Та пом'янем чумака.

СЛУЖИВ ЖЕ Я, СЛУЖИВ ЖЕ Я

Музична партитура з нотами та акордами. Темпозначення: 126. Ключ: один знак бемоль (F). Ритм: 2/4. Лірика розташована під нотами.

Служив же я, служив же я
Чотири года,
Не мав же я пригодоньки,
Гей, гей, жодного раза.

Пішов же я, пішов же я
У Крим на базар,
Воли мої похроміли,
Гей, гей, сам, молод, заслаб.

Прийшов, прийшов же до нього
Отаман його,
Узяв його за головку,
Гей, гей, жалує його.

— Отамане, отамане,
Не жалій мене,
Продай мої сірі воли,
Гей, гей, поховай мене.

Скинув кожух, скинув свиту,
Скинув ще й жупан.
— Воли ж мої половії,
Гей, гей, хто ж вам буде пан?

Скинув свиту, скинув жупан,
Скинув ще й кожух,
А сам припав к сирій землі,
Гей, гей, та й спускає дух.

Ударили, ударили
Усі дзвони враз
А по тому чумакові,
Гей, гей, гарний був на зраз.

Ударили, ударили,
Як із гармати,
Заплакали за чумаком,
Гей, гей, отець, рідная мати.

Ударили, ударили,
Як із рушниці,
Заплакали за чумаком,
Гей, гей, рідні сестриці.

А В НЕДІЛЮ РАНО, РАНО-ПОРАНЕНЬКО

The musical score is written on three staves in a 2/4 time signature. The tempo is marked as quarter note = 160. The melody is in a major key. The lyrics are written below the notes, with some words connected by dashed lines to indicate phrasing. The lyrics are: "А в не-ді-лю ра-но, ра-но-по-ра-нень-ко, ще й со-неч-ко та й не схо-дить, гей, смугний, смут-ний, гей, смутний, не-ве-се-лий чо-гось наш о-та-ман хо-дить,"

А в неділю рано, рано-пораненько,
Ще й сонечко та й не сходить,
Гей, смутний, смутний,
Гей, смутний, невеселий
Чогось наш отаман ходить.

Гей, смутний, смутний,
Смутний, невеселий
Чогось наш отаман ходить.
Гей, другі сутки, гей, та вже дві години
Як до хлопців не говорить.

Як на треті сутки стало повертати,
Став отаман промовляти:
— Гей, уставайте,
Гей, ой ви, миле браття,
Та новії вози мажте.

Гей, та новії вози мажте,
Сірі воли упрягайте,
Гей, та й поїдем,
Гей, ой ви, миле браття,
На озеро солі брати.

Йдуть вони шляхом, шляхом-дорогою,
Новії вози грають,
Гей, нові вози,
Гей, нові вози грають,
Сірі воли ремигають.

Гей, не доїжджа к широкому гаю,
До зеленої діброви,
Гей, ой там будем,
Гей, нічку ночувати,
Сірі воли попасати.

Ой із-під гаю, з-під темного лісу
Розбійничок виїжджає,
Гей, виїжджає,
Гей, сивим конем грає,
До табуна навертає.

Гей, ой виходить проклятий Мазепа:
— А здорові ви, мурзаки!
Ой скажіть, скажіть,
Гей, ви, мурзаки,
Котрий у вас отаман старший?

Гей, а узяли на нього вказали:
— Гавриленко молоденький.
Гей, попереду,
Гей, сірі воли гонить —
То то наш отаман старший.

Гей, переймає проклятий Мазепа
Гавриленка копієм в груди.
А йому копій
В грудях зігнувся,
Гавриленко усміхнувся.

— Ой заберіть-но, ох ви, миле браття,
Та важкіі дрюки в руки,
Гей, та не даймось,
Гей, ох ви, миле браття,
Та взятися у руки.

Гей, ох що ж бо ви, ох ви, миле браття,
 Що бо ви наробили?
 Гей, що ви мене,
 Гей, Гавриленка,
 На весь світ прославили.

Гей, що ви мене, гей, Гавриленка,
 На весь світ прославили.
 Гей, що мені лиш,
 Гей, вісімнадцять років,
 А ви мене прославили.

ОЙ КОСИТЬ ХАЗЯЇН ЗЕЛЕНУ ДІБРОВУ

$\text{♩} = 120$

Ой ко-сить ха-зя-їн зе-ле-ну діб-ро-ву,
 аж йо-му кри-ва-вий піт леть-ся. Ой ле-жить чу-мак
 в ко-лод-ку під во-зом та й ха-зя-ї-на смі-ється.

Ой косить хазяїн зелену діброву,
 Аж йому кривавий піт леться.
 Ой лежить чумак в холодку під возом
 Та й з хазяїна сміється.

— Ой смійся, смійся, молодий чумаче,
 Ой прийде на тебе осінь.
 Прийде осінь — лихая година,
 Чим ти воли будеш зимувати?

Ой прийшла осінь — лихая година,
 Нічим волів зимувати.
 Бере чумак налигач на плечі,
 Іде в село сіна купувати.

Ой іде селом та вздовж вулицею
 Та й густілка волочиться.

Сидить хазяїн в хаті край віконця
Та й із чумака сміється.

— Здоров, здоров, батьку-хазяїне!
Продай, продай в'язку сіна.
Не завелику худібоньку маю,
Либонь, вона тут осіла.

— Нащо тобі, молодий чумаче,
В'язку сіна купувати?
Запрягай воли, запрягай вози
Та й я буду зимувати.

— Що ж мені по тому, батьку-хазяїне,
Що ти будеш зимувати?
Прийде весна — година красна,
То ти будеш гроші брати.

У КИЄВІ НА РИНОЧКУ, ГЕЙ

168

У Ки-є-ві на ри-ноч-ку, гей, там пив чу-мак
го-рі-лоч-ку. Про-пив во-ли, про-пив во-зи,
про-пив яр-ма ще й за-но-зи — все чу-мацьке-є доб-ро.

У Києві на риночку, гей,
Там пив чумак горілочку.
Пропив воли, пропив вози,
Пропив ярма ще й занози — } 2
Все чумацькеє добро.

Ой п'є чумак, п'є, гуляє, гей,
Добро своє пропиває.

Добро своє пропиває,
Товариство наповнає,
Щоб все вірніше було. } 2

Прокинувся чумак вранці, гей,
Та полапав у гаманці.
Всі кишені вивертає,
А там грошей вже чортмає,
Нічим похмелитися. } 2

Прийшов чумак до шинкарки, гей:
— Сип, шинкарко, хоть півкварти.
Шинкарочка треться, мнеться
Ще й з чумаченька сміється,
Що гіркий п'яниця. } 2

Скинув чумак жупанину, гей:
— Сип, шинкарко, четвертину!
— Ой не всиплю четвертину,
Добудь грошей хоть полтину,
Тоді пий, гуляй. } 2

Вийшов чумак на могилу, гей,
Та поглянув на долину.
Лежать воли, стоять вози,
Висять ярма ще й занози,
Все чумацькеє добро. } 2

Ой пішов би я додому, гей,
Та боюся поговору.
Будуть бити ще й ганьбити
Та заставлять ще й косити,
А я чумак нездоров. } 2

Ой піду я у Молдову, гей,
Там сім років погорюю.
Там сім років погорюю,
Воли й вози покуюю,
Знов буду чумак. } 2

ЧОРНА ХМАРА НАСТУПАЄ

Чорна хмара наступає,
Дробен дощик накрапає. (2)

Дробен дощик накрапає,
Чумак ярма нариває. (2)

Чумак ярма нариває
Та в дорогу виїжджає. (2)

Їде згори, не гальмує,
Де під гору, не бичує. (2)

Де під гору, не бичує,
Де коршомка, там ночує. (2)

Де коршомка, де новая,
Де шинкарка молодая. (2)

Де шинкарка молодая:
— Дай горілки, як давала. (2)

На тисячу на борг дала,
А на другу нащитала. (2)

— Ой ти, чумак, ти, ледащо,
Пропив воли за нізашо. (2)

Пропив воли ще й мазницю
Ти дивився на спідницю. (2)

Пропив воли, пропив ярма
Ти дивився, що я гарна. (2)

Пропив воли ще й телиці
Через гарні молодиці. (2)

— Ой я, чумак нещасливий,
Йду додому ледве живий. (2)

НАСІЯЛИ, НАОРАЛИ

Насіяли, наорали,
Нікому збирати —
Пішли наші чумаченьки
В Миргород гуляти.

В Миргороді добре жити,
Є що їсти й пити,
Чорнявую, білявую
За ручку водити.

На тім боці, на толоці,
На широких полі,
Там вивернув чумак Грицько
Штири вози солі.

А він солі не збирає,
В сопілочку грає.
Ой дудочка, сопілочка,
Дубовеє денце.

Ой дудочка, сопілочка,
Дубовеє денце.
— Вийди, вийди, чорнявая,
Розвесели серце.

Вийшла, вийшла чорнявая,
Солі не купила,
Тільки мені, молодому,
Жаю наробила.

— Годі, годі, чумак Грицько,
Під возом лежати,
Бери косу та йди в росу
Травиченьку тяти.

— Бодай же ти, дівчинонько,
Того не діждала,
А щоб моя біла ручка
Травиченьку тяла.

— Годі, годі, чумак Грицько,
Під возом лежати,
Бери серпи та йди в степи
Пшениченьку жати.

— Бодай же ти, дівчинонько,
Того не діждала,
А щоб моя біла ручка,
Пшениченьку жала.

ПРОПИВ ВОЛИ, ПРОПИВ ВІЗ

Пропив воли, пропив віз,
Пропив рибу, що привіз.
Ой я хлопець із Подолля,
З України, з Гуляй-Поля. } 2

З України, з Гуляй-Поля,
Де коршомка, там і воля.
Де коршомка, там і воля,
Там дівчина чорноброва. } 2

Висить хустка коло боку,
 На коні козак нівроку.
 Молодиці поглядають,
 Тільки слиночку ковтають. } 2

Як побачив чорнобриву,
 Схватив в руки кінець гриви:
 Ой чи вбиться, чи втопиться,
 Чи з чорнявою любиться? } 2

ПОЛЕТІЛИ СІРІ ГУСИ

Musical notation for the song 'Полетіли сірі гуси'. It consists of two staves of music in 2/4 time, with a tempo marking of quarter note = 152. The melody is written on a treble clef staff. The lyrics are written below the notes.

По- ле- ті- ли сі- рі гу- си на став жи- ру- ва- ти,
 ви- ї- ха- ли чу- ма- чень- ки на степ зи- му- ва- ти.

Полетіли сірі гуси
 На став жирувати,
 Виїхали чумаченьки
 На степ зимувати. } 2

А вже тії сірі гуси
 Пережирували,
 А вже наші чумаченьки
 Перезимували. } 2

— Чом ти мене, моя мати,
 Рано не збудила,
 Ой як тая чумачина
 З села виїздила? } 2

— А я тебе, моя доню,
 Рано не збудила,
 Бо твій чумак вперед пішов,
 Щоб ти не тужила. } 2

— Купи мені, моя мати,
 На копійку голку,
 За чотири золотії
 Червоного шовку. } 2

Шовком шила, шовком шила,
 Шовком вишивала
 За для того чумаченька,
 Що вірно кохала. } 2

ІШЛИ ЧУМАЧЕНЬКИ З УКРАЇНИ

Ішли чумаченьки з України
Та й сіли спочивати край долини.

Викресали вогню до пружини
Та запалили гнізда ремезині.

Та запалили гнізда ремезині,
Та й попеклися діти солов'їні.

— Ой ти, зозуленько, сестро моя!
Пропали діточки, пропав же і я.

— Чи я тобі, брате, не казала:
Не мости гніздечка край лужечка,

А мости гніздечко у лісочку
Та й на високім дереві у вершечку.

Та ніхто того деревця не зрубає,
Та ніхто твоїх діток не спіймає.

Розігрався козак, розігрався,
Під ним, під ним коник розгулявся.

Під ним, під ним коник розгулявся.
Та й у синєє море увігнався.

— Оце тобі, сину, сваволечка,
Ой потопає твоя головочка.

— Не загину, мамцю, не загину,
Кого вірно люблю, не покину.

ГОРЕ ТІІ ЧАЙЦІ, ГОРЕ ТІЙ НЕБОЗІ

Музична партитура з двох систем. Перша система: нотна лінія з тріма частками, під нею українські літери з підкресленнями під голосом: Го-ре ті-ї чай-ці, го-ре тій не-бо-зі,. Друга система: продовження нотної лінії з тріма частками, під нею українські літери з підкресленнями під голосом: що ви-ве-ла ча-є-ня-та при-би-тій до-ро-зі. У верхньому лівому кутку першої системи є позначка $\text{♩} = 132$.

Горе тії чайці, горе тій небозі,
Що вивела чаєнята при битій дорозі.

Їхали чумаки та й чайку зігнали,
Маленькії чаєнята з собою забрали.

Чаєчка літає, в доріженьку б'ється,
Лежить чумаченько під возом, з чаєчки
сміється.

— Ой ви, чумаченьки, ох ви, молодії!
Ой верніте чаєнята, діточки дрібнії.

— Не вернемо, чайко, не вернемо, чорна,
Бо з твоїми діточками була каша добра.

— Бодай ви, чумаки, ходки не сходили,
Як ви мої чаєнята в каші поварили.

РЕКРУТСЬКІ І СОЛДАТСЬКІ ПІСНІ

ОЙ КОЛИСЬ БУЛА В СТЕПУ ВОЛЕЧКА

Ой ко - лись бу - ла в сте - пу во - леч - ка,
а те - пе - реч - ки не - во - леч - ка.

Ой колись була в степу волечка,
А теперечки неволечка.

Та помер батько та й померла мати,
Та беруть брата у солдати.

Та беруть брата у солдати,
Та нема кому жалкувати.

Найстарша сестра вітається,
Свого брата питається:

— Ой коли ж, брате, в гостях будеш?
Ой коли ж за нас не забудеш?

— Ой возьми, сестро, піску жменю
Та посій його на каменю.

Коли той пісок та ізійде,
Тоді я додому прийду.

Нема сходу, нема сходу,
Нема брата із походу.

НА ВИГОНІ КРАЙ СЕЛА

На вигоні край села
Громадонька ізійшла,
Гей, гей, громадонька ізійшла.

Стоять собі, гомонять,
Про рекрути говорять,
Гей, гей, про рекрути говорять.

— Ой віддаймо багача,
Багач буде платиться,
Гей, гей, багач буде платиться.

Ой віддаймо жонача,
Жонач буде журиться,
Гей, гей, жонач буде журиться.

Ой віддаймо сироту
Та збудемся клопоту,
Гей, гей, та збудемся клопоту.

Сестра в дворі служила,
Братикові звістила,
Гей, гей, братикові звістила.

— Тікай, тікай, рідний брате,
В цю ніч будуть в рекрути брати,
Гей, гей, в цю ніч будуть в рекрути брати.

А брат сестри не слухав
Та в дівчини ночував,
Гей, гей, та в дівчини ночував.

А брат сестри не слухав
Та й з постелі не рухав,
Гей, гей, та й з постелі не рухав.

Прокинувся — уже світ,
Стоїть соцький, стоїть вїйт,
Гей, гей, стоїть соцький, стоїть вїйт.

Як привели до ганку:
— Сідай, серце-коханку,
Гей, гей, сідай, серце-коханку.

— Чекай, пане, не сади,
Нехай люльку запалю,
Гей, гей, нехай люльку запалю.

Нехай люльку запалю
І родину звеселю,
Гей, гей, і родину звеселю.

І люлечка згоріла,
І родина помліла,
Гей, гей, і родина помліла.

СИНЄ МОРЕ ЗАСИНІЛОСЯ

The musical score is written on a single staff in a 2/4 time signature. It begins with a treble clef and a key signature of one flat (B-flat). The tempo is marked '144'. The melody is simple and folk-like, with lyrics written below the notes. The lyrics are: 'Си не мо ре за си ні ло ся, сі рі гу си за ша та ли ся. А в бо ма зі на пи са но'. The score ends with a double bar line.

144
Си не мо ре за си ні ло ся, сі рі гу си за ша та ли ся. А в бо ма зі на пи са но

Синє море засинілося,
Сірі гуси зашаталися.

Ой то ж, мати, не сірії гуси,
То карасирський набор.

Ой то карасирський набор,
Попереду офіцер молодой.

Синєє море засинілося,
Аж три брати зажурилося.

Синєє море та й на тихій воді,
Молоденький офіцер на коні.

Він на конику вихиляється
Та в бомагу видивляється.

А в бомазі написано, нарисовано,
А трьом братам найменовано.

— Ой ходім, браття, у вишневий садок
Та наріжем черешневих палок,

Та будемо вимірятися,
Кому в військо собиратися.

У найстаршого — жона молода,
У середнього — дитина мала,

А в найменшого проворнії слова —
Ото буде господарю слуга.

Моє браття у кумах, у кумах,
А я стою в лагєрах, в лагєрах.

Моє браття напивається,
А з мене кров проливається.

Моє браття на току, на току,
А я, молод, при полку, при полку.

ЛЕТІЛИ ОРЛИ З ДАЛЕКОГО КРАЮ

Ле-ті-ли ор-ли з да-ле-ко-го кра-ю,
сі-ли спо-чи-ва-ти на вдо-ви-ній ха-ті.

Летіли орли з далекого краю,
Сіли спочивати на вдовиній хаті.

Сіли спочивати на вдовиній хаті,
Виряджала мати сина у солдати.

— Іди, мій синочку, за отця і неньку,
Дадуть тобі, сину, зброю все ясненьку.

Іди, мій синочку, за рідного брата,
Дадуть тобі, сину, государське плаття.

Іди, мій синочку, за брата рідного,
Дадуть тобі, сину, коня вороного.

Чи приймешся, сину, цю гору скопати?
Чи приймешся, сину, ясну зброю взяти?

— Я гору скопаю та й сяду спочину,
Як ясную зброю возьму, навіки загину.

— Чи волів би, сину, гіркий полин їсти?
Чи волів би, сину, на коника сісти?

— Полину наїмся, водиці нап'юся,
З вороного коня упаду — заб'юся.

— Чи волів би, мій синочку, сю гору
скопати?
Чи волів би, мій синочку, государське плаття
взяти?

— Я гору скопаю та й сяду спочину,
Государське плаття возьму, навіки загину.

Ой загину, моя мати, загину, загину
Через тії вечерниці, через гарну дівчину.

Через тії вечерниці, через гарну дівчину,
Возьми її, моя мати, за рідну дитину.

— Не тая, мій синочку, година настала,
Щоб чужая дитиночка та рідною стала.

ОЙ В ГОРОДІ БУРКУН-ЗІЛЛЯ

Ой в городі буркун-зілля,
 Вже й лист опадає.
 Мати сина, мати сина
 В військо виряджає.

— Ой іди ж ти, мій синочку,
 У військо служити,
 А я буду при дому
 Богу ся молити.

— Ой молися, моя мати,
 По щирості богу,
 Ой може я за рік, за два
 Повернись додому.

Маленькії галенята
 Круту гору вкрили.
 Молодії некруточки
 Жалю наробили.

— Маленькії галенята,
 Підійміться вгору.
 Молоденькі некруточки,
 Верніться додому.

— Ой раді б ми піднятися —
 Туман налягає.
 Ой раді б ми вернутися —
 Нас цар не пускає.

Не так цар, не так цар,
 Як царева мати,
 Хоче нами, молодими,
 Турка звоювати.

Вона нами, молодими.
 Турка не звоює,
 Тільки нашим білим тілом
 Орлів нагодує.

ЧОГОСЬ МЕНІ, МОЯ МАТИ

— Чогось мені, моя мати,
 Сон головоньку клонить.

— Ой то ж тобі, мій синочку,
 Та сваволечка робить.

Ой який то бісів батько
 Та по вулиці свище?
 То товариш товариша
 Та на вечерниці кличе.

— Погодьмося, пане-брате,
Погодьмося, погодьмося,
До їдної дівчиноньки
На вечерниці ісходьмося.

Або тобі, або мені
Дівчину любити,
Або тобі, або мені
Домовину робити.

Або тобі, або мені
Дівчину кохати,
Або тобі, або мені
В сирій землі лежати.

Та будемо, пане-брате,
Та будемо утікати,
Бо хочать нас, молоденьких,
В некрути забрати.

Бо хочать нас, молоденьких,
В некрути забрати,
Хочать нами, молодцями,
Турка звоювати.

А він нами, молодцями,
Турка не звоює,
Тільки нашим білим тілом
Орлів нагодує.

ОЙ ПІДУ Я ПОНАД КРУТІ ГОРИ

The musical score is written on a single treble clef staff with a key signature of two flats (B-flat and E-flat) and a 2/4 time signature. The tempo is marked as quarter note = 144. The lyrics are written below the notes, with hyphens indicating syllables that span across notes. The score consists of eight lines of music, ending with a double bar line.

Ой пі-ду я по-над кру-ті го-ри, від-ві-да-ю
сво-ї близь-кі ро-ди. Мій ми-лий дру-же, люблю те-бе ду-же.
Сер-де-нят- ко мо-є, по-ки-да- єш ме-не, а вже ж ме-ні
за-бу-ва-ти за-те-бе. Бе-ри, син-ку, ко-ня та й не
гай-ся, щоб ти сво-го вій-ська не зо-став-ся. Гей, мо-є
вій-сько си-вим ко-нем ї-де, а по-не-ре-ду
ка-пе-лі-я гра-є, не о-став-лять ме-не.

Ой піду я понад круті гори,
Відвідаю свої близькі роди.
— Мій милий друже, люблю тебе дуже.

Серденько моє, покидаєш мене,
 А вже ж мені забувати за тебе.
 — Бери, синку, коня та й не гайся,
 Щоб ти свого війська не зостався.
 — Гей, моє військо сивим конем їде,
 А попереду капелія грає,—
 Не оставлять мене.

ТЕРНОМ, ТЕРНОМ БИТАЯ ДОРІЖЕЧКА

Тер - ном, тер - ном би - та - я до - рі - жеч - ка,
 ой ту - до - ю й о - фі - це - ри йдуть.

Терном, терном битая доріжечка,
 Ой тудою й офіцери йдуть.

Ой тудою й офіцери йдуть,
 За собою много війська ведуть.

Очеретом позатискувані,
 Чорні кудрі й порозчісувані.

А за ними отець, матка йде,
 А за ними .отець, матка йде.

— Ой ти, сину, ти, дитино моя!
 А де ж твоя люба, мила дружина?

— В чистім полі висипана могила,
 Ой там моя люба, мила дружина,

Ой там моє і їження, і пиття,
 Усе ж моє, моє вічне життя.

НЕ БАЧУ Я ПАРНЯ МОЛОДОГО

♩ = 138

Не бачу я пар.ня мо-ло-до-го, не ба-чу я
пар-ня мо-ло-до-го, бо в сол-да-ти у-зя-ли.

Не бачу я парня молодого, (2)

Бо в солдати узяли.

Як узяли та й погнали. (2)

Все битими шляхами.

Стоїть дівка на воротах, (2)

Умивається сльозами.

— Не плач, мила дівчино, (2)

Не возьму я з собою,

Не буду тобі вірним другом, (2)

А ти мені жоною.

Пішов козак яром-яром, (2)

Яром-долиною,

Молодая дівчинонька (2)

Крутою горою.

Зацвів козак хрещастим барвінком, (2)

А дівчина рожею.

ШКОДА, ШКОДА, ШКОДА МАКОВОГО ЦВІТУ

♩ = 152

Шко-да, шко-да, шко-да ма-ко-во-го цві-ту.
що роз-ві-яв ві-тер по бі-ло-му сві-ту.

Шкода, шкода, шкода макового цвіту,
Що розвіяв вітер по білому світу. (2)

Шкода, шкода, шкода хлопця молодого,
Що кажуть служити государю й богу. (2)

Що кажуть служити, вірно присягати,
За дім, за родину, за все забувати. (2)

— Бувайте здорові, соснові пороги,
А де походжали мої білі ноги. (2)

Та не споминайте лихими словами,
Бо був же я жвавий хлопець межи вами. (2)

ОЙ У ЛІСКУ, В ЛІСКУ ТА НА ЖОВТІМ ПІСКУ

Ой у ліс - ку, в ліс - ку та на жов - тім піс - ку
рос - те бе - ре - за тон - ка, ви - со - ка.

Ой у ліску, в ліску та на жовтім піску
Росте береза тонка, висока.

Тонка, висока, листом широка,
Листом широка, гіллям далека.

Гіллям далека, верхом кудрява,
А на тій березі сив сокіл сидить.

А на тій березі сив сокіл сидить,
Сив сокіл сидить, далеко видить.

Ой видить, видить синєє море,
На синім морі корабель пливе.

А на тім кораблі сержант молодий,
Сержант молодий проїжджається.

— Дай мені боже, цей похід сходить,
Цей похід сходить, службу вислужить.

Куплю я отцю мурований дом,
А рідній неньці позолочений,

Старшому братові вороного коня,
А маленькій сестрі дорогого сукна.

ОЙ ПО ДОНУ, ПО ДОНУ, ГЕЙ, ГЕЙ

Ой по Дону, по Дону, гей, гей,
Ой по Дону, по Дону,
По широкому лиману.

Там плавало два судна, гей, гей,
Там плавало два судна,
Позолочені дна.

А на тому судні, гей, гей,
А на тому судні
Дев'ять тисяч молодців.

Дев'ять тисяч молодців, гей, гей,
Дев'ять тисяч молодців,
Штири тисячі рибалків.

Ой гребуть вони, гребуть, гей, гей,
Ой гребуть вони, гребуть,
Красні пісеньки поють.

— Коли б же нам бог поміг, гей, гей,
Коли б же нам бог поміг,
Щоб ми пили, гуляли.

Щоб ми пили, гуляли, гей, гей,
Щоб ми пили, гуляли,
Отаманів не знали.

Та поїдем в Катеринослав, гей, гей,
Та поїдем в Катеринослав,
Там буде перебор.

Комусь затилок, комусь лоб, гей, гей,
Комусь затилок, комусь лоб,
Отаманів в самий перед.

ОЙ НІ НА КОГО НАРІКАТИ

— Ой ні на ко-го на-рі-ка-ти, йно на те-бе, мо-я ма-ти,
гей, що ти ме-не та й не о-же-ни-ла, лиш у солда-ти на-ря-ди-ла.

— Ой ні на кого нарікати,
Йно на тебе, моя мати,
Гей, що ти мене та й не оженила,
Лиш у солдати нарядила.

— Ти думаєш, мій синочку,
Що я та не плачу,
Гей, як я вийду за нові ворота,
То й світа білого не бачу.

Ти думаєш, мій синочку,
Що я не журюся,
Гей, як вийду я за нові ворота,
То й від вітроньку валюся.

— Ти думаєш, моя мати,
Що добре служити?
Гей, ох як тяжко, як мені важко
Гостру шабельку носити.

ОЙ У ПОЛІ ДОРІЖЕНЬКА

Ой у по-лі до-рі-жень-ка ні ши-ро-ка, ні ву-зень-ка.
Ні-хто то-ю до-ро-го-ю а-ні про-йде, ні про-ї-де.

Ой у полі доріженька
Ні широка, ні вузенька.
Ніхто тою дорогою
Ані пройде, ні проїде.

Тільки пройде два солдати,
І холостий, і жонатий.

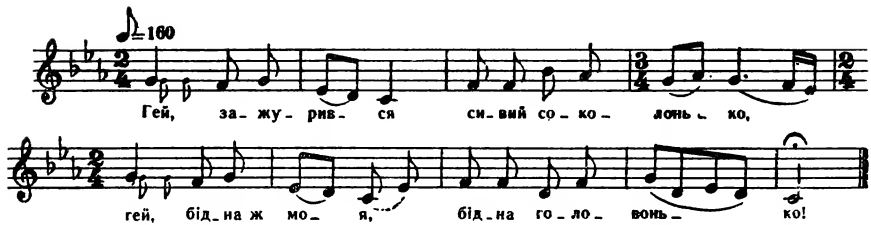
І холостий, і жонатий,
А за ними рідна мати.

Гірко плаче і ридає,
Та сліз море виливає.
Та сліз море виливає,
Сина з війська дожидає.

— Не плач, мати, не ридай,
Слізьми моря не доливай.
Слізьми моря не долиєш,
Сина з війська не визволиш.

Мати наша породима,
На що ти нас породила?
Чи на печаль, чи на муку?
Государю на науку.

ГЕЙ, ЗАЖУРИВСЯ СИВИЙ СОКОЛОНЬКО

Гей, зажурився сивий соколонько,
Гей, бідна ж моя, бідна головонько!

Ой що нігде сісти та гніздечка звити,
Гей, малих діток та і розплодити.

Звив би низенько, то повидирають,
А звив би високо — деревце зрубають.

Гей, по долинах розлилися ріки,
Гей, а по горах та зацвіли маки.

Гей, ой зацвіли прекраснії маки,
Гей, то не маки, то донські козаци.

То то ж не козаки, то то новобранці,
Зібрались в некрути в неділеньку вранці.

Гей, сидить мати, сидить край віконця,
Гей, виглядає сина-запорожця.

Гей, ведуть вони коні напувати,
Гей, вийшла мати води набирати.

Гей, вийшла мати води набирати,
Гей, та й почала сина пізнавати.

— Гей, сину, сину, а ти ж мій синочку!
Гей, іди, іди, сину, додомочку.

Гей, іди, іди, сину, додомочку,
Гей, змию тобі кудряву головочку.

— Не піду я, мати, до твоєї хати,
Є в мене хата — зелена діброва.

Є в мене хата — зелена діброва,
А змиє мені моя кров червона.

Гей, а розчеше дрібная ліщина,
Гей, а заплаче молода дівчина.

ЗІЙШЛА ЗОРЯ ІЗВЕЧОРА ТА Й ЗАГОРИЛАСЯ

Зі-йшла зо-ря із ве-чо-ра та й за-зо-рі-ла-ся.
Ой ку-ди ж ти, мій ми-лень-кий, со-би-ра-єш-ся?

Зійшла зоря ізвечора та й загорілася.

— Ой куди ж ти, мій миленький, собираєшся?

— Ой їду я, виїжджаю у чужую сторону.

— Переночуй, мій миленький, хоч цю ніченьку одну.

— Ой рад би я, моя мила, ще й другу ночувать,
Та боюся, моя мила, щоб походу не втерять.

— Ти не знаєш, мій миленький, як я рано устаю,
Перші півні заспівають, то я тебе розбудю.

Піють півні, піють другі, вже й курочка сокоче,
Будю, будю миленького, він вставати не хоче.

Як схватився мій миленький та спросоння на коня:
— Прощай, мила, будь здорова, до свідання навсігда!

Слухайте, хлопці-молодці, щось у хмароньці гуде,
Ой щось же нам, хлопці-молодці, за пригодонька буде.

ВИЛІТАЛИ ОРЛИ З-ЗА КРУТОЇ ГОРИ

Музична партитура для пісні «Вилітали орли з-за крутої гори». Партитура складається з двох систем. Перша система починається з темпу 144. Під нотами першої системи наведено перші чотири рядки віршів. Друга система містить наступні чотири рядки віршів.

Ви - лі - та - ли ор - ли з-за кру - то - ї го - ри.
За - пла - ка - ли мо - ло - ді - ї хлоп - ці си - дю - чи в не - во - лі.

Вилітали орли з-за крутої гори.
Заплакали молодії хлопці, сидючи в неволі.

Вони заплакали ще й заголосили:
— А в кого ж ми, пани-браття, це заслужили?

Чи в господа бога, чи в свої громади,
Що нас таких молоденьких в некрути забрали?

В некрути забрали ще й попарували,
На руки й на ноги кайдани наклали.

Кайдани наклали, на соцького скричали:
— Давай, соцький, тройку коней, коней.

Давай, соцький, тройку коней, коней вороних
Та повезем до прийому хлопців молодих.

Привезли під брамку, відчинили брамку.
— Ой ви, хлопці молодії, становіться в валку.

Ой ви, хлопці молодії, становіться в валку,
На поле плечима, до солдата очима.

Ой ви солдати, ви — дядюшки наші!
Не бийте нас, не лайте нас, бо ми діти ваші.

Не бийте нас, не лайте нас, тільки научайте,
Бо нашіі руки цього не робили.

Бо нашіі руки цього не робили,
Лиш сіяли та орали, ціпом молотили.

Бо ми не вчилися ружа вичищати,
Лиш сіяти та орати, землю обробляти.

ОЙ ПОЛИНУ, ПОЛИНУ, ПОЛИНОВА ТРАВА

Ой по - ли - ну, по - ли - ну, по - ли - но - ва тра - ва!

Чо - го те - бе, по - ли - ну, в чи - стім по - лі не - ма?

Ой полину, полину, полинова трава!
Чого тебе, полину, в чистім полі нема? (2)

— Як же мені, полинові, та у чистім полі бути?
Ой сходяться, з'їджаються молодії некрути. (2)

Приїжджає государ: — Чи хороше вам, ребята,
Чи хороше вам, ребята, на сраженнячку стоять? (2)

— Хороше, государю, по копиці у трупі,
По копиці у трупі, по колінця у крові. (2)

— Не жалійте на мене, буду карту писати,
Буду карту писати, щоб некрутів набрати. (2)

СОКІЛ З ОРЛОМ, СОКІЛ З ОРЛОМ КУПАЄТЬСЯ

Сокіл з орлом (2) купається,
А брат брата питається:

— Чи був, брате, (2) на Дунаю,
Чи бачив ти батарею?

— Ой був же я (2) на Дунаю,
Ой бачив я батарею.

Їдуть ляшки (2) на три шляшки,
А гусари на чотири,

Ківерами (2) степи вкрили,
Шабельками світ затьмили.

Попереду (2) кінь турецький,
На конику син царевський.

В правій руці (2) шаблю держить,
А у лівій свіча горить.

Горить свіча (2) восковая,
Тече річка кривавая.

Над річкою (2) ворон криче,
А за сином мати плаче.

— Не плач, мати, (2) не журися,
Бо вже твій син оженився.

Оженила (2) бистра пуля,
А звінчала гостра шабля,

А заграли (2) музиченьки —
Голоснії дзвониченьки.

Удалили (2) в барабани —
Уже сина поховали.

Узяв собі (2) за жіночку
В чистім полі могилочку.

Туди вітер (2) не завіє,
Ясне сонце не загіє,

Дробен дощик (2) та не зайде,
Мати сина та не знайде.

ЧЕРЕЗ САД-ВИНОГРАД

♩ = 126

Через сад- ви- но- град- сте- жеч- ка ле- жа- ла,
ту- ди на- ша су- да- ри- ня не- крут ви- ря- джа- ла.

Через сад-виноград
 Стежечка лежала,
 Туди наша судариня
 Некрут виряджала. } 2

Зрисувала, змалювала
 Вдовиного сина.
 А вдовиний син хороший
 На воронім коні. } 2

На воронім коні,
 В зеленому жупані.
 Та поїдем до дівчини,
 До своєї пані. } 2

Як приїхав під ворота
 До нової хати,
 Чи не вийде дівчинонька
 Воріт відчиняти. } 2

Не виходить дівчинонька,
 Вийшла її мати:
 — Здрастуй, здрастуй, любий зятю,
 Ще й прося до хати. } 2

— Не теперки, моя мати,
 В гості зазивати,
 Бо я їду на Україну
 З турком воювати. } 2

Своїм тілом білесеньким
 Орлів годувати,
 Свою кров'ю червоною
 Моря доповняти. } 2

Своїм чубом кучерявим
 Шляхи замігати,
 Свою костью кріпосною
 Мости викладати. } 2

ЗА ГОРОЮ СНІЖОК ЛЕТИТЬ

138

За го - ро - ю сні - жок ле - тить, а в до - ли - ні
ко - зак ле - жить, а в до - ли - ні ко - зак ле - жить.

За горою сніжок летить,
А в долині козак лежить. (2)

⋮
Накрив очі китайкою,
Заслугою советською. (2)

Його тіло струпошило,
Аж від сонця почорніло. (2)

Над ним коник зажурився,
Копитами в землю вбився. (2)

У головах ворон криче,
А у ногах коник скаче. (2)

— Не скач, коню, надо мною,
Не бий землі під собою. (2)

Не стій, коню, надо мною,
Сам ти знаєш щирість мою. (2)

⋮
Ой їдь, коню, дорогою
Степовою широкою. (2)

Іди, коню, додомочку
Темним лісом, стежечкою. (2)

Щоб бандити не спіймали,
З тебе сідла не здійняли. (2)

Сіделечка золотого
З тебе коня вороного. (2)

Бо сидельце не простее —
Все срібнее, золотее. (2)

Як прибіжиш під ворота,
Стукни-грюкни біля плота. (2)

Вийде батько — розсідлає,
Вийде мати — розпитає. (2)

— Ой конику вороненький,
А де ж мій син молоденький? (2)

— Не плач, мати, не журися,
Бо вже твій син оженився. (2)

Та взяв собі паняночку —
В чистім полі земляночку. (2)

Возьми, мати, піску жменю
Та посієш на каменю. (2)

Ой коли той пісок зійде,
Тоді твій син з війська прийде. (2)

Нема сходу, нема сходу,
Нема сина із походу. (2)

БУРЛАЦЬКІ, НАЙМИТСЬКІ,
ЗАРОБИТЧАНСЬКІ (СТРОКАРСЬКІ)
ПІСНІ

ОЙ НІКОМУ ТАК НЕ ГОРЕ

Ой ні_ко_ му так не го_ ре, як бур_ла_ці
мо_ло_до_ му, гей, гей, як бур_ла_ці мо_ло_до_ му.

Ой нікому так не горе,
Як бурлаці молодому,
Гей, гей, як бурлаці молодому.

— Де ти, бурлак, забарився?
Вечеряти опізнився,
Гей, гей, вечеряти опізнився.

Лягай, бурлак, лягай спати,
Бо нема що вечеряти,
Гей, гей, бо нема що вечеряти.

До порога головами,
Вставай рано за волами,
Гей, гей, вставай рано за волами.

Ні вмивався, ні втирався,
За волами поспішався,
Гей, гей, за волами поспішався.

Пішов яром за товаром,
А лугами за волами,
Гей, гей, а лугами за волами.

А лугами за волами,
Манівцями за вівцями,
Гей, гей, манівцями за вівцями.

ОЙ НЕ ГОРЕ ТАК НІКОМУ

Ой не горе так нікому,
Як бурлаці молодому. (2)

А він робить, роботає,
Аж піт очі заливає. (2)

А хазяїн нарікає,
А хазяйка в маму лає. (2)

— Лягай, бурлак, і так спати,
Бо нема що вечеряти. (2)

До порога головами,
Вставай рано за волами. (2)

Ой ліг бурлак, вже й проснувся,
А за воли не забувся. (2)

Свитки не брав й не взувався,
За волами поспішався. (2)

Сніжок іде, пролітає,
Бурлак ніжки підгинає. (2)

Бурлак ніжки підгинає,
Отця й неньку спомінає. (2)

ОЙ ЩО Ж БО ТО ТА Й ЗА ВОРОН

The image shows two staves of musical notation in 4/4 time. The tempo is marked as 120. The melody is written on a treble clef staff. The lyrics are written below the notes. The first line of lyrics is: "Ой що ж бо то та й за во-рон, що по мо-рю кря- ка-є?". The second line of lyrics is: "Ой що ж бо то за бур-ла-ка, що всіх бур-лак зби-ра-є?". There are some decorative lines above the notes in the first staff, possibly indicating phrasing or breath marks.

Ой що ж бо то та й за ворон,
Що по морю крякає?
Ой що ж бо то за бурлака, }
Що всіх бурлак збирає? } 2

Збирайтеся, хлопці-молодці,
Та все нарід молодий,
Та поїдем, хлопці-молодці, } 2
У той лісок Лебедин.

Ой що ж бо то, хлопці-молодці,
Щось у хмароньці гуде,
Ой щось бо нам, хлопці-молодці, } 2
За пригодонька буде.

Рости, рости, клен-дерево,
Рости вгору високо.
Поховали свого отамана } 2
В сиру землю глибоко.

Рости, рости, клен-дерево,
Рости вгору ще й вище.
Поховали свого отамана } 2
В сиру землю ще й глибше.

А в тім лісі Лебедині
Сірі вовки кубла в'ють.
Ой, вони мені, парню молодому, } 2
Та й проходу не дають.

СЛУЖИТЬ НАЙМИТ, СЛУЖИТЬ НАЙМИТ

Служить наймит, служить наймит
В хазяїна довго.
Оре наймит, оре наймит,
На воли гукає.

Оре наймит, оре наймит,
На воли гукає.
Хазяюшка з усіх мисок
Та в одну зливає.

— Оце тобі, наймиточку,
Вечеря з обідом,
А як же ти недоїсиш,
То докладеш хлібом.

Ой сунувся бідний наймит
На піч до лохані,
Ой говорять вражі діти:
— Ми скажемо мамі.

Не поспіла хазяюшка
 На поріг ступити,
 Ой зачали вражі діти
 Теє говорити.

Як узяла хазяюшка
 Добру хворостину,
 Обмастила наймитові
 Хорошенько спину.

Ой утікав бідний наймит
 На затильні двері.
 — Вернись, вернись, наймиточку,
 Вернись без вечері.

І ТИ НАЙМИТ, І Я НАЙМИТ

І ти най-мит, і я най-мит, по-кинь-мо слу-жи-ти,
 Не-ма свя-та, ні не-ді-лі, все ка-жуть ро-би-ти.

І ти наймит, і я наймит,
 Покиньмо служити,
 Нема свята, ні неділі,
 Все кажуть робити. } 2

Наймитові дров врубати,
 Наймитові й внести,
 Тут виходить сам хазяїн:
 — Йди води принести. } 2

Приніс води бідний наймит
 Та й став виливати,
 А виходить син хазяйський:
 — Йди волам давати. } 2

Пішов, пішов бідний наймит
 Та й дав волам їсти.
 Просить: — Дайте, хазяїне,
 Хоч на час присісти. } 2

— Тоді будеш, наймиточку,
 Тоді присідати,
 От як будеш, наймиточку,
 Го́да набувати. } 2
 Пішов, пішов бідний наймит
 У поле орати,
 А хазяїн з хазяйкою } 2
 У коршму гуляти.
 — Свате-брате! Брате-свате!
 Мій наймит — ледащо,
 Треба його, свате-брате, } 2
 В солдати віддати.
 Ой вивели наймиточка
 У густії лози,
 Обілляли хазяїна } 2
 Дрібненькії сльози.
 — Ой вернися, наймиточку,
 Ой вернись, вернися } 2
 Та у мене, хазяїна,
 Хоч на рік наймися.
 — Лучче мені, хазяїне,
 Караул кричати,
 Ніж у тебе, хазяїна, } 2
 В порогах стоять.

ЗАКУВАЛА ЗОЗУЛЕНЬКА

За-ку- ва-ла зо-зу- лень-ка та й ку-є, та й ку-є.
 По-зволь, ма-ти, роз-ка- за-ти, як стро- кар бі- ду-є.

Закувала зозуленька
 Та й кує, та й кує.
 Позволь, мати, розказати, } 2
 Як строкар бідує.
 Засвистала машинонька,
 Треба рано встати.

Вже десята година,
Нема що снідати. } 2

Ой сіли ж ми, поснідали,
Стали відпочити.
Сякий-такий шарлатюга } 2
Гонить нас робити.

Сякий-такий шарлатюга,
Що й чобіт не має,
А бідного строкарика } 2
Нагайкою крає.

Пішли ж бо ми в поле жати,
Стали жати жито.
Не одного строкарика } 2
Находили вбито.

Робить строкар цілий тиждень,
Нема часу сісти,
А як прийде неділочка, } 2
Немає що їсти.

КОТРА ДІВКА ХОЧЕ СЛАВОНЬКИ ЗАЖИТИ

Ко - тра дів - ка хо - че сла - вонь - ки за - жи - ти,
то не - хай же і - де в Хер - сон - ську слу - жи - ти.

Котра дівка хоче славоньки зажити,
То нехай же іде в Херсонську служити.
Ой у тій Херсонській усього доволі —
Вийдеш за ворота, наплачешся вволю.
Вийдеш за ворота — скрізь степ та болото,
Вийдеш за новії — трава зеленіє.
Вийдеш за новії — трава зеленіє,
В мене, молоді, аж серденько мліє.
Ой іде хлопчина з карими очима:
— Не плач, не журися, молода дівчино.
Не плач, не журися, бо то так не можна,
Як призов відбуду, то я тебе возьму.

А ВЖЕ СОНЦЕ НАД ЛИПОЮ

$\text{♩} = 208$

А вже сон_це над ли_по_ю, тря_си, па_не ка_ли_то_ю. Тря_си, не тря_

-си, нам гро_ші да_си. ку_ряться, .вей_ко, жу_ряться, ньє_ко,

А вже сонце над липою,
Тряси, пане, калитою.
Тряси, не тряси,
Нам гроші даси.

А вже сонце на затінку,
Тягне їсти за печінку.
А вже в селі куриться,
За нас мати журиться.

А вже сонце котиться,
Нам додому хочеться.
Ой паночку наш,
Вже додому час!

Вечеряти наварила,
Білу постіль постелила,
Вийшла до воріт:
— Вечеряти йдїть.

Уже час і пора,
Зійшов місяць і зоря.
Час і пора
Нам до двора.

Чужі пани-деркачі
Тримують нас до ночі,
А наш соловейко
Пускає раненько.

А В НАШОГО ПРИКАЖЧИКА

$\text{♩} = 168$

А в на_шо_го при_каж_чи_ка_ря_ба_я ко_ро_ва.

А в на_шо_го при_каж_чи_ка_жін_ка чор_но_бро_ва.

А в нашого приказчика
Рябая корова.
А в нашого приказчика
Жінка чорноброва. } 2

А в нашого приказчика
Та й нова скриня.
А в нашого приказчика
Жінка-господиня. } 2

А в нашого прикажчика
 Рудая телиця.
 А в нашого прикажчика
 Жінка-безспідниця. } 2

А в нашого прикажчика
 Та й нова хата.
 А в нашого прикажчика
 Жінка пелехата. } 2

А в нашого прикажчика
 Нема штанів ні клаптика.
 Були якісь сині,
 Та й ті з'їли свині. } 2

ПО ГОРІ, ГОРІ ЗАЦВІЛА БРАЗАЛІЯ

144

По го - рі, го - рі за - цві - ла бра - зі - лі - я.
 Десь не - ма мо - го вір - но - го ка - ва - лі - ра.

По горі, горі зацвіла бразалія.
 Десь нема мого вірного каваліра.

По горі, горі зацвіли полуниці.
 Помолюся богу та й піду у черниці.

А я в черницях, знаю добре, не буду,
 Кого я люблю, то й повік не забуду.

На горі, горі зацвіла бараболя.
 Ніхто не знає, яка в службі неволя.

Ой пізно лягти, а рано треба встати,
 Все теє буде на білім личку знати.

ВИШНЯ, МАМЦЮ, ВИШНЯ, ЛЮБЦЮ

— Вишня, мамцю, вишня, любцю,
Чи я в тебе лишня?
Що ти мене в строк віддала, } 2
А я непривишна.

— Доню моя, доню пишна,
Ти в мене не лишня,
А я тебе в строк віддала, } 2
Щоб ти привикала.

— Ти думаєш, моя мамцю,
Що мені тут добре,
Прийди, зглянься, подивися, } 2
Яке мені горе.

Ти думаєш, моя мамцю,
Що я тут не плачу,
Як вийду я на вулицю, } 2
То й стежки не бачу.

Ти думаєш, моя мамцю,
Що я тут паную,
Прийди, зглянься, подивися, } 2
Як я тут горюю.

Ти думаєш, моя мамцю,
Що я тут не плачу,
За дрібними слізеньками } 2
І світа не бачу.

Ти думаєш, моя мамцю,
Що я не журюся,
Як вийду я за ворота, } 2
Від вітру валюся.

Десь я в тебе, моя мамцю,
Всі хустки сходила,
Що ти мене в строк віддала, } 2
Щоб я голосила.

Десь я в тебе, моя мамцю,
Спідниці порвала,
Що ти мене в строк віддала,
Щоб я горювала. } 2

Чи чула ти, моя ненько,
Як я в тебе була?
Під середнім віконечком
Як голубка гула. } 2

— Ой якби ж я, моя доню,
Твій голосок чула,
Сіни й хату відчинила б,
Щоб ти улинула. } 2

— Згадай мене, моя ненько,
В суботу раненько.
Всі дівчата помиються,
Плетуться дрібненько. } 2

— А я тебе, моя доню,
Часто спомінаю.
Ой як прийде суботонька,
То не заплітаю. } 2

КОЛО НАШИХ ВОРІТЕЧОК

Коло наших ворітечок
Стоїть хлопців табуночок.

Стоїть хлопців табуночок,
А дівчаток черіньочок.

— Де ти, милий, забарився,
Що додому не прибився?

— Чекай, мила, не ругайся,
Я в найомчики найнявся.

За сто рублів за чотири
Ще й коники воронії.

ОЙ ГУК, МАТИ, ГУК

Ой гук, ма - ти, гук, де мо - лод - ці п'ють. І ве - се -
 - ла - я та до - рі - жень - ка, ку - ди во - ни йдуть.

Ой гук, ма - ти, гук, де мо - лод - ці п'ють. І ве - се -
 - ла - я та до - рі - жень - ка, ку - ди во - ни йдуть.

Ой гук, мати, гук,
 Де молодці п'ють.
 І веселая та доріженька,
 Куди вони йдуть. } 2

Зібрались вони
 Під ряснії дуби,
 Та чекаючи отамана
 На раду к собі. } 2

Отаман іде,
 Як голуб гуде,
 Ой під білу ю та березоньку } 2
 Головку кладе.

— Отамане наш,
 Не дбаєш про нас.
 Та уже ж в нашім та й товаристві } 2
 Та й розгардіяш.

БУВАЙТЕ ЗДОРОВІ, СОСНОВІ ПОРОГИ

Бу - вай - те здо - ро - ві, сос - но - ві по - ро ги.
а де 'по-хо-джа - ли мо - ї бі - лі но - ги, но - ги.

Будьте здорові, соснові пороги,
А де походжали мої білі ноги. (2)

Будьте, будьте, та не забувайте,
Мене молодого щораз споминайте. (2)

Споминайте мене хоч раз на деньочок,
А я вас спом'яну сім раз на часочок. (2)

Спом'яніть ви мене у неділю вранці,
А я вас спом'яну в полатаній дранці. (2)

Спом'яніть ви мене хоч коло обіду,
А я вас спом'яну, як у поход піду. (2)

Спом'яніть ви мене хоть коло вечері,
А я вас спом'яну в Херсонській губерні. (2)

ОЙ ДАЙ, БОЖЕ, ДО ПОКРОВИ ДОЖИТИ

Ой дай, боже, до покрови дожити,
Щоб у свого хазяїна та роцот получитьи.

Полягали хлопці спати, помолившись богу.
— Ой вставайте, миле браття, дав нам бог покрову.

Повставали хлопці рано, сумочки забрали,
Сумочки забрали та й у Польщу подрали.

Пишуть бассарабці та й у Польщу дрібні листи:
— Верніться, наші хлопці, та будете рибку їсти.

— Не вернемось, не вернемось, щоб ви того не діждали!
Ви нас через літо все кандьором годували.

Хвалилися наші хлопці у Херсон ідучи:
 — Будемо топтати з китайки онучі.
 Що будем топтати чоботи-сап'янці,
 А вони доробились — видно п'яти й пальці.
 А прийшов додому: — А відчини, жінко, двері.
 Жінка відчиняє, милого питає:
 — Де був через літо, що не було чутки й звістки,
 А прийшов додому готовий хліб їсти.
 — Не нарікай, мила, так дуже на мене,
 Як я весну почую, та й знов помандрую.
 — Коли буде весна, тоді будеш мандрувати,
 Де був ціле літо, туди іди зимувати.

КОМУ ВОЛЯ, А КОМУ НЕВОЛЯ

Музична партитура для пісні «Кому воля, а кому неволя». Темпозначення: 120. Лірика під мелодією:

Ко - му во - ля, а ко - му не - во - ля,
 гей. ні - хто не зна - є мо - го го - ря.

Кому воля, а кому неволя,
 Гей, ніхто не знає мого горя.

Моє горе, горе не якеє,
 Гей, моє горе великеє.

Білі ручки нічого не роблять,
 А білії ніжки далеко не ходять.

Тільки ходять у сад, у садочок.
 Гей, щипать ягід, ягід-ягідочок.

Вони ягід, ягід не нарвали,
 Тільки соловейка розпитали.

— Соловейку, ой ти малесенький!
 Ой скажи правду, де мій милесенький?

— А твій милий пішов на роботи,
 Пішов на роботи в сахарні заводи.

А твій милий робить, роботає,
Гей, аж піт йому очі заливає.

Десь узялись та лихіі люди,
Гей, поламали усі труби.

Пішла пара, пара по заводу,
Гей, пішла слава по народу.

ОЙ ЗА ГАЙКОМ, КРУТИМ ГАЙКОМ

Ой за гайком, крутим гайком, гайком зелененьким
Там стояли гуртоправці з своїми гуртами. (2)

Ой межі тими гуртами сам отаман ходить,
Свої руки біленькіі у кишнях носить. (2)

— Ой ви, хлопці-гуртоправці, послушайте мене,
Запрягайте сірі воли, поїдем в Москву. (2)

Запрягайте сірі воли, поїдем в Москву,
Поховаєм отця свого у зеленім саду. (2)

Запрягайте сірі воли, женить у Ростов,
Розпродайте сірі воли, розпустю вас додому. (2)

Вилітала зозулечка із моря куючи,
Помер, помер наш хазяїн із сходу ідучи. (2)

Помер, помер наш хазяїн із сходу ідучи,
Осталася хазяечка з дрібними дітками. (2)

— Ой ви, дітки-малолітки, що з вами робити?
Ой прийдеться, доведеться в сирій землі гнити. (2)

ЛИХА ДОЛЯ

ПО ДІБРОВІ ВІТЕР ВІЄ

Музична партитура для голосу. Темпозначення 144. Ритм 2/4. Ключовий знак: один бемоль (F). Текст пісні розташований під нотами.

По дїб-ро-ві ві-тер ві-є, гу-ля-є по по-лю,
край до-ро-ги гне то-по-лю до са-мо-го до-лу

По дїброві вітер віє,
Гуляє по полю,
Край дороги гне тополю
До самого долу.

Стан високий, лист широкий
Марно зеленіє,
Кругом поле, як те море
Широке, синіє.

Чумак іде, подивиться
Та й голову схилить,
Чабан рано з сопілкою
Сяде на могилі.

Подивишся — серце ниє,
Кругом ні билини!
Одна, одна, як билина,
На чужині гине.

НЕ ХИЛИСЯ, СОСНО

$\text{♩} = 144$

Не хи-ли-ся, сос-но, бо й так ме-ні тоск-но,
не хи-ли-ся, віль-хо, бо й так ме-ні гір-ко.

Не хилися, сосно,
Бо й так мені тоскно,
Не хилися, вільхо,
Бо й так мені гірко.

Горе на чужині,
Як на пожарині,
Ніхто не пригорне
При лихій годині.

Не хились, яворе,
Бо й так мені горе,
Горе на чужині,
Як на пожарині.

Не пригорне отець,
Не пригорне й мати,
Тільки та дівчина,
Що думаю взяти.

СТОЇТЬ ЯВІР НАД ВОДОЮ

$\text{♩} = 100$

Сто їть я-вір над во-до-ю, в во-ду по-хи-лив-ся.
На ко-за-ка при-го-донь-ка, ко-зак за-жу-рив-ся.

Стоїть явір над водою,
В воду похилився.
На козака пригодонька,
Козак зажурився. } 2

Не хилися, явороньку,
Ще ти зелененький.
Не журися, козаченьку,
Ще ти молоденький. } 2

Не рад явір хилитися,
Вода корінь миє.
Не рад козак журитися,
Та серденько ниє. } 2

Ой поїхав на чужину
Козак молоденький,
Оріхове сіделечко
І кінь вороненький. } 2

Ой поїхав козаченько
Та там і загинув,
Свою рідну Україну
Навіки покинув. } 2

Казав собі насипати
Високу могилу,
Казав собі насадити
В головах калину. } 2

Будуть пташки прилітати,
Калиноньку їсти,
Будуть мені приносити
Від родини вісти. } 2

СТОЇТЬ ЯВІР НАД ВОДОЮ

The musical score is written on two staves in a 2/4 time signature with a key signature of one flat (B-flat). The tempo is marked as quarter note = 176. The melody is simple and folk-like. The lyrics are written below the notes.

Сто- їть я- вір над во- до-ю, низь-ко по- хи- лив- ся.
Си- дить ко- зак у не- во- лі, тяж-ко за- жу- рив- ся.

Стоїть явір над водою,
Низько похилився.
Сидить козак у неволі,
Тяжко зажурився.

Не хилися, явороньку,
Бо ти зелененький.
Не журися, козаченьку,
Ти ще молоденький.

— Як же мені не хилитись,
Як вода корінь миє.
— Як же мені не журитись,
Як серденько ниє.

Летить ворон з чужих сторон,
Жалібненько криче.
Сидить козак у неволі,
Тяжко-важко плаче.

Сидить козак у неволі,
Сорочку латає,
Через ґрати виглядає,
Десь родину має.

ЇХАВ КОЗАК, ЇХАВ

The musical score is written on two staves in a single system. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one flat (B-flat), and a tempo marking of quarter note = 160. The melody is written in a 2/4 time signature. The second staff continues the melody. The lyrics are written below the notes, with hyphens indicating syllables that span across multiple notes.

Ї. хав ко - зак, ї - хав та й став над во - до - ю,
та й став над во - до - ю. про - кли - на - є до - лю.

Їхав козак, їхав
Та й став над водою,
Та й став над водою,
Проклинає долю.

— Доле моя, доле!
Доле моя злая!
Чом ти не такая,
Як доля чужая?

ЗАПИВ КОЗАК, ЗАПИВ БУРЛАК

Музична партитура з нотами та ліричним текстом. Темпозначення: $\text{quarter note} = 138$.

За_пив ко_зак, за_пип бур_лак. за_пив за_жу_ рив_ся

Ой чо_го ж він за_жу.рив_ся? Без до_лі вро_ див_ся

Запив козак, запив бурлак,
Запив, зажурився.
Ой чого ж він зажурився?
Без долі вродився.

Пішов козак, пішов бурлак
Долечки шукати.
Не найшов він щастя-долі,
Найшов синє море.

Найшов, найшов синє море
Та й став потопати
І червоною хустинкою
На берег махати.

Червоною хустинкою
На берег махати.
Ніхто його не рятує,
Тільки рідна мати.

Пішла його стара мати
Понад берегами,
Іздигала риболовців
З трьома неводами.

— Риболовці, славні хлопці,
Вчиніть мою волю:
Розкиньте ви тонкий невід
По синьому морю.

Риболовці, славні хлопці,
Вчинили її волю,
Розкинули тонкий невід
По синьому морю.

Тягнуть його до берега,
З нього вода лється.
Стоїть мати край берега,
Як горлиця б'ється.

— Ой нате вам, риболовці,
Цього золотого,
Витягнули сина мого,
Бодай неживого.

ПОРОДИЛА МЕНЕ МАТИ

По ро ди ла ме - не ма - ти в зе - ле - ній ді - бро - ві,
ла ла ме - ні стан ко - заць - кий та ще й чор - ні бро - ви

Породила мене мати
В зеленій діброві,
Дала мені стан козацький
Та ще й чорні брови.

Було мені, моя мати,
Сих брів не давати,
Було мені, моя мати,
Щастя-долю дати.

Породила мене мати
На святу неділю,
Дала мені лиху долю,
Нічого не вдію.

Повезу я лиху долю
В місто продавати.
Кажуть люди: «Лиха доля».
Не хтять купувати.

Ой купуйте, люди добрі,
Моя доля добра.
Як уп'ється, з кожним б'ється,
Не ночує дома.

ПОСЛАЛА МЕНЕ МАТИ

Послала мене мати (2)

Цвіт-каліну ламати.

А я її не зламала, (2)

Бо верха не достала.

Хтось у лісі гукає, (2)

Дівка долі шукає.

Обізвалася доля (2)

Коло синього моря:

— Ти свою, дівча, долю (2)

В п'ятницю проспівала,

В п'ятницю проспівала, (2)

В суботу проснідала,

В неділю рано встала, (2)

Отця й неньку зругала.

— Я їх не зругала, (2)

Думкою подумала.

Думкою подумала, (2)

Щастя й долю втеряла.

ОЙ У СТЕПУ СІНО

Ой у степу сіно,
Два голуби сіло.
Ой десь моє кохання
Полуднати сіло.

Нехай полуднає,
Господь помагає
В щасливу годиноньку,
Куди він думає.

— Ой дівчино, дівчинонько!
Дівчино-небого!
Як ти живеш на чужині,
Що ворогів много?

Людям сонце сходить,
А мені все мряка,
Серце моє кам'яне,
Доля моя така.

— Ой які ви, люди,
Що ви питаєте,
Туга, печаль на серденьку,
А ви й не знаєте.

Людям садки цвітуть,
Мені суха слива.
Чи є в світі така друга,
Як я, нещаслива?

У СУСІДА ХАТА БІЛА

The musical score is written on two staves. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a tempo marking of quarter note = 208. The melody consists of eighth and sixteenth notes. The second staff continues the melody with similar rhythmic patterns. The lyrics are written below the notes, with hyphens indicating syllable placement.

у су-сі-да ха-та бі-ла, у су-сі-да жін-ка ми-ла,
а у ме-не ні ха-тин-ки, не-ма щас-тя, не-ма жін-ки.

У сусіда хата біла,
У сусіда жінка мила,
А у мене ні хатинки,
Нема щастя, нема жінки. } 2

За сусідом молодиці,
За сусідом і вдовиці,
І дівчата поглядають,
Всі сусіда полюбляють. } 2

Сусід ранше мене сіє,
У сусіда зеленіє,
А у мене ні орано,
І нічого не сіяно. } 2

Всі сусіда вихваляють,
Всі сусіда поважають,
А я марно літа трачу,
Один в світі марно плачу. } 2

Одна була полюбила
 І рученьку заручила,
 І та потім так казала:
 — Що я тебе не кохала. } 2

Чи без щастя уродився,
 Чи без щастя охрестився,
 Чи такіі куми брали,
 Щастя-долі не вгадали? } 2

Чи то, небо, твоя воля,
 Чи нещасна моя доля,
 Що живу я, як в пустині,
 Літа трачу без дружини? } 2

Нема щастя, нема долі,
 Треба жити, як в неволі.
 Хіба піду утоплюся
 Або в камінь розіб'юся. } 2

ЖУРБА МЕНЕ СУШИТЬ

Musical notation for the song 'Журба мене сушить'. It consists of two staves of music in 3/8 time. The tempo is marked as quarter note = 152. The lyrics are written below the notes.

Жур-ба ме-не су-шить, жур-ба ме-не в'я-лить,
 та-ли-бонь, ме-не жур-ба з бі-лих ні-жок зва-лить.

Журба мене сушить,
 Журба мене в'ялить,
 Та, либонь, мене журба
 З білих ніжок звалить.

Ой вип'ю я чарку,
 Ой вип'ю я другу,
 Може, я забуду
 За журбоньку свою.

А я тій журбі
 Та не подаюся,
 Піду до коршомки
 Горілки нап'юся.

Ой вип'ю я чарку.
 Ой вип'ю я п'яту,
 Може, я забуду
 За журбу прокляту.

Ой вип'ю я чарку,
Ой вип'ю я сьому,
Може, я забуду
За журбоньку свою.

Пішов я до коршми
Та й сів я на лавку,
Крикнув на шинкарку:
— Дай горілки чарку.

Ой випив я чарку,
Ой випив я другу,
Таки не забувся
За журбоньку свою.

Ой випив я чарку,
Ой випив я п'яту,
Таки ж не забувся
За журбу прокляту.

Ой випив я чарку,
Ой випив я сьому,
Таки ж не забувся
За журбоньку свою.

На людському полі
Стебло стебла тиче,
А на мому полі
Стебло стебла кличе.

На людському полі
Копа копу ткає,
А на мому полі
Сніп снопа скликає.

На людському полі
Жито та пшениця,
А на мому полі
Кукіль та мітлиця.

На людському полі
Копа копу тиче,
А на мому полі
Копа копу кличе.

На людському полі
Копа коло копи,
А на мому полі
Лиш чотири снопи.

Ой мав же я воли,
Мав же я й корови,
Та все то минуло
Через чорні брови.

Ой мав же я воли,
Мав же я й телиці,
Та все ж то минуло
Через молодіці.

Ой мав же я сіно,
Поле, сіножаття,
Та все ж то минуло
Через моє браття.

Журба мене сушить,
Журба мене в'ялить,
Та, либонь, мене журба
З білих ніжок звалить.

А ЩЕ СОНЦЕ НЕ ЗАХОДИЛО

А ще сонце не заходило,
Як до мене щось приходило.

Приходила моя матінка,
Приходила моя рідная.

Приходила моя рідная,
Порадниця моя вірна.

Дай же, боже, тую п'ятінку,
Випровадю свою матінку

За три ріки за глибокії,
За три мости за високії.

Сама стану під ялиною
З маленькою із дитиною.

— Вернись, вернись, моя матінко!
Вернись, вернись, моя рідная!

Вернись, вернись, моя рідная!
Пораднице моя вірна!

— Не вернуся, моя донечко,
Бо в тебе є лиха долечка.

Ні взутися, ні вдягнутися,
Ні до кого пригорнутися.

— А я взута і я вдягнена
Тим, що збита та ізлаяна.

КУДИ ІДЕШ, МОЯ НЕНЕ

Музична партитура для пісні «Куди ідеш, моя нене». Партитура складається з двох рядків нот. Перший рядок містить ноту з номером 138 та перші чотири такти. Другий рядок містить наступні чотири такти. Під нотами вказано відповідні слова пісні.

Ку - ди і - деш, мо - я не - не? Ку - ди і - деш. мо - я не - не?

І - ду, до - ню, аж до те - бе, і - ду, до - ню, аж до те - бе.

— Куди ідеш, моя нене? *

— Іду, доню, аж до тебе.

— Не йди, нене, аж до мене,
Лиха доля є у мене.

— Буду, доню, догоджати,
Дрібних діток доглядати.

— А ти, нене, не догодиш,
Лиху долю лиш роздрочиш.

* Кожний рядок повторюється.

ОЙ З-ЗА ГОРИ КАМ'ЯНОЇ ГОЛУБИ ЛІТАЮТЬ

Поволі

Ой з-за го-ри ка-м'я-но-ї го-лу-би лі-та-ють,
не за-зна-ла роз-ко-шонь-ки, вже лі-та ми-на-ють.

Помірно

Ой з-за го-ри ка-м'я-но-ї го-лу-би лі-та-ють,
по-ло-ви-на літ про-хо-дять, а щас-тя не ма-ю.

Повільно

Ой з-за го-ри ка-м'я-но-ї го-лу-би лі-та-ють,
не за-знав я роз-ко-шонь-ки, вже лі-та ми-на-ють.

Ой з-за гори кам'яної голуби літають,
Не зазнала розкошоньки, вже літа минають. (2)

Не зазнала розкошоньки, вже літа минають,
Половина літ проходить, я щастя не маю. (2)

Не зазнала в батька добра, замужем не буду,
По чому ж я літа свої споминати буду? (2)

Чи по тому споминати, що з'їла та спила,
Чи по тому споминати, що гірко робила? (2)

Ні я з'їла, ні я спила й гарно не сходила,
Лиш по тому споминати, що гірко робила. (2)

Ні я з'їла, ні я спила, гарно не сходила,
Тільки мої розкошоньки, що вірно любила. (2)

Літа мої молодії, де ж ви ся поділи,
Ой чи ви крильця мали, у гай полетіли? (2)

Верніться, літа мої, буду шанувати,
Буду літа шанувати, в папір завивати. (2)

Літа мої, літа мої, літа молоденькі,
Як ви такі нещасливі, будьте ж коротенькі! (2)

Ой ви, слуги молодії, беріть коні воронії,
Доганяйте, повертайте літа молодії. (2)

Ой догнали літа мої на кленовім мості,
Ой верніться, літа мої, хоч до мене в гості. (2)

— Не вернемось, не вернемось, бо нема до кого,
Ой було ж нас шанувати, як здоров'я свого. (2)

Було пізно не лягати, рано не вставати,
Було літа молодії в папір завивати. (2)

— Літа мої, літа мої, літа молодії!
Ой верніться ви до мене, бо ви дорогії. (2)

ЛЕТІЛА ЗОЗУЛЬКА ПОПІД ГАЙ КУЮЧИ

Помірно

Ле - ті - ла зо - зуль - ка по - під гай ку - ю - чи.
Пла - ка - ла мо - ло - да за ста - ро - го йду - чи.

Летіла зозулька по під гай куючи.
Плакала молода за старого йдучи.

— Умри, старий, умри, за молодого піду,
За молодого піду, щастя й долю знайду.

Умер старий, умер, за молодого пішла,
Щастя потеряла, лиху долю знайшла.

У полі могила з вітром говорила,
Молода старого із гробу будила:

— Устань, старий, устань, ти мій милий пане!
Устань, подивися та на мої рани.

Устань, старий, устань, хрещастий барвінку,
А ти оступися, ти ж мій недовірку.

Устань, старий, устань, ти повная роже,
А ти оступися, претяжкий вороже.

— А ти ж все казала, що дід з бородою,
А тепер у гробі не даєш спокою.

— Варила я рибку, та не шумувала,
А мала ж я щастя, та не шанувала.

Як буду варити, буду шумувати,
Устань, старий, з гробу, буду шанувати.

Устань, старий, устань дітей годувати,
Дітей годувати, довги позбувати.

— А я ж тобі лишив аж два лани жита,
Аж два лани жита, а третій пшениці.

А два лани жита — дітей годувати,
А третій пшениці — довги позбувати.

Ой два лани жита, а третій пшениці,
А ви позбирались обоє п'яниці.

ІШЛА БІДА НЕВЕЛИЧКА

$\text{♩} = 152$

Ішла Біда невеличка, надибала чоловічка. Де ти, Бідо,
 родилася, що ти мене вчепилася? Ей, біда, біда, біда,
 біда, біда, біда-да. Ей, біда, біда, біда, біда, біда, біда-да.

Ішла Біда невеличка,
 Надибала чоловічка.
 — Де ти, Бідо, родилася,
 Що ти мене вчепилася?

П р и с п і в:

Ей, біда, біда, біда, біда, біда, біда-да, } 2
 Ей, біда, біда, біда, біда, біда, біда-да. }

— Я в Хмельнику родилася,
 А в Дашевім хрестилася,
 А в Кальнику ізросла,
 В Яльник заміж пішла.

П р и с п і в.

Пішла Біда до Саврані,
 Дали їй штани драні,
 Пішла Біда у Бендери,
 А в Бендерах і ті здерли.

П р и с п і в.

Пішла Біда у Гайсин
 Та вбралася в атласин,
 В Гайсині люди знакомі
 І на атласи лакомі.

П р и с п і в.

Пішла Біда до попа,
 Били Біду, як снопа,
 Пішла Біда до дяка,
 І там дали бияка.

П р и с п і в.

Пішла Біда до Дениса,
Від Дениса вийшла лиса,
Пішла Біда до Дем'яна,
Від Дем'яна вийшла п'яна.

П р и с п і в.

Пішла Біда до Клебані,
Стала за клюшницю в пані,
І снідала, й обідала,
І Браславля відвідала.

П р и с п і в.

Пішла Біда до шевця,
Дали їй ремінця,
Сіла Біда на стільці,
Морщить собі постільці.

П р и с п і в.

Сама з себе дивується,
Що в хороше обується,
Пішла Біда в будяки,
Погубила ходаки.

П р и с п і в.

Сіла Біда під мостом,
Їдуть люди з хворостом,
Біда воли напужала,
Воли воза поламали.

П р и с п і в.

Як ся Біда розіграла,
Всі колеса поламала,
Люди Біду витягали,
Біді ребра поламали.

П р и с п і в.

Десь узялися цигани,
Свою Біду упізнали.
Били її різками:
— Топчи, Бідо, ніжками.

П р и с п і в.

Били її файдами:
— Іди, Бідо, із нами.
Били її занозами:
— Іди, Бідо, за возами.

П р и с п і в.

ГЕЙ, ЧОГО, ХЛОПЦІ, СЛАВНІ МОЛОДЦІ

The musical score is written on three staves in a 4/4 time signature with a key signature of one flat (B-flat). The tempo is marked as 152. The lyrics are written below the notes.

Гей, чо_го, хлоп_ці, слав_ні мо_лод_ці, чо_го смут_ні, не_ве_ -
 -се_ лі? Гей! Хі_ба в шин_кар_ки ма_ло го_ріл_ки,
 ма_ло і ме_ду і пи_ва? пи_ва?

Гей, чого, хлопці, славні молодці,
 Чого смутні, невеселі? Гей!
 Хіба в шинкарки мало горілки,
 Мало і меду і пива? } 2

Повні чарки всім наливайте,
 Щоб через вінця лилося, гей!
 Щоб наша доля нас не цуралась,
 Щоб краще в світі жилося. } 2

Вдарим об землю лихом-журбою
 Та й будем п'ять, веселиться. Гей!
 Пиймо за долю, пиймо за щастя,
 Пиймо за все, що рідніше. } 2

Пиймо ж, хлопці, пиймо, молодці,
 Пиймо ще, поки нам п'ється,
 Поки недоля нас не спіткала,
 Поки ще лихо сміється. } 2

РОДИННІ ВІДНОСИНИ І СОЦІАЛЬНА НЕРІВНІСТЬ

БАГАЧ, МАМЦЮ, БАГАЧ, МАМЦЮ

Musical notation for the song 'Багач, мамцю, багач, мамцю'. It consists of two staves of music in 3/8 time. The melody is simple and repetitive. The lyrics are written below the notes.

Ба-гач, мам-цю, ба-гач, мам-цю, ба-гач, мам-цю, ко-сить,
я, мо-ло-да, не-су во-ду, а він і не про-сить.

Багач, мамцю, багач, мамцю,
Багач, мамцю, косить,
Я, молода, несу воду,
А він і не просить.

Багач, мамцю, не дивиться,
А вбогий не сміє,
Нехай моя головонька
Барвінком зацвіє.

ЗАКУВАЛА ЗОЗУЛЕНЬКА

Musical notation for the song 'Закувала зозуленька'. It consists of two staves of music in 3/4 time. The melody is simple and repetitive. The lyrics are written below the notes.

За-ку-ва-ла зо-зу-лень-ка на сто-зі, на ро-зі.
За-пла-ка-ла дів-чи-нонь-ка в бать-ка на по-ро-зі.

Закувала зозуленька
На стозі, на розі.
Заплакала дівчинонька
В батька на порозі.

Не куй, не куй, зозуленько,
На стозі, на розі.
Не плач, не плач, дівчинонько,
В батька на порозі.

Іду яром до криниці,
Коромисло гнеться.
Чом до мене, моя мати,
Ніхто не пришлеться?

— Багач, дочка, не пришлеться,
А бідний не сміє.
Нехай твоя руса коса
Зіллям зеленіє.

ГОРІШИНА, ЧЕРЕМШИНА

Горішина, черемшина
На яр подалася.
Молодая дівчинонька
В козака вдалася.

Які очі, такі брови,
Така головочка.
Ой як вийдуть на вулицю —
Люба розмовочка.

Пішла наша розмовочка
Тихо за водою.
Ти великий, а я мала —
Не зійду з тобою.

Ти великий, а я мала,
Та не зрівняємся.
Ти багатий, а я вбога,
То не звінчаємся.

ЗАЇЗДИВ КОНИКА, ЗАЇЗДИВ ДРУГОГО

$\text{♩} = 160$

За - їз - див ко - ни - ка, за - їз - див дру - го - го.

Ска - жи, сер - це, прав - ду, чи бу - де що з то - го?

— Заїздив коника, заїздив другого.
Скажи, серце, правду, чи буде що з того?

Чи буде що з того, ой чи ні?
Скажи, серце, правду ти мені.

— Молода дівчино, не бійся ти того,
Не скажу за посаг тобі я нічого.

— Не скажеш ти, то скаже мати:
— Було б тобі без посагу не брати.

Не скаже мати, то скаже сестра:
— Якого ти добра від батька нанесла?

ЩО ТИ РОБИШ! БІЙСЯ БОГА

$\text{♩} = 168$

Що ти робиш! Бій - ся бо - га, я дівчи - на бід - на, вбо - га,

не же - ни - ся ти зо мною, не по - правиш сво - ю до - лю, сво - ю до - лю.

— Що ти робиш! Бійся бога,
Я дівчина бідна, вбога,
Не женися ти зо мною,
Не поправиш свою долю. }²

Потім будеш нарікати,
Свою долю проклинати,
Що з вбогою оженився } 2
Та й навік запропастився.

— Хіба будем пропадати,
Свою долю проклинати,
Що з вбогою оженився, } 2
На цілий вік зажурився.

ЛУГОМ ІДУ, КОНЯ ВЕДУ

Музична партитура для пісні «Лугом іду, коня веду». Темп позначено як $\text{♩} = 160$. Музика складається з двох рядків нот. Під нотою першого рядка вказано темп $\text{♩} = 160$. Під нотою другого рядка вказано номери тактів: 1 і 2.

Лу-гом і - ду, ко-ня ве - ду, роз-ви-вай- ся, лу - же.

Сва-тай ме - не, ко-за-чень- ку, люб-лю те - бе ду-же, ду - же.

Лугом іду, коня веду,
Розвивайся, луже.
— Сватай мене, козаченьку, } 2
Люблю тебе дуже.

Ой хоч сватай, хоч не сватай,
Хоч так присилайся,
Щоб та слава не пропала, } 2
Що ти залицявся.

— Ой коли б ти, дівчинонько,
Трохи багатенька,
Взяв би тебе за рученьку, } 2
Повів до батенька.

— Ой коли б я, козаченьку,
Була багатенька,
Наплювала б я на тебе } 2
И на твого батенька.

Ой коли б я, козаченьку,
 Та й забагатіла,
 То я б тебе, ледачого, } 2
 Й за харч не схотіла.

Ой якби я, козаченьку,
 Шість воликів мала,
 Я б такими сватачами } 2
 Хату підмітала.

ОЙ ЗВІДТИ ГОРА, А ЗВІДТИ ДРУГАЯ

Ой звід-ти го-ра, а звід-ти дру-га-я. Ме-жи
 ти-ми дво-ма го-ронь-ка-ми та й зі-йшла зо-ря.

Ой звідти гора, а звідти друга.
 Межи тими двома гороньками
 Та й зійшла зоря.

Ой то не зоря, дівчина моя,
 Чорнявая, личко білявее,
 По воду ішла.

Набрала води та й стала іти,
 Їхав козак з-за гори крутої:
 — Дівчино, зажди!

Дівчино, зажди, дай коню води
 З глибокої та і криниченьки,
 З нового відра.

— Не великий пан — напоїш і сам.
 Зимна роса, а дівчина боса,
 В ніжки холодно.

Кінь води не п'є, копитами б'є,
 Стережися, молода дівчино,
 Бо він тебе вб'є.

— Дівчино моя, вилазь на коня
Та поїдем у чистеє поле
До мого двора.

— А твого двора та й зроду нема,
Єсть у лузі три кущі калини,
Та й то не твоя.

— Дівчино моя, хіба там була,
Що ти мені, парню молодому,
Страму завдала.

— Я там не була, но сестра моя,
Вона мені всю правду сказала
Так, як я сама.

— А щоб же вона та літ не дійшла!
Вона ж мені, парню молодому,
Страму завдала.

— Калино моя, чом ти не цвіла?

— Зима люта, а весна холодна
Приморозила.

— Дівчино моя, чом заміж не йшла?

— Бідна була, по наймах ходила,
Пари не знайшла.

Козаченьку мій, чом не женився?

Як поїхав у чистеє поле

Та й забарився.

ЧИ Я ТОБІ НЕ КАЗАЛА

Чи я тобі не казала, дурний Герасиме,
Не женися на багатій, бо багата кине?

Багатая, горбатая, гордая та пишна,
А бідная, убогая — гарна, як та вишня.

Через сад-виноград по воду ходила,
Нема того і не буде, кого я любила.

Заскрипіли ворітечка, нікому підперти,
А я його не забуду до самої смерті.

ПОСІЮ Я КОНОПЕЛЬКИ

The image shows a musical score for the song 'Посію я конопельки'. It consists of two staves. The top staff is a vocal line in G major, 2/4 time, starting with a tempo marking of 160. The bottom staff is a piano accompaniment in G major, 2/4 time. The lyrics are written below the notes.

Музична партитура з нотами та ліричним супроводом. Темпозначення: 160. Ключ: G (одна бемоль). Метр: 2/4.

По-сі-ю я ко-но-пель-ки зе-ле-нень-кі та дріб-нень-кі.
Чи всім лю-дям та-ка бі-да, чи лиш ме-ні, мо-ло-день-кій?

Посію я конопельки
Зелененькі та дрібненькі.
Чи всім людям така біда,
Чи лиш мені, молоденькій?

Як всім людям така біда —
Перестану журитися,
Як лиш мені, молоденькій,—
Піду в море топитися.

— Не топися, дівчинонько,
Марне душу свою згубиш,
Скажи, скажи щирю правду,
Кого ж бо ти вірно любиш?

— Нікуди я не ходила,
Нікого я не любила.
Якби була хоть два роки
Дівчиною походила.

Мене мати годувала,
Поповичу готувала.
Поповичу готувала,
А за наймита віддала.

А в наймита чорна шия,
Треба її шарувати.
Бідна ж моя головонько,
А де ж того піску взяти?

НА ПОГИБЕЛЬ БУДЕ ТОМУ

176

На по - ги - бель бу - де то - му, хто ба - га - ту бе - ре з до - му,
хто в жін - ці за - ріб - ку шу - ка - є, за ка - лит - ку сер - це да - є.

На погибель буде тому,
Хто багату бере з дому,
Хто в жінці зарібку шукає, } 2
За калитку серце дає.

Ой на лихо буде тому,
Хто багату бере з дому,
Бере воли ще й корови, } 2
Стадо коней із обори.

І бере сто пнів пасіки,
І бере біду навіки,
Сто червоних бере в руку, } 2
Носить вік собі він муку.

В понеділок по весілі
Теща зятя вже й насіла:
— Ой знай, дурню, як годити, } 2
Як багачку погодити.

Щоб раненько не вставала,
Кужелини щоб не пряла,
А щоб пила та гуляла, } 2
Хорошенько убиралась.

Щодня в коршмі п'є-гуляє,
За роботоньку не дбає,
Щодня в коршмі п'яна ходить, } 2
За собою хлопців водить.

А як прийде додомоньки,
Проганяє челядоньки:
— Ідіть, ідіть проч із хати, } 2
Бо багачка ляже спати.

Сам хазяїн вдягається,
З наймитами вбирається:
— Ідїть, хлопці, йдїть гуляйте,
На багатство не вповайте. } 2

Ідїть, хлопці, йдїть гуляйте,
На багатство не вповайте,
Бо з багачки ніц не буде,
Ні з ким вийти межи люди. } 2

Обізвався хлопець бравий,
На багатство не вповавий:
— Бери дівку, бери вбогу,
Господиня, слава богу. } 2

А як підем в поле жати,
Любо-мило розмовляти,
Прийде пора в полі сісти,
Любо-мило хліба з'їсти. } 2

А як прийде додомоньку,
То зготує вечероньку,
Сюди-туди звертілася,
Й вечеронька вродилася. } 2

Всі багаті дивуються,
Як ті бідні віхтуються,
Ходять собі хорошенько,
Жиють собі приятненько. } 2

ОЙ ПОКИ Я ВОЛИ МАВ

Ой поки я воли мав,
То поти я кумував. (2)

По всім селі кумував,
То з кумами пив-гуляв. (2)

Тепер же я приопавав,
Тепер же я не кум став. (2)

Як не стало волів,
То чорт забрав всіх кумів. (2)

— Ходім, жінко, на місто
Та продаймо намисто. (2)

Та продаймо намиста,
Та купимо волівства. (2)

Як купили волівство,
Здибається кумівство. (2)

Кум до кума: «День добрий!»
Кум на кума: «Кум добрий». (2)

Кум ся з кумом вітає
Та й за куму питає. (2)

ПРИСНИВСЬ МЕНІ СОН

The musical score is written on three staves in a treble clef with a key signature of one sharp (F#) and a 4/4 time signature. The tempo is marked as quarter note = 168. The lyrics are written below the notes, with some words connected by dashed lines to indicate phrasing. The lyrics are: При_ снівсь ме_ ні сон та й сон спра_вед_ли_вий із ве_ чо_ра у_ но_чі. Не по прав_ді жи_веш, мо_є при_ я_ тель_ство, тіль_ ки сві_тиш у о_чі.

Приснивсь мені сон та й сон справедливий
Із вечора уночі.
Не по правді живеш, моє приятельство,
Тільки світиш у очі.

Зо мною пили, зо мною гуляли,
Були мені щирими,
Як від мене пішли, мене осудили.
Ще й на мене ворогуєте.

Піду ж бо я містом та ринком,
Широкою вулицею,
Де ж бо я не стану, за мене говорять
Ще й звуть мене п'яницею.

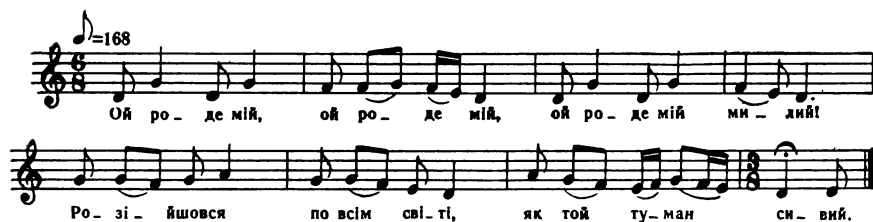
Піду ж бо я містом та ринком,
Щось від мене рід відстав.
Ой ви, люди добрі, не дивуйте,
Чому такий світ настав.

Поки мені фортуна служила,
Поти мені пшениця родила,
Тепер мені кукіль уродився,
То й від мене весь рід відступився.

Ой маю я на бога надію,
Що вторгую три гроші в неділю.
За один гріш ладану купила,
А два гроші із родом пропила.

Твій гріш, а моя копійка,
Напиймося, хоч гірка горілка.
Твій гріш, а мої два гроші,
Напиймося, мій роде хороший.

ОЙ РОДЕ МІЙ, ОЙ РОДЕ МІЙ

Ой роде мій, ой роде мій,
Ой роде мій милий!
Розійшовся по всім світі,
Як той туман сивий.

Пливе човен води повен
Та й розхитується.
Здибається брат з сестрою
Та й розпитується:

Туман сивий, туман сивий,
Сонця не видати.
Там-то тяжко, там-то важко
Родину зібрати.

— Сестро моя, сестро моя,
Сестро дорогая!
Як ти жиєш на чужині,
Що ти убогая?

— Тобі, брате, не питати,
Мені не казати,
Як обіллють дрібні сльози,
То й вийду із хати.

Ой у полі дві тополі,
Хто схоче — зрубає.

Горе мені на чужині,
Хто схоче — зрубає.

Ой у полі криниченька,
Хто схоче — нап'ється,
А із мене на чужині
Хто схоче — сміється.

ПИЙТЕ, ЛЮДИ, ГОРІЛОЧКУ

Пийте, люди, горілочку,
А ви, гуси, воду.
Горе тому на чужині,
Хто не має роду.

Ой є в мене родиночка
Далеко від мене,
Ой чую я через люди —
Цурається мене.

Нехай вона цурається,
Ой як сама знає,
Як прийде лиха година,
То й мене згадає.

— Брати мої, брати мої,
Брати-соловейки!

Чом до мене не ідете
А щонеділеньки?

— Сестро наша, сестро наша,
Сестро дорогая!
Ми до тебе не ідемо,
Що ти убогая.

— Не журіться, брати мої,
Що я убогая,
Хліба й солі загорюю
Та й вас погодую.

Хліба й солі загорюю
Та й вас погодую,
Горілки розгадаю —
З вами погуляю.

ПІД БІЛОЮ БЕРЕЗОЮ

Під білою березою (2)
Там сидів брат із сестрою.

Вона йому хустиночку шиє (2)
Та й дрібними слізьми лиє:

— А чого ж ти, сестро, плачеш, (2)
Десь ти в мене плати хочеш?

— Не хочу я в тебе плати, (2)
Лиш я хочу в тебе правди.

Їдна нас мати родила, (2)
Нерівно нас поділила.

Тобі дала штири воли (2)
Ще й до того дві корови.

Мені дала дві голочки, (2)
Гіркі мої заробітки.

— Приїдь, сестро, коли до мене, (2)
Будеш їсти хліб-сіль в мене.

Приїдь, сестро, до мене в гості, (2)
В мене хата на помості.

Обсаджена квіточками, (2)
Приїдь, сестро, з діточками.

Сестра коней відробила (2)
Та й до брата поїхала.

А вже сестра на риночку, (2)
Брат дивиться в кватирочку.

— Ховай, жінко, хліб з шкуринками, (2)
Їде сестра з діточками.

Прийми, жінко, хліб-сіль з стола, (2)
Бо вже їде сестра моя.

Ховай, жінко, хліб у хижу, (2)
Бо я сестру ненавиджу.

- Вольний вітер повіває, (2)
Сестра цеє зачуває.
- Сестра цеє як зачула, (2)
Назад коні повернула.
- Висилає брат дитятко: (2)
— Вернись, тітко, кличе батько.
- Нащо мені вертатися, (2)
Як од мене ховатися.
- Чекай, брате, не лякайся, (2)
З хлібом-сіллю не ховайся.
- Не прийшла я хліба їсти, (2)
Тільки прийшла відвідати
- Не так тебе, як твоїх діток, (2)
А щоб знали своїх тіток.
- Висилає брат другеє: (2)
— Вернись, серце коханеє.
- Єсть у мене хліб у возі, (2)
Буду їсти при дорозі.
- Єсть у мене хліб з вишеньками, (2)
Буду їсти з діточками.

САТИРА НА БАГАТИІВ, ПОПІВ, УРЯДОВЦІВ

І БАГАТИЙ, І ГЕМБАТИЙ

І багатий, і гембатий,
І багато грошей є,
А в бідного губа пишна — } 2
Лучче серце пристає.

Гопа, гопа!
Люблю хлопа,
А хлоп мене — } 2
Буде з мене.

Прийди, прийди, завтра свято,
Нема мами, тільки тато.
Тато в хаті не ночує, } 2
Мама стара ще й не чує.

БУЛА В БАГАЧА

$\text{♩} = 208$

Бу-ла в ба-га-ча та й дів-ка дур-на, но-ги, як під-то-ки,
бро-ви, як во-ло-ки, са-ма, як змі-я, са-ма, як змі-я.

Була в багача
Та й дівка дурна,
Ноги, як підтоки,
Брови, як волоки,
Сама, як змія. (2)

Її тато бив
Ще й розуму вчив.
Зв'язав її ниткою,
Бив соломинкою,
Та й ще не навчив. (2)

Вона з того зла
Та й спати лягла.
Устала раненько,
Вмилася біленько
Ще й поснідала. (2)

Сім бочок вина
Випила до дна,
Сім відер горілки
Ще й перцю півмірки —
Й голодна була. (2)

Із'їла вола,
З'їла барана,
Горщик кашечки
Ще й три качечки —
Й голодна була. (2)

Сім бочок вина
Випила до дна,
Сім відер горілки,
Сім мішків горішків
Перехрустала —
Й голодна була. (2)

ОЙ В ГОРОДІ БУЗИНА

Ой в го-роді бу-зи-на ще й су-ха гіл-ля-ка. А в ба-га-ча
од-на дів-ка та й та роз-зяв-ля-ка. Ой у-рів-ро-ва, ой у-рів-
ро-ва, ро-ва, ро-ва-я, ро-ва ми-ла-я мо-я.

Ой в городі бузина
Ще й суха гілляка.
А в багача одна дівка,
Та й та роззявляка. } 2

П р и с п і в:

Ой у-рів-рова (2)
Рова, рова, рова,
Рова милая моя. } 2

Ой в городі бузина
Вся подудковата.
А в багача одна дівка
Й та придурковата. } 2

П р и с п і в.

Ой в городі бузина
Корінь викидає.
Сама дівка на парубка
Ногу закидає. } 2

П р и с п і в.

Ой в городі бузина
Ще й суха гіллячка.
А в багача один син
І той злодіячка. } 2

П р и с п і в.

ЗАСІЯЛА МАТИ ЖИТО

Засіяла мати жито Да й нікому жати. Питається син матері: } 2 — Яку, мамо, брати? } 2	Багата, гембатая, Як сова надута, А бідная сиротина, } 2 Як сива голубка. } 2
--	--

Ой чи тую багатую, Ой чи тую бідну? Ой чи тую сиротину, } 2 Чужую, невинну? } 2	Багата, гембатая Та буде сердиться, А бідная сиротина } 2 Усім покориться. } 2
--	---

ОЙ НЕ ХОДИ ПО ЛЬОДУ, БО ПРОВАЛИШСЯ

— Ой не ходи по льоду, бо провалишся.
Чи ти мене вірно любиш, чи ти чванишся? (2)

— А я ходю по льоду, не провалюся,
А я тебе вірно люблю, я не чванюся. (2)

— Ой не ходи по льоду, бо в ополонку упадеш.
Ой не бери багатої, бо навіки пропадеш. (2)

Багата, губатая не схоче робити,
Начіпляє кораликів, щоб її любити. (2)

Начіпляє кораликів на білую шию:
— Сватай мене ти, Семене, або ти, Василю. (2)

ОЙ БУВ СОБІ ПАНОК З МАКУ

Ой був собі панок з маку, А кінь буряковий. В нього шапка з пастернаку, Сурдуг лопуховий.	} 2	Він виймає пістолета, Став свині стріляти. Свині пулі похапали — Нічим воювати.	} 2
А райтуз із гарбуза, А пулі з квасолі. Їде панок дорогою, Під ним коник пляше.	} 2	А я свого панича Називала паном, Сурдучина по коліна, Вперезана валом.	} 2
Їде панок дорогою, Під ним коник пляше, Та здивають його свині: — Куди їдеш, ляше?	} 2	А в нашого панича Такая подоба: Сяде верхом на собаку — Вся його худоба.	} 2

СИДИТЬ БАГАЧ ЗА СТОЛОМ

Сидить багач за столом, П'є горілку постолом, гей! Закусює кирпичом, Попихає ковпачом.	Сім пар багач волів мав, На припічку зимував, гей! З поли їсти їм давав, Із решета напував.
Сокирою сіно косив, А голками громадив, гей! Шпильками в копи поскидав, А горшками верхи клав.	Солом'яне ярмо мав, Тата й маму запрягав, гей! Тата й маму запрягав, На капусту орав.

ОЙ НАСТУПИЛА ТА ЧОРНАЯ ХМАРА

Ой на-сту-пи-ла та чор-на-я хма-ра, став дощ на-кра-пать.
 Ой там зби-ра-лась бід-на го-ло-та до кор-шми гу-лять.

Ой наступила та чорная хмара,
 Став дощ накрапать.
 Ой там збиралась бідна голота
 До коршми гулять.

Пили горілку, пили наливку
 Ще й мед будем пить,
 А хто з нас, братця, буде сміяться,
 Того будем бить.

Ой іде дука, розмай-рука,
 Насміхається:
 — Ой за що, за що бідна голота
 Напивається?

Ой беруть дуку за чуб, за руку,
 Третій в шию б'є.
 — Ой не йди туди, превражий сину,
 Де голота п'є.

Ой пішов дука, розмай-рука,
 Не оглядався,
 Він і третьому та й заказував,
 Щоб не сміявся.

ГОПА, ГОПА, ГОПАКА

Гопа, гопа, гопака, Нема грошей у попа, А в попаді трохи є, Та попові не дає.	} 2	А попада з дійницею, Як той чорт з мазницею.	} 2
Трай, рай, рамбом-бом! Десь узявся піп з відром,	} 2	А в нашій попаді Три кутаси на заді, З нею добре гуляти. Бо є за що держати.	} 2

ЧИ ЧУЛА ТИ, ПИЛИПИХО

The image shows a musical score for a song. It consists of four staves of music in a 2/4 time signature. The tempo is marked as quarter note = 208. The lyrics are written below the notes. The first line of music has the lyrics: "Чи чу - ла ти, Пи - ли - пи - хо, як Пи - лип по - ми - рав,". The second line has: "як він то - бі все ха - зяй - ство та й від - ка - зу - вав?". The third line has: "Не чу - ла я, ба - тю - шеч - ко, не чу - ла я.". The fourth line has: "бо на той час у кім - на - ті не бу - я!".

♩ = 208

Чи чу - ла ти, Пи - ли - пи - хо, як Пи - лип по - ми - рав,
як він то - бі все ха - зяй - ство та й від - ка - зу - вав?
Не чу - ла я, ба - тю - шеч - ко, не чу - ла я.
бо на той час у кім - на - ті не бу - я!

— Чи чула ти, Пилипихо,
Як Пилип помирав,
Як він тобі все хазяйство
Та й відказував?

— Не чула я, батюшечко,
Не чула я,
Бо на той час у кімнаті
Не була я!

— Чи чула ти, Пилипихо,
Як Пилип помирав,
Як він тебе, молодую,
Мені та й відказував?

— Чула я, батюшечко,
Чула, чула я,
Бо на той час у кімнаті
Саме була я!

ЧУМАЧЕ-БУРЛАЧЕ

♩ = 138

Музична партитура для голосу та фортепіано. Темпозначення: ♩ = 138. Ключ: дві бемолі (Bb). Ритм: 2/4. Текст пісні розташований під нотами.

Чу - ма - че - бур - ла - че, чо - го за - жу - рив - ся?
 Чи во - лів шу - ка - єш, чи з до - ро - ги збв - ся?

— Чумаче-бурлаче,
 Чого зажурився?
 Чи волів шукаєш,
 Чи з дороги збився? } 2

— Волів не шукаю,
 З дороги не збився.
 З дороги не збився,
 З родом розійшовся. } 2

Ой бодай же попа
 Та напала тряця!
 Померла дівчина,
 Коханочка Настя. } 2

Не так того попа,
 Як ту попадицю, } 2

Сходила спідницю
 За мою пшеницю. } 2

Ой маю я, маю
 Аж три корчі дроку,
 Та щоб не дочекав
 Той попичок року. } 2

Ой маю я, маю
 Аж три корчі пижма,
 Та щоб не дочекав
 Той попичок тижня. } 2

Ой маю я, маю
 Три корчі рум'янку,
 Та щоб не діждав
 Той попичок ранку! } 2

НА УТРЕНЮ РАНО ДЗВОНЯТЬ

♩ = 184

Музична партитура для голосу та фортепіано. Темпозначення: ♩ = 184. Ключ: дві бемолі (Bb). Ритм: 2/4. Текст пісні розташований під нотами.

На ут - ре - ню ра - но дзво - нять, чер - нець у ка - бак і - де,
 сво - ю ря - су за - став - ля - є, в ха - латі до - до - му йде.

На утреню рано дзвонять,
 Чернець у кабак іде,
 Свою рясу заставляє,
 В халаті додому йде. } 2

А шинкарка добра була,
Його ряси не приймала.
Його ряси не приймала,
Ченця вон проганяла. } 2

— Ой ти, чернець молодий,
Тобі в келію пора.
— Ой ти, келія моя,
Мурована, кам'яна! } 2

Не піду в тебе спасатись,
Піду в рожу погулять,
Піду в рожу погулять,
Красних девицек видать. } 2

Там дівчата рожу рвали,
Ченця в очі не видали,
Як дорвали до кінця,
То побачили ченця. } 2

Поставали дівки вряд,
Стали пісеньку співать.
Стали пісеньку співати,
Став чернець гуляти. } 2

Ножка за ножку
Всьо затягує,
Про своє життя монашеське } 2
Всьо розказує.

Горе жить, горе жить
Молодому удовцю,
Удовому молодому,
Молодому чернецю. } 2

А чернець-молодець
Не спасається,
По три рази повсякдень } 2
Напивається.

А ХВАЛИВСЯ СОЦЬКИЙ СИНОМ

А хва-лив-ся со-цький си-ном, а де-ся-цький сво-їм чи-ном.
Та дрід-ла, дрід-ла, дрід-ла, та дрід-ля, дрід-ла, дра.

А хвалився соцький сином,
А десятицький своїм чином.

Приспів:

Та дрідла, дрідла, дрідла, }
Та дрідла, дрідла, дра. } 2

Як вдягнуся в свій чекмен,
То всяк бачить, що я член.

Приспів.

Як учеплю тую бляшку,
То всяк мені дає пляшку.

Приспів.

Як підйму свою палку,
То всяк дає мені чарку.

Приспів.

Як приїхав становий,
То в покої запросив.

Приспів.

То в покої запросив,
Мені вуха накрутив.

Приспів.

ОЙ ДА МИ В КАБАЧОК ХОДИЛИ

208

Ой да ми в ка - ба - чок хо - ди - ли, гей, гей, гей!

Ми в ка - ба - чок хо - ди - ли, ми ка - баш - ни - ка по - би - ли. Раз!

The image shows a musical score for a song. It consists of two staves. The top staff is a single melodic line in 2/4 time, starting with a treble clef and a key signature of one sharp (F#). The bottom staff is an accompaniment line, likely for a piano or guitar, in the same 2/4 time and key signature. The lyrics are written below the notes. The number '208' is written above the first note of the top staff.

Ой да ми в кабачок ходили,
Гей, гей, гей!
Ми в кабачок ходили,
Ми кабашника побили. Раз!

Гей, б'ем кабашника по вуху,
Гей, гей, гей!
Б'ем кабашника по вуху,
Набралася слава духу. Раз!

Гей, б'ем кабашника по носу,
Гей, гей, гей!
Б'ем кабашника по носу —
Не люби нашу курносу. Раз!

Гей, б'ем кабашника по рилу,
Гей, гей, гей!
Б'ем кабашника по рилу —
Не люби нашу Килину. Раз!

Гей, б'ем кабашника по боку,
Гей, гей, гей!
Б'ем кабашника по боку —
Не люби нашу Явдоху. Раз!

ПРИМІТКИ

ДОДАТКИ

ПРИМІТКИ

КАЛЕНДАРНО-ОБРЯДОВІ ПІСНІ

ВЕСНЯНІ ХОРОВОДНІ ПІСНІ

А ми нивку виорем, виорем. Запис 1918 р. Відділ фондів ІМФЕ, ф. 31-2, од. зб. 9, арк. 8.

Лада — міфологічний персонаж у древніх слов'ян, богиня сонця, згоди, любові, достатку. Лада фігурує як язичеське божество, яке прославляється у весняних і весільних піснях. Від цього імені пішла назва купальських пісень у карпатських українців — ладіві. Ладо — чоловіча паралель імені Лада.

Володар, володар. Запис 1918 р. Там же, од. зб. 9, арк. 1.

«Цю пісню, — зазначає Г. Танцюра, — співають першою, як заспівують веснянки».

Помагайбі, Зельман. Запис 1918 р. Там же, од. зб. 9, арк. 12.

У нашій публікації останні чотири куплети опущені, оскільки вони становлять механічний додаток іншої пісні.

Вийди, кізле, рано. Запис 1918 р. Там же, од. зб. 9, арк. 9.

Зайчику, зайчику, та головка болить. Запис 1918 р. Там же, од. зб. 9, арк. 10.

Зайчику-горобчику. Запис 1918 р. Там же, од. зб. 9, арк. 11.

До нори, мишко, до нори. Запис 1918 р. Там же, од. зб. 9, арк. 10.

Гей, я борець. Запис 1918 р. Там же, од. зб. 9, арк. 5.

Горобчику шпачку-пташку. Запис 1918 р. Там же, од. зб. 9, арк. 11.

За городом льон, льон. Запис 1918 р. Там же, од. зб. 9, арк. 19.

«Той, хто грає, береться за голову, за обличчя, навхрест руки кладе, за коліна, за плес, плеще в долоні тощо. Всі так роблять і за кожним разом приспівують. Хто цього не зробить, той виходить із кола». — *Прим. Г. Танцюри.*

Ой у лісі хатка. Запис 1918 р. Там же, од. зб. 9, арк. 11.

Опубліковано у збірнику цієї ж серії «Ігри та пісні», К., 1963, стор. 110 (вар. «В») — «Журавель».

Ой у лісочку, ой у лісочку. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 31, арк. 9.

Старий муж іде. Запис 1918 р. Там же, од. зб. 9, арк. 14.

Ой піду я, ненько, в неділю раненько. Записано у 1919 р. від Параски Полиці та Явдохи Зуїхи. Там же, од. зб. 9, арк. 3.

Навчи мене, моя мати. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 31, арк. 23.

Наїхали тури-люди, матко наша. Запис 1918 р. Там же, од. зб. 9, арк. 14.

Опубліковано у зб.: «Українські народні пісні», Держлітвидав, К., 1963, стор. 70; «Ігри та пісні», стор. 127.

Ловив тато сою. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 61, арк. 12.

Ой чого ти плачеш, молодая пані. Запис 1918 р. Там же, од. зб. 9, арк. 14, зв.

Опубліковано у зб. «Ігри та пісні», стор. 132.

Ой як, як миленькому постіль слати. Запис 1919 р. Там же, од. зб. 9, арк. 4.

Ой брязнули ключі. Запис 1918 р. Там же, од. зб. 9, арк. 16, зв.

Опубліковано у зб. «Ігри та пісні», стор. 283.

Ой кривого танця. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 9, арк. 20. Мел. «Ой брязнули ключі».

Ішла панна через двір, через двір. Запис 1918 р. Там же, од. зб. 9, арк. 2. Мел. «А ми нивку виорем, виорем».

Хвалилася тая березонька. Запис 1918 р. Там же, од. зб. 9, арк. 19, зв.

Ой летіло три соколи. Запис 1918 р. Там же, од. зб. 9, арк. 17, зв. Мел. «Хвалилася тая березонька».

Котилася чорна хмара з неба. Запис 1918 р. Там же, од. зб. 9, арк. 18, зв. Мел. «Хвалилася тая березонька».

Ти, зелений кудравче. Записано у 1918 р. від гурту дівчат с. Зятківці та Явдохи Зуїхи. Там же, од. зб. 9, арк. 15. Мел. «Хвалилася тая березонька».

На вигоні гусята. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 9, арк. 6.

Під діврівкою, під зеленою. Запис 1919 р. Там же, од. зб. 9, арк. 11, зв.

Ви, хлопці-безштаньки. Запис 1919 р. Там же, од. зб. 9, арк. 6.

Опубліковано у зб. «Ігри та пісні», стор. 155.

А в городі нагідки. Запис 1918 р. Там же, од. зб. 9, арк. 8, зв.

Опубліковано у зб. «Ігри та пісні», стор. 204.

Дівки пиво варили. Запис 1918 р. Там же, од. зб. 9, арк. 8. Мел. «Ой брязнули ключі».

Два голубчики літали. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 17, арк. 34, зв.

Коло млина калина. Запис 1919 р. Там же, од. зб. 9, арк. 5, зв. Мел. «А в городі нагідки».

Опубліковано у зб. «Українські народні пісні», стор. 181; «Ігри та пісні», стор. 250.

Ходить сорока попід ворота. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 18, арк. 102.

Ой у саду, садочку. Запис 1918 р. Там же, од. зб. 9, арк. 15, зв. Мел. «А в городі нагідки».

Опубліковано у зб. «Ігри та пісні», стор. 264.

Ісплела віночок. Запис 1919 р. Там же, од. зб. 9, арк. 4. Мел. «Ой брязнули ключі».

Через ставки хибкіі кладочки. Запис 1918 р. Там же, од. зб. 9, арк. 16. Мел. «А ми нивку виорем».

Опубліковано у зб.: «Українські народні пісні», стор. 214; «Ігри та пісні», стор. 284.

Високо два кленки стояло. Запис 1919 р. Там же, од. зб. 9, арк. 5. Мел. «Ой брязнули ключі».

Опубліковано у зб. «Ігри та пісні», стор. 263.

Кликала мене мати. Запис 1919 р. Там же, од. зб. 9, арк. 4, зв. Мел. «Ой брязнули ключі».

Опубліковано у зб. «Ігри та пісні», стор. 266.

Бідна моя головонько. Запис 1928 р. Там же, од. зб. 56, арк. 41. Мел. «Зайчику-горобчику».

Цей текст є уривком великодної гри-пісні «Коструб» (див. зб. «Ігри та пісні», стор. 69).

А дівчата й молодичі. Запис 1919 р. Там же, од. зб. 9, арк. 7, зв. Мел. «Ой брязнули ключі».

Гей, диво чи не диво. Записано у 1918 р. від дівчат с. Зятківці та Явдохи Зуїхи. Там же, од. зб. 9, арк. 8.

Ой вулиця та широкая. Запис 1919 р. Там же, од. зб. 9, арк. 7. Мел. «Ой брязнули ключі».

Опубліковано у зб.: «Українські народні пісні», стор. 223; «Ігри та пісні», стор. 296.

Виору я новицю. Запис 1918 р. Там же, од. зб. 9, арк. 16. Мел. «А в городі нагідки».

РУСАЛЬНІ ТА ПЕТРІВОЧНІ ПІСНІ

Іхав, іхав багацький син. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 53, арк. 1.

Кумо-любо, не гай мене. Запис 1923 р. Там же, од. зб. 61, арк. 126.

Ця пісня, як і багато інших жартівливих пісень з репертуару Явдохи Зуїхи, співається на загальновідому мелодію пісні «І лід тріщить». Тому наступні посилання подаємо не на пісню «Кумо-любо, не гай мене», а на мелодію «І лід тріщить», яка тут наводиться.

Маленька нічка-петрівочка. Запис 1918 р. Там же, од. зб. 9, арк. 30.

Ой чия то черешенька. Запис 1928 р. Там же, од. зб. 17, арк. 29. Мел. «І лід тріщить».

Ой поїхав Микола за границю. Запис 1918 р. Там же, од. зб. 9, арк. 28, зв.

Ой у лісі на горбочку. Запис 1918 р. Там же, од. зб. 9, арк. 24. Мел. «Ой поїхав Микола за границю».

Опубліковано у зб.: «Українські народні пісні», стор. 329; «Ігри та пісні», стор. 402.

Не грім то гуде з стодоли. Запис 1918 р. Там же, од. зб. 9, арк. 31. Мел. «Ой поїхав Микола за границю».

Опубліковано у зб. «Ігри та пісні», стор. 348.

КУПАЛЬСЬКІ ПІСНІ

Де ти, купайло, ночувало. Запис 1918 р. Там же, од. зб. 9, арк. 29. Мел. «Маленька нічка-петрівочка».

Через наше село везуть клен-дерево. Запис 1918 р. Там же, од. зб. 9, арк. 20. Мел. відомої пісні «Ой за гайком, гайком».

Посію я рожу, поставлю сторожу. Запис 1918 р. Там же, од. зб. 9, арк. 29, зв.

Ой за гаєм, ой за гаєм, за Дунаєм. Запис 1924 р. Там же, од. зб. 57, арк. 131.

Ой за нашим садом. Запис 1919 р. Там же, од. зб. 9, арк. 21, зв. Мел. «Посію я рожу, поставлю сторожу».

Опубліковано у зб.: «Українські народні пісні», стор. 321; «Ігри та пісні», стор. 395.

Ой ти, Ганусю, вір'яночко. Запис 1918 р. Там же, од. зб. 9, арк. 26. Мел. «Маленька нічка-петрівочка».

Вір'яночка — свашка.

Опубліковано у зб. «Ігри та пісні», стор. 403.

Купалась ластівочка, купалась. Запис 1919 р. Там же, од. зб. 9, арк. 25. Мел. «Ой поїхав Микола за границю».

Помагайбі, Миколо, куди йдеш. Запис 1918 р. Там же, од. зб. 9, арк. 24, зв. Мел. «Ой поїхав Микола за границю».

Опубліковано у зб.: «Українські народні пісні», стор. 334; «Ігри та пісні», стор. 412.

Ой у городі пташки в'ються. Запис 1918 р. Там же, од. зб. 9, арк. 27. Мел. «Маленька нічка-петрівочка».

Через наше село. Запис [1918] р. Там же, од. зб. 9, арк. 31, зв.

Помагайбі, Ганусю, помагайбі. Запис 1918 р. Там же, од. зб. 9, арк. 29, зв. Мел. «Ой поїхав Микола за границю».

А горобчик та смичку любив. Запис 1918 р. Там же, од. зб. 9, арк. 29. Опубліковано у зб.: «Українські народні пісні», стор. 330; «Ігри та пісні», стор. 404.

Ой ти, Микола, ти хороший. Запис 1919 р. Там же, од. зб. 9, арк. 25, зв. Мел. «Маленька нічка-петрівочка».

Опубліковано у зб.: «Українські народні пісні», стор. 350; «Ігри та пісні», стор. 429 (17).

Стелися, барвінку, до рути. Запис 1918 р. Там же, од. зб. 9, арк. 31, зв. Мел. «Ой поїхав Микола за границю».

Опубліковано у зб.: «Українські народні пісні», стор. 349; «Ігри та пісні», стор. 429 (16).

Ой летів шуляк із вулиці. Запис 1918 р. Там же, од. зб. 9, арк. 23, зв. Мел. «Маленька нічка-петрівочка».

Опубліковано у зб.: «Українські народні пісні», стор. 349; «Ігри та пісні», стор. 429 (15).

Борсуківський став. Запис 1918 р. Там же, од. зб. 9, арк. 27, зв.

Ой у Маляра високий тин. Запис 1918 р. Там же, од. зб. 9, арк. 24, зв. Мел. «Маленька нічка-петрівочка».

У Маляра за городом тин, тин. Запис 1918 р. Там же, од. зб. 9, арк. 28.

Опубліковано у зб. «Ігри та пісні», стор. 407.

Чом ти, місяцю, не сяєш. Запис 1918 р. Там же, од. зб. 9, арк. 26. Мел. «Ой поїхав Микола за границю».

Опубліковано у зб.: «Українські народні пісні», стор. 330; «Ігри та пісні», стор. 404.

Летіла зірочка та впала. Запис 1918 р. Там же, од. зб. 9, арк. 22, зв. Мел. «Ой поїхав Микола за границю».

Ой ти, Микола, не стій сам. Запис 1918 р. Там же, од. зб. 9, арк. 23. Мел. «Ой поїхав Микола за границю».

Опубліковано у зб.: «Українські народні пісні», стор. 350; «Ігри та пісні», стор. 429 (18).

Ой ти, Ганусю, ой ти, ой ти. Запис 1918—1920 рр. Там же, од. зб. 5, арк. 24. Мел. «Маленька нічка-петрівочка».

Опубліковано у зб.: «Українські народні пісні», стор. 335; «Ігри та пісні», стор. 413.

Чом ти, барвінку, не стелися. Запис 1918 р. Там же, од. зб. 9, арк. 23, зв. Мел. «Маленька нічка-петрівочка».

Опубліковано у зб.: «Українські народні пісні», стор. 333; «Ігри та пісні», стор. 412.

Не стій, вербонько, розвийся. Запис [1918] р. Там же, од. зб. 9, арк. 23, зв. Мел. «Ой поїхав Микола за границю».

Раз буде літечко, раз буде. Запис 1918 р. Там же, од. зб. 9, арк. 32. Мел. «Ой поїхав Микола за границю».

Ой лісом, лісом-доріжкою. Запис 1918 р. Там же, од. зб. 9, арк. 23. Мел. «Маленька нічка-петрівочка».

Опубліковано у зб.: «Українські народні пісні», стор. 334; «Ігри та пісні», стор. 413.

Котився горщик, підкидався. Запис 1918 р. Там же, од. зб. 9, арк. 26, зв. Мел. «Маленька нічка-петрівочка».

Ой у городі копаночка. Запис [1918] р. Там же, од. зб. 9, арк. 30. Мел. «Маленька нічка-петрівочка».

Ой у городі роман-зілля. Запис 1918 р. Там же, од. зб. 9, арк. 30. Мел. «Маленька нічка-петрівочка».

Ой ходила Гануся по полю. Запис 1918 р. Там же, од. зб. 9, арк. 25. Мел. «Ой поїхав Микола за границю».

Опубліковано у зб.: «Українські народні пісні», стор. 334; «Ігри та пісні», стор. 413.

Ой нема Ганусі найгіршої муки. Запис 1918 р. Там же, од. зб. 9, арк. 30.

Опубліковано у зб.: «Українські народні пісні», стор. 335; «Ігри та пісні», стор. 414.

На городі під цибулькою. Запис 1929 р. Там же, од. зб. 56, арк. 38. Мел. «А горобчик та синичку любив».

Сиділа зозулька під повітом. Запис 1918 р. Там же, од. зб. 9, арк. 30, зв. Мел. «Ой поїхав Микола за границю».

За нашим городом три місяці ясных. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 9, арк. 21. Мел. «Посію я рожу, поставлю сторожу».

ОБЖИНКОВІ ПІСНІ

А наш пан молодий. Записано у 1921 р. від Явдохи Зуїхи, Марушачки, Мотрі Польової і Тихоні Бевзиhi в с. Зятківцях. Там же, од. зб. 28, арк. 5.

Нуте, нуте, до межі. Записано у 1921 р. від Явдохи Зуїхи, Марушачки Мотрі Польової і Тихоні Бевзиhi в с. Зятківцях. Там же, од. зб. 28, арк. 1.

Наша пані домує. Записано у 1921 р. від Явдохи Зуїхи, Марушачки Мотрі Польової і Тихоні Бевзиhi в с. Зятківцях. Там же, од. зб. 28, арк. 9. Мел. «А наш пан молодий».

Ой лане, ланочку. Записано у 1921 р. від Явдохи Зуїхи, Марушачки, Мотрі Польової і Тихоні Бевзиhi в с. Зятківцях. Там же, од. зб. 28, арк. 2. Мел. «Нуте, нуте, до межі».

Ой казала нам нивка. Записано у 1921 р. від Явдохи Зуїхи, Марушачки, Мотрі Польової і Тихоні Бевзиhi в с. Зятківцях. Там же, од. зб. 28, арк. 10.

Чуйся, паночку, в силі. Записано у 1921 р. від Явдохи Зуїхи, Марушачки, Мотрі Польової і Тихоні Бевзиhi в с. Зятківцях. Там же, од. зб. 28, арк. 8. Мел. «А наш пан молодий».

Наша пані не пишна. Записано у 1921 р. від Явдохи Зуїхи, Марушачки, Мотрі Польової і Тихоні Бевзиhi в с. Зятківцях. Там же, од. зб. 28, арк. 9. Мел. «А наш пан молодий».

Пан по полю проїжджає. Записано у 1921 р. від Явдохи Зуїхи, Марушачки, Мотрі Польової і Тихоні Бевзиhi в с. Зятківцях. Там же, од. зб. 28, арк. 5. Мел. «А наш пан молодий».

Дивувалися ліси. Записано у 1921 р. від Явдохи Зуїхи, Марушачки, Мотрі Польової і Тихоні Бевзиhi в с. Зятківцях. Там же, од. зб. 28, арк. 2. Мел. «Нуте, нуте, до межі!».

Ой слава тобі, боже. Записано у 1921 р. від Явдохи Зуїхи, Марушачки, Мотрі Польової і Тихоні Бевзиhi в с. Зятківцях. Там же, од. зб. 28, арк. 10. Мел. «Ой казала нам нивка».

Відчини, паночку, ворота. Записано у 1921 р. від Явдохи Зуїхи, Марушачки, Мотрі Польової і Тихоні Бевзиhi в с. Зятківцях. Там же, од. зб. 28, арк. 6. Мел. «А наш пан молодий».

Не лякайся, паночку, не лякайся. Записано у 1921 р. від Явдохи Зуїхи, Марушачки, Мотрі Польової і Тихоні Бевзиhi в с. Зятківцях. Там же, од. зб. 28, арк. 7. Мел. «А наш пан молодий».

Відчини, паночку, квартиру. Записано у 1921 р. від Явдохи Зуїхи, Ма-

рущачки, Мотрі Польової і Тихоні Бевзиhi в с. Зятківцях. Там же, од. зб. 28, арк. 6. Мел. «А наш пан молодий».

А в нашого пана. Записано у 1921 р. від Явдохи Зуїхи, Марущачки, Мотрі Польової і Тихоні Бевзиhi в с. Зятківцях. Там же, од. зб. 28, арк. 5. Мел. «А наш пан молодий».

Стань, пане, на крильце. Записано у 1921 р. від Явдохи Зуїхи, Марущачки, Мотрі Польової і Тихоні Бевзиhi в с. Зятківцях. Там же, од. зб. 28, арк. 7. Мел. «А наш пан молодий».

Обжинки, паночку, обжинки. Записано у 1921 р. від Явдохи Зуїхи, Марущачки, Мотрі Польової і Тихоні Бевзиhi в с. Зятківцях. Там же, од. зб. 28, арк. 4. Мел. «А наш пан молодий».

Котився вінець з поля. Записано у 1921 р. від Явдохи Зуїхи, Марущачки, Мотрі Польової і Тихоні Бевзиhi в с. Зятківцях. Там же, од. зб. 28, арк. 8. Мел. «Ой казала нам нивка».

Качався вінок з лану. Записано у 1921 р. від Явдохи Зуїхи, Марущачки, Мотрі Польової і Тихоні Бевзиhi в с. Зятківцях. Там же, од. зб. 28, арк. 6. Мел. «Ой казала нам нивка».

Ходить пан по сінцях. Записано у 1921 р. від Явдохи Зуїхи, Марущачки, Мотрі Польової і Тихоні Бевзиhi в с. Зятківцях. Там же, од. зб. 28, арк. 8. Мел. «А наш пан молодий».

Вже ж бо ми пшениченьки дожили. Записано у 1922 р. від Явдохи Зуїхи, Марущачки, Мотрі Польової і Тихоні Бевзиhi в с. Зятківцях. Там же, од. зб. 28, арк. 11. Мел. «А наш пан молодий».

КОЛЯДКИ ТА ЩЕДРІВКИ

Тече річка невеличка. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 9, арк. 35.

Опубліковано в зб. «Колядки та щедрівки», К., 1965, стор. 51.

Пане господару, чи є ти вдома. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 34, арк. 12, зв.

Добрий вечір тобі, господару. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 9, арк. 37, зв.

Опубліковано в зб. «Колядки та щедрівки», стор. 59.

Ой у полі, полі плужок оре-бродить. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 34, арк. 13, зв. Мел. «Добрий вечір тобі, господару».

Ой гордий, пишний, гречний молодче. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 34, арк. 13.

Ой рано, рано кури запіли, добрий вечір. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 9, арк. 37, зв. Мел. «Ой гордий, пишний, гречний молодче».

Ой там за горою. Записано від парубків с. Зятківці та Явдохи Зуїхи у 1919 р. Там же, од. зб. 9, арк. 32, зв.

Опубліковано в зб. «Колядки та щедрівки», стор. 208.

Ой рясна-красна в лузі калина, добрий вечір. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 9, арк. 38, зв. Мел. «Ой гордий, пишний, гречний молодче».

Опубліковано в зб. «Колядки та щедрівки», стор. 308.

По горі, горі пави ходили, добрий вечір. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 9, арк. 38. Мел. «Ой гордий, пишний, гречний молодче».

По горах, горах сніжоньки летять, добрий вечір. Запис 1919 р. Там же, од. зб. 9, арк. 34, зв. Мел. «Ой гордий, пишний, гречний молодче».

Опубліковано в зб. «Колядки та щедрівки», стор. 329.

Ой на річці на широкій. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 9, арк. 35, зв. Мел. «Тече річка невеличка».

А в дядька, в дядька. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 9, арк. 40, зв. Мел. «Ой гордий, пишний, гречний молодче».

Ой учора ізвечора (Меланка). Запис 1920 р. Там же, од. зб. 9, арк. 36.

Опубліковано в зб. «Колядки та щедрівки», стор. 30.
Бігла теличка. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 9, арк. 39, зв.
А в печі пироги печуться. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 61, арк. 42.

ВЕСІЛЬНІ ПІСНІ РОЗПЛІТАННЯ КОСИ

- Благослови, боже *. Відділ фондів ІМФЕ, од. зб. 19, арк. 21.
В саду Наталка вінки в'є. Там же, арк. 22, зв.
Варіант останнього рядка: «Час косу розплітати».
Кам'яна горо, чом ти не лупаєшся. Там же, арк. 23.
До коси, Миколо, до коси. Там же, арк. 23, зв.
Ввійди, братику, ізнадвору до хати. Там же, арк. 23, зв. Мел. «Кам'яна горо, чом ти не лупаєшся».
А де цієї дівчиноньки мати. Там же, арк. 24, зв.
Десь у тебе ти, Наталко, батенька нема. Там же, арк. 24, зв.
В долину, дружечки, в долину. Там же, арк. 25. Мел. «До коси, Миколо, до коси».
Пий, Миколо, горілку. Там же, арк. 25, зв.
Ой тругься-в'ються соколи. Там же, арк. 26.
Ой тихо, тихо та Дунай воду несе. Там же, арк. 27. Мел. «Кам'яна горо, чом ти не лупаєшся».
Не плач, моя мати, по косі. Там же, арк. 28, зв. Мел. «До коси, Миколо, до коси».
Зійду я на могилу. Там же, арк. 27, зв.
Варіант 1—2-го рядків: «Скочу я на билину,
Крикну я на родину».
В темному лісі, в темному лісі. Там же, арк. 29. Мел. «Я не гуляла, не дівувала».
Я не гуляла, не дівувала. Там же, арк. 28, зв.
Ой косо моя кохана. Там же, арк. 30. Мел. «До коси, Миколо, до коси».
Було літо, було літо. Там же, арк. 30.
Тупнули коники на стані. Там же, арк. 31. Мел. «До коси, Миколо, до коси».
А Наталка Миколи не знала. Там же, арк. 31, зв. Мел. «До коси, Миколо, до коси».
Чом соловейки не щebetали. Там же, арк. 32. Мел. «Я не гуляла, не дівувала».
В первий раз, Наталко, в первий раз. Там же, арк. 33, зв. Мел. «До коси, Миколо, до коси».
Похилеє те деревце та ялина. Там же, арк. 34. Мел. «Було літо, було літо».
Схиляється зелен явір на всі ворота. Там же, арк. 34, зв. Мел. «Було літо, було літо».
Варіант останнього рядка: «Нехай мене пораджає так, як батько».
Тече річка невеличка попід ворота. Там же, арк. 35. Мел. «Було літо, було літо».

Готування короваю

- Благослови, боже. Там же, арк. 37. Мел. «Благослови, боже».
Ой не роди, пшенице, у ліску. Там же, арк. 38. Мел. «До коси, Миколо, до коси».

* Усі весільні пісні записані Г. Танцюрою протягом 1918—1930 рр.

Як ми коровай місили. Там же, арк. 38, зв. Мел. «До коси, Миколо, до коси».

Варіант останнього рядка: «Місили коровай сестриці».

Піч наша регоче. Там же, арк. 39. Мел. «А де цієї дівчиноньки мати».

Поплив коровай за Дунай. Там же, арк. 39, зв. Мел. «До коси, Миколо, до коси».

Молода йде до молодого

Місяцю-горішечку. Там же, арк. 41, зв.

Поза городи йдемо. Там же, арк. 42. Мел. «Пий, Миколо, горілку».

Ой місяцю темний. Там же, арк. 42.

Наша Наталка чорнява. Там же, арк. 42, зв. Мел. «Ой місяцю темний».

Чи була, мати, звістка. Там же, арк. 43. Мел. «Місяцю-горішечку».

Поволі, дружечки, садом ідіть. Там же, арк. 43, зв.

Зозулько сивесечка. Там же, арк. 44. Мел. «Пий, Миколо, горілку». Останні два рядки співаються на мелодію двох попередніх.

Не лякайся, нене. Там же, арк. 44, зв. Мел. «А де цієї дівчиноньки мати».

Крапни, дощику, з неба. Там же, арк. 44, зв. Мел. «Пий, Миколо, горілку».

Вечеря в хаті молодого

Ой що ж бо це за доріжечка. Там же. Мел. «А де цієї дівчиноньки мати».

Чим ти мене, свекрушечко, угостила. Там же, арк. 48. Мел. «Було літо, було літо».

Кукіль у горосі. Там же, арк. 48, зв. Мел. «А де цієї дівчиноньки мати».

Миколова ненько. Там же, арк. 49. Мел. «А де цієї дівчиноньки мати».

Останні два рядки співаються на мелодію двох попередніх.

Їжте капусту ложками. Там же, арк. 49, зв. Мел. «А де цієї дівчиноньки мати». Останні два рядки співаються на мелодію двох попередніх.

Кухарочка наша. Там же, арк. 50.

Ой спасибі, свекрушечко. Там же, арк. 51, зв. Мел. «Було літо, було літо».

Їжте, буяри, кашу. Там же, арк. 52. Мел. «Пий, Миколо, горілку».

Їжте, буяри, їжте. Там же, арк. 53.

Чом музики не грають. Там же, арк. 53, зв. Мел. «Пий, Миколо, горілку».

Грайте, музики, грайте. Там же, арк. 53, зв.

Рости, сосонко, вгору. Там же, арк. 54.

Молода з причетом повертається додому

Стелися, хмелю, стелися. Там же, арк. 55. Мел. «До коси, Миколо, до коси».

Ой що ж бо це за село. Там же, арк. 55, зв. Мел. «Рости, сосонко, вгору».

Були ми в молодого. Там же, арк. 56, зв. Мел. «Пий, Миколо, горілку».

Не вий, вітре, полем. Там же, арк. 57.

Варіант 1—2-го рядків: «Не вий, вітре, в розі,
А повій по дорозі».

Вийди, вийди, моя ненечко. Там же, арк. 57, зв.

Відчиняй, братику, ворітця. Там же, арк. 58, зв.

Варіанти: 6 рядок — «То під мене поштоньку прислала б».

7 рядок — «Ой пошто, пошто, коні вороні».

Котилося яблучко з-під віконця. Там же, арк. 59. Мел. «До коси, Мико-
ло, до коси». Останні два рядки співаються на мелодію двох попередніх.

Вітер, вітер ворітечка хитає. Там же, арк. 59. Мел. «До коси, Мико-
ло, до коси».

Вечірня зоря зійшла. Там же, арк. 59, зв.

Молода повернулася до батьківського дому.

Гільце

Летять галочки. Там же, арк. 61, зв. Мел. «Я не гуляла, не дівувала».

Батечку старесечкий. Там же, арк. 62. Мел. «Вечірня зоря зійшла».

Вчора звечора велика туча впала. Там же, арк. 62, зв. Мел. «Кам'яна
горо, чом ти не лупаєшся».

В дорогу, буяри, в дорогу. Там же, арк. 62, зв. Мел. «До коси, Ми-
коло, до коси».

Наш дружбонька прибрався. Там же, арк. 64, зв. Мел. «Місяцю-горі-
шечку».

Наш дружбонько убрався. Там же, арк. 65. Мел. «Місяцю-горішечку».

В долину, буяри, в долину. Там же, арк. 65.

Ой у нашій селі новина. Там же, арк. 66. Мел. «До коси, Мико-
ло, до коси».

Не тут гільце вито. Там же, арк. 66, зв.

Ой відсилає. Там же, арк. 68. Мел. «Я не гуляла, не дівувала».

Ой думала та гадала. Там же, арк. 69. Мел. «Вечірня зоря зійшла».

Розмаю я кісоньку, розмаю. Там же, арк. 69, зв. Мел. «До коси, Ми-
коло, до коси». Останні два рядки співаються на мелодію двох попе-
редніх.

А з суботоньки в неділю. Там же, арк. 70.

Варіанти: 3, 4, 12, 13-го рядків — «Ой хто ж мене в тій шальвії найде,
То тому достануся».

7—9-го рядків — «Квітко моя, дрібна, зелена,

Доню моя, любя та мила,

Кому ти досталася?»

25—27, 34—36-го рядків — «Квітко моя, дрібна зелена,

Сеструню моя, любя та мила,

Кому ти досталася?»

43—45-го рядків — «Квітко моя, дрібна, зелена,

Наталко моя любя та мила,

Ти ж мені досталася».

Ой братику рідненький. Там же, арк. 73. Мел. «Вечірня зоря зійшла».

Молода Наталко, молоденькая. Там же, арк. 73, зв. Мел. «Я не гуляла,
не дівувала».

Ненько моя та рідненькая. Там же, арк. 74.

Ой славен, славен цей вечір настав. Там же, арк. 76.

Ой загула голубочка із-за дуба. Там же, арк. 76. Мел. «Було літо, було
літо».

Десь у тебе ти, Наталко, матінки нема. Там же, арк. 76, зв. Мел. «Було літо, було літо».

У морі на камені. Там же, арк. 76, зв. Мел. «Вечірня зоря зійшла».

Ой матінко-ютко. Там же, арк. 80, зв. Останні два рядки співаються на мелодію двох попередніх.

На печі ведмідь лежить. Там же, арк. 82, зв. Мел. «Пий, Миколо, горілку».

Молодий і молода після вінчання йдуть до дому молодого

Січана калина, січана. Там же, арк. 85, зв. Мел. «До коси, Миколо, до коси». Останні два рядки співаються на мелодію двох попередніх.

Ой не вогонь то горить. Там же, арк. 86. Мел. «Пий, Миколо, горілку».

Рубайте калину. Там же, арк. 86. Мел. «А де цієї дівчиноньки мати».

Ой ішли ми низом. Там же, арк. 87. Мел. «А де цієї дівчиноньки мати». Останні два рядки співаються на мелодію двох попередніх.

Радуйся, матіночко. Там же, арк. 87, зв. Мел. «Пий, Миколо, горілку».

Вийди, матінко, з хати. Там же, арк. 88.

Ой день добрий, свекрушечко, несуч звістку. Там же, арк. 90. Мел. «Було літо, було літо».

Ой не гнівайся, моя ненько, на мене. Там же, арк. 90, зв.

Молода йде від молодого додому

Ой пошлю я соловейка попереду. Там же, арк. 91, зв. Мел. «До коси, Миколо, до коси».

Здоров, здоров, доню. Там же, арк. 94. Мел. «Вийди, вийди, моя нечко».

Зозулька сивесечка. Там же, арк. 94, зв. Мел. «Вечірня зоря зійшла».

Украю я скибку хліба з кришечками. Там же, арк. 95. Мел. «Було літо, було літо».

Чом ти мене, моя мати, не питаєш. Там же, арк. 96. Мел. «Було літо, було літо».

Червона калинонька. Там же, арк. 96, зв. Мел. «Вечірня зоря зійшла».

Ой ти, мати моя, та не жалілива. Там же, арк. 97, зв. Мел. «Я не гуляла, не дівувала».

Сивая зозулечко. Там же, арк. 98, зв. Мел. «Вечірня зоря зійшла».

Десь у тебе ти, Наталко. Там же, арк. 99. Мел. «Вечірня зоря зійшла».

Через сінечки троє дверечок. Там же, арк. 103, зв. Мел. «Я не гуляла, не дівувала».

Думай, Наталко, думай. Там же, арк. 100. Мел. «Вечірня зоря зійшла».

Варіанти: 4-й рядок — «До свекрухи на горе».

8-й рядок — «До свекрухи навек, навек».

Ой не думай ти, Наталко, не думай. Там же, арк. 100, зв. Мел. «Було літо, було літо».

Ой на що ж бо ти, Наталко, уповала. Там же, арк. 101, зв. Мел. «Було літо, було літо».

А в морі сонце грає. Там же, арк. 102, зв. Мел. «Вечірня зоря зійшла».

Ой ти ж казала, ти ж, моя нене. Там же, арк. 104. Мел. «Я не гуляла, не дівувала».

Ой у садочку під любисточком. Там же, арк. 104, зв. Мел. «Я не гуляла, не дівувала».

У неділю раненько. Там же, арк. 104, зв. Мел. «Вечірня зоря зійшла».

Ой по той бік ставу. Там же, арк. 106. Мел. «Вийди, вийди, моя нечечко».

Десь тобі, Наталко. Там же, арк. 106, зв. Мел. «Ой славен, славен цей вечір настав».

Тече річка невеличка попід ворітця. Там же, арк. 106, зв. Мел. «Було літо, було літо».

Ой дивно, дивно нам з тебе, зимо. Там же, арк. 107, зв. Мел. «Ой славен, славен цей вечір настав».

Де ти, калино, росла. Там же, арк. 108, зв. Мел. «Вечірня зоря зійшла».

Ой ходила та Наталка по городі. Там же, арк. 109, зв. Мел. «Було літо, було літо».

Частування

Хиляється вишенька. Там же, арк. 110, зв. Мел. «Вечірня зоря зійшла».

Бабуню мої рідненькі. Там же, арк. 111. Мел. «В саду Наталка вінки в'є».

А сестра брата частує. Там же, арк. 111, зв. Мел. «В саду Наталка вінки в'є».

Ви, родичі, не лякайтеся. Там же, арк. 112. Мел. «А де цієї дівчиноньки мати».

Молодий іде до молодої

Зайшло сонце за віконце та й сяє. Там же, арк. 114. Мел. «Було літо, було літо».

Ой попід лісом битая доріженька. Там же, арк. 115, зв. Мел. «Кам'яна горо, чом ти не лупаєшся».

Варіант 1-го рядка: «Ой терном, терном битая доріженька».

Не стій, сосно, розвивайся, рано, рано. Там же, арк. 115, зв.

Шлеться зоря до місяця, рано, рано. Там же, арк. 116. Мел. «Не стій, сосно, розвивайся, рано, рано».

Летять тріски в ліски. Там же, арк. 116, зв. Мел. «А де цієї дівчиноньки мати».

Ой по городі огірки. Там же, арк. 118. зв. Мел. «До коси, Миколо, до коси». Останні два рядки співаються на мелодію двох попередніх.

Намова, Наталко, намова. Там же, арк. 119. Мел. «До коси, Миколо, до коси». Останні два рядки співаються на мелодію двох попередніх.

Ой просимо ми вас. Там же, арк. 119. Мел. «А де цієї дівчиноньки мати». Останні два рядки співаються на мелодію двох попередніх.

Тут наше пір'я впало. Там же, арк. 119, зв. Мел. «Рости, сосонко, вгору».

Ой свату наш, свату. Там же, арк. 119, зв. Мел. «Вийди, вийди, моя нечечко».

Вийди, тещенько, вийди. Там же, арк. 120. Мел. «Пий, Миколо, горілку».

Ой дивно нам, дивно. Там же, арк. 120. Мел. «Вийди, вийди, моя нечечко».

Виглянь, Наталко, в віконце. Там же, арк. 120, зв. Мел. «До коси, Миколо, до коси».

Ой темно-хмарно надворі. Там же, арк. 123. Мел. «До коси, Миколо, до коси». Останні два рядки співаються на мелодію двох попередніх.

Сядь, тихий роєчку. Там же, арк. 125. Мел. «Вийди, вийди, моя нечечко».

Наталчина мати. Там же, арк. 125, зв. Мел. «А де цієї дівчиньки мати».

Хоче староста їсти. Там же, арк. 126. Мел. «Тут наше пір'я впало».

Було, зятю, не пити. Там же, арк. 126, зв.

Не стій, Миколо, за плечима. Там же, арк. 127, зв. Мел. «Тут наше пір'я впало».

Говорили зятківецькі люди. Там же, арк. 128, зв. Мел. «Було, зятю, зятю, не пити».

Наталко-голубко. Там же, арк. 129, зв.

Ой у полі могила. Там же, арк. 131. Мел. «Вечірня зоря зійшла».

Ой полинь, полинь, сивий соколеньку, від мене. Там же, арк. 131, зв. Мел. «Кам'яна горо, чом ти не лупаєшся».

Приїхали гості. Там же, арк. 132. Мел. «Вечірня зоря зійшла».

Покривання молоді

Ой ходила та Наталка по двору. Там же, арк. 135. Мел. «До коси, Миколо, до коси». Два останні рядки співаються на мелодію двох попередніх.

Ой літала, літала сива зозулька. Там же, арк. 135, зв. Мел. «Я не гуляла, не дівувала».

Дивися-но, дівко. Там же, арк. 138. Мел. «А де цієї дівчиньки мати». Останні два рядки співаються на мелодію двох попередніх.

Покривальниця плаче. Там же, арк. 139.

Зася, сванички, зася. Там же, арк. 139, зв. Мел. «Покривальниця плаче».

«Намітка — до 900-х років XIX ст. зятківські жінки пов'язували голову не хусткою, а наміткою, яка виготовлялася з тонкого саморобного полотна білого або темнобурого кольору. Ховали жінок теж у намітках». — *Прим. Г. Танцюри.*

Я тебе, сестрице, покриваю. Там же, арк. 140, зв.

Зробили ми діло. Там же, арк. 141. Мел. «Ой матінко-ютко».

Ой якби ми хтіли. Там же, арк. 141.

За городом черешенька, на ній білий цвіт. Там же, арк. 142. Мел. «Було літо, було літо».

Я собі дівчина. Там же, арк. 142, зв.

Ой виглянь, оленю. Там же, арк. 143. Мел. «Ой славен, славен цей вечір настав».

Не сам, не сам соловейко у садочку. Там же, арк. 143. Мел. «Ой славен, славен цей вечір настав».

Вже сьогодні не неділочка. Там же, арк. 143, зв. Мел. «Ненько моя та рідненькая» (обидва варіанти).

Ой ішли ми лугами. Там же, арк. 143, зв. Мел. «А де цієї дівчиньки мати».

Не роздавай, Наталко, биндочок. Там же, арк. 144.

Глянь, товаришко, на мене. Там же, арк. 144, зв. Мел. «До коси, Миколо, до коси».

Що ж бо це за зілля. Там же, арк. 145.

Панянка Наталка, панянка. Там же, арк. 145, зв. Мел. «До коси, Миколо, до коси».

Спати, світлики, спати. Там же, арк. 146, зв. Мел. «Пий, Миколо, горілку».

В нас кужелі готові. Там же, арк. 146, зв. Мел. «Пий, Миколо, горілку». Останні два рядки співаються на мелодію двох попередніх.

Сидить світилка при стіні. Там же, арк. 147, зв. Мел. «До коси, Миколо, до коси».

Брешете, дружки, як свині. Там же, арк. 147, зв. Мел. «Ой місяцю темний».

Ой щука до дна, до дна. Там же, арк. 147, зв. Мел. «Пий, Миколо, горілку».

Ой чого ви, світилки, сидите. Там же, арк. 149. Мел. «До коси, Миколо, до коси».

Іли світилки, іли. Там же, арк. 148, зв.

Ой хоч же ми тут сидимо. Там же, арк. 149. Мел. «До коси, Миколо, до коси».

А в печі горнятко. Там же, арк. 149, зв. Мел. «А де цієї дівчиноньки мати».

Чом, світилки, не співаєте. Там же, арк. 149, зв. Мел. «Ой місяцю темний».

Ой на горі просо. Там же, арк. 150, зв. Мел. «А де цієї дівчиноньки мати».

А ми цьому не дивуймо. Там же, арк. 151. Мел. «Вийди, вийди, моя ненечко».

Додому, світилки, додому. Там же, арк. 151, зв. Мел. «Пий, Миколо, горілку».

Під порогом яма. Там же, арк. 153, зв. Мел. «А де цієї дівчиноньки мати».

Від стола до порога. Там же, арк. 153, зв. Мел. «А де цієї дівчиноньки мати».

Брала Наталка льон, льон. Там же, арк. 153.

Красні світилки, красні. Там же, арк. 154. Мел. «Пий, Миколо, горілку».

Світи, місяцю, з раю. Там же, арк. 154, зв. Мел. «Пий, Миколо, горілку».

Наш дружбонько, як паң, як пан. Там же, арк. 155. Мел. «Вийди, вийди, моя ненечко».

Староста наш прибрався. Там же, арк. 155, зв. Мел. «Пий, Миколо, горілку».

Дивися-но, старосто. Там же, арк. 155, зв. Мел. «Ой матінко-ютко».

Дружчини

До дружки, буярине, до дружки. Там же, арк. 157. Мел. «До коси, Миколо, до коси».

Буярине, сядь коло мене. Там же, арк. 157.

А в городі річка-калюжка. Там же, арк. 157.

А ходила старша дружка по воду. Там же, арк. 157, зв. Мел. «До коси, Миколо, до коси».

До мене, буярине, до мене. Там же, арк. 157, зв. Мел. «До коси, Миколо, до коси».

А в городі грушка. Там же, арк. 159. Мел. «А де цієї дівчиноньки мати».

А в городі явір. Там же, арк. 159. Мел. «А де цієї дівчиноньки мати».

А в городі сливка. Там же, арк. 159. Мел. «Кухарочка наша». Останні два рядки співаються на мелодію двох попередніх.

Ой скакав зайчик та й попід гайчик та й скаче. Там же, арк. 159. Ме-

лодію взято із збірника «Українські народні пісні», К., «Мистецтво», 1954, книжка друга, стор. 256.

Іжте, буяри, капусту. Там же, арк. 160. Мел. «А де цієї дівчиноньки мати».

Прощання молодії з батьками, з рідним домом

Через сад-виноград. Там же, арк. 161, зв.

За городом та розмарочка. Там же, арк. 163, зв. Мел. «Ненько моя та рідненькая».

Варіант 1-го рядка: «За городом зацвіла гречка».

Ой засвіти, мати, свічку. Там же, арк. 164. Мел. «Було літо, було літо».

Як же тобі ти, Наталко. Там же, арк. 165, зв. Мел. «Було літо, було літо».

Переїду хату. Там же, арк. 166, зв. Мел. «Я не гуляла, не дівувала». Зажурилась молода Наталка. Там же, арк. 167. Мел. «Вечірня зоря зійшла».

Ой куди ж ви, сірі гуси, полинете. Там же, арк. 168. Мел. «Було літо, було літо».

Встаньте, буяри. Там же, арк. 167, зв.

Ой куди ж ти, Наталко, та ходила. Там же, арк. 168, зв. Мел. «Було літо, було літо».

Бувай здоров, товаришко. Там же, арк. 169, зв. Мел. «Було літо, було літо».

Матінка смутна ходить. Там же, арк. 169, зв. Мел. «Вечірня зоря зійшла».

Ой ти, Наталко, ти відважний козаче. Там же, арк. 169. Мел. «Кам'яна горо, чом ти не лупаєшся».

Варіант 1-го рядка: «Ой ти, Наталко, ти преславний козаче».

На добраніч, моя мамцю. Там же, арк. 171, зв. Мел. «До коси, Миколо, до коси».

Випроводжай мене, мати. Там же, арк. 172, зв. Мел. «До коси, Миколо, до коси».

Варіант передостаннього рядка: «Ще й скриню, й перину».

Ой скажем коням обрік дати. Там же, арк. 175, зв. Мел. «В саду Наталка вінки в'є».

Бувайте ви, лавки, здорові. Там же, арк. 176, зв.

Не велика туга. Там же, арк. 176, зв.

Деся я в тебе, моя мати, не дитина. Там же, арк. 177, зв. Мел. «Було літо, було літо».

Зустріч невістки у свекрів

Ой гни, мати, ліску. Там же, арк. 179, Мел. «А де цієї дівчиноньки мати».

Пали, мати, хату. Там же, арк. 179, зв. Мел. «Ой місяцю темний».

Невістко наша, жаданко. Там же, арк. 180. Мел. «Я тебе, сестрице, покриваю».

А в коморі жостір. Там же, арк. 181. Мел. «Вийди, вийди, моя нечечко».

Понеділкування. Умивання молодого подружжя. Снідання

- З калиноньки дві квітоньки. Там же, арк. 183, зв.
Слава богу, сина оженила. Там же, арк. 184, зв. Мел. «Ненько моя та рідненькая» (2-й варіант).
Пропила мати дочку. Там же, арк. 187. Мел. «Вечірня зоря зійшла».
А в коморі сволок. Там же, арк. 190. Мел. «А де цієї дівчиноньки мати».
Тобі, мати, не журитися. Там же, арк. 191. Мел. «Ой місяцю темний».
Не журся, матиночко, не журся. Там же, арк. 191, зв.
Ой піду я в долину. Там же, арк. 192. Мел. «А в городі річка-калюжка».
Чоботи. Там же, арк. 195.
Ой меде наш, меде. Там же, арк. 196, зв. Мел. «Вийди, вийди, моя нечечко». Останні два рядки співаються на мелодію двох попередніх.
Ой дивно нам, дивно. Там же, арк. 199, зв. Мел. «Вийди, вийди, моя нечечко».
Свашко моя. Там же, арк. 201.
Він дров не рубає. Там же, арк. 199, зв. Мел. «Вийди, вийди, моя нечечко».
Ненечко моя пишна. Там же, арк. 202, зв. Мел. «А де цієї дівчиноньки мати».
Ой якби я була знала. Там же, арк. 203. Мел. «Було літо, було літо».
Ой походив, тещенько, походив. Там же, арк. 204. Мел. «Чоботи».
Ой повій, вітроньку. Там же, арк. 204. Мел. «Ой місяцю темний».
Панове-сватове, просимо вас. Там же, арк. 204, зв. Мел. «До коси, Микола, до коси». На 5-й і 6-й такти виконуються третій, четвертий, п'ятий рядки першого куплета.
Ой дай же, боже, літа дождати. Там же, арк. 205. Мел. «Я не гуляла, не дівувала».
Гарна сваха, гарний сват. Там же, арк. 208, зв.
Варіант останнього рядка: «Тепер тобі вільно».
Ой чия то родина. Там же, арк. 209. Мел. «В саду Наталка вінки в'є».
П'ятниця-прибиральниця. Там же, арк. 209, зв. Мел. «Вийди, вийди, моя нечечко». Останні два рядки співаються на мелодію двох попередніх.

Понеділок поганий

- Ой ти хлопець Миколай. Там же, арк. 215. Мел. «Гарна сваха, гарний сват».
Ой куме, куме, куме. Там же, арк. 218.
Хміль хмілями, а пшениця ланами. Там же, арк. 162. Мел. «Кам'яна горо, чом ти не лупаєшся».
Перед порогом музики грають. Там же, арк. 219.
Ой меде наш, меде. Там же, арк. 220, зв. Мел. «Перед порогом музики грають».
Приїхала Наталчина мати. Там же, арк. 221. Мел. «Ой матінко-ютко».
Ой мамо, буде зле. Там же, арк. 227. Мел. «Свашко моя, перепілочко».
І наїмось і нап'ємось. Там же, арк. 224, зв. Мел. «Свашко моя, перепілочко».
Ой де ж ти була, моя нечужая. Там же, арк. 228, зв.
Ой він, шельма, не прийшов. Там же, арк. 227, зв. Мел. «Свашко моя, перепілочко».

РОДИННО-ПОБУТОВІ ПІСНІ

ЛІРИКА КОХАННЯ

Зародження почуттів. Взаємна любов.

Думки про одруження

Калино-малино, чоґо в лузі стоїш. Запис 1921 р. Відділ фондів ІМФЕ. ф. 31-2, од. зб. 56, арк. 1.

Ой там на горі. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 56, арк. 22. Мел. відомої жартівливої пісні «І лід тріщить».

Опубліковано у зб. Г. Танцюри «Жінка в українських народних піснях», стор. 13.

Ой на ставу, на ставочку. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 56, арк. 3.

Прилетіла зозуленька. Запис 1927 р. Там же, од. зб. 17, арк. 11.

Ой сам же я добре знаю. Запис 1917—1918 рр. Там же, од. зб. 57, арк. 98.

Терен, мати, коло хати. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 57, арк. 101.

Дівчинонько Ганно. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 17, арк. 41.

Не тепер, не тепер. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 56, арк. 9.

Якби мені ступа та жорна. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 56, арк. 60.

Болить мене головонька. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 61, арк. 77. Мел.

«Ой куме, куме, куме».

На тім боці на толоці. Запис 1922 р. Там же, од. зб. 31, арк. 35, зв. Мел. «Ой куме, куме, куме».

Ой на горі вовчики трублять. Запис 1928 р. Там же, од. зб. 56, арк. 10. Мел. «Якби мені ступа та жорна».

Люлька моя червона. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 56, арк. 45.

На городі вишничок. Запис 1922 р. Там же, од. зб. 56, арк. 8.

Я селезня полюбила. Запис 1919 р. Там же, од. зб. 61, арк. 142.

Ой піду я до млина, до млина. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 56, арк. 12.

Казала Солоха: прийди, прийди. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 56, арк. 54.

Продай, продай, вражий сину. Запис 1926 р. Там же, од. зб. 60, арк. 22.

Вже мені ця вулиця не мила. Запис 1929 р. Там же, од. зб. 56, арк. 44.

Принесла я до млина, до млина. Запис 1925 р. Там же, од. зб. 56, арк. 13. Мел. «Ой піду я до млина, до млина».

Через гору річка, через річку кладка. Запис 1929 р. Там же, од. зб. 56, арк. 37. Мел. «І лід тріщить».

Ой ти, дівчино, горда та пишна. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 56, арк. 53.

Некованим возом пшеницю возити. Запис 1923 р. Там же, од. зб. 61, арк. 36.

Друкується перший куплет, що має спільний мотив з піснею, записаною М. Лисенком від Олени Пчілки (М. Лисенко, Збірник українських пісень, вип. III, стор. 70). Останні два куплети — уривок іншої пісні.

Через наше подвір'ячко. Запис 1919 р. Там же, од. зб. 53, арк. 3.

Стоїть козак край воріт. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 57, арк. 48.

Останні три куплети опущені, оскільки становлять механічний додаток уривку іншої пісні.

Зелена горішина. Запис 1922 р. Там же, од. зб. 57, арк. 81.

Ой учора орав. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 56, арк. 23.

- Ой розкусю я волоський горішок. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 56, арк. 4.
- Дівчинонько-чарівниченко. Запис 1922 р. Там же, од. зб. 56, арк. 19.
- Коло млина, коло броду. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 57, арк. 56.
- Із досади, з тоски піду в лужки. Запис 1922 р. Там же, од. зб. 21, арк. 40.
- Кріп сію, кріп сію. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 56, арк. 30. Мел. «І лід тріщить».
- Сокіл, мамцю, сокіл, любцю. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 56, арк. 6.
- Котилися вози з гори. Записано у 1919 р. від Явдохи Зуїхи і Марини Танцюри в с. Зятківцях. Там же, од. зб. 57, арк. 45.
- Через новий будиночок. Запис 1919 р. Там же, од. зб. 57, арк. 54. Мел. «Через наше подвір'ячко».
- Гей, долино, долиночко. Запис 1926 р. Там же, од. зб. 57, арк. 128.
- Ой вишенька, черешенька. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 56, арк. 17.
- Ой перепеличка мала, невеличка. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 56, арк. 33.
- Ой на горі, ненько. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 56, арк. 35. Мел. «Дівчинонько Ганно».
- Ходив козак до молодиці. Запис 1919 р. Там же, од. зб. 56, арк. 57.
- Ой стежечка, стежечка. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 31, арк. 18.
- Ой не ходи коло тину. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 56, арк. 71.
- Веду коня до Дунаю. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 56, арк. 49.
- Ой боже, боже. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 56, арк. 28. Подібна мелодія «Я тебе кохав, як у садочку грушу».
- Сонце низенько. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 18, арк. 93.
- Породила горлиця діти. Запис 1922 р. Там же, од. зб. 56, арк. 72. Подібні мелодії «Породила перепеличка», «Ой старий, старий та жени воли».
- Сніжок іде, зима буде. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 56, арк. 51.
- Ой у лузі, в лузі, гей. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 56, арк. 21.
- Раз я вийшов на вулицю. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 56, арк. 46.
- Ой час, мати, жито жати. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 56, арк. 2.
- Виряджала мати сина та на косовицю. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 22, арк. 7. Подібна мелодія «Ой був Сава в Немирові».
- Ой у полі, в полі, в полі два дубочки, гей. Запис 1919 р. Там же, од. зб. 56, арк. 31.
- Ой служив я в вдови. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 54, арк. 38.
- Ой умру, мати, умру через чар-чаровину. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 56, арк. 73.
- Якби не Марися. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 56, арк. 67.
- Ой гиля, гиля, гусоньки, на став. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 56, арк. 42.
- Ой ходила дівчинонька по саду. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 56, арк. 39.
- Гей, ой під гайком, гайком зелененьким. Запис 1923 р. Там же, од. зб. 56, арк. 40.
- Ой якби я знала, де мій милий оре. Запис 1919 р. Там же, од. зб. 56, арк. 69.
- Ой мати, мати, мати. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 22, арк. 3, зв.
- Ой коню мій, коню, та золота грива. Запис 1929 р. Там же, од. зб. 56, арк. 68.
- Ой летіла горлиця через сад. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 56, арк. 76.
- Хтіла мене мати. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 17, арк. 59, зв.
- Ой Романе, Романочку. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 31, арк. 15. Мел. «І лід тріщить».
- Ой дощ іде, ой дощ іде. Запис 1925 р. Там же, од. зб. 53, арк. 11.

Ой на ставу, на ставочку. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 53, арк. 4. Мел. «Через наше подвір'ячко».

Сім день конопель. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 61, арк. 80. Мел. «Ой куме, куме, куме».

Чорні очі, як терен. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 53, арк. 5.

Дівочі і парубочі дотинки та жарти

Не буде ні по-татовому. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 57, арк. 15.

Ой не ходи, Барабашу. Запис 1920 р. Там же, ф. 31-2, од. зб. 57, арк. 12.

Ой хотіла мене мати. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 57, арк. 13. Мел. «Ой не ходи, Барабашу».

У записі Танцюри ця пісня є механічним продовженням пісні «Ой не ходи, Барабашу», яка друкується окремо.

Чобіт мені розпорвся. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 57, арк. 40.

А Ярема із Хомою. Запис 1923 р. Там же, од. зб. 54, арк. 49.

Кучерявий Марко. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 37, зв. Мел. «І лід тріщить».

А до мене Яків приходив. Запис 1926 р. Там же, од. зб. 61, арк. 20. Мел. «Якби мені ступа та жорна».

Чи я тобі не казала. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 57, арк. 37.

Ой боже мій! Караул. Запис 1922 р. Там же, од. зб. 61, арк. 22. Мел. «І лід тріщить».

Ой так роби, як твій тато. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 31, арк. 31, зв. Мел. «І лід тріщить».

Ой на ставу, на ставочку. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 61, арк. 32. Мел. «І лід тріщить».

Очерет дугом гуде. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 18, арк. 112.

Чи не той то Микита. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 17, арк. 71, зв.

Ой з-за гори вітер віє. Запис 1922 р. Там же, од. зб. 31, арк. 36. Мел. «Чи не той то Микита». Останні два рядки співаються на мелодію двох попередніх.

Іхав Савка сірими волами. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 31, арк. 39, зв.

Ішов Гриць з вечерниць. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 61, арк. 31. Мел. «Ой куме, куме, куме».

На порозі стояла. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 31, арк. 20.

Ой іхала, іхала. Запис 1929 р. Там же, од. зб. 31, арк. 14. Мел. «Ой стежечка, стежечка».

Пливе човен води повен. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 17, арк. 34, зв.

Казав, казав чабан дівці. Запис 1922 р. Там же, од. зб. 31, арк. 37.

Ти ж мене підманула. Запис 1923 р. Там же, од. зб. 61, арк. 34. Мел. «Ой куме, куме, куме».

Ой ліз їжак, ліз. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 31, арк. 61, зв.

«Закінчити пісню співачка відмовилась, бо кінець сороміцький».—

Прим. Г. Танцюри.

Ой ти, гарний Семене. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 61, арк. 18. Мел. «І лід тріщить».

Ой казала приходити. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 56, арк. 59. Мел. «Казав, казав чабан дівці».

Ой відколи я вродився. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 17, арк. 72. Мел. «Казав, казав чабан дівці».

З того часу, як женився. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 31, арк. 42. Мел. «І лід тріщить».

Ой лию не помалу. Запис 1922 р. Там же, од. зб. 17, арк. 71. Мел.
«І лід тріщить».

В Бердичеві у ратуші. Запис 1927 р. Там же, од. зб. 61, арк. 24. Мел.
«І лід тріщить».

Ой дівчино милостива. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 31, арк. 14. Мел.
«І лід тріщить».

Наварила чачавиці. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 31, арк. 20. Мел.
«І лід тріщить».

Ой був же я в Тирашполі. Запис 1923 р. Там же, од. зб. 61, арк. 38.
Не журися, препогана. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 61, арк. 41. Мел.
«І лід тріщить».

На вулиці дві куриці. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 61, арк. 1. Мел. ві-
домої пісні «Ой за гайком, гайком».

Ой ходив я до дівчини. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 56, арк. 58. Мел.
«І лід тріщить».

За Тетяну, за Тетяну. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 61, арк. 23. Мел.
«І лід тріщить».

Догадайся, козаче. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 31, арк. 22, зв. Мел.
«І лід тріщить».

Нащо мені женитися. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 61, арк. 39.
Ой нікому так не гаразд. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 31, арк. 38. Мел.
«Ой куме, куме, куме».

Ой у лісі на могилі. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 31, арк. 17, зв. Мел.
«І лід тріщить».

А я в батька одним одна. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 31, арк. 17.
Мел. «І лід тріщить».

Наступив, наступив. Запис 1925 р. Там же, од. зб. 31, арк. 15, зв. Мел.
«І лід тріщить».

Як я в батька одиниця була. Запис 1923 р. Там же, од. зб. 31, арк. 16, зв.
Білі крупи, чорна гречка. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 31, арк. 13, зв.
Мел. «І лід тріщить».

Ой під мостом риба з хвостом. Запис 1928 р. Там же, од. зб. 31, арк. 16,
зв. Мел. «І лід тріщить».

Ой женила мене мати. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 31, арк. 26. Мел.
«Ой куме, куме, куме».

Як я була в свого батька. Запис 1923 р. Там же, од. зб. 31, арк. 19, зв.
Мел. «І лід тріщить».

Батьки на перешкоді закоханим

Кину кужель на полицю. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 56, арк. 11.
Ой вижду я на гірку. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 56, арк. 15.
Уже третій вечір, як дівчину бачив. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 57,
арк. 11.

Попід гору крутую. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 57, арк. 9.
Чорна хмара наступає. Запис 1929 р. Там же, од. зб. 59, арк. 4.
Місяць світить, а зорі немає. Запис 1919 р. Там же, од. зб. 56, арк. 16.
Ой чом не прийшов, чом не приїхав. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 57,
арк. 6.

Ой старий волох та сіно косить. Запис 1927 р. Там же, од. зб. 55,
арк. 11.

Піду я горою. Записано у 1920 р. від Явдохи Зуїхи і Килини Жук у
с. Зятківцях. Там же, од. зб. 57, арк. 1.

Ой з-за гори вітер віє. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 57, арк. 34.

Ой сьогодні день-деньочок. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 57, арк. 4.
Казав мені батько. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 57, арк. 72.
Чи ти мене вірно любиш. Запис 1922 р. Там же, од. зб. 57, арк. 151.

Вороги-розлучники

Ой загуду, загуду. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 54, арк. 5.
Червона черемшина. Запис 1922 р. Там же, од. зб. 57, арк. 17. Мел.
«Прилетіла зозуленька».
Червона калинонька. Запис 1922 р. Там же, од. зб. 57, арк. 18.
Два голуби воду пили. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 57, арк. 27.
Ой не шуми, дуже. Запис 1918 р. Там же, од. зб. 57, арк. 25.
Ой там за Дунаєм лужком-бережком. Запис 1922 р. Там же, од. зб. 57, арк. 23.
Ой летіла зозуленька. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 53, арк. 18.
Пожену я товар на яр. Запис 1918 р. Там же, од. зб. 57, арк. 20.
Під яблункою, під солодкою. Запис 1919 р. Там же, од. зб. 57, арк. 161.
За Васильом, за Васильом. Запис 1919 р. Там же, од. зб. 21, арк. 21.
Ой лихо, та не нам. Записано у 1920 р. від Явдохи Зуїхи та Ірини Рибанської у с. Зятківцях. Там же, од. зб. 61, арк. 150. Мел. «І лід тріщить».

Розлука

Столи мої тесовії. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 56, арк. 26.
Ой на горі вогонь горить. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 54, арк. 6. Мел.
«І лід тріщить».
Либонь же, я тут не буду. Запис 1924 р. Там же, од. зб. 57, арк. 35. Мел.
«Сніжок іде, зима буде» (варіант).
Темна нічка, невидная. Запис 1922 р. Там же, од. зб. 57, арк. 104.
Ой ти дубе, дубе, кучерявий дуже. Запис 1927 р. Там же, од. зб. 57, арк. 136.
Шкода мої вечероньки. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 57, арк. 137. Мел.
«Червона калинонька».
Ой сусідоньки, ви голубоньки мої. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 57, арк. 105.
Зелена діброво. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 54, арк. 47.
Я до тебе не ходила. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 57, арк. 118.
А я свого миленького. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 57, арк. 120.
Ой там за морями орел воду п'є. Запис 1922 р. Там же, од. зб. 57, арк. 103. Мел. «Ой там за Дунаєм лужком-бережком» (варіант).
Ой ніч моя темная. Запис 1926 р. Там же, од. зб. 57, арк. 124.
Ой летіла пава. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 57, арк. 159.
Зашуміли листоньки. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 57, арк. 126.
Ой гай, мамцю, ой гай, любцю. Записано у 1918 р. від Явдохи Зуїхи та Марини Танцюри у с. Зятківцях. Там же, од. зб. 57, арк. 109.
Ой любив та кохав. Запис 1922 р. Там же, од. зб. 57, арк. 116.
Гей, ой у полі клен-дерево різно. Запис 1918 р. Там же, од. зб. 53, арк. 8.
В кінці греблі шумлять верби. Запис 1918 р. Там же, од. зб. 18, арк. 119.

Підмова і зрада

- Туман яром по синьому морю, да гей, гей. Записано у 1919 р. від Явдохи Зуїхи та Марини Танцюри у с. Зятківцях. Там же, од. зб. 57, арк. 107.
- Ой зацвіло синее море разними цвітами. Запис 1920 р. Там же, ф. 31-2, од. зб. 55, арк. 10.
- Ой та спився козак, спився. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 60, арк. 3.
- Іхав козак, іхав. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 60, арк. 7.
- Поспускала верба гілля. Запис 1928 р. Там же, од. зб. 60, арк. 1. Мел. «Чи ти мене вірно любиш».
- Ой ішов я вулицею раз, раз. Запис 1922 р. Там же, од. зб. 18, арк. 101, зв.
- Ой приснився мені сон дивненький. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 58, арк. 57, зв.
- Розсипала горішеньки ще й терен. Запис 1923 р. Там же, од. зб. 60, арк. 18.
- Ой у полі, в полі, в полі два дубочки. Запис 1922 р. Там же, од. зб. 57, арк. 71.
- Ой на ставу, на ставочку. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 57, арк. 38.
- Ой гоп по ліщину. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 31, арк. 34, зв. Мел. «І лід тріщить».
- Ой полола горлиця лободу, лободу. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 57, арк. 70. Мел. «Ой летіла горлиця через сад».
- Повій, вітре буйнесечкий. Записано у 1919 р. від Явдохи Зуїхи та Марини Танцюри у с. Зятківцях. Там же, од. зб. 57, арк. 134.
- А де було жито та пшениця. Записано у 1928 р. від Явдохи Зуїхи та Килини Жук в с. Зятківцях. Там же, од. зб. 57, арк. 68.
- Погоріло в степу сіно. Запис 1922 р. Там же, од. зб. 57, арк. 58.
- Ой у лузі калинонька, в лузі. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 55, арк. 21.
- С о с н о в а т е р т и ц я — соснова дошка.
- Ой ти, дівчино-чарівниченько. Запис 1927 р. Там же, од. зб. 57, арк. 84.
- Ой у полі дві тополі. Записано у 1920 р. від Явдохи Зуїхи і Параски Полиці в с. Зятківцях. Там же, од. зб. 57, арк. 60.
- Коло млина, млина. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 60, арк. 5.
- Ой ти, місяцю. Записано у 1918 р. від Явдохи Зуїхи та Марини Танцюри у с. Зятківцях. Там же, од. зб. 56, арк. 24. Мел. «Ой боже, боже»; подібна мелодія «Я тебе кохав, як у садочку грушу».
- Ой там біля річки, ой там біля броду. Запис 1922 р. Там же, од. зб. 23, арк. 19.
- Я тебе кохав, як у садочку грушу. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 60, арк. 21. Подібні мелодії «Ой боже, боже», «Ой ти, місяцю».
- Ой у лузі, в лузі Василь сіно косить. Запис 1919 р. Там же, од. зб. 60, арк. 23.
- Опубліковано у зб. Г. Танцюри «Жіноча доля в народних піснях», ДВУ, Харків, 1930, стор. 9. Подібні мелодії «Щука-риба в морі», «Ой в полі могола».
- Чорноморець, маменька, чорноморець. Запис 1918 р. Там же, од. зб. 21, арк. 36.
- Ой у саду, ой у саду та зеленому. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 60, арк. 20.
- Та туман, туман по долині. Запис 1919 р. Там же, од. зб. 60, арк. 11.
- Калино-малино, ягодо червона. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 60, арк. 9.
- Ой зійди, зійди, місяцю, за комору. Запис 1926 р. Там же, од. зб. 60, арк. 15.

Ой за лісом, за темненьким. Записано у 1928 р. від Явдохи Зуїхи та Харитини Гудими. Там же, од. зб. 60, арк. 27.

Ой за гаєм, за Дунаєм. Запис 1925 р. Там же, од. зб. 60, арк. 25.

Ой ковалю, коваленку. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 60, арк. 29.

Нешасливе кохання

Ой на горі, ой на горі береза стояла. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 57, арк. 130. Мел. «Ой за гаєм, ой за гаєм, за Дунаєм».

Уже ж мені не ходити. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 58, арк. 122.

Розкопайте тую греблю. Записано у 1920 р. від Явдохи Зуїхи та Параски Полиці у с. Зятківцях. Там же, од. зб. 57, арк. 140.

Повій, вітре, на Україну. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 30, арк. 5, зв.

Пісня літературного походження. Слова С. Руданського.

Коло млина, коло броду. Запис 1922 р. Там же, од. зб. 17, арк. 24.

Ой холодніі та вечероньки. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 57, арк. 82.

Та нема гірш нікому. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 25, арк. 19, зв.

Пішов козак ярмом, ярмом. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 60, арк. 13.

Ой слаба я, ой слаба я. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 57, арк. 147.

Вийду на гору, гляну на море. Записано у 1923 р. від Явдохи Зуїхи та Килини Жук у с. Зятківцях. Там же, од. зб. 57, арк. 158.

Кого вірно люблю. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 57, арк. 256.

Не щечечи, соловейку. Запис 1922 р. Там же, од. зб. 30, арк. 7.

Пісня літературного походження. Слова В. Забіли.

Учора була юточка моя. Запис 1923 р. Там же, од. зб. 57, арк. 92. Подібна мелодія «Учора була донечка моя».

Зелене жито, зелене. Запис 1929 р. Там же, од. зб. 18, арк. 96.

Вже сонце низенько. Записано у 1917—1918 рр. від Явдохи Зуїхи та Марини Танцюри у с. Зятківцях. Там же, од. зб. 57, арк. 94.

Ти, черешенька, ой ти, вишенька. Запис 1929 р. Там же, од. зб. 57, арк. 66.

Ой від саду та до моря. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 57, арк. 106.

Лети, лети ти, чорная галко. Запис 1922 р. Там же, од. зб. 57, арк. 75.

Через гору та в долину. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 57, арк. 36.

Кажуть люди-сусідоньки. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 61, арк. 123. Мел. «І лід тріщить».

Ой там коло гаю. Запис 1922 р. Там же, од. зб. 57, арк. 31.

Гиля, гиля, сірі гуси. Запис 1924 р. Там же, од. зб. 57, арк. 80.

Ой у полі озеречко. Записано у 1919 р. від Явдохи Зуїхи та Насті Танцюри у с. Зятківцях. Там же, ф. 31-2, од. зб. 57, арк. 87.

Та вже третій вечір, як дівчину бачив. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 58, арк. 27.

На добраніч усім на ніч. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 57, арк. 88. Мел. «Ой у полі дві тополі».

Ходю-блудю по діброві. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 57, арк. 51.

Бодай тая степовая могила запала. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 57, арк. 50.

Пішов козак ярмом. Запис 1919 р. Там же, од. зб. 57, арк. 43.

Косив сіно, косив сіно. Запис 1923 р. Там же, од. зб. 18, арк. 69, зв. Мел. «Казав, казав чабан дівці».

ПІСНІ РОДИННОГО ЖИТТЯ

Любов і згода в сім'ї

Ой поїхав мій миленький в городочок. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 21, арк. 23, зв.

Чоловіче мій. Запис 1929 р. Там же, од. зб. 58, арк. 15. Мел. «І лід тріщить».

Ой вишенько, черешенько. Запис 1921 р. Там же, ф. 31-2, од. зб. 58, арк. 13.

Ще ж мені не лишенько. Запис 1927 р. Там же, од. зб. 58, арк. 16. Мел. «І лід тріщить».

Помаленько йду. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 58, арк. 19.

Опубліковано у зб. Г. Танцюри «Жіноча доля в народних піснях», стор. 30; газ. «Радянське село» від 20 листопада 1957 р.

Ой щось буде, ой щось буде. Записано у 1922 р. від Явдохи Зуїхи та Явдохи Важейло у с. Зятківцях. Там же, од. зб. 31, арк. 45. Мел. «І лід тріщить».

Ой як мені не пить, не гуляти. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 59, арк. 19. Мел. «Якби мені ступа та жорна».

П'ять нас, братці, п'ять. Запис 1925 р. Там же, од. зб. 58, арк. 45.

Час додому, час. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 58, арк. 17.

Не я п'яний, не я п'яний. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 58, арк. 30.

Ой хмариться, дощ буде. Запис 1919 р. Там же, од. зб. 61, арк. 84.

Ой чарочко рябенькая. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 61, арк. 81.

Ой слаба я, ой слаба я. Запис 1922 р. Там же, од. зб. 61, арк. 85.

Мел. «І лід тріщить».

Жаль за батьківським домом.

Лиха свекруха

Учора була донечка моя. Запис 1924 р. Там же, од. зб. 58, арк. 4. Подібна мелодія «Учора була юточка моя».

Не жаль мені на галочку. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 58, арк. 118. Мел. «Ой у полі дві тополі».

Чоловіче мій, дружино моя. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 58, арк. 14.

Коли б бог дав, коли б бог дав. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 58, арк. 10.

Ой на горі коршма. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 58, арк. 111.

Ой ходю-блюду та й по вулиці. Запис 1923 р. Там же, од. зб. 58, арк. 120.

Ой нікому я так не дивую. Запис 1919 р. Там же, од. зб. 58, арк. 116.

Ой якби я була знала. Запис 1919 р. Там же, од. зб. 58, арк. 21.

По садочку ходю та ходю. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 58, арк. 114.

Опубліковано у зб. Г. Танцюри «Жіноча доля в народних піснях», стор. 28.

Ой ти, мати моя, та не жаліслива. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 58, арк. 24.

Опубліковано у зб. Г. Танцюри «Жіноча доля в народних піснях», стор. 18.

Матінко моя кохана. Запис 1922 р. Там же, од. зб. 58, арк. 22.

Опубліковано у зб. Г. Танцюри «Жіноча доля в народних піснях», стор. 17.

Ой у лузі, лузі, гей, калина стояла. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 58, арк. 65.

Опубліковано у зб. Г. Танцюри «Жіноча доля в народних піснях», стор. 22—23.

Життя з нелюбом, нелюбою

Ой ходить дівчина понад бережину. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 58, арк. 1.

Ой на горі, горі. Запис 1919 р. Там же, од. зб. 21, арк. 9. Мел. «Ой якби я знала, де мій милий оре».

Ой у полі криниченька. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 58, арк. 12.

Зійди, місяцю, і ти, ясна зоре. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 57, арк. 74.

Посію коноплі, а вродила плоскінь. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 58, арк. 109.

Тече вода холодная. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 58, арк. 8.

Тоска за тоскою, журба за журбою. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 58, арк. 41.

Ой вишенька, черешенька у саду. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 58, арк. 53.

Ой ти, старий та бородатий. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 58, арк. 73.

Ой під вишенькою, під черешенькою. Запис 1918 р. Там же, од. зб. 58, арк. 72.

Ой гаю мій, гаю. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 58, арк. 34.

Було не копати під порогом ями. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 21, арк. 25. Мел. «Та вже третій вечір».

Соловейку сивенький. Записано у 1918 р. від Явдохи Зуїхи та Марини Танцюри у с. Зятківцях. Там же, од. зб. 58, арк. 62.

Оженився не по добрій волі. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 58, арк. 60. Подібна мелодія «Ой горе, горе на чужині бути».

Ой у лузі калина. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 58, арк. 61.

Як я була молодюю нелінивая. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 61, арк. 151. Мел. «І лід тріщить».

Ой умру я, умру. Запис 1927 р. Там же, од. зб. 61, арк. 79. Мел. «І лід тріщить».

Горе мені з таким мужем. Запис 1928 р. Там же, од. зб. 61, арк. 78. Мел. «І лід тріщить».

Умер батько — байдуже. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 61, арк. 135. Мел. «Ой стежечка, стежечка».

Ой умер Саврадим. Запис 1919 р. Там же, од. зб. 61, арк. 137. Мел. «І лід тріщить».

Лихий чоловік, п'яниця

Ой дай боже, мій миленький, щоб ти жив. Запис 1928 р. Там же, од. зб. 61, арк. 118. Мел. «Якби мені ступа та жорна».

Ходив же я коло свого поля. Запис 1922 р. Там же, од. зб. 21, арк. 27, зв. Мел. «Якби мені ступа та жорна».

Головонько моя бідна. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 58, арк. 39.

Опубліковано у зб. Г. Танцюри «Жіноча доля в народних піснях», стор. 16.

Ой в полі криниця. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 54, арк. 43.

Ой коню мій, коню. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 56, арк. 68.

Ой вербо, вербо кудрявая. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 58, арк. 48.

Косив косар сіно, як була погода. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 58, арк. 5.

Віддала мати дочку. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 58, арк. 5.

- Ой повів буйний вітер з-за гори. Запис 1918 р. Там же, од. зб. 21, арк. 31, зв.
Ой ніхто не винен, тільки я. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 58, арк. 52.
Ой зацвіла червона калина. Запис 1918 р. Там же, од. зб. 21, арк. 31.

Жінка-ледащиця

- Терном, терном, терниною. Запис 1922 р. Там же, од. зб. 61, арк. 63. Мел. «І лід тріщить».
Ой де буду, то буду. Запис 1926 р. Там же, од. зб. 31, арк. 47. Мел. «І лід тріщить».
В понеділок вовницю розскувала. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 31, арк. 49. Мел. «І лід тріщить».
Гандзю, Гандзю, Гандзюсечко. Запис 1927 р. Там же, од. зб. 61, арк. 57.
Чи я тобі не казала. Запис 1923 р. Там же, од. зб. 61, арк. 59. Мел. «І лід тріщить».
Якби ти ставив хатку. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 61, арк. 60.
Обіцявся мужичок. Запис 1923 р. Там же, од. зб. 61, арк. 36. Мел. «І лід тріщить».
Жар, мати, капустиці. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 61, арк. 19. Мел. «Ой куме, куме, куме».
Біда панну спокусила. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 61, арк. 55.
Ой Роман на току узувається. Запис 1922 р. Там же, од. зб. 61, арк. 51. Мел. «І лід тріщить».
А ти п'єш, мене б'єш. Запис 1922 р. Там же, од. зб. 61, арк. 101. Мел. «І лід тріщить».
Ой поїхав мій миленький по сіно у степ. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 61, арк. 82.
Ой устану я в понеділок. Запис 1926 р. Там же, од. зб. 15, арк. 18, зв.
У неділю п'ю, п'ю. Запис 1918 р. Там же, од. зб. 61, арк. 90. Мел. відомої пісні «Ой за гайком, гайком».
Гуляла, гуляла. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 61, арк. 155. Мел. «І лід тріщить».
Сьогодні гульки. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 61, арк. 156. Мел. «І лід тріщить».
Ой пила я у неділю. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 61, арк. 99.
Чи я в тебе не хазяйка. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 61, арк. 110. Мел. «І лід тріщить».
Ой п'яна я, п'яна. Запис 1919 р. Там же, од. зб. 61, арк. 83.
А чоловік, а що жінка. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 61, арк. 86. Мел. «І лід тріщить».
В понеділок на прохмілля я лежала. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 61, арк. 62.
А я тую кужелину сама пряла. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 61, арк. 61.
Все добре, все добре, як жінка маленька. Записано у 1920 р. від Явдохи Зуїхи та Явдохи Важейло у с. Зятківцях. Там же, од. зб. 31, арк. 42. Мел. «І лід тріщить».
Ой та дрита, ой та дрита. Запис 1926 р. Там же, од. зб. 61, арк. 64. Мел. «І лід тріщить».
А наш хлібчик удався: попід шкуру котик грався. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 61, арк. 52. Мел. «І лід тріщить».
Кажуть люди, що я лиха. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 61, арк. 48.
Що ти, мила, робиш. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 61, арк. 105. Мел. «І лід тріщить».

Тепер мені погуляти. Запис 1923 р. Там же, од. зб. 61, арк. 139. Мел.
«І лід тріщить».

Гей, жона, додому. Запис 1929 р. Там же, од. зб. 61, арк. 102.

Подружня зрада

Ой колись була в степу воля. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 58, арк. 110.
Гей, ой сяду я край віконечка прясти. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 58, арк. 56.

Снився мені сон дивненький. Запис 1922 р. Там же, од. зб. 57, арк. 53.
Ходю-блудю по темному пущу. Запис 1918 р. Там же, од. зб. 58, арк. 55.
Не рости, березо, межі дорогами. Запис 1919 р. Там же, од. зб. 58, арк. 32.

Вийду за ворота. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 57, арк. 64.

Послав мене мій миленький. Запис 1923 р. Там же, од. зб. 58, арк. 58.
Мел. «Не я п'яний, не я п'яний».

Ой умерла, умерла. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 58, арк. 94.

Бідна моя головонько. Запис 1925 р. Там же, од. зб. 61, арк. 73.

Ой поїхав мій миленький до млина, до млина. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 61, арк. 73.

Сирітська і вдовина доля. Мати

Ой за гаєм, ой за гаєм, за Дунаєм. Запис 1924 р. Там же, од. зб. 57, арк. 131. Мел. «Ой за гаєм, ой за гаєм, за Дунаєм».

Ой у лузі, лузі зацвіла калина. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 57, арк. 16.

Там, де Ятрань круто в'ється. Запис 1920—1925 рр. Там же, од. зб. 53, арк. 22.

Нехороші ви, начальники. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 57, арк. 112.

Надлетіли журавлі. Запис 1919 р. Там же, од. зб. 54, арк. 1.

Мамко наша, любко наша. Запис 1922 р. Там же, од. зб. 59, арк. 30.

Ой ти, тату, таточку. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 59, арк. 32.

Породила перепеличка. Запис 1929 р. Там же, од. зб. 59, арк. 1. Подібні мелодії «Породила горлиця діти», «Ой старий, старий, та жени воли».

Бувай здоров, моя мила. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 58, арк. 67.

Ой не лети, чорна галко. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 58, арк. 75.

Ой у полі дві могили. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 58, арк. 74.

Жито моє, жито моє. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 59, арк. 26.

Горе мені, горе. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 53, арк. 34.

Усі гори зеленіють. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 53, арк. 35.

Щука-риба в морі. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 59, арк. 2. Подібні мелодії «Ой у лузі, в лузі», «Ой в полі могила».

Ой в полі могила. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 54, арк. 55. Подібні мелодії «Ой у лузі, в лузі Василь сіно косить», «Щука-риба в морі».

Ой у лузі, в лузі, гей. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 59, арк. 9.

Усі поля поорані. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 59, арк. 7.

Ой сини мої, голуби мої. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 59, арк. 28. Мел. «Породила перепеличка».

Ой пила я із синами. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 59, арк. 22. Мел. «Усі поля поорані».

Зальоти, жарти

Ой ходила по саду. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 56, арк. 39. Мел. «Дівчинонько Ганно».

Ой боже мій, боже мій. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 31, арк. 19. Мел. «І лід тріщить».

Гандзю моя, щербетущечко. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 56, арк. 61.

Ой був собі чоловік. Запис 1923 р. Там же, од. зб. 61, арк. 44. Починаючи з рядків «Першим зять їде, фуру чобіт везе» мелодія скорочується: випадають 12—15 та 24—27 такти; в приспівках зникають репризи.

Ору я, ору я у городі та волоньками. Запис 1922 р. Там же, од. зб. 61, арк. 71.

Виломлю я хворостину з тину. Запис 1927 р. Там же, од. зб. 31, арк. 55, зв. Мел. «Якби мені ступа та жорна».

Куди йдеш, куди йдеш. Запис 1927 р. Там же, од. зб. 61, арк. 125. Мел. «І лід тріщить».

Ой жур та кисіль та варенички. Запис 1923 р. Там же, од. зб. 61, арк. 124. Мел. «І лід тріщить».

Чогось мені не прядеться. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 31, арк. 18, зв. Мел. «І лід тріщить».

Скажу тобі, мамцю, правду. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 61, арк. 27. Мел. «І лід тріщить».

Ой просить кум кумасю. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 31, арк. 53, зв.

Ой кум такий люб. Запис 1927 р. Там же, од. зб. 61, арк. 122. Мел. «І лід тріщить».

І сніг їде. Запис 1919 р. Там же, од. зб. 17, арк. 70, зв. Мел. «І лід тріщить».

Ой учора в куми. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 61, арк. 129.

Болить мене голова. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 31, арк. 67, зв.

Кепкування, коверзування, насміхи

Як женився, то хвалився. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 58, арк. 29. Мел. «Веду коня до Дунаю».

Понад гаєм, гаєм, гаєм. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 31, арк. 53. Мел. «І лід тріщить».

Ой старий, старий, та жени воли. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 31, арк. 80, зв. Подібні мелодії «Породила горлиця діти», «Породила перепеличка».

Продай, милий, сірі бички. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 61, арк. 54. Мел. «І лід тріщить».

Била жінка мужика. Запис 1919 р. Там же, од. зб. 61, арк. 106.

Ой умер мій Давидко. Запис 1919 р. Там же, од. зб. 61, арк. 138. Мел. «І лід тріщить».

Я тобі казала, Марку. Запис 1919 р. Там же, од. зб. 72. Мел. «І лід тріщить».

Ой пила я, пила я. Запис 1919 р. Там же, од. зб. 61, арк. 107. Мел. «Ой стежечка, стежечка».

Загадав мені муж. Запис 1919 р. Там же, од. зб. 61, арк. 67.

Ой ти, мати, шануй мене. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 61, арк. 132.

Ой дощ, їде дощ, в долині калюжа. Запис 1926 р. Там же, од. зб. 61, арк. 114.

А я таки й не дуже хорую. Запис 1926 р. Там же, од. зб. 61, арк. 116.

Ой поїхав мій миленький на ярмарок до Гірні. Запис 1927 р. Там же, од. зб. 58, арк. 37.

Оженився старий у петрівку. Запис 1922 р. Там же, од. зб. 61, арк. 65.

Сидить дід на печі, на печі. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 61, арк. 152.

Ой діду мій, діду мій, соколові очі. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 31, арк. 81, зв. Мел. «І лід тріщить».

А дід бабці. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 61, арк. 153. Мел. «І лід тріщить».

Розваги. Гулянки

Була в Чоколата. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 61, арк. 140.

Матіночко. Записано у 1922 р. від Явдохи Зуїхи та Явдохи Важейло у с. Зятківцях. Там же, од. зб. 31, арк. 42, зв. Мел. «І лід тріщить».

Ой брате мій, орле. Дати запису немає. Там же, од. зб. 54, арк. 31—32.

Дудка в дудки ночувала. Запис 1919 р. Там же, од. зб. 61, арк. 149.

Ох я й молода в лісу я гуляла. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 17, арк. 3.

Торгувала горіхами. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 61, арк. 53.

Виганяла лебеді по вишневому саду. Запис 1923 р. Там же, од. зб. 61, арк. 120. Третій і четвертий такти повторюються в останньому куплеті.

Сім день молотила. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 31, арк. 70, зв. Мел. «І лід тріщить».

Черчик — монах; тут — гарний, красивий.

Прийшов панок за довжок. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 61, арк. 104. Мел. «І лід тріщить».

Сію мак, сію мак ще й петрушечку. Запис 1926 р. Там же, од. зб. 61, арк. 87. Мел. «І лід тріщить».

І ти тут, і я тут. Запис 1922 р. Там же, од. зб. 31, арк. 50, зв. Мел. «І лід тріщить».

Ой чарочко, люблю тебе. Запис 1923 р. Там же, од. зб. 61, арк. 88. Мел. «І лід тріщить».

Горілочку п'ю, п'ю. Запис 1919 р. Там же, од. зб. 61, арк. 93. Мел. «І лід тріщить».

Як пити, так пити. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 61, арк. 128. Мел. «Я собі дівчина».

Я до тебе, кумо моя. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 61, арк. 127.

Ой п'яна я. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 61, арк. 89. Мел. «І лід тріщить».

Ой учора, ой учора. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 61, арк. 141.

Ой куме, куме, добра горілка. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 61, арк. 131.

Горілочко-шафаро. Запис 1923 р. Там же, од. зб. 61, арк. 91. Мел. «І лід тріщить».

Нехай же нас бог рятує. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 15, арк. 28.

Що ми будем, браття, робити. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 15, арк. 30. Мел. «Нехай же нас бог рятує».

І, здається, не п'ється. Запис 1919 р. Там же, од. зб. 61, арк. 94. Мел. «І лід тріщить».

Душе, п'єш горілку дуже. Запис 1922 р. Там же, од. зб. 61, арк. 95.

Смерте моя, создана. Запис 1922 р. Там же, од. зб. 27, арк. 4.

Навішки давала — повідомляла.

Ой смерте моя, смерте. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 61, арк. 98. Мел. «Якби мені ступа та жорна».

Чарочко моя бездірка. Запис 1919 р. Там же, од. зб. 61, арк. 96.
Гуляв вчора, гуляв нині. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 61, арк. 144.
Мел. «І лід тріщить».
Пішов дід на обід, баба на хрестини. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 31, арк. 82. Мел. «І лід тріщить».

Жартівливі пісні-байки

Оженився щиглик. Записано у 1926 р. від Явдохи Зуїхи та Параски Полиці у с. Зятківцях. Там же, од. зб. 61, арк. 3.
Два останні куплети у цій публікації опущені.
Ой що ж то за шум учинився, гей. Записано у 1925 р. від Явдохи Зуїхи та Килини Жук у с. Зятківцях. Там же, од. зб. 61, арк. 6. Мел. «Ой дощ, іде дощ, в долині калюжа».
Два ведмеді, два ведмеді. Записано у 1920 р. від Явдохи Зуїхи та Параски Полиці у с. Зятківцях. Там же, од. зб. 61, арк. 2.
Та орав мужик край дороги. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 31, арк. 39, зв.
Дуб на дуба похилився. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 61, арк. 9.
Ой ти, брате Мусію. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 61, арк. 163.
Колись така правда була. Записано у 1920 р. від Явдохи Зуїхи та Параски Полиці у с. Зятківцях. Там же, од. зб. 61, арк. 159.
Побила шевця лиха година. Запис 1919 р. Там же, од. зб. 61, арк. 157.

БАЛАДИ

Ой за гаєм зелененьким. Запис 1922 р. Там же, од. зб. 59, арк. 16. Останні три мелодії записані Г. Танцюрою від односільчан.
За Дунаєм широким. Записано 1919 р. Там же, од. зб. 22, арк. 22.
Ой у полі криниченька. Записано у 1918 р. від Явдохи Зуїхи та Марини Танцюри у с. Зятківцях. Там же, од. зб. 55, арк. 23.
Ой поїхав королевич на полювання. Запис 1918 р. Там же, од. зб. 58, арк. 81. Мел. «Виряджала мати сина та на косовицю».
Пила, пила та й Немерівна на меду. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 53, арк. 31.
Ніхто не знає, по якій причині. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 55, арк. 14.
Ой козаче-бурлаче. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 58, арк. 99.
Не жаль мені та й ні на кого. Записано у 1920 р. від Явдохи Зуїхи та Ірини Риманської у с. Зятківцях. Там же, од. зб. 55, арк. 1.
Жила вдова на роздолі. Запис 1919 р. Там же, од. зб. 55, арк. 3.
Зажурилася молодая вдівонька. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 57, арк. 149.
Іхав, іхав коваленко. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 54, арк. 5.
Що це стала за причина. Запис 1918 р. Там же, од. зб. 53, арк. 25.
На синьому морі мила Ганя ноги. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 55, арк. 12.
Ой віддала мене мати заміж молодю. Записано у 1919 р. від Явдохи Зуїхи та Килини Жук у с. Зятківцях. Там же, од. зб. 58, арк. 101. Опубліковано у зб. Г. Танцюри «Жіноча доля в народних піснях», стор. 33.
А хто в коршмі п'є? Турок та поляк. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 55, арк. 6.
Ой у місті на риночку. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 55, арк. 8.

- Ой учора ізвечора, з половини дня. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 60, арк. 33.
- Ой Ганусю преподобна. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 60, арк. 33.
- Ой не ходи, Грицю, та й на вечерниці. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 16, арк. 32, зв.
- Ой у полі жито. Записано у 1920 р. від Явдохи Зуїхи та Параски Полиці у с. Зятківцях. Там же, од. зб. 55, арк. 16.
- Ой у полі вишня. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 55, арк. 19.
- Ой ти, Грицю, Грицю, молодий козаче. Записано у 1918 р. від Явдохи Зуїхи і Марини Танцюри у с. Зятківцях. Там же, од. зб. 57, арк. 97.
- Ой повій, вітроньку. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 58, арк. 68.
- Була в Гандзі лихая свекруха. Запис 1919 р. Там же, од. зб. 58, арк. 25.
- Ой на горі сокіл пролітає. Запис 1918 р. Там же, од. зб. 55, арк. 34. Д и л и н а — товста дошка в підлозі.
- Ой пішов милий за ліс. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 57, арк. 142.
- Ой сяду я край віконця, гей. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 57, арк. 144.
- Ой на горі сокіл пролітає. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 58, арк. 78.
- Ой якби я знала, що я буду жити. Записано у 1923 р. від Явдохи Зуїхи та Параски Полиці у с. Зятківцях. Там же, од. зб. 58, арк. 83. Подібна мел. «Журба мене сушить».
- Ой поїду я у Китай-город. Там же, од. зб. 58, арк. 97.
- Ой приїхав милий до милої в гості. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 58, арк. 92.
- Опубліковано у зб. Г. Танцюри «Жіноча доля в народних піснях», стор. 11.
- Ой ходить Іван понад лиман. Записано у 1919 р. від Явдохи Зуїхи та Тетяни Танцюри у с. Зятківцях. Там же, од. зб. 58, арк. 90.
- Ой п'яна я та й валюся. Записано у 1919 р. від Явдохи Зуїхи та Тетяни Танцюри у с. Зятківцях. Там же, од. зб. 58, арк. 88.
- Ой високо сонце сходить. Запис 1922 р. Там же, од. зб. 55, арк. 26.
- Ішов козак ярм-долиною. Записано у 1923 р. від Явдохи Зуїхи та Килини Жук. Там же, од. зб. 58, арк. 103.
- Ой зима, зима, зима лютая. Записано у 1923 р. від Явдохи Зуїхи та Павлини Танцюри. Там же, од. зб. 58, арк. 105.
- Опубліковано у зб. Г. Танцюри «Жіноча доля в народних піснях», стор. 34.
- Ой в неділю рано-пораненьку. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 59, арк. 24.
- Ой приїхав Дженджура. Запис 1922 р. Там же, од. зб. 56, арк. 64.

ІСТОРИЧНІ ПІСНІ

- Що за голос у долині. Записано 1928 р. Там же, од. зб. 50, арк. 1. Варіант цієї пісні записаний від Явдохи Зуїхи.
- Опубліковано у зб. «Історичні пісні» (К., 1961), стор. 91, вар. Є.
- За нашою свободою. Записано 1920 р. від Явдохи Зуїхи та Килини Жук у с. Зятківцях. Там же, од. зб. 57, арк. 113.
- У неділю рано-пораненьку. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 50, арк. 5.
- Ю р к и — кілочки, які використовують при в'язанні снопів.
- Гей, у Струтові та всі дзвони дзвонять. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 51, арк. 12.
- Ой по Дону, по Дону, по широкому морю. Запис 1929 р. Там же, од. зб. 50, арк. 7.
- Опубліковано у зб. «Історичні пісні», стор. 348, вар. Б.
- Ой на горі та женці жнуть. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 50, арк. 14.

- Ой у лісі, в лісі (Пісня про Нечая). Запис 1920 р. Там же, од. зб. 50, арк. 19.
Опубліковано у зб. «Історичні пісні», стор. 209.
- Ой ти, Морозенку. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 50, арк. 22.
Опубліковано у зб. «Історичні пісні», стор. 257—258.
- Ой горе, горе на чужині бути. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 50, арк. 11.
Подібна мелодія «Оженився не по добрій волі».
Опубліковано у зб. «Історичні пісні», стор. 293.
- Ой якби я знав, а що мені буде. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 50, арк. 13.
13. Мел. «Ой горе, горе на чужині бути».
Опубліковано у зб. «Історичні пісні», стор. 302.
- Ой понад річкою, понад Синюхою. Запис 1913 р. Там же, од. зб. 50, арк. 9.
Ой був Сава в Немиріві на панськiм обiдi (Пісня про Саву Чалого). Там же, од. зб. 50, арк. 16. Подібна мелодія «Виряджала мати сина та на косовицю».
Максим козак Залізник. Запис 1926 р. Там же, од. зб. 50, арк. 28.
- Ой в містечку Богуславку в Каньовського пана. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 53, арк. 27.
Дарував цар землю. Запис 1923 р. Там же, од. зб. 50, арк. 26.
- Ой ви, хлопці, славні запорожці. Запис 1919 р. Там же, од. зб. 10, арк. 9, зв.
Т у р а с — турчин.
Ой на воді два лебеді проти води б'ються. Запис 1919 р. Там же, од. зб. 10, арк. 10, зв.
- За Сибіром сонце сходить. Запис 1919 р. Там же, од. зб. 50, арк. 29.
Опубліковано у зб. «Історичні пісні», стор. 678, вар. А.
Уродився Шевченко. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 50, арк. 35.
В Ладжині вітер віє. Запис 1919 р. Там же, од. зб. 50, арк. 37.
Не боюся я ні пана. Запис 1919 р. Там же, од. зб. 50, арк. 37.
Ой нікому так не горе. Запис 1919 р. Там же, од. зб. 50, арк. 38.
Опубліковано у зб. «Історичні пісні», стор. 286, вар. 3.
Пішла наша стара пані. Запис 1919 р. Там же, од. зб. 50, арк. 43. Мел. «Ой летіла пава».
Собирайтеся, ребята. Запис 1919 р. Там же, од. зб. 50, арк. 42. Мел. «Ой летіла пава».
Ой виору я нивку широкою. Запис 1923 р. Там же, од. зб. 53, арк. 38.
Опубліковано у зб. «Історичні пісні», стор. 752.
Ой летіла пава. Запис 1919 р. Там же, од. зб. 50, арк. 40.

СОЦІАЛЬНО-ПОБУТОВІ ПІСНІ

Чумацькі пісні

- Ой у полі криниченька. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 52, арк. 19.
Добре чумак дочумакувався. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 12, арк. 3, зв. Мел. «Якби мені ступа та жорна».
Ой чумаче, чумаче. Запис 1918 р. Там же, од. зб. 52, арк. 21.
Ой у полі криниця. Запис 1918 р. Там же, од. зб. 52, арк. 10. Мел. «Ой чумаче, чумаче».
К а б а к — гарбуз.
Служив же я, служив же я. Запис 1929 р. Там же, од. зб. 52, арк. 23.
А в неділю рано, рано-пораненько. Запис 1918 р. Там же, од. зб. 52, арк. 15.

Мурзакі — татари.

Ой косить хазяїн зелену діброву. Запис 1918 р. Там же, од. зб. 52, арк. 8.

У Києві на риночку, гей. Запис 1918 р. Там же, од. зб. 12, арк. 6.

Чорна хмара наступає. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 52, арк. 1.

Насіяли, наораали. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 52, арк. 6.

Пропив воли, пропив віз. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 52, арк. 3. Мел. «І лід тріщить».

Полетіли сірі гуси. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 57, арк. 122.

Шли чумаченьки з України. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 52, арк. 12.

Горе тії чайці, горе тій небозі. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 52, арк. 14.

Рекрутські і солдатські пісні

Ой колись була в степу волечка. Запис 1926 р. Там же, од. зб. 51, арк. 14.

На вигоні край села. Запис 1925 р. Там же, од. зб. 51, арк. 3.

Сине море засинілося. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 51, арк. 1.

Летіли орли з далекого краю. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 51, арк. 8.

Ой в городі буркун-зілля. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 51, арк. 19.

Чогось мені, моя мати. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 51, арк. 10.

Ой піду я понад круті гори. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 51, арк. 17.

Терном, терном битая доріжечка. Запис 1929 р. Там же, од. зб. 51, арк. 28.

Не бачу я парня молодого. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 57, арк. 115.

Шкода, шкода, шкода макового цвіту. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 51, арк. 13.

Ой у ліску, в ліску та на жовтім піску. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 55, арк. 37.

Ой по Дону, по Дону, гей, гей. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 51, арк. 6.

Ой ні на кого нарікати. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 59, арк. 13.

Ой у полі доріженька. Запис 1919 р. Там же, од. зб. 59, арк. 11.

Гей, зажурився сивий соколонько. Запис 1918 р. Там же, од. зб. 51, арк. 26.

Зійшла зоря ізвечора та й зазорілася. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 51, арк. 15.

Вилітали орли з-за крутої гори. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 51, арк. 23.

Опубліковано у зб. «Історичні пісні», стор. 615.

Ой долину, долину, полинова трава. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 51, арк. 30.

Сокіл з орлом, сокіл з орлом купається. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 51, арк. 34. Мел. «Ой за гаєм, ой за гаєм за Дунаєм».

Через сад-виноград. Запис 1927 р. Там же, од. зб. 51, арк. 21.

За горою сніжок летить. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 51, арк. 32.

Бурлацькі, наймитські, заробітчанські (строкарські) пісні

Ой нікому так не горе. Записано у 1921 р. від Явдохи Зуїхи і Катерини Гудими у с. Зятківцях. Там же, од. зб. 54, арк. 26.

Ой не горе так нікому. Запис 1928 р. Там же, од. зб. 54, арк. 28. Мел. «Чорна хмара наступає».

Ой що ж бо то та й за ворон. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 14, арк. 24, зв.

Служить наймит, служить наймит. Запис 1919 р. Там же, од. зб. 54, арк. 21. Мел. «Веду коня до Дунаю».

І ти наймит, і я наймит. Запис 1919 р. Там же, од. зб. 54, арк. 23.

Закувала зозуленька. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 54, арк. 11. Співаєть-ся також на мел. «Ой по Дону, по Дону, по широкому морю». Метроном 138. Котра дівка хоче славоньки зажиги. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 54, арк. 9.

А вже сонце над липою. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 54, арк. 17.

А в нашого прикажчика. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 54, арк. 19.

По горі, горі зацвіла бразалія. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 54, арк. 16.

Бразалія — квітка.

Вишня, мамцю, вишня, любцю. Записано в 1919 р. від Явдохи Зуїхи та Мотрі Ананової у с. Зятківцях. Там же, од. зб. 54, арк. 13. Мел. «І ти наймит, і я наймит» (перший варіант).

Коло наших ворітечок. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 53, арк. 7. Мел. «Ой сьогодні день-деньочок».

«Найомчик — бідняк, якого багатії наймали іти за них до армії в солдати». — *Прим. Г. Танцюри.*

Ой гук, мати, гук. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 54, арк. 56.

Бувайте здорові, соснові пороги. Записано у 1919 р. від Явдохи Зуїхи та Явдохи Важейло у с. Зятківцях. Там же, од. зб. 54, арк. 7.

«За традицією до Великої Жовтневої Соціалістичної революції в Зятківцях і в навколишніх селах щороку ранньої весни збирались на вигоні всі ті, хто виходив кудись на заробітки. Їх проводжали родичі, знайомі. Виходячи вже з села, заробітчани співали цю пісню». — *Прим. Г. Танцюри.*

Ой дай, боже, до покрови дожити. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 54, арк. 35. Мел. «Дарував цар землю».

«У Польщу у подраси» — у Бессарабії та на Херсонщині заробітчани з Поділля називали «людьми з Польщі». — *Прим. Г. Танцюри.*

Кому воля, а кому неволя. Запис 1929 р. Там же, од. зб. 58, арк. 20.

Ой за гайком, кругим гайком. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 52, арк. 25. Мел. «Прилетіла зозуленька».

Лиха доля

По діброві вітер віє. Запис 1919 р. Там же, ф. 31-2, од. зб. 30, арк. 1, зв. Пісня літературного походження. Слова Т. Шевченка (уривок «Тополі»).

Не хилися, сосно. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 54, арк. 48.

Стоїть явір над водою. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 54, арк. 53.

Стоїть явір над водою. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 54, арк. 51.

Іхав козак, іхав. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 54, арк. 46.

Запив козак, запив бурлак. Запис 1919 р. Там же, ф. 31-2, од. зб. 59, арк. 14.

Породила мене мати. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 58, арк. 50.

Послала мене мати. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 17, арк. 12.

Ой у степу сіно. Запис 1922 р. Там же, од. зб. 57, арк. 132.

У сусіда хата біла. Запис 1919 р. Там же, од. зб. 54, арк. 41.

Журба мене сушить. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 53, арк. 50. Подібна мел. «Журба мене сушить».

А ще сонце не заходило. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 58, арк. 44.

Опубліковано у зб. Г. Танцюри «Жіноча доля в народних піснях», стор. 29.

Куди ідеш, моя нене. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 58, арк. 43.

Ой з-за гори кам'яної голуби літають. Запис 1928 р. ф. 31-2, од. зб. 58, арк. 123.

Опубліковано у зб. Г. Танцюри «Жіноча доля в народних піснях», стор. 31.

Летіла зозулька попід гай куючи. Записано у 1918 р. від Явдохи Зуїхи та Тетяни Танцюри у с. Зятківцях. Там же, од. зб. 58, арк. 76.

Ішла Біда невеличка. Запис 1919 р. Там же, од. зб. 61, арк. 167.

Гей, чого, хлопці, славні молодці. Запис 1919 р. Там же, од. зб. 14, арк. 25, зв.

Родинні відносини і соціальна нерівність

Багач, мамцю, багач, мамцю. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 53, арк. 15.

Закувала зозуленька. Запис 1923 р. Там же, од. зб. 53, арк. 13.

Горішина, черемшина. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 53, арк. 16.

Заїздив коника, заїздив другого. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 57, арк. 7.

Що ти робиш! Бійся бога. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 53, арк. 10.

Лугом іду, коня веду. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 53, арк. 20.

Ой звідти гора, а звідти другая. Запис 1919 р. Там же, од. зб. 57, арк. 29.

Чи я тобі не казала. Запис 1923 р. Там же, од. зб. 53, арк. 55. Мел. «Ой з-за гори кам'яної» (другий варіант).

Посію я конопельки. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 58, арк. 107.

На погибель буде тому. Запис 1929 р. Там же, од. зб. 53, арк. 57.

Ой поки я воли мав. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 53, арк. 54.

Приснивсь мені сон. Запис 1919 р. Там же, од. зб. 53, арк. 48.

Ой роде мій, ой роде мій. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 53, арк. 46.

Пийте, люди, горілочку. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 53, арк. 44.

Під білою березою. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 53, арк. 41. Мел. «Коло млина, коло броду».

Сатира на багатіїв, попів, урядовців

І багатий, і гембатий. Записано у 1921 р. від Явдохи Зуїхи та Параски Полиці у с. Зятківцях. Там же, од. зб. 61, арк. 21. Мел. «І лід тріщить».

Була в багача. Запис 1923 р. Там же, од. зб. 61, арк. 14.

Ой в городі бузина. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 61, арк. 16.

Засіяла мати жито. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 59, арк. 6. Мел. «І лід тріщить».

Ой не ходи по льоду, бо провалишся. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 56, арк. 70. Мел. «Ой не ходи, Барабашу».

Ой був собі панок з маку. Запис 1919 р. Там же, од. зб. 61, арк. 29.

Сидить багач за столом. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 61, арк. 162. Мел.

«Ой учора в куми і сьогодні в куми».

Ой наступила та чорная хмара. Запис 1919 р. Там же, од. зб. 54, арк. 58.

Гопа, гопа, гопака. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 31, арк. 83. Мел. «І лід тріщить».

Чи чула ти, Пилипихо. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 57, арк. 154.

Чумаче-бурлаче. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 57, арк. 154.

На утрено рано дзвонять. Записано у 1920 р. від Явдохи Зуїхи та Явдохи Важейло у с. Зятківцях. Там же, од. зб. 31, арк. 86.

А хвалився соцький сином. Запис 1920 р. Там же, од. зб. 61, арк. 160.

Ой да ми в кабачок ходили. Запис 1921 р. Там же, од. зб. 61, арк. 145.

ЯВДОХА ЗУЇХА

(біографічний нарис)

Український трудовий народ, як і всі слов'янські народи, славиться своєю співучістю, музикою, глибокопестичною лірикою. Народ багатий не тільки чудовими піснями, а й виконавцями пісень. Серед таких виконавців є самородки, які відзначаються особливою пам'яттю і великою любов'ю до народної пісні. До них належить і Явдоха Зуїха.

Вона є видатним носієм усної творчості українського народу.

* * *

Кушинці, Гнатівка й Зятківці — сусідні села Гайсинського району Вінницької області. Зараз тут буйно розвивається колгоспне будівництво, зростає культура й заможність селян.

Зовсім не те було колись. Село Кушинці за панщини «славилось» великою кількістю дрібної шляхти, яка надто немилосердно визискувала «своїх» кріпаків. Це про них тоді місцеве населення склало пісню:

Борони, господи,
Від чечелівських паничів,
Від кушинецьких дідичів,
Вербових дров,
Козиннього кожуха
Й свинячих постолів.
Хто їх буде минати,
Той не буде в огні горіти,
В воді потопати,
Наглої смерті мати*.

У пісні про панщину співається так:

В Ладжині вітер віє,
А в Зятківцях тихо,
А в Барсуках добра нема,
А в Кушинцях лихо.

* Ця пісня й інші, що наводяться в нарисі, записані від Явдохи Зуїхи.

У кушинецького поміщика Равського був кріпак Микита Сивак, а по вуличному — Попик, якого пан Равський виміняв за породисту суку. Попиком Микиту прозвали тому, що він часто грав у таку гру — «попа»: вбирася, бувало, в комічний попівський одяг і «правив». Потім всі учасники цієї гри підходили до нього під «благословення». Він кожному давав якусь річ, що тільки підвернеться йому під руку, — трісочку, грудочку тощо, махав рукою і приказував: «Благословляю тебе одним струпом на всю голову». Всі реготали. Ось за це й прозвали його «попиком».

У Микити Сивака 1 березня 1855 р. народилася третя дочка — Явдоха. Мати Явдохи — Тетяна стала від горя п'яницею. Що тільки можна було взяти з дому й продати, те вона продавала й пропивала. Скільки Тетяну Микита не бив, але вона не калялась. Після смерті Тетяни Микита з дочками залишився в одних сорочках. Батько, що знав, те й передав своїм дітям про світ, про людей разом із своїм гумором і красномовністю. Незабаром Микита Сивак віддав своїх старших дочок — Фотину і Харитину заміж, а з найменшою Явдошкою залишився господарювати.

Дитячі роки Явдоха провела без материнської ласки, без догляду старших. Кріпачини вона не пам'ятала. Те, що залишилось в її пам'яті, було вже після панщини. Але ще багато традицій збереглося від кріпачьких часів.

Діти були залишені напризволяще. На вулиці вони «виховувались», набирались «знань», вчили пісень, без догляду старших робили, що хотіли. В компанії ровесників і старших Явдоха завжди отаманувала.

Про свої дитячі роки вона розповідала:

— Я була як гайдамака. Мене, бувало, всі боялись. Кого треба набити, то воно моїх рук не втече. Треба мені його набити, щоб пам'ятало мої руки, — наб'ю, будь то хлопець чи дівчина. Хто вигонив ледачого з компанії? — То то я. Хто починав бійку? — То то я. А за що його бити? Я його не люблю, бо він погано співає. Нащо він нам? Нехай межи нас не йде, бо ей-же ей буду бити. Нехай так погано не співає, бо я так не люблю, бо то мене вколе в саме серце. І якби тільки до рук спіймала, то била, скільки вже сама хотіла. Не одному влетіло від мене. Не раз матері битих нарікали: «Чом тебе, довгоморда, ніхто не вб'є? Чого ти жиєш до сеї пори?» Нічого, думаю, що «довгоморда», але я йому і всипала, а як спійму, то й ще додам. Отаке-то. Які літа, такий розум. Ще добре, що переросла, а то я не знаю, що з мене було б...

Недовго гуляла Явдошка. Скоро її атаманування на вулиці урвалось. Через нестатки мусила йти на службу. Спочатку вона, ще малолітньою, служила в багачів за няньку. Пізніше ходила на заробітки поденно. А як уже піросла, то пішла в строк до пана Равського. Хоч і в ката, аби плата, бо трудно було прожити. Наймалась у строк «від льоду до льоду», тобто від тої пори, коли лід розтане, до тої пори, коли на ставку вже крига стане. Такий тоді був «календар» у панів.

Це була здорова, жвава й весела дівчина. Мала гостру пам'ять, дуже швидко все сприймала і надовго запам'ятовувала. Оце, бувало, Явдоха поле панські квітники, поливає клумби, а панянки Равського в кімнаті вчать польські вірші (бо Равський був поляк). Товчуть, товчуть і ніяк не можуть вивчити напам'ять. Через відчинене вікно Явдоха все чує, вона ті вірші вже запам'ятала і підказує панянкам. Ті панянки «встида наїлись» через Явдоху, бо пани сердяться, встидають їх, що вони «такі довбні», ніяк не затямлять, дожили до такого, що ось уже дочка Сивака Микити їм підказує. Ті вірші Явдоха пам'ятала до глибокої старості.

В строку в Равського Явдоха Сивак вивчила польську мову, навчилася польських пісень, байок та приказок.

Ото вже вона й дівка. Але нестатки вигонять із рідної хатки: мусила

ходити на зарібки разом з чоловіками, жінками та з такими бідними дівчатами, як сама, в далекі, як тоді вважалося, краї — то на Бессарабію, то на Херсонщину.

У Кушинцях, Гнатівці, Зятківцях та в інших навколишніх селах Гайсинського повіту (який за тодішнім адміністративним поділом належав до Кам'янець-Подільської губернії) щороку ранньої весни збиралися на вигоні всі ті, хто виходив кудись на заробітки. З кушинецькими людьми була і Явдоха Сивак. Їх із слізьми проводжали родичі, знайомі. Виходячи з села, заробітчани співали традиційну пісню:

Бувайте здорові, соснові пороги,
А де походжали мої білі ноги.

Бувайте, бувайте, та не забувайте,
Мене молодого щораз споминайте.

Споминайте мене хоч раз на деньочок,
А я вас спом'яну сім раз на часочок.

Спом'яніть ви мене у неділю вранці,
А я вас спом'яну в полатаній дранці.

Спом'яніть ви мене хоч коло обіду,
А я вас спом'яну, як у поход піду.

Спом'яніть ви мене хоч коло вечері,
А я вас спом'яну в Херсонській губернії.

— Біда заставляла йти служити до багатія, до німця,— розповідає Явдоха.— Дуже трудно було вислужити строк у хазяїна. В їдлі не додає, роботою завалює, а на тебе дивиться гірше, ніж на собаку. Не дай, бог, у дядька служити, а до дядини за платою ходити. Недарма народ склав таку пісню:

Котра дівка хоче славоньки зажити,
То нехай же іде в Херсонську служити.

Ой у тій Херсонській усього доволі —
Вийдеш за ворота, наплачешся вволю.

По строках, поміж чужих людей, в тяжкій роботі Явдоха Сивак набиралася гіркого досвіду, практичних знань, пізнавала світ і людей.

— Надивилась і наслужилась я,— розповідає вона,— «азнала добра», навчилась цінити печену бараболю, білу сорочку й вірне словечко.

Недарма Явдоха знала стільки пісень про строкарів-наймитів, бо в тих піснях було відбито не тільки її життя, а й життя багатьох таких, як вона.

Так пройшло чотири роки. «Від льоду до льоду» працює вона десь у строку, на чужині, а на зиму приходиться додому, до свого старенького батька. Де б вона не була, а її все-таки тягнуло додому. Прийде худа, змарніла, аж чорна. Бо сказано: добро пушить, а горе сушить.

З її зарібків «толк був малий». Що заробила, те й проїла, а хоч що й залишалось, то йшло на податки. І знову чекай, поки лід розтане, і знову в похід на заробітки.

Явдоха Сивак була середня на зріст, смаглява на лиці, міцного здо-

ров'я. Мала «гострий язик, крепку печінку, м'яке серце»* і здорову, твезу голову. В неї була багата, барвиста мова, дотепність і невичерпний гумор. За це її любили і часто запрошували до своїх розваг, до компанії. Просили на складчину, на весілля.

Від складчини відмовлялась, бо не мала з чим іти. На весілля зразу теж відмовлялась іти, бо не мала в чому; не мала в що одягнутися «про свято». Тоді товаришки приносили для неї та — вишиту сорочку, та — хустку, та — намисто, та — свитку. Так у позиченому й ходила на весілля, бо не було іншої такої, щоб уміла так прибрати молоду, щоб пам'ятала стільки пісень і могла гарно співати, щоб уміла так вивести танці, звеселити, розважити компанію. Де Явдоха Сивак, там веселий шум, розкозистий регіт і співи.

До розваг вона була охоча, «долюдна». Її тягнуло до гурту, до людей, але до хлопців була стримана. Кохатись не кохалась так, як інші дівчата. За її словами, не розуміла кохання й не визнавала його. «Компанувати» з хлопцями — «компанувала».

Найбільше жартів, сміху і співу було, коли зійдеться, бувало, з Данилом Дубовим. Любили вони покепкувати, висміяти кого-небудь, вигадати на когось смішне прізвисько. За те і їм давали прізвиська — сама Явдоха мала їх аж сім. Це були два штукарі на все село.

Іноді Данило приходив до Явдохи. Була вона чистюхою. Навчилась поміж людей охайно, чисто тримати кругом себе. Бувало, побілить хату всередині й надворі, пісочком пообсипає кругом хати і доріжку — від порога аж до перелазу. По піску розкладе рівненько татарське зілля. Тоді Данило не йшов по тій доріжці, а, лиш переступивши перелаз, ставав навколішки і так ішов до хати.

— Чого то ти дурієш? — питала його Явдоха.

— По цій доріжці не можна ходити ногами, — казав Данило, — лиш коліньми, бо то — твоя праця. Ти ж тут руки поклала.

Вона за це тільки жартівливо погрожувала йому пальцем.

— Ей-же! Ну-ну, дивись мені.

Думала Явдоха, що Данило посватає її. Він і сам думав про це. Та вийшло не так. Його батьки були багаті, мали поле, коні й корову і стали проти цього шлюбу, бо Явдоха була бідна. А до того ще вони боялись, щоб Явдоха не стала пити, як пила її мати. Вони вибрали Данилові багачку Софію з великим приданим: повна скриня добра, корова й сто карбованців.

Останній раз Данило прийшов до Явдохи попрощатися. Все розказав їй, дуже нарікав на батьків і кляв Софію: «Щоб тебе гулі були задушили ще маленькою! Щоб тебе грім забив!..»

Явдоха мовчки все вислухала. Не промовила ані слова. Як він не просив її за світилку, а на весілля до нього таки не пішла. Тільки гірко плакала.

Після Данилового весілля особливо сумно було Явдосі. Сиділа сама вдома, господарила й думала без кінця. Найкращі її роки пройшли по строках, «пішли на поталу». Пари не знайшлося, бо посагу не було. І трудно було забути Данила.

Ось чому з-поміж пісень про розлуку вона найбільше любила пісню «Ой летіла зозуленька через гай куючи».

Приятельські, задушевні відносини між Явдохою і Данилом Дубовим збереглися до старості. Данило просив її за куму; пізніше, коли вже дружив дітей, просив на весілля. При зустрічі щиро вітали одне одного, роз-

* Всі слова, взяті в лапки, то слова Явдохи Зуїхи. — Г. Т.

питуючи про вжитки. Вже старими, сивими вони раз зустрілися на ярмарку, і Данило почав скаржитись:

— Біда мені, Явдоно. В мене пожар був. Все згоріло. А недавно померла моя Софія... Діти розтеклися. І я тепер сам... Нездужаю все... Ех, не треба було мені слухати покійних батьків.

Аж на 28 році життя її засватав бідний хлопець Василь Олійник із сусіднього села Гнатівки. Не приходилось довго думати, бо більше сватів не було.

Попрощалася Явдоха з Кущинцями, з своєю молодістю і пішла в чуже село між чужі люди.

Кущинці й Гнатівку розділяє невеличка річка. Літом переходили через місточок, а зимою йшли просто по льоду.

Невеличкий горід Василя Олійника притирався до річки. На городі — ні деревини, лиш над річкою — кущ лозини.

Трудно було зразу Явдосі без садочка, без квітів. Важко було відвкати від чудової кушинецької природи, садів, лісу, які милували її око. А ще трудніше було привичаїтись до мовчазного чоловіка і сварливої свекрухи. Та мусила привикати.

— Кропива, бузина, верба і дівчина — де не посади, то прийметься, — приказувала їй свекруха. — Привикай, і то скоро, бо нема коли оглядатись.

Насамперед Явдоха посадила над криничкою кущ калини і надалі думала посадити дещо з дерев хоч по межі города, але так і не посадила, бо було не до того.

— Сиділа дівка та й висиділа дідька, — говорила вона. — Попалась мені лиха доля.

В придане Явдоха принесла міцне здоров'я, вправні руки, чималий життєвий досвід, незапьямовану честь, чисту, свіжу натуру, веселу вдачу і нестримне бажання поспівати, поговорити й пожартувати. А говорити вона мала про що, а пісень у неї — не переслухаєш. Та не було кому. Вайлуватий, присядкуватий, кволий, неповороткий і небалакучий Василь Олійник був не до пари Явдосі. Не було їй з ким ні поговорити, ні порадитись, ні пожартувати, ні поспівати. Для мовчазного чоловіка і неговіркої свекрухи все це, крім здорових рук, не мало великого значення, а дещо було й зайве.

Свекруха — стара, гладка, вередлива баба, з більмом на оці — всім порядкувала в невеличкому господарстві й вимагала, щоб так було, як вона скаже. Це ще була здорова жінка. Мала вона «своє ремесло»: колола кабани, в'язала дітям пупці і вимовляла пристріт. Невістку вона відразу не злюбила і цього не приховувала; грубо й незаслужено лаяла за найменшу дрібницю і щоразу дорікала, що вона прийшла «ну, прямо голісінька». Явдоха мовчки плакала, в усьому корилась сердитій свекрусі, старалась догодити, але догодити не можна було ні в чому. Явдоха співала:

Поперу шмаття на річці,
Свекруха каже — в горіці.

Покладу шмаття на плоті,
Свекруха каже — в болоті.

Вимастю хату — не біло,
Ізмила лавку — не сіла.

Постелю постіль — не ляже,
Замету хату — не стане.

Ледащо невістка, ледащо,
Не хоче робити нізащо.

Доки ти будеш тріщати, як терниця? — допікала Явдоху свекруха.—
Для чого ці співи? Не скавали мені тут.

А Василь «нічого не бачив і не чув, бо він не хотів устрявати в бабську розмову». До роботи він не дуже то й брався, бо був ледачкуватий. Цілими днями пропадав на річці — ловив рибу та печерував раки.

— Е, поздоров, боже, мою бабу,— говорив він,— вона здоровенька, нівроку, то все зробить і за себе, і за мене.

— Таки так,— не мовчала йому Явдоха.— Той везе, бодай здох, а той, бідний, не хоче. Тут нема доброму шани, а ледачому догани. То я маю ще за косаря відробляти? Це, здається, про тебе співають:

Як женився, то хвалився, що вмю косити,
Кинув косу до покосу та й став голосити:
— Навчи мене, пане-брате, як покоси класти,
Пустю тобі свою жінку на всю зиму прясти.

Дуже не любив чоловік такої мови й таких пісень, бо то була чистісінька правда.

Василь «до роботи був недужий, а до чарочки охочий». Любив випити і почастувати компанію. А коли не було вже за що випити, то продавав з останнього і пропивав. Приходив додому п'яний і бив жінку на втіху своїй матері чим попало.

— Що зазнала, то зазнала розкошів за нього:

І ошийника, і потилника,
І праника, і прача, й макогона-товкача,

— згадувала словами пісні Явдоха.

Одне було добре: стара любила дітей і допомагала їх доглядати. А було у Явдохи їх четверо.

Про своє замужнє життя Явдоха розповідає так:

— Прожила я свій вік, як не чоловік. Прожила в біді, як камінь у воді. Був і голод, був і холод. Не було ні взуття, ні вдягнутися. Була мені велика біда. А проте як і дівкою, так і жінкою ходила на весілля, молодшою, то й танці виводила. Писанки писати? — До мене. Вишити дівоче вишиття? — До мене. Мене люди, спасибі їм, не цурались. Але то спілка, що чоловік та жінка. А в мене цієї спілки не було, бо з чоловіком погано жилось. Робити вдома не хотів. Все по Бессарабії та по Херсонщині — год від года. А я вдома тільки що не косила, бо вся робота за мною та на мої руки. Все робила. А він з'явиться на зиму, нахващає боргів, проп'є, а робити не хоче. А тоді люди позичали на проценти. «Е, казав, поздоров, боже, мою бабу, нажне копу на проценти». Та й на Бессарабію, а мене покидає. Та якби ще саму, а то з малою дитиною. Зв'яже мені руки, а сам — у похід... Тоді всі ті процентщики: «Добридень!» «Добридень!» «Добридень!» Той до себе, а той до себе жати копу за проценти. А я крижем падаю, відробляю та дітей годую. Тягнуся, як шкурлат на вогні. Так і бідувала.

Появиться коли там додому, принесе якийсь там гріш. Знаю по собі, що йому там було не з медом. «А диви,— каже,— скільки я грошей заробив! А покажи-но ти свої гроші, що ти за літо заробила. Літо ж велике було». А я йому кажу: «Чужу ниву жала, то й в чужу клуню склала». Та тільки заплачу, рукавом утрюся та й уже. «А ти бога,— каже він,— не

боялась? Ти за літо не могла собі заробити хоть на хустину?» Отак-то. Жінка нехай робить і грудьми, то не буде людьми, бо вона — баба.

А він перезимує, проп'є, що має, мене злає, спаплюжить, знов лишить мені дитину, понапозичає й напровесні знов у похід. А я знов сама. Від такого життя можна загнатися під три чорти аж за ярк. Якби не діти, то пішла б десь у світ за очі.

...Особливо тяжке було одно літо. Як на бідного та ще й дриготи. Був недорід. Хліба свого нема. Купити нема за що. А тут ще борги: одному винна, другий править, а третьому нема що віддати. Ну, така біда, хоч гинь! Без кришки хліба, за баньочкою води жала весь день. Прийде вечір — шкаралупинок нема. Зварила б куліш, якби було пшоно, а то нема й бараболі. Зоґрію окріп, посолю, похльобую з дітьми й лягаю спати. Ох, який то страшний голод! Від голоду й сон не бере. Вичікуєш, заким розвидниться. Сонцю не рада. Дітям своїм не рада, бо, казав той, свині вже не до поросят, як її шмалять. З баньочкою води знов іду жати. І чекаєш, коли вже те сонце зайде... Хто там змилується, дасть мисочку висівок, та й тим жила вся сім'я. Так і билася сама, як риба об лід. Ех, ніхто не відає, як хто обідає.

Раз ішла з тих трудних жнив попід Степанів горох. А він був пізній, і такі рясні стручки, аж самі руки протягнулись до них. «Невже той Степан збідніє,— подумала собі,— як я вирву кілька стручків гороху та хоч дітям зварю». Тільки-но зайшла в горох і вирвала кілька стручків, коли дивлюся, аж стоїть сам Степан, наче з землі виріс. «А що тепер буде, Явдохо?» — питає він мене.— «А що ж? — кажу.— Чужі жінки скачуть у гречку, а я — в горох». Та як почала тоді плакати та розказувати йому про свої вжитки, то Степан аж у поли вдарився.— «А нещастя ж яке! То добре тоді, каже, діється, біжиш за возом та й грієшся. То прийди з мішком до мене, я тобі дам з мірку бараболі. Восени віддасиш». Дав, спасибі йому, бараболі, і я так-сяк опровадила ті жнива. Тоді ж моя маленька Явдоня померла, то я мало не заллялася слізьми. Мене тоді водою відливали. Довго я тужила за дитиною. Довго не могла її забути. Ох, які ті діти трудні!.. Дуже тяжко було прожити з малими дітьми при тих недостатках. Все відробляла то за борги, то за позичений хліб. А багачі цим тільки й користувалися. Таких «солом'яних вдовиць», як я, було на селі немало. Якщо я за літо та за осінь не встигала все повідробляти, то мені багачки давали роботу на зиму: шити, прясти вовну або пір'я скубти. А мені хоч і дверми рипати, аби відбути. Отак сама, без чоловіка мусила давати собі й дітям раду, щоб з голоду не померти. На гріш було трудно. Про те, щоб мати свою конячку чи коровинку, не можна було й думати. Тут аби хоч мати кілька курок, щоб тілом не світити, мати в що дітей обгорнути та хліба кусок, та чимось пропалити в печі. Це найбільше забирало сили. часу й здоров'я.

Ходила Явдоха на поденну роботу до дядихи і там уперше побачила багато книжок. Хоч сама неписьменна, але любила слухати читання. Вона випрошувала в старого дядка книжечку, старанно ховала її за пазуху, несла додому й чекала неділі. У святошний день до неї збирались жінки, сідали на подвір'ї, а як була сльота, то — в шопі; сюди приводили грамотного хлопця, який їм читав, а вони, бавлячи дітей, слухали. Тут читались твори Гоголя, Пушкіна, Шевченка. Що було в книжці, то вони вважали правдою, бо «письменники не будуть же обманювати темний люд». Пройшли десятки років, а Явдоха міцно пам'ятала все, що тоді читалось.

Маючи щирі пориви до «сердешної мови», Явдоха Олійник не могла обійтись без компанії, де вона могла б поговорити про все, що в неї наболіло.

«Компанувала я,— розказує Явдоха,— з бідною сусідкою — Степаниною. Вона була нещасна, бо чоловік бив її смертним боєм за ніщо. Часто ходила з синяками. Степаня була мені вірним другом. З нею можна було поговорити по щирості, поспівати, разом поплакати, і ніхто про це не знав. Степаня була трохи багатша від мене і чим могла, тим допомагала мені. Мала вона корову, то, часом, крадучись від лихого чоловіка, внесе молока. Мала садок невеличкий, то інколи давала грушок та яблук. Її чоловік не раз сварив за те, що вона «роздає голякам добро», і навіть бив. Було так, що навіть забороняв мені приходити до них, щоб Степаня не дала чого-небудь, «бо дірявого мішка ніколи не наситиш,— говорив він,— краще б висипала свині». Скільки ми обидві не раз наплакались. Але Степаня проте часто підкидала мені так, щоб її чоловік не бачив і не знав. Оце Степаня хоче дати мені грушок чи яблук. Набере вона фрукти в решето і несе до хліва, нібито свині. Наперед же змовимось, що коли вона буде кликати свиню, то щоб я бігла за її хлів. Ото чую я, що Степаня вже кличе: «Куцяв! Куцяв! Куцяв!» Треба мені кидати всю роботу й бігти за хлів, бо там Степаня вже висипала з решета фрукти. Стоїть вона здалека, осміхаючись, бачить, як я визбирую в пелену, і жартує: «Аса, аса, чорна!» Несподівано моя мила Степаня померла... Як я тоді плакала та тужила. Велика туга без вірного друга. Я її не забуду до самої смерті». Діти Явдохи — Петро, Марійка і Явдоким підросли. Сама доглядала їх, як уміла і могла. Дітей тримала міцно в руках.

— Хоч ми бідні, та незапорошені. Хоч голі, та чисті,— говорила Явдоха.

Тільки Марійці вийшли роки, «як трапилися люди», і мати віддала її через дорогу за Юхима Вернигору.

Петро теж дійшов уже зросту, почав парубкувати і надумав женитися, але Явдоха не хотіла тієї, кого він вибрав. Це була Мотря Підгородецька, переросла вже дівка і до того — хвора. Скільки мати, всі родичі й сусіди не вговоряли Петра, він таки настояв на своєму.

Ділитися не було чим, то жили разом. Скоро Петро зненавидів Мотрю, роззедавився зовсім. Дому не тримався, розпився. Завівся з поганого компанією. Почалася сварка, а тоді й бійка. Хоч Явдоха і не любила невістку, «бо не було за що», але мирила їх, завжди обстоюючи Мотрю, щоб не прославити себе за лиху, недобру свекруху, пам'ятаючи, як то їй було, коли її свекруха гризла. Але від цього в хаті не ставало тихіше. Петро сердився. Тоді мати говорила йому:

— Я на твій гнів не загородила ще хлів. Ти хто тут такий? А ну, присядь — на поли.

Одного разу п'яний Петро дуже збив Мотрю і розігнався бити ще й матір. Та вона пригадала йому, як то їй трудно було вигодувати та доглянути його, «душогубця», маленьким.

— Від свого рота відривала та годувала тебе на свою біду. Не дала тобі вмерти, а ти не даєш мені тепер жити,— дорікала, плачучи, мати.

Петро «опам'ятався, роздер на собі сорочку і пішов колодки колоти, щоб свою злість розігнати». «Малі діти — малий клопіт, більші діти — більший клопіт».

Нарешті повернувся додому Василь Олійник — страшний, старий і хворий. Полежав, покашляв та й скоро помер.

Повдовіла Явдоха на 51 році свого життя. «Проїшли літа, як маків цвіт». А вдома стаало все гірше. Петро матері вже не боявся, не слухав. Обридла Явдосі щоденна пиятика, сварка й бійка. Так довго тягнутись не могло. Треба було кудись іти з дому, щоб не бачити того лиха, яке виробляє Петро. Але куди йти? Служити? Вже для цього була стара. Та ще й найменшого хворовитого Явдокима треба було брати з собою.

У сусідньому селі Зятківцях жив старий дід — Демедь Жук. Йому було вже 73 роки. Він повіддавав дочок, віддав старшого сина в приймаки, поховав дві жінки і жив з найменшим підсліпуватим і рябим сином Онофрієм. У Онофрія була чорна хвороба, яка товкла ним щомісяця, — через це його й жінка покинула.

Ім треба було господині. Мусив старий Демедь Жук женитися втретє. Йому й порадили взяти Явдоху.

Гірко не хотілося Явдосі покидати свою хату, де вона прожила 33 роки (30 років «заміжною» і три роки вдовою), але через Петра мусила йти за старого Демедя. Шлюб відбувся в 1910 році.

Коли Демедь Жук віз Явдоху від шлюбу, то зятківчани вибігали на дорогу, щоб побачити «гнатівську Явдоху — чудну бабу», про яку вони вже чули. Вона сиділа поперек воза, чистенько вдягнена, приязно віталася з людьми й жартувала:

— Ото хочете подивитись, яка «молода». Гарна, гарна, нівроку, біленька, з маленьким носом.

Усім сусідам цікаво було знати, як старий Демедь уведе «молоду» до хати. Адже за весільним звичаєм молодих тоді зустрічала перед порогом мати. А тут хто їх уведе, як вони вже обоє старі.

Старий Демедь зробив так: привівши «молоду» під поріг, наказав:

— Постій тут, я зараз вийду.

Ввійшов до хати, взяв хліб, довгий рушник, вийшов проти неї й урочисто сказав:

— Стара, поздоровляю тебе з законним шлюбом. Прошу до хати.

Вона поцілувала хліб і, взявши за другий кінець рушника, пішла за ним до хати. В хаті, вітаючи її вдруге, Демедь уклонився їй низько до ніг, поцілував її в руку і схвилювано сказав:

— Спасибі тобі, стара. Дай тобі, боже, здоров'я, що ти пішла. Будеш тут хазяйкою. Пошануй мою старість і доглянь нас недолугих, то все твоє залишиться. Прошу за стіл.

Явдоху, за його прикладом, уклонилась йому, поцілувала його в руку і мовчки витерла слезу. Діти Демедя насторожено вітали її.

Старий Демедь Жук «брав бабу не на те, щоб вона сиділа й їла, але щоб робила і за себе, і за них».

Баба була роботяща і балакуча. Але тут у Жуків не було їй також з ким поговорити, бо старий був глухий, як пеньок, а його син — «справжній безлюдько», за день від нього почуєш може трое слів. Обидва були безмірно скупі. Вони в їдлі все обмежували, а в роботі підганяли.

— Гайда, гайда, бо день не стоїть. Треба трудитись, бо без труда не витягнеш і рибки з пруда, — приказував Демедь.

Явдоху не треба було підганяти — вона й сама була запопадлива до роботи. Все терпіла, все робила, як чорний віл, бо ще здужала. Робила і за себе, і за них, і за свого хворого Явдокіма, а дід з Онофрієм висиплялись та вилежувались. Вони побоювались, щоб вона не рознесла їх добра, не попереносила його до дітей в Гнатівку, то пильно слідкували за нею і, нарешті, заборонили дітям відвідувати її. Додавало їй прикрасі ще й те, що Жуки одразу поставились погано до її сина Явдокіма: «бо багато їсть і нічого не робить». Правда, хлопець до року й помер.

І все ж Явдосі тут здалося навіть краще, ніж у Гнатівці — чималий город з садком, і до того ж у жіночій роботі була цілком вільна. Це все її тишило. Лип не могла примиритися з Жуковою скупістю, жадністю і ще з тим, що дід любив чуже взяти. За це не раз було багато сварки. Помаленьку Явдоху відчувала Демедя від злодійства.

Ото зачинить дід чуже порося в хлів, щоб смерком його заколоти. Явдоху ставить питання руба:

— Або поросся зараз же буде на вулиці, або я йду межі люди і об'являю про зачинене поросся.

— Навідило тебе! — відсварювався дід.— Чого ти така скажена? Ніхто й знати не буде. Перші жінки сюди носа не совали. Це не хатня справа, а надвірня. Що я надвірні роблю, то вже не твоє діло.

Але, побачивши, що Явдоха вже одягається, дід вигонив поросся на вулицю.

Садок родив на диво. Тут і грушки, і яблука, і сливи. За іншою роботою не встигали збирати, і багато їх гнило. Ненаситний дід сушив на сушарні гнилі фрукти й віз на ярмарок продавати. Скільки Явдоха не докоряла йому, дід робив таки по-своєму. Мусила вона їхати з ним на ярмарок «допомогти йому торгувати ту сушню». Вона ставала коло діда і, користуючись його глухотою, стиха говорила покупцям:

— Не купуйте, серце, не купуйте, бо це посушені гнилі грушки, яблука і сливки. Дід хоче вас обдурити. Не купуйте, ідіть он там собі купіть.

Покупці відходили, знизуючи плечима, а дід дивувався: чому це ніхто не купує сушні?

— Старий, що ти собі думаєш? Та же очі бачать, що то гниле,— говорила йому Явдоха.

Дід віз сушню додому і висипав за перетику на вулицю.

Одним був дід добрий: купував їй хустки і ще дещо з вбрання. Вона протестувала проти тих уборів, казала, що обійдеться без того, що вона «вже не молодінка». А дід не слухав її, все підкуповував дарунки й приказував:

— Це тобі на чорний день. Будеш нездужати, дасиш комусь, і він тебе догляне.

Вона ті покупки тихенько роздаровувала своїм онукам. Дізналися дідові дочки й почали говорити, що «баба розносить татове добро».

Боліло серце й за дітьми. Марійку обсіли дрібні діти, «як кукіль», а це вимагало багато сили, щоб доглянути їх. Сама Явдоха не мала змоги допомогти дочці. За Петра тим уболівала, що він так і не справився: пиячив, часто бив Мотрю й дітей. Тоді онуки повідомляли бабу Явдоху, і вона, кинувши всю роботу, чимчикувала до Гнатівки «втихомиряти того звіря».

— Надокучило мені бути між ними «мировим посередником»,— казала вона,— але мусила, бо знала, що своїм словом багато хмар розголила.

* * *

Баба Демедиха, як її тепер називали, була авторитетна в родині й на селі. З нею всі рахувалися і навіть побоювалися, остерігались її зачепити, бо вона вміла «вивернути кожуха» і «вчитати скверну молитву по перве число». В неї був свій власний порядок поведінки, витворений ще по строках, закріплений поневір'янням на відробітках та злиденним, нужденним життям.

— Лучче не берись зо мною «щипи в'язати»,— відповідала вона тому, хто починав з нею спірку.— Тобі там не бути, де я побувала. А я ж була в буваличах, побувала і «на смичковім перевозі». Я навчилась і в решеті танцювати, і знаю тепер, по чому коряк кваші.

Вона вміла жартами заспокоїти рознервованого, примирити «непримиренних ворогів», сусід, які посварилися за межу. Її любили, поважали. Та були й завидники, які заздрили її красномовності, скоса поглядали на

неї; їм не подобалось, що вона «так багато говорить», «її не переслухаш», «а до того вона ще багато співає, а це не личить старій жінці».

З усіма вмiла знайти щось спiльне. Лиш не могла вона зiйтися з «сестрами-мироносицями», тобто з набожними багачками.

— Вони прямо живими на небо лiзуть,— смiялася вона.— А ще як поставлять у церкви по грубiй свiчцi, то думають, що вже спiймали бога за ноги.

За їх пихатiсть i фальш Явдоха не раз їм «носа притинала». Вони її не любили, а одного разу за дошкульні правдивi поприки навiть вивели привселюдно з церкви.

Сусiди питали її: чому вона не стане бабою-пупов'язкою?

— Не тямлю, то й не беруся,— вiдповiдала.— А як не коваль, то й рук не погань. Надивилася я коло своєї покійної свекрухи. Примовляй, орешу. Калiч жiнок. Не хочу людей дурити та збiльшувати людське горе.

Демедь Жук помер восени 1919 року. Знову повдовiла Явдоха.

Коли ж i Онофрiй помер, то баба Явдоха залишилася сама, як палець. Хотiла йти в Гнатiвку до дiтей, та недобрi дiти вiдмовились її брати «Стара вже, кажуть, нездужаща, непотрiбна вже нiкому. Вiк проробила, а до нас прийде хлiб їсти».

Так i жила сама.

* * *

З сусiдами вона жила мирно. Мала твердий характер, гнучку натуру й красномовнiсть, яка рiдко здiбається. З нею можна було просидiти кiлька днiв i не втомитися вiд її розмов. Щоразу було таке враження, нiби вирвалася людина на свiт з якогось лiху i квапиться наговорити, посмiятися i насмiшити iнших. Її мова нiколи не надокучала. А жартувати вона вмiла артистично, з смаком. Це невiд'ємна риса її натури. Кожного вона зачепить, з кожним пожартує. Така вже в неї була вдача. Тому-то всякого до неї тягнуло.

Говорила рiвним повiльним темпом, голосно, мала чудову дикцiю, грудний, приємний i багатий голос. Вираз кожного речення в неї супроводжувався вiдповiдною тонкою мiмiкою. Кожен рух, тон, вираз був умiру й на своєму мiсцi.

Своєю добродушнiстю, ширiстю вона очаровувала. У розмовi з нею треба було дивитися їй в очi, бо вона «навпомацки» не любила говорити. Мова Явдохи — барвіста, соковита, насичена гострими й влучними метафорами, якими вона вiльно пересипала, нiби гралася. Порiвняння — до тепнi, часом їдкi, саркастичнi — переплiталися з прислiв'ями, поговiрками, цитатами з пiсень, казок, яких, здавалося, було в неї невичерпне джерело, звiдки вона щоразу брала до речi й використовувала з смаком. Це був у неї улюблений прийом у розмовi. Живий колоритний гумор приваблював i викликав смiх. Хай буде який тяжкий настрiй,— треба лише побути з нею якийсь час, i все забувалося. Її не можна було не любити.

В своєму побутi це була чесна, працьовита i дуже охайна жiнка. Любила, щоб кругом неї було загишно й чисто. Сама коло себе чисто ходила i другим не могла простити неохайностi, бруду як на тiлi, на одержi, так i в мовi та поведiнцi. Щоразу перед їдлом мила руки. За це все її прозвали «чистьохом». Акуратнiсть у роботi стояла в неї на першому мiсцi. Де вона побула, за що вона взялася зробити,— там вона «руки поклала».

Характерне було ставлення її до самої себе. Не то що недооцiнювала

себе, а прямо принижувала. Постійно глузувала над собою, навіть глуми лася. Висміювала сама себе, починаючи з носа і до п'ят. Своїх дрібних недоліків, часто перебільшених, вона не ховала. Але й іншим не менше доставалось. Біда тому, хто попаде на її гострий язик.

Ще з молодих років у неї залишилася звичка давати іншим влучні прізвиська — то добродушні, то уїдливі. І в Зятківцях баба Явдоха багатьох охрестила по-своєму. Як приліпить кому, то той і помре, а прізвисько залишиться, на дітей перейде, а не пропаде. Декого вже не називали справжнім ім'ям, а лише тим, що йому причепила баба Демедиха. За це дехто її не любив і обминав.

Дітвору любила по-материнськи. Діти це відчували і любили її, часто приходили до неї, бо знали, що баба Демедиха чимось їх почастує.

В протилежність Жукам вона не була скупа. Ідучи по воду чи до річки, вона завжди брала з собою смачненького — вишні, грушки, яблука, пірижок, а зимою — спряжені кабакові зернята, щоб угостити при зустрічі дітей.

Явдоха досить вдало імітувала різні природні звуки, голоси багатьох тварин і пташок (що особливо подобається дітям), артистично вміла передати вимову, інтонацію, вираз обличчя й ходу людей, на що мала виключне обдарування. Для неї сміх був потребою.

— Я ще цього тижня до пуття й не посміялася, — не раз говорила вона.

Дрібний факт, незначну подію вона вміла подати гіперболізовано, з протилежним співставленням, і цим робила його цікавим. При жартах сама ніколи не починала сміятися; говорила спокійно, поважно, навіть серйозно, і лише в очах світилися лукаві вогники.

Парфразування — улюблений прийом Демедихи. Відоме прислів'я «Аби ми ще були здорові» вона, жартуючи, перефразувала «Аби миші були здорові», прислів'я «Аби живі та здорові» — «Аби живіт здоровий». Як у кого піла воду, то дякувала (за воду) так:

— Спасибі за баньочку, ото холодна вода.

А як у неї пили воду і дякували, то вона відповідала:

— Пийте на здоров'я. Нехай вона у вас не встоїться.

Хто не розумів цього жарту, Явдоха пояснювала:

— А хіба вам добре буде, коли вода назавжди у вас устоїться?

При зустрічі з бажаною їй людиною вона віталася:

— Почекайте-но. Що ви мене минаєте? Щоб вас минала лиха година!

У діда Демедя був довгий полотняний образ, намальований олійними фарбами, в міцних рамах. То була «Тайна вечеря». Але ж тих «святих», наче навмисне, так було спотворено, що здавалося, ніби вони перекривляють один одного.

— Ну, подивіться самі, — підводила Явдоха сторонніх до того образу, стримуючи сміх. — Ну, хіба ж можна до нього молитися? І гріх, і сміх. Не раз питала: — «Старий, нащо ти купував таких кривомордих святих?» А він ще й сердився: — «Говори!.. А рами ж то які! Чи ти не бачиш? З них можна одвірки робити». А цей образ удвох треба підіймати, бо тяжкий з немочі — «Ну, то й молися, кажу, до одвірків, а я не буду». Не можу без сміха дивитися на цих святих, — вони кривляться один до другого, а мені здається, що то до мене. Коли б хто збоку підглянув, то сказав би: — «Вона здуріла на старості, — вже сміється до образів».

Багатогранна натура Явдохи не могла миритися з неправдою, з фальшуванням. До панів, багатіїв ставилась презирливо, бідному співчувала, як своєму, бо «знала по собі захланість багачів і ціну печеної бараболі».

Як крайність, у неї було нестерпне ставлення до злодія і ледачої

гулящої жінки. З такими людьми вона сама не віталась і не відповідала на їх привітання.

— Не раз дивуюся сама собі,— казала вона.— Чого це бувають такі чудні люди? Мовчазні. П'ють. Б'ються. Крадуть. Займаються розпусною. Адже я не приїжджа, а тутешня. Мені вже не ниньки «дубці» * казано. Вже ж я прожила, і надивилась, і набідилась. Я хоч і бідила, по наймах, по відробітках ходила, та чужого з плотів не хватала, не крала, хоч і в латаному ходила. Латане, не хватане. Не пила, як то інші. Чи, може, в роду в мене ніхто не пив і я ніколи не бачила пятики? Де там? Пила мати, гірко пила. Запив на старості батько. Пив перший чоловік. Пив син і ще п'є. Пили сусіди. Пропивали все — і душу, і тіло. Але ж я не пила? Але ж я не пускалася в ледащо? Хвалити бога і святу п'ятницю, прожила свій вік в чистоті, непорочно. То чого ж інші не можуть так жити? Могли б, якби хотіли. Злодія й лярви здорово не любила. Не любила і не люблю. Я б їм зараз приказала до порога голову відтяти. А щоб їх люд турнув! (це був у неї найтяжчий прокльон).

За таку мову дехто не любив стару Демедиху.

Правда, при оказії вона не відмовлялась від «тієї горілиці-мучительниці, яко вона єсть огорчительниця». Вип'є чарку, дві — не більше. П'яною її ніхто ніколи не бачив. Пила неабияк, а завжди з приказками, з піснями. Тримаючи чарку в руці, зверталась до неї: «Здоров, сестрице Христова! А звідки ти?» — «З Ростова». — «А паспорт в тебе є?» — «Нема». — «Ну, тут тобі тюрма». І тоді вже пила.

При чарці приказувала й інші приповідки, охоче співала всяких пісень, яких вона наслухалась на своєму довгому і трудному віку.

* * *

Перше знайомство з Демедихою як із співачкою у мене відбулося так. У 1918 році, проспівуючи одну пісню, співачка (мати автора цих рядків) забула її кінець. А пісня змістовна, мелодійна. На той час саме надійшла стара Демедиха. Її запитали, чи не знає вона кінця цієї пісні. Демедиха з усмішкою відповіла:

— Де там не знаю? До мене, сину, до мене за піснями. На трьох волових шукурах не спишеш. Я ж їх знаю до гибелі. Вік свій проспівала. Десь-то і долю свою проспівала, що така нещаслива.

Співала вона охоче і красиво. У неї зберігся ще голос, чудовий музичний слух і пам'ять.

Зразу «сипнула» вона стільки пісень, що не було ніякої можливості записати. Побоюючись, аби вона не забула проспіваних щойно пісень, довелось одразу складати їх списки. За перший день зібралось тих заголовків стільки, що після треба було підряд кілька тижнів записувати тексти пісень.

У процесі співу Явдоха пригадувала інші пісні. Їх записували окремо. Кількість записаних пісень різних жанрів швидко збільшувалась.

Дізнавшись про паспортизацію пісень, Явдоха категорично заборонила мені записувати їх.

— Як так можна?! — обурилась вона.— Я цілий свій вік провела в

* Як маля вчать ходити, то приказують йому: «дубці — дубці!» — Г. Т.

чистоті, незапорошеною. Я цілий свій вік тішилася, що ніхто на мене не скаже поганого слова, а ти мене на старості хочеш знеславити на весь світ. Бач, який ти добрий.

— Чому знеславити? Навпаки...

— Звичайно, знеславити. І ось чому. Будуть читати й співати цих пісень, а тут же є всякі, і будуть сміятися. Будуть судити мене. Скажуть: старій шкапі не годиться ось так виспівувати. З неї порохня вже сиплеться, а вона ще, он диви, як виспівує?! Та ще яких пісень! Скажуть, видно, добра була жаба ремінна. Бо про що співає, то про те й думає. Так десь-то чинила й сама, як проспівує. Видно, була ледача дівкою, ледащо жінкою й ледащо бабою... Де там?! Нащо мені на старості ця напасть? Не пиши мене в ту грамоту. Не треба. Не хочу. І ні казати більше не буду, ні співати. Навіть не приходь, бо й ворота підпру. По цій дуб—миля!

Припинили ми на найцікавішому місці через «дрібничку». Я не міг і думки припустити, щоб обірвати записи такого багатющого матеріалу. Не можна було й обдурити її, пообіцявши не записувати її прізвиська, а вдома тихенько записати.

Нічого не допомагало — ні різні докази, ні уговори, ні прохання. Мала вона твердий характер. Змінити своєї думки вона й не збиралась.

Але одного разу вона, лукаво усміхаючись, сказала:

— Чекай-но, сину, не журися. Якось воно буде. Тобі іменно треба вписати того, хто співав, але я не хочу. А чи не можна тут устругнути таку штуkenцію: охрестити мене по-новому і скрізь позаписувати на таку фамілію, щоб ніхто не чув і не знав!..

Справді, чому б не прибрати псевдонім? Почали ми з захватом перебирати, як буде найкраще. Думали, радились. Хотілося, щоб вона сама собі вибрала псевдонім.

— Та фамілія буде погана,— каже вона саме до себе.— Та — довга. Кожного разу тобі доведеться довго писати та витратити час. Нехай я звуса так, як є — Явдох. Явдох багато буває. А фамілія... от фамілії ніяк не підбереш... Була я дівчиною в Кушинцях Сивак-Попик. У Гнатівці — Олійник. У Зятківцях — тепер Жук, Демедиха. Можна було б узяти — «Жук». Коротенько. В Зятківцях Жуків багато, між ними є кілька Явдох,— нехай після розберуть, котра це Явдох Жук так виспівувала. Але одно вже слово «жук» — погане. Це щось таке дрібне, миршаве, плазує, в гню риється. Не хочу... Чекай-но. Колись на мого покійного старого, того першого, Василя, були виклали прізвисько — Зу у й. Бо він був десь далеко на роботі в якомусь Зує в і м. То нехай я буду Зуїха. Я в д о х а Зуї х а. О! От такої ніхто не буде ні знати, ні відати. Хай з пробитою головою бігає по селі та питає, просить: — «Покажіть мені Явдоху Зуїху, бо ось у мене розбита голова, і я гину. Хай я її хоч побачу, то жив буду». А йому скажуть: — «Що ж, гинь. Гинь твоя голова, бо ми Явдохи Зуїхи не знаєм. У нас такої і нема».

Разом посміялися ми з цього і були раді, що знайшли прекрасний вихід. Зразу ж відновили співи і записи. Коли раніш під текстами пісень підписувалось то «Явдох Олійник», то «Я. Жук», то «Демедиха», — то вже після цього договору появилось нове прізвиське, яке вже не сходило з сторінок наших записів,— «Явдох Зуїха».

У нас були й інші співачки — мати, сестри, родичі та сусіди — Килина Жук, Параска Полиця й інші, які дали чимало цінного матеріалу. Але вони не мали такого життєвого досвіду, не було такого широкого діапазону пісенного і в цілому фольклорного матеріалу, такої виключної пам'яті, художнього смаку, такої своєрідної стильності, компактності, любові до пісні, охоти до співу, які були в Явдохи Зуїхи. Тут виявилась

цїла скарбниця різноманітних фольклорних матеріалів. Сотні пісень, легенд, казок, переказів, цікавих оповідань, прислів'їв, приказок, цікавих словесних зворотів і слів. У пам'яті цієї жінки сконденсувалося все, чим жив трудовий народ. Тільки доторкнись, зачепи — і воно било фонтаном. Що не день, то все новий матеріал, ще цікавіший від попереднього. Навіть дивно було, що голова старої неписьменної жінки, прибитої постійно тяжкою фізичною працею та клопотами, може тримати стільки витворів народної усної творчості. Тільки одні пісні і то технічно не можна було одразу охопити — ні проспівати, ні позаписувати. Я хвапався, квапився в найкоротший час позаписувати як можна більше. Явдоха сміялась:

— Бач, який ти жаднущий. Ти, бува, не родич старому Демедю? Не квапся. Потрошки та з папкою, то не буде вавки. Ще успієш, бо я не збираюся помирати. Ще трохи посвоюю ногами.

Смак до пісень у Явдохи був своєрідний. Вона знала багато пісень, але не всі любила. Були пісні, які Явдоха могла співати кілька разів під ряд, а були й такі, про які й слухати не хотіла, і співала їх лише після довгих уговорів. Романсів, наприклад, не любила і завжди глузувала з них.

Зразу співала «своїх», вибраних на свій смак, улюблених пісень, які ніби «розпирали» її. Всі ці пісні тою чи іншою мірою відбивали пережите нею, особливо про наймитування, бідність та «лиху жіночу долю». Нецікаві, на її думку, пісні залишались «на після». Любовних пісень не хотіла співати, бо не визнавала кохання, вважаючи його чимось «низьким»; пісні про «веселих молодичь» теж співала не без вагання.

— Це не мої пісні, — говорила вона. — Хоч я і «сховалася за Зуїху», але мені й тепер не хочеться, щоб хто-небудь сказав: — «Як Зуїха співає, так, певно, й робила».

Виконувала Зуїха пісні художньо, з великим почуттям. Вона швидко оволоділа технікою диктування музичної строфи, розбиваючи її на частини. А це не така вже й проста річ, як здається. Від цього в значній мірі залежить точність і темп запису мелодій. Кожну записану пісню я проспівував їй знову, і вона за нашою домовленістю виправляла.

Відомо, що живий запис мелодії — відносний, не точний: ні на музичному інструменті, ні на нотному станку не можна повністю передати всіх нюансів, акцентування та глибини почуття, переживання співачки. Це не те, що сучасний запис на магнітну плівку.

Ось тут у нас і виникли «суперечки». Вона «дальше не пускала», вимагаючи відтворити на папері все так і з таким почуттям, як вона вважала за потрібне. І дуже дивувалась, що не завжди можна занотувати всі ті складні переживання.

— А ну, ще раз проспівай мені ось оці-о слова, — завертала вона. — Щось у тебе тут не так. Дивися-но добре у свої папери та в ноти, щоб там правдиво все було записано, бо то людські слези, і пропускати нічого не можна, бо то великий гріх. Пісню ж бо всякий знає, і брехні тобі люди не простять.

Не можна було вимагати кращого й більш добросовісного ставлення від неї як від співачки. Вона вважала мою роботу «своею», бо вже зрозуміла її значення.

По кілька раз завертала й вимагала шліфовки там, де була якась неточність у мелодії або пропущений склад. З-поміж усіх наших співачок найлегше було записувати мелодії від Явдохи Зуїхи.

Пісні перепліталися з побутовими оповіданнями, казками, спогадами про колишнє тяжке життя, супроводжувалися жартами. Оце вона співає, співає й на високих нотах переходить на фальцет з задишкою (бо ж старенька вже була), а тоді:

— Чекай-но, сину, я тобі проспівую ще трохи басом.

І починає на цілу октаву нижче співати грудним голосом, який у старої жінки походить «на баса».

Явдоха ніколи не співала пісень для запису при сторонніх, боячись людського осуду. З неї й так уже сміялись, «що багато дуже балакає й співає, а це, мовляв, так не годиться старій людині». Отже, зі співами треба було берегтися, вибирати такий час, коли в неї нікого не було. Ми домовились: коли, наприклад, нема в неї нікого і можна приходити, а жили ми по сусідству, вона голосно кличе курей:

— Тютьонки, тью-тью-тью! Ціп, ціп, ціп, ціп!

Тоді я кидаю все, беру папір, камертон, скрипку, метроном і йду до неї. А коли ж вона гонить курей: — «А-гиш! А-гиш!», або гукає: — «А зачини-но там ворота!.. А чого ти сюди йдеш?», нібито гонить хлопців із садка, то це знак, що там хтось є і буде заважати. Багато часу проходило в теплій товариській бесіді та в записуванні іншого фольклорного матеріалу. Відому вже давно всім казку Явдоха вміла передати так, що слухаєш її ніби вперше. Основна тематика казок, які вона розказувала, це — про бідних і багатих, антипопівські, про розумних, хитрих і дурних, про ледачих і неохайних. Записувати казки від неї було далеко важче, ніж мелодії, бо не можна було зберегти специфіку передачі: інтонацію, вимову, обов'язкову при тому міміку.

Казки після запису я також перечитував Явдосі для перевірки. І іноді весь запис забраковувався.

— Що то ти понаписував?! — обурювалась вона. — Ну, хіба я так говорила, ніби ціпом махала? То ж пожар був, то був страх. А ти ніби спросоння розказуєш.

Попробуй записати казку за такими вимогами. Прийшлося переключитися...

А все-таки перевага надавалась не казкам, а пісням. «Казка до слова, а пісня ж з голосом», — пояснювала вона. Майже до кожної пісні в неї була як не байка, то якийсь спогад про те, де вона вперше почула цю пісню, при яких обставинах тощо.

Явдоха охоча була до розмови. Її багата натура не могла миритися з мовчанкою. Їй трудно було жити «без щирої мови», «без вірного словечка». «Живе слово — як повітря».

— Перший чоловік Василь, — говорила вона, — не спитай, нічого не скаже. Відповів і знов мовчить. Свекруха тільки тоді вже говорила, коли сварилася, а співи називала «скиглінням». Сидить собі й мовчить, як душогебець. Жуки занадто вже були ненависні мовчазні безлюдьки. З старим глухим хоч говори, хоч співай, хоч мовчи — все одно, як до стіни. А від Онофрія що ти хочеш? Хворий був чоловік. А ти хоч головою бийся.

Ось чому Явдоха Зуїха з великою охотою ділилася своїми невіговореними думками, розповідаючи про своє тяжке життя.

Починаючи записувати від неї вже шосту сотню народних пісень, я спитав:

— Де ви їх стільки набрали? Як по-вашому, де пісні беруться?

— А то, сину, кажуть, така панна виходить з моря й співає, а люди підслухають і передають одне одному. Але то, сину, байка.

Звичайно, фольклорний матеріал я записував від різних людей, але щоразу все записане йшло на коректуру до Явдохи Зуїхи. Бувало й так, що тексти пісень були записані від людей, які виїхали з села або померли, і пісня залишалася без мелодії, бо запис тексту провадився в несприятливих умовах: дорогою на возі або смерком на вулиці біля ліхтаря.

В таких випадках Явдоха «виручала», проспівуючи мелодії, і пісня ставала повною.

Досить сказати одне слово або речення і Зуїха за асоціацією пригадувала вже всю пісню. Щодо асоціативних моментів, то в неї справді була неабияка обдарованість. Явдоха дуже жалкувала, що була неписьменна, «темна» і не могла сама записувати. Вчитися грамоти відмовилась, бо вже стара була. Але й тут її жива вдача знаходила вихід.

Згадавши якусь нову пісню на самотині, Зуїха, щоб не забути її до мого приходу, складає певні фігурки з трісок, дров, або кладе на певному місці хустину чи якусь іншу річ. Часом, ідучи по воду, заходила до нас, щоб записати щойно пригадані пісні. Колись Явдоха вміла добре вишивати й на писанках писати різноманітні узорі. От одного разу вона й намалювала на стіні кінцем веретена сюжет пригаданої пісні.

— Оце, сину, кінь,— пояснює вона малюнок.— А оце журавель над криницею. А оце козак стоїть з дівчиною, бо це, бач, до пісні:

Ой у полі криниченька,
Там холодна водиченька.
Там дівчина воду брала,
З козаченьком розмовляла.

Вона не погодилась, щоб я перемалював у свій зошит її «записи» і замастила їх.

Не тільки слова, речення, а й природні звуки й явища — тиха погода, туман, завивання вітру, картини природи, спів пташок, навіть назви тварин, рослин, речей домашнього вжитку, будь-яка робота,— все це «підказувало», допомагало їй пригадати нові пісні.

Кожній пісні передувала бесіда. В розмові жінка пригадує, як вона ото трудно жила, як бідила, бо:

Ні взутися, ні вдягнутися,
Ні до кого пригорнутися.
А я взута і я вдягнена
Тим, що збита та ізлаяна.

І тут же починає співати іншої:

Не зазнала в батька добра, замужем не буду,
По чому ж я літа свої споминати буду?

Ні я з'їла, ні я спила й гарно не сходила,
Лиш по тому споминати, що гірко робила.

Треба тільки було подивитись на сонце, чи ще рано, а вона й цитує:

Чи високо сонце сходить,
Чогось милий не говорить.

— А як же це її скраю?.. Чекай-но, чекай... Е!..

Снився мені сон дивненький,
Що приїхав мій миленький.
А я тому сну байдуже,
Приїдь, приїдь, вірний друже.

Просити її пригадати вже не треба. Тільки сиди біля неї — і аби встигав записувати. Оце замітає хату і сама до себе говорить:

Косою хату замітала,
Плечима двері підпирала,

Середнім вікном двері мала,
В вишневім садочку ночувала.
Різних ягідок накушалась,
Різного зілля нанюхалась,
Різних пташок наслухалась...
Котяться сльози, як квасоля,
Попалась мені гірка доля.

Одягається й приспівує:

— Чого, мила, як злий дух?
Чом не вдягнешся в кожух?
— Бодай в тобі так був дух,
Як у мене є кожух.

Сапає городину і, оглядаючись, чи нікого нема, диктує:

І жив — не любила,
І вмер — не тужила
І не буду тужити,
Бо не мала я з ким жити.

Кабаком подзвонила,
А редькою покадила,
А хроном приймала,
Бо таке з ним життя мала.

І враз перериває сама себе:

— Почекай-но, бо забуду.

А тепер я сама,
Чоловіка нема.
А свекрухи не боюся,
Бо не мати моя
.....
Музиченьки мої,
Заіграйте мені,
Бо я бідна сирота
Веселого живота.

А від себе додає: «Веселого живота, а гнилої кишки».
Вона часто любила до тексту пісень, перефразовуючи, додавати свої
слова.

Заспівав півень, а вона:

Кукуріку, півнику, на току.
Сватай мене, козаченьку, до року.

Упав ніж і брязнув. Цей звук підказав пісню:

Ой брязнули ключі
Серед моря йдучи,
Дівчини та питаючи.

Говорилось між нами про хвалька, і ця тема нагадала їй пісню:

А хвалився соцький сином,
А десяцький своїм чином.

Хтось у розмові сказав такі буденні слова: «Нащо мені?» — а Явдоха Зуїха вже й продовжує:

Нащо мені на стороні
Собаки держати?
Єсть у мене воріженьки
Та й будуть брехати.

Бо собаки, як держати,
Треба годувати.
А вороги свій хліб їдять
І будуть брехати.

Нарікаючи на старість, на кволе вже здоров'я, Явдоха Зуїха говорить:

— Ех, біда, біда та й годі. Чекай-но... Ще одну пісню пригадала. Цієї в тебе нема. Ану, бери записуй:

Ішла Біда невеличка,
Надиграла чоловічка.
— Де ти, Бідо, родилася,
Що ти мене вчепилася?

Обрядові пісні записувались теж при нагоді: веснянки — весною, купальські — влітку, обжинкові — в жнива, колядки й щедрівки — зимою, весільні — на весіллях, кумівські — на хрестинах. Так Зуїсі легше було їх пригадати. Осінній пейзаж, наприклад, навів хорошу пісню:

Пройшло літо дороге
І ще й теплая весна,
Наступає глуха осінь
Ще й холодна зима.

Всі криниці замерзають,
Бистрі ріки не течуть,
В степу травка посухає,
І цвіточки не цвітуть.

.
Беруть милого в солдати,
За ним плакати не дають.

Тепер же я остаюся
Ні замужня, ні вдова,
Тепер же я остаюся
Покриточка молода.

Чи забувала вона? Звичайно, забувала, особливо під старість. Пригадає кілька слів, а решта в пам'яті не збереглась. Тоді вона жартує:

— Еге! Чи ж то все розказувати, що знаєш? Як знаю, то для себе. Все розкажи, все віддай, треба ж і собі дещо лишити. А до того ж:

Наказала мені мати
Всьої правди не казати.

І все закінчувалося сміхом.

Красу природи Зуїха сприймала гостро. Особливо весною вона тішилась квітами, пташками, сонцем, краєвидами, як мала дитина. Це було однією з причин, що вона не дуже хотіла йти жити в Гнатівку до своїх дітей.

— Не взяли мене до себе — не дуже я й хотіла. У мене зозуля не сідала на обісті в Гнатівці, бо де ж вона сяде? На копиці чи що?

У Демедя Жука дійсно було гарно. Хата стоїть на горі. З хати видно розлогий густий ліс, садки й далекі поля; а коли дивитися з вікна до воріт, то видно глибоку долину, вкрити густими високими деревами. Все це Зуїха любила. Мала на диво свіже світосприймання, глибоку емоціональну вдачу. Раділа з весняного ранку, коли «сонце грає», гарній пісні, яка «пробиває сльозу», цікавому веселому оповіданню, чудовому краєвиду,— все це її захоплювало, на все вона реагувала безпосередньо й глибоко.

Оце сама ж, бувало, пригадає пісню, почне співати й розплачеться за тим, про кого співається. Завжди плакала з примовлянням та голосінням. Доводилось уговоряти, заспокоювати, переводити розмову на іншу тему. Заспокоївшись, починала сміятись сама з себе, виправдувалась, що вона не може плакати тихо, а тільки голосно, з приказуванням.

Часто можна було застати Явдоху Зуїху заплаканою. Причини були різні: то хтось незаслужено образив, то вона занедужала і боїться, що «довго буде хворіти і, може, не помре, а тільки буде мучитися», що їй «давно вже треба було померти, бо вже всі старі люди вимерли», тільки вона — «вирод безсмертний остався...»

Дивуючись, що вона стільки знає творів, зокрема — пісень, запитав її, звідки це все? Схвильовано відповіла:

— Якби я, сину, не співала, то давно лопнула б. Я дуже бідувала цілий свій вік, тяжко та гірко робила, як чорний віл. А що маю? Тільки й того, щоб не здохла з голоду. Ото тільки й мого, що не раз, бувало, поспіваю та поплачу... А чого б плакав сліп, якби бачив світ? Пісні помагали мені боротися з бідною. Де ті пісні в мене бралися? Так, наче хто нашіптує мені збоку. А пісні любила, ой любила... То інші вбивалися у воли, в корови, а я, бідна,— в пісні. За гарну пісню, здається, дала б око видерти, нехай я світю одним уже, аби я знала ту пісню, бо тільки й мого, ото тільки й мого багатства.

* * *

Під кінець життя Зуїхи ми вирішили ще раз перевірити все, що від неї було записано. Дуже поспішали, бо Зуїха була вже старенька і, за її виразом, могла померти «гляда в день, гляда в ніч». Характерно, що всі мелодії, записані від неї ще 10—12 років тому, вона починала в тій же тональності (за камертоном), виконувала з таким ритмом (за метрономом), як і раніш, ніби це було записано вчора.

Хочеться ще раз підкреслити чудову пам'ять Явдохи Зуїхи. Хоч на старості пам'ять і слух притупились, але не так, як у інших. Ось наприклад. У 1920 році Явдоху попросила мене проспівати їй яку-небудь німецьку пісню, щоб почути, як вона звучить. Задовольнити її прохання я не міг, бо не знав жодної німецької пісні. Тоді вона попросила перекласти на німецьку мову українську пісню, що я й виконав, зробивши вільний переклад і пристосувавши до мелодії цієї ж пісні. Проспівав їй кілька разів. Явдоху Зуїху уважно вислухала, задумалась і сказала:

— Нашо в криницю води лляти, як вона повна.

Через багато років, перевіряючи пісні, записані від неї, я вже й забув за ту «німецьку». Явдоху Зуїху все ж таки пригадала її й для жарту проспівала.

Остання фронтальна перевірка всіх записаних фольклорних матеріа-

лів показала, що все записано так, як вона виконувала, і ще раз підтвердила її феноменальну пам'ять.

Від Явдохи Зуїхи записано 1008 народних пісень, близько 400 прислів'їв та поговірок, 156 казок, багато загадок і чимало етнографічно- побутового матеріалу. Передаючи спадщину усної поетичної творчості трудового народу, Явдоха Зуїха доклала немало зусиль і часу: на запис від неї всіляких фольклорних матеріалів і перевірку пішло дванадцять років.

У зв'язку з переводом на роботу в іншу місцевість я змушений був виїхати. Для листування я прикріпив до Явдохи Зуїхи грамотну людину. Явдоха диктувала, а «писар» писав виключно її слова, нічого не додаючи від себе. Ці листи були лаконічними, повними скарг на самотність і старечу недугу; стиль і мова Явдохи Зуїхи зберігались повністю. «Спасибі тобі, моя дитиночко,— писала вона мені в одному листі,— що ти мене не забуваєш, а я тебе не забуду, доки жити буду. Скільки жалю та печалю, суму, тоски та досади, що я тебе не бачу. І от же напишу я тобі пісню, що оце нагадала.

Пила мушка, пила
Та й та мутля била.
Як витяла мутля в морду,
Аж розпустив крила.

Прийшов павучище,
Розібрав судище.
Взяв мушку за лапки,
Повішав, де вище.

— Будеш, мушко, знати,
Будеш пам'ятати,
Як пана мутля
В морду витинати.

Тяжко приходилось Явдосі Зуїсі на старості. Для дітей «тоді була мама мила, як головку мила», а коли постаріла, занедужала, «занепала здоров'ям зовсім», то всі відреклись, забули. Стара, «недолуга і немощна», в великих недостатках доживала свій вік сама-самісінька. «А старість — не радість». Мусила вона ще заробляти: пряла кужіль, скубла вовну.

Померла Явдоха Зуїха «ходячи». Ще зранку відвідала хвору сусідку, протопила в печі, лягла погрітися і тихо заснула назавжди. Це було 19 січня 1935 року.

Прожила Явдоха Микитівна без малого 80 років, із них в Кушинцях 22 роки, в Гнатівці — 33 і в Зятківцях — 25.

Життя Явдохи Зуїхи було типовим для мільйонів трудівників українського села. Але в її особі, як сонце в краплині роси, відбилась одвічна і немируща любов народу до краси, до художньої творчості. Завдяки виключній обдарованості і рідкісній пам'яті цієї жінки скарбниця усної поетичної творчості поповнилася сотнями перлин народної поезії і музики. За цю велику послугу радянські люди — гідні спадкоємці всіх надбань культури — назавжди збережуть ім'я Явдохи Зуїхи поряд з іменами інших видатних носіїв української народної творчості.

Гнат Танцюра

АЛФАВІТНИЙ ПОКАЖЧИК

- А в городі грушка — 190
А в городі нагідки — 58
А в городі річка-калюжка — 189
А в городі сливка — 190
А в городі явір — 190
А в дядька, в дядька — 104
А вже сонце над липою — 671
А в коморі жостір — 202
А в коморі сволок — 204
А в морі сонце грає — 157
А в нашого пана — 92
А в нашого прикажчика — 671
А в неділю рано, рано-пораненько — 635
А в печі горнятко — 184
А в печі пироги печуться — 107
А горобчик та синичку любив — 77
А де було жито та пшениця — 344
А де цієї дівчиноньки мати — 114
А дівчата й молодіці — 63
А дід бабці — 508
А до мене Яків приходив — 273
А з суботоньки в неділю — 141
А ми нивку виорем, виорем — 31
А ми цьому не дивуймо — 185
А Наталка Миколи не знала — 120
А наш пан молодий — 88
А наш хлібчик удався: попід шкуру котик грався — 453
А сестра брата частує — 163
А ти п'єш, мене б'єш — 445
А хвалився сотський синок — 718
А ходила старша дружка по воду — 189
А хто в коршмі п'є? Турок та поляк — 560
А чоловік, а що жінка — 450
А ще сонце не заходило — 688
А я в батька одним одна — 291
- А Ярема із Хомою — 271
А я свого миленького — 324
А я таки й не дуже хорую — 504
А я тую кужелину сама пряла — 451
Бабуню мої рідненькі — 163
Багач, мамцю, багач, мамцю — 696
Батечку старесечкий — 137
Била жінка мужа — 496
Бігла теличка — 106
Біда панну спокусила — 444
Бідна моя головонько — 63
Бідна моя головонько — 464
Білі крупи, чорна гречка — 292
Благослови, боже — 111
Благослови, боже — 123
Бодай тая степовая могила запала — 388
Болить мене голова — 492
Болить мене головонька — 227
Борсуківський став — 78
Брала Наталка льон, льон — 186
Брешете, дружки, як свині — 183
Бувай здоров, товаришко — 197
Бувайте здорові, соснові пороги — 676
Бувай здоров, моя мила — 473
Бувайте ви, лавки, здорові — 199
Була в Гандзі лихая свекруха — 573
Була в Чеколата — 509
Були ми в молодого — 132
Було, зятю, не пити — 170
Було літо, було літо — 119
Було не копати під порогом ями — 423
Буярине, сядь коло мене — 188
В Бердичеві у ратуші — 286
Ввійди, братику, ізнадвору до хати — 114
В долину, буяри, в долину — 138

- В долину, дружечки, в долину — 115
 В дорогу, буяри, в дорогу — 137
 Вечірня зоря зійшла — 134
 Вже ж бо ми пшениченьки дожали — 94
 Вже мені ця вулиця не мила — 234
 Вже сонце низенько — 376
 Вже сьогодні не неділочка — 180
 Веду коня до Дунаю — 249
 Виганяла лебеді по вишневому саду — 513
 Виглянь, Наталко, в віконце — 169
 Вийди, вийди, моя ненечко — 133
 Вийди, кізле, рано — 36
 Вийди, матінко, з хати — 149
 Вийди, тещенко, вийди — 168
 Вийду за ворота — 461
 Вийду на гору, гляну на море — 371
 Вілітали орли з-за крутої гори — 659
 Виломлю я хворостину з тину — 488
 Виору я новицю — 66
 Випроводжай мене, мати — 198
 Ви, родичі, не лякайтеся — 164
 Виряджала мати сина та на косовицю — 255
 Високо два клени стояло — 61
 Ви, хлопці-безштаньки — 57
 Вишня, мамцю, вишня, любцю — 673
 Віддала мати дочку — 435
 Від стола до порога — 185
 Відчини, паночку, ворота — 91
 Відчини, паночку, квартиру — 92
 Відчиняй, братику, ворітця — 134
 Він дров не рубає — 209
 Вітер, вітер ворітечка хитає — 134
 В кінці греблі шумлять верби — 331
 В Ладжині вітер віє — 623
 В нас кужелі готові — 183
 Володар, володар — 32
 В первий раз, Наталко, в первий раз — 121
 В понеділок вовницю розскубала — 441
 В понеділок на прохмілля я лежала — 451
 В саду Натаалка вінки в'є — 113
 Все добре, все добре, як жінка маленька — 452
 Встаньте буяри — 196
 В темному лісі, в темному лісі — 117
 Вчора ввечора велика туча впала — 137
 Гандзю, Гандзю, Гандзіусечко — 441
 Гандзю моя, щибетушечко — 483
 Гарна сваха, гарний сват — 211
 Гей, диво чи не диво — 64
 Гей, долино, долиночко — 245
 Гей, жона, додому — 456
 Гей, зажурився сивий соколонько — 657
 Гей, ой піду гайком, гайком зелененьким — 261
 Гей, ой сяду я край віконечка пряс-ти — 457
 Гей, ой у полі клен-дерево різно — 330
 Гей, у Струтові та всі дзвони дзвонять — 604
 Гей, чого, хлопці, славні молодці — 695
 Гей, я борець — 39
 Гиля, гиля, сірі гуси — 382
 Глянь, товаришко, на мене — 181
 Говорили зятківецькі люди — 170
 Головонько моя бідна — 431
 Гопа, гопа, гопака — 714
 Горе мені, горе — 475
 Горе мені з таким мужем — 428
 Горе тії чайці, горе тій небозі — 644
 Горілочко-шафаро — 518
 Горілочку п'ю, п'ю — 515
 Горішина, черемшина — 697
 Горобчику, шпачку-пташку — 39
 Грайте, музики, грайте — 131
 Гуляв вчора, гуляв нині — 524
 Гуляла, гуляла — 448
 Дарував цар землю — 617
 Два ведмеді, два ведмеді — 528
 Два голуби воду пили — 310
 Два голубчики літали — 59
 Де ти, калино, росла — 161
 Де ти, Купайло, ночувало — 72
 Десь тобі, Наталко — 160
 Десь у тебе ти, Наталко — 156
 Десь у тебе ти, Наталко, батенька нема — 115
 Десь у тебе ти, Наталко, матінки нема — 145
 Десь я в тебе, моя мати, не дитина — 200
 Дивися-но, дівко — 176
 Дивися-но, старосто — 187
 Дивувалися ліси — 91
 Дівки пиво варили — 58
 Дівчинонько Ганно — 226

Дівчинонько-чарівниченко --- 240
Добре чумак дочумакувався — 631
Добрий вечір тобі, господару — 96
Догадайся, козаче — 289
Додому, світлики, додому — 185
До дружки, буярине, до дружки — 188
До коси, Миколо, до коси — 114
До мене, буярине, до мене — 189
До нори, мишко, до нори — 38
Дуб на дуба похилився — 530
Дудка в дудки ночувала — 511
Думай, Наталко, думай — 156
Душе, п'єш горілку дуже — 521
Жар, мати, капустиці — 443
Жила вдова на роздолі — 553
Жито моє, жито моє — 475
Журба мене сушить — 687
За Васильом, за Васильом — 316
Загадав мені муж — 499
За городом льон, льон — 40
За городом та розмарочка — 193
За городом черешенька, на ній білий цвіт — 178
За горою сніжок летить — 663
За Дунаєм широким — 540
Зажурилась молода Наталка — 195
Зажурилася молодая вдівонька — 555
Заїздив коника, заїздив другого — 698
Зайчику-горобчику — 38
Зайчику, зайчику, та головка бо-
лить — 37
Зайшло сонце за віконце та й сяє — 165
Закувала зозуленька — 669
Закувала зозуленька — 696
За нашим городом три місяці яс-
них — 86
За нашою слободою — 602
Запив козак, запив бурлак — 683
За Сибіром сонце сходить — 619
Засіяла мати жито — 712
Зася, сванички, зася — 177
За Тетяну, за Тетяну — 288
Зашуміли листоньки — 327
Здоров, здоров, доню — 151
Зелене жито, зелене — 375
Зелена діброва — 322
Зеленая горішина — 237
Зійди, місяцю, і ти, ясна зоре — 416
Зійду я на могилу — 117
Зійшла зоря ізвечора та й зазорі-
лася — 658

Зозулька сивесечка — 151
Зозулько сивесечка — 127
Зробили ми діло — 177
З того часу, як женився — 285
І багатий, і гембатий — 710
І, здається, не п'ється — 520
Із досади, з тоски піду в лужки — 242
І наїмось, і нап'ємось — 216
І сніг іде — 491
Ісплела віночок — 60
І ти наймит, і я наймит — 668
І ти тут, і я тут — 515
Ішла Біда невеличка — 693
Ішла панна через двір, через двір — 51
Ішли чумаченьки з України — 643
Ішов Гриць з вечерниць — 279
Ішов козак ярмом-долиною — 593
Іжте, буяри, іжте — 130
Іжте, буяри, капусту — 191
Іжте, буяри, кашу — 130
Іжте капусту ложками — 129
Іли світлики, іли — 184
Іхав, іхав багацький син — 67
Іхав, іхав Коваленко — 556
Іхав козак, іхав — 336
Іхав козак, іхав — 682
Іхав Савка сірими волами — 279
Казав, казав чабан дівці — 282
Казав мені батько — 305
Казала Солоха: прийди, прийди — 232
Кажуть люди-сусідоньки — 381
Кажуть люди, що я лиха — 453
Калино-малино, чого в лузі стоїш — 221
Калино-малино, ягода червона — 359
Кам'яна горо, чом ти не лупаєшся — 113
Качався вінок з лану — 94
Кину кужель на полицію — 295
Кликала мене мати — 62
Кого вірно люблю — 372
Коли б бог, коли б бог дав — 403
Колись така правда була — 533
Коло млина калина — 59
Коло млина, коло броду — 241
Коло млина, коло броду — 367
Коло млина, млина — 351
Коло наших воріточок — 674
Кому воля, а кому неволя — 677
Косив косар сіно, як була погода — 434

- Косив сіно, косив сіно — 390
 Котився вінець з поля — 93
 Котився горщик, підкидався — 83
 Котилася чорна хмара з неба — 54
 Котилася вози з гори — 244
 Котилося яблучко з-під віконця — 134
 Котра дівка хоче славоньки зажити — 670
 Крапни, дощику, з неба — 127
 Красні світилки, красні — 186
 Кріп сію, кріп сію — 242
 Куди йдеш, куди йдеш — 488
 Куди ідеш, моя нене — 689
 Кукіль у горосі — 128
 Кумо-любо, не гай мене — 68
 Купалась ластівочка, купалась — 75
 Кухарочка наша — 129
 Кучерявий Марко — 273
 Лети, лети ти, чорная галко — 379
 Летіла зірочка та впала — 80
 Летіла зозулька попід гай куючи — 691
 Летіли орли з далекого краю — 648
 Летять галочки — 136
 Летять тріски в ліски — 167
 Либонь же я тут не буду — 319
 Ловив тато сою — 45
 Лугом іду, коня веду — 699
 Люлька моя червоная — 229
 Максим козак Залізник — 615
 Маленька нічка-петрівочка — 69
 Мамко наша, любко наша — 470
 Матінка смутна ходить — 197
 Матінко моя кохана — 410
 Матіночко — 509
 Миколова ненько — 128
 Місяць світить, а зорі немає — 300
 Місяцю-горішечку — 125
 Молода Наталко, молоденькая — 143
 Наварила чачавиці — 286
 На вигоні гусята — 55
 На вигоні край села — 646
 На вулиці дві куриці — 288
 Навчи мене, моя мати — 43
 На городі вишничок — 229
 На городі під цибулькою — 85
 Надлетіли журавлі — 469
 На добраніч, моя мамцю — 198
 На добраніч усім на ніч — 386
 Наїхали тури-люди, матко наша — 44
 Намова, Наталко, намова — 167
 На печі ведмідь лежить — 147
 На погибель буде тому — 703
 На порозі стояла — 280
 На синьому морі мила Ганя ноги — 557
 Насіяли, наорали — 641
 Наступив, наступив — 291
 Наталко-голубко — 171
 Наталчина мати — 169
 На тім боці на толоці — 228
 На ургеню рано дзвонять — 716
 Наша Наталка чорнява — 126
 Наша пані домує — 89
 Наша пані не пишна — 90
 Наш дружбонька прибрався — 137
 Наш дружбонько убрався — 138
 Наш дружбонько як пан, як пан — 187
 Нашо мені женитися — 289
 Не бачу я парня молодого — 653
 Не боюся я ні пана — 624
 Не буде ні по-татовому — 267
 Не велика туга — 200
 Не вий, вітре, полем — 133
 Невістко наша, жаданко — 201
 Не грім то гуде з стодоли — 70
 Не жаль мені на галочку — 401
 Не жаль мені та й ні на кого — 552
 Не журися, препогана — 287
 Не журся, матіночко, не журся — 205
 Некованим возом пшеницю возити — 236
 Не лякайся, нене — 127
 Не лякайся, паночку, не лякайся — 92
 Ненечко моя пишна — 209
 Ненько моя та рідненькая — 143
 Не плач, моя мати, по косі — 116
 Не роздавай, Наталко, биндочок — 181
 Не рости, березо, межі дорогами — 459
 Не сам, не сам соловейко у садочку — 180
 Не стій, вербонько, розвийся — 82
 Не стій, Миколо, за плечима — 170
 Не стій, сосно, розвивайся, рано, рано — 166
 Не тепер, не тепер — 226
 Не тут гільце вито — 139
 Нехай же нас бог рятує — 519
 Не хилися, сосно — 680
 Нехороші ви, начальники — 468
 Не щибечи, соловейку — 373
 Не я п'яний, не я п'яний — 397
 Ніхто не знає, по якій причині — 548
 Нуते, нуте до межі — 88

- Обжинки, паночку, обжинки — 93
Обіцявся мужичок — 443
Оженився не по добрій волі — 425
Оженився старий у Петрівку — 506
Оженився щиглик — 525
Ой боже, боже — 250
Ой боже мій, боже мій — 482
Ой боже мій! Караул — 275
Ой брате мій, орле — 510
Ой братику рідненький — 142
Ой брязнули ключі — 48
Ой був же я в Тирашполі — 287
Ой був Сава в Немирові на панськiм обіді (пісня про Саву Чалого) — 614
Ой був собі панок з маку — 713
Ой був собі чоловік — 484
Ой в городі бузина — 711
Ой в городі буркун-зілля — 650
Ой вербо, вербо кудрявая — 432
Ой виглянь, олену — 179
Ой вижду я на гірку — 296
Ой виору я нивку широкоюю — 626
Ой високо сонце сходить — 588
Ой ви хлопці, славні запорожці — 618
Ой вишенька, черешенька — 246
Ой вишенька, черешенька у саду — 419
Ой вишенько, черешенько — 392
Ой віддала мене мати заміж молодю — 558
Ой відколи я вродився — 285
Ой від саду та до моря — 378
Ой відсилає — 139
Ой він, шельма, не прийшов — 217
Ой в містечку Богуславку, в Каньовського пана — 616
Ой в неділю рано-пораненьку — 595
Ой в полі криниця — 431
Ой в полі могила — 478
Ой вулиця та широка — 65
Ой гай, мамцю, ой гай, любцю — 327
Ой Ганусю преподобна — 564
Ой гаю мій, гаю — 421
Ой гиля, гиля, гусоньки, на став — 259
Ой гни, мати ліску — 201
Ой гоп по ліщину — 342
Ой гордий, пишний, гречний молоде — 98
Ой горе, горе на чужині бути — 612
Ой гук, мати, гук — 675
Ой дай, боже, до покрови дожити — 676
Ой дай боже, мій миленький, щоб ти жив — 430
Ой дай же, боже, літа дождати — 210
Ой да ми в кабачок ходили — 719
Ой де буду, то буду — 440
Ой де ж ти була, моя нечужая — 216
Ой день добрий, свекрушечко, несучівку — 150
Ой дивно, дивно нам з тебе, зимо — 161
Ой дивно нам, дивно — 169
Ой дивно нам, дивно — 208
Ой дівчино милостива — 286
Ой дід'у мій, діду мій, соколови очі — 507
Ой дощ, іде дощ, в долині калюжа — 503
Ой дощ іде, ой дощ іде — 265
Ой думала та гадала — 140
Ой женила мене мати — 293
Ой жур та кисіль та варенички — 488
Ой за гаєм, за Дунаєм — 362
Ой за гаєм, ой за гаєм, за Дунаєм — 73
Ой за гаєм зелененьким — 539
Ой за гаєм, ой за гаєм, за Дунаєм — 466
Ой за гайком, крутим гайком — 678
Ой загуду, загуду — 308
Ой загула голубочка із-за дуба — 145
Ой за лісом, за темненьким — 361
Ой за нашим садом — 74
Ой засвіти, мати, свічку — 193
Ой зацвіла червона калина — 438
Ой зацвіло синєє море разними цвітими — 334
Ой звідти гора, а звідти другая — 700
Ой з-за гори вітер віє — 278
Ой з-за гори вітер віє — 308
Ой з-за гори кам'яни голуби літають — 690
Ой зима, зима, зима лютая — 594
Ой зійди, зійди, місяцю, за комо-ру — 360
Ой ішли ми лугами — 180
Ой ішли ми низом — 149
Ой, ішов я вулицею раз, раз — 338
Ой їхала, їхала — 280

- Ой казала нам нивка — 90
 Ой казала приходити — 284
 Ой ковалю, коваленку — 363
 Ой козаче-бурлаче — 550
 Ой колись була в степу волечка — 645
 Ой колись була в степу воля — 457
 Ой коню, мій коню — 432
 Ой коню мій, коню, та золота грива — 262
 Ой косить хазяїн зелену діброву — 637
 Ой косо моя кохана — 119
 Ой кривого танця — 50
 Ой куди ж ви, сірі гуси, полинете — 195
 Ой куди ж ти, Наталко, та ходила — 196
 Ой куме, куме, добра горілка — 517
 Ой куме, куме, куме — 213
 Ой кум такий люб — 490
 Ой лане, ланочку — 89
 Ой летів шуляк із вулиці — 78
 Ой летіла горлиця через сад — 263
 Ой летіла зозуленька — 313
 Ой летіла пава — 326
 Ой летіла пава — 628
 Ой летіло три соколи — 53
 Ой лихо, та не нам — 317
 Ой лию не помалу — 285
 Ой ліз їжак, ліз — 283
 Ой лісом, лісом-доріжкою — 83
 Ой літала, літала сива зозулька — 174
 Ой любив та кохав — 329
 Ой мамо, буде зле — 215
 Ой мати, мати, мати — 262
 Ой матінко-ютко — 146
 Ой меде наш, меде — 208
 Ой меде наш, меде — 215
 Ой місяцю темний — 126
 Ой на воді два лебеді проти води б'ються — 619
 Ой на горі василечки сходять — 574
 Ой на горі вовчики трублять — 228
 Ой на горі вогонь горить — 319
 Ой на горі, горі — 414
 Ой на горі коршма — 404
 Ой на горі, ньенько — 247
 Ой на горі, ой на горі береза сто-
 яла — 365
 Ой на горі просо — 185
 Ой на горі сокіл пролітає — 578
 Ой на горі та женці жнуть — 606
 Ой на річці, на широкій — 103
 Ой на ставу, на ставочку — 222
 Ой на ставу, на ставочку — 265
 Ой на ставу, на ставочку — 275
 Ой на ставу, на ставочку — 341
 Ой наступила та чорная хмара — 714
 Ой на що ж бо ти, Наталко, уповала — 157
 Ой не вогонь то горить — 148
 Ой не гнівайся, моя ньенько, на мене — 150
 Ой не горе так нікому — 666
 Ой не думай, ти, Наталко, не думай — 157
 Ой не лети, чорна галко — 473
 Ой нема Ганусі найгіршої муки — 85
 Ой не роди, пшенице, у ліску — 123
 Ой не ходи, Барабашу — 267
 Ой не ходи, Грицю, та й на вечерниці — 566
 Ой не ходи коло тину — 249
 Ой не ходи по льоду, бо провалишся — 712
 Ой не шуми, луже — 310
 Ой нікому так не гаразд — 290
 Ой нікому так не горе — 624
 Ой нікому так не горе — 665
 Ой нікому я так не дивую — 406
 Ой ні на кого нарікати — 656
 Ой ніхто не винен, тільки я — 437
 Ой ніч моя темная — 325
 Ой перепеличка мала, невеличка — 247
 Ой пила я із синами — 481
 Ой пила я, пила я — 497
 Ой пила я у неділю — 448
 Ой під вишенькою, під черешенькою — 421
 Ой під мостом риба з хвостом — 293
 Ой піду я в долину — 206
 Ой піду я домлина, до млина — 231
 Ой піду я, ньенько, в неділю раненько — 42
 Ой піду я понад круті гори — 651
 Ой пішов милий за ліс — 576
 Ой повій, вітроньку — 210
 Ой повій, вітроньку — 570
 Ой повіяв буйний вітер з-за гори — 436
 Ой по городі огірки — 167
 Ой по Дону, по Дону, гей, гей — 655
 Ой по Дону, по Дону, по широкому морю — 605
 Ой поїду я у Китай-город — 582

- Ой пісхав королевич на полюван-
 ня — 545
 Ой поїхав Микола за границю — 69
 Ой поїхав мій миленький в горо-
 дочок — 391
 Ой поїхав мій миленький до млина,
 до млина — 465
 Ой поїхав мій миленький на ярмарок
 до Гірні — 505
 Ой поїхав мій миленький по сіно у
 степ — 445
 Ой поки я воли мав — 704
 Ой долину, долину, полинова тра-
 ва — 660
 Ой полинь, полинь, сивий соколонь-
 ку, від мене — 172
 Ой полола горлиця лободу, лобо-
 ду — 342
 Ой понад річкою, понад Синюхою —
 613
 Ой попід лісом битая доріжень-
 ка — 165
 Ой по той бік ставу — 160
 Ой походив, тещенько, походив —
 209
 Ой пошлю я соловейка попереду —
 151
 Ой приїхав Дженджура — 597
 Ой приїхав милий до милої в гості —
 584
 Ой приснився мені сон дивнень-
 кий — 339
 Ой просимо ми вас — 168
 Ой просить кум кумасю — 490
 Ой п'яна я — 516
 Ой п'яна я, п'яна — 450
 Ой п'яна я та й валюся — 586
 Ой рано, рано кури запіли, добрий
 вечір — 99
 Ой роде мій, ой роде мій — 706
 Ой розкусю я волоський горішок —
 239
 Ой Романе, Романочку — 264
 Ой Роман на току узувається — 444
 Ой рясна-красна в лузі калина, доб-
 рий вечір — 101
 Ой сам же я добре знаю — 224
 Ой свату наш, свату — 168
 Ой сини мої, голуби мої — 480
 Ой скажем коням обрік дати — 199
 Ой скавав зайчик та й попід гайчик
 та й скаче — 190
 Ой слаба я, ой слаба я — 370
 Ой слаба я, ой слаба я — 400
 Ой слава тобі, боже — 91
 Ой славен, славен цей вечір на-
 став — 145
 Ой служив я в вдови — 257
 Ой смерте моя, смерте — 522
 Ой спасибі, свекрушенко — 129
 Ой старий волох та сіно косить —
 301
 Ой старий, старий, та жени воли —
 495
 Ой стежечка, стежечка — 248
 Ой сусідоньки, ви голубоньки мої —
 322
 Ой сьогодні день-деньочок — 304
 Ой сяду я край віконця, гей — 577
 Ой та дрита, ой та дрита — 452
 Ой так роби, як твій тато — 275
 Ой там біля річки, ой там біля бро-
 ду — 352
 Ой там за горою — 99
 Ой там за Дунаєм лужком-береж-
 ком — 311
 Ой там за морями орел воду п'є —
 325
 Ой там коло гаю — 381
 Ой там на горі — 222
 Ой та спився козак, спився — 335
 Ой темно-хмарно надворі — 169
 Ой ти, брате Мусію — 532
 Ой ти, Ганусю, вір'яночко — 75
 Ой ти, Ганусю, ой ти, ой ти — 81
 Ой ти, гарний Семене — 284
 Ой ти, Грицю, Грицю, молодий ко-
 заче — 569
 Ой ти, дівчино, горда та пишна —
 235
 Ой ти, дівчино-чарівниченцько — 348
 Ой ти дубе, дубе, кучерявий дуже —
 320
 Ой ти ж казала, ти ж, моя нене —
 158
 Ой ти, мати моя, та не жаліслива —
 154
 Ой ти, мати моя, та нежаліслива —
 409
 Ой ти, мати, шануй мене — 501
 Ой ти, Миколо, не стій сам — 81
 Ой ти, Миколо, ти хороший — 77
 Ой ти, місяцю — 352
 Ой ти, Морозенку — 609
 Ой ти, Наталко, ти відважний коза-
 че — 197
 Ой ти, тату, таточку — 471
 Ой ти, старий та бородатий — 420
 Ой ти хлопець Миколай — 213

- Ой тихо, тихо та Дунай воду несе — 116
 Ой труться-в'ються соколи — 116
 Ой у городі копаночка — 83
 Ой у городі пташки в'ються — 76
 Ой у городі роман-зілля — 84
 Ой у лісі, в лісі (Пісня про Не-
 чая) — 607
 Ой у лісі на горбочку — 70
 Ой у лісі на могилі — 291
 Ой у лісі хатка — 40
 Ой у ліску, в ліску та на жовтім
 піску — 654
 Ой у лісочку, ой у лісочку — 41
 Ой у лузі, в лузі Василь сіно ко-
 сить — 354
 Ой у лузі, в лузі, гей — 253
 Ой у лузі, в лузі, гей — 479
 Ой у лузі калина — 426
 Ой у лузі калинонька, в лузі — 347
 Ой у лузі, лузі, гей, калина стояла —
 411
 Ой у лузі, лузі зацвіла калина —
 466
 Ой у Маляра високий тин — 79
 Ой умерла, умерла — 462
 Ой умер мій Давидко — 496
 Ой умер Саврадим — 429
 Ой у місті на риночку — 561
 Ой умру, мати, умру через чар-ча-
 ровину — 258
 Ой умру я, умру — 427
 Ой у нашім селі новина — 138
 Ой у полі вишня — 568
 Ой у полі, в полі, в полі два ду-
 бочки — 340
 Ой у полі, в полі, в полі два ду-
 бочки, гей — 256
 Ой у полі дві могили — 474
 Ой у полі дві тополі — 350
 Ой у полі доріженька — 656
 Ой у полі жито — 567
 Ой у полі криниця — 633
 Ой у полі криниченька — 415
 Ой у полі криниченька — 542
 Ой у полі криниченька — 631
 Ой у полі могила — 171
 Ой у полі озеречко — 383
 Ой у полі, полі плужок оре-бро-
 дить — 97
 Ой у садочку під любисточком —
 159
 Ой у саду, ой у саду та зеленому —
 357
 Ой у саду, садочку — 60
 Ой устану я в понеділок — 446
 Ой у степу сіно — 685
 Ой учора в куми — 491
 Ой учора ізвечора, з половини
 дня — 562
 Ой учора ізвечора (Меланка) — 104
 Ой учора, ой учора — 517
 Ой учора орав — 238
 Ой хмариться, дощ буде — 398
 Ой ходив я до дівчини — 288
 Ой ходила Гануся по полю — 84
 Ой ходила дівчинонька по саду —
 260
 Ой ходила по саду — 482
 Ой ходила та Наталка по городі —
 162
 Ой ходила та Наталка по двору —
 174
 Ой ходить дівчина понад бережи-
 ну — 413
 Ой ходить Іван понад лиман — 585
 Ой ходю-блудю та й по вулиці — 405
 Ой холодні та вечероньки — 368
 Ой хотіла мене мати — 268
 Ой хоч же ми тут сидимо — 184
 Ой чарочко, люблю тебе — 515
 Ой чарочко рябенькая — 399
 Ой час, мати, жито жати — 255
 Ой чия то родина — 211
 Ой чия то черешенька — 69
 Ой чого ви, світлики, сидите — 183
 Ой чого ти плачеш, молодая пані —
 46
 Ой чом не прийшов, чом не при-
 їхав — 301
 Ой чумаче, чумаче — 632
 Ой що ж бо то та й за ворон — 666
 Ой що ж бо це за доріжечка — 128
 Ой що ж бо це за село — 132
 Ой що ж то за шум учинився, гей —
 527
 Ой щось буде, ой щось буде — 394
 Ой шука до дна, до дна — 183
 Ой якби я була знала — 209
 Ой якби я була знала — 407
 Ой якби я знав, а що мені буде —
 613
 Ой якби я знала, де мій милий оре —
 261
 Ой якби я знала, що я буду жити —
 580
 Ой якби ми хтіли — 178
 Ой як мені не пить, не гуляти — 394
 Ой як, як миленькому постіль сла-
 ти — 47

- Ой я й молода в лісу я гуляла — 511
- Ору я, ору я у городі та волоньками — 487
- Очерет лугом гуде — 276
- Пане господару, чи є ти вдома — 96
- Панове-сватове, просимо вас — 210
- Пан по полю проїжджає — 91
- Панянка Наталка, панянка — 182
- Пали, мати, хату — 201
- Перед порогом музики грають — 214
- Перейду хату — 194
- Пий, Миколо, горілку — 115
- Пийте, люди, горілочку — 707
- Пиля, пиля та й Немерівна на меду — 546
- Під білою березою — 708
- Під дібрівкою, під зеленою — 57
- Під порогом яма — 485
- Піду я горою — 302
- Під яблунькою, під солодкою — 315
- Піч наша регоче — 124
- Пішла наша стара пані — 625
- Пішов дід на обід, баба на хрестини — 524
- Пішов козак ярмом — 389
- Пішов козак ярмом, ярмом — 369
- Пливе човен води повен — 281
- Побила шевця лиха година — 534
- Повій, вітре буйнесечкий — 343
- Повій, вітре, на Україну — 366
- Поволі, дружечки, садом ідіть — 127
- По горі, горі зацвіла бразалія — 672
- По горах, горах сніжоньки летять, добрий вечір — 102
- По горі, горі пави ходили, добрий вечір — 101
- Погоріло в степу сіно — 345
- По діброві вітер віє — 679
- Пожену я товар на яр — 313
- Поза городом йдемо — 125
- Покривальниця плаче — 176
- Полетіли сірі гуси — 642
- Помагайбі, Ганусю, помагайбі — 76
- Помагайбі, Зельман — 33
- Помагайбі, Миколо, куди йдеш — 75
- Помаленько йду — 393
- Понад гаєм, гаєм, гаєм — 494
- Попід гору крутую — 297
- Поплив коровай за Дунай — 124
- Породила горлиця діти — 251
- Породила мене мати — 684
- Породила перепеличка — 472
- По садочку ходю та ходю — 408
- Посію коноплі, а вродила плоскінь — 416
- Посію я конопельки — 702
- Посію я рожу, поставлю сторожу — 73
- Послав мене мій миленький — 461
- Послала мене мати — 685
- Поспукала верба гілля — 337
- Похилеє те деревце та ялина — 121
- Приїхала Наталчина мати — 215
- Приїхали гості — 172
- Прийшов панок за довжок — 514
- Прилетіла зозуленька — 223
- Принесла я до млина, до млина — 234
- Приснивсь мені сон — 705
- Продай, милий, сірі бички — 495
- Продай, продай, вражий сину — 233
- Пропив воли, пропив віз — 641
- Пропила мати дочку — 204
- П'ятниця-прибиральниця — 212
- П'ять нас, братці, п'ять — 395
- Радуйся, матіночко — 149
- Раз буде літечко, раз буде — 82
- Раз я вийшов на вулицю — 254
- Розкопайте тую греблю — 366
- Розмаю я кісоньку, розмаю — 140
- Розсипала горішеньки ще й терен — 339
- Рости, сосонко, вгору — 131
- Рубайте калину — 148
- Свашко моя — 208
- Світи, місяцю, з раю — 186
- Сивая зозулечко — 155
- Сидить багач за столом — 713
- Сидить дід на печі, на печі — 507
- Сидить світилка при стіні — 183
- Сиділа зозулька під повітом — 86
- Сине море засинілося — 647
- Сім день конопель — 265
- Сім день молотила — 514
- Січана калина, січана — 148
- Сію мак, сію мак ще й петрушечку — 514
- Скажу тобі, мамцю, правду — 489
- Слава богу, сина оженила — 204
- Служив же я, служив же я — 634
- Служить наймит, служить наймит — 667
- Смерте моя, создана — 521
- Снився мені сон дивенький — 458
- Сніжок іде, зима буде — 252
- Собирайтеся, ребята — 625
- Сокіл з орлом, сокіл з орлом купається — 661

- Сокіл, мамцю, сокіл, любцю — 243
 Соловейку сивенький — 424
 Сонце низенько — 251
 Спати, світилки, спати — 182
 Стань, пане, на крильце — 92
 Старий муж іде — 42
 Староста наш прибрався — 187
 Стелися, барвінку, до рути — 77
 Стелися, хмелю, стелися — 132
 Стоїть козак край воріт — 237
 Стоїть явір над водою — 680
 Стоїть явір над водою — 681
 Столи мої тесові — 318
 Схиляється зелен явір на всі воро-
 та — 121
 Сьогодні гульки — 448
 Сядь, тихий роечку — 169
 Та вже третій вечір, як дівчину ба-
 чив — 385
 Там, де Ятрань круто в'ється — 467
 Та нема гірш нікому — 360
 Та орав мужик край дороги — 529
 Та туман, туман по долині — 358
 Темна нічка, невидная — 320
 Тепер мені погуляти — 455
 Терен, мати, коло хати — 225
 Терном, терном битая доріжечка —
 652
 Терном, терном, терниною — 440
 Тече вода холодная — 417
 Тече річка невеличка — 95
 Тече річка невеличка попід воріт-
 ця — 160
 Тече річка невеличка попід воро-
 та — 122
 Ти ж мене підманула — 282
 Ти, зелений кудравче — 55
 Ти, черешенька, ой ти, вишенька —
 377
 Тобі, мати, не журитися — 205
 Торгувала горіхами — 512
 Тоска за тоскою, журба за жур-
 бою — 418
 Туман яром по синьому морю, да
 гей, гей — 333
 Тупнули коники на стані — 120
 Тут наше пір'я впало — 168
 Уже ж мені не ходити — 365
 Уже третій вечір, які дівчину ба-
 чив — 297
 У Києві на риночку, гей — 638
 Украю я скибку хліба з кришечка-
 ми — 152
 У Маляра за городом тин, тин — 79
 Умер батько — байдуже — 428
 У морі на камені — 146
 У неділю п'ю, п'ю — 447
 У неділю раненько — 159
 У неділю рано-пораненьку — 603
 Уродився Шевченко — 622
 Усі гори зеленіють — 476
 Усі поля поорані — 479
 У сусіда хата біла — 686
 Учора була донечка моя — 401
 Учора була юточка моя — 374
 Хвалилася тая березонька — 51
 Хиляється вишенька — 163
 Хміль хмілями, а пшениця ланами —
 214
 Ходив же я коло свого поля — 430
 Ходив козак до молодиці — 248
 Ходить пан по сінцях — 94
 Ходить сорока попід ворота — 60
 Ходю-блудю по діброві — 387
 Ходю-блудю по темному пушу —
 459
 Хоче староста їсти — 170
 Хтіла мене мати — 264
 Чарочка моя бездірка — 523
 Час додому, час — 396
 Червона калинонька — 153
 Червона калинонька — 309
 Червона черемшина — 308
 Через гору річка, через річку клад-
 ка — 235
 Через гору та в долину — 380
 Через наше подвір'ячко — 236
 Через наше село — 76
 Через наше село везуть клен-дере-
 во — 72
 Через новий будиночок — 245
 Через сад-виноград — 192
 Через сад-виноград — 662
 Через сінечки троє дверечок — 156
 Через ставки хибкіі кладочки — 61
 Чи була, мати, звістка — 126
 Чи не той то Микита — 278
 Чим ти мене, свекрушечко, угости-
 ла — 128
 Чи ти мене вірно любиш — 306
 Чи чула ти, Пилипиho — 715
 Чи я в тебе не хазяйка — 449
 Чи я тобі не казала — 274
 Чи я тобі не казала — 44
 Чи я тобі не казала — 701
 Чобіт мені розпоровся — 269
 Чоботи — 206
 Чогось мені, моя мати — 650
 Чогось мені не прядеться — 489

Чоловіче мій — 391
Чоловіче мій, дружино моя — 402
Чом музики не грають — 130
Чом, світилки, не співаєте — 184
Чом соловейки не щебетали — 120
Чом ти, барвінку, не стелишся — 81
Чом ти мене, моя мати, не спита-
еш — 153
Чом ти, місяцю, не сяєш — 80
Чорна хмара наступає — 299
Чорна хмара наступає — 640
Чорні очі, як терен — 265
Чорноморець, маменька, чорномо-
рець — 355
Чуйся, паночку, в силі — 90
Чумаче-бурлаче — 716
Ще ж мені не лишенько — 393
Шкода мої вечероньки — 321
Шкода, шкода, шкода макового цві-
ту — 653
Шлеться зоря до місяця, рано, га-
но — 166
Що ж бо це за зілля — 182
Що за голос у долині — 601

Що ми будем, браття, робити — 520
Що ти, мила, робиш — 455
Що ти робиш? Бійся бога — 698
Що це стала за причина — 557
Щука-риба в морі — 478
Я до тебе, кумо моя — 516
Я до тебе не ходила — 323
Якби мені ступа та жорна — 227
Якби не Марися — 259
Якби ти ставив хатку — 442
Як женився, то хвалився — 494
Як же тобі ти, Наталко — 194
Як ми коровай місили — 123
Як пити, так пити — 516
Як я була в свого батька — 294
Як я була молодою нелінивая — 427
Як я в батька єдиниця була — 292
Я не гуляла, не діувала — 118
Я селезня полюбила — 230
Я собі дівчина — 179
Я тебе кохав, як у садочку грушу —
353
Я тебе, сестрице, покриваю — 177
Я тобі казала, Марку — 497

З М І С Т

	Текст	При- мітки
Від упорядників	5	
Вікторія Юзвенко, Михайло Яценко. Пі- сенне багатство Явдохи Зуїхи	8	

КАЛЕНДАРНО-ОБРЯДОВІ ПІСНІ

Весняні хороводні пісні

А ми нивку виорем, виорем	31	723
Володар, володар	32	723
Помагайбі, Зельман	33	723
Вийди, кізле, рано	36	723
Зайчику, зайчику, та головка болить	37	723
Зайчику-горобчику	38	723
До нори, мишко, до нори	38	723
Гей, я борець	39	723
Горобчику шпачку-пташку	39	723
За городом льон, льон	40	723
Ой у лісі хатка	40	723
Ой у лісочку, ой у лісочку	41	723
Старий муж іде	42	723
Ой піду я, ненько, в неділю раненько	42	723
Навчи мене, моя мати	43	723
Наїхали тури-люди, матко наша	44	723
Ловив тато сою	45	723
Ой чого ти плачеш, молодая пані	46	724
Ой як, як миленькому постіль слати	47	724
Ой брязнули ключі	48	724
Ой кривого танця	50	724
Ішла панна через двір, через двір	51	724
Хвалилася тая березонька	51	724
Ой летіло три соколи	53	724
Котилася чорна хмара з неба	54	724
Ти, зелений кудравче	55	724
На вигоні гусята	55	724
Під діврівкою, під зеленою	57	724

Ви, хлопці-безштаньки	57	724
А в городі нагідки	58	724
Дівки пиво варили	58	724
Два голубчики літали	59	724
Коло млина калина	59	724
Ходить сорока попід ворота	60	724
Ой у саду, садочку	60	724
Ісплела віночок	60	724
Через ставки хибкії кладочки	61	724
Високо два кленки стояло	61	724
Кликала мене мати	62	724
Бідна моя головонько	63	724
А дівчата й молодичі	63	724
Гей, диво чи не диво	64	725
Ой вулиця та широкая	65	725
Не грім то гуде з стодоли	70	725

Русальні та петрівочні пісні

Іхав, іхав багацький син	67	725
Кумо-любс, не гай мене	68	725
Маленька нічка-петрівочка	69	725
Ой чия то черешенька	69	725
Ой поїхав Микола за границю	69	725
Ой у лісі на горбочку	70	725
Не грім то гуде з стодоли	70	725

Купальські пісні

Де ти, купайло, ночувало	72	725
Через наше село везуть клен-дерево	72	725
Посію я рожу, поставлю сторожу	73	725
Ой за гаєм, ой за гаєм, за Дунаєм	73	725
Ой за нашим садом	74	725
Ой ти, Ганусю, вір'яночко	75	725
Купалась ластівочка, купалась	75	725
Помагайбі, Миколо, куди йдеш	75	725
Ой у городі пташки в'ються	76	726
Через наше село	76	726
Помагайбі, Ганусю, помагайбі	76	726
А горобчик та синичку любив	77	726
Ой ти, Миколо, ти хороший	77	726
Стелися, барвінку, до руди	77	726
Ой летів шуляк із вулиці	78	726
Борсуківський став	78	726
Ой у Маляра високий тин	79	726
У Маляра за городом тин, тин	79	726
Чом ти, місяцю, не сяєш	80	726
Летіла зірочка та впала	80	726
Ой ти, Миколо, не стій сам	81	726
Ой ти, Ганусю, ой ти, ой ти	81	726
Чом ти, барвінку, не стелишся	81	726
Не стій, вербонько, розвивайся	82	726

Раз буде літечко, раз буде	82	726
Ой лісом, лісом-доріжкою	83	726
Котився горщик, підкидався	83	726
Ой у городі копаночка	83	726
Ой у городі роман-зілля	84	727
Ой ходила Гануса по полю	84	727
Ой нема Ганусі найгіршої муки	85	727
На городі під цибулькою	85	727
Сиділа зозулька під повітом	86	727
За нашим городом три місяці ясных	86	727

Обжинкові пісні

А наш пан молодий	88	727
Нуте, нуте, до межі	88	727
Наша пані domuє	89	727
Ой лане, ланочку	89	727
Ой казала нам нивка	90	727
Чуйся, паночку, в силі	90	727
Наша пані не пишна	90	727
Пан по полю проїжджає	91	727
Дивувалися ліси	91	727
Ой слава тобі, боже	91	727
Відчини, паночку, ворота	91	727
Не лякайся, паночку, не лякайся	92	727
Відчини, паночку, квартиру	92	727
А в нашого пана	92	728
Стань, пане, на крильце	92	728
Обжинки, паночку, обжинки	93	728
Котився вінець з поля	93	728
Качався вінок з лану	93	728
Ходить пан по сінцях	94	728
Вже ж бо ми пшениченьки дожали	94	728

Колядки та щедрівки

Тече річка невеличка	95	728
Пане господару, чи є ти вдома	96	728
Добрий вечір тобі, господару	96	728
Ой у полі, полі плужок оре-бродить	97	728
Ой гордий, пишний, гречний молодче	98	728
Ой рано, рано кури запіли, добрий вечір	99	728
Ой там за горою	99	728
Ой рясна-красна в лузі калина, добрий вечір	101	728
По горі, горі пави ходили, добрий вечір	101	728
По горах, горах сніжоньки летять, добрий вечір	102	728
Ой на річці на широкій	103	728
А в дядька, в дядька	104	728
Ой учора ізвечора (Меланка)	104	728
Бігла теличка	106	729
А в печі пироги печуться	107	729

ВЕСІЛЬНІ ПІСНІ

Розплітання коси

Благослови, боже	111	729
В саду Наталка вінки в'є	113	729
Кам'яна горо, чом ти не лупаєшся	113	729
До коси, Миколо, до коси	114	729
Ввійди, братику, ізнадвору до хати	114	729
А де цієї дівчиноньки мати	114	729
Десь у тебе ти, Наталко, батенька нема	115	729
В долину, дружечки, в долину	115	729
Пий, Миколо, горілку	115	729
Ой трут'ся-в'ються соколи	116	729
Ой тихо, тихо та Дунай воду несе	116	729
Не плач, моя мати, по косі	116	729
Зійду я на могилу	117	729
В темному лісі, в темному лісі	117	729
Я не гуляла, не дівувала	118	729
Ой косо моя кохана	119	729
Було літо, було літо	119	729
Тупнули коники на стані	120	729
А Наталка Миколи не знала	120	729
Чом соловейки не щибетали	120	729
В первий раз, Наталко, в первий раз	121	729
Похилев те деревце та ялина	121	729
Схиляється зелен явір на всі ворота	121	729
Тече річка невеличка попід ворота	122	729

Готування короваю

Благослови, боже	123	729
Ой не роди, пшенице, у ліску	123	730
Як ми коровай місили	123	730
Піч наша регоче	124	730
Поплив коровай за Дунай	124	730

Молода йде до молодого

Місяцю-горішечку	125	730
Поза городи йдемо	125	730
Ой місяцю темний	126	730
Наша Наталка чорнява	126	730
Чи була, мати, звістка	126	730
Поволі, дружечки, садом ідїть	127	730
Зозулько сивесечка	127	730
Не лякайся, нене	127	730
Крапни, дощичку, з неба	127	730

Вечеря в хаті молодого

Ой що ж бо це за доріжечка	128	730
Чим ти мене, свекрушечко, угостила	128	730
Кукіль у горосі	128	730
Миколова ненько	128	730
Їжте капусту ложками	129	730
Кухарочка наша	129	730
Ой спасибі, свекрушечко	129	730
Їжте, буяри, кашу	130	730
Їжте, буяри, їжте	130	730
Чом музики не грають	130	730
Грайте, музики, грайте	131	730
Рости, сосонко, вгору	131	730

Молода з причетом повертається додому

Стелися, хмелю, стелися	132	730
Ой що ж бо це за село	132	730
Були ми в молодого	132	730
Не вій, вітре, подем	133	730
Вийди, вийди, моя ненечко	133	731
Відчиняй, братику, ворітця	134	731
Котилося яблучко з-під віконця	134	731
Вітер, вітер ворітечка хитає	134	731
Вечірня зоря зійшла	134	731

Молода повернулася до батьківського дому. Гільце

Летять галочки	136	731
Батечку старесечкий	137	731
Вчора звечора велика туча впала	137	731
В дорогу, буяри, в дорогу	137	731
Наш дружбонька прибрався	137	731
Наш дружбонько убрався	138	731
В долину, буяри, в долину	138	731
Ой у нашім селі новина	138	731
Не тут гільце вито	139	731
Ой відсилає	139	731
Ой думала та гадала	140	731
Розмаю я кісоньку, розмаю	140	731
А з суботоньки в неділю	141	731
Ой братику рідненький	142	731
Молода Наталко, молоденькая	143	731
Ненько моя та рідненькая	143	731
Ой славен, славен цей вечір настав	145	731
Ой загула голубочка із-за дуба	145	731
Десь у тебе ти, Наталко, матінки нема	145	732
У морі на камені	146	732
Ой матінко-ютко	146	732
На печі ведмідь лежить	147	732

**МОЛОДИЙ І МОЛОДА ПІСЛЯ ВІНЧАННЯ
ІДУТЬ ДО ДОМУ МОЛОДОГО**

Січана калина, січана	148	732
Ой не вогонь то горить	148	732
Рубайте калину	148	732
Ой ішли ми низом	149	732
Радуйся, матіночко	149	732
Вийди, матінко, з хати	149	732
Ой день добрий, свекрушечко, несучвістку	150	732
Ой не гнівайся, моя ненько, на мене . . .	150	732

Молода йде від молодого додому

Ой пошлю я соловейка попереду	151	732
Здоров, здоров, доню	151	732
Зозулька сивесечка	151	732
Украю я скибку хліба з кришечками . . .	152	732
Чом ти мене, моя мати, не питаєш	153	732
Червона калинонька	153	732
Ой ти, мати моя, та не жаліслива	154	732
Сивая зозулечко	155	732
Десь у тебе ти, Наталко	156	732
Через сінечки троє дверечок	156	732
Думай, Наталко, думай	156	732
Ой не думай ти, Наталко, не думай . . .	157	732
Ой на що ж бо ти, Наталко, уповала . . .	157	732
А в морі сонце грає	157	732
Ой ти ж казала, ти ж, моя нене	158	732
Ой у садочку під любисточком	159	733
У неділю раненько	159	733
Ой по той бік ставу	160	733
Десь тобі, Наталко	160	733
Тече річка невеличка попід ворітця . . .	160	733
Ой дивно, дивно нам з тебе, зимо	161	733
Де ти, калино, росла	161	733
Ой ходила та Наталка по городі	162	733

Частування

Хиляється вишенька	163	733
Бабуню мої рідненькі	163	733
А сестра брата частує	163	733
Ви, родичі, не лякайтеся	164	733

Молодий іде до молодої

Зайшло сонце за віконце та й сяє	165	733
Ой попід лісом битая доріженька	165	733
Не стій, сосно, розвивайся, рано, рано .	166	733
Шлеться зоря до місяця, рано, рано . . .	166	733

Летять тріски в ліски	167	733
Ой по городі огірки	167	733
Намова, Наталко, намова	167	733
Ой просимо ми вас	168	733
Тут наше пір'я впало	168	733
Ой свату наш, свату	168	733
Вийди, тещенько, вийди	168	733
Ой дивно нам, дивно	169	733
Виглянь, Наталко, в віконце	169	733
Ой темно-хмарно надворі	169	734
Сядь, тихий роєчку	169	734
Наталчина мати	169	734
Хоче староста їсти	170	734
Було, зятю, не пити	170	734
Не стій, Миколо, за плечима	170	734
Говорили зятківецькі люди	170	734
Наталко-голубко	171	734
Ой у полі могила	171	734
Ой полинь, полинь, сивий соколоньку, від мене	172	734
Приїхали гості	172	734

Покривання молодої

Ой ходила та Наталка по двору	174	734
Ой лігала, лігала сива зозулька	174	734
Дивися-но, дівко	176	734
Покривальниця плаче	176	734
Зася, сванички, зася	177	734
Я тебе, сестрице, покриваю	177	734
Зробили ми діло	177	734
Ой якби ми хтіли	178	734
За городом черешенька, на ній білий цвіт	178	734
Я собі дівчина	179	734
Ой виглянь, оленю	179	734
Не сам, не сам соловейко у садочку	180	734
Вже сьогодні не неділочка	180	734
Ой ішли ми лугами	180	734
Не роздавай, Наталко, биндочок	181	734
Глянь, товаришко, на мене	181	734
Що ж бо це за зілля	182	734
Панянка Наталка, панянка	182	734
Спати, світилки, спати	182	734
В нас кужелі готові	183	735
Сидить світилка при стіні	183	735
Брешете, дружки, як свині	183	735
Ой щука до дна, до дна	183	735
Ой чого ви, світилки, сидите	183	735
Їли світилки, їли	184	735
Ой хоч же ми тут сидимо	184	735
А в печі горнятко	184	735
Чом, світилки, не співаєте	184	735
Ой на горі просо	185	735
А ми цьому не дивуймо	185	735
Додому, світилки, додому	186	735

Під порогом яма	185	735
Від стола до порога	185	735
Брала Наталка льон, льон	186	735
Красні світилки, красні	186	735
Світи, місяцю, з раю	186	735
Наш дружбонько, як пан, як пан	187	735
Староста наш прибрався	187	735
Дивися-но, старосто	188	735

Дружчини

До дружки, буярине, до дружки	188	735
Буярине, сядь коло мене	188	735
А в городі річка-калюжка	189	735
А ходила старша дружка по воду	189	735
До мене, буярине, до мене	189	735
А в городі грушка	190	735
А в городі явір	190	735
А в городі сливка	190	735
Ой скакав зайчик та й попід гайчик та й скаче	190	735
Їжте, буяри, капусту	191	736

Прощання молоді з батьками, з рідним домом

Через сад-виноград	192	736
За городом та розмарочка	193	736
Ой засвіти, мати, свічку	193	736
Як же тобі ти, Наталко	194	736
Перейду хату	194	736
Зажурилась молода Наталка	195	736
Ой куди ж ви, сірі гуси, полинете	195	736
Встаньте, буяри	196	736
Ой куди ж ти, Наталко, та ходила	196	736
Бувай здоров, товаришко	197	736
Матінка смутна ходить	197	736
Ой ти, Наталко, ти відважний козаче	197	736
На добраніч, моя мамцю	198	736
Випроводжай мене, мати	198	736
Ой скажем коням обрік дать	199	736
Бувайте ви, лавки, здорові	199	736
Не велика туга	200	736
Десь я в тебе, моя мати, не дитина	200	736

Зустріч невістки у свекрі

Ой гни, мати, ліску	201	736
Пали, мати, хату	201	736
Невістко наша, жаданко	201	736
А в коморі жостір	202	736

Понеділкування. Умивання молодого подружжя. Снідання

З калиноньки дві квітоньки	203	737
Слава богу, сина оженила	204	737
Пропила мати дочку	204	737
А в коморі сволок	204	737
Тобі, мати, не журитися	205	737
Не журся, матіночко, не журся	205	737
Ой піду я в долину	206	737
Чоботи	206	737
Ой меде наш, меде	208	737
Ой дивно нам, дивно	208	737
Свашко моя	208	737
Він дров не рубає	209	737
Ненечко моя пишна	209	737
Ой якби я була знала	209	737
Ой походив, тещенько, походив	210	737
Ой повій, вітроньку	210	737
Панове-сватове, просимо вас	210	737
Ой дай же, боже, літа дождати	210	737
Гарна сваха, гарний сват	211	737
Ой чия то родина	211	737
П'ятниця-прибиральниця	212	737

Понеділок поганий

Ой ти, хлопець Миколай	213	737
Ой куме, куме, куме	213	737
Хміль хмілями, а пшениця ланами	214	737
Перед порогом музики грають	214	737
Ой меде наш, меде	215	737
Приїхала Наталчина мати	215	737
Ой мамо, буде зле	215	737
І наїмось, і нап'ємось	216	737
Ой де ж ти була, моя нечужая	216	737
Ой він, шельма, не прийшов	217	737

РОДИННО-ПОБУТОВІ ПІСНІ

Лірика кохання

Зародження почуттів. Взаємна любов.

Думки про одруження

Калино-малино, чого в лузі стоїш	221	738
Ой там на горі	222	738
Ой на ставу, на ставочку	222	738
Прилетіла зозуленька	223	738
Ой сам же я добре знаю	224	738
Терен, мати, коло хати	225	738
Дівчинонько Ганно	226	738
Не тепер, не тепер	226	738

Якби мені ступа та жорна	227	738
Болить мене головонька	227	738
На тім боці на толоці	228	738
Ой на горі вовчики трублять	228	738
Люлька моя червона	229	738
На городі вишничок	229	738
Я селезня полюбила	230	738
Ой піду я до млина, до млина	231	738
Казала Солоха: прийди, прийди	232	738
Продай, продай, вражий сину	233	738
Вже мені ця вилуця не мила	234	738
Принесла я до млина, до млина	234	738
Через гору річка, через річку кладка	235	738
Ой ти, дівчино, горда та пишна	235	738
Некованим возом пшеницю возити	236	738
Через наше подвір'ячко	236	738
Стоїть козак край воріт	237	738
Зелена горішина	237	738
Ой учора орав	238	738
Ой розкусю я волоський горішок	239	739
Дівчинонько-чарівниченько	240	739
Коло млина, коло броду	241	739
Із досади, з тоски піду в лужки	242	739
Кріп сію, кріп сію	242	739
Сокіл, мамцю, сокіл, любцю	243	739
Котилися вози з гори	244	739
Через новий будиночок	245	739
Гей, долино, долиночко	245	739
Ой вишенька, черешенька	246	739
Ой перепеличка мала, невеличка	247	739
Ой на горі, ньенько	247	739
Ходив козак до молодиці	248	739
Ой стежечка, стежечка	248	739
Ой не ходи коло тину	249	739
Веду коня до Дунаю	249	739
Ой боже, боже	250	739
Сонце низенько	251	739
Породила горлиця діти	251	739
Сніжок іде, зима буде	252	739
Ой у лузі, в лузі, гей	253	739
Раз я вийшов на вулицю	254	739
Ой час, мати, жито жати	255	739
Виряджала мати сина та на косвицю	255	739
Ой у полі, в полі, в полі два дубочки, гей	256	739
Ой служив я в вдови	257	739
Ой умру, мати, умру через чар-чаровину	258	739
Якби не Марися	259	739
Ой гиля, гиля, гусоньки, на став	259	739
Ой ходила дівчинонька по саду	260	739
Гей, ой піду гайком, гайком зелененьким	261	739
Ой якби я знала, де мій милий оре	261	739
Ой мати, мати, мати	262	739
Ой коню мій, коню, та золота грива	262	739
Ой летіла горлиця через сад	263	739
Хтіла мене мати	264	739

Ой Романе, Романочку . . .	264	739
Ой дощ іде, ой дощ іде . . .	265	739
Ой на ставу, на ставочку . . .	265	740
Сім день конопель . . .	265	740
Чорні очі, як терен . . .	265	740

Дівочі і парубочі дотинки та жарти

Не буде ні по-татовому . . .	267	740
Ой не ходи, Барабашу . . .	267	740
Ой хотіла мене мати . . .	268	740
Чобіт мені розпоровся . . .	269	740
А Ярема із Хомою . . .	271	740
Кучерявий Марко . . .	273	740
А до мене Яків приходив . . .	273	740
Чи я тобі не казала . . .	274	740
Ой боже мій! Караул . . .	275	740
Ой так роби, як твій тато . . .	275	740
Ой на ставу, на ставочку . . .	275	740
Очерет лугом гуде . . .	276	740
Чи не той то Микита . . .	278	740
Ой з-за гори вітер віє . . .	278	740
Їхав Савка сірими волами . . .	279	740
Ішов Гриць з вечерниці . . .	279	740
На порозі стояла . . .	280	740
Ой їхала, їхала . . .	280	740
Пливе човен води повен . . .	281	740
Казав, казав чабан дівці . . .	282	740
Ти ж мене підманула . . .	282	740
Ой ліз іжак, ліз . . .	283	740
Ой ти, гарний Семене . . .	284	740
Ой казала приходити . . .	284	740
Ой відколи я вродився . . .	285	740
З того часу, як женився . . .	285	740
Ой лию не помалу . . .	285	741
В Бердичеві у ратуші . . .	286	741
Ой дівчино милостива . . .	286	741
Наварила чачавиці . . .	286	741
Ой був же я в Тирашполі . . .	287	741
Не журися, препогана . . .	287	741
На вулиці дві куриці . . .	288	741
Ой ходив я до дівчини . . .	288	741
За Тетяну, за Тетяну . . .	288	741
Догадайся, козаче . . .	289	741
Нащо мені женитися . . .	289	741
Ой нікому так не гаразд . . .	290	741
Ой у лісі на могилі . . .	291	741
А я в батька одним одна . . .	291	741
Наступив, наступив . . .	291	741
Як я в батька єдиниця була . . .	292	741
Білі крупи, чорна гречка . . .	292	741
Ой під мостом риба з хвостом . . .	293	741
Ой женила мене мати . . .	293	741
Як я була в свого батька . . .	294	741

Батьки на перешкоді закоханим

Кину кужель на полицю	295	741
Ой вижду я на гірку	296	741
Уже третій вечір, як дівчину бачив	297	741
Попід гору крутую	297	741
Чорна хмара наступає	299	741
Місяць світить, а зорі немає	300	741
Ой чом не прийшов, чом не приїхав	301	741
Ой старий волох та сіно косить	301	741
Піду я горою	302	741
Ой з-за гори вітер віє	303	741
Ой сьогодні день-деньочок	304	742
Казав мені батько	305	742
Чи ти мене вірно любиш	306	742

Вороги-розлучники

Ой загуду, загуду	308	742
Червоная черемшина	308	742
Червоная калинонька	309	742
Два голуби воду пили	310	742
Ой не шуми, дуже	310	742
Ой там за Дунаєм лужком-бережком	311	742
Ой летіла зозуленька	313	742
Пожену я товар на яр	313	742
Під яблунькою, під солодкою	315	742
За Васильом, за Васильом	316	742
Ой лихо, та не нам	317	742

Розлука

Столи мої тесовії	318	742
Ой на горі вогонь горить	319	742
Либонь же, я тут не буду	319	742
Темна нічка, невидная	320	742
Ой ти дубе, дубе, кучерявий дуже	320	742
Шкода мої вечореньки	321	742
Ой сусідоньки, ви голубоньки мої	322	742
Зелена діброво	322	742
Я до тебе не ходила	323	742
А я свого миленького	324	742
Ой там за морями оред воду п'є	325	742
Ой ніч моя темная	325	742
Ой летіла пава	326	742
Зашуміли листоньки	327	742
Ой гай, мамцю, ой гай, любцю	327	742
Ой любив та кохав	329	742
Гей, ой у полі клен-дерево різно	330	742
В кінці греблі шумлять верби	331	742

Підмова і зрада

Туман яром по синьому морю, да гей, гей	333	743
Ой зацвіло синее море разными цвітами	334	743
Ой там спився козак, спився	335	743
Їхав козак, їхав	336	743
Поспускала верба гілля	337	743
Ой ішов я вулицею раз, раз	338	743
Ой приснився мені сон дивненький	339	743
Розсипала горішенька ще й терен	339	743
Ой у полі, в полі, в полі два дубочки	340	743
Ой на ставу, на ставочку	341	743
Ой гоп по ліщину	342	743
Ой полоча горлиця лободу, лободу	342	743
Повій, вітре, буйнесечкий	343	743
А де було жито та пшениця	344	743
Погоріло в степу сіно	345	743
Ой у лузі калинонька, в лузі	347	743
Ой ти, дівчино-чарівниченько	348	743
Ой у полі дві тополі	350	743
Коло млина, млина	351	743
Ой ти, місяцю	352	743
Ой там біля річки, ой там біля броду	352	743
Я тебе кохав, як у садочку грушу	353	743
Ой у лузі, в лузі Василь сіно косить	354	743
Чорноморець, маменька, чорноморець	355	743
Ой у саду, ой у саду та зеленому	357	743
Та туман, туман по долині	358	743
Калино-малино, ягодо червона	359	743
Ой зійди, зійди, місяцю, за комору	360	743
Ой за лісом, за темненьким	361	744
Ой за гаєм, за Дунаєм	362	744
Ой ковалю, коваленку	363	744

Нещасливе кохання

Ой на горі, ой на горі береза стояла	365	744
Уже ж мені не ходити	365	744
Розкопайте тую греблю	366	744
Повій, вітре, на Україну	366	744
Коло млина, коло броду	367	744
Ой холоднії та вечероньки	368	744
Та нема гірш нікому	369	744
Пішов козак яром, яром	369	744
Ой слаба я, ой слаба я	370	744
Вийду на гору, гляну на море	371	744
Кого вірно люблю	372	744
Не щибечи, соловейку	373	744
Учора була юточка моя	374	744
Зеленее жито, зелене	375	744
Вже сонце низенько	376	744
Ти, черешенька, ой ти, вишенька	377	744

Ой від саду та до моря	378	744
Лети, лети ти, чорная галко	379	744
Через гору та в долину	380	744
Кажуть люди-сусідоньки	381	744
Ой там коло гаю	381	744
Гиля, гиля, сірі гуси	382	744
Ой у полі озерецько	383	744
Та вже третій вечір, як дівчину бачив	385	744
На добраніч усім на ніч	386	744
Ходю-блудю по діброві	387	744
Бодай тая степовая могила запала	388	744
Пішов козак ярмом	389	744
Косив сіно, косив сіно	390	744

Пісні родинного життя

Любов і згода в сім'ї

Ой поїхав мій миленький в городочок	391	745
Чоловіче мій	391	745
Ой вишенько, черешенько	392	744
Ще ж мені не лишенько	393	745
Помаленько йду	393	745
Ой щось буде, ой щось буде	394	745
Ой як мені не пить, не гуляти	394	745
П'ять нас, братці, п'ять	395	745
Час додому, час	396	745
Не я п'яний, не я п'яний	397	745
Ой хмариться, дощ буде	398	745
Ой чарочко рябенькая	399	745
Ой слаба я, ой слаба я	400	745

Жаль за батьківським домом. Лиха свекруха

Учора була донечка моя	401	745
Не жаль мені на галочку	401	745
Чоловіче мій, дружино моя	402	745
Коли б бог дав, коли б бог дав	403	745
Ой на горі коршма	404	745
Ой ходю-блудю та й по вулиці	405	745
Ой нікому я так не дивую	406	745
Ой якби я була знала	407	745
По садочку ходю та ходю	408	745
Ой ти, мати моя, та нежаліслива	409	745
Матінко моя кохана	410	745
Ой у лузі, лузі, гей, калина стояла	411	745

Життя з нелюбом, нелюбою

Ой ходить дівчина понад бережину	413	746
Ой на горі, горі	414	746
Ой у полі криниченька	415	746

Зійди, місяцю, і ти, ясна зоре	416	746
Посію коноплі, а вродила плоскіль	416	746
Тече вода холодная	417	746
Тоска за тоскою, журба за журбою	418	746
Ой вишенька, черешенька у саду	419	746
Ой ти, старий та бородатий	420	746
Ой під вишенькою, під черешенькою	421	746
Ой гаю мій, гаю	421	746
Було не копати під порогом ями	423	746
Соловейку сивенький	424	746
Оженився не по добрій волі	425	746
Ой у лузі калина	426	746
Як я була молодію нелинивая	427	746
Ой умру я, умру	427	746
Горе мені з таким мужем	428	746
Умер батько — байдуже	428	746
Ой умер Саврадим	429	746

Лихий чоловік, п'яниця

Ой дай, боже, мій миленький, щоб ти жив	430	746
Ходив же я коло свого поля	430	746
Головонько моя бідна	431	746
Ой в полі криниця	431	746
Ой коню мій, коню	432	746
Ой вербо, вербо кудрявая	432	746
Косив косар сіно, як була погода	434	746
Віддала мати дочку	435	746
Ой повіяв буйний вітер з-за гори	436	747
Ой ніхто не винен, тільки я	437	747
Ой зацвіла червона калина	438	747

Жінка-ледащиця

Терном, терном, терниною	440	747
Ой де буду, то буду	440	747
В понеділок вовницю розскубала	441	747
Гандзю, Гандзю, Гандзюсечко	441	747
Чи я тобі не казала	442	747
Якби ти ставив хатку	442	747
Обіцявся мужичок	443	747
Жар, мати, капустиці	443	747
Біда панну спокусила	444	747
Ой Роман на току узувається	444	747
А ти п'єш, мене б'єш	445	747
Ой поїхав мій миленький по сіно у степ	445	747
Ой устану я в понеділок	446	747
У неділю п'ю, п'ю	447	747
Гуляла, гуляла	448	747
Сьогодні гульки	448	747
Ой пила я у неділю	448	747
Чи я в тебе не хазяйка	449	747
Ой п'яна я, п'яна	450	747
А чоловік, а що жінка	450	747

В понеділок на прохмілля я лежала	451	747
А я тую кужелину сама пряла	451	747
Все добре, все добре, як жінка маленька	452	747
Ой та дріта, ой та дріта	452	747
А наш хлібчик удався: попід шкуру котик грався	453	747
Кажуть люди, що я лиха	453	747
Що ти, мила, робиш	455	747
Тепер мені погуляти	455	748
Гей жона, додому	456	748

Подружня зрада

Ой колись була в степу воля	457	748
Гей, ой сяду я край віконечка прясти	457	748
Снився мені сон дивненький	458	748
Ходю-блудю по темному пушу	459	748
Не рости, березо, межі дорогами	459	748
Вийду за ворота	461	748
Послав мене мій миленький	461	748
Ой умерла, умерла	462	748
Бідна моя головонько	464	748
Ой поїхав мій миленький до млина, до млина	465	748

Сирітська і вдовина доля. Мати

Ой за гаєм, ой за гаєм, за Дунаєм	466	748
Ой у лузі, лузі зацвіла калина	466	748
Там, де Ятрань круто в'ється	467	748
Нехороші ви, начальники	468	748
Надлетіли журавлі	469	748
Мамко наша, любко наша	470	748
Ой ти, тату, таточку	471	748
Породила перепеличка	472	748
Бувай здоров, моя мила	473	748
Ой не лети, чорна галко	473	748
Ой у полі дві могили	474	748
Жито моє, жито моє	475	748
Горе мені, горе	475	748
Усі гори зеленіють	476	748
Щука-риба в морі	478	748
Ой в полі могила	478	748
Ой у лузі, в лузі, гей	479	748
Усі поля поорані	479	748
Ой сини мої, голуби мої	480	748
Ой пила я із синами	481	748

Зальоти, жарти

Ой ходила по саду	482	749
Ой боже мій, боже мій	482	749
Гандзю моя, щебетушечко	483	749
Ой був собі чоловік	484	749

Ору я, ору я у городі та волоньками	487	749
Виломлю я хворостину з тину	488	749
Куди йдеш, куди йдеш	488	749
Ой жур та кисіль та варенички	488	749
Чогось мені не прядеться	489	749
Скажу тобі, мамцю, правду	489	749
Ой просить кум кумасю	490	749
Ой кум такий люб	490	749
І сніг іде	491	749
Ой учора в куми	491	749
Болить мене голова	492	749

Кепкування, коверзування, насміхи

Як женився, то хвалився	494	749
Понад гаєм, гаєм, гаєм	494	749
Ой старий, старий, та жени воли	495	749
Продай, милий, сірі бички	495	749
Била жінка мужа	496	749
Ой умер мій Давидко	496	749
Я тобі казала, Марку	497	749
Ой пила я, пила я	497	749
Загадав мені муж	497	749
Ой ти, мати, шануй мене	501	749
Ой дощ, іде дощ, в долині калюжа	503	749
А я таки й не дуже хорую	504	749
Ой поїхав мій миленький на ярмарок до Гірні	505	750
Оженився старий у петрівку	506	750
Сидить дід на печі, на печі	507	750
Ой діду мій, діду мій, соколові очі	507	750
А дід бабці	508	750

Розваги. Гулянки

Була в Чеколата	509	750
Матіночко	509	750
Ой брате мій, орле	510	750
Дудка в дудки ночувала	511	750
Ох я й молода в лісу я гуляла	511	750
Торгувала горіхами	512	750
Виганяла лебеді по вишневому саду	513	750
Сім день молотила	514	750
Прийшов панок за довжок	514	750
Сію мак, сію мак ще й петрушечку	514	750
І ти тут, і я тут	515	750
Ой чарочко, люблю тебе	515	750
Горілочку п'ю, п'ю	515	750
Як пити, так пити	516	750
Я до тебе, кумо моя	516	750
Ой п'яна я	516	750
Ой учора, ой учора	517	750
Ой куме, куме, добра горілка	517	750
Горілочко-шафаро	518	750
Нехай же нас бог рятue	519	750

Що ми будем, браття, робити	520	750
І, здається, не п'ється	520	750
Душе, п'єш горілку дуже	521	750
Смерте моя, создана	521	750
Ой смерте моя, смерте	522	750
Чарочко моя бездірка	523	751
Гуляв вчора, гуляв нині	524	751
Пішов дід на обід, баба на хрестини	524	751

Жартівливі пісні-байки

Оженився щиглик	525	751
Ой що ж то за шум учинився, гей	527	751
Два ведмеді, два ведмеді	528	751
Та орав мужик край дороги	529	751
Дуб на дуба похилився	530	751
Ой ти, брате Мусію	532	751
Колись така правда була	533	751
Побила шевця лиха година	534	751

БАЛАДИ

Ой за гаєм зелененьким	539	751
За Дунаєм широким	540	751
Ой у полі криниченька	542	751
Ой поїхав королевич на полювання	545	751
Пила, пила та й Немерівна на меду	546	751
Ніхто не знає, по якій причині	548	751
Ой козаче-бурлаче	550	751
Не жаль мені та й ні на кого	552	751
Жила вдова на роздолі	553	751
Зажурилася молодая вдівонька	555	751
Іхав, іхав коваленко	556	751
Що це стала за причина	557	751
На синьому морі мила Ганя ноги	557	751
Ой віддала мене мати заміж молодую	558	751
А хто в коршмі п'є? Турок та поляк	560	751
Ой у місті на риночку	561	751
Ой учора ізвечора, з половини дня	562	752
Ой Ганусю преподобна	564	752
Ой не ходи, Грицю, та й на вечерниці	566	752
Ой у полі жито	567	752
Ой у полі вишня	568	752
Ой ти, Грицю, Грицю, молодий козаче	569	752
Ой повій, вітроньку	570	752
Була в Гандзі лихая свекруха	573	752
Ой на горі василечки сходять	574	752
Ой пішов милий за ліс	576	752
Ой сяду я край віконця, гей	577	752
Ой на горі сокіл пролітає	578	752
Ой якби я знала, що я буду жити	580	752
Ой поїду я у Китай-город	582	752

Ой приїхав милий до милої в гості	584	752
Ой ходить Іван понад лиман	585	752
Ой п'яна я та й валюся	586	752
Ой високо сонце сходить	588	752
Ішов козак ярм-долиною	593	752
Ой зима, зима, зима лютая	594	752
Ой в неділю рано-пораненьку	595	752
Ой приїхав Дженджура	597	752

ІСТОРИЧНІ ПІСНІ

Що за голос у долині	601	752
За нашою слободою	602	752
У неділю рано-пораненько	603	752
Гей, у Струтові та всі дзвони дзвонять	604	752
Ой по Дону, по Дону, по широкому морю	605	752
Ой на горі та женці жнуть	606	752
Ой у лісі, в лісі (Пісня про Нечая)	607	753
Ой ти, Морозенку	609	753
Ой горе, горе на чужині бути	612	753
Ой якби я знав, а що мені буде	613	753
Ой понад річкою, понад Синюхою	613	753
Ой був Сава в Немирові на панськiм обiдi (Пiсня про Саву Чалого)	614	753
Максим козак Залізняк	615	753
Ой в містечку Богуславку в Каньовського пана	616	753
Дарував цар землю	617	753
Ой ви хлопці, славні запорожці	618	753
Ой на воді два лебеді проти води б'ються	619	753
За Сибіром сонце сходить	619	753
Уродився Шевченко	622	753
В Ладизині вітер віє	623	753
Не боюся я ні пана	624	753
Ой нікому так не горе	624	753
Пішла наша стара пані	625	753
Собирайтеся, ребята	625	753
Ой виору я нивку широкою	626	753
Ой летіла пави	628	753

СОЦІАЛЬНО-ПОБУТОВІ ПІСНІ

Чумацькі пісні

Ой у полі криниченька	631	753
Добре чумак дочумакувався	631	753
Ой чумаче, чумаче	632	753
Ой у полі криниця	633	753
Служив же я, служив же я	634	753
А в неділю рано, рано-пораненько	635	753
Ой косить хазяїн зелену діброву	637	754
У Києві на риночку, гей	638	754
Чорна хмара наступає	640	754

Насіяли, наорали	641	754
Пропив воли, пропив віз	641	754
Полетіли сірі гуси	642	754
Ішли чумаченьки з України	643	754
Горе тій чайці, горе тій небозі	644	754

Рекрутські і солдатські пісні

Ой колись була в степу волечка	645	754
На вигоні край села	646	754
Синє море засинілося	647	754
Летіли орли з далекого краю	648	754
Ой в городі буркун-зілля	650	754
Чогось мені, моя мати	650	754
Ой піду я понад круті гори	651	754
Терном, терном битая доріжечка	652	754
Не бачу я парня молодого	653	754
Шкода, шкода, шкода макового цвіту	653	754
Ой у ліску, в ліску та на жовтім піску	654	754
Ой по Дону, по Дону, гей, гей	655	754
Ой ні на кого нарикати	656	754
Ой у полі доріженька	656	754
Гей, зажурився сивий соколенько	657	754
Зійшла зоря ізвечора та й зазорілася	658	754
Вилітали орли з-за крутої гори	659	754
Ой полину, полину, полинова трава	660	754
Сокіл з орлом, сокіл з орлом купається	661	754
Через сад-виноград	662	754
За горою сніжок летить	663	754

Бурлацькі, наймитські, заробітчанські (строкарські) пісні

Ой нікому так не горе	665	754
Ой не горе так нікому	666	754
Ой що ж бо то та й за ворон	666	754
Служить наймит, служить наймит	667	755
І ти наймит, і я наймит	668	755
Закувала зозуленька	669	755
Котра дівка хоче славоньки зажити	670	755
А вже сонце над липою	671	755
А в нашого прикажчика	671	755
По горі, горі зацвіла бразалія	672	755
Вишня, мамцю, вишня, любцю	673	755
Коло наших ворітечок	674	755
Ой гук, мати, гук	675	755
Бувайте здорові, соснові пороги	676	755
Ой дай, боже, до покрови дожити	676	755
Кому воля, а кому неволя	677	755
Ой за гайком, крутим гайком	678	755

Ли́ха до́ля

По діброві вітер віє	679	755
Не хилися, сосно	680	755
Стоїть явір над водою	680	755
Стоїть явір над водою	681	755
Їхав козак, їхав	682	755
Запив козак, запив бурлак	683	755
Породила мене мати	684	755
Послала мене мати	685	755
Ой у степу сіно	685	755
У сусіда хата біла	686	755
Журба мене сушить	687	755
А ще сонце не заходило	688	755
Куди ідеш, моя нене	689	755
Ой з-за гори кам'яної голуби літають	690	755
Летіла зозулька попід гай кюючи	691	756
Ішла Біда невеличка	693	756
Гей, чого, хлопці, славні молодці	695	756

Родинні відносини і соціальна нерівність

Багач, мамцю, багач, мамцю	696	756
Закувала зозуленька	696	756
Горішина, черемшина	697	756
Заїздив коника, заїздив другого	698	756
Що ти робиш! Бійся бога	698	756
Лугом іду, коня веду	699	756
Ой звідти гора, а звідти друга	700	756
Чи я тобі не казала	701	756
Посію я конопельки	702	756
На погибель буде тому	703	756
Ой поки я воли мав	704	756
Приснивсь мені сон	705	756
Ой роде мій, ой роде мій	706	756
Пийте, люди, горілочку	707	756
Під білою березою	708	756

Сатира на багатіїв, попів, урядовців

І багатий, і гембатий	710	756
Була в багача	710	756
Ой в городі бузина	711	756
Засіяла мати жито	712	756
Ой не ходи по льоду, бо провалишся	712	756
Ой був собі панок з маку	713	756
Сидить багач за столом	713	756
Ой наступила га чорная хмара	714	756

Гопа, гопа, гопака	714	756
Чи чула ти, Пилипихо	715	756
Чумаче-бурлаче	716	756
На утреню рано дзвонять	716	756
А хвалився соцький синок	718	756
Ой да ми в кабачок ходили	719	756

ПРИМІТКИ. ДОДАТКИ

Примітки	723
Гнат Танцюра. Явдоха Зуїха (біографічний на- рис)	757
Алфавітний покажчик	778

Песни Явдохи Зуихи
(На украинском языке)

*Друкується за постановою вченої ради
Інституту мистецтвознавства, фольклору
та етнографії ім. М. Т. Рильського
АН УРСР*

Редактор *Л. П. Головняк*
Художній редактор *В. М. Тепляков*
Оформлення *І. Д. Мільохіна*
Технічний редактор *О. М. Лисовець*
Коректор *Г. І. Прокопенко*

БФ 05540. Зам. 279. Вид. № 181. Тираж 5000.
Формат паперу 64×90 1/16. Друк. фіз.
аркушів 50,75. Умовн. друк. аркушів 50,75.
Обліково-видавн. аркушів 42,72. Підписа-
но до друку 18.XI 1965 р. Ціна 1 крб. 90 к.

Видавництво «Наукова думка», Київ,
вул. Репіна, 3.
Київська друкарня № 5 Державного
комітету Ради Міністрів УРСР по пресі,
Київ, вул. Репіна, 4.